

ཨོ།། བུ་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་
གསུང་འབུམ།།

མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

ཨོ།། བུ་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་
གསུང་འབུམ།།

ཨོ།། བུ་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་
གསུང་འབུམ།།

༄༅། ། གྲང་ཐང་བཟླན་པའི་སྒྲོན་མེའི་གསུང་འབུམ།

(ག)

གྲང་ཐང་བཟླན་པའི་སྒྲོན་མེས་བཅུམས།

མེ་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

贡唐·丹贝仲美文集. 第3卷/贡唐·丹贝仲美著.

北京:民族出版社,2003.4

ISBN 7—105—05459—X

I. 贡... II. 贡... III. ①贡唐·丹贝仲美—文集—藏语 ②佛教—文集—藏语 IV. B946.6—53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 026006 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2003 年 4 月第 1 版 2003 年 4 月北京第 8 次印刷

开本:850mm×1168mm 1/32 印张:18.25

印数:0001—1,000 册 定价 35.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(电话:64234411—6523;发行部电话:64234411—6509)

གུང་ཐང་བཟུན་པའི་སྒྲིན་མེད་གསུང་འབུམ། དཔར་སྒྲིག་དཔེ་སྒྲུན་མི་ལྟ།

སྒྲིན་འདྲི་ས།

བསེ་ཆང་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྡན།

དོར་ཞི་གདོང་དུག་སྒྲེམས་སྒྲོ།

སྒྲིང་རྒྱ་བཟུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གུང་ཐང་བྱབ་བཟུན།

བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

གཙོ་སྒྲིག་པ།

དོན་འབྲུབ་དོ་རྒྱེ།

གཙོ་སྒྲིག་པ་གཞིན་པ།

འཇམ་དགའ།

སྒྲི་བྲུབ་རྒྱས་འདོམས་པ།

ཆ་ལག་ཆེ་རིང་རྒྱལ།

ཚུམ་སྒྲིག་ཁོངས་མི།

མགོན་པོ་དར་རྒྱས། སུར་ཁོ། ཉ་མགོན་དོ་རྒྱེ།

འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན། བན་དེ་མཁར།

ཉིང་འཛིན་བཟླ་ཤེས།

ལག་བཟུར་ཚུམ་སྒྲིག་པ།

ཉིང་འཛིན་བཟླ་ཤེས།

དཀོན་མཆོག་ཀྱང་དངོས་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་ལྗེ།

བཤད་སྐབ་བཅུན་པའི་བདག་པོ་དབང་བསྐྱར་བཞིན། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མཁའ་ལོ་ལྷན་མེ་ཡིས།

ཕྱི་དཔུང་ལྔ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བའདེ་ཆུང་ཆུང་།

[illegible]

谨此向本文集出版提供资助的美国桥基金会表示感谢。

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་གྲུང་ཐང་བཞུག་པའི་སྒྲོན་མེའམ་མཆན་ཡངས་གྲུང་ཐང་དཀོན་
 མཆོག་བཞུག་པའི་སྒྲོན་མེ་དབང་ཕྱག་ལྗེར་འཁོད་པའི་དམ་པ་དེ་ཉིད་རབ་བྱུང་
 བཅུ་གསུམ་པའི་ཚུ་མོ་རྟ་ལོ་ཉེ་ཆུ་ལོ་1762ལོར་མདོ་སྨད་ཤར་རྩེའི་མཛོད་དགའི་
 སྨད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཐེ་བོ་ལྷགས་པོ་བྱམས་པ་དང་། ཡུམ་བོ་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་
 སྲས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས། ཁོང་དགྲུང་ལོ་བདུན་པར་ཐེབས་དུས་ཀྱན་མཁུན་
 འཛིགས་མེད་དབང་པོས་ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་དུ་རོས་
 འཛོན་མཛོད་དེ་སྤྱོད་བྱང་བཟླ་ཤིས་འབྱུལ་དུ་གདན་དྲངས། ཁོང་གིས་ཀྱན་
 མཁུན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྐྱེད་དང་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་
 བཅས་དཀྱུས་གཅིག་དུ་ལྷས་ཤིང་མཆན་ལ་དཀོན་མཆོག་བཞུག་པའི་སྒྲོན་མེ་
 ཞེས་གསལ། དེ་ནས་རྗེ་རམས་པ་སྤྱོད་བཟང་རིན་ཆེན་སྤྱོད་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་
 བྱས་ཡི་གའི་སྒྱུར་སྟོན་དང་སྤྱོད་འཛོན་སྟོན་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་མ་ཟད།
 རིམ་གྱིས་རྒྱ་དང་སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཡིག་སྦྱངས་པས་བྱགས་སུ་རྒྱུད། དགྲུང་ལོ་
 བཅུ་བདུན་པར་དབྱུས་སུ་ཐེབས་ནས་འབྲས་སྦྱངས་སྤྱོད་མང་གྲ་ཆང་གི་ཆོས་གྲར་
 ལྷགས། རྟོར་སྐལ་བཟང་དངོས་བྱུང་དགེ་ཆུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དབྱེ་མ་དང་།
 མཛོད། འདུལ་བ། ཆད་མ། སར་སྤྱོད་བཅས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་
 བརྟེན་ཤིང་པར་སྦྱངས། དགྲུང་ལོ་ཉིལ་གཅིག་པར་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཟང་
 འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོའི་སྐུ་མདུན་ནས་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་རྩིས་པ་མནོས།
 དགྲུང་ལོ་ཉིལ་གཉིས་པར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཆན་བཏགས་སྤངས།

དབུས་སུ་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་མདོ་སྐད་ས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་
 ཀྱན་ལ་མཁྱེན་པ་སྐོས་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དབུས་གཙང་གི་མཁས་མང་
 དབྱེལ་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཉོག་ལྟར་ཀྱན་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་བའི་གནས་སུ་གྱུར།
 དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བར་ཡུལ་མདོ་སྐད་སྐྱ་བྲང་བཟ་ཤིས་འབྱེལ་དུ་ཐེབས།
 དགུང་ལོ་སྐུ་ཅུ་བར་ཆས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐྱ་བྲང་བཟ་ཤིས་འབྱེལ་གྱི་ཁྱི་ཆེན་དུ་
 འཁོད་པས་གདན་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཡུལ་མདོ་སྐད་
 ལྟ་བུར་གྱི་ཆས་སྐྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ཡོ་ལང་ཁོ་
 བས་དུས་འདུལ་བར་མཛད་ཅིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་རྒྱ་མ་ལུག་ལོ་སྡེ་
 སྤྱི་ལོ་ 1823 ལོར་དཀོང་ས་པ་ཆས་དབྱིངས་སུ་འཐེམ། དབལ་མང་པརྟེ་ཉ་
 དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་སྐོས་པ་མཁས་ཆེན་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ནི་ཕར་ཕྱིན་སྡོམ་དང་། མཛོད་སྡོམ། འདུལ་བ་
 སྡོམ། སྐྱ་དང་སྐྱ་དང་ག སྐྱ་དང་སྡོམ། ལྟ་རིས་ཐིག་ཚད་སྐོས་སྐྱ་ཙམ་
 སྐྱར་གྱི་བསྐྱར་བཙས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་པོ་ཏི་བཅུ་གཅིག་བྱས་ནས་ཤིང་
 པར་དུ་བསྐོས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཆད་མར་འཛོན་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་
 ལྟ་གཞི་པས་དེད་ཅག་དཔེ་སྐྱ་ཁང་གིས་སྐྱ་བྲང་གི་ཤིང་པར་གཞིར་བརྒྱུད་
 བས་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དཔེ་བ་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སུ་
 གྱུར་ཅིག །

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱ་ཁང་།

དཀར་ཆག

- བཟུན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་ལས་སེམས་ཅམ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་
 འགྲེལ་ཚྭ་འསྟོར་ཆུང་རིག་གཞུང་བརྒྱའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
 ས། | ..... (1)
- ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་གྱི་མཆན་འགྲེལ་ཚྭ་འསྟོར་
 བཞུགས་ས། | ..... (127)
- བཟུན་པའི་འཇུག་སྒྲོ་སྐབས་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་
 བའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ས། | ..... (315)
- ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཟིན་བྲིས་ཐར་ལམ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ས། | .....
 ..... (348)
- རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་བཞག་ལྷུང་རིགས་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་ས། | ...
 ..... (380)
- དམིགས་པ་བརྟག་པའི་འགྲེལ་བ་ཚུགས་སྤང་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་ས། | ..... (430)
- རིག་ལམ་འཕུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་ས། | ..... (438)
- གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་སྐོས་སྤྲོད་ལྟ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲོར་ཞལ་ལྷུང་
 བཟུང་ཆེ་ཐེགས་འཕྲུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ས། | ..... (455)
- བསྟོར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟུན་འབར་མའི་དགོངས་དོན་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་བཟུན་པའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ས། | ..... (489)

༡༩། ། བརྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤང་
 བྱ་ལས་སེམས་ཅམ་སྒོར་གྱི་མཆན་འགྲེལ་
 རྩམ་འཕྲོན་མ་རིག་གཞུང་བརྒྱུད་ལྟངས་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

ཀ མཐུན་གཏེར་རྒྱལ་དབང་མཐུན་པའི་སྤང་བརྟན་མཆོག །
 རལ་གྱི་འགྲོ་ལུ་ཀ་རབ་མྱོངས་ལུན་པའི་དག ། ལྷག་སྤར་ཅེན་ཅེན་པའི་
 རྒྱུ་ལས་གྱིས། ། བདག་ཡིད་འཆིང་བརྒྱུད་འཆིང་བ་ད་དགྲོལ་ཞིག ། རྩ་
 རྩོད་གསུམ་བརྒྱུར་བའི་ཆེ་མངོན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རང་
 དང་སྤྱི་འཛིན་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ལ་འཁྱུར་ལྷག་བྱ་བ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་
 རྒྱུ་ལྟ་མོ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་བུམས་འཇམ་དབྱངས་
 སྤྱི་ལས་ཀྱང་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་རམ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྤང་མོ་རྩམས་སངས་
 རྒྱུ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་།
 མདོ་སྤེལ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་པ་དང་། ཉམས་ལེན་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་
 ལྷག་བྱ་བར་བཀས་བཅད་ཅིང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ་། །
 འདིར་ཡང་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་ཆོས་ཁྱད་སྤང་བའི་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་རང་གིས་གང་ལས་ལམ་འདི་རྟོག་པའི་ཙ་བའི་

སྤྲུལ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སྒྲིག་ནས་དགེར་གྱི་ཕྱག་འཆལ་པའོ། ། དེར་མ་ཟད་
ལྟ་བུ་ཆོལ་བ་ལ་སྤྲུལ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པར་གོ་བའི་
ཆེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིར་ཡང་། སྤྱབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལྟ་བུའི་
གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཐུགས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་ལྟ་
བའི་གནད་འདིར་བཤད་པ་ལས་ལོག་ན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། སྤྱས་ལྟ་བུ་ཉིད་
ན་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཐར་བའི་སྒྲིག་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཕྱོག་
པའི་དགོས་པ་ཡང་སྤྱབ་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་བར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལ་བཅམས་ཏེ་འབྲུག་པའི་སྟོན་ཕྱེད་སྦྱར་བ་ཅམ་ཡིན་
ལ། དངོས་གཞིའི་སྟོང་པོའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདི་
ཡང་མདོ་དང་ཐུགས་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོར་བཤད་པ་
མིང་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱག་འདི་ཡང་མདོན་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་ལྟ་ག་
པར་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་
སྟོང་པོར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིའི་མཐུག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་
མའི་མདོ་ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་འཛིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུད་བར། བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། ཞེས་
འདོམས་པར་མཛད་དོ། །

ཁ འདི་དག་གི་དོན་བསྟུན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཞིག་གཟིགས་
ཤིང་གསུངས་པ་ཡི། ། མཁྱེན་དང་སྟོན་པ་སྤྲོ་ན་མེད། ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སྟོན་པར་གྱུར་པ་
ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་གཞུང་གི་དོན་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བ་དང་།
སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་གི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་།
གཞན་ལ་འདོམས་པའི་སྒྲིག་ནས་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཤེས་སོ། ། ཆོག་ངེས་

གཞན་གཤམ་ཆེ་ལ། ལུས་མེད་བདག་པོ་ཞེས་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ལས།
 འདྲོད་ཁམས་པ་རྣམས་གོང་མ་ལ་སྟོས་ན་ལུས་རྒྱང་བས་མེད་པ་དང་འདྲ་ལ།
 འདི་དེའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དཀའ་
 ཐུབ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། འདིས། རྫོངས་བྱེད་བརྒྱལ་བྱེད་སྟུང་བྱེད་དང་།
 གསོད་བྱེད་བརྗོད་བྱེད་མདའ་ལྔའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རམ། ཆོག་གཏེར་
 འགྲུལ་པར་བཤད་པ་ལྟར། སྟོས་བྱེད། འདར་བྱེད། དྲེགས་བྱེད།
 རྫོངས་བྱེད། འཆང་བྱེད་ཀྱི་མདའ་ལྔ་འཕངས་པའི་ཆོ། དཀའ་ཐུབ་ཉམས་
 པས་ཁྲོས་ཏེ་ཉི་མ་རྒྱ་བ་མེད་མིག་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་མེད་མིག་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་
 ལུས་མེད་པར་བྱས་པར་བཤད་དེ། འདི་དག་དེའི་བྱེད་པ་ཡིད་ལ་ཞུགས་པར་
 མདའ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

ག རྒྱ་མཆོད་ང་ཆོས་མཐུན་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བས། གཉིས་པ་འདི་
 བོ་སྦྱར་སྦྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་སྐགས་དུ་མ་དང་། བྱད་པར་མདོ་ཤེ་རྒྱན་ལས།
 སངས་རྒྱས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྐགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་བྱུང་བ་སྤངས་པའི་སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དགེ་འདུན་
 ཉི་ཤུའི་མདོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་ལྟ་བུ་སྦྱལ་ནས། ཞེས་སྐགས་དང་།
 བྱང་ཆེན་གང་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱབ་དུ་འཆང་རྒྱ་ཁིང་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་བསྒྲུབ་ཏེ། ཞེས་སྐགས་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ཡང་དེ་གཉིས་བྱང་
 སེམས་ཡིན་པས་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

ང གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་ཞེས་པ་མན་ཆད་དགོས་སྐགས་བཞི་ལ་
 སྦྱར་དུང་དུ་སྤང་ཁིང་། ཆོག་དོན་ནི། རྫོངས་བ་སྐགས་སྦྱར་གཞུང་ལུགས་
 མང་དུ་ཐོས་ཤིང་། བྱད་པར་ལྟ་བའི་གནད་དོན་ཆོལ་བར་འདྲོད་ནས།

རིག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོང་ལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འབད་པ་བཞེན་པ། སྐྱོད་པའི་
 སྐྱུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡང་མངའ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ལམ་
 སྐྱུལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད། འོ་ལ་ཁ་སྟགས་སུ་དཀའ་བ་དུ་མའི་སྐྱོན་ས་བཅའ་
 ཞིང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་རྗེས་སུ་བབྱང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་རྟེན་ཚུལ་
 དང་སྟོད་ལྡན་ལ་ཉན་པར་བསྐྱུལ་བ་སྟགས་སོ། འདིས་མཆོན་སྐབས་དུ་མར་
 རྩ་མ་མང་པོའི་འཁྱགས་བཀག་ཀྱང་། མིང་བབྱང་མ་མཛད་པ་དེ་དག་གི་ལྟ་བ་
 ལ་རྟོར་བ་བྱང་ཡང་སྐྱོད་སྐྱུགས་མི་རྒྱུ་པར་བསྐྱུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་
 གནད་གྱིས་ཡིན་ལ། ཀྱང་པ་གཉིས་པར་ངལ་བ་མང་བཞེན་ཞེས་ཀྱང་དཔེ་ཁ་
 ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་དོན་ལ་བྱད་པར་ཆེར་མེད་དོ། ། དེ་ནས་གཞུང་དངོས་གྱི་
 དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དྲངས་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
 རྟོང་པ་ཞེ་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཞེ་མཆན་མ་མེད་པ་
 དང་། རྩེ་བ་མེད་པ་ཞེ་སྟོན་མེད་གསུམ་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བ་ལས་མི་སྐྱུལ་
 ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་བྱས་པའི་མདོ་ཡུང་ནི། བོད་དུ་འབྱུར་
 བའི་མདོ་འདིར་མེད་ཀྱང་། དབྱུ་མ་སྤང་བ་སྟགས་སུ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་
 བྱས་པ་དྲངས་པ་ལས་འབྱུང་བ་འདིར་བཞོད་པོ། ། ཞེས་འགའ་ཞིག་
 གསུངས་ཀྱང་དགོན་བཅེགས་གྱི་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་བྱས་ན་འབྱུར་ཅམ་མ་
 གཏོགས་ངེ་བཞིན་པར་སྤང་། དེ་ལ་ནམ་ཐར་སྐྱོང་གསུམ་ནི། མཛོད་ལས།
 མཆན་མེད་ཞི་བའི་ནམ་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་བདག་མེད་རྟོང་ཉིད་དུ། །
 འབྱུག་པའི་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། ། དེ་ལས་གཞན་བདེན་ནམ་པ་ཅན། ། ཞེས་
 རྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོང་པ་ཉིད། རྩུག་བདེན་གྱི་
 རྩུག་མ་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་བྱད་ཆོས་བཞེ། ལམ་གྱི་བཞེ་ནམས་
 སྟོན་མེད་དང་། འགོག་པའི་བཞེ་མཆན་མེད་དེ། གཟུགས་སྟགས་ཡུལ་ལྡེ་
 རྩེ་ག་མི་ཉག་པ་ཞེ་འདུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ། སོ་མོའི་མཆན་མ་གཉིས་

ཏི་མཚན་མ་བཅུ་དང་བཅུ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལམ་གྱི་བཞི་ལ་དེ་མཚན་ཞིང་ཕྱི་
 རན་ལས་འདའ་བའི་ཆོ། ལམ་སྟན་འབྱེན་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་
 བཅད་དེ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་ཏུ་བཤད་དོ།
 ཐེག་ཆེན་བྱུང་མོང་བའི་ལུགས་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་
 སྦྱོང་ལུ་འོ། ། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 རྟེན་དང་འོ། ། དེ་རྟག་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་དོན་
 གསལ་སྐབས་བཞི་བར་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྦྱར་བ་གཅིག་དང་།
 གཉིས་ཡོད་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཞེས་པ། དབྱིག་
 འབྲེལ་ལས། སྦྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
 མེད་པའོ། ། ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་གསུང་ཤིང་། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བཤད་ལ་དེས་མཚན་མེད་ལ་ལམ་གྱི་བཞི་ཡང་།
 སྦྱར་བྱང་། རྒྱན་ལས། ལམ་གྱི་བཞི་གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་ཏེ། བདག་
 འཛིན་གཉིས་ཤེས་པ་དང་། སྦྱང་བ་དང་། སྦྱངས་པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་
 ཅུམ་ལས་བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་སྟགས་ལ་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བརྟུ་བ་ལས།
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་དང་པོ་
 བཞག་ཤོ། ། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 སྒྲོ་གཉིས་པ་བཞག་ཤོ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འདི་
 དང་དོན་གཅིག་སྟེ། བདག་གཉིས་སུ་ཀྱན་བཏགས་པ་འཁོག་པ་དང་།
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་དང་།
 དེ་རྟག་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཁོག་པ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དགའ་བདེ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས།
 རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའོ། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱ་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བཞི་ལ་སྦྱར་ཚུལ་སྟགས་མང་སྟེ། རྒྱན་གྱི་འཁོག་རྣམས་ལ་སྟོས།

མཆིམས་མཛོད་ལས། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བས། འདི་གསུམ་
 རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་
 བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 སྒྲིམ་བྱུང་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟངས་པ་ཉིད་སྟགས་དང་། སྟངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཇིན་སྟགས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲི་སྟངས་བ་ཉིད་སྟགས་སུ་གསུངས་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཀྱན་བཏགས་དང་པོའི་ཡུལ་དུ་གསུང་པས་ཡིན་མིན་
 དཔྱད་དགོས་ལ། སྟངས་པ་ཉིད་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུས་གསུངས་པ་དེར་སྒྲིམ་བྱུང་དང་།
 ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་སྒྲུས་གསུངས་པ་དེར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་
 རོར་ནས་བཤད་པ་འཐད་དཀའ་ཉེ། རྩ་མ་རྩ་མ་སྟེ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་བྲག་གི་ཚུལ་
 ཡིན་གྱི་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་བྱན་མང་མ་ཡིན་
 པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲི་གསུམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་གསུམ་ལ་སྟུར་བ་དང་། བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་ལ་སྟུར་བ་སྟགས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྟངས་མཛོན་བྱུང་ལས།
 སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་སྟངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། བྱ་བྱེད་ཉེ་སྟགས་དོན་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་སྟབས་ཐབས་ཀྱན་བཟང་
 ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་བལ་ཕྱིར་སྟངས་པ་ཉེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་དང་བལ་ཕྱིར་
 མཆན་མ་མེད། །རྟོག་པ་རྣམས་དང་བལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི། མ་ལྟས་སྟོན་
 པ་ལས་ནི་རེས་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་
 མ་སྟེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་བར་འབྲས་བྱ་
 མི་འབྱེན་པ་ཞེས་སྟུར་ན། ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་དུ་བཞག་
 རུས་ལ། དེ་རྒྱ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྟགས་སུ་སྟུར་ན་མི་རུས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་གི་སྟངས་ཉིད་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
 འོན་དངུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལྷ་གྲུ་གཞན་སྟེ་མེད་པ་སྟངས་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་སྟངས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ལྷ་གྲུ་སྟེ་པའི་སྟངས་

ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཐུ་གུའི་སྤྱང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞི-
 བ། གཞན་སྡེ་འཛོག་ཚུལ་ནི། སྡེ་བ་འཛོག་འཆམས་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱིས་
 མཆོམ་པར་དབྱད་ནས་རྩ་རང་མཆན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལས་འབས་བྱ་རང་
 མཆན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཞིག་སྡེ་བ་གཞན་སྡེའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་སྡེ་བ་
 དབྱད་བཅོད་དུ་མ་ཐུབ་པ་སྡེ་བའི་སྤྱང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་གང་གིས་བཤད་ཅི་ན། སྦྱར་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ། བྱད་པར་གསང་
 འདུས་ཙ་རྩུ་ལེའུ་གཉིས་པར། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱམ་པ་མེད། །
 བསྐྱམ་པར་བྱ་བ་བསྐྱམ་པ་མིན། ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །
 བསྐྱམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོ། ། ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་
 འབྱུང་བ་ལས། སྦྱོར་བྱ་གྲྭ་སྦྱར་སུ་རྩུ་འབས་ངོ་པོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་
 བཤད་ཀྱང་། ཡིག་དོན་སྦྱབས་སུ་འདི་ཉིད་བཤད་དོ། དེ་ཡང་ས་ལས་ལས་
 བསྐྱམ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བྱད་པ་སྡེ་བསྐྱམ་བྱེད་ལས་གཉིས་དོན་
 དམ་པར་མ་ཐུབ་པས། དེས་དེ་བསྐྱམ་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་ཐུབ་པར་
 འབྱུར་རྟེ། ཙ་ཤེས་ལས། ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། ། བསྐྱམ་པ་
 འབད་པར་མི་འབྱུར་རྟོ། ། ཞེས་དོན་དམ་པར་ཐུབ་ན་བསྦྱར་དུ་མེད་པ་ལ།
 བསྐྱམ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུམ་བཤད་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྤྱང་སྤྱང་པ་ཉིད་དུ་འདུས་རྟེ། རྩ་རྩུབ་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་རྩུབ་གྱི་ཆོགས་
 ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱང་ལ་སྤྱང་པ་ནི། ། ཡིན་དང་མཆན་མའི་ཅི་
 ཞིག་བྱེད་པར་འབྱུར། ། མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །
 མ་ལུས་སྦྱོན་པ་ལས་ནི་དེས་པར་གྲོལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བྱེད་
 ཡིན་དང་ཞེས་པ་རྩ་མཆན་སྦྱོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་རིམ་ལས།
 སྤྱང་པ་ཁོ་ནར་དངོས་པོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི། བྱང་

ཐུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཞི་སྒྲོ་གཉིས་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲིང་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། འདི་དག་ལས་འསྔས་ཏེ།
 རང་རྒྱུད་པས་ཞི་སྒྲོ་གཉིས་པ་དང་། འཁོར་ཆ་གསུམ་པ་སོགས་འདོད་མི་
 འདོད་དང་། བྱེ་སྐྱུས་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོད་མི་འདོད་སོགས་ཀྱང་དཔུང་
 པར་བྱའོ། ། དེ་ཞིག་རགས་པའི་བདག་མེད་ཅམ་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་སོགས།
 ཉེན་འབྱུང་སོགས།

ཅ རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། ། མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་རྒྱལ་བཞིན་ཀྱན་
 མཁུན་གྱིས་མཁུན་གཞན་མིན་པས། ། དེ་ཕྱིར་དང་སྒྲིང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་
 མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྱགས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཆད་
 མར་བྱེད་དགོས་སོ། ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་རིགས་པས་དཔུང་པ་
 བྱེད་པ་ལ། དེ་ཆད་མར་མ་བཟུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་ནས། གང་གསུངས་
 སྒྲུ་འི་བཞིན་དུ་འཇིན་པ་ནི། ཉོན་པ་དང་པོ་གཉིས་མ་གོ་བའི་སྒྲོན་རྒྱལ་ཡིན་
 ཏེ། མཐའ་དཔྱེད་ལྷ་གྱུ་ལས། གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་
 ལྟར། རིགས་པས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་རྒྱར་མཐོང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་
 གྱུར་ཡིན་པས། སྐྱབ་བྱེད་ལྷང་ཅམ་དུ་བྱད་དོ། ཞེས་སྐྱུས་པ་ནི། བདག་
 བོ་སྒྲོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་བྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་འདི་ནི་བདག་
 རང་གི་འདོམས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་རང་གི་སྐྱབས་
 འགྲོའི་མཚང་སྒྲིག་པ་ཉེ་ཞེས་དང་། དེའི་ཆེ་ལྷང་གཉིས་ནི་བདེན་པའི་དོན་
 ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཚད་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 རིགས་པ་ཉིད་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱེ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆད་མར་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་རྒྱལ་ཤེས་དགོས་པས།
 དང་པོ་ནི་མོས་མཛོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་

དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དོན་དངོས་པོའི་སྔད་ལྷགས་ལ་དབྱུང་པའི་
རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་གི་སྒྲིན་ས།

ཆ དེ་ལྟར་ཆད་མར་གྱུར་བ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ཡང་དེའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ
མ་འབྲུག་བར་མདོར་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་མ་གསུངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེང་ཕྱེ་
མི་བྱས་པས།

ཇ དོན་བསྐྱེན་བཀའ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཞེས་པ་དང་། ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱི་གཏད་སོ་
རིགས་པས་དབྱེ་དགོས་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལྷག་སྟེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལྷལ་
དེ་ཡང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེའི་བཤད་པ་དོན་གྱི་སྔད་
ལྷགས་དང་མི་མཐུན་ན། བཤད་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་དོན་ལ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པས་
འདོར་བའི་སྒྱུས་དེ་ལ་འོས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་འཛིན་མི་འོས་ཏེ།
ཐ་མ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་མེད་ལ། ཕྱི་མ་སྒྲིག་གྱུར་ན་མས་ཀྱང་འབད་སྐྱབ་ཀྱི་
རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པར།

༩། བསྐྱེད་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ། ལྷགས་པར་
བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ། མཁས་པ་དག་གིས་སྒྲུང་བྱ་ཡི། ། རྒྱལ་སྔོང་དག་
གིས་གྲུས་ཕྱིར་མིན། ། ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་ཁོད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་
འགྱུར་བྱད་ཅམ་སོ། འདིས་ནི་ལྷང་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་ཡང་
བརྟན་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཕྱི་ལས། དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་མདོན་སུམ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཅད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་བརྟན་སྟེ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བརྟེན་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་རིགས་ཐིག་གི་སྒྲིགས་ཐ་མ་མདོར་བསྐྱེད་སྟེ་
གསུངས། རྟོན་བཞིའི་ནམ་བཞག་འདི་ལས་འཕྲོས་པ་གྲགས་ཆེ་སྟེ་ཡང་གོང་གི་

ཅ་ཆིག་ནམས་ཀྱིས་རྟོན་བཞི་བཤད་སྟམས་པ་སུ་ལའེམི་འདུག་པས་བྱར་ཅམ་
 ཤོང་དུ་བྱིས་བྱིན་ཅིང་རྟོན་བཞི་རྒྱས་པ་གྱུ་ནི། བཱེར་དཀར་པོའི་གན་མཛོད་
 སྐལ་བཟང་རེ་སྒྲོང་ལས་ཤེས་ཤིང་གོས་ལ། དེའི་ནང་ནས་བར་བྱད་ཅུང་
 རྟོགས་དཀའ་བ་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི།
 འཁོར་བ་དང་རབ་སང་གི་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བྱར་སྟོན་པ་ཕྱི་བའི་བསྟན་པ་
 དང་། འཁོར་བ་སྒྲུང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་
 ཚུལ་སྟོན་པས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནང་བའི་བསྟན་ཆོས་ནམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལྟེ་
 རྒྱན་གྱི་ཆ་རྒྱུག་ལས། ཞི་བའི་པན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛོད་པ་གང་། །དེ་ནི་
 དྲང་སྤང་གསུངས་ཡིན་བསྐྱེད་པ་གཞན། །ཞེས་པ་ལྟར། ནག་པོ་བསྟན་པ་
 ལ་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་མེད་པས། གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་
 ལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་བྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ལྟེའི་མཆན་ལས་
 ཀྱང་འབྱུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་ནི། མདོ་ཉིད་ལས། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་
 ན་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན་
 ཆོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ན་འདུ་ཤེས་ལ་
 ཉེར་འགྲོ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། སྤང་བོ་བཞི་ལ་
 གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་ཀྱན་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཆོན་ཏེ་མདོ་དང་བརྗོད་བྱ་སྔ་སྔ་
 ལ་སྟོས་པའི་རྟོན་བཞིའི་རྣམ་བཞག་བྱ་དགོས་པས། མི་རྟག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པའི་མདོ་ལ་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པ་ངེས་དོན་དང་། དེ་
 རྟོགས་ཀྱི་མཛོན་སྟམ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སྟགས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤབ་མཐའ་ཆེན་
 མོར་འཁོར་བས་བསྟུས་པའི་སྒྲིམ་བྱང་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་

པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མཐུན་དངོས་གཞིའི་ལུང་གིས་སྤྱད་པས་པའི་ཕྱིར།

ཏ རྟོག་གི་འབར་བའི་ཡོད་སྤྱོད་ནང་ཚན་འགའ་ཞིག་གི་དམ་ཆོག་
 བརྗོད་པའི་སྐབས་ལས། བཛོད་མེ་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་དྲང་དེས་བྱི་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དྲང་དེས་
 འདོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པ་ཡང་སྟོང་མཐུན་ལས་གསུངས་སོ། །
 ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཤིང་རྟོག་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱིས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་ནས་མདོ་འདི་གཉིས་བྱི་དོན་བཞེན་དུ་དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་
 གཉིས་ཅི་རིགས་ལ་དེས་པར་བརྟེན་ཏེ་མདོའི་དོན་ལ་འཇུག་ནོ། ། དེ་ཡང་
 ཆོག་གི་དྲང་དེས་ཕྱེ་བ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ལོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ཏེ་མདོ་གཉིས་སོ་སོར་
 ཕྱེ་བ་ནས་ཡིན་ལ། བརྗོད་བྱ་དོན་བྱི་དྲང་དེས་ཕྱེ་བ་ནི་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་
 རྟོགས་པ་ནས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་དུ་འཕྲོད་པོས་སྤྱི་
 ཆོག་གི་དྲང་དེས་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་བྱིས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་ཕྱེ་བར་མི་
 འཇུག་ཏེ། གང་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་གཞི་ནི་གསུང་རབ་ཡིན་པས། དེ་
 ལ་དྲང་དེས་ཕྱེ་ན་དོན་བྱི་དྲང་དེས་མ་ཕྱེ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པའི་དྲང་དེས་ཕྱེ་བ་ཡང་དྲང་དེས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ན།
 ས་མེ་སོགས་དྲང་དེས་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་ཞིང་། འཕགས་པ་སོག་མེད་དྲང་དེས་
 འབྱེད་པ་པོར་ལུང་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེས་ཕྱེ་མ་
 ཕྱེ་ནི་འདི་དྲང་དོན་ནོ། འདི་དེས་དོན་ནོ་ཞེས་བཤད་མ་བཤད་ཙམ་ཡིན་ལ་
 བཤད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཚན་ནི་ད་གསུམ་ཡང་མ་
 བཤད་པར་འཇུག་ལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་སྟོང་ནི་ད་བཅུ་དྲུག་
 བཤད་པར་གསལ་པའི་ཕྱིར།

ཐ འདི་དག་ལས་ཚུང་རྟོགས་དཀའ་བ་འདི་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དེ་
 ལྟ་ལ་རང་གི་རོ་བོ་དང་། སྤྱི་འཇིག་གཉིས་དང་། སྤངས་པ་དང་། ཡོངས་

སྤྱེས་པ་གཉིས་སྐྱར་བའི་ཕྱི་མ་སྦྱར་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ཕུཅ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་དུ་
 སྤང་པར་བྱའོ། ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡངས་སྤྱེས་པར་བྱའོ། ཡང་ན་གྲུན་འབྲུང་བའི་དོན་གྱི་
 མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏན་དུ་སྤང་པར་བྱའོ། ། རྒྱལ་བཟལ་གྱི་བདེན་
 པའི་དོན་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡངས་སྤྱེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་ཟག་
 བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡ་སྤང་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡ་ཡངས་སྤྱེས་
 བེས་པ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡའི་རྒྱ་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་སྤང་བ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་ལྡ་རང་གི་རོ་བོ་ནད་དང་འདྲ་བར་
 ཡངས་སྤྱེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་གསུངས་སོ། ། ཕུང་
 རྒྱུགས་སོ་བདུན་ལ་བྱད་པར་བརྒྱད་སྐྱར་བའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཁྱེར་ཞིང་འབྲུང་བ་
 དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞེས་ཀྱང་སྟོན་ཆེགས་གིས་བཤད་པའི་དོན་ནི་
 གཉེན་པོ་སྦྱོས་པ་དེ་ཉིད་མི་བརྒྱད་པ་སྟེ་མ་བརྗེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱས་སྟེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། འཕེལ་བ་དེ་ཡང་མཆོང་དང་རྒྱའི་དྲོད་
 བཞིན་མཐའི་ཆད་བབྱང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མཐའ་མེད་དུ་རྒྱས་པའི་
 དོན་ནོ། ། འདིར་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་ལྡ་ལ་བཅམས་པའི་མདོ་ནི། རྒྱལ་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་སྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྩ་
 རྒྱུངས་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ་དང་། དམག་ལུན་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ་དང་། བརྩ་
 རྒྱུངས་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ་གསུམ་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་ཚུལ་
 ཅམ་ལས། དོན་རྣམས་གངས་པ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་ལྷང་དང་སྤྱིང་འབྲས་
 ལས་འབྲུང་ངོ། ། བདེན་བཞི་ལ་བཅམས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་

བྱ་ཡིན་ལ། དེར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ཅམ་གསུངས་པ་ཡང་
རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་ཀྱབ་པ་བསྟན་པ་ལ་འགྲོ་བ་ནི་
གདུལ་བྱའི་གོ་ཚད་དང་། རྟོན་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོན་བཞེད་ཅིང་། རྟོ་ཞུན་པའི་རྟོབས་གྱིས་ཆད་མཐར་ལྷུང་པའི་ཉེན་ཡོད་པ་
བཀག་སྟེ། བདག་མེད་དེ་ལ་རྟོས་པའི་དབུ་མ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱ་རྩེ་བར་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་ཀྱབ་པ་
རྟོན་བཞེད་པའི་ཐུགས་དཀོངས་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས། བཅ་
ཐབས་རྒྱུ་མ་པོར་བཞོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་
བསྟན་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ད འདིར་བར་བའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་དྲིས་པའི་ཤུགས་ལ་དང་
པོའི་དགོངས་གཞི་ཡང་དྲིས་པར་འགྲོ་བ་ནི། བར་བའི་སྐབས་སུ་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་
རྩ་བ་ཉིད་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་སྐྱ་ངེ་བཞི་དུ་མི་དབང་བས་ཅི་ལ་དགོངས་
ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱས་པས། དང་པོར་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་རང་མཆོན་གྱིས་ཀྱབ་ཀྱབ་
ཅས་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་རྒྱལ་བ་ཡང་དབང་དོན་དུ་གོ་བྱས་ལ། རྩ་ལོག་དེ་མ་
ཐག་བཤད་པའི་གཞིར་ཡང་དབང་སྡོད་པས། དེ་ཡང་དྲིས་པར་འགྲོ་རོ། །
ཁ་ཅིག་རྩ་བ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དྲིས་པ་ཡིན་ན། ལན་དུ་ཡང་རྩ་བ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
གསུངས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར། བར་བ་བཞེན་དབང་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཤུགས་སྟེ་ཞེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མེད་ཚུལ་རྟོན་པ་མིན་གྱི།
རྩ་བ་ཉིད་མེད་ཞེས་པ་དེ་
གཏན་མེད་པ་མིན་གྱི་མེད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ཞེས་རྟོན་པ་ཡིན་པས་རྟོན་
མེད་དོ། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་ཀྱབ་ཚུལ་ཡང་རྟོན་པར་ཁས་
ལེན་ན་མ་ཞེན་ཐ་སྙད་ཤུགས་ཆེ་བས་མི་མཆུངས་སོ། །

ན དེ་ཉིད་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་

ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་ནི་སྒྲིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། ། ཞེས་
བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རིགས་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་འབྲུང་བ།

པ རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁམས་བཙུང་པོ་དག་གཅིག་ལ་
གཅིག་ཐ་དད་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་ལྷ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།
ཁམས་བཙུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་བྲག་དུ་
སྐྱར་པ་ནི་ཁམས་དུ་མ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་ཁམས་བཙུང་པོ་དེ་དག་ལ་
ནང་ཆན་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། གདག་གཞིའི་རྩལ་གྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་རྣལ་ཆ་ནས་མིང་གཉིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་
བཤད་པ་སྒྲིགས།

པ ལས་ཟས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། ཁམས་དྲུག་དང་།
བཙུང་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ་ཞེས་པ།

བ འོན་ཀྱང་རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་ལས་ཁམས་ལྷ་ཆོགས་དང་།
ཁམས་དུ་མ་ཞེས་པ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་ཡང་བྱད་ཆོས་མང་པོ་སྐྱར་ནས་བཤད་
པའི་དཀྱིས་ལ་འབྲུང་བས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་སམ་སྟེ།

མ འདིར་ཆོས་རྣམས་ཞེས་འབྲུང་བ་ཡང་མཆན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་
རང་རང་གི་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཞེས་
སྒྲིགས་སུ་སྐྱར་ན་ཆ་མ་སྤྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་གཞིར་བབྱང་བའོ་དོན་དུ་
འགྲོ་ཡང་ཆ་འབྱེད་དགོས་པར་ལགས་སྤྱིའི་མིང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། དེའི་དོན་གཞན་
ལས་སྤྱི་ཡང་། བདག་སྤྱི་མེད་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་བཟུ་བས་ཀྱང་། དེ་ཉིན་
འབྲུང་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་
ཉན་སྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་འབྲུང་ཡང་ཉན་སྒྲིགས་ཀྱི་ལམ་

ཐུག་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཆོས་ནམས་ཆ་
གསུམ་དུ་སྦྱེན་ས་སྦྱར་དགོས་པའི་དོན་ནི་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་རྩ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་
དོན་དམ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་དངོས་པོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་
དམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་སྒྲིལ་གྱི་ཕར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་
བསྟན་པའི་དོན་དམ་པ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་མ་ཡིན་ལ། མཆན་ཉིད་
རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་
དོན་དམ་པ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་
རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རྒྱས་པར་བཤད་རྒྱ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པས་བྲལ་
པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་ལ་འཛོག་རྒྱལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཡང་སྟངས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་
རྩེ་མ་གྲུབ་པ་སྟངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
དུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྲལ། འོ་ན་གཞན་དབང་
དོན་དམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟངས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་
དོན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་འགྲིག་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞན་
དབང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྟངས་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་མི་
སྲིད་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ལ།
གཞན་དབང་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་མདོ་ཕྱེ་
བས་ཀྱང་འཛིན་ཅིང་། དེས་སྟངས་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་
པས་མི་མཚུངས་སོ། གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟངས་ཉིད་
ཡིན་ན། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པ་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་།
གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་དང་རྩ་བོ་དང་གསལ་བར་བསྟན་མ་བསྟན་སྒྲིལ་བྱུང་
པར་གང་ཡང་མེད་པས་རྫོས་པར་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་འདི་དགག་བྱ་རྩེ་

བཟུང་པའི་སྤྱོད་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་དེ་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། འདིའི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྤྱི་
མའི་ཆོག་བྱུང་གི་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡང་འདྲ་བས་ཆོག་ཙམ་སྟེང་
པོར་བཟུང་དོ། །འོ་ན་ཡིག་ཆར། འདིར་དངོས་སྤྱི་བཟུན་པའི་དེ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱི་མ་ལ་འཛིན་ཅེས་དང་། སྤྱི་མའི་མེད་སྤྱི་དེ་མེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་
ཅེས་དང་། དངོས་བཟུན་གྱི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་བྱུང་བ་པ་དང་། དེར་རང་རྩོམ་ནས་བྱུང་བ་
ནམས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་མའི་
གོང་འོག་གཉིས་ཀར་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་མ་གསུངས་པར་དེའི་
དོན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོན་སྟངས་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་འདིའི་རྩོམ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་
སྤྱི་བཟུགས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཆོག་ལ་དེ་བཀག་པ་ལྟར་བརྗོད་གྲང་། དོན་
འཆད་པའི་ཆོ་དེས་སྤྱི་བཟུགས་པ་ལྟར་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་སྟངས་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། །ལྷན་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་
དེ། དེ་ཡང་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུངས་ཟིན་གཞིར་བཞག་པར་སྤྲང་
ལ། དེར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་
དང་། ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་བྱུང་བར་སྤྱི་བཟུགས་པ་ལྟར་མ་བྱུང་བས་
བྱུང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་གཉིས་ཀ་སྤྱི་མ་པས་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་ལ་སྤྱི་བཟུགས་
པ་ཡང་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་
ལ་ཆོས་བདག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་སྤྲང་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིར་དངོས་
ལྷགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཆོས་སོ་སོའི་སྟངས་
གི་དངོས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་འགལ་མི་རུང་སྟེ། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་
སྟངས་གི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་དོན་གཅིག་པའི་
སྤྱིར་ཉི། དེ་གང་རུང་ལ་བུམ་པ་དང་གཅིག་གིས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་མ་

དེས་དོན་གྱི་མཆོར། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་འཁོར་བའི་ཆས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་གཞན་སྟོང་ཏན་བཟན་གཡུང་བྱང་ཐེར་བྱག་དང་ཞེས་དང་།
 ཡང་དེས་བཅམས་པའི་བཀའ་བསྟུ་བཞི་པར། ཆོས་འཁོར་གསུམ་པར་
 གསུངས་པའི་བཅའ་མ་ཀུན། །ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །
 མི་ཏན་མ་ཡིན་ཏན་བཟན་ཐེར་བྱག་ཡིན། །ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ཡངས་
 གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དངོས་མེད་མ་ཡིན་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 ཏན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཏན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ།
 ཏན་བཟན་ཐེར་བྱག་གཡུང་བྱང་རིག་མ་ལ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེས་དོན་
 གྱི་མཆོར། གང་གིས་དག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གང་ཡིན་པ་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སྟགས་པས་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སྟོང་པའི་མདོ་
 བཅུར་གྲགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་
 ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡངས་གྲུབ་ཏན་བཟན་ཐེར་བྱག་པ་མཆོན་དཔེ་
 སྟགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་དང་ཡང་རང་ཆོས་སུ་ལྟན་པར་འདོད་དེ།
 རྒྱུད་བླ་མར། ལྷན་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྦྱང་མའི་ཆེ་དང་
 འདྲ། ཞེས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་
 གཟུགས་སྟེ་རྒྱལ་བ་ལ་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། འདིས་དག་པའི་
 བདག་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟོང་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ནམས་བཀག་པ་ནི་
 མེད་དགག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་མཆོན་དཔེས་བཀྲ་བའི་
 སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་ཞིག་འཛིན་སྟངས་སུ་འདོད་པས། ཏུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་
 སྟངས་ཅུང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བསམ་ནས། རིན་ཆེན་རྟག་གི་
 དབང་པོའི་རྣམས་། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟགས་སྦྱར་
 བས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་དོལ་པོ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །
 འདིས་ཁོ་རང་གི་ལྷན་ཀྱི་གཞན་སྟོང་ཆེན་མོ་དེ་འཁོར་ལོ་བ་མར་གསུངས་

ཡང་། བར་བར་ཆད་སྔར་མེད་དགག་ཅམ་གྱི་རང་སྔར་ཞིག་ལས་མ་གསུངས་
 ལ། རང་སྔར་དེ་སྔར་ཉིད་དངོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་
 གཉིས་པ་ཐུབ་ཏེ། དེས་དོན་རྒྱ་མཚར་ཤེར་མདོ་དྲུག་དོན་དུ་བསྐྱབ་པར་སྒྲིག་
 ཏིག་ལས་བཤད་ཅིང་ཀར་ལན་སྟུ་སྟུབ་དགོངས་རྒྱན་གྱི་དགག་པ་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་འདི་དང་ཀམ་པ་གཉིས་ལ་སྟུན་མོང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱས་གསུམ་ལས་ཆད་སྔར་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་སྤར་བཤད་པའི་
 གཞན་སྔར་ཆེན་མོ་བདེན་ཐུབ་དེ་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐུབ་ཏེ། ཀར་ལན་ལས། སྔར་ཉིད་ཡིན་ན་
 གཞན་སྔར་ཆེན་མོ་ཡིན་པས་བྱུང་། གཞན་སྔར་ཆེན་མོའི་སྔར་གཞི་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཐམས་ཅད་སྤང་
 ཞེས་དང་། བར་སྔར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྔར་གཞི་གང་ཡིན་ཞེས་སྒྲུགས་དྲིས་པའི་
 མཐར། ཀུན་མཁྱེན་རྩོ་བར་བ་ལན་ཅི་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་སྔར་ཉིད་ཞིག་མེད་པ་དགོངས་
 འབྲེལ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པས་གྲུང་ཤེས་ཤིང་། དེའི་ལྷགས་ལ་རང་
 སྔར་ནི་ཆད་སྔར་མེད་དགག་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྟུབ་པ་རང་དབང་པ་
 དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤར་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྐབས་
 བསྟོར་རང་འདོད་པའི་སྔར་ཉིད་དེ་དངོས་སྟུ་མ་བསྟན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལ་སྒྲུགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་ནི། རང་སྔར་ཅམ་ཞིག་གཞིར་བབྱང་
 བཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྤྲ་མར། སྤོན་དང་མི་ལམ་རྒྱ་བཞིན་དེ་དང་དེར། ཞེས་
 སྒྲུགས་ཀྱིས་བར་བར་བཤད་པའི་སྔར་ཉིད་དྲུག་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རྟེན།
 དེར་དོན་དམ་མ་བབྱང་ན་ཀུན་རྩོབ་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྤྲ་སྤར་བཞག་
 དྲུང་བས་དགོངས་གཞི་འཛིག་མི་དགོས་སོ། ། ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཆོས་
 རྣམས་བྱད་མེད་དུ་ཆ་མ་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་གྲུང་དྲུག་དོན་དུ་འགྱུར་

ལ། གཞུགས་སོགས་བདེན་གྱི་བ་བཀག་ཅམ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཤད་
 པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་མོད། འདིར་ཀྱན་རྫོབ་ནམས་ལ་
 དགོངས་པར་བཤད་པ་ལྷ་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲིན་
 མཐུན་ལས། དོན་དམ་མ་ཆུད་པར་ཀྱན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་
 པར་བརྟན་པའོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ས་ལྷ་མའི་
 དངོས་སྤྲུལ་སྤངས་པས་རིགས་པའི་སྤུལ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་འདིར་དོན་སྒྲུར་ལ། ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་
 མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱ་བཏགས་
 ནས་མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དགག་རྒྱལ་ས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཀག་ཀྱང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 རང་མཆན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་སྒྲ་བཏགས་པ་གཞིར་བབྱང་ནས་ཉགས་ཆོས་སྤར་
 ལྟར་བཞོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་སྤྱི་ཅམ་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་
 པའི་མཆན་གཞིར་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། འདིར་ཡང་མ་གསུངས་པས་དེ་འགོད་
 པ་པོའི་བསམ་པ་སྐབས་འདིར་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་རང་སྤྲུག་
 རྒྱ་བཏགས་དུ་སྒྲུར་བ་དེ་བཞོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་དོན་དོན་སྒྲས་རྟོགས་པ་མི་ཁྱད་
 བས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་དེ་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་སྤྲུག་
 རྒྱ་བཏགས་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཉགས་ཆོས་དོན་སྒྲས་རྟོགས་ཀྱང་མི་འགལ་སོ། །
 དེས་ན་འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟན་ཞེས་སོགས་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་
 པའི་གཞི་སྤྲུག་རྒྱ་བཏགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། དེའི་དོན་གྱི་རང་སྤྲུག་རྒྱ་བཏགས་
 བཤད་པ་ཡིན་ན་སྒྲིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་པས་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་
 པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞི་དུ་འགྱུར་རོ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱི་སྤྲུག་ཆོད་གཞིར་
 བབྱང་བ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་འབྱུང་གི་གསུང་གཞིར་བཞག་ཡིན་ལ། དཀའ་
 འབྲེལ་ལས། ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་

པ་ཞེས་བྱ་ཞི། རྒྱུད་མིང་དང་བདུན་བཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་མཆན་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཨ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་མཆན་ཉིད་རྩ་
 རྩ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཅམ་པས་དེ་མེད་པ་ཀྱན་བཏགས་ལ་འདོད་ཀྱང་། གཞན་དབང་ལ་
 མཆན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་པ་
 དང་ཐལ་འཐུར་བ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་གྱི་ཀྱན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པ་གཉིས་འཛིན་སྒྲུངས་མཚུངས་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བབྱང་བའི་ཕྱིར་ཉི། ལྷགས་འདིར་ཡང་ཀྱན་བཏགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩ་རྩ་མེད་པ་ལྷང་འདིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ནི་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་མི་
 འབྱེད་པའི་ཐལ་འཐུར་བའི་ལྷགས་བཤད་སྐབས་ཡིན་པ་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་ཤིང་ཀྱན་
 བཏགས་ཡེ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཡོད་ཏུ་ཐལ་བ་སྟོང་མཐུན་ནས་
 འཕངས་པའི་འབྲེལ་ནི་ཡིག་ཆར་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྣམས་ཡོད་ཞེས་བཀྲལ་བ་ཡོངས་
 གྲུབ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་
 བཤད་པ་མཆན་ཏུ་འགོད་པར་འཐུར་བ་ལྷར་ཡོངས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམས་
 ཡོད་ཀྱང་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་ཡོད་དངོས་ལ་བྱས་ན་འང་བཤད་པའི་རྣམས་
 ལྷ་ཏུང་སྟེ། ལྷགས་སྒྲ་མའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་འདོད་ཅིང་ཀྱན་བཏགས་
 རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། འོན་
 ཀྱང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྦྱར་ན་འདི་བས་ཀྱང་རང་མཆན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་འབྱེད་ཀྱང་། དོན་སྤྱོད་མི་
 འབྱེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་དོན་སྤྱོད་ཆོས་གང་ཡང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་སོགས་རང་རང་གི་ལྷགས་གྱི་རང་མཚན་ཁྱེད་ཀྱིས་
 པས་ཆོས་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཆོག་ཙམ་ལ་འཆལ་བ་ཁ་
 ཅིག ཀྱན་བཏགས་ཐལ་འཁྱར་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་དེར་མ་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཐལ་འཁྱར་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
 ཀྱན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱར་ཞེན་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀྱན་
 བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་མ་གྲུབ་ཚད་མཚུངས་
 ཤིང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་ཀྱན་བཏགས་སྤྱི་ཙམ་མི་ཡོང་བར་ཐལ་
 ལོ། ། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་གྱི་བྱམ་པའི་སྤྱང་ཉིད་ཀྱང་། བྱམ་
 པའི་སྤྱང་ཉིད་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །

ཞ ཆོས་རང་རང་གི་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་ཡང་ཡིན་ལ། སྤྱི་བ་དོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་སྤྱི་འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ལ་རི་ལྟར་
 བཤད་ཅེ་ན། སྤྱིར་གཞན་དབང་གི་སྤྱི་དོན་ནམ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཅིའི་
 སྤྱིར་གཞན་གྱིས་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྤྱིས་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱིར་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། ། སྤྱིས་ནས་ཀྱང་
 སྤྱི་ཅིག་ལས་ལྟག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་
 ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ཀྱང་ནང་གི་བག་ཆགས་
 སྤྱིར་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་ཆ་ཙམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། སྤྱིར་དང་
 ནམ་མཁའ་བཞིན་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་དགོས་ཤིང་།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་འཁྱར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་རང་
 ཉིད་རང་གི་གཞན་དབང་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་སྤྱིང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱི་
 དང་གཅིག་མི་དགོས་ཀྱང་། དེའི་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་ལ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་

དགོས་པ་འདྲ་དེ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་སྒྲིག་ས་ནས་གཞན་དབང་གི་སྒྲོ་དོན་
 ཤེས་ན་དེའི་འགལ་སྒྲུའི་རྩོམ་མེད་པ་ཆོས་དེའི་སྒྲེ་བ་རྩོམ་མེད་པའི་དོན་
 ཡིན་པས། འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ཀྱང་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལ་མ་ཉྟེས་པར་བྱུང་
 པ་དང་། གནས་ལྷགས་ལ་མ་ཉྟེས་པར་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་
 སྒྲིགས་ལ་བྱ་སྤྱོད་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་བྱག་གོ། ། བདག་སྒྲེ་ཡང་བྱམ་པ་
 བྱམ་པ་ལས་སྒྲེས་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་
 པ་ལ་ཟེར་རོ་འོན་ཀྱང་བྱེ་སྒྲེས་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པ་
 ཁས་ལེན་པ་ནི་དུས་མཉམ་ལ་བསམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་གྱུ་ཡང་མངོན་པར་
 མི་གསལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པས་བདག་སྒྲེས་དོན་མེད་དོ།
 རྒྱ་འབྲས་གཅིག་གཅིག་གི་དུས་ན་དེ་དང་དེའི་རྩོམ་མེད་ན་སེམས་ཅན་སྐྱོ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩོམ་གྱི་དུས་མེད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་
 གངས་ཅན་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་དེའི་ཆོད་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བསམ་ཤིང་
 གངས་ཅན་གྱིས་སྐྱ་གུའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ཀ་སྐྱ་གུའི་རྒྱ་
 དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བས། བྱེ་མ་
 ལས་ཀྱང་སྐྱམ་འབྱུང་བར་བལ་བ་འཕེན་པ་སྒྲིགས། རྒྱམ་འགྲེལ་ལེན་དང་
 བོད་། གལ་ཏེ་སྤྲོག་པ་སྤངས་པ་ཡི། ཞེས་སྒྲིགས་ལྟར་ཡིན་པས། འདི་
 དང་ཆེས་མི་མཚུངས་སོ། འདིར་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་རྩོམ་མེད་པ་ཞེས་
 འབྱུང་བས་འདུས་མ་བྱས་ན་མས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱམས་ཞེས་པའི་དངོས་བཤུན་ཙམ་
 ཡིན་ལ་སྒྲེ་བ་རྩོམ་མེད་པའི་དོན་ཆང་མི་དགོས་ཞེས་ཡིན་ཆའི་སྒྲིག་ཟེན་ལ་
 གསུངས་ཡང་། དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟགས་པར་བྱ།

ཟ འདིར་གཞན་དབང་ལ་རྒྱམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་བྱག་
 དུ་འགྱུར་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན། ཁ་ཅིག་དབུས་མཐར་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུང་རྒྱམས་སྐྱོ་

གཞན་དབང་འཆད་པའི་ཆོ་སེམས་གཙོ་བོར་བཤད་པས་འདིར་ཡང་སེམས་དེ་
 རྟོན་དམ་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རྩལ་ཡུལ་སྤང་རྒྱང་ཆད་ཚུགས་ཐུབ་
 འདྲ་བ་འདི་བཀག་སྡོད་པའི་ན་ཚུན་དུ་ཉི་འོད་སྟོན་པའི་ཆོ། དེའི་མདངས་
 ཞིག་ཚིགས་རོས་ལ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ན་རོས་དེར་གདོད་ནས་ཐུབ་པ་ལྟར་སྤང་
 ཡང་། རྟོན་ལ་ཚུའི་མདངས་དེ་ནས་ཚུར་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱི་རྩལ་
 ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་ཅམ་ཏུ་གོམས་པས་རིམ་གྱིས་
 ལྟར་བར་རགས་པ་ལོག་པའི་མཐར་ཐུག་ལྟར་བ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་
 གསལ་རིག་ཅམ་ཞིག་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་ཉིད་པར་རྒྱུ་ནས། བོད་
 རྩལ་མང་པོས་ཀྱང་དེ་ཅམ་ལ་ལྟ་བའི་རོ་རྒྱུད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱས་འདུག་པ་
 སྟོན་དགག་ཆེད་ཡིན་ཟེར། སྤྱིར་དེ་འདྲ་བའི་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བ་བདེན་ཡང་
 ཚུགས་སའི་ཁས་བླངས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་གཅིག་མཛོ་ལས་བཞོད་
 ཀྱང་པལ་ཆེར་མི་ཡོངས་ལ་འོག་ཏུ་རྗེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་མཛོད་པ་རྣམས་དང་ཡང་མི་
 འབྲེལ་ལ། ། སེམས་ཅམ་ལ་ཁས་བླངས་དེ་མེད་པ་འོག་ཏུ་དམོངས་འབྲེལ་
 ལས། ཆོས་ཉིད་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་ལ་འཛིག་པར་གསུངས་པ་སྟོན་གྱིས་
 འགྲུབ་ཅིང་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ནའང་མཉམ་བཞག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡུལ་གྱི་བ་སྟུང་ཕྱ་མོ་ལ་
 ཏུང་ཡང་ལྟ་བ་དཔོས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྟེ་མི་འགྱུར་ལ། ལྟར་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆའི་
 ཐུབ་མཐར་དེ་རྟོན་དམ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་ཐུབ་བྱ་དང་། རྟོན་དམ་དཔྱད་
 པའི་རིག་པའི་ཉིད་རྟོན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་། རྩལ་མང་པོའི་སྟོན་མཐུན་
 ཅམ་མཛོད་པ་ཡིན་ནམ་བཞགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེའི་ཆོ་
 བ་སེམས་འགག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད་ཀྱི་ཞེས་སྤྱིར་ལམ་ལ་བཤད་ན་མཐོང་ལམ་
 ལྟ་ཅི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དང་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་།
 ཞེས་པའི་དེར་འཇུག་ཚུལ་ལ་དྲོད་ཅེ་གཉིས། བཟོད་མཚོག་གཉིས་མཐོང་

དབང་གི་སྤྲོང་གི་ཡིན་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་
 དང་དེའི་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས།
 རང་གི་སྤྲོང་གི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བཟུན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞིབ་པར་
 འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། ཇི་ཙམ་ཆོན་དོན་འགྲུབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོང་གི་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་དོན་དམ་པ་རྩ་
 ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོང་གི་སྤྱིབ་པ་
 ཟད་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་ཡིན་ལ།
 ཁྱེད་དམིགས་པ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 བཤད་པ་ཡིག་ཆ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདིའི་དོགས་པ་ཆེ་
 རྒྱུར་ཞེས་པ་དེ་ཀྱན་བཏགས་སྟེ་ཅམ་ལ་མ་བྱས་པར་གཞི་དེ་དང་དེའི་སྤྲོང་གི་
 སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་པའི་ཆེ་གཞི་དེའི་སྤྲོང་གི་རྩ་བ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་རྒྱུར་ཞིང་སྟོང་གཞི་དེ་དང་དེར་དོགས་
 པ་ཆེ་བའི་དོན་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདིའི་དོན་དམ་ལ་ཡོང་རྩི།
 ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་ཡོང་གྲང་སྟོང་ཉིད་ཡོང་དོན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། རང་གི་ཆོས་ཉིད་
 བཅའ་བའི་ཆེ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་
 སྤྱི་དོན་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་པའི་མཐར་བྱམ་པའི་སྤྲོང་གི་དོན་སྟོང་ཉིད་གྲང་
 དོན་དམ་དཔུང་པའི་དཔུང་བརྗོད་ཏུ་མི་འཁྲེལ། དོན་སྟོང་རང་ཉིད་སྤྱི་རྩལ་
 དོན་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་པའི་མཐར་རང་ཉིད་ཉིད་ན་དོན་དམ་དཔུང་པའི་
 དཔུང་བརྗོད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་སྟོང་དོན་སྟོང་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་སྟོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉིད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་
 དོན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ། འདོད་ན།
 དོན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྲོང་གི་རྣམ་དག་ལ་མ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་

[illegible]

འ ཁ་ཅིག་འདི་དེ་དོན་དུ་བསམ་ནས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་
 དམ་པ་རྩ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་ཚུལ་བྱལ་པར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཕྱགས་བསྟན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་
 མ་ཡང་ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས།
 རམ་དག་སྦྱོད་ཡུལ་རམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་བྱ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཡངས་ཀྱབ་ནི་
 དེའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། རྩོ་བཟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རམ་པར་དག་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་འདི་
 རམ་པ་གཉིས་ནི་ཡངས་སུ་གྱུབ་པའི་རྩ་མོ་ཉིད་གཅིག་བྱས་བརྗོད་དེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞོང་གི་དབུས་མཐའ་ཙུ་བར་ཡང་། གང་ཟག་དང་ནི་
 ཆོས་རམས་ཀྱི། །དེས་པོ་མེད་འདིར་སྒྲུང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
 འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡི་ཤེས་རམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་བརྗོད་
 དུ་སྤང་བའི་ཡུལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་ལ་ཆོས་བརྗོད་དུ་སྤང་བའི་
 ཡུལ་དེའི་རྩ་མོ་ཙུ་མཐོང་སྤང་བ་དང་པ་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་དགོས་ལ།
 འགོག་བདེན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་ན་ཐར་པ་དོན་དམ་པ་མ་གྱུབ་དགོས་ལ།
 འཁོར་འདས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མཉམ་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་སྟེ། ཉན་རང་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་མི་སྟོན་པས་དེའི་པོ་པོར་སྤྱི་བ་པ་བྱད་
 རྟོན་མེད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ཉན་རང་གི་འགོ་པོ་བདེན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱི་ཚུལ་བྱུང་པའི་སྤྱིར། འདི་ལ་སྟོན་སྟེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་སྟགས་
 གྱིས་སྟོང་བྱན་ལྟར་ན་བདག་མེད་ཡོངས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 ཡོངས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་བདག་འདྲིན་གཉིས་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་
 པ་ལྟར་གྱུ་བའི་སྟེང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོན་
 གུང་རྟོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱ་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྟོན་དམ་བདེན་པ་མིན་གུང་ལྷུང་སྤྱི་མ་དང་མི་
 འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་
 པ་ལ་དཀོངས་པའི་སྤྱིར་བྱེད། ཡིག་ཆར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡང་ཡིན་མེད་སྟེང་བྱན་ལས་དེ་རྟོན་དམ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤྱི་རྟོག་ལ་དཀོངས་གསུངས་པའི་རྟོན་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རང་རྟོག་ལ་དཀོངས་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་ལོག་ཀྱན་རྫོབ་
 ཡིན་ན་དཀོངས་པ་འགྲེལ་མི་དཀོས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་
 གཉིས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ཅམ་པ་ཡིན་བྱེད། དེ་ལ་
 བདག་མེད་གཉིས་སྤྱི་དབྱེར་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་རྟོན་འབད་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་དཀོས་པར་ཐལ་
 ལོ། ། དེས་ན་སྟག་ཆར་བཞུགས་ཀྱིས། མ་བཟླས་མ་དཔྱད་པའི་མེས་བུ་
 ཚུལ་ཅན་བྱེད་བཞིན་དུ་འདི་འདྲ་སྟུགས་ན་མི་མཛེས་སོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱི་
 རགས་གཉིས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་སྟག་བདེན་དེ་སྟག་བདེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་
 རགས་གཉིས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བར་བདག་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟེང་པ་དེ་བདག་བཀག་ཅམ་གྱི་

སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱུག་བདེན་སྤྱི་ཙམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤ་རགས་གཉིས་སྤྱི་
 བའི་དེ་མེད་ཀྱང་མ་སྤྱི་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉེ། སྤྱི་ཙམ་ཀྱི་དོན་ཁྱོད་
 ལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་སྒྲིབ་མ་ཐུན་ཀྱི་ལྷང་དོན་ཡོད་དེ། ལྷུང་
 མ་ཐུང་བཞི་པོ་གང་རྩལ་གིས་བདག་བཀག་པའི་སྒྲིབ་བར་འདྲོད་རྒྱུའི་བདག་
 མེད་ལྷག་རྒྱ་བཞིའི་ཡ་ལྷལ་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཡིག་ཆ་
 དང་སྒྲིབ་མ་ཐུན་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ། སྐབས་འདིར་དྲངས་པའི་སྒྲིབ་
 མ་ཐུན་ནས་རང་སྤྱི་ཁ་ཅིག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་ལྷན་སྤྱིས་སྤྱི་འདྲོད་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གནས་མ་བྱ་
 བས་རང་རྒྱ་བྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཁས་མ་སྤྱངས་པ་འདྲ་ཉེ། དེ་
 འདྲོད་ན་འདི་བདག་མེད་རགས་པར་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། ། འོན་ཀྱང་རང་
 རྒྱ་བྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་མི་འདྲོད་དེ། བདག་རང་རྒྱ་བའི་རྣམ་སྤྱི་ཡོད་ན་
 ལྷང་ཐོ་ལས་རོ་ཐོ་ཐ་དད་པར་བརྒྱུད་དུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་།
 ཐ་དད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་དོགས་པའི་གནས་
 ཡིན་པས་ཁ་ཆོན་བཅད་དཀའོ། ། དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྣགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དབྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙིང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཁྱོད་རྣགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྣགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་ནས་རྙིང་
 པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གང་ཞིག་
 ཁྱོད་གང་ལ་རིགས་ཤེས་སྤྱི་སྤང་བའི་ལྷལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྙིང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལྷེ་བས་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་
རྟོག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཏུ་ཅང་སྒྲུབ་བདེ་བ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་། ལྷ་བ་
མཐུན་ལས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདྲོད་
པ་ལ་དབུ་མེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་
ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
གསལ་དངོས་སྤྱོད་ཁས་བླངས་ཤིང་། བྱབ་པ་ཡང་དོན་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས།
ཞེས་པ་ནས། བྱབ་མཐའི་ནང་འགལ་ཆེན་པོ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པས།
དེ་ཅུམ་ལས་བཤད་མི་བདེ་བས་དེས་འགྲིག་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དབུ་མའི་
མཐའ་དཔྱད་ལས། འདི་བའི་ལྟན་སྦྱིས་རྣམས་ཡོད་དང་། རང་ལྷེ་གཞན་གྱི་
ལྟན་སྦྱིས་རྣམས་ཡོད་དང་། རང་ལྷེ་ཀུན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདྲོད་པའི་བྱོད་
པར་གསུམ་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ནས། མི་འཇིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་
གཅིག་ཕྱར་འཛིན་པ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་
དགོངས་ཏེ། མང་བཀྱར་ལྷེ་ལྷའི་བདག་རང་སྤྱོད་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པར་འདྲོད་
ན། བརྗོད་མེད་ཟེར་དོན་མེད་དེ། སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐད་དད་དུ་གནས་
པའི་རུས་པས་ལྷ་བ་བར་ཁས་བླངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡ འདིས་སྤྱོད་པ་རང་དབང་བ་ནི་སྤྱར་བཤད་པའི་ངེས་དོན་རྒྱ་
མཚོ་ལྟར་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀམ་
བའི་པར་ཕྱིན་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་འཇོག་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟན་ཆོགས་དང་།
སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་བཞི་བརྒྱ་བ་སོགས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་འཇིགས་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདྲོད་

མཁན་ཞིག་མིན་ཏེ། ཡིག་ཆར་དེས་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པར་འདོད།
 ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུབ། སྤྱོད་པ་རིན་ཆེན་རྣམས་སྐྱེ་བའི་
 གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་མངོས་སྐྱབ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱབ་ལ་
 སྒྲིང་ནས་དོན་བྱེད་ན། འདི་ནི་གངས་ཅན་པ་དང་དཔྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 བཅུག་པ་ཡིན་པས། རིགས་པའི་དབང་སྐྱབ་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱས་པར་
 བཀག་ཟིན་ཏེ་ཞེས་དང་། སྒྲིང་གསུམ་རབ་དབྱེད། ཁ་ཅིག་གངས་ཅན་
 ལྷགས་བཞིན་དུ། ། ཡོད་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ། རང་བྱུང་དུ་ནི་སྐྱབ་པར་
 འདོད། ། དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་བྱེད། ། ཞེས་དང་། ཀར་ལན་སྐྱ་
 སྐྱབ་དགོངས་སྐྱབ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་
 མཆེད་བཞེད་པའི་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྣམ་འགྲེལ་དབྱེ་མ་ཆེན་
 པོའི་བསྐྱར་བཅས་སྐྱ་བཞེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཞེད་པར་ཡང་འདུག་
 པས། གཞུངས་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་དངོས་སྐྱ་བཞེད་པ་དང་
 འགལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ལྷལ་ལ་ཤེས་
 པ་གཅིག་ལས་འོས་མེད་སྐྱམ་དུ་དགོངས་པར་འདུག་ནའང་། ཞེས་པ་ནས།
 རང་རིག་འཛིན་རྣམས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟར་ལྟ་བུ་གཏན་མ་ཡིན་པས་འགྲེལ་མེད་
 ལ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡོངས་སྐྱབ་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་ལ་དཔྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་
 འཁྱར་སྐྱམ་པ་འབྱུང་ཉི་བས། དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་འོག་དུ་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་
 གོ་དོགས་གཙོད་ཀྱང་མཛད་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཆེན་ལེའུ་གསུམ་
 པའི་ཤོག་གངས་དོན་གསུམ་པར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་
 ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་འཁྱར་མེད་ཡོངས་སྐྱབ་
 ཡིན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་མིན་ན་རྣམས་སྐྱེ་མེད་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཁྱར་བའི་ཕྱིར།
 བདེན་སྐྱབ་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་བར་གསུང་བ་དང་། སྐྱབ་རས་གཟིགས་

བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་འཁོག་བདེན་རྩལ་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ་
 ཡང་དོགས་པ་དེས་བྱས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག། དེའི་ཡངས་གྲུབ་དངོས་པོར་མི་
 འདོད་དེ། སྟངས་མཐུན་ལས། སྟངས་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་དངོས་མེད་དེ་
 ཉིད་གཞན་དབང་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སྟངས་བའི་གཞན་སྟངས་
 གཞུང་དེ་དག་གིས་བརྟན་ན་སྟམ་ཏུ་བཟུང་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
 བྱལ་ཞེ། དེས་དངོས་པོར་འདོད་ཀྱང་འདུ་མ་བྱས་སྤྲོད་པས་དངོས་པོའི་
 རྟོན་མེད་པ་ལ་དཀོངས་པའམ་ཡང་ན་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་རྟོན་ཏུ་དངོས་མེད་
 ཡིན་པ་ལ་དཀོངས་སོ། །

ར རྟོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཀའི་མཐར་དབྱེ་མ་བའི་འཛོག་ལྷགས་
 དང་མི་མཚུངས་ཚུལ་རེ་རེ་གསུངས་པས། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་
 མེད་པས་མཚན་ཉིད་རྟོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་མེད་རྒྱུའི་རང་
 མཚན་མི་འདྲ་བ་དང་། གཉིས་པར་སེམས་ཅམ་པ་བདག་སྦྱེས་ལ་སྦྱར་ཞིང་།
 དབྱེ་མ་བས་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་དེའི་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། མ་དོས་
 པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟོན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། ཞེས་སོགས་དང་།
 མ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྟོན་ལས་ནི། ། འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟོན་ཏུ་འཆད་དོ། གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པས་
 འདིས་དངོས་བརྟན་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་མེད་པའི་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་
 པས། རྟོན་དམ་པ་རྟོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཆོག་ཟུར་གྱི་རྟོན་དམ་དེ་མེད་རྒྱུའི་
 དགག་བྱ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དབྱེ་མ་བས་ཆོས་ཉིད་མེད་དགག་རང་གི་རྟོ་བོ་ལ་སྦྱེ་
 རང་གི་སྟེང་ཏུ་རང་མཚན་མ་གྲུབ་པས་རྟོན་དམ་པ་རྟོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཆོག་
 ཟུར་གྱི་རྟོན་དམ་དེ་རྟོན་དམ་དངོས་ལ་བྱས་ནས་གསུངས་ལ། ཡང་རྟོན་དམ་
 དེ་རྟོན་དམ་དངོས་ལ་བྱས་ཀྱང་རྟོ་བོ་ཉིད་མེད་ཞེས་པ་དེ་རྟོན་དམ་རང་ཉིད་
 རྟོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་མ་སྦྱར་བར་རྟོན་དམ་དེ་ཆོས་གཞན་རྟོན་དམ་པ་

ཐུབ་པ་བཀག་པས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པས། རྩ་ཙམ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་
 ལུགས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། འདིར་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས། དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་རྩ་
 ཙམ་ཉིད་མེད་པ་འཆད་པའི་ལུགས་པ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་
 དགག་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་པ་མེད་པས། དོན་དམ་
 པར་རྩ་ཙམ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི་
 སེམས་ཙམ་པས་བཞེད། གཉིས་པ་རྩ་ཙམ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པས་བཞེད།
 ཞེས་གསུངས། ལུགས་གཉིས་པ་ནི། དབྱུ་མ་སྒྲུབ་བ་ལས། དེ་ཡང་ཆད་
 མས་ཡང་དག་པར་ཐུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། རྩ་
 ཙམ་ཉིད་མེད་པའི་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་མྱེར་རྩ་ཙམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་མྱེར་འདི་ནི་དོན་དམ་པ་རྩ་ཙམ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

ལ དེ་ཡང་དབེར་ན་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་དུ་ཐུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་
 སྒྲུབ་མེད་མི་དགོས་ལ། ཙམ་པའི་ཐག་ཁྲ་མེད་ན་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་སྒྲུབ་ཡང་གཏན་
 མེད་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། སྒྲུལ་མ་ནི་སྒྲོ་འབྲུལ་བའི་སྒྲུབ་ཆ་ཙམ་ཡིན་པས།
 འཛོག་བྱེད་གཞན་མེད་ཀྱི། སྒྲོ་ལ་སྒྲུབ་ཙམ་མམ་རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་གྱིས་
 འཛོག་རྩས་པ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྩས་ལ།
 ཐག་ཁྲ་ནི་དོན་རང་གི་རོས་ནས་ཐག་ཁྲར་ཐུབ་པ་སྒྲོའི་སྒྲུབ་བ་ཙམ་གྱི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་དེས་པར་རང་
 མཆོན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མིན་ན་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་
 འབྲུབ་པ་སྒྲོའི་སྒྲོམ་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཐག་པའི་སྒྲུལ་དེར་གཞན་ལ་འཆེ་བ་
 སྤྲོས་ཀྱི་རྩས་པ་མེད་པ་ལྟར། གཞན་དབང་ལ་ཡང་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་སྤྲོས་
 ཀྱི་རྩས་པ་མེད་དགོས་ཏེ། རྩ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་རྩས་མེད་ན།
 ས་པོན་སྤྲོས་ནི་ལྷག་སྤྲོས་ལ། ། རྩས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་སྤྲོས། །

34

ཡེན་སྒྲིག་སྤྱི་ལྟུང་པས་མི་འགྲོག་གོ། དེའི་ཕྱིར་རྣམས་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་
 གྲུབ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་མི་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཕྱིན། རྣམས་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 ལས། བུམ་པ་ནི་རྣམས་མིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་
 བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་འབྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིག་སྤྱི་ལྟུང་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཀྱི། ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་
 སེལ་བ་ཡིན་པས་མི་རྒྱུང་བར་གསུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམས་རིན་ཐང་ཆང་བ་
 མེད་ན་མཐ་པ་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུའོ། །
 གཞན་དབང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཆུག་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་འདུས་མ་
 བུས་སྤྱོད་འདུ་བ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་དབྱེ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལྟུང་པའི་
 དེས་འགྲུབ་ཏེ། ཐག་ཁྲའི་སྤྱུལ་སྤྱང་དེ་འབྲུལ་བ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 སྤྱུལ་གྱིས་སྤྱང་པ་དེ་རྣྪ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་དོན་ཉིང་ཏེ་གནས་པ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། རྣྪ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་ན་ཐག་ཁྲས་ཀྱང་སྤྱང་པར་རྣྪ་པས།
 དེ་སྤྱང་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་མི་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱི་ལྟུང་པའི་གཤེས་སྤྱོད་
 གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་
 གཤེས་སྤྱོད་འགྱུར་བ་ལ་རྣྪ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ།
 གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཐག་ཁྲ་སྤྱུལ་གྱིས་སྤྱང་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་།
 རྣམ་མཁའ་སྒྲིག་སྤྱི་ལྟུང་པའི་དམ་ཏེ་ན། རྣྪ་པ་ཅམ་གྱིས་འཇོག་མི་
 རུས་ཀྱང་རྣྪ་པས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།
 ཆོས་ཉིད་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་འཇོག་བྱེད་གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་སོ་སོར་རིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཐག་ཁྲ་སྤྱུལ་གྱིས་སྤྱང་པ་སྒྲིག་སྤྱི་
 འཇོག་བྱེད་གཙོ་བོ་ཚུར་མཐོང་གི་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བཞུགས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཏེ། སྤྱི་ལྟུང་པའི་དོར་

འཛིག་པ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཁོག་དགོས་ལ། བྱི་མའི་སྒྲུལ་གྱིས་སྟང་པའི་ཐག་ཁྲ་
 དེས་པའི་ཤུགས་གྱིས་སྟང་པ་དེ་ཡང་དེས་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྟང་ཆ་ཅམ་ལས་
 ཟུར་ན་སྟང་པ་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟང་ཉིད་ལ་སྒྲིས་བལ་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བཤད་པའི་བྱིར།

༩ དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རི་སྒྲིབ་བཤད་བཞིན་དོན་མིན་
 བཅོམ་ལྡན་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། ། མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་
 བརྟགས་ན་ཆོས་འདིས་སྒྲགས་མི་འཇུར། ། ཞེས་པ་ལྟར། ཤེར་མདོར་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཞེན་མི་དུང་བའི་ལུགས་ཡིན་པས་
 ལུགས་འདིར་དེ་ལྟར་ཞེན་ན་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་
 ཅན་དུ་འཇུར་བར་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་ནག་
 འབྲེལ་ཆེན་ལས། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བའོ། ། ལྟ་
 བ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཡང་བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མེད་
 པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་པ་མེད་པར་སྐྱར་
 བའོ། ། མཆན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་སྐྱར་
 བའོ་ཞེའོ། ། ཞེས་སྔགས་གྱིས་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཆ་སྡེ་ནས་སྐྱར་ཚུལ་
 གསུངས་པ་ཡང་། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཞེས་
 སྔགས་ལ་འགྲིག་པ་ལྟར་སྟང་ཡང་། ཀུན་བརྟུས་ལེའུ་གསུམ་པར་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གསུངས་པ། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་རྣམས་འབྱེད་པ་
 ལ་ལྟ་བ་ངན་པ་ནི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་ནི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་པོ་དག་
 གང་ཞེ་ན། མཆན་མར་ལྟ་བ་དང་། བརྟགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་
 བ་དང་། ཀུན་རྟོག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་སྔགས་དྲངས་པ་འདི་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་མ་

སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཆོད་པ་ཤོད་ལྟ་གི་འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་ཏེ། གུ་
 བཏུས་དར་རྒྱུ་ལས། མེད་ལྟ་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་ནས་བཏུན་པ་གཅིག། དེ་
 ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྟེ། འདིས་
 བཏུས་པ་གུ་བཏུས་དང་། གུ་རྟོག་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཁོ་ན་
 ཡོངས་ཀྱི་ཡོན་པས། འདི་གསུམ་ཕྱེ་བྲག་ལ་སྤྱི་ནས་མེད་ལྟ་ཞེས་པ་སྤྱི་ལ་
 སྤྱི་བཤོད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཞེས་སྟགས་དང་
 ཆོས་འབྲེགས་ཤིང་། ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་འདི་ཡོན་གྱི་འདི་ལྟ་ཞེས་
 སྟགས། དེའི་སྤྱི་བཤོད་སྒྲ་ནས་པ་ཅམ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གཞན་དབང་དེ་ལྟ་ཡོན་གྱི་བཏུས་ལྷགས་འདིར་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་
 བས་རང་མཆོད་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་རང་
 མཆོད་གྱིས་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ལྟ་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་བར་གསུངས་པ་
 ལྟ་གྱི་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟ་གྱི་
 རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྱུ་བ་པ་གཉིས་ལྷན་པར་མེད་པས་གུ་བཏུས་ཏེ་གཉིས་
 གང་དུ་ཡང་འཛིན་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་རྩིས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་
 གང་ཞེས། དེ་གཉིས་ཀས་རང་རྩིས་ནས་མེད་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། ཤེས་མདོས་གུ་བཏུས་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྱུ་བའི་མ་ལྟ་པར་
 ཐལ། དེས་བཏུན་པ་ལྟ་གྱི་གུ་བཏུས་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྱུ་བའི་
 འཛིན་པ་དེ་གུ་བཏུས་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྱུ་བའི་འཛིན་པ་མ་ཡོན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ལྟ་སྟེ། རང་རྩིས་ནས་མ་གྱུ་བའི་བཏུན་ན་རྟོག་པས་པར་
 བཏུས་ཅམ་དུ་སྒྲ་དགོས་ལ། དེ་བཏུན་ན་རྟོག་བཏུས་ཅམ་མ་ཡོན་པར་
 གྱུ་བ་པ་ཞེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་འདིའི་ཞར་ལ་བཏུན་པར་བཤད་པ་
 ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེའི་སྤྱི་བཤོད་སྤྱི་བཤོད་པ་མ་ཡོན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་སྤྱི་བཤོད་ཆད་མས་བསལ་

བ་གང་ཞིག འདི་ཚད་མས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ནས་ནམ་
མཁུན་གྱི་བར་ཚས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་འདིའི་སྐྱས་ཟིན་སྐྱ་རི་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཉི། ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་
མ་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་གོང་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཚས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཐུབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་
ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་བཤད་
སྒྲིལ་ཆེན་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་བབྱང་
བྱང་བར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་
པར་ཐལ་བ་སོགས་སྟོ་སྟོ། །

ས དགོངས་འབྲེལ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་
དག་ལ་དགོངས་ནས། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བརྗོད་པའི་ནམ་པ་འདི་ལྟ་ཉི།
ཚས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགག་པ། བརྗོད་མ་ནས་
ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། ། ཞེས་ཚས་སྟོན་
ཏོ། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཀ་ལ་དགོངས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་།
འདིར་གཉིས་སྟོས་པ་མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་དང་
ཡོངས་ཐུབ་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། གཞན་དབང་དངོས་སུ་
མ་གསུང་བའི་དོན་ནོ། །

ཏ ཁ་ཅིག་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ལུང་འདིས་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དངོས་
བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པར་འགྱུང་ཉི། དེ་
དང་འདིར་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་འདྲ་བ་གང་ཞིག ། འདི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། འདི་སྒྲེ་འགག་དང་བལ་བས་དེའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་ལ། སྒྲེ་
འགག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞོད་པས་མཆན་ཉིད་
གཞན་གཉིས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བེར་ན། འདིར་མཆན་ཉིད་རྩ་བ་ཉིད་མེད་
པ་དེས་དངོས་སུ་མ་བཟུང་པར་སྒྲེ་མི་རུས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲེ་འགག་མེད་པར་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དངོས་སུ་སྟོན་དགོས་པས། དེའི་ཤེས་བྱེད་ལ་
འོལ་སྒྲི་ཙམ་དུ་རུང་ཡང་གཙོ་བོའི་དོན་མིན་ཏེ། འདིར་མཆན་ཉིད་རྩ་བ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་པ་གཞི་རྒྱུག་གི་ཀུན་བཏགས་གཙོ་ཆེ་ཡི། རང་རྒྱུག་གཙོ་མི་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྒྲེ་བ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་
དངོས་སུ་མི་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་རིགས་སྒྲེ་
རྒྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བཟུང་འཁོར་ལ་བར་བས་གཟུགས་ནས་ནམ་
མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲེས་པར་གསུང་བར་ཐལ། མ་སྒྲེས་པ་
སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲེས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཟུགས་སྟགས་མ་སྒྲེས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐལ་འཇུར་བ་ལ་གཟུགས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་སྟོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེས་ཐལ་འཇུར་བ་ལ་ལས་འབྲས་དང་ཐར་བ་སྟགས་མེད་པར་བཟུང་པར་ཐལ།
ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་སྟགས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་བཟུང་པ་གང་ཞིག །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྟགས་འགག་པ་མེད་པར་བཟུང་པའི་ཕྱིར།

ཨ ཁ་ཅིག་འདིར་མུ་ངན་ཀུན་ཉོན་དུ་གསུངས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་
ཕྱགས་བྱས་ནས་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲེ་བའི་ཕྱགས་ལ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་དུ་
འདོད་ཞེས་བྱད་འབྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཕྱགས་ལ་ཀུན་ཉོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཕྱགས་ལ་མུ་ངན་ལ་ཀུན་ཉོན་མི་ཡང་བར་ཐལ།
རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ནགས་གྲུབ་སྟེ།

བཞི་བརྒྱ་བར། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཆོ་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་
 གྱུས་གསུངས། ལྷོང་ཉིད་མུ་ངན་འདས་པ་ལྟེ། འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་
 ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེས་ན་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
 ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཆོ་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་སོ། །ཐར་བ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷོང་པ་
 ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་དང་ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 མུང་ན་ལ་ཀུན་ཉོན་བཞག་ནས་མུང་འདས་ལྷོང་ཉིད་ཏུ་བཤད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆེས་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྱོས་ལས་སྤྱོས་པ་ནི། །ལྷོང་པ་ཉིད་གྱིས་
 འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཟླ་བའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལོག་པའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྷོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྤྱོས་
 པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 བུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གཞན་
 གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྤང་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་གདོས་བཅས་སུ་
 འགྲོ་བ་ལ། དེར་མ་སྤང་བར་སོགས་རེག་བཅད་ཅམ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཀ་ནམ་
 མཁའ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་གྱི་རྩ་བོ་དྲི་མས་སྐྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་
 པར་རང་བཞིན་ལས་ཉོན་གྱི་སྤྱོས་པ་དེ་དག་གིས་དཔེན་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཆདེ་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཆེ་མུང་ན་དེ་རང་བཞིན་
 ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ཞེས་གསུངས་ལ། མི་སྤྱོད་
 པའི་ཆེ་མུང་ན་དེས་རང་གི་རྩ་བོ་ཅམ་ཡང་སྐྱབ་མི་ཀུས་པས་མུང་འདས་དངོས་
 གྱི་སྤྱོ་སོབ་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་མུང་ན་དང་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་མུང་ན་
 རོན་མི་གཅིག་ལྟེ། རང་བཞིན་སྤྱོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་བཙའ་མེད་ཅེས་པས་དེའི་རང་

བཞེན་ལ་ བྱུགས་པའི་བཅའ་ཡོད་པ་བཀག་ཀྱང་། སྤྱིར་བཅའ་ཡོད་པ་མི་
 འགོག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། སེམས་ཅམ་པ་ཡང་རང་བཞེན་དྲི་མས་མ་
 བསྐྱད་པའི་འོད་གསལ་བ་ཅམ་འདོད་ཀྱང་། རྟོག་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 དྲི་མ་ཁོ་རང་གི་རྩིས་ནས་སེམས་ཀྱི་རྩི་བོ་སྤྱིབ་པ་དེ་དབུ་མ་བས་རང་བཞེན་
 བསྐྱད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱིབ་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མི་ཅུང་དུ་འདོད་
 པའི་སྤྱིར་། སེམས་ཅམ་པས་དེ་རྩི་བོ་སྤྱིབ་པ་ཅམ་དུ་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་ཞིག་
 མ་ཅུང་ན་སྤྱིབ་པར་སྒྲིལ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱིབ་པ་དངོས་སུ་མི་འབྱུར་ལ། དེའི་
 སྤྱིར་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུར་ཞིང་ཀྱན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 མེད་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། གནད་འདི་མ་གོ་བར་རང་བཞེན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཅམ་ལ་རེ་བས་བྱུབ་མཐའི་གཏིང་དཔོག་ག་ལ་རུས་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་དང་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་རྩ་བ་ཡང་འདིས་བྱས་སོ། ། རལ་གྱི་རི་རྩེ་
 ན་རྩི་བའི་རུལ་ཆགས་པ། ། བརྟར་བ་ཅམ་གྱིས་ཟད་པའི་ལྷགས་ནག་མིན།
 སྤྱིས་སྤྱངས་སྒྲོ་སྒྲོས་རྩི་རྩེའི་གར་བུ་ནི། ། བཅད་ཅིང་བརྟར་ཞིང་རྩོན་པའི་
 རང་འོད་འཆར།

ཀི འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞེན་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་
 བ་དེ་སྐབས་འདིས་ཐུང་འདས་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། གོང་འོག་གི་འཆད་
 ཚུལ་འཐད་པའི་སྤྱིར་། འདོད་ན་དེ་སྤྱིར་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 སྤྱིར་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་གཞན་དབང་གིས་སྤྱིར་པ་སྤྱིར་ཉིད་དུ་
 འཆད་པ་དོལ་བོ་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོས་ཤེད་མ་སྤྱི་
 བ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་འདི་སྤྱི་བ་ཤིན་དུ་བདེན་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ས་
 རྩི་པོས་ཡོངས་བྱུབ་གཞན་དབང་གིས་སྤྱིར་པར་བཤད་པ་ནི། ལང་
 གཤེགས་ལས་སྤྱིར་ཚུལ་བདུན་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ས་སྤྱིགས་བུམ་པས་སྤྱིར་པ་ལྟ་
 དུ་དོན་གཞན་གྱི་ཉིན་བཞེན་པའི་ཚུལ་དུ་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་གཞི་

ཡང་ཡང་ས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ། འདིར་བཤད་པ་ནི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལ་ལྷགས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དེ་གཉིས་ལྷལ་དུ་ས་གནས་སྐབས་
གང་ལ་སྤྲོས་ཏེ་དབྱེ་མི་རུང་ཡིན་དགོས་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ཡེ་
ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་རྩ་བར་ཡང་དྲི་མ་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ་དེ་དག་གི་སྤྲོས་པ་ཁེགས་མི་བྱས་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩར་ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆས་
ཡོད་པ་རིགས་རྩས་དགག་བྱར་དོལ་པོ་པ་མིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་འདྲོད་དགོས་སོ།
དེས་ནས་དེའི་སྤྲོད་གཞིར་ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་ཡོང་སྟེ། སེམས་སྤྲོད་དུ་ཆས་
བདག་བཅལ་མཐར་སྐབ་སྟོགས་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་སེམས་སྤྲོད་གི་ཆས་
བདག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་མ་བཅལ་བ་ཞིག་རྟེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེའི་
མཐར་ཆས་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཞིག་ལ་
ནོར་བསྐང་བའི་ཆོ་ནོར་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ན་མེད་ཅམ་སྒྲ་རྩར་འཕེན་གྱི་ནོར་མེད་
པ་དེ་ཡོད་པར་འཕེན་དོན་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོད་པ་སྒྲར་
འཕེན་རྒྱ་ཡང་མེད་པ་ལྟར་རམ། གཟུགས་ཅན་གཞན་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་
མཁའ་མཐོང་ཞེས་བཏགས་ཅམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་པ་ལས། ནམ་
མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་དུ་རབ་བརྒྱུད་པ། ། ནམ་མཁའ་རི་ལྟར་
མཐོང་ཡིན་དོན་འདི་རྟགས་པར་གྱིས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟ་མགུར་དུ། བ་ཁན་བཅལ་བའི་ནི་མ་རྟེན་པ་དེ། བ་
ཁན་རྟེན་པ་ཁོ་ཡིན་པ་འདུག་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་གནས་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བ་སྐྱབ་པའི་དྲི་མ་ལས་ཀྱི་སྤྲོབས་ཀྱིས་ཟད་ཆའི་འགོག་
བདེན་དེ་སྤྲོད་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གསལ། གནས་ལྷགས་ཁོ་རང་གི་བདག་ཉིད་
བསྐྱད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་གདོད་ནས་ཟད་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས་བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ལ་དོགས་པ་ཡང་
ཆེར་མེད་ལ། རྩ་མ་ནི་ལམ་གྱི་སྤྲོབས་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་ནི་བཅས་མ་

མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སྒྲུལ་ནས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་
 ཡིན་པར་བཞེད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་དྲི་མ་བཟད་པ་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་གྱི་ཡིན་ཀྱང་
 གང་གི་རྒྱུ་བཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ནམ་ཡང་འཇུག་ཕྱོག་མེད་པས་སེམས་གྱི་
 རང་བཞིན་གཤོང་ནས་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་སྒྲུ་ཞྩ། འདིར་
 ཡང་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སྟུ་ནམ་པར་གནས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྒྲེ་འགག་མེད་ཅིང་ཀྱན་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་སྟུ་གསུངས་པ་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མར། ནམ་བཞག་ནམ་
 པ་བཅུའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་གྱི་དོན་རྩ་མོ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་མེད་གྱི་མིང་
 འདོགས་སོ་སོ་བར་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་ཡང་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་མེད་པས་སྒྲུ་
 ཐུས་དུས་ཀྱན་དུ་མི་འཇུག་བར་གནས་པ་འཇུག་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
 དང་། རྒྱན་ལས། ཐུ་མ་ཐུ་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། ། ཞེས་པ་ལྟར་དཀྱུས་
 གཅིག་དུ་སྤང་བ་དགོས་གྱི་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆན་དུ་སྒྲུ་ཐུས་དུས་
 ཀྱན་དུ་ནམ་པར་གནས་པའི་ཐུར་ཞེས་བཤོད་པས་མདོའི་དོན་མི་རྟོགས་སོ།
 གཞན་ཡང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 པར་བལ། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐུར།
 ནམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ། ། དྲི་མ་ནམས་ནི་སྒྲུ་
 བྱར་བ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། བྱབ་ཞྩ། འདིའི་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་ནམ་མཁའ་དང་དཔེ་སྒྱུར། དྲི་མ་སྒྲུ་བྱར་
 བ་སྒྲིན་དང་དཔེ་སྒྱུར་ནས་དེ་ནམ་མཁའི་རྩ་མོར་བཟད་པ་ལྟར་དྲི་མ་ཆོས་
 དབྱིངས་སྟུ་བཟད་པར་འདོད་པའི་ཐུར། སར་ཐུན་མཁའ་དཔྱོད་དུ་རང་
 བཞིན་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ། ཐེག་བརྒྱས་གྱི་རྒྱ་ཁམས་གསེར་
 དང་ནམ་མཁའ་ཞེ་སོགས་དྲངས་པ་ལེན་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱས་བཤད་གྱི་
 སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག ལེན་བཞེ་བར་ཡང་། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་རང་

བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་སྤྱིར་རྣམ་མཁའ་བཞིན། །གཉིས་ནི་སྒྲིག་བྱས་
བྱང་བ་ལྟ། །ཞེས་གསུང་བའི་སྤྱིར། །འདིས་གཉིས་ཞེས་པ་དག་མ་དག་
གཉིས་ཡིན་ལ། ཞིབ་ཆ་འབྲེལ་བཤད་དུ་གསལ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་
འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ཐུན་པ་བབ་པ་
དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་
སྤངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ལ།
དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེས་བདག་འཛིན་
དེའི་ཞེན་ཚུལ་དོན་གྱི་སྤྲོད་ལུགས་སུ་སོང་མ་སོང་ལ་གསུངས་པས། དེས་
བབྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དྲི་མ་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་
བཞུན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་མ་གྲོ་བར་ཆོས་ཉིད་དྲི་མས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་
དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་སྐྱམ་ནས་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་མིན་ཞིག་ཏུ་སྒྲིག་པ་སྐྱེས་
མཐོང་རྒྱ་རྒྱུང་བས་སྒྲིག་དོགས་པར་བྱེད་དོ། །

ཁི །འདི་ལ་ཡིག་ཆར་སྒྲིབ་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྒྲིས་པ་སྐྱེས་སུ་
གསུང་བའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བཞུན་ན་རྩ་བ་ལ་སྒྲིབ་བཞུན་པ་
དག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་
པ་བར་བའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བཞུན་ན་བར་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རང་
མཆན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བཞུན་པར་
འབྱུང་བས། འདིར་དང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཀྲལ་བའི་འཁོར་ལ་བར་བ་དེར་
ཡོངས་གྲུབ་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པར་མ་བཞུན་པར་འབྱུང་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་
ལ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་མ་སྒྲིས་པ་
སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བཞུན་ན། གཞན་དབང་
མ་སྒྲིས་པ་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བཞུན་པར་འབྱུང་།

༡། གྲུབ་བཅུགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་དབང་མ་
 གྱེས་པ་སོགས་སྲ་གསུངས་ཟེར་དོན་མེད་ཅིང་། གཞན་དབང་རང་སྤྱིང་ན་
 དེའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སྲ་བཟུན་པའི་སྲ་མེད་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲི་ན། འདིར་དངོས་སྲ་དབང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དེར་
 མ་གྱེས་པ་སོགས་སྲ་གསུངས་པའི་ཆས་ཀྱི་ནང་ན་གཞན་དབང་མེད་ཅིས་སྲ་
 དགོས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། ། འདི་དག་ལ་དཔག་ན་ཡང་སྲ་བ་རྩ་བ་ཉིད་
 མེད་པ་གཞན་དབང་ཁོ་ན་རང་ངོས་ནས་མ་ཐུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་
 གཞི་དང་། དོན་དམ་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡངས་ཐུབ་ཁོ་ན་རང་ངོས་ནས་མ་
 ཐུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཆོད་དུ་སྤངས་སྟེ། དེ་མིན་ན་སྲ་བ་རྩ་
 བ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་མ་གྱེས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་
 སྲ་མ་བཟུན་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་དེར་དངོས་སྲ་བཟུན་བྱས་ཆོག་
 པས། རྩ་བ་པར་བརྒྱུད་པའི་སྲ་འདུག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། མོང་དུ་
 ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཟེན་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟགས་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཅིག་འདི་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་
 དེ་མ་གྱེས་པ་སོགས་སྲ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་
 གཞན་དབང་མ་གྱེས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 ཡངས་ཐུབ་དོན་ལ་ཡང་སྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ཁས་ཟེར་ན་མ་
 ཐུབ་སྟེ། མདོ་ལས་ཆས་བཅས་ཅད་སྲ་བ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དེར་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀའི་སྤྱིང་ན་གོ་རྒྱ་བྱན་མང་མ་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་པས། དེ་
 དགོངས་གཞིར་བཀྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་བུམ་པ་རང་མཚན་
 གྱིས་སྲ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཆས་སྤྱིར་རྩ་བ་ཉིད་འཕེལ་དུ་འགྲོ་རྒྱ་མེད་པ་
 ལ་དགོངས་པར་བཤམ། སྲ་མེད་བརྒྱུད་ཀ་བཅས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་སྤྱིར་
 འདྲི་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གཞན་

དབང་མ་སྒྲིལ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བརྟན་པར་ཐལ།
གཞན་དབང་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་
བརྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། ཉགས་བྱལ་ཞེ། རོ་ཤོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། འོ་ན་འདུས་བྱས་
ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཁྱོད་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བརྟན་པས་ཐུབ་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། གཞན་དབང་སྒྲི་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། གཞན་དབང་སྒྲི་མེད་འགག་མེད་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་
གཞིར་དངོས་སུ་བརྟན་པར་ཐལ། སྒྲི་སྐྱེས་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བརྟན་པ་གང་ཞིག སྒྲི་མེད་ཀྱི་དོན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་ཞེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྒྲི་བ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བརྟན་ཀྱང་། གཞན་དབང་སྒྲི་བ་
དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བརྟན་པ་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲི་བ་གཞན་དབང་གི་
སྒྲིང་གི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། སྒྲི་མ་གཞན་དབང་སྒྲི་བའི་སྒྲིང་གི་ཀྱན་
བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གི་དེ་ལ་སྦྱོད་ཡུལ་ནི། རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། ཞེས་
དམིགས་ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་ཞིང་།
འདིར་ཡང་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། གཞུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དམིགས་རྒྱུ་ཞེས་པ་སྤང་བའི་དམིགས་རྒྱུ་ནམ།
དམིགས་རྒྱུ་བཏགས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཙོ་བོར་
རང་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་ཞེ། དེ་བྱས་ན་དམིགས་པ་དང་ཞེན་གཞི་

དང་ཞེན་ཡུལ་ས་སར་དབྱེ་མི་དགོས་པས་སྦྱོད་ཡུལ་དངོས་སྟུ་ཡང་རུང་ལ། དེ་
 དག་གི་སྟེང་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ནམས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་རྒྱང་བ་ནི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཡང་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། ། ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཞེས་པ་དེ་འདོགས་
 པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ་གོ་སླ་ལ། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སྟུ་ཐལ་བ་སོགས་ཆོག་
 སྦྱོན་མ་བཀག་ན་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་ཆོས་བདག་སོགས་སྦྱ་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ནི། ཟུ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 འདུ་བྱེད་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་དམིགས་པའི་ཤེས་
 པའོ། ། མཆན་མ་ནི་ཟུ་མཆན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དམིགས་པར་བྱ་བའི་མཆན་
 མའོ་ཞེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས། ཞེས་བྱན་
 མང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ངེས་དགོས་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་དང་།
 མཆན་མ་ཞེས་པ་མཆན་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་དོ་བོར་གྲུབ་པ་ཅམ་ལ་བྱ་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་བཀོད་ནས་བྱ་མ་བཟང་
 བར་བཤད་ཀྱང་ཐུ་མ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྦྱ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཆེ་རང་རང་གི་བྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་མ་སྟེ། མི་འདྲ་བའི་བྱད་
 པར་གྱི་ཟུ་མཆན་རེ་རེ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་དགོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་
 སྦྱིའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཚུང་བས་འགྲུབ་པས་ལྷགས་འདིར་ཡང་དེ་
 རང་སྦྱིའི་དོན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་རྟེན་ཆེན་ལས།
 འདྲ་བ་སྟེ་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱན་མང་བར་སྤང་བ་དང་།

མི་འདྲ་བ་སྟེ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་
གཉིས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་མཆན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན།
རྒྱ་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་ཙུང་འབྲེལ་ན་མས་གྱིས་ཀྱང་འབྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ སྐབས་འདིར་རྒྱུག་བྱེད་པལ་མོ་ཆེས་འདིས་དངོས་བཞུན་གྱི་
གཞན་དབང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟངས་གི་གཞན་དབང་ཡོང་བར་འདོད་དེ།
ན་མ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་ན་མ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལ་དཔྱུད་པའི་གཞི་རང་མཆན་
གྱིས་ཀྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོང་གཞི་བདེན་གྱབ་ཞིག་མེད་ན་
ཡོངས་གྱབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྱབ་སྟེ། ན་མ་འབྲེལ་ལས། རང་གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ།
ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱུད་ན་མས་གྱིས། ། དོན་བྱ་དེ་ལས་འབྲུབ་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱབ་སྟེ། དབྱ་མ་པའི་ཐད་དུ་འང་འདི་
ཉིད་ལས། ཆོས་ན་མས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད།
དཔྱུད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་པར་
གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ན་མས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཀྱབ་པས་རྟོང་ན་ཡོངས་གྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱབ་པར་འབྱུར་ཞེས་
ལུགས་སྒྲ་མས་ཀྱང་སྦྲལ་ཞེས་དང་། ཙུང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། བདེན་པར་
གྱབ་པའི་རྟེན་རྒྱུན་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དབྱ་སེམས་
གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་དང་
གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་དང་། དེ་རྒྱུང་བའི་རང་རིག་ན་མས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པས། འདུས་བྱས་རྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། ལྟས་སྒྱུན་འཛིན་པའི་ན་མ་མཐུན་གྱི་རྟོང་ཉིད་ལྟས་

སྤྱིན་གྱི་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པས། ལྷགས་འདིར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་
 བའི་རྩ་ཉིད་སྤྱོད་ཡང་བཞག་དཀའ་ཞེས་བསྟན་གྲགས་གྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
 ཏུ་བཤད་ལ། ཤར་པ་རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟས་སྤྱིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མིན་ཡང་། དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 འདོད་དེ་ལྟས་སྤྱིན་དང་དེ་འཛིན་རྣམ་མཁུན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པ་གཉིས་
 ཀའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རྟེ། གཉིས་ཀའི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྤྲོད་གང་ཡིན་པ། ། དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཉིད་
 ཡིན། ། ཞེས་དང་། འང་སྤྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལན་རིམ་བཞིན་
 བཤད་ན། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་བྱིད་ལྟར་མིན་རྟེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱིར་
 གཞལ་བྱ་ཙམ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟོག་བཏགས་ཙམ་མ་
 ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་
 རིགས་པ་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་སྦྱར་ནའང་། ཆོས་
 ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དམིགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ཀྱང་།
 རྟོག་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་རྩ་ནས་དེའི་དམིགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བྱིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་
 མཚན་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྦྱར་བ་
 རྒྱལ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཆེན་ལས། རྟོག་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་
 གཞལ་བྱ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཕུའོ། ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རང་སྤྱི་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དོན་རང་རྩ་ནས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཡིན་རྟེ། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་
 མེད་ཉིད་ཏུ་དཔྱད་པ་རྣམས་གྱིས་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱ་བའི་རྒྱས་པ་
 རང་སྤྱི་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་ཏུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་

ནམ་པར་དཔྱད་པའི་རྟོགས་ལྡན་ནམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི་རང་མཆན་གཅིག་བྱ་དེ་
 ལས་ཀྱི་པས་ཞེས་དང་། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཆན་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་
 གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་འགྲེལ་གྱི་མ་བཞུག་པར་དྲངས་ན་འདི་འདྲ་ཡང་རྩོད་པའི་
 ཉིད་ཀྱི་ཡུང་དྲངས་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་དོན་དམ་དེར་ཆོས་
 ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མེད་མཚུངས་དགོས་པའི་དོན་དུ་གནས་ཚུལ་རི་ལྟར་
 ཡོད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། ཁྱོད་ལྟར་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་མེད་ཅམ་མིན་ཞིང་། ཡུང་གསུམ་པའི་དོན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་
 རང་རྩོས་ནས་ཀྱབ་ན་དེའི་རྟོན་ཡང་རང་རྩོས་ནས་ཀྱབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།
 རང་རྩོས་ནས་ཀྱབ་ཀྱབ་ལྟར་སྤང་ཡང་བཏགས་དོན་བཅལ་ན་རྟོན་རྒྱ་མེད་པ་
 ཞིག་གིས་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་ཡུང་འདིས་དོན་དམ་
 ཡང་ཡུགས་རང་རང་གི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་ལ་སྒྱུར་བ་མཁས་པ་སྣ་མའི་བཤད་
 པ་བཞོད་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་དེའི་འཕྲོར། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་ཀྱབ་བདེན་པར་ཀྱབ་པ་ལ་དེའི་རྟོན་གཞན་དབང་བདེན་
 པར་ཀྱབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས། གཞན་དབང་བདེན་པར་ཀྱབ་ལྟེ་ཞེས་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག སེམས་ཅམ་པ་ཡང་རང་ཡུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་
 དམ་དེར་ཀྱབ་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཡུང་ཕྱི་མ་འདི་དབྱུང་
 གཞི་ཆེ་ལྟེ། རྟོག་ཆེན་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱང་
 སྣ་རི་བཞེན་པར་མི་འདོད་ལས་ཆེ་ཡང་། བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་བཟད། གཉིས་སྤང་དེ་ཡི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་

མྱེད་ཞེས་པའི་གཉིས་སྤྲང་ཞེས་པ་གཟུང་བྱ་ལ་བྱེད་སྒྲམ་པ་སྤྲང་མོད། དེ་ནི་
གཟུང་བྱ་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱང་། གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཞག་པར་
མི་འགྲོ་བ་འདིས་འཆད་ཚུལ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ཤེས་
རབ་བྱེད་ཉེར་ལྷ་བར། ལྷ་རན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འཁོར་
བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ། རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་
ལས། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤྲང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲང་ཚུལ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤྲང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲང་ཚུལ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེའི་སྤྲང་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཆོག་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲང་ཚུལ་
གཅིག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་མྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་
གཉིས་ཀ་གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྤྲང་མཉམ་ཡིན་པས། གཉིས་སྤྲང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྲང་དུ་གནས་ཚུལ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
མོད་དུ། དེ་མྱེད་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། ཞེས་སྐགས་གྱིས་བརྒྱང་བྱ་དང་།
ཡངས་གཙང་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ལྟར། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་འཛིན་པ་རྩིས་གཞན་
བཀག་ནས། དེའི་དོན་བསྟར། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་
ཀའང་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་མྱེད་གཉིས་སྤྲང་གང་ཡིན་པ། །དེ་
ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་མྱེད། གཞན་ཡང་ལྟས་སྦྱོན་
དང་དེ་འཛིན་པའི་ནམ་མཁུན་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྤྲང་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྲང་ཉིད་དུ་
སྦྱབ་པ་ནི་རྩོད་པ་གཞི་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྤྲང་པ་གཞི་མ་སྦྱབ་པའི་མྱེད།
སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་སེམས་དང་རྩིས་གཅིག་
ཏུ་མི་འགྲོ་བར་སྦྱབ་པ་ལ་རྒྱད་གཞན་སྦྱབ་པ་བྱུང་དུ་གསུངས་པའི་མྱེད། རྒྱས་
པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

ཅི འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཡིག་ཆར་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་མེད་རྒྱུའི་རྩ་བ་
ཉིད་ལ་བྱ་ལ། རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཉིད་ལ་མི་

བྱེད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 རྟོན་དུ་བསམ་ནས་འདིར་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་
 རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་བ་ངོ་
 བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར། ཡིག་ཆའི་མདོར་བཟུན་རྒྱས་
 བཤད་དུ་ཡང་། སྐབས་འདིར་དངོས་བཟུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་
 གང་གི་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཅིག་ཡོངས་ཀྱི་བ་དུ་འཛིག་མི་རིགས་པར་བཤལ།
 མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་རྟགས་དང་པོ་མ་ཀྱུ་ཞེས་དེ་ཡིན་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུང་འདུག་ཀྱང་།
 དགོངས་པ་བཅའ་ན་འདིའི་མེད་རྒྱུ་ལ་རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མེད་རྒྱུ་
 དེ་ཡང་ཡོང་གྱུར་དེ་ནི་ཡོངས་ཀྱི་བ་ངོས་བཟུང་བའི་ཞར་བྱུང་ཅམ་ཡིན་ལ།
 དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཡིན་པས། སྟོན་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཆ་ནས་འདི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ།
 དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུ་ལ་ཆོས་བདག་མི་ཡོང་
 བར་བཤལ། ཁོ་ནའི་རྒྱས་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པུ་མོ་མི་ཡོང་བར་བཤལ་ལོ།
 ཁྱོད་ལྟར་ན་རྟོན་དང་བ་ལ་སྟོན་སྟོན་མཆོམས་ཡང་མི་འགྲིགས་པས་གསུང་འདི་
 དག་དཀྱུགས་མི་བྱུང་ངོ་། ། རྟོན་དང་བ་ལ་སྟོན་སྟོན་མཆོམས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་།
 འདི་ན་ཡོད་དེ། སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་བ་པ་རང་དབང་པ་ཞིག་
 བཞག་པ་དེ་ཤེར་མདོས་སྐབས་སུ་སྟངས་གཞིར་བཟུང་ནས་བདེན་མེད་དུ་
 གསུངས་ཟེར་མི་བྱུང་བས། དེ་ལ་ཤེར་མདོས་སྟངས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་བཟུན་
 པར་རྒྱུ་བ་པའི་ཆོ། འདི་ལྟར་ཤེར་མདོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟངས་ཉིད་
 བདེན་མེད་དུ་བཤད་པར་བཤལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་བྱའི་བདག་བཅད་ཅམ་གྱི་

མེད་དགག་དེ་བདེན་མེད་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ལྟར་ཉིད་ལ་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དེ་ལྟར་དགོས་པ་རྩོམ་བ་མྱོད་ཀྱིས་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་རྒྱུའི་མདོ་
 རྟེན་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩོམ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་རྩོམ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
 ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འགོག་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་
 དོན་དམ་དེ་གཙོ་བོ་ཆོས་བདག་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དངོས་ལ་
 བཤད་པ་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པར་གོང་ཏུ་བཞུག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཛིག་ཚུལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་འདིའི་དོགས་གཙོད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆེ འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྐྱར་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་
 འབྱུང་བས། གསུངས་སོ་བེར་བ་དེ་མདོ་རང་ཉིད་མིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་དེ་
 ལྟར་སྐྱར་བ་ཡང་མདོ་ཡིན་པས་ཆོག་མ་འབྲེལ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་ཉི་ཆོག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མདོ་མི་
 གཅིག་ཉེ། སྐྱར་ཞེས་པ་དྲི་བྱས་ཀྱི་ལན་ཏུ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གསུངས་
 པའི་ཆེ། དོན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་སྟངས་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 འཛིག་ཚུལ་རེ་སྐྱར་ཡོད་པས་ལན་གྱི་ཆོག་དེ་ལ་བྱེད་ཅིང་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་བདག་གིས་གོ་ལགས་
 ཞེས་ཞུས་པའི་ཆོག་འདིས་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་བོ་ལྷག་མ་བཞི་
 ནས། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་རང་རང་སྟོས་ཉེ་མཇུག་ཏུ་དེ་བཞིན་
 ལགས་སོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ལ། སྐྱག་བདེན་ལ་གཟུགས་སྐྱར་གི་སྐབས་
 སུ་གསུངས་པ་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་
 བཤོད་ཡོད་པས་འདིར་ཡང་བྱར་ཏུ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་སྐྱར་ཚུལ་མི་འདྲ་
 བཞིག་ཡོད་ནས་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་དང་གོང་ཏུ་ཡོངས་ཀྱབ་སྟོན་པའི་མདོ་

གཉིས་ལ་ཆོག་བྱུང་ཙམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཐུར་དང་འདྲ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་པ་ལ་རྩ་བ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་རྩ་བ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་ཞེས་སྒྲིག་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་
 དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་སྐོས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཆ་སྤྱེན་ནས་ཀྱང་
 རྩོམ་པ་རྣམས་རང་གི་རྩ་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
 རྩོམ་པའི་ཆོས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མདོ་ལས་གོང་འོག་གང་
 ཏུ་ཡང་བྱད་མ་སྤྱེ་བར་གཟུགས་ལྷུང་ནས་འདིའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་རྩ་
 བོ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། བྱད་པར་འདིའི་
 མཚུགས་དེ་མ་ཐག་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲིག་པར་འགྱུར་བས་ཀྱན་བྱང་གང་ལ་
 ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་བྱད་མེད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཏུ་མི་འཆུག་པའི་གཟེར་
 བཏགས་པ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་རྩི་སྒྲུ་མས་རྩོམ་པའི་ཆོག་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར།

ཇི འདིའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་འདོན་ཚུལ་ཡང་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་
 གིས། གཞན་ཡང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛིག་ལྷགས་བྱས་ནས་ཞེས་
 སྒྲིག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་
 དབང་ལ་སྤྱེ་བ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་ཏུ་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་
 དབང་གི་འཛིག་ལྷགས་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀག་
 པས་རང་ལྷགས་ཚུལ་དང་ལྷགས་ཞེས་པ་དེ་དངོས་མིན་ཀྱང་སྒྲིགས་ཙམ་འདྲ་
 བས་ཆ་ནས་དེར་བཏགས་པ་ཞིག་ལ་འཆུག་པས། འདིར་ཡང་གཞན་དབང་
 དངོས་མིན་ཀྱང་རང་གི་སྟངས་གི་སྟངས་ཉིད་དེའི་སྟངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེར་
 བཏགས་ཏེ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཅིང་དེར་མ་ཟད། གོང་ཏུ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལྷུང་ལ་རྩི་ལྟར་
 སྤྱུང་བ་བཞེན་ཏུ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་གཞན་དབང་དང་། བདག་ཏུ་སྤྱོད་བཏགས་

བ་ཀྱན་བཏགས་སུ་འཛོག་ལུགས་སོགས་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་
 སུང་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་གནོད་འཛམས་མཁའ་པོ་
 འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་བྱས་ནས། རྟོང་གཞི་ནམ་བཟགས་དགག་བྱ་
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་རྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་བ་ཏུ་བཤད་པས། ཞེས་སོགས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྟོང་གཞི་ལ་ནམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་དགོས་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་བསྟན་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནམ་བཟགས་ཀྱི་ནམ་
 མཁའ་ཡིན་པར་བྱ་བ་ཅིང་། དེ་བྱུང་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་
 ཡིན་པར་བྱ་བ་ལྟེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་དབྱུང་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། ནམ་པར་
 རྟོགས་པའི་གཟུགས་ནི། གང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ངོ་ཙོ་ཉིད་དེ།
 དེ་ལ་གཟུགས་སུ་ནམ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ལ་རི་ལྗང་
 བ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཟུགས་
 སུ་ནམ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་འདིས་ནམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་
 ཀྱི་སྒྲ་དོན་བསྟན་པར་སྒྲ་བཟན་གྱིས་བཤད་པས། ཡི་གེ་ཡང་བའི་སྒྲ་འབྲུག་
 དང་ར་མགོ་ཡོད་པ་འདི་བྱེད་དགོས་ལ། ནམ་མཁའ་ཡང་ནམ་བཟགས་ཀྱི་
 ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་འདིར་ནི་ནམ་
 མཁའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ནམ་བཟགས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་
 ཙོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་འཛོག་ཚུལ་
 ཡོད་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་འབྱུང་གི་ལྷང་དྲངས་
 པར་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་ཙོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཅིག་
 བཤད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་དེ་མེད་པའི་

མྱེར། ཉགས་བྱབ་ཁས། འདྲོད་ན། བམ་མཁའ་གཞན་དབང་དུ་བྱས་
ནས་དེའི་ཡངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་བཤམ། བམ་
མཁའ་ལ་གཞན་དབང་དུ་འཛིག་ཚུལ་མེད་པའི་མྱེར་རྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་རྩ་བ་
ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་མེད་པའི་མྱེར་རྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་
ཚུལ་གཅིག་བཤད་དུ་མེད་པའི་མྱེར་ན་མ་བྱལ། བམ་ཟེ་བྱ་སྒྲ་ཉག་ཆས་ཅན།
ཁྱོད་མེད་གེ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་བཤམ། ཁྱོད་ལ་མེད་གེར་བཤད་ཚུལ་
ཞིག་ཡོད་པའི་མྱེར། བྱབ་པ་འགྲིག་གོང་དུ་འདྲོད་མི་བྱས་རྟེ། དེར་
བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་མྱེར་རྟེ། དོན་དམ་པ་རྩ་བ་
ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དབང་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་
མྱེར།

ཉི འདིར་ལྷགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
ལྷགས་བཙན་དུ་མི་རྒྱུ་ཉི། གྲུབ་དོན་གྱི་དངོས་བཙན་ཡིན་པའི་མྱེར།
རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱེད་པར་འདི་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷགས་བཙན་ཡིན་པའང་མི་རྒྱུ་ཉི།
རྒྱུ་ལྱེད་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྐྱོ་རི་བཞིན་པར་ཞེན་ན་ཉག་ཆད་གྱི་སྒྲ་བ་ཚབ་པར་
གསུངས་ཤིང་། དགོངས་གཞིའི་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས་
སྒྲ་ལྱེད་པའི་རྒྱུ་དོན་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་གྲུབ་དོན་ལ་མེད་པའི་མྱེར། འདིར་རྒྱུ་ལྱེད་
པའི་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅན་བྱུང་ཡང་རྒྱུ་དོན་ཡིན་མིན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་
ཡིན་པའི་མྱེར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་བ་སྒྲ་གྲུབ་དོན་ཡན་ལ་མ་
བྱུང་བས། འདིར་ལྷགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་རྟེ། འདི་དང་འདི་སྒྲར་
བཀའ་སྒྲུལ་ཞེས་མདོ་སྐྱོ་སོ་སོར་བབྱུང་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱེད་པའི་ལྷགས་
གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མིང་སྐྱར་རྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱེད་པའི་སྐབས་མདོ་
འོན་ཀྱང་ཆོག་ལ་མི་གསལ་བས་གྲུབ་དོན་འདིར་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་བ་སྒྲ་དང་།
རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱེད་པའི་སྐབས་སྐྱབ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བ་

སྒྲུབ་པ་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཏུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་
 རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁ་ཅིག་ཆོག་གཙོང་མཆམས་འདི་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་
 གཉིས་དྲང་རྟོན་དང་། གཅིག་རེས་རྟོན་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཤུགས་
 ཀྱིས་ཤེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉིས་དྲང་རྟོན་དང་གཅིག་རེས་
 རྟོན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་ཞིག་ཤེས་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་རྟོན་དང་ཐ་མ་རེས་རྟོན་དུ་སྒྲུབ་
 བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་མ་གསུངས་པར་མདོ་སྟེ་གཉིས་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་པོ་བརྗོད་བྱ་དྲང་རེས་སྒྲོས་
 དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཐ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་
 པའི་སྒྲུ་མཆན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཅམ་སྒྲུབས་སུ་མ་བྱས་པར་རིག་
 པས་ལེགས་པར་དབྱད་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་གཟུར་གནས་ནམས་ཀྱིས་དབྱད་
 པར་བྱའོ། །ཆོས་འཁོར་དངོས་ལ་གསུངས་པ་པོ་དང་། ཏུས་དང་། ཡུལ་
 དང་། གཏུལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་གང་ལ་བཅམས་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་
 གྱི་ཆེ་བ་དང་དྲང་རེས་ཀྱི་བྱད་པར་ནམས་རིམ་བཞེན་དཀྱུས་ན་གསལ།

ཏི གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་རོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བ་སྒྲོས་པ་དང་།
 རྟོན་སྟུར་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱར་རྟེ་ཞེས་པ་གསུངས་པའི་སྒྲུ་མཆན་གྱིས།
 གཉན་སྟུན་དཔལ་འབྱོར་སྟུན་སྒྲུབ་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། མ་བསྐྱར་བ་ཞིག་
 བསྐྱར་ཞེས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྟན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཐོང་
 སྟེ། འདིར་རྟོན་ཞེས་པ་སྟུན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་གོང་ལ་བྱེད་ཀྱི། མདོ་
 དེ་གསུངས་པའི་རྟོན་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱང་། མ་བསྐྱར་བ་ཡང་ཆངས་པ་སྒྲོས་
 གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱ་ཡི་སྟུན་པས་སྒྲུབ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 བ། འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པ་རྟོན་གྱིས་བསྐུས་པའི་ཕྱིར།
 ཉི་མི་ལས། ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཇིག་རྟེན་ན་དགེ་སྒྲུབ་ངམ་བུམ་ཟེའམ་

ཞེས་པ་ནས། གཞན་སྤྱི་ཡང་རྒྱང་བས་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་
བསྐྱར་བར་མི་རྒྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་
བར་བ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཐལ། ལྟན་པས་བྱ་རྒྱུ་དང་པོར་གསུངས་
པའི་སྒྲིག་ལ་མ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་བྱན་མོང་གི་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་ལ་བཅམས་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པ་དང་། མོང་དུ་རྩ་
བའི་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དྲི་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པ་
གཉིས་མི་གཅིག་ཟེ། ཟྱེ་མ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྩ་
བའི་ཉིད་མེད་པ་ལ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ལྟར་མ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་
པ་མཐར་ཐུག་གི་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པ་ལྟར་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
དེའི་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པ་ལྟར་ཡང་ཡོངས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་མེད་རྒྱུའི་རྩ་བའི་
ཉིད་དང་རྒྱུ་བ་སྟགས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་མེད་རྒྱུ་རེ་སྟ་
སྟར་སྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་དགག་བྱའི་བདག་གཅིག་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་མོང་དུ་
སྒྱུར་བའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩ་
བའི་ཉིད་མེད་པ་སྟགས་ལྟར་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་སྐྱས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་མེད་རྒྱུ་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སེམས་
ཅམ་གྱི་རང་ལྷགས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བར་བའི་སྐྱས་
ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་བའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་རྩ་བའི་
ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཐེ འདིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ནི།
ཁ་ཅིག་ ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀུན་ཡོད་པ་ལ་འཆད་པ་
དང་། རྟོག་གི་སྤང་བར་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་
དབང་པོ་རྒྱལ་བས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་ཡང་དགྱི་རྒྱས་ལ། བར་བའི་གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྣམས་དགྱི་མི་རྒྱས་པ་ལ་བཤད་པ་སྟགས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི་ཡང་

དག་བདེན་པ་དང་ཡང་སྟོགས་མཐུན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 རང་གི་ལྷགས་ནི་འདིའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་
 ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱས་པས་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་
 ཟེ། དེ་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཞེས་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཟུག། རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་ཞེས་པ་
 དང་། ནམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཞེས་
 པས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཟུག། དེ་ལྟར་ཆ་མ་སྟེ་བ་ནམས་དྲང་
 དོན་དུ་བཟུག་པས་ཐ་མ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཞེས་
 པའི་ཉེ་ཆོག་འབྲུག་ཚུལ་ལ་ཡིག་ཆར་བརྫོང་བྱ་རྫོང་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་
 གསུངས་པ་ལེགས་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པའི་ཆེ་བསྐྱར་བཞེན་
 པ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས། ཡང་གཤེགས་སོགས་ཡང་དོན་མེད་ཀྱང་།
 བརྫོང་བྱའི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པའི་ཆེ་མཆན་ཉིན་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཐུབ་མ་
 ཐུབ་ཀྱི་བྱད་པར་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས་རང་དང་སྟོན་
 ཚུལ་མཚུངས་པའི་མདོ་ཡང་གཤེགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་ཟེ། ཐུབ་དོན་
 འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་སྟེའི་ཆས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུབ་དོན་ཡིན་པར་
 ཡིག་ཆ་ལས་སོ། །

དེ་སྟེན་ཆོག་གིས་སྐབས་མཆིས་པའི་དོན་བཤད་པ་འདི་ནི་འོག་ཏུ་
 སྐབས་མ་མཆིས་པ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་བྱས་པའི་ཐུ་མའི་རྒྱུ་སྟོགས་སུ་སྤང་བས་
 རང་ལྷགས་སུ་མི་བྱང་ཟེ། བླ་ན་མཆིས་པའི་དོན་དང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
 མ་གསུམ་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་སྟོགས་སུ་སྤང་ལ། བླ་ན་མ་
 མཆིས་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་དོན་དང་། སྐབས་མ་མཆིས་པའི་བཤད་པ་ཕྱི་མ་
 རྗེས་ཀྱང་རང་ལྷགས་སུ་མཛད་པས་འདི་གསུམ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་
 དོན་དུ་བྱང་ཟེ། རྗེས་བཤད་པ་བྱུར་དུ་མཛད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་གོ་བདེ་བར་

བྱས་པའོ། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐུ་ཆོག་གིས་ཚད་པའི་གཞིའི་གནས་
 ལྷ་ལྷུང་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྤྲུལ་
 ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་པ་སྤྲུལ་བ་པོར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མི་ཡང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འདི་སྤྲུལ་ཟིན་སྤྲུལ་རི་བཞིན་བར་མི་རྩང་ཞེས་ཚད་པ་འགོད་པ་པོར་ཉན་ཐོས་སྡེ་
 བ་མི་ཡང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཚད་
 ཅེས་པ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་ཚད་པ་མིན་གྱི། དེ་རང་ལྷགས་སྤྱ་འཐད་པ་ག་ཞེས་
 བཞག་གི་སྟངས་ནས་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སྡེ་བ་བཙུང་དང་།
 མདོ་སྡེ་བ་སྤྱ་སྟེ་གཉིས་སོགས་ནང་པན་ཚུན་ཚད་པ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྡེ་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ཚད་པར་སྤྲུལ་བ་དག་གི་གནས་
 ལྷ་ལྷུང་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་འདིས་སྟངས་པ་ཉིད་མི་སྟན་ཞིང་ཡོད་པ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་
 པའང་མི་རྩང་བར་ཐལ། ཡོད་པ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་དོན་མེད་ལ།
 སྟངས་ཉིད་མ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་སྐབས་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
 ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྟངས་པ་ཉིད་མཐུད་ཅིང་ཡོད་པ་སྟན་པ་དང་།
 བར་བ་ལ་ཡོད་པ་མཐུད་ཅིང་སྟངས་པ་ཉིད་སྟན་པ་ཞེས་བྱུང་བས། སྤྱ་མའི་
 དོན་ཡང་ཀྱན་བཏགས་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཐུད་པ་སྟེ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་མཉམ་པར་བཀའ་རྩལ་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟངས་ཉིད་ཀྱང་འོག་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མར་
 བཤད་པའི་ལྷགས་ལས་ལོགས་སྤྱ་བས་པས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟངས་པ་
 ཅམ་ལ་བྱུང་མ་དཔྱད།

ནི་སྤྱི་བ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པའི་བརྗེད་བྱུང་ལས། བར་བ་
 འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཐ་དད་པར་སྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་
 དོན་མ་ཡིན་པའོ། ། ད་དུང་ཐེག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་དང་བཅས་

པའོ། ། ཐེག་པ་ཆུང་ཏུ་བ་དག་དང་ཐ་དད་པའི་མིའི་ཐེག་པ་ཆུང་ཏུ་བ་དག་
 དང་འཐབ་ཅིང་ཚུད་པར་གྱུར་པའོ། ། ཐེག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཇིག་
 པའི་མིའི་རྒྱུ་ལ་བ་དང་བཅས་པའོ། ། ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཐད་དུ་
 དེ་ཉིད་ལས། འདིས་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ཏུ་བ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་རྒྱ་ཁྱེན་
 མཆུངས་ཤིང་འབྲས་བུ་མཆུངས་པར་སྟོན་པའི་མིའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དོན་
 དམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་མཆོག་ཏུ་ཐད་དུ་བྱུང་བ་
 དོན་དེ་ལས་རྟོག་པ་གཞན་མེད་པའི་མིའི་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གཞན་
 ཡང་ཐེག་པ་ཆུང་ཏུ་བ་ཀྱན་གྱིས་བཤོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མིའི་རྒྱུ་ལ་ཐད་
 པའོ། ། ཚུད་པ་མེད་པའི་མིའི་གཞིག་ཏུ་མེད་པའོ། ། གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་
 མིའི་རྒྱུ་ལ་ཐད་པའོ། ། ཞེས་བྱུང་སྟེ། དོན་ནི་བར་བས་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་གཅིག་བུ་ལས་མ་བཤད་པས་དྲང་དོན་སྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ།
 ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རང་ལམ་གྱི་རྟུག་ཀྱན་མ་ལུས་པར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲུལ་མི་
 མཆུངས་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ཞི་བ་ཉི་ཆོ་བར་བཤད་པའི་དྲང་བའི་དོན་དང་།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་མདོ་དཀོངས་འགྲེལ་སྟགས་བརྗོད་བྱ་
 རྒྱུ་ལས་པའི་མདོ་གཞན་རང་གི་ཤོང་ནའམ་སྒྲུ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟེ་སྟོན་སྟགས་ལས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འབྱུག་པར་
 བཤད་པ་དང་སྟགས་ཅམ་ཡང་མི་མཐུན་པས་ཚུད་པའི་གནས་དང་། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པའི་དཀོངས་འགྲེལ་སྟགས་ལྷུང་རིགས་ཀྱིས་འཇིག་པའི་
 སྐབས་མཆིས་པ་དང་། ཐ་མའི་བཤད་པ་ཕལ་ཆེར་སྒྲ་མ་ལས་བརྒྱུག་པར་སྤང་
 ལ་ཐེག་པ་ཆུང་ཏུ་བ་ཀྱན་གྱིས་བཤོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་འདིས་རིགས་ཅན་
 གསུམ་གསུམ་འདི་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཆོད་དུ་
 སྤང་རོ། །

པེ སྐབས་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ནི་སྐབས་མེད་ཅེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་
གཉིས་བྱས་པའི་སྒྲ་མ་མྱིས་མཆོག་ཏུ་འཕྱར་བའི་སྐབས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་
ཞིང་། དེའི་དོན་མདོ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་ཕྱར་བ་གཞན་ལ་འཇུག་ཏུ་མེད་པ་
ལ་བྱེད་ན་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་སྒྲིས་པས་རང་ལྷགས་མ་མཛད་དོ། ། ཡོད་
མེད་རྒྱལ་ས་པར་བརྟན་ཞེས་པའི་ཡོད་མེད་ནི་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཡིན་
ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལས་རེ་རེ་སྤྲས་ནས་རེ་རེ་ཅམ་བརྟན་
གྲུང་། འདིར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་མེད་ཏུ་ཆ་མེད་ནས་ཚུགས་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་ས་
པར་བརྟན་པའོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་ས་པར་མེད་པའི་ཆོག་གྲུང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མེད་
དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཞེས་སོགས་སྤར་དྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ལང་གཤེགས་ལས། བརྟགས་
པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད། ། གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། ། སྒྲ་
འདོགས་པ་དང་སྒྲར་འདེབ་པའི། ། མཐའ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་བརྟག །
ཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དབུ་མ་པས་འདིས་ཀྱན་བརྟགས་དགག་བྱའི་དོན་
དམ་ལ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་གྲུང་སྟངས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་བ་སྟངས་
ཅམ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཆ་མེད་ནས་མདོའི་དོན་ཏུ་འཛོག་
ཅས་པ་དོན་ལ་ཆ་འབྱེད་པར་མདོན་ནོ། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལེགས་ཕྱའི་ཆོས་
འཁོར་ལ་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་ཕྱར་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་མི་དགོས་པར་བལ།
སྒྲུབ་པའི་ལྷང་གི་ཆོས་རྣམས་རོ་བོ་གོང་འཕེལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སོགས་སྒྲ་མེ་
བྱིས་པའི་རོལ་ཅིང་ཡིན་པས་མ་སྒྲིས་སོ། །

པེ འདི་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། མདོ་དེའི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ལ་
གནོད་བྱེད་མཐོང་བ་ན། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་འདྲིན་དགོས་པར་མཐོང་ནས་
དགོངས་གཞི་ཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། དགོངས་གཞི་གཞན་ཏུ་འདྲིན་
དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་རི་བཞིན་པར་མི་རུང་བ་སྒྲུབ་མི་

རིགས་པས། འདིར་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་མི་འབད་དེ། དཔེར་ན་
དོན་སྒྲིའི་ཐུབ་མཐའ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་འབྲུག་པ་ཡིན་གྱི་
སེམས་ཙམ་པའི་ཐུབ་མཐའ་འབད་ལཱ་དུ་གོ་ནས་དེའི་རྗེས་དོན་སྒྲིའི་ཐུབ་
མཐའ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བ་མིན་པ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་བཙས་མིན་
སྒྲིམ་ནས། གནོད་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལྷག་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞེན་ནོ་ཞེ་ན་
འདིར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ནི། དོགས་པ་སྒྲེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ས་
རྒྱལ་པོ་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་པོ་
དང་། ཆ་བྱེ་ནས་གསུངས་པ་པོ་གཅིག་ཡིན་པས། གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཟིན་ཁས་
ལེན་ལ། གཅིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ནང་འགལ་ཏེ། བྱི་མ་ཤེས་བྱེད་དུ་རྒྱུར་ན་མ་
མ་ཡང་ཤེས་བྱེད་དུ་རྒྱུར་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ་པོ་ལ་སྒྲུགས་གཅིག་ནས་
འབྲུལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། བྱུང་བ་དེན་ཡང་སྒྲུབ་པས་ནི་མཐུན་བཞིན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རང་ལྷགས་གཅིག་དང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་
ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་ཡང་རིགས་པས་
འབྱེད་དགོས་པས་མཁས་པས་མཐའ་ཆོད་པར་དབྱེད་ན་ཆོད་པ་མི་འབྲུག་པ་ནི་
འཁོར་ལོ་བ་མ་ཡིན་པས། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཟིན་ལ་ཡང་འབད་མི་འབད་
ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་རྒྱུར་རོ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཐལ་འབྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་
མེད་པར་ཐལ། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ངེས་དོན་དུ་མི་རྒྱུར་ཞེས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་སྟེ། མཁས་པ་ཡོད་ཀྱང་བརྟགས་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱས་པ་མེད་
པར་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཁས་པས་བརྟགས་ན་
ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཡང་དེ་ལྟར་
བཤད་མ་བཤད་ཁ་མི་གསལ་བའི་དབང་གིས་ཆོད་པ་མེད་པས་ཆོད་པའི་གཞིའི་
གནས་མིན་པ་ལགས་ཀྱི། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དབྱུ་མ་པ་ལྟ་བུས་མི་འབད་ཅེས་
ཆོད་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །

མི འདི་དག་གི་དོན་དུ་བསམ་ནས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་དུ་འཛག་པ་ཆེས་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མོང་དུ་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲུག་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡང་ཡང་
 ཟུང་བ་ལ། འོ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་དྲུག་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 དེའི་ནང་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དྲུག་དོན་ཡིན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། ལཱ་ལྷེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱལ་པོར་བཤོ་བ་
 ལ་བསྐབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་པོར་ཡང་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་རྩ་
 ཆོགས་ཞིག་གསུངས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་པ་གཙོན་དོན་མེད་པའི་
 མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་མིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་དྲུག་མ་ཡིན་
 ཏེ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་བསྐབ་བྱ་ཅམ་སྟོན་པའང་ཡོད་པའི་
 མཐུན་ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་ཅི་འདུག ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་
 མཐར་ཆེ་བླ་མས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་འཁོར་དང་པོ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པར་བབྱང་གིས་དོགས་ནས་གསུངས་ཞེས་ལྷང་འདིས་དུས་དང་པོར་
 གསུངས་པའི་མདོ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོས་མ་བྱུང་པར་བསྟན་གསུངས་པ་ཡང་
 མཁས་པའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་མིན་
 གསུངས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཅམ་ཡང་མིན་པ་ལ་བྱེད་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཅམ་
 ལ་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་འགྱུར་
 བ་ལ་འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཞེས་སྟོས་པས་དེ་ལྟར་མ་
 གསུངས་པ་ཞིག་ཀྱང་བརྟན་ཅིང་། རྗེ་བརྟན་དམ་པ་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་དེས་བྱུང་པར་མི་བཞེད་པའི་མཐུན།

མི ཞེས་པར་མཐའ་གཉིས་ལས་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་
 བརྩམས་པ་རྣམས་དྲུག་ངེས་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་པ་བྱན་

མིང་མ་ཡིན་པ་རེ་སྟོན་ཆད་ལ་སྐབས་འདིར་དྲང་ངེས་དངོས་སུ་འབྱེད་པ་མིན་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གཅིག་
 བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཆོག་ལ་ཆ་འབྱེད་དོ་
 ཟེར་ནས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། ། ས་པོན་ཐམས་ཅད་
 རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། ། ཞེས་སྐགས་ཀྱན་གཞི་སྟོན་པའི་ཡུང་རྣམས་
 སེམས་ཅམ་པའི་ཡུགས་ཀྱི་ལེགས་བྱེའི་ཆས་འཁོར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །
 དེར་མ་ཟད་ཡུང་འདི་སྒྲོ་གྲོས་ཡང་བའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ལེའུ་དེ་ལེགས་
 བྱེའི་ཆས་འཁོར་དུ་བཤད་པ་ཡང་མེད་དོ། ། ཡུང་འདི་ལེའུའི་ནང་ནས་བྱུར་
 དུ་བཀོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལེའུ་རིལ་པོ་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་གཞི་སྟོན་པར་
 མཆུངས་པས་སོ། ། དེས་ན་ཆ་འབྱེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་
 འཕགས་སེང་དང་ལེགས་ལྡན་མ་གཏོགས་པ་ཞི་བ་འཆོ་ལ་སྐགས་པ་རྣམས་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆ་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
 བཞག་འབྲུལ་སྤྱང་གདོང་ལཱི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། ལང་གཤེགས་དགོངས་
 འགྲེལ་རྒྱན་སྤྱག་མདོ་སྐགས་དོན། ། གཙོ་པལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱ་
 སེམས་ཡུགས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཙ དེ་ལ་གཞན་ཡུགས་གཉིས་བཀོད་པའི་སྤ་མ་ནི་དོལ་པོ་ཤེས་རབ་
 རྒྱ་མཆན་དང་། ཉ་སྤྱག་ཀྱན་དགའ་དཔལ་བ་སྐགས་སྟེང་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་
 པའི་མདོ་ཡང་སྒྲ་རི་བཞིན་པར་འདོད་མཁན་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
 འདོད་མཁན་ཡང་བོད་སྤ་མ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་རྟོག་
 གིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། ། ཤེར་ཕྱིན་པལ་ཆེན་ཆོས་པད་
 དཀར། ། དེ་སྐགས་བྱབ་བྱེད་དབྱ་མ་ཆེ། ། ཟབ་ཡང་རྩྭ་དང་བྲལ་བའོ།
 ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས། ཆོས་འཁོར་ལན་གཉིས་ཞེས་དང་། འབྱུང་ཕྱིར་
 འཁོར་ལོ་བར་བར་འདོད་ཅེན་བདེན་མོད། གཞུང་འདིའི་དོན། ཐེག་རྒྱུང་

གཅིག་ཤིས་གཉིས་ལྟ་འདོད། ། དཔེར་ན་ཇི་སྟོང་གསུམ་གཉིས་བཞིན། །
 ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྐུ་གདང་བྱ་ལྟར་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཐོ་ཞི། དེའི་ཕྱིར་
 ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དགོངས་འབྱེལ་སྐྱེས་སྤྱིར་པོ་རྟག་བརྟན་
 སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་བརྟན་བཤད་པ་དྲུང་དོན་
 ཡིན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དཔེ་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་མདོ་རང་
 ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བར་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པས་ཀྱང་། དེ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་ཞི། འདིའི་
 གཉིས་པ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་དམན་པའི་
 ཆོས་འཁོར་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་སྤྱེ་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མདོ་ཇི་སྟོན་ལས། ཇི་སྟོང་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་དྲུང་།
 ཞེས་པའི་ཇི་སྟོང་གཉིས་པ་ལ་ཇི་སྟོང་གསུམ་དུ་སྤྱེ་པའི་གཉིས་པ་མི་དགོས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཇོ་ལ་པོ་པ་ཆོག་རན་གྱིས་ཆར་བཅད་མོད།
 དགོངས་འབྱེལ་སྤྱིར་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོར་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱེས་ས་
 བས་ཐོག་ཏོག་དང་དབང་པོ་རྩི་སྐྱེས་ཀྱིས་པའི་རལ་བ་བྱས་པ་ནི་རལ་གྱི་
 དཔལ་ཤོར་ཞི་བྱུངས་ཀྱི་སྤྱིར་ནས་དཔལ་སྐྱད་འདོན་པ་དང་འབྲུ་བས་སྤྱིར་པོ་
 ཅི་ཡང་མེད་ངོ། ། འདིའི་འབྲུལ་གཞི་ཡང་སྤྱིར་པོ་རྟག་བརྟན་དང་བདེ་
 གཤེགས་སྤྱིར་པོ་མ་སྤྱི་བས་ནོང་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་
 དང་། སྤྱིར་པོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་ཐུ་མ་པལ་ཆེར་གྱིས་གཅིག་དུ་
 བྱས་མོད། སྤྱིར་པོ་རྟག་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་ཆོག་རྣམས་དེ་ན་མི་འདུག་ཅིང་།
 ཡང་གཤེགས་སུ་མདོ་དེའི་གསུངས་ཚུལ་བཞོད་པ་དྲུངས་པ་མ་གཏོགས་མདོ་
 རང་ཉིད་མོད་དུ་འབྱུར་བ་མི་སྤྱང་ངོ། ། ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་
 བཤད་ཚུལ་གཅིག་སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཀྱང་བྱས་ཏེ། དེའི་
 བརྗེད་བྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་ཐུར་དྲུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་

པས་མདོའི་ངེས་འཛིན་དུས་དང་མཐུན་ལ། རྟེན་བ་ནམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཟུན་
 པའི་བརྟེན་བྱ་དུ་ལས། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ།
 འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་དང་། སེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 མདོ་ནམས་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་གྱི། ཆུང་དུ་ནི་མིན་ནོ། ། ཞེས་སྔ་མ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བཤད་ལ།
 སེར་མདོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་དུས་
 གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པ་ལ་བྱ་ཡི། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་
 ཡིན་པའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པར་ལེན་ཆོག་གིས་བཤད་དོ། ། སྔོན་
 དཔོན་འདིས་སེར་མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བཤད་ཀྱང་། དཀོངས་འབྲེལ་
 ལས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སྔོས་པའི་གསུམ་པ་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་
 ཅས་དཀོངས་པ་ལེན་གྱི། འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྔོས་པའི་གསུམ་པ་དེར་སྟོན་
 གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག་འཛིན་ཅས་བསྟོན་མི་འདིང་དོ། ། དེ་དག་གི་དོན་
 བསྟུས་ན་མདོ་འདིའི་དཀོངས་པ་ནི་རང་མཆོན་གྱིས་བྱ་བ་མ་བྱ་བ་ཆ་སྟེ་མ་སྟེའི་
 མོ་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དུས་འདི་དང་འདིའི་ཆེ་གསུངས་པ་
 དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ནོ་ཞེས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོལ་པོ་བ་
 དང་ཡར་འབྱོག་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དྲི་བྱས་སོགས་སུ་ཆོས་ནམས་རང་
 མཆོན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ཅི་ལ་
 དཀོངས་ཞེས་དྲི་བ་དང་། ལན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞིབ་དུ་མ་
 བཞགས་པའི་སྟོན་ཡིན་ཉེ། བྱིད་ཅག་གིས་དུས་འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་
 དྲང་དོན་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་འདིའི་
 དོན་དུ་བསམ་ནས་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཆད་ངེས་དོན་ཡིན་མིན་ཚད་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བྱིད་ཅག་ལྟར་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་དང་བར་དུ་

འདིར་དོན་དམ་པ་མཆན་ཉིད་ལཱ་ལྷན་ན།   བརྟུ་བ་ལས།

གཅིག་དང་ཐ་དད་བལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། ། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་བར་ལུ་
 ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་རྩ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱེད་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཞེས་པ་ནས།
 འོན་དམ་དེ་ནི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ། ཀུན་ཏུ་རྩ་གཅིག་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 གསུངས། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་བར་རབ་འབྱེད་ཀྱི་ལུ་རྫོགས་པར་དྲངས་སོ། །
 གཞུང་ལས་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སོ་སོ་ནས་སྟོན་ཏེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཟླ་བར་བྱ་གསུངས་ཡང་། འདིར་དོན་དམ་པ་
 མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཞེས་སྐགས་གསུངས་པ་
 དེའི་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི། བསྟུ་བའི་ཆོག་དངོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་ངོ་།
 དོན་དམ་པའི་ལུ་རྩ་རྣམས་ཞེས་མང་ཆོག་གིས་སྟོན་པ་ཡང་ལུ་འདི་བཞི་
 ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བཤད་པས། བཞི་ཀར་དོན་
 དམ་པའི་ལུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སོ་སོའི་མཁུག་ཏུ་ཆོག་བཅད་
 ཀླང་པ་བཞི་འམ་བརྒྱད་རེ་འབྱུང་བ་ལུ་དེ་དང་དེའི་དོན་བསྟུ་ཡིན་པས།
 འདིར་ཡང་བཞོད་ཡོད་དོ། ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་ཞེས་འདིར་བསྟུས་ནས་གསུངས་ཡང་བསྟུ་བ་རང་ལས་སེམས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྟོ་སྟོས་ཡང་བས་ཁྱེ་བ་ཁྱེས་ཞེས་པ་ནས། ལེན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། ། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་བར་སྟོ་སྟོས་ཡང་བའི་ལུ་དང་།
 གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཁྱེ་བ་
 ཁྱེས་པ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ནི་རབ་ཤེས་ན། ། ཀུན་
 བས་ཉོན་མོང་ཆོས་ནི་རབ་སྤྱོད་འགྱུར། ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ནི་རབ་
 སྤངས་ན། ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་
 ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལུ་ཡོངས་རྫོགས་དྲངས་པ་གཉིས་ཀ་བཞོད་པ་ཡིན་

ཉེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེན་རྒྱུ་ནམས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱིར་དང་། དགོངས་
 འབྲེལ་གྱི་མགོ་ནས་ཐར་ཆགས་སུ་དྲངས་པ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཡང་བའི་ལེན་འདོར་དོན་
 མེད་པའི་སྒྱིར། ཐ་མ་འདིས་མཚན་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཞེས་པ་དང་། བེན་ཏུ་ནམ་དག་ཅེས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཟུན་པ་
 ཡིན་ནོ། ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་ཞུས་ཡོངས་རྒྱལ་ས་དྲངས་ལ་བྱམས་ཞུས་དྲངས་པའི་མཚན་སྒྱིར་དུ་
 ཆོས་རྒྱལ་པར་འགོད་པ་ལས་བཙུགས་ནས་རྒྱལ་འཕྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུས་
 པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་
 བ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞིན་རིགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལེན་
 འདིའི་སྒྱིད་དོན་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་པའི་གནད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 ལེན་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔུང་། མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་
 པ་དང་། རྒྱལ་མེས་ཆོགས་བརྒྱད་སོགས་ནི་སྒྲིབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལེན་སོགས་
 ལས་ཐོར་བྱར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཐུ་མ་རྒྱལ་ས་དང་འདྲ་བར་ལེན་རིལ་པོས་
 སྟོན་པ་མེད་པས་ལེན་རྒྱལ་ས་ཞེས་མ་སྟོས་པར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་
 རྒྱལ་ས་ཞེས་སྟོས་ལ་བྱང་ས་སོགས་ལས་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟང་པ་
 ཡོངས་ཀྱབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུར་བས། འདིར་བྱར་ཅམ་
 ལས་མ་སྟོས་སོ། ། སྐབས་འདིར་གཉན་སྟོན་དཔལ་འཕྱོར་སྟོན་གྱུ་བ་ཀྱིས་དོན་
 དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་ཞེས་པ་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དྲངས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་
 བཤད་པ་ནི་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྟེན་པའོ། ། ཡང་དེས་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གཙོ་བོར་སྟོས་
 པ། རྒྱད་ལྔ་མའི་འབྲེལ་པར་སེམས་བདེན་སྟང་གཏན་ལ་འབབ་པའི་ཆོ་
 གཞུང་སྒྱིད་དབང་ཐུག་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་
 ཆོད་དུ་བཤད་པ་ཡང་མ་འབྲེལ་ཉེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་

ཆད་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པ་མེད་ཀྱི། སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པའི་དྲང་
 དེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པ་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་
 འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་ལེགས་སྒྲུབ་ནང་ནས་ལང་གཤེགས་
 སྐྱེས་ལས་འདི་གཙུག་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། སྐབས་འདིར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་
 ཟུག་ཀྱི་པོར་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཙུག་པོ་སྒྲུབ་དོན་མེད་ལ། དེའི་
 ཆེ་དེ་གཙུག་པའི་ཕྱིར།

ཇི་དེ་ལ་དང་པོ་རྩེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་པ་ལྟེན་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་ཚུལ་རྩེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འོག་ཏུ་སྒྲུབ་སྤང་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་གི་ཞེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས། རང་ལུགས་དཀའ་
 འབྲེལ་ལས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྩེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་པ་ལྟར་གནས་
 ལུགས་སམ་མཐའ་གཉིས་སྤང་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་རྩེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དེས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་བསམ་ནས་གཞི་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་སྤང་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོད་
 པས་བྱུང་པར་སྒྲུབ་ཡིག་ཆ་གསར་རྟིང་གཉིས་ཀས་བཀག་ལ། གཞུང་གི་དོན་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ན་མས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྩེ་
 ལྟར་ཡོད་བཙལ་བའི་ཆེ་ཁ་ཅིག་མེད་བཞིན་ཏུ་ལྟག་པར་སྒྲུབ་ཏེ་སྒྲུབ་ཆོད་
 མ་ཟིན་པར་དབུས་ནས་ཐལ་སང་བས་རྟག་མཐའ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དགག་ཆོད་མ་ཟིན་པར་དབུས་ནས་ཐལ་སང་བས་ཆད་
 མཐའ་ལྟེ་མཐའ་གཉིས་སྤང་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་པ་མ་ཟིན་པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་སྒྲུབ་འདོགས་སྤངས་པ་དང་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་འདོགས་སྒྲུབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་མེད་ལ། སྒྲུབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་
 དང་། རྟག་མཐའ་ཡོད་མཐའ་སྐྱེས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དོན་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེར་གནས་པ་དང་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་
 མི་འགལ་བ་སྐྱེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་སྟོན་

པའི་གཞུང་དང་རྟོགས་པའི་སྒྲིག་དེ་གཞུང་དང་ལམ་གྱི་དབྱ་མ་ཡིན་མི་དགོས་པ་
 སྟགས་ཞིབ་ཆ་ཕྱན་ཆོགས་ནམས་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་
 གཞུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་ནམས་དང་། གཞུགས་ལ་སྟགས་པའི་རོ་བོ་ཞེས་
 སྒྲིག་པ་བྱས་པར་དང་རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཡང་། སྒྲིག་མས་ཆོས་ནམས་
 སྒྱིར་བཏུན་པ། སྒྲིག་མས་སྒྲིག་འདོགས་ཀྱི་གཞིའི་གཙོ་བོ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་
 དེ་ཉིད་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། ། ཁ་ཅིག་འོ་ན་འདིར་དངོས་སྤྱད་བཏུན་
 པའི་སྒྲིག་འདོགས་ཀྱི་གཞི་ཀྱན་བཏགས་མིན་ནམ་ཞེ་ན་འག་ཏུ་འཆད་དོ། ། དེ་
 བས་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་གཞི་གཞན་དབང་བྱས་ཆོས་གསུམ་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་
 གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོན། དཀའ་འགྲེལ་ལས་བརྗོད་
 སྒྱུར་དགོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིག་ཆར་བརྗོད་
 དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རོ་ལ་སྒྱུར་རྟེ། སྒྱིར་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཐ་སྙད་དང་
 ལྟ་དགོས་པར་དགོངས་སོ། ། དེ་མཆོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བུམ་བརྗོད་མ་
 སྒྱུར་བ་དེས་སྒྲིག་མཐོང་བའི་ཆོ་རང་གི་རོ་བོ་ཅམ་བརྗོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་
 པའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་དུ་མེད་པས། མཆོན་བྱས་བཏུས་པའི་འདུས་བྱས་ནམས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མིན་ལ། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བཏུས་པ་ནམས་དེ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། མཆོན་བྱ་ལས་རང་གི་རོ་བོ་དེས་པ་ལས་འགས་སྤྱད་ཐ་
 སྙད་ཆོལ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་བསམ་པའོ། ། འོན་ཀྱང་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོན།
 དོན་དམ་པར་སྒྲིག་རྟོག་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པར་མངོན་རྟེ། བྱང་སར།
 བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་གཞི་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་བྱང་ཆོས་
 གསུམ་དང་། འདུག་པར་སེམས་ཅམ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སྤྱད་
 ཡོད་དང་སྒྲིག་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ཅེས་བྱང་ཆོས་གསུམ་
 གསུངས་པ་སྒྱུར་རྟེ། གཉིས་ཀའི་ཐད་དུ། དོན་དམ་པར་སྒྲིག་རྟོག་གི་སྒྲིག་

བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འཇམ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྟོན་དམ་པར་དེའི་ཡུལ་མིན་ཚུལ་ཡང་། གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཞན་
 གྱིས་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྒྲོར་ལམ་གྱིས་འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་གྱི་རྟོན་
 དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་ཅི་ཤིང་སྐྱེས་ཀྱང་
 འཆར་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་འཆར་བ་སོ་སོ་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། བར་
 གཅིག་གིས་བྱད་པར་ཀྱན་སྒྲོར་འཕེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མེལ་བའི་རྣམ་པའི་
 འབྲུག་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་རྣམས་ལ་བར་
 དག་ནི། །འབྲུག་པ་སྤིང་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་ལས། དངོས་སུ་ན་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འདྲིན་པའི་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཞིབ་དུ་སྤྱོད་ན་བརྗོད་པ་པོའི་རྟོགས་དུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་
 རྟོན་སྐྱ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་ཡོད་པ་དེའི་སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། སྐབས་
 དེར་ཡུལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། སྒོ་ལ་དེའི་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་
 བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་བྱད་པར་ཡང་བརྗོད་པའི་
 མེལ་འབྲུག་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་། གཅིག་གིས་སྒྲོར་མཉམ་དུ་མི་
 འཕེན་པས་དབྱད་དགོས། དེ་ལ་འོ་ན་ཡོད་དང་ཞེས་པས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་
 གཞི་ཡིན་པར་རི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། གཞུང་དེའི་སྒྲོགས་སྤར་དབུས་མཐའི་
 འགྲེལ་བ་སྐྱེས་ཡོང་ཞིང་། དེར་ལྟག་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཀྱན་བཏགས་
 བཀག་ལུལ་ན་དེས་སྒྲོང་རྒྱུའི་གཞི་དང་སྒྲོང་པ་རྟོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འོག་དུ་
 འཆད་པར་འབྱུར་བས་འདིར་སྒྲོས་པ་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་གཞི་རྟོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཡི། སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་ལ་མི་བྱ་སྤྱི།
 དབུ་མ་སྒྲིང་པོར་ཡང་། བཏགས་པ་རྒྱ་མཚན་བཅས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སྒྲོས་
 སོ། ། དུ་སྤྱིའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་པར་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཀྱན་
 བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་རིག་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོར་གཉིས་

མེ འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་
དབུ་མ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྒྲུབ་སྟེ། མ་
ཤེས་ལས། དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
ཞེས་གྱུར་གྱུ་དང་ལོ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་རྩ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར། ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་གི་དབང་གིས་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རང་མཆོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པར་གྲུབ་པ་
ལ་ལུགས་འདིས་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པའོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟར་འཐད་
པ་ནི། འོག་རྩ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ། ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་རྩ་མེད་ཅེས་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །
འདི་ལ་དཔར་གསར་རྟེན་གཉིས་ཀས་ཐམས་ཅད་རྩ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཞེས་
འདུག་ཀྱང་། མོང་རྩ་ཡེ་མེད་མིན་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་སྐྱར་ན་ཆད་པ་
ཡིན་ཆོད་རྩ་འདུག་པས་བརྟགས་དགོས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བརྗོད་རྩ་མེད་པའི་
དོན་དོན་དམ་པར་སྐྱོ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 འདི་འདུས་བྱས་ལ་སྒྱར་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཞེ། འདུས་བྱས་ནམས་དོན་དམ་
 པར་ཡང་བྱལ་ལ་སྒྲ་རྟག་གི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་བྱལ་
 སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་འགོག་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཀྱང་
 བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའང་འདིར་སྒྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་རང་
 མཆན་གྱིས་མེད་པ་དེ་སྒྲ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་
 པའི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་རང་མཆན་གྱིས་བྱལ་
 པར་རྟགས་པའི་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་གཙང་སྒྲུའི་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒྲ་
 འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཞེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་འདོགས་ཡིན་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱད་རང་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སའི་དངོས་བརྟན་གྱི་སྒྲ་
 འདོགས་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆན་མའི་གཞི་ཞེས་སྟགས་
 ཀྱི་དངོས་བརྟན་གྱི་སྒྲ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིས་དངོས་སྒྲ་
 འགོག་སྒྲ་ལ་སྒྲ་འདོགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་སྒྱར་
 མི་འགལ་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རྟགས་པའི་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱལ་པར་
 འཛིན་པ་དེ་དང་པོ་གང་ཞིག བྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་བཏགས་
 ཅམ་དུ་བབྱང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལ་སྒྱར་འདེབས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། དང་པོ་མ་བྱལ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེར་ཐལ། རྟག་བཏགས་ཅམ་དུ་
 མ་བྱལ་བཞེན་དུ་བྱལ་པར་བབྱང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཞེ། བདག་དང་འཇིག་
 རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བུ་དེས་མི་ལྡན་བཞེན་དུ་ལྡན་པར་བལྟས་ཀྱང་།
 རྣམ་བཤད་ལས། མཐའ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་
 གསུངས་ལ། གསེར་ཕྱང་ལས་ཀྱང་། མཐའ་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་འདུ་བའི་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱི་གཡོ་བའི་ལྟ་བུར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རྒྱ། །

ཞི འདི་ལ་དཔྱད་པུན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཟའ་གཉིས་སྤྱིར་ཚུལ་སྤྱིར་
 བཟུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱེ་
 རྒྱལ་ཏུ་འཁོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ མི་
 གཅིག་ན་དེ་གཉིས་འཁོག་ཕྱིད་སོ་སོ་བ་དཔོན་པ་ལ། འོག་ཏུ་རྩ་བ་དང་།
 ཁྱད་པར་ཏུ་བཏགས་པ་དང་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པར་བཟུན་པས་འཁོག་ཏུ།
 ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་མོར་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།
 གཅིག་ན་ནི། འོག་མར་ཆོས་བདག་དཔོན་པས། འདིར་ཡང་དེ་དཔོན་
 སམ། དཔོན་ན་ཀུན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ།
 ཀུན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་འདོགས་ཏུ་དཔོན་ཏུ་
 བཟུན་ནས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་འདོགས་ཏུ་ཕྱགས་ལ་
 བཟུན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། སྤོབ་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀུན་བཏགས་རང་
 མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། འདིར་བྱང་སའི་དོན་འཆད་
 པའི་ཆོ་སོར་ཏུ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་རྩ་བ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གིས་
 བཏགས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པར་ཞིན་པ་ལ་བྱས་ནས།
 དོན་བཟུས་ཆོ། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་ཏུ་ཡོང་པར་ཞིན་པ་ལ་གསུངས་
 ཀྱི། དེ་གཉིས་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བའི་སྤྱིར་ཟེར། བཟའ་གཉིས་སྤྱིར་བཟུན་པའི་དེ་
 ལ་ཀུན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོང་ཞིང་། སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱེ་
 རྒྱལ་ཏུ་དགག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཡང་ཡོང་ཆོག་མོད་འོན་
 ཀྱང་ཆོས་བདག་དཔོན་ཡིན་མི་དཔོན་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་ཀུན་བཏགས་
 ཅི་ཐག་ཁྱ་སྤྱལ་ཏུ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་ཆ་དང་དཔེ་དོན་སྤྱིར་བ་གོར་ཏུ་བཤད་ཟིན་
 པས་དེའི་ཉིང་ནས་བཤད་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱང་ཆ་དེ་སྤྱོད་པཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་ན་རང་དོས་ནས་སྤྱལ་གྱི་ནམ་པར་སྤྱེད་པོས་ལ། དེ་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲའི་

སྤང་ཆ་དེ་གཞི་ཐག་ཁྲ་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། སྤྱལ་གྱི་ནམ་པར་སྤྱེས་པ་དེ་ཡང་
 འོན་པ་དེན་པ་ཡིན་པས་ཐག་ཁྲའི་གཤིས་སྤྱོད་སྤང་སྤྱེ། ཐག་ཁྲ་དེ་ཉིད་སྤྱལ་དུ་
 བྱལ་དགོས་ཀྱི་ལོག་ན་སྤྱལ་དུ་བྱལ་བྱ་གཞན་མེད་དོ། ། འོན་ཀྱང་སྤང་ཆ་སྤྱལ་
 གྱིས་སྤྱང་པ་དེ་ཐག་ཁྲ་སྤྱལ་དུ་བྱལ་པ་བཀག་ཅམ་ཡང་མིན་ལ། སྤང་ཆ་སྤྱལ་
 དུ་མ་བྱལ་པར་བབྱང་བས་ཐག་ཁྲ་སྤྱལ་འཇིགས་ཡང་དངོས་སྤྱོད་མི་སེལ་ལ། །
 དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཁྲ་དང་བྱང་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་དོན་དམ་
 པར་བྱལ་ན་ཡོངས་བྱལ་ལྟར་གཞི་གཞན་དབང་དེའི་སྤྱོད་ལྷགས་སྤྱོད་མི་བསྤྱོད་
 དགོས་པས། ཆོས་བདག་དུ་ཀྱན་བཏགས་པ་དོན་ལ་གནས་དགོས་ཀྱང་ཀྱན་
 བཏགས་དོན་དམ་པར་མ་བྱལ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་མི་དགོས་སོ།
 འདིར་བྱུན་མོང་དུ་བཀག་པ་ནི་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱན་བཏགས་རང་མཚན་
 གྱིས་བྱལ་པ་དང་ཆོས་བདག་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་། མེད་ན་མེད་མཉམ་
 ཡིན་དགོས་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་འཕུལ་དང་དངོས་ཀྱི་
 ཁས་སྤངས་གཉིས་བྱུང་བྱེད་པ་གལ་ཆེན་། །

ཐུ བྱང་སའི་ལྱང་འདིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་
 ཡོངས་བྱལ་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ལ་བྱེད་ཀྱང་གོང་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལ་
 རྒྱུན་མེད་ཅེས་པ། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱལ་གཉིས་ལ་བྱེད་དེ། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས། བཏགས་པའི་ཆོག་གིས་མཚན་མའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་སྤྱར་
 བའི་དོན་བཞིན། བྱང་སའི་ཀྱང་དངོས་སྤྱོད་གཞན་དབང་གཅིག་ཕྱ་དོན་དམ་
 པར་མ་བྱལ་པར་ལྟ་བ་སྤྱར་འདེབས་སྤྱོད་བཤད་མོད་ཀྱང་། བཤད་ཚུལ་དེ་
 གཞན་དབང་ཡོངས་བྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་ཉི་དོན་དམ་པར་མ་བྱལ་པར་ལྟ་བ་
 སྤྱར་འདེབས་སྤྱོད་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། འདི་
 ལ་ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་བྱལ་པར་ལྟ་བ་སྤྱར་འདེབས་སྤྱོད་དངོས་
 སྤྱོད་མ་བཤད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་བྱལ་པར་ལྟ་བ་སྤྱར་

འདེབས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཉ་བ་སྐྱེ་འདེབས་སུ་
 རྒྱགས་ལ་བཤད་པའི་མྱེར། དེར་ཐལ། གྲུན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་ཉ་བ་སྐྱེ་འདོགས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཉ་བ་སྐྱེ་
 འདོགས་སུ་རྒྱགས་ལ་བཤད་པའི་མྱེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སའི་གཞུང་རང་
 ཉིད་ལས་སྤྲ་མ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། མྱེ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་
 གསུངས་པས། བྱང་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མྱེར། མྱེར་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པ་དང་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱང་མེད་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གྲུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་
 བདེན་གྲུབ་གྱི་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་མ་གྲགས་པར་མཆན་ཉིད་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྒྱས་དྲངས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
 སྐྱེ་འདོགས་སུ་བཤད་ཅིང་། དབྱུ་མ་བ་ནམས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་
 མཐའ་དང་། བ་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་མེད་མཐའ་ཞེས་ཟེར་གྱི་རང་མཆན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་ཞེས་ཆེར་མ་གྲགས་པས། སྤྲ་མ་དེས་རྒྱས་དྲངས་ནས་
 དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱེར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 མྱེར། གཞན་དབང་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གཞན་དབང་
 དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 སྐྱེར་འདེབས་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སའི་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེར་འདེབས་སུ་བཤད་མི་
 དགོས་སམ་སྐྱེ་སྟེ་བཏགས་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་ཚུགས་སྤྲ་མས་ཁོ་བོ་ཅག་ཆོས་ནམས་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྐྱེ་ཡི།
 དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གི་གདགས་
 གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ་
 འགོག་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་ནོགས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་

པར་བལ། དེ་གང་ལ་འདྲི་གས་པའི་གཞི་ཁོ་རང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ།
 མོ་ཡོར་ལ་མིར་འབྲལ་པའི་ཆེ་དེའི་ཆ་ཤས་སྟགས་ལ་མགོ་དང་ལྷས་སྟགས་སུ་
 རྫོམ་པ་སྒྲེ་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་མོ་ཡོར་གྱི་མིའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷས་
 སྟགས་དོན་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་འདིར་གང་ཟག་དངོས་ཀྱི་
 གདགས་གཞི་དེ་ཡང་རྫོམ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་
 བསྐྱེད་པར། གདགས་གཞི་མེད་པའི་གདགས་ཆོས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
 དབྱུ་མ་བས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། མོ་ཡོར་གྱི་མི་དང་མི་དངོས་གཉིས་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་ཅམ་དུ་མཚུངས་མོད་ཀྱང་། མིར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་
 འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་མི་མ་ཡིན་པར་སྐྱར་ངེས་པའི་ཆེ་
 བ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་མི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གྲགས་པས་འགོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། མི་དངོས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བ་སྟོད་པའི་
 ཆད་མས་གཞོད་པ་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ། ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་བ་
 སྟོད་པའི་ཆད་མས་མི་གཞོད་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབང་ཚུགས་ལ་
 སྟགས་པ་བ་སྟོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ལ། གཟུགས་སྟེ་སྟགས་བ་སྟོད་དུ་ཁས་ལེན་
 པའི་བྱུང་པར་གཏན་མི་རུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་
 ལ་ཡང་རྟོན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གོ་རྒྱུ་པར་བལ་བའི་རྒྱུན་བརྒྱུད་མོད་ཀྱང་འགོག་
 ཚུལ་སྟོང་བྱུན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། སྐབས་མིན་པས་འདིར་མ་རྒྱས་སོ། །
 བལ་འགྱུར་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དེ་ལ་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་རྒྱ་ཅམ་
 ཞེག་ཡོད་ལ། སྒྲུང་ཅམ་པོ་དེར་བ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པ་འདི་བས་ཀྱང་
 མ་བརྒྱུད་ཅིང་དོན་དུ་ཡང་མི་འབྱུག་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་
 ཙ་བར། བ་སྟོད་དཔྱད་རྒྱས་མི་ཁེགས་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡི འདི་དག་ལ་དབྱུ་མ་བས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཙ་ཤེས་རབ་

བྱེད་ཉེས་བཞི་བར། ཁྱོད་གྱིས་རང་གི་སྤྱོད་ནམས་ནི། །ར་ལ་སྤྱོད་ཏུ་
བསྐྱར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་ཏུ། །རྟ་ཉིད་བརྟེན་པར་
གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱུན་མི་སྤྱོད་ན། །འབྱུང་བ་
མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་སྟེ། ཁོ་ཙམ་རང་ངོས་ནས་མེད་
པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་བཙོས་པ་སྟག་པར་འབད་པ་ཡིན་གྱི། རང་
བཞིན་དང་བཙོས་མ་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པ་བྱེད་ཅག་ལ་རྒྱས་མེད་
པར་ཐལ་བ་འབྱུང་བ་ལ་ད་ཏུང་ངེད་འཇོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རྟ་ལ་ཞོན་
བཞིན་ཏུ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་རྒྱན་ཁྱེད་འགལ་བ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱོད་ཏེ།
རྟེན་འབྱུང་ཁས་ལེན་ལ་གནས་བཞིན་ཏུ་རྟེན་པའི་དོན་བརྟེན་དེ། སར་
བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་ཁོ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ལ་
སྐྱར་བ་བཏགས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལྟར་དབུ་མ་
བས་ལན་འདེབས་རྒྱུ་དང་སྟགས་པ་འདི་ཡང་བཤད་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ཙམ་མ་
ཡིན་གྱི། རྟེན་མས་ལྷགས་འདིས་བསམས་སོ་གསུངས་པས། རང་ལྷགས་ཀྱི་
ལན་འདེབས་རྒྱུ་དེ་ལྷགས་ན་འདོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དཀོངས་པ་ཁོང་
ན་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི། ཆོག་རིས་དཀའ་བ་ནམས་ལ་སྟེབ་པའི་ཆོ་ན་ཡང་ལེགས་
བཤད་སྟེང་པོ་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་མང་ཡང་བཀྲལ་བ་ཉུང་བར་སྟངས་བས་བྱུར་ཙམ་
བྲིས་པའོ། །

དེ་འདིར་གཞན་དབང་ཁོ་རང་ཞེས་སྟོས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་འདོན་
རྒྱུ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ནམས་གཞན་དབང་རང་ངོས་ནས་སམ། རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་ལ་གཞན་དབང་ཁོ་རང་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་བའི་
དོན་ཏེ། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་གཞན་དབང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་།
གཞན་དབང་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྒྱས་པས་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྟངས་བ་དང་། རང་
རྒྱད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོག་ནོད་མེད་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། འདིར་མ་སྟོས་སོ།

ཐལ་འཁྱུར་བ་བྱིད་ཅག་ བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་པ། ཐ་
སྒྲོང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་དུ་སྤང་སྟེ་དོན་ལ་ཅི་
ཡང་མེད་པས།

ལི འདིར་གང་ཟག་རྩ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲ་ཡི་ཞེས་སོགས་དངས་པ་ནི།
དཀོན་བཅེགས་ལས། འོད་སྤྱང་གང་ཟག་རྩ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སྤྲ་ཡི།
མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཙན་སྒྲོང་པ་ཉིད་རྩ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་
ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་གང་ཟག་རྩ་ལྟ་བུ་འཇིགས་ལྟས་ནི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྒྲོང་བས། དངོས་སྤྱང་ན་འགྲོར་བརྒྱུར་བྱིད་ཡིན་
པར་མ་ངེས་ལ། ཆད་པར་ལྟ་བས་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལས་གཡེལ་བར་བྱས་པས་
མཐའ་གཅིག་རྩ་རན་འགྲོར་བརྒྱུར་བར་འདོད་དེ། མེད་པར་ལྟ་བ་ཆེ་རབས་
ཐྱུ་མ་ལ། གནས་པ་དེ་ན་ཐུན་ནག་རྒྱང་གང་ལྡང་། ། དེ་ན་རུས་པའང་
འཇིག་པའི་ནད་སྒྲོང་ན། ། བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྤྲ་ཞིག་དེ་རྒྱ་འཇུག །
ཞེས་པ་ལྟར་ན། ། འདི་ལ་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་རྒྱལ་ནི།
མདོ་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་གྱི། ཙ་ཤེས་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ། ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག ། སྤོབ་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ།
དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འཁྱུར་ཞེས་པ་ལྟར། ། དུས་སྤྲ་མར་ཆགས་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱིས་པ་སྦྱིས་འགག་པར་ཁས་སྤངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱིས་
པའི་རྟག་ལྟར་འཁྱུར་ལ། དེ་འགག་པས་ཆད་ལྟར་འཁྱུར་བ་སྟེ། སྦྱིར་སྦྱིས་
པ་འགག་པས་ཆད་ལྟར་མི་འཁྱུར་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཏན་དུ་ཡོད་
དགོས་པ་ལ་དེ་འགག་པས་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་
ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་སྤར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤར་དང་།
གཏི་ཐུག་དག་གཡར་གྱི་ཁས་སྤངས་ནས། སྦྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤར་
དང་གཏི་ཐུག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྤྲ་བ་དེ་ནི་མེད་པར་

ཐུར་པ་ལགས་སོ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲིན་མེད་པོ་ངས་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་
གང་ཟག་རྩ་ལྟ་བུ་རིབ་ཅམ་ནི་སྒྲིལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་རྩ་མཛོན་པའི་
ང་རྒྱལ་ཅན་སྒྲིང་པ་ཉིད་རྩ་ལྟ་བུ་རིབ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མེད་པ་དེ་ལ་སྟག་ལོ་སྟགས་དབུད་པ་རིམ་པ་
གསུམ་བྱས་ནས་དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་དང་ཕྱིས་མེད་པར་འདོད་མཁན་
དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་སྟམ་ན་འདིར་ཕྱིས་མེད་པར་སྒྲིཊ་ཞེས་པ་སྟར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ལ། ཕྱིས་ཁས་སྐྱངས་དེ་དོར་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྒྲིཊ་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྒྲིཊ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་འདོད་མཁན་ཐམས་ཅད་ཡོང་སྟེ།
དབུ་མ་སྟར་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་དངོས་པོར་སྒྲིཊ་པ་
རྣམས་ཁོ་ན་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཉིད་རྩ་བ་སྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
སྒྲིཊ་བའི་ཆོགས་གསལ་ལས། སྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་ནས་
ཕྱིས་དེ་ཕྱོག་པ་ལ་བཞེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟར་དམིགས་
པ་ལ་སྟར་པ་བཏབ་པས་མེད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་པ་ནས་ཀྱན་བཏགས་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་སྒྲིང་ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་
གིས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱར་བྱར་བ་
ཅམ་ཞིག་ཡོད་པས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་
བཏགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་རྩ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབུ་མ་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དེ་ལྟར་
རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ན་བསྐབ་པའི་གཞི་ལས་མི་གཡེལ་བར་མ་ཟད་ཆེས་
བཙོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ། ཅན་རྩ་རྒྱལ་བྱིམས་ཡང་དག་སྐྱངས་ནས་གནས་པར་

འཇུར། | སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འཇུར་ཞིང་སྤྱིང་རྗེ་རྟེན་པར་བྱེད། | ཅེས་
སྟགས་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ལ་རྩལ་སྤྲིམས་དང་།
མཐུན་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱིན་སྟགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། | བོད་སྔ་
མ་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་རྟེན་ཁྲལ་གྱིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མཆན་
འཛིན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལོ། | ཞེས་འདོད་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པས་བརྗོད་པའི་སྦྱོན་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོ་ནས་ལོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འདི་ལ་དཀོར་ས་ནས་
གངས་རྒྱང་ས་གྲུབ་ཐོབ་ཡོང་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱར་བ་རྗེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པས།
སྤྱིང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་སྤྱིང་སྤྱིང་ཉིད་ཁོ་རང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཤར་བ་གོ་ནས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་འདོར་ལེན་རྟེན་སྤྱིང་དགོ་སྐྱབ་ལ་བཅོན་དུ་རང་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་ཁོང་ལ་གཞན་གྱིས་ཆད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་སྐྱར་བ་བྱས་ཆོ། ཆད་
མ་ཆད་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་སྤྲོས་གསུངས་སོ། |

ཤི་དེ་ལྟར་སྦྱོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་སའི་སྐབས་འདིར་
གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྱིང་ཞིང་། དེའི་ཤུལ་དུ་གཞན་དབང་རང་
གི་རོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཅམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་རྒྱ་ཡོད་པས་སྦྱོ་སྐྱར་གཉིས་ཀ་
བསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱད་བྲམ་མར། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། |
བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད། | ཡང་དག་ཉིད་ལའང་ཡང་དག་ལྟ།
ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། | རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན། | སྦྱོ་བྱར་དག་གིས་ཁམས་སྤྱིང་གི་ | རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན། | བྲམ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱིང་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྟོན་འགྲེལ་པའི་ཆོ།
ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱིང་རོ་
ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་དེར་ལྟག་མར་གྱུར་བ་དེ་ནི་
དེ་ལ་རྟག་པར་ཡོད་ནོ། | ཞེས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཤེས་སོ། | ཞེས་
ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱིབ་བྱེད་སྦྱོ་བྱར་གྱི་དི་མ་རྣམ་

པར་དབྱེ་རུང་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་ཐུ་
 རན་གྱིས་སྟང་ཞིང་། དེའི་ཤུལ་ན་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་རུང་གི་ཡོན་ཏན་
 རང་བཞིན་ནམ་པར་དག་པའི་ཆ་དེ་ནི་རྟག་པར་ཡོད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །
 ཞོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཅམ་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྨིབ་པ་ཅམ་གྱི་དོན་
 དུ་འདོད་ཆུ་དེ་ཡང་དབྱེ་མ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པའི་
 དོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུ་རན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་ལ་དྲི་
 མས་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་འདས་དང་། ཆོས་ཉིད་དུ་
 བཤད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལུང་འདིའི་གོང་གི་རྒྱས་བཤད་དུ། དེས་ན་དེ་
 བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་བུལ་བའི་ཤེས་པ་
 ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྟང་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་རང་བཞིན་དྲི་མས་
 སྟང་བ་ཅམ་ལ་གསུངས་པ་དང་། དར་རྒྱུག་ལས། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་གཞི་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟང་རོ། ། ཞེས་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 བཤོང་ལ། གང་ཞིག་དེ་ལ་ལྟག་མར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟང་པ་དེ་ནི་དེ་
 ལ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།
 ཞེས་དགག་བྱའི་བདག་གི་སྟང་བ་ལ་གསུངས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་དུ་མི་
 འགྲོ་བས་གཅིག་ཙ་བའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་
 འདིར་སྟང་ཞེས་པ་སྟང་རྒྱའི་དགག་བྱའི་བྱད་ཅམ་ལས་སྟང་རྒྱལ་སྟགས་ལ་བྱད་
 མེད་ན། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བྱང་ས་དང་དབྱུས་
 བཟའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་སྐར་བཤད་པ་
 དེ་ཡིན་ལ། རྒྱད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བར། གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་
 སྟགས་ཀྱི་དོན་བཀའ་བ་ནི། སྐ་མ་གཉིས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བར་དབྱེ་མའི་
 འགྲེལ་རྒྱལ་དུ་ཡོད་དེ་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་ཞེས་གཏན་མི་འདྲ་

གསུངས་མི་དགོས་པར་དབུ་མའི་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་ཡོད་གསུངས་པས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར།

སི གནས་ཚུལ་དེ་ལས་བརྒྱུ་མྱོ་བདེན་པར་ཡོད་ཡོད་ལྟར་འཛིན་དུ་
འབྱུག་པས།

ཉི དེ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་དང་པོར་བརྟེན་འདོགས་ཅིང་བརྟེན་
དེ་ཡང་ཡང་ཡིད་གྱི་མཛོན་པར་བརྟེན་པས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐ་སྟོང་
འཛིན་པ་ན་པར་བརྟེན་པའི་ཉམས་མེད་པར་ཡུལ་མྱོང་ནས་གྲུབ་པ་འདྲ་བ་
ཞིག་འཆར་བས་རིམ་བཞིན།

མི། འདིར་བྱང་སའི་མཆོག་སྟོན་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་བཤད་པ་བཞུགས་པ་
ནི་བྱང་སར་བདག་བཀག་བྱུང་དུ་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གྲུབ་དུ་ཡོད་
པ་མཐའ་གཉིས་བསལ་སྟེ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བྱང་མི་
བྱང་བར་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་བཞེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དབུ་མ་བ་ནམས་སྟོང་འབྲུལ་
པའི་སྤང་ཆ་ཅམ་ལས་ལོགས་སུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ། དེའི་
ཤུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་ཞིག་ལྷག་མར་ཡོད་
པར་བཤད་པ་ནི་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འབྱེན་པའི་གོལ་ས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་
འདི་བ་འདོད་པས་དེ་དག་དགག་པར་འདོད་ནས་སྟོང་འབྲུལ་བའི་སྤང་ཆ་ཅམ་
ཞེས་པས་འབྲུལ་པ་དང་ལྷག་མ་ལུས་རྒྱུ་དོན་དམ་གཉིས་པོ་བྱིས་པ་ཡིན་ལ།
འོག་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་
འགལ་བར་སྟོང་པ་པོ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པ་མ་
ཕྱེ་པས། འདིར་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཡངས་བྱིས་པ་ལ་འདོད་མཛད་
ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དོན་དམ་དེར་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་དབུ་མ་བས་འདོད་
པའི་ཕྱིར། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཡོད་མེད་སྟོང་པའི་དོན་དམ་དེ་མ་ཡིན་
པར་གྲུབ་ཚུལ་གཞུང་འདི་ཉིད་ན་གསལ།

གུ དེར་གྲུབ་པོ་ཟེར་དོན་མེད་གྱི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲ་
 དགོས་ན། དེ་ཡང་འབད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ སུ འདིར་
 མངོན་པར་བརྟུན་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་འབྱུལ་པའི་སྟོ་གུན་
 རྫོབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དཀའ་འབྱེལ་ལས། འོན་ཏེ་མངོན་པར་བརྟུན་པའི་
 རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་། མིང་གིས་བཞག་ཙམ་གྱི་གུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་
 ཡིན་ཞེས་འབྲུ་བཞུག་ཞིང་། ཙ་བའི་དཔར་གསར་རྟེན་གཉིས་ཀར་གུན་རྫོབ་
 དང་མངོན་པར་བརྟུན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དྲི་བ་འདིའི་
 བདེན་འཛིན་དེ་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་
 བ་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་
 ཞེས་པར་སྤངས་ལ། རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་གྱིས། སྟོ་གུན་རྫོབ་པ་དང་རྟོག་པའི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། སྟོ་གུན་རྫོབ་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། འོག་གི་ཙ་བར། མངོན་པར་བརྟུན་པ་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟར་ན་དྲི་བ་
 ཡང་བདེན་འཛིན་དེ་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་མངོན་པར་བརྟུན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ།
 རྟོག་བཏགས་ཙམ་གྱི་མངོན་པར་བརྟུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མངོན་པར་བརྟུན་པ་
 དེའི་བཏགས་ དོན་ བཙལ་ བར་ འགྲོ་ ལ། དཀའ་འབྱེལ་ རང་ ལས་ ཀྱང་།
 མངོན་པར་བརྟུན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་སྟོ་གུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སྒྲ་མའི་འབྲུ་
 རྟོན་སྐབས་སུ་མངོན་པར་བརྟུན་པ་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ལ་གསུངས་པ་དང་། ཙ་བ་
 རྟེན་དངས་པ་ལས། གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟར་ན་འང་མངོན་པར་
 བརྟུན་པ་ཞེས་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ཙོད་གཞིར་བབྱང་བ་འབྱེལ་ཆེ་བས། གོང་དུ་
 མངོན་པར་བརྟུན་པའི་ཞེས་འབྱེལ་སྒྲ་སྟོས་པ་ཡི་གེ་དག་མ་དག་དཔུང་པར་བྱའོ།
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་དེས་བབྱང་བའི་དོན་དཔུ་མ་བ་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་དམིགས་པའི་སྟོ་དེ་ནི་དོན་དང་མི་མཐུན་པས།

བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཏུགས་པས་རྟེན་བཏགས་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ནི་དེའི་
 གྲུབ་མཐའི་རྫོང་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིག་སྟེ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བྱུང་མེད་དུ་སྤང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཏན་མེད་གང་རུང་ལས་འགྲོ་
 ས་མེད་ཅིང་། གཏན་མེད་པར་མི་འདོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྒྲིགས་སུ་
 འབྲིད་བྱས་སོ་སྒྲམ་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་བཏགས་ཙམ་པོ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
 འདོགས་བྱེད་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྟོན་ཏེ་མ་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་
 རོ། །

ཅུ དེ་ལ་མདོན་པར་རྟེན་པ་ནི་རྣམ་རྟེན་སྟེ་གཞན་དབང་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉིད་སྒྲིན་རྟེན་གི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཅེས་དྲིས་པར་དེའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་
 ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པ་མ་གྲུབ་པོ། ། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་
 རོ། ། འདིས་ཀྱང་བཏགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་
 ཡང་བཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྩོན་པོ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་ཕ་
 རོལ་ནས་ཚུར་རྩོན་པོའི་སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་རྩོན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། ཐོགས་
 མེད་ནས་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་ཆ་ཀྱང་བཏགས་
 ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་འབྲུལ་བའི་སྤང་ཆ་གཞན་
 མེད་པས། སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱུངས་ཆད་ལ་འགྲོ་སྟེ། ཀྱང་བཏགས་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་བདག་གཉིས་ཙ་བ་གཅིག་དུ་ཡོད་ཚུལ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་རྩོན་པོ་སྤང་བར་འཇོག་པ་
 དྲན་པའི་ངོ་ཐོར་འདས་པའི་མི་སོགས་སྤྱང་པེ་ཡོད་པ་མི་དེ་ཉིད་མིན་ཀྱང་།
 དེ་ལས་མི་དེ་དེས་པར་འཇོག་པ་དང་འདྲ་བས། རྩོན་པོ་དངོས་ནི། ཕ་རོལ་
 ནས་ཚུར་འཆར་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། ཚུར་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཡང་མིན། ཡེ་མེད་
 ཀྱང་མ་ཡིན་པ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་སྤྱང་པེ་ཤར་བའི་རྩོན་པོ་དེ་ནི་འཛིན་

སྒྲུབ་སྐྱེ་སྒྲོན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུབ་བའི་རྩོན་པ་ཀྱན་བཏགས་
 ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་འདིའི་དོན་ཏེ་འོག་དུ་སྒྲོན་པོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་ལན་ཡང་འདིར་འདྲ་
 རྟེན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆུ ལུང་མྱེ་མ་འདིས་ཀྱང་སྒྲུབ་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆེས་གསལ་
 བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་འཇིག་
 ཉིན་རང་དགའ་བ་ལ་སྒྲུབ་ཆོད་ལྟར་ཀྱེ་སྒྲོན་པོ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་ཀྱན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རང་དགའ་བ་ལ་
 སྒྲུབ་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་ཕ་རོལ་ནས་རྒྱུར་ཉེར་དེ་ཤར་བའི་ཉམས་ཞིག་
 ལས་མེད་པ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དྲངས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཕ་གི་ན་སྒྲོན་པོ་ཞིག་འདུག་
 པ་མཐོང་། ཕ་གི་ན་དམར་པོ་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་སྒྲུབ་ཆ་ཅམ་པོ་དེ་ཤར་བའི་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་མེད་ཀྱེ་སྒྲོན་པོ་མཐོང་
 ཞེས་སྒྲུ་རྒྱ་མེད་པས་ཤེས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཕལ་བ་ནམས་འདི་མཐོང་དེ་མཐོང་
 ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུབ་ཆ་རང་ལ་ཤར་ཆོད་ཅམ་དེ་ཡིན་པས། དེ་
 ནི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་དངོས་ལ་མ་སོང་གྱང་། མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་འཆར་ཆོད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་
 གསུངས་ལ། བརྗོད་མེད་ཀྱེ་སྒྲོན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་གཞི་མཐུན་དུ་བཟུས་ནས་གསུངས་སོ།
 དེ་དམིགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་རི་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་ཅི་ཡིན་སྟམ་དུ་
 དོགས་པའི་བྱུང་། མདོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་ཞེས་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། སྒྲུབ་ཆའི་ཀྱན་བཏགས་དེ་དོན་རྒྱུ་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་འདིར་གོལ་ས་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལས་ཆེས་སྤྱ་བའི་རྩལ་འགངས་
 ཆེ་རྟེན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཏུ འདི་ དང་ མཐུན་ པར་ རྟོང་ ཐུན་ ལས་ གྲང་ གསུངས་ ལ།
 དཀོངས་འབྲེལ་ལེའུ་བཅུ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས་
 རབ་འཁྱར་གྱི་ལེའུ་དོར་ཏེ་སྒྲིང་གཞི་བསྐྱན་ནས་བཅུར་མཛད་མོད་གྲང་རྒྱ་
 མཚན་ཆེ་བ་མ་མཐོང་ལ། བརྟུ་བ་ལས། རབ་འཁྱར་གྱི་ལེའུ་མོགས་སུ་བྱེད་
 པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། ། རྣམ་བཤད་
 ལས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བཅུས་དྲི་ལན་གྱི་རྒྱལ་ཏུ་གསུངས་པར་བཤད་ལ།
 རབ་འཁྱར་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་གཞོད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་བཞེན་ཀུན་ཏུ་དྲི་བ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དཀོངས་པ་དེས་
 འབྲེལ་གཉིས་ལ་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ་ཐུན་མོང་ཏུ་གཅིག་ཡིན་གྱི། ལེའུ་དེ་དང་བྱང་
 སེམས་དེ་སྦྱར་ན་སྒྲིང་གཞི་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏུ་མེད་པས་སྦྱོན་མཚུངས་སོ། ། འོན་
 གྲང་ལེའུ་དེ་དང་སྒྲིང་གཞི་གཉིས་ཀ་བགྱང་ན་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འཁྱར་ལ་རྟག་
 བརྟན་གྱི་དཔར་མ་སོགས་སུ་སྒྲིང་གཞི་ལ་བྱར་ཏུ་ལེའུ་མ་བྱས་པར་སྤང་བས་
 འདིར་གཞུང་གི་དཀོངས་པ་གཞུང་གཞན་ཁ་ཅིག་ལ་སྒྲིང་གཞིའི་ལེའུ་བྱར་ཏུ་
 བྱས་སྤང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྒྲིང་གཞི་ལས་ལེའུ་འོག་མ་ངག་དང་མི་འདྲ་བའི་
 བརྗོད་བྱ་ཚན་གཅིག་སྟོན་པས་བྱར་ཏུ་ལེའུར་བྱེད་པ་དོན་གྱིས་འཕྲོ་བ་པས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་གྱི་གངས་མན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་འདིར་
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དཀོངས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱར་ཏུ་མཛད་དཀོས་
 པ་མི་སྤང་ཞེས་དེས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་མེད་པར་བཞེད་འདུག་གྲང་།
 བརྟན་འཁྱར་གྱི་གངས་སུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་ཅེས་བཅུ་འདུག་
 པ་སྤྲ་མ་བྱམས་པའི་དཀར་ཆག་ཏུ་ཡང་དེ་སོར་བཞག་བྱས་སྤང་བས། སྤྲ་མ་
 རང་གིས་ཡོངས་སྒྲིགས་བསྒྲིགས་པ་མིན་ནམ་བརྟགས་ཤེ། དུམ་གསུམ་གཞོད་
 འཛམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མ་ཡིན་པར་འདི་དང་གསེར་འཕྲང་གཉིས་ཀར་
 བསྐྱབས་པ་ཡང་བརྗོད་ཤི་བཤད་ཅིང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་པའི་རང་འབྲེལ་

ཉིད་ན་གྱི་ཞེས་ཆ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་དང་འགལ་བ་སོགས་ནོར་བ་མང་དུ་སྤང་
རོ། |

ཏུ་འདིར་ཡང་མིང་མ་སྟོས་ལ། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་བྱ་སྟོན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལས། | འདིའི་ཀྱན་
བཏགས་མིད། གཞན་དབང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད། ཡངས་བྱུ་གཉིས་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལོག་པས་དེས་དོན་རྩ་
མིད་ཡིན་ཞེས་ལགས་ཐུའི་དོན་དུ་བཤད་པས། དེའི་སྟུགས་སུ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་
འབྲེལ། | དབྱུ་མ་བ་ནི་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་བྱུ་
ཆད་ལ་འདོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་སྒྲ་རྟག་གི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་བ་སྟངས་
དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས། དེ་ལ་རྒྱན་པར་བྱུ་བ་མི་དགོས་ཏེ། དཀའ་
འབྲེལ་དུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།
དེར་མ་ཟད་ལྷང་འདིས་ཀྱང་འབྱུ་བ་ཉི། སྟུགས་སུ་མས་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་ཀྱང་
དོན་དམ་པར་མིད་པར་བཤད་པ་ལ་ཁྱོད་ལྟར་ན་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་དོན་སྒྲ་
རྟག་གི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར་རོ་བོ་ཉིད་མིད་པར་སྒྲ་བ་བཞིན་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་སྟུགས་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྷགས་
འདིའི་སྒྲར་འདེབས་མཐར་བྱག་དུ་འཁོ་ཞེས་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་ལྷགས་ལ་དེ་བ་
མཛད་ནས། ལན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་བཀག་གི། སྒྲར་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་མ་
བཀག་པའི་སྒྲར་རོ། | རང་རྒྱུད་པ་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། དགོངས་
འབྲེལ་དེས་དོན་དུ་ཡང་འདོད་མོད་ཀྱི་ལྷགས་འདིར་དེ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།
བྱ་སྟོན་གྱི་སྟུགས་སུ་གཏད་སོན། དབྱུས་མཐའ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
རྟག་མིད་དང་། | ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་། | ཡོད་དང་མིད་དེ་ཁོ་ན་ཉི།
ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྟག་དུ་
མིད་པའོ། | གཞན་གྱི་དབང་གིས་མཆན་ཉིད་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ནི་

མིན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་དེའི་
གསུང་དུ་དེ་ལྟར་དངས་པ་དང་ཆད་ལུན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་
དབྱུད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འོག་ཏུ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ཀྱང་དོན་དམ་
ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཞར་ལ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །

དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པའི་
རྒྱུ་བ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མིན་
གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་སྟམ་ནས་འདི་སྐད་ཅིས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་ ཏུ
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནང་པན་
ཚུན་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སྟགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དུ་གཅིག་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་
གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ཁ་དོག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་ལ་གྲིབ་མ་ཁ་དོག་
གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟགས་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་དུ་མ་འབྱུང་ཡང་ཉི་
བར་མི་མཁོ་བས་མ་བྱིས་སོ། །

ཐུ དེ་ལ་མདོ་ཟེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་
ལྟ་ནི་ཡིག་ཆ་གསར་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལས། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་། གཅིག་
ཐད་དུ་ཀྱི་མཐའ་དང་། རྩེ་འཇིག་མི་བྱེད་ཅིང་སློབ་པའི་དུས་ན་དྲི་མས་མ་
དག སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་དྲི་མས་དག་པའི་བྱུང་པར་ལྷ་ཞེས་འདྲིན་ཚུལ་ཡང་
དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ། བྱི་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་པའི་
ཐད་གཉིས་ཀར་ཡང་ཆད་སྒྲུང་ངོ་། ། དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ཡོད་མིན་མེད་
མིན་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མ་སྦྱར་བར་མངོན་ཏེ། འདིར་དྲང་
བའི་དབྱིག་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པར་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་
བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་
ཡོད་མིན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་

བཅད་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། གཅིག་ཐ་དད་ནི་རྣལ་པ་
 གཅིག་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། མཆོད་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དབྱིག་གཉིན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་འགག་པ་
 དང་། རྒྱུ་བ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱི་བར་ཡང་མི་འགྱུར་འཕེལ་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། ། རྣམ་བྱུང་གྱི་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་བྲལ་པས་རྣམ་པར་མི་འདག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཀྱན་ཉོན་ཟད་པས་
 ཟད་ཅིང་རྣམ་བྱང་འཕེལ་བས་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་
 གཞོད་ནས་དག་པས་སྤྱར་འདག་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། རྣམ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་
 མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉེ། འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ།
 བཟུ་བའི་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩང་ཡང་འདི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བཟུས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་དུ་འཛོག་དཀའ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྡན་དུ་
 མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་རྩང་ཟད་དགོས། རྒྱ་མཆོད་ནི་དབྱས་
 མཐའི་འབྲེལ་བར་གཞན་དབང་ལ་གསུངས་ཤིང་། བཟུ་བ་ལས། རྒྱ་མཆོད་
 གང་ཞེ་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཆོག་གི་གནས་སུ་རྒྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་
 པའོ་ཞེས་འབྱུང་ཉེ། འདིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བཤད་པར་རང་རྒྱད་པའི་
 ཐད་དུ་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཟུ་བ་ལས།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་རྒྱུད་པའི་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མི་མཐུན་པ་མེད་
 དོ། །

དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི ཏུ ལྷང་འདིའི་དོན་གོ་ན་སེམས་ཅམ་གྱི་ཁྱབ་
 མཐའི་གཏིང་ཚུགས་པར་སྤང་བས་རྩང་ཟད་བཤད་ན་ལྷང་ཆོན་པ་ལྷ་ཕྱིས་རྣམ་
 ཤེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་ལྷ་མ་ནི་རྒྱར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་

མཐོག་མཐོང་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འབྲུལ་སྤངས་སྤངས་མཐོག་མཐོང་འཆར་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་
 མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དེའི་སྤངས་ཆོད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་རང་ལས་སྤངས་ཆད་
 ཏུ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤངས་ཆ་
 ཅན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཞིག་ཡིན་པས་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གི་
 ཡོད་པ་ཞེས་ཁོ་རང་གི་དོས་ནས་རང་མཆོད་གྱིས་མ་བྱུང་པར་གཟུགས་གཟུགས་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་མིང་ཅན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 མིང་གིས་བཏགས་ཅན་དུ་སྟོན་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་གཟུགས་ལ་
 བསྟུངས་པའི་ཆོ་ཁོ་རང་གི་སྤངས་ཆོད་ཅན་པོ་ནི་སྤངས་ཆ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། རས་
 གཟུགས་མཐོང་ཞེས་དངོས་སུ་བརྟུལ་སྤངས་བའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་
 གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་བཏགས་སོ། ། དེ་ལ་འོ་ན་རང་དེའི་ཤར་ཆོད་འདི་
 ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་འདི་ལ་ཐོག་རེག་སྐྱེས་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཤིང་། བརྟུ་
 ཡང་འདི་ལ་སྤྱར་བ་ཡིན་པས་བརྟུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མི་མཐུན་དུ་འབྱུར་རོ་
 སྟུང་ན་བཤད་པར་བྱ་ཞི། བཟིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དང་ཞོ་འོ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་
 སེར་པོར་སྤངས་ལ། དེ་ནད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་
 བྱེད་དོ། ། དེ་འདྲ་བ་དེས་བདག་གིས་དུང་ལ་རེག་གོ། ། ཞོ་ལ་སོངས་སྤྱད་དོ།
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་སྤངས་ཆོད་དུང་སེར་པོ་དེ་ཉིད་གཞིར་
 བབྱང་ནས་དེ་ལ་དུང་གི་བརྟུ་སྤྱར་བ་ཅན་ཡིན་པར་སྤྱར་དྲིས་པས་ཤེས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་དུང་སེར་པོར་སྤངས་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་དུང་དཀར་པོ་དེ་ལ་རེག་
 པ་སྐྱེས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྟོན་མེད་དུ་བྱེད་ཅུས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཞེས་པའི་བརྟུ་
 ཡང་དོན་མི་མཐུན་དུ་མི་འབྱུར་མོད། གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་རེག་པའི་
 དུང་ནི་དུང་དཀར་པོ་ཡིན་གྱི་དུང་སེར་པོ་མི་སྤྱད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་

མངོན་སྲུང་དུ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་བདག་གིས་རིག་ཅིང་སྒྲིམ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་དུང་དཀར་པོ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་མ་སྒྲིམ་
 བཞིན་དུ་ཡོང་སྟེན་དུ་ཡོད་པས་ན་དུང་དཀར་པོ་དེ་དེ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 དངོས་པོར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེའི་སྒྲིམ་རའི་དུང་མེར་པོ་དེ་སྒྲིམ་ཆ་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དུ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཙ་བའི་དུང་དེའི་གཤེས་སྲུ་འབྱུར་
 བས། ཙ་བའི་དེ་ཡང་མེར་པོར་འབྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རའི་སྒྲིམ་ཆ་
 གཟུགས་སྒྲིམ་གྱི་མིང་འདྲགས་པ་འདི་རང་མཚན་གྱིས་ཐུབ་ན་ཐུངས་ཆད་དུ་
 མེད་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་འདི་དངོས་པོའི་སྟེན་ལུགས་སྲུ་འགྲོ་དགོས་སྟེ། རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་རྣམ་རིག་
 ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་སོ་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་དང་དོན་དམ་
 གཉིས་ཀར་མེད་དེ། དེ་ཕྱིར་དོན་གྱི་སྒྲིམ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
 འབྱུར་བ་དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་ཅམ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྲུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཅམ་གྱིས་
 ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སོ་ཆོད་གྱི། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟེན་ལུགས་ཞིག་བཅལ་ན་
 བཏགས་དོན་བཅལ་བར་འགྲོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་ཙ་བ་ཡང་རང་དོས་ནས་མ་ཐུབ་པ་ལ་ཐུག་སོ། ། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་
 ཅི་དོན་སྒྲིམ་གི་བག་ཆགས་གིས་མ་བསྟན་པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་བརྗོད་མེད་
 གྱི་གཟུགས་དངོས་ནི་རྣམ་སྲུ་ཡང་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ་སྟེ་མའི་
 བརྗོད་དོན་དུ་སྒྲིམ་བས་དེའི་ལུགས་གྱིས་ཤེས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་སྒྲིམ་
 དང་མ་འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ལྟ་བུའི་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་དེ་ཉིད་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས། དེའི་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་ཐུབ་ཀྱང་སྒྲིམ་
 མེད་དེ། དེའི་བར་ན་ཡུལ་དེ་རི་འདྲ་བའི་ཕྱི་དོན་གྱི་སྒྲིམ་བ་དེ་འདྲ་བ་མེད་
 པས། དེའི་སྒྲིམ་ཆོད་ཅམ་པོ་དེ་བརྗོད་མེད་གྱི་རང་མཚན་དངོས་གནས་པ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མའི་ལེགས་བཤད་ལྷུན་དཀར་པོའི་

གན་མཛོད་ལས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་
 ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱར་
 དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པ་
 ཡིན་པས། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ཚུད་པའི་ཆེ་ཁ་སྒྲིབ་གཙང་བྱེད་ཅམ་མ་ཞེས་ཁ་
 བདུད་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་འཆོལ་གཏམ་སྒྲིབ་ན་མས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག ། དེ་
 དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་
 དོན་སྤྱིར་འགྲོ་བས། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་མདོ་སྤེལ་བས་ཀྱང་ཤེས་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་རིག་ཅམ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱི་བྱ་
 བ་ཡུལ་དེ་དེ་ན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཡོད་དོར་ལམ་ལམ་འཆར་རྒྱ་དེ་ཡིན་ལ།
 འདི་ནི་མིག་གིས་ཡར་བསྐྱས་ན་ཡང་མདུན་དུ་ཡོ་རེ་ཡོད་པ་འདི་ཀ་ཡིན་པས་
 འདྲ་བ་གཏན་ནས་མེད་དོ། ། འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཚུད་དུས་ཀྱི་ཡམ་ཡམ་དེ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དོན་དུ་
 རང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་དུ་འདུག་སྟེ། མདོར་བསྐྱས་ཞིག་གོ་སྒྲིབ་པའི་རག་
 གིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྒྲིབ་པ། འངམ་མགོན་བྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཅིག་མཁས་གྱུ་བ་རྗེས། །
 ཡབ་རྗེའི་གཞུང་འདི་ཁོ་བོས་འབྲེལ་དགོས་ཀྱང་། ། སངས་བདུད་ཀྱིས་གད་
 ཕྱིར་འབྲུག་པ་སྤྱི། ། དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་དགོལ་ཞེས་དབང་བསྐྱར་བཞིན། །
 ཞེས་ཀྱང་གཏམ་དུ་བྱས་སོ། །

བྱ། བམ་མཁའ་སོགས་དགག་བྱ་ཐོག་རིག་གི་སྤྱོད་འཆར་བ་དང་།
 གང་ཟག་སོགས་ཕྱང་སོགས་སྤྱོད་འཆར་བ་ལ་སྟོས་ཤིང་། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སོགས་
 ལ་མ་བསྐྱར་པར་མདོན་སྤྱོད་དུ་རྟོག་བྱར་མེད་པ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ།
 དབང་པོའི་བཟུང་བྱའི་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དབང་ཤེས་དང་རང་
 རིག་ལ་སྟོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྤྱོད་མ་ལས་བསྐྱོག་པས་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ནོ། ། ཡིག་ཆར་

གཉིས་སྟོང་གི་གཟུགས་སྒྲུབ་བ་དག་གཟུངས་མི་འཆར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུངས་
 པ་སྒྲུ་སྟོར་བཞག་རུང་ཡང་། འོག་ཏུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་རྣམས་ཡོད་དང་དབྱིབས་
 རྒྱལ་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཆ་རུ་མ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པ་རྣམས་
 བཅོམ་པའི་སྒྲོ་འདོར་རུང་བ་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་། བརྒྱུག་པ་རྣམས་ཡོད་དུ་
 འཆད་པའི་ལུགས་སུ་དགོངས་པ་འབྲེལ་དགོས་སོ། ། རྩ་ཉི་ཤུ་དང་དེས་རྣམ་
 འབྱེད་བྱས་པར། འདི་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟེང་རུ་བཞག་ན་རང་
 རྩ་བྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་བྱུབ་ཆད་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛིན་ཅིང་།
 མེས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་རུ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྤར་ལྟར་རོ། ། ཞེས་བཤད་
 རོ། ། དེ་ལ་འོ་ན། སེམས་ཅམ་པ་འདི་བས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 སྟོང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
 རྩ་རིགས་དེས་དེས་སྤྱག་བདེན་གྱི་བྱུང་ཆས་བཞི་མ་རྟོགས་པར་བཤམ། དེའི་
 སྟེང་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་སྒྲུ་བ་མེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། རྣམས་ཡོད་བདག་སྒྲུ་གནས་མ་བྱུར་དེས་
 དང་། ། རྣམ་མེས་བདག་སྒྲུས་དབྱ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། ། ཞེས་རྗེ་སྤྲུ་མ་
 བཀག་པ་དེ་དོན་རུ་སྤང་བར་བཤམ། གང་ཟག་སྒྱི་སྟོག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་།
 གཞི་སྟོག་ཀྱན་གཞི་འམ་དེ་མེད་པའི་ལུགས་ལའང་མཆན་གཞིའི་རྣམ་མེས་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འདོད་པར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པ་གང་
 ཞེག ཉན་ཡོད་འཁར་གྱི་འཛིན་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་
 སེམས་ཅམ་པས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རིང་ལུགས་འདིར་
 བཤད་པའི་རྣམས་ཡོད་ནི་རིགས་པའི་བྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད། བརྟན་པ་མི་འགྱུར་
 བའི་རྣམས་ཡོད། དོན་བྱེད་རྩས་པའི་རྣམས་ཡོད་གསུམ་མ་ཡིན་པས་རང་རྩ་
 འཛིན་བྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཡིན་ལ། རང་རྩ་འཛིན་བྱུབ་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་
 ཞེང་། རང་རྩ་བྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ནི་ཕྱང་སྤགས་ལ་སྟོས་མེད་ངོ་པོ་བ་དད་དུ་

དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་པ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱ་བས་ཐུག་དང་མི་འདྲོ། །
 ལྷ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐར་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དང་།
 རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་ཡང་། རྒྱ་གཞུང་ཆད་
 བྱུང་ན་མས་དང་། རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་འཐད་
 རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག་ཅེས་སྐྱབས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་ཐུ་མའི་ཁས་ལེན་
 ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ཅམ་ལས་དགོངས་པ་དངོས་མིན་འགྲོ། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་
 དང་སྒྲིས་བྱུང་རྣམས་བཏགས་འབྱེད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་སྐྱབས་ལས་གང་
 ཟག་རྣམས་སྤྲོས་པ་དང་སྒྲིས་བྱུང་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 ལ་འབྲུལ་བར་སྤྲང་ཡང་དེ་ནི་རྒྱ་སྐད་ལ་ཆོག་གི་བྱས་པ་འདོན་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་
 ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལས། བྱ་ནི་ལྷས་ལ་བྱ་བར་བཤད་ལ། དེ་ལ་
 བཞེན་པས་ན་བྱ་དུ་ཁ་ཞེ་སྒྲིས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདགས་གཞི་
 ལྷ་པོར་བཞེན་པ་ཆོག་བྱུང་དུ་ཐོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། ། ལྷས་སྒྲིན་
 ལྷ་བ་གདགས་གཞི་ལྷ་བར་སྟོས་ཀྱང་། རྟོགས་པ་ལ་དེ་རྟོགས་དགོས་ན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདགས་གཞིའི་ལྷ་པོར་སྟོས་མེད་ཀྱི་ང་མེད་པར་རྟོགས་པར་
 འབྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོག་ཡིན་དཔུང་།
 སུ དེ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་
 རིག་རྒྱན་ལས། བཏགས་ཡོད་ལ་ཡང་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གནས་
 སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་བཏགས་ཡོད་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་གཞན་ཁ་
 ཅིག་ལས། བཞེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད། ཆ་ལ་བཏགས་པའི་
 བཏགས་ཡོད། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་
 བཏགས་ཡོད་བྱས་ཆད་གཅིག་དུ་འབྲུལ་མི་དུང་ཞེ། ཀྱན་གཞིའི་བག་ཆགས་
 ལྟ་བུ་བཞེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། འཛིགས་ལྟ་ལྟ་བུ་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དང་།

ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཙོ་བོ་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དེར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་དགེ་སྟགས་འཕེལ་འགྲིབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྟེན་སྟོན་དང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་ལྷ་ན་སྟོན་ནམས་བཏགས་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འགྲོག་སྟོམས། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམ་འཇུག ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་གསུམ་བཏགས་ལ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཆེ་ལས་གྲུབ་དུ་བརྒྱུད་པར་གསུངས་པས། འཕགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་ལྷགས་འདིའི་ཡུལ་ཚོར་འདྲ་རགས་པ་འགག་པའི་ཆ་ཁོ་ན་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བས་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བྱངས་པའི་ཐུད་པའི་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཆེད་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་། དེའི་དཔྱད་པ་ནམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀ་གསུངས་པས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། ། འགྲོག་སྟོམས་སྟོན་པ་ལ་སྟོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤྱི་དགོས་ཤིང་། མཐོང་ལམ་དུ་དེ་སྟོན་པ་ཡོད་པས་སྟོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་དངོས་སྐལ་གྱི་གཞིམ་བུ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་ཡིན་དགོས་སྟེ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང་། དེ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ས་ཐོན་སྤང་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམ་འཇུག་བསམ་གཏན་བཞི་པར་བརྟེན་པས་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཚོར་འདྲ་རགས་པ་སྟགས་དགག་བྱུང་འོང་དོན་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་ཁོ་ནར་ཡོད་པས་འགྲོག་སྟོམས་དང་གཏན་མི་མཐུན་ནོ། ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྒྲིབས་གཅིག་ན་སྤྱི་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། ། གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྟོག་ཅིས་བཏགས་ཤིང་དོད་དང་ནམ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཆ་ལ་ཆོའམ་སྟོག་དུ་འཇོག་པ་དང་། རྟེན་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་མའི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རིས་མཐུན་གནས་པ་ཆོ་དང་། ད་ལྟའི་མཐུན་སྤྱི་སྟགས་ཀྱི་མཐུས་འཆོ་བ་སྟོག་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་རིས་མཐུན་ནམ་

སྐལ་མཉམ་བཏགས་ཅིང་། མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲེ་ག་གནས་པ་མི་
 ཉག་པ་བཞིན་བཏགས་སོ། ། བ་སྒྲུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་
 ཆོགས་གསུམ་བཏགས་ཏེ། བཏྲན་བཅས་སྐབས་མིང་ཆོག་དུ་མ་ཆོགས་པ་
 ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་པའི་རང་ལྡན་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་ལས་བྱབ་པ་བཏྲན་པ་
 མིན་ནོ། ། འཕགས་ཆོས་མ་རྟེན་པ་ལ་སྒྲེས་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། དེ་དག་
 ལས་སྒྲེས་ཆབ་དུ་མ་ཐོབ་པ་བཤད་སྐབས་ཕྱེ་སྒྲ་རྣམས་བཅུ་བཞིར་བཤད་ཅིང་།
 ལྷག་མ་དགུ་མ་བཤད་དོ། ལྷག་མ་དགུ་ལས་སྐོས་སྐོར་དེས་པ་ལ་རང་སྒྲི་དང་།
 དགེ་སྤྱི་ག བདེ་ལྷག་སྤྱི་མཆན་ཉིད་དང་རྒྱ་འབྲས་སྐོས་སྐོར་དེས་པ་གསུམ་དང་།
 འཕྱོར་འབྲེལ་ལ་བཟོ་པའི་ལག་ཆ་ཆོགས་པ་དང་། རྒྱ་ཆོགས་དང་། དངོས་
 པོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི། ཐབས་དང་འདུས་པ་དང་རིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་འཕྱོར་འབྲེལ་གསུམ་དང་། མཁྱེགས་པ་ལ་རྒྱ་འགག་
 མ་ཐག་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་དང་། འཕྱོང་པ་དང་། འཕྱར་བ་སྤྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 དང་། རྒྱེས་བྱ་བྱེད་པའི་དང་། རྒྱ་འབྲེལ་གྱི་མཁྱེགས་པ་དང་གསུམ་དང་།
 དམན་མཆོག་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གི་ཤི་མ་དང་། དུས་གསུམ་དང་། གནས་དང་།
 གང་ཟག་ཆོགས་སྤྱིང་ནས་རྒྱ་གར་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་། ཆོད་གཞལ་བར་བྱེད་
 པའི་གདས་དང་། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བའི་ཆོགས་པའོ། ། འཕྱོར་འབྲེལ་དུ་རྒྱ་
 ཆོགས་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བཞེན་པའི་ལྡན་ཆ་
 བས་ཡིན་ལ། འདིར་གྲངས་ཆང་བར་ཡོད་པའི་ལྡན་ཆ་ནས་ཡིན་པས་མི་
 མཚུངས་སོ། ། བཏགས་ཡོད་འཛོག་ཚུལ་དུ་མར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་ཅིང་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཆེད་
 ཡིན་ལ། ཀྱན་བདུས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ལ།
 རྣམ་གྲངས་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྣ་བ་རྣམ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་

དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་མྱེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇུག་རྟོ། ། ཞེས་ཚུང་པ་
 དང་། ལན་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་
 བདེན་པར་འཇོག་ན་བདེན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་དབྱུང་པའི་དབྱུང་མཐར་རྟེན་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་
 ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱུང་བྱིད་དུ་སྤང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལན་མཛད་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་མིན་ན་ལུགས་འདིའི་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དུ་འཇུག་
 བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཞིག་ཨ་བའི་ཁ་སྤོང་གཙུག་ཅེ་བས། དེའི་རྒྱུགས་བབྱང་
 བས་འདི་སྐད་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅམ་པས་ནི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་བ་ཟད། རྒྱུ་
 འཕགས་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་སྤྱང་རང་རིག་དེ་འདྲོད་ཅིང་། ས་རྒྱུས་
 རང་རིག་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ལྟ་ཞོག་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཟག་པ་ཡང་མེད་པ་
 ནི་ཉིད་གྱི་བྱུང་མཐར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། རང་རིག་གིས་དངོས་
 ཡུལ་ཡིན་ཅམ་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇུག་ན་གངས་རི་སྤྲོན་པོར་སྤང་བའི་
 དབང་ཤེས་ཀྱང་དེར་འཇུག་དགོས་པ་ལ། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་བྱགས་གྱི་
 དོན་དམ་བདེན་པར་འཇུག་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་མཐའ་སྤྲུལ་བ་དང་མཁས་པ་
 སྤྲུལ་ཡང་རྒྱུ་མི་རྒྱུད་དོ། ། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་དེས་རང་རིག་མི་འདྲོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འཇུག་རྟོ་ཞེས་རིགས་པའི་འབྲུལ་ཡིན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་དོན་དམ་པར་འཇུག་སྟམ་པའི་དོགས་པ་རྒྱུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇུག་ཞེས་ཚུང་རིགས་གྱི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དུ་འཇུག་རྟོ། ། དེས་
 བ་སྤྲུལ་མ་རྗེས་དཀོངས་པར་སོན་པེས་སོ། ། དེ་དག་རིགས་པའི་རྣམ་འཇུག་
 ཡིན་པས་ད་ནི་དམ་པ་གཉིས་གྱི་དཀོངས་པ་གཅིག་དུ་བྲིལ་ན་འདི་སྐད་བྱ་སྟེ་
 སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་རང་སྤྱང་རང་རིག་དེ་ཡོད་
 མོད་ཀྱང་ས་སྤོང་རང་རིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ལ། མཉམ་བཞག་ཟག་

མེད་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྒྲིང་དུ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དགོས་སོ། ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 རང་རིག་གི་སྤང་ཚད་དེ་ནི་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲུལ་
 མེད་དེ་ཡིན་ལ། སྤྲོས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་སྤང་ཆ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤང་ཆ་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རྣམ་དོན་སྤང་
 ཡང་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་དཔྱད་སྟབས་ཀྱིས་རིམ་པས་ཕྱ་དུ་སྤང་སྟེ།
 མཐར་གཟུང་ནམ་དེ་ཡང་སྤང་ཚུལ་སོགས་འཛིན་ནམ་ངེ་ལྟ་བར་ཕྱི་དོན་ཀྱི་སྤང་
 བཞིག་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤང་སྤང་རང་
 རིག་པར་ཡང་བཤད་དོ། ། དེའི་ཆེ་མར་མེ་བཞིན་བཟུང་ནམ་དེས་རང་གིས་
 རང་རིག་ཀྱང་དེ་རིག་པ་འཛིན་ནམ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་འཛིན་ནམ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་མཐོང་བ་དཔྱད་པ་ལ་མ་སྟོས་ཀྱང་འདི་ནི་དཔྱད་སྟབས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ཡིན་པས། འདིས་སེམས་ཉིད་
 རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་མཐར་རྟོག་པ་ལ་འགྲོ་
 བས་ལུལ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚད་པ་ཡིན་ལ།
 ལན་ནི་སྤང་སྤང་རང་རིག་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡིན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་རང་ཉིད་རིག་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་ནམ་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་ན་འཛིན་ནམ་ཀྱང་བལ་དེ་
 ཤར་ཡང་དཔྱད་སྟབས་ཀྱིས་ཤར་བར་འགྲོ་དོན་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་འཛིན་
 རམ་རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོག་ཅིང་། དེ་ཟག་མེད་མ་འབྲུལ་བའི་
 ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་ལུལ་དེ་གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་དཔྱད་མཐར་རྟོག་
 པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིན་མི་རུས་སོ་ཞེས་ལན་
 མཛད་དོ། ། རྟོགས་ཐུ་དེས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ངོར་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 སེམས་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོའི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལྷང་འདིས་བརྒྱབས་ཀྱང་
 རང་ལུགས་འཛིན་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་

སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ལྷགས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་
 རིག་ཏུ་བཞེད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དང་། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པའི་
 གཞུང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གང་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་དང་།
 སྐྱོ་སྐྱོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཀྱང་མདོ་སྟེ་
 བའི་རིགས་པར་བཞེན་ནས་ནལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་
 བར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ལྷང་
 ལྷུ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་མ་སྣང་བའི་ལུང་དེ་དག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 དངོས་ཡུལ་ཅམ་ལ་སྦྱར་སྣང་སྟེ་སྒྲོ་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་དབྱུད་པར་བྱའོ། ། གོང་
 ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷགས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞེས་པ་སྐྱིབ་གཉིས་དག་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བཤད་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 སྣང་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོར་རང་རིག་དེ་ལ་སྒྲེར་དུ་དོགས་པ་བཅད་པར་བྱས་ཀྱང་
 ཏུང་རམ་སྟམ།

ཏུ་ ཀྱན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཟགས་ཞེ་
 བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་སྦྱར་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
 བཟགས་ཞེ་བ་ནམ་པར་དག་པར་འབྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའོ། ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ།
 འདིས་ཀྱང་དོན་དངོས་གནས་པ་རེ་རེ་དང་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནམ་གངས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་བཤད་ཚུལ་རེ་
 བྱས་པས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་མདོའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་ཕྱིར་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་བཤད་ལྷགས་ཅམ་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་འཆད་ཚུལ་རྒྱལ་སྤྱས་མ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། གུན་རྫོབ་ཏུ་འཆད་ཚུལ་དེར་དངོས་སུ་མེད་
 ཅིང་དར་རྒྱུག་ལས། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཞེས་གསུངས་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་རྫས་བཏགས་གཉིས་ཀར་གསུངས་པས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅ་བར་བྱད་
 མ་ཕྱེ་བར་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དར་རྒྱུག་ལས་
 འབྲུལ་ཤེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་
 པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་རྗེས་སོབ་འབྲུལ་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་
 པའི་ངོ་ལ་སྒྱུར་ནས་འཛིག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། དེ་ལྟར་གུན་བཏུས་ཀྱི་
 བཤད་པ་སྟེ་མ་དེ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བཟུ་བར་གུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་གུན་རས་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་
 གཉིས་པ་གུན་ཉོན་སྤྲང་བྱང་ཞེས་སོ། ། བཟུ་བ་ལས། གདགས་པའི་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་བ་སྟངས་གཞི་ཞེས་པའི་སྐབས་རས་
 བཟུན་པའི་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
 གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་
 གང་ཞིག སྟེ་མ་དེ་ནི་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་སྐགས་ལ་སྒྱུར་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་གཅི་ཙམ་ནི་ཕྱི་མ་འདི་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱང་པས་བཞུལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་རྒྱང་
 པའི་འབབ་སྟེགས་ཟེར་བ་བཞིན་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པ་
 སྐགས་ཀྱིས་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་གུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཞག་པ་སྟེ།
 དོན་བཟུ་ན། གུན་རྫོབ་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཏུ་ཡོད་པས་གུན་
 རྫོབ་ཏུ་འཛིག་ཚུལ་འཆད་པར།

ཐུ ཞར་བྱུང་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ ཅུ བཟུང་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་ལྷ་མ་དག་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་རང་ཉིད་རྒྱ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་བཞག་པའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པར་རང་གི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་འཛིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྷ་མ་གཉིས་མེད་པར་གསུངས་པ། གཉན་སྟོན་གྱིས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་མ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་སྟེ། ཐ་སྟངས་རྟོག་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་སྤང་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ལེགས་ཀྱང་། ཐ་སྟངས་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ལ་བྱས་ཏེ་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཛིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ལེགས་ཏེ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་དེར་འཛིག་བྱེད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྗེས་སྐབས་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་དེས་ངོར་སྤང་ཉིད་ཤར་བ་ལ་ཕྱ་སྟོས་བཤད་ཅིང་། རང་མཚན་གྱིས་ཀྱབ་པ་ལ་གཉན་སྟོན་གྱིས་བཤད་དོ། ། དེའི་འཛིན་སྤངས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་མཚན་གྱིས་ཀྱབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་མིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས་གཉིས་ཀར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། ། ཞར་བྱུང་རྫོགས་ནས་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་ཚུལ་སྟོན་པར་སྟེ་དབུ་མ་སྤང་བར་སྤང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཞེས་དངས་སོ། །

ཅུ དེ་དག་གི་དོན་བཟུས་ན་འདིར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་དྲངས་པ་

ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད། རྟོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ལྷགས་སྒྲ་ཚལས་
 ཡོད་པས། ཉན་ཐོས་ཟླ་བ་བྱོད་ཀྱིས་རྟོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་འཛིག་ལྷགས་
 གང་ཡིན་མ་ཟེ་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ལས་དང་ནམ་མཁུན་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་རྟོན་དམ་པར་ཡིན་ན། ཚས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་མི་
 འཐད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡིན་ན་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་མི་འཐད་ཅེས་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲ་བའི་གཙུག་ཕྱི་ལ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སྒྲིན་བརྒྱུད་པ་དེ་བརྒྱུད་ཚུལ་མི་
 ལེགས་པར་ཐལ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
 མིང་དང་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པ་དང་། འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་རྟོན་དམ་གྱི་
 རྟོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་
 ཟུར་ཞེས་པ་ལྟེ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བར་མ་བཟུང་འདིས་ཀྱང་གསལ་
 བར་གསུངས་པའི་དཔེར་བཤེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་སེམས་ཅམ་པའི་ཉན་ཐོས་ཟླ་བ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཆོ་རྒྱས་
 བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཟེ་ནས་ལས་ཀྱི་གཙུག་པོ་སེམས་པ་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་གཙུག་
 ལུས་དང་ཚོར་བ་སོགས་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ་གང་ཟག་རང་ལྟེག་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད་པའི་རྟོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། དབུ་
 མ་བ་ནམས་ནི་ལན་འདེབས་ཚུལ་རྒྱ་བའི་འབྲུག་འབྲེལ་ལས་བྱེད་པ་པོ་བདེན་
 གྲུབ་དུ་བཀག་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། འདི་ལྟར་ལས་
 དང་འབྲས་བུ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། ལྷ་ཉིགས་ཅན་གྱི་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་གྲྭ་བས་སུ་གལ་འབྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འབྲུག་
 འབྲེལ་ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི།
 བརྟན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡང་བཀག་གོ། །
 ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་ཀྱང་འབྲེལ་ཚུལ་གཅིག་གསུངས་

པའི་རྒྱལ་དེ་དག་མ་དགོངས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་རུང་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མི་རུང་བས་སྒྲིན་འདི་འཇུག་གོ་སྒྲམ་ནས་ཉན་ཐོས་མྱེ་བའི་སྒྲིགས་བབྱང་སྟེ་དབྱེ་མ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐད་དུ། སྤྱི་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱས་དངས་ཏེ།

ཞུ་དེ་ཡང་དབྱུས་མཐའི་དོན་སྒྲོ་བཏན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞན་དབང་གི་གཙུག་པོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ནི་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བརྗོད་དུ་རུང་བས་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྤྱི་མའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་སོགས་ཐ་སྙད་སྟེ་ཆོགས་འཇུག་པའི་གཞིར་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་དམ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་སྟེ། ཁོང་དུ་རྒྱུ་པའི་འབབ་སྟེགས་ཀྱི་དཔེས་བཤད་པ་དང་སྒྱུར་ཡང་སྒྲོ་བཏན་གྱི་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མི་སྤང་རྩི། ། ཡོངས་གྲུབ་ནི་འཛིག་རྒྱལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་སྟོན་གང་དུ་བཀྲལ་གྱང་མི་འགྲིག་གོ་སྒྲམ་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་རྒྱལ་འདི་ཤེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་བདེ་ལྷག་དུ་འགྲེལ་བྱས་པས་གལ་ཆེན། ། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་རྒྱལ་དང་དེ་གཉིས་ཀར་མི་འགལ་བའི་དབྱེ་མའི་ལམ་དུ་འཛིག་རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱས་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། འོད་སྒྱུར་ལེའུ་ལས་དབྱེ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པ་བཞོད་པ་དང་།

ལེའུ་དེའི་འབྲེལ་པ་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་སྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
དབུས་མཐའི་ལེའུ་ལྟ་པར། བ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། ཞེས་
སྟགས་མང་དུ་གསུངས། ། མྱེགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་
ཚུལ་ཞེས་ས་བཅད་མྱེ་མ་འདི་འབྲེལ་པ་དག་གིས་བཟུན།

ཞུ་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་དོན་ནི། མ་འོངས་པ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། འདས་པ་བསྐྱར་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་
བ་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གཙང་བདེ་
རྟག་བདག་དུ་མེད་པ་བཞི་ལ་དཀོངས་ནས་ཤེར་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩ་
ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་པའོ། ། དུས་གསུམ་ལ་སྐྱུར་ཚུལ་འདི་འབྲེལ་
བཤད་དུ་གསལ་བ་ལྟར། རྟིག་ཕྱེད་ནམས་ཀྱང་མཐུན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་
གཉན་སྟན་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟིག་ཕྱེད་པ་ལྷན་རབ་འབྱམས་པ་
སྒྲོ་བཟང་དགེ་ལེགས་སྟགས། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུག་གཞིར་
རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་དང་། གཟུགས་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདག་གི་རྩ་མོར་མེད་པ་དང་། སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་དུས་
གསུམ་དང་བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་བཞི་དང་། བྱི་རྩ་དོན་དུ་མེད་པ་
སྟེ་རྩ་མོ་ཉིད་མེད་པ་བཅུ་གཅིག་དུ་བཤད་ཀྱང་། དང་པོ་གསུམ་དཀོངས་
འབྲེལ་དངོས་བཟུན་དང་། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཤུགས་བཟུན་ཡིན་པར་བཤད་
ཅིང་། དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་དྲུག་། བཅུ་གཅིག་པ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ལྷ་མོ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བཤད་དོ།
གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་མཆོངས་པས་གཅིག་དངོས་དང་
གཅིག་ཤུགས་བཟུན་དུ་མི་བྱུང་ལ། བྱི་དོན་མེད་པ་དངོས་སུ་མ་བཟུན་ཟེར་ན་
སྐབས་འབྱེད་དགོས་སོ། ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་ཁྱུང་འདི་དང་། སྟག་མ་དང་ནི་
ཞེས་སྟགས་དང་། ཆོས་དང་བདག་མེད་ནམ་གྲོལ་ཞེས་སྟགས་ཁྱུང་གསུམ་

ཐར་ཆགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་སྟག་ལོའི་བྱུང་མཐའ། གཞི་ལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་ལ་སྟགས་དང་། ལམ་ལ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 མཐའ་བྱག་ཐེག་པ་གཅིག་བྱུང་སྟགས། ཞེས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྐྱར་
 བ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་། བྱུང་མཐའི་འདོད་པ་བྱིངས་ལ་གོ་བ་ལྟར་བྱས་སུ་
 སྒྲུང་ཡང་། རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་མོ་ཆེས་མ་སོན་འདུག་གོ །

བྱ དེ་ལྟར་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཤད་
 ཏུ་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འཛིན་
 པ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་སྐྱར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་
 བས་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱན་གལ་ཏེ་བྱིས་པ་ཡི། ། ཇི་ལྟར་རྣམ་བཟགས་མཐོང་
 བ་བཞིན། ། དེ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། ། ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་
 འགྱུར། ། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པས། འདིར་ཆད་མར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
 སྐྱོབ་ཆུན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་གཞན་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཐད་ཏུ་བདག་ཅེའམ། གཞན་ཞེའམ། གཟུགས་
 ཞེའམ། སྐྱ་ཞེས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་ཏེ། ཞེས་རང་གཞན་སྟགས་ཐ་དད་པའི་
 ཆ་ཅི་རྟགས་ལ་སྐྱར་རོ། ། དུས་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་ཡང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་པོ་
 འདུས་བྱས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་སྟགས་བྱ་བྱེད་གི་ཆ་བདེན་
 མེད་ཏུ་ཉོན་པ་ཡིན་པས་འོག་ཏུ། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སྟགས་ཆོག་གིས། །
 བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཀྱང་།
 དགོས་པ་ཡང་རང་དང་གཞན་ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་སྟོགས་གཉིས་བབྱང་བ་འདི་ཡང་
 འོག་པར་གོ་མས་པའི་སྐྱོ་འཁྲུལ་བས་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོགས་པ་ན་ཚུན་ཐ་
 དད་པ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་ཆགས་སྐར་མགོ་གནོན་པ་ལྟེ།
 དེ་ལྟར་གོ་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་འདི་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ཏུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོང་ངོ་། །

ལྷ འདིར་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པ་འདི་ཙམ་སྐྱེས་པ་ནི། རྟོན་སྐྱེ་བ་
 རྟོན་སྐྱེ་བ་མེད་མེད་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་འབྲུག་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་
 གཙོ་བོ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་དག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་བཤད་པའི་
 འགལ་སྲུང་དང་། དབུ་མ་བ་རྣམས་དེ་སྐྱེ་ཅི་བཞེན་པར་འདོད་པ་འགོག་ཕྱིད་
 དང་། དབུ་མ་བས་སེམས་ཙམ་པ་པ་ལ་ཚད་པའི་ཆེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
 པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་
 གྱི་སྐྱེ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཁས་བྲུང་བའི་སྐྱེ་ཞེས་ཚད་པའི་
 ལན་གསུམ་ཀ་ཡིན་ལ། འདིར་དབུད་གཞི་འདི་ཡོད་དེ། ཡུགས་འདིར་མི་
 སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདི་བརྒྱད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་
 ཞེན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས། རྟོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ། དེར་ཐལ། སྐྱེ་མེད་
 བརྒྱད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྩ་མཉེ་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་
 པ་ཞེས་དང་། ཐོག་མའི་མཐའ་མི་མངོན་པའི་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་
 དགོས་ཤིང་ཞེས་འདི་བརྒྱད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། རྟོན་
 ཆེན་རྟོན་གྱུ་བ་ཀྱིས། སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་བརྒྱད་པ་དེ་རྩ་མཉེན་ཏུ་བྱས་ནས་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་
 བཤད་དོ། ། ཞེས་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པ་དེ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྩ་མཉེན་ཙམ་ཏུ་བཤད་ལ། ཡིག་ཆར་ཡང་
 ཆོས་འབྱུང་གི་གསུངས་དེ་སོར་བཞག་ཏུ་མ་བཞོད་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་
 རྩ་མཉེན་ལ་བཟོད་པ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ། སྐྱེ་མཐོང་དག་ས་གསུམ་
 ཐོབ་དགོས་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བས་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཡུགས་འདིར་ཡང་
 བདག་མེད་ཀྱི་རྟོན་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གཞིར་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་

མེད་ཅེས་པའི་མེད་ཚུལ་ནི་འདི་དག་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་རུང་རྒྱུ་། །ལྷགས་
དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བཟུང་གྱིས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་སྒྲེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་ན་མི་
སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཟུང་པ་
རྒྱུ་མེད་མེད་པས་སྒྲོན་མེད་པ་སྒྲེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཐོབ་
ཅེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་ནི་རང་སྒྲེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་།
ཞེས་པ་དང་མཐུན་པོ། ལྷང་ཕྱི་མ་ཡང་སྒྲེ་མེད་བཟུང་བཤད་པའི་མཆོམས་
སྒྱུར་དུ་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲེས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་
འདི་ལ་ཡང་མ་སྒྲེས་པའི་དོན་འདི་གང་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་པ་དང་མཐུན་
ཞིང་། དབྱིག་འགྲེལ་ནི་གཉིས་ཀར་འགྲེལ་རུང་དུ་སྒྲུང་ལ། ཅ་བར་འགྲེལ་
བཤད་མ་བཞོད་པར་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་བཞོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་
མེད་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ། ཀྱང་བཟླིག་ན་ཕྱི་མ་ཅ་བའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་དུང་།

ལུ སྒྲོང་ཐུན་ལས། གཞན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱུ་ལས་མི་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་མི་སྒྲེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་ཉི།
རྒྱུང་འཕེན་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བ་སྒྲུ་མ་མེད་པར་གཟུགས་ཅན་གྱི་འབྲུང་བ་ལས་སེམས་
འགྲུབ་པས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་ན་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་སྒྲེ་བར་ཡང་
འགྲུར་ལ་རྒྱ་མི་མཐུན་པ་ལས་འབྲུང་བར་ཡང་འགྲོ་ཉི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ། །
ཅེས་དང་། སྒྲེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྲུང་རྒྱབ་དབང་པོ་སྒྲོ་དག་ནི།
རང་གི་རིགས་ལ་སྒྲོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲེ་མིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་འཁོར་བ་ནི་མཆོན་གཞི་ཙམ་བབྱང་བ་
ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པར་མཚུངས་པ་ནི།
ཅ་ཤེས་ལས། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲོན་གྱི་མཐའ། །ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་

ཟད་ཀྱི། ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། ། རྩོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་སྤང་བར་ཡང་། དངོས་པོ་སྤྱི་ཕྱག་
གཞིར་བཟུང་རོ། ། དེ་ལས་དང་པོ་བས་སྤྱལ་མ་ཐག་པ་དེས་སྤར་འཁོར་བ་སྡེ་
བ་ལེན་སྤྱང་ངམ་མ་སྤྱང་། སྤྱང་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་རྒྱད་ལ་སྡེ་བ་ཡོད་མེད་གང་
ཟག་ཡིན་མིན། ཡན་ལག་བརླ་གཉིས་སོགས་དང་ལམ་གྱི་སོག་མ་ཡོད་མེད་
སོགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱང་བས་འདིར་མ་སྤྱོད་སོ། །

རུ དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྱི་གནས་མ་བྱ་སྡེ་བ་སོགས་འདུས་བྱས་ལ་
སྐད་ཅིག་མས་མ་བྱབ་པར་འདོད་ལ། མང་སྟོན་པ་སོགས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། སྤུང་མའི་དམ་ཆོག་བརྗོད་པའི་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ། འདུས་
བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་པ་དང་སྐད་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་།
མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་འཇིག་སྤྱར་རོ། ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་
འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་དེ་མ་ཐག་འཇིག་པར་སྐྱབ་
པ་སྟེ། རོན་ནི། དང་པོར་སྡེས། གཉིས་པར་གནས་ན་གཉིས་པ་དེ་ཡང་
དེ་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནས་པ་དེ་ཡང་དེའི་
གཉིས་པར་གནས་དགོས་ཞེས་རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕང་བ་ཡིན་ལ། ཡན་དུ།
དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འབྱུག ། ཅེས་གནས་པས་གནས་པ་སྡེ་བའི་
གནས་པ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོན་མེད་པར་བཤད་དོ།
མང་སྟོན་པའི་དམ་ཆོག་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱར། དེ་དག་གི་རོན་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། གནས་མ་བྱ་སྡེ་བས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་
པར་ཐལ། དེས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་མི་དགོས་པར་
འདོད་པའི་སྤྱར། མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྐད་ཅིག་གི་རོན་འཇིག་པ་
ཁོ་ནར་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟོད་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོད་རྟོད་

པར་འབྲུག ལྷས་ཐྱིན་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བ་མེད་པར་འབྲུག་དུས་
 སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་དུས་མཐའ་ལ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་བའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཤི། དེ་དག་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་
 གུང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བུམ་པ་སྐྱེས་
 འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སྒྲོས་པར་འདོད་ཅིང་། སྒྲ་སྒྲོ་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་
 མར་འདོད་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱབ་
 མཐའ་གོང་མ་ལྷར་ན་བྱ་བ་དེ་གསུམ་གཅིག་ཆར་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་གྱུབ་པ་དང་གནས་པ་གྱུབ་པ་དང་འཇིག་པ་གྱུབ་པ་
 དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲིབ་གནས་འཇིག་གསུམ་
 དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཆོས་
 གཅིག་གི་དུས་དེ་རང་གྱུབ་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་ཐལ།
 དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་གྱུབ་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པའི་ཆེ་ཞིག་ཟིན་པར་ཐལ། འཇིག་ཁ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཤི། རྒྱ་
 བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱ་རྒྱ་ནས་ཆོས་གཅིག་གི་མཁོ་
 ཟུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་གཅིག་རྫོགས་པར་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་
 ལ། ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་རྒྱ་ལྷག་ཅམ་དུ་ཆོས་གཅིག་རྫོགས་པར་གྱུབ་ཀྱང་
 དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་གཅིག་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གྱུབ་དུས་
 ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྐད་པ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་འདི་ཕྱི་མའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེར་འབྱུར་ཁ་མ་
 མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ཆོག་ལ་ཡང་གཟབ་པོ། །

ལུ དེ་ལྷར་སྒྲིབ་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་ཅམ་ཡོད་པ་སྒྲུ་མའི་
 དཔེས་མཆོན་པར་མ་ཟད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྒྱུར་ཏེ་སྒྲུ་མའི་དཔེ་འཆད་
 ཚུལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་པར།

ཤུ དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་
 མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་ལས་འདུས་བྱས་དག ། གསུངས་པ་སྐྱ་མ་མི་
 ལམ་སྒྲིག་རྒྱ་གཞུགས་བརྟན་དང་འདྲ་མིག་ཡོད་དང་། ། བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་ནི་
 རྩ་ཟུང་གཞུགས་འདྲ་སྐྱལ་དང་འདྲར་ཤེས་བྱ། ། རྒྱག་དང་རྒྱག་དང་གཉིས་
 དང་རྒྱག་ཆན་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་རེ་རེ་འདོད། ། ཅེས་རྒྱག་ཆན་སྟགས་
 དཔེ་རེ་རེ་དང་སྒྱུར་ཉེ་རིམ་བཞིན་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་རྒྱག་གདགས་གཞིར་བྱས་ཉེ་
 བདག་གོ་སྟམ་རྒྱ་རྩོམ་པ་སྒྲིབས་སྐྱ་མ་དང་། ཟུང་སྒྲིམ་ཆེད་རྒྱག་སྒྲིབ་ཀྱི་
 རོས་ནས་ཚུར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཅམ་པོ་དེ་ལ་རང་
 གིས་སྟངས་སྒྱུར་རྒྱ་ཡོད་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་རྒྱས་རྒྱར་འབྲལ་བ་
 བསྐྱེད་པ་ལྟར་སེམས་སེམས་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་རྣམས་ལ་དོན་རྒྱ་འབྲལ་བ་
 བསྐྱེད་པ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་རྒྱག་ནི་ལས་ཀྱི་གཞུགས་
 བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། བར་གི་སྒྲིམ་ཆེད་རྒྱག་གི་གདུགས་ཕྱབ་པས་དེའི་སྤང་ཆ་
 ཟུང་སྒྲིམ་ཆེད་རྒྱག་གི་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་ཟུང་སྒྲིམ་ཆེད་རྒྱག་ནི་གི་བ་མཉམ་
 མིག་ཡོད་ལྟ་བུ་དང་། བ་མ་གསུམ་ནི་དཔེ་རེ་རེ་དང་དོན་ཡང་རེ་རེ་སྒྱུར་བ་ལྟ་
 བཤད་པའི་ཆོས་ནི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དོན་གོམས་པའི་ཉིང་འཛིན་
 ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བ་ནི་རྩ་ཟུང་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་
 བསམ་བཞིན་མིད་པ་འཛིན་པ་ནི་སྐྱལ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། དཔེ་གཉིས་པར་འདི་
 ཉིད་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བྱར་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ།
 དབྱིག་འབྲེལ་ལས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ནི། ཟུང་སྒྲིམ་ཆེད་རྒྱག་སྟེ་ཉེ་བར་སྒྱུར་པའི་
 རོར་མེད་པའི་སྒྱུར། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱས་ཤིང་། བརྟན་པས་
 ཐད་འདིར་བཤད་པ་མ་བྱས་ལ་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་གཞུགས་དང་སྐྱལ་སྟགས་པ་རྣམས་
 པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ། ། ཞེས་སྒྲིབ་དོན་
 མེད་པའི་དཔེ་ལ་སྒྱུར་བ་ལྟར་མོད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་བྲིས་སོ། ། འདི་

ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་ཆོན་གཉིས་ལ་དཔེ་ལན་གཉིས་
གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དཔེར་གསལ་བས།
གཉིས་པ་བདག་གི་བ་མེད་པ་ལ་སྒྱུར་ན་དཔེ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མི་སྒྲིམ་ཤིང་
བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་སྟོན་ཅུས་པར་འདུག་དགོངས་པར་སྒྲུབ་བས་
སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས།

སུ ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དཔེར་མཛད་ལ།
ལྷག་མ་པལ་ཆེར་མདོ་ཐེ་བྱན་གྱི་བཤད་པ་ཕྱི་མ་དང་གཅིག་གོ དོན་མེད་ན་
རི་ལྟར་ན་མ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་འབྱུང་སྒྲུ་མ་པ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་
ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ན་མ་ཤེས་ཆོགས་དུག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་སྒྲུང་ཆ་
ལས་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་གྲིབ་མ་དབྱིབས་སྒྲུ་ཆོགས་
སུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒྲུ་མ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

མདོ་ལས་ སུ འདུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་ལ་ཞེས་པའི་
ཐད་དུ་སྟོང་བྱན་ལས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་མདོར་གང་ན་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་
ལས་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་མདོ་འདིའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལ་
བྱ་ཡི། འགྲེལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཅམ་ལ་བྱས་ན་མི་འགྲེལ་རྟེ།
འདིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་ཞེས་པའི་འདི་སྒྲུ་དབུས་མཐའི་རྩ་བ་ལ་འདུག་དགོས་པས་
འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་དུ་རྩ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཞེས་
བཤད་ན་གོ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་མདོ་ལས་གསུངས་ལ།
དབུས་མཐའི་ཀྱང་མདོའི་དོན་བཞིན་བརྟན་རྟེ། ། ཞེས་བཟུང་དོ། །
འདིར་ཀྱང་སྒྲུ་སྒྲིམ་པ་ནི། མདོ་ཐེ་བྱན་ལས། མདོའི་དོན་བཞིན་དེ་ལྟར་
གསུངས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པ་གཅིག་ཀྱང་འཕྲོག་ཏེ། མདོ་ཐེ་བྱན་ལས། དེ་
བཞིན་གཉིས་སྒྲུང་དེ་ལ་ཡོད། ། དེ་ཡི་རོ་བོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།

དེའི་འབྲེལ་པར། གཉིས་སྤྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དོ། ། གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མེད་དོ། །
 ཞེས་སྐུ་ལས་འདི་དང་མེན་ཏུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ངོ། ། འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ལས་འདི་བྱུང་ཏུ་བཞོད་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལྟལ་
 ཏུ་རྒྱབ་ཚུལ་རྒྱན་གྱི་ལྷང་དེར་མི་གསལ་ཞིང་། འདིའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་དྲང་
 དེས་འབྲེད་ཚུལ་སྐུ་ལས་འབྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ཞར་ལ་འཆད་བཞེད་
 རས་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱོད་རྒྱན་གྱི་ལྷང་དོན། དེ་ལྟར་འབྲེལ་དགོས་པར་
 སྤྱོད་རྒྱན་རང་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སྐབས་གཞན་ཏུ་ཀྱན་བརྟམས་ལས་གང་ན་
 གང་མེད་པ་ཞེས་སྐུ་ལས་དྲང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲག་གིས་སྤྱོད་པ་
 བཤད་པའི་སྐབས་སྤྱོད་མདོ་ཆོག་འདི་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་བཞོད་པ་ནམས་དྲང་
 བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གཉན་སྤྱོད་གྱི་བཤད་པ་དོན་ཏུ་སོང་སྤྱང་ངོ། །

ཡུ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་གི་སྤྱོད་ཏུ་ཀྱན་བརྟམས་བཀག་ལྟལ་
 ཏུ་ལྟག་མར་ལུས་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱབ་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དགག་བྱའི་ཀྱན་བརྟམས་བཀག་ལྟལ་ཏུ་གཞན་དབང་ཡོངས་ཀྱི་བ་
 གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱབ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེའི་ལྟལ་ཏུ་མ་ཡིན་དགག་དང་རྒྱབ་པ་གང་དྲང་ཞིག་རྒྱབ་རྒྱ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་
 དགག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དེས་དགག་
 བྱ་བཀག་ལྟལ་ཏུ་རྒྱབ་པའམ་མ་ཡིན་དགག་སྐུ་ལས་བརྒྱབ་ན་དེ་རྒྱབ་པར་འཕྲོ་
 བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བྱས་པ་ལས། འོ་ན་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ།
 གཞན་དབང་ལ་ཀྱན་བརྟམས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་འདིས་དགག་བྱ་
 བཀག་ལྟལ་ཏུ་སྤྱོད་གཞི་བདེན་གྲུབ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་
 དེའི་ལྟལ་ཏུ་རྒྱབ་ཅེས་པ་རྟག་པ་ཕྱི་མས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྤྱིར་རྒྱབ་རྒྱ་ཡོད་པ་
 ལ་བྱ་ཡི། གཞུང་ཆོག་གཅིག་པོ་དེས་རྒྱབ་པ་ལ་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱབ་

བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་མི་ཡོང་ལ། ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་
མཐའ་ལྷགས་འདིའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་གྲུང་སྒྲིབ་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །

ཀེ དེ་ལྷན་རྒྱུ་པ་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དཀོང་ས་གཞིའི་རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བརྟན་ཅིང་། དང་པོའི་སྒྲིབ་ཟིན་ཡང་དངོས་སུ་
བཀག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་དང་པོས་བར་བའི་སྒྲིབ་ཟིན་བཀག་ཅིང་།
དང་པོའི་དཀོང་ས་གཞི་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་དོན་དུ་མ་
གྲུབ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་འབྲུལ་བའི་སྤང་ཆ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
དཀོང་ས་གཞི་ཡིན་པ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་གིས་བསྐྱད་བདག་ཉིད་ནི།
རི་ལྷའི་རང་སྒྱུ་ལ་ལྷོས་ནས། །རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། །སྒྱེ་
འབྱུར་རབ་རིབ་ལ་སྐྱུ་ས་བཞིན། །ཞེས་དང་། འོག་གི་ཉི་ཤུ་པ་སྐྱུ་ས་
གྱིས་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་པ་དང་པོས་ཡུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཟིན་ལ་ཞེན་ནས་
སྒྱུར་འདེབས་གྱི་མཐའ་ལ་ལྷང་བའི་ཐལ་འབྱུར་པ་འཁོག་པ་དང་། རྒྱུ་པ་
གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲིབ་ཟིན་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲིབ་འདོགས་གྱི་
མཐའ་འཁོག་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
རྒྱུ་པ་དང་པོའི་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་མཛོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གསལ་བར་
གསུངས་པས། བྱ་སྒྲིབ་སྐྱུ་ས་གྱིས་གཞན་དབང་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཁེགས་ཅིང་། རྒྱུ་པ་གཉིས་
པས་གཞི་གཞན་དབང་དེའི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་འཁོག་པར་གསུངས་
པས། རྫོང་བ་སྐྱུ་ས་གཞི་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་གཞན་དབང་
འཁོག་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་བར་བཀག་གོ། །

ཁེ འདིའི་དོགས་པ་སྤྱི་ཚུལ་ནི། འོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཐུ་མ་དང་མེད་པ་
 ཐུ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པས་སྤྱང་ཉིད་མེད་སྟུང་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བར་གསལ་
 ཞེས། མ་སྤྱི་ནས་སྤྱང་པའི་སྐབས་སུ། བདེན་པར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཐུར་བརྟན་ཟིན་ནས། དེ་རྗེས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་འཆད་དགོས་པས་
 ཡོངས་ཀྱི་བྱང་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཀྱང་བཏགས་བདེན་མེད་ཏུ་བཤད་པ་
 འདིའི་གོང་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་ལ་དེར་མ་བཤད་ཅིང་གཞན་ཏུ་བཤད་ན་སྐབས་
 འཆོལ་བའི་སྤྱང་འབྱུང་བས་སྤྱི་མར་བདེན་མེད་བཤད་པ་འདིའི་ཁྱད་སྤྱོད་བཟུ་
 དགོས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ཏུ་དོགས་པ་འོ། །
 དོགས་པ་སྤྱི་ཚུལ་འདི་ལ་སྒྲོ་གྲས་བྱ་མཆོའི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྱིང་
 བར། གལ་ཏེ་མི་སྤྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྤྱང་པ་ཡོད་པར་གལ་འབྱུང། །
 ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་དོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་པ་
 ཉིད་ནི་གཞན་དབང་འདི་ལ་དབྱུད་བཟོད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཙ་ཤེས་གྱི་
 ལྱང་འདྲ་པོ་ཞིག་དྲངས་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤྱང་ཉིད་མེད་
 པར་འབྱུར་ཏེ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དོགས་པ་བསྐྱང་བར་བསམ་མོ། །རང་ལུགས་གྱི་ལན་ནི། གཞན་དབང་གི་
 སྤྱང་ཏུ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་ཏུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་ཞིག་
 པར་བརྟན་པ་ན། སྤྱང་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་རྟེན་དོན་
 མཐར་ཐུག་ཏུ་གོ་ཞིང་། དེ་ནི་ལུགས་འདིའི་སྤྱང་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཐུར་སྟོས་ནས་གྲུབ་བྱ་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་
 ཅོ། །

ག འདིས་ནི་ཀྱང་རྟོག་སྟེ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བཟུང་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱང་མེད་པར་འབྱུར་ཞེས་ཚད་པ་གཅིག་དང་།

ལན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ཆ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་
 མི་འགྱུར་ཚུལ་གཅིག་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་སུམ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་འདི་
 ཉིད་དབུས་མཐའི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་ཡང་སྒྱུར་བྱང་བར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
 འདིར་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ནམ་པ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་དོན་སྒྲུབ་དང་པོ་པོ་
 ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱིན་ཏེ་དེ་བས་བཤད་དོ། དེ་ཉིད་དབུས་མཐའི་
 དགོངས་པར་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། ཀླང་པ་དང་པོས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱབ་དང་།
 གཉིས་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བཟུང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱར་
 བཤད་པ་དང་པོས་ཆེར་འདྲ་ལ། དེ་ལྟར་བཟུང་བ་བྱི་དོན་བཀག་པའི་ལན་དུ།
 འོན་མར་བ་མེད་པར་ཐལ། ཐར་པའི་ལམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱམ་བྱའི་
 ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། བྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱི་དོན་བཀག་པ་ལ་བཟུང་
 བྱ་ཅམ་བཀག་པར་འཁྲུལ་བའི་ཚུད་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་དེ་ཉིད་ནམ་དག་
 ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པས་ཐར་ལམ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ལན་མཛད་
 པར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཅེས་པའི་སྟོང་
 ཉིད་དང་། མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཅེས་པའི་གཞན་དབང་སྟེ་རྟོང་པ་དང་པོས་
 གཉིས་ཀ་བདེན་གྱབ་དུ་བརྟན་ཟེར་བ་ནི་ཡིག་དོན་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་ཤིང་།

རྟོང་པ་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡང་དག་མི་ཡིན་པའི་
 ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་ནི་ཞེས་སྐགས་རྒྱར་དྲངས་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དེ།
 དང་པོར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུང་བའི་ལྷག་རྟོག་མི་སེལ་ན་འདིས་ཀྱང་མི་
 སེལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཞེས་རྟོང་པ་གསུམ་པས་གཉིས་
 སྟོང་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་གི་གནས་ལྷགས་སུ་གཏན་དུ་གནས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གཞི་གཟུགས་སྐགས་མཛོང་བའི་ཆེ་གནས་ལྷགས་ཀྱང་མཛོང་བར་འགྱུར་རོ་
 སྟམ་དུ་ཚུད་པའི་ལན་དུ། ཡོངས་གྱབ་དེ་མེད་ནས་མ་མཛོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་
 རྒྱུ་བྱེད་གཉིས་སྟོང་འཁྲུལ་བའི་ཀྱན་རྟོག་ཡོད་པས་མ་མཛོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་

པར་རྒྱུ་པ་བཞི་བ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། ། ཁ་ཅིག་སྤྱང་ཉིད་དེ་གཏན་དུ་
 ཡོད་ན་སོ་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་སྒྲམ་པའི་ལན་དུ་སོ་
 སྒྲིམ་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་བ་དེ་ཡོད་ཅེས་དེ་སྒྲུ་སོ་སྒྲིམ་ལ་བཤད་པ་གོང་དུ་
 འདི་དང་འདིར་དེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱས་པས་སྤྱང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་སྤྱིར་དགོས་པ་
 མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའོ། ། རྩོམ་སྤྱོད་ཀྱི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་མི་པམ་
 དགོངས་བྱུང་ལས། སྤྱང་པ་ཉིད་ནི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་
 ཅེས་བྱའོ། ། སྤྱང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་
 དུ་ཡོད་ཅེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡ་མ་བུལ་བ་བདེན་གཉིས་བྱང་འབྲུག་གི་ཚུལ་
 དུ་བཤད་པ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གོང་འོག་གང་དང་
 ཡང་མི་མཐུན་ནོ། ། འགྲེལ་བཤད་ལས་སྤྱང་བཤད་པ་དེ་དག་དུ་མ་བཟང་
 བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་པ་དང་པོས་
 ཀྱན་ཉོན་གྱི་རྩོ་བོ་འབྲུལ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀྱན་རྟོག་དང་། གཉིས་པས་
 དེ་འབྲུལ་བར་འཛོག་བྱེད་བརྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛོན་གཉིས་སྒྲུ་མ་ཐུབ་
 བཞིན་དུ་ཐུབ་པར་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་དེས་རྩ་བ་བྱས་ནས་ཆགས་སོགས་བསྐྱེད་ཅིང་།
 དེས་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་སོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་
 འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ་ན། འོ་ན་ད་དུང་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་པ་
 ཡོད་པས་ཐར་མི་བྱས་སམ་སྒྲམ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཐར་པ་དེས་པར་སྐབ་
 བྱས་ཏེ། རྣམ་བུར་གི་རྩོ་བོ་འཛོག་ལམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 ཏུར་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པས་འོད་གསལ་བར་ཡོད་
 རོ་ཞེས་འཛོག་པ་སྐབ་བྱས་སྒྲུ་བརྟན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སོག་མེད་
 བས་ཡོད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྤྱོད་སྒྲུ་མ་ན། རང་བཞིན་
 འི་མས་དག་མོད་ཀྱང་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་འི་མ་མ་བཟང་པས་དབང་གིས་མ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་བཟང་པ་ལམ་གྱི་རྩོལ་བ་ལ་སྤྱོད་པས་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་

འདོམས་པ་ཉི། ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བྱེ་ཉི་བཤད་ཡོད་དོ། །
 ཅེ འདིའི་དོན་ཡང་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས།
 དབུ་མ་བ་གཞན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྟགས་ཆོས་ནམས་
 རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 ལས་སྤྱི་མ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་བཞེད་
 གྱུར་། རྣམ་རིག་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་འདིས། དེ་འབྲའི་སྟོང་ཉིད་
 གཉིས་ཀ་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བས། དེ་འབྲའི་སྟོང་
 ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཐུར་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། ཡ་མཆོན་པ་ཞིག་ཉི། སྟོང་ཉིད་ཐུ་མ་དེ་ཐལ་འཁྱར་བ་དང་
 མདོ་ཉེ་སྦྱོད་པས་གཏན་དུ་རང་མི་བཞེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་
 བ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་མཚུངས་པར་འདོད་པས་མཆོག་དམན་འབྱེད་
 མཁན་གྱི་དབུ་མ་པ་དེ་རོས་བབྱང་མེད་པར་འཁྱར་རོ། ། དེས་ན་གཞུང་གི་
 དོན་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་འདིར་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་ཚུལ་འདི་དབུ་མའི་
 དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོད་པའི་
 མེད་པའི་ཞེས་སྟགས་དང་། འོད་སྤང་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 སྒྲ་བའི་དབུ་མ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤ་མ་དབུས་མཐའ་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་
 ལས་འོད་སྤང་ལེའུར་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་དེ། སྤ་མ་
 སེམས་ཅམ་དང་ཐུ་མ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རང་གི་ལྷགས་སུ་འདོད་པའི་ཐུར་དང་།
 སེམས་ཅམ་པས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཅམ་རང་གི་
 ལྷགས་སུ་བཀའ་ཉི་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཐུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། བ་ཉིའི་
 དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས། ཐལ་རང་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་རྣམ་པར་རིག་

པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འབྲེལ་པས་ན་ཡུལ་སྟོང་པ་དང་ཡུལ་
 ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཛིག་པར་འདྲ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་
 བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཞེས་པས་ཡུལ་
 ཅན་དང་། དབུ་མ་ཞེས་པས་ཡུལ་བཤད་པར་བབྱང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་
 མཆོག་དམན་འབྲེད་མི་འབྲེད་ལ་འདོད་པར་སྤང་ཡང་། དེས་ན་ཞེས་སྟེ་
 མཆོན་བསྟན་པ་དང་མི་འབྲེལ་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལམ་དབུ་མར་ནི་ཐལ་
 རང་གཉིས་ཀྱང་འདོད་ལ། ལྷགས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབུ་མ་
 དངོས་སུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་
 ལ་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་མི་འབྲིག་པའི་ཕྱིར།

ཆེ དེ་ཡང་བཟུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་
 བློ། ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ། བཏགས་པ་དང་ནི་གཞན་
 དབང་དང་། ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོ། ། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སྐགས་
 ཆོག་གིས། ། བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། ། ལྷ་མ་ལ་སྐགས་དཔེ་
 རྣམས་ཀྱིས། ། གཞན་གྱིས་དབང་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ། རྣམ་པར་བྱང་བ་
 བཞི་ཡིས་ནི། ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རབ་དུ་བསྐྱགས། ། ཞེས་གསུངས་སྟེ།
 འདིར་རྣམ་བྱང་བཞི་ཞེས་པ་ཡིག་ཆར་མ་སྐྱེས་པ་སྐགས་བཞི་ལ་བྱས་པ་འདྲ་བ་
 ཞིག་སྤང་བ་ནི་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་སོར་བཞག་ཙམ་དུ་སྤང་ལ། རང་ལྷགས་
 འདི་ལྟར་བབྱང་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། འབྱུང་རྟེན་སྟེ་མ་ལ་སྐགས་བསྟན།
 བཏགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་བསྟན། ། རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་བརྟེན་ནས།
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། ། དག་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ། དྲི་མ་
 མེད་དང་ལམ་དང་དམིགས། ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། ། རྣམ་

པ་བཞི་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ། ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་སྤྱང་ཉིད་དང་དྲི་མ་
མེད་པའི་རྣམ་བྱང་འགྲོག་བདེན་དང་། ལམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལམ་བདེན་
དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྤྱད་དེ་བཞི་ལ་བྱར་དུ་
གསུངས་ཤིང་། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སྐོས་ཞེས་པས་ཀྱང་སྐོས་སྐྱུས་མ་སྐྱེས་པ་
སྐོས་སྐྱུས་བསྐྱུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོག་བཅད་འདི་གཉིས་དབུས་མཐའི་
འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱངས་པ་ལས། ཆོས་མངོན་པའི་མདོའི་ནང་ནས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་གཉིས་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མངོན་པ་ལས་བསྐྱུས་པའི་
དོན་རྣམ་ཡིག་མ་དག་པ་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

རྒྱུ་སྐོས་སྐྱུས་འབྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་འབྲུལ་བར་བསྐྱབ་པས་ཡུལ་དེ་
དེ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་རྒྱངས་ཆད་དུ་མེད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་དོན་ཡིན་ལ།
གཉིས་པའི་དོན་ནི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་སྒྲིགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་མཆོན་བྱ་བཟུང་བའི་སྒྲིགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་པར་མཆོན་པས།
མཆོན་མཆོན་གྱི་ཚུལ་ཡང་སྤྱོད་སྤང་ཆ་ཅམ་ལས་འགས་ན་དོན་གྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་
རྒྱ་མེད་ལ། སྤང་ཆ་ཅམ་ཞེས་གང་གི་ངོར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པ་གཟུང་འཛིན་
སྒྲིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཡོད་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ཡང་གོང་དུ་སྤྱི་འགག་ས་
སྤང་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་གསུངས་པ་བཞིན་འབྲུལ་ཆ་ཅམ་ཡིན་པས། དོན་དུ་
རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་ཡིད་ཤེས་ནྟག་པ་ལ་སྤྱོས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་
ལྟ་བ་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྐྱུས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་བཤད་དུ་བྱུང་བ་མེད་
ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱར་བྱང་བ་དང་། བདེ་སྐྱག་སྤྱང་བྱང་བ་སྐོས་སྐྱེན་མེད་དབང་
ཤེས་ལ་སྤྱོས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་དཔེ་དང་ལྟར་རིགས་དུ་མས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། བོད་མ་མང་པོས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱང་། སྒྲིགས་སྤང་ཆོས་
གཤམ་གྱི་འཕགས་དང་། རང་འཛིན་ནྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་
བྱུང་བ་སྐོས་སྐྱེན་མེད་སྤྱི་འགག་ས་ཞེས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པར་མངོན་ཞིང་།

མང་པོ་འདུག་ཅེས་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་མཛད་ཀྱང་དབྱད་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་དབྱད་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། ། ལུང་དེ་ཉན་ཐོས་ལྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ལ་སྒྱུར་
དགོས་པ་ནི། ལྷ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦང་ན་
ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་ལ་སོགས་ཕྱེ་
བྲག་གི་ཞེས་སོགས་དང་། ར་མ་རིས་ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་ནམ་བཞག་
སྟོན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་རང་ལྷགས་ཀྱང་སྒྲུའི་དོན་
རི་ལྟར་འཆད་ཅེན། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཀྱང་སྒྲུས་དགོངས་གཞི་སྒྲ་མར་མ་
ཟད་འདི་ཡང་རུང་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་ལྡེ་བའང་
འདོད་པ་བསྐྱེད། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འདིར་ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་
པ་བསྐྱེད། ། ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་དགོས་སོ། ། ཆོག་དོན་ནི་མཆོན་མཆོན་བྱ་
བྱེད་གྱི་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྒྲུང་བ་ལྟར་གནས་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་
མཆོན་ཉིད་སྒྲུར་ཡོད་ལ་ཐ་སྙད་ཕྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པས་མཆོན་མཆོན་རྒྱ་འབྲས་
སྒྲུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཆ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་
པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པས་ཆོགས་བཅད་སྒྲ་མས་མཆོན་མཆོན་
གྱི་ཆ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་དང་གཏན་མི་འདྲོད། ། སྒྲ་མཆོན་ལོ། །

༣༣། | ལར་བྱེན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་
གྱི་མཆན་འབྲེལ་རྩོམ་འཕྲོ་བཀྲལ་སོ། |

ངག་དབང་ལྷ་མོ་མགྲིན་མཆོར་བྲལ་ས་པ་ཡིས། | ཆད་མེད་བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་པ་སྐབས་ཀྱིས། | རྒྱ་ཆེ་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་གོ་འགོག་པ། |
སྒྲིན་མེད་བརྩོན་པའི་ཉི་མ་ཁྱོད་ལྷག་འཆལ། | ལྷ་ ༡ རབ་བྱེད་
བདུན་པའི་འཕྲོས་དོན་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་དང་། ༡ རབ་བྱེད་དང་པོ་
རྒྱུན་བརྟགས་པར། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། | རྒྱུན་ལ་སྐགས་
པར་ཡོད་མ་ཡིན། | བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། | གཞན་དངོས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ན། | ཞེས་པར་འཕྲོས་ཏེ། རྩོད་བསྐྱེད་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། | རང་སྟེབ་ཞེན་ཀྱང་ལ་ཡོད་མིན་ན། | ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་
རང་བཞིན་མེད། | རང་བཞིན་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ། | ཞེས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་གཞུང་ནམས་ཀྱང་རང་བཞིན་
མེད་དགོས་པས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་སྐགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་རུང་བར་བརྩོད་པའི་
ལན་དུ་གསུངས་སོ། | སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ནི། རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས།
སྐྱ་མ་ཇི་བཞིན་མི་ལམ་བཞིན། | དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱེད་ཇི་བཞིན་དུ། | དེ་བཞིན་
སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། | དེ་བཞིན་དེ་ནི་འཇིག་པར་གསུངས། | ཞེས་
པར་འཕྲོས་ཏེ། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། | དམན་པའམ་
མཉམ་དང་བྱེད་པར་ཅན། | སངས་རྒྱས་འཇིག་ཉིན་སྟོད་དབང་གིས། |

གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། ། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་སྒྱུལ་བ་
 ལྟར་དོན་རང་གི་ངོས་ནས་མེད་ན་བཟང་རན་སྐགས་མི་རུང་སྟེ། བོང་རྒྱག་
 ཏུམ་དངོས་པོ་བཟང་རན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བཅུད་པའི་
 ལན་དུ། མཆོག་དམན་སྐགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་
 ཀྱང་འདོད་མོད་འོན་ཀྱང་དེ་དོན་རང་གི་ངོས་ནས་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གསལ་སྟངས་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པོ། ༥ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་མ་ལྟར་དུག་
 བཞིན་པར་རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་རྣམས་ལས་བཤད་དོ། ། ༧ ཁ་ཅིག་གསལ་སྟངས་དུ་གྲུབ་
 པ་དང་དུག་དུ་ཡང་བཤད་མོད། ཆོགས་གསལ་གྱི་མཚུགས་དུ་རིགས་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་དངས་ནས་དེ་མ་དངས་པས་མི་འཐད་པར་ཤེས་སོ། །

༦ བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། ག ༡ ན་པ་པོ་དང་ཉན་བྱ་
 དང་། སྒྲ་བོ་འབྱུང་བ་ཤིན་དུ་དགོན། ། དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །
 མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། ༧ ཞེས་ ང རབ་བྱེད་རྟེན་བདུན་
 པའི་ཐད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་། ༧ སྒྲ་མ་པ་བཅུ་དང་། ༩ འདི་མདོ་
 རྗེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། ། སྒྲ་
 འདོག་སྒྱུར་བའི་རྒྱག་དང་གཅིག་ཉིད་དུ་མ་ཉིད། ། རང་དང་ཁྱད་པར་རྒྱག་
 དང་མིང་དོན་རིམ་བཞིན་དུ། ། མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱག་པ་ཡང་དག་སྤང་
 བར་བྱ། ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་
 པ་བརྒྱུད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱན་བདུས་དར་སྤྲིག་དུ་
 གསུངས་སོ། ། ༩ བན་ཡོན་ ཆ རྒྱག་དུ་ལྟར། ༩ བསོད་ནམས་
 ཆེ་བ་དང་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ ༩ གསུངས་རིམ་བཞིན། ༩ མ་གོ་སྒྲོས་པས་
 གོ་བ་ལ། ༩ རྟེན་གང་གིས། དཔོན་པ་གང་གི་ཕྱིར། ལུལ་གང་ལ།
 ཚུལ་རིམ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ༡ རྗེ་བཅུན་བྱམས་པས་རྒྱས་འབྲིང་བཙུས་པ་
 སྒྲོར་དགུའམ། ༧ རྒྱན་དང་སྒྱུར་བའི་མདོ། ༩ ༧ མདོན་པར་

ཉེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ རྒྱ་ཕྱི་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག བུམས་ཆོས་ལྟ་གཞུང་རིལ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱ་གཅིག་བྱ་ལ་མཚན་བརྗོད་དང་རྒྱ་སྒྲུབ་བརྗོད་པ་འབྲུང་བས་གཞན་གསུམ་
 ལ་དེས་ཆོག་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་ལྟེ་རྒྱ་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱིར་ཁ་ཅིག
 དེ་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱ་དང་རྒྱ་སྒྲུབ་མཚན་དཔེ་དང་བཅས་མེད་
 ལྟེ་ཆོན་རྒྱལ་སྒྱུ་རྒྱལ་བྱུང་མེད་པས་བརྟན་བཙས་གཅིག་ཡིན་ན་རྒྱས་རྒྱུ་
 འབྲུང་ཟེར། ལུགས་ལྟ་མ་དེའི་རྒྱུ་ཕྱིར་མ་དེས་ཏེ། བརྟན་བཙས་ལ་
 འབྲུག་པའི་རྒྱ་མིས་བརྗོད་མཚན་བརྗོད་རོ་པོ་དེས་བརྟན་གསུམ་བཤད་པའི་རེ་
 རེས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་ཡང་དབྱར་རོ་པོ་དེས་བརྟན་རེ་
 རྒྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་མདོ་ལྟེ་རྒྱ་ཕྱི་རིགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་རིགས་ཆད་
 བཤད་པ་དྲུག་དོན་དུ་བཀྲལ་ཏེ་ཕྱི་བཀྲལ་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་སྒྲུབ་བས་དེའི་
 འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། གཉེས་ཀ་མདོ་ལྟེ་ལྟེ་རྒྱ་དོ། །
 དབྱས་མཐའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་དང་། གཉེན་པོ་
 དང་། ཐེག་པ་སྒྲུབ་མེད་པའི་ལུ་ལྟེ་ལྟེ་དང་པོ་ལས་ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་འབྱེད་
 འཕྲོས་ཤིང་གཉེས་ཀ་མངོན་པའོ། ། མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འདུལ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་གི་གཞུང་བྱར་པ་མེད་དོ། ། རྒྱུ་
 དཔོན་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུར་འབྲེལ་ཆེན་དང་། ལྷན་བའི་རྒྱུར་པོ་མཚན་དང་། ཡ་
 རྒྱ་ཀ་རའི་གནད་ཀྱི་རྒྱ་འདྲ་དེ་བརྒྱུད་རྒྱུར་པར་རྒྱར་བ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་
 དཔོན་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དཀར་འབྲེལ་རྟོགས་སྤྲུང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་
 པའི་དཀར་འབྲེལ་དང་། ཁ་ཆེ་རྒྱལ་བྱིས་མཚན་པར་བྲགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་
 མཚན་ཀྱི་ལྟེ་ཐིག་དེའི་འབྲེལ་བཤད་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསལ་དང་།
 གཤེར་སྤྲིང་པ་དང་ཤེར་འབྲུང་གི་རྟོགས་དཀར་ལྟེ་ལྟེ་བའི་གཉེས་དང་ཙ་བའི་
 བརྟན་དོན་རོ་པོས་མཚན་པར་བྲགས་ཀྱང་དོགས་པ་ཅན་དང་། གཞོན་ལྟ་

དཔལ་གྱིས་མཛད་པ་ཉི་ཅུ་བའི་བསྐྱེད་པོ་གཉིས་དང་། རིན་ཆེན་གྲགས་
 པས་མཛད་པའི་གྲགས་ཆ་དང་། བུཌ་མེད་ཤེར་སྦྱོར་དང་། ཡ་ལྷ་ཀ་རའི་
 ཐུབ་དགོངས། ༡ ས་ལྷེ་ལྷ་དང་སྦྱོར་གཉིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ད་ དེ་ཡང་
 བཛྲུང་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་
 གི་ལམ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་སྦྱོར་པ་སའི་དངོས་གཞི་དང་། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པོ། །
 བཛྲུང་བྱེད་ཆོག་གི་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་གི་ཆ་
 ལྷེ་སྦྱོར་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བསྐྱེད་པོ་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྣམ་གངས་སྦྱོར་
 པའི་རྣམ་གངས་བསྐྱེད་པོ། ཆོག་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་སྦྱར་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་
 གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་སྦྱོར་པ་གཅིག་ལྷེ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲིབ་པོ། །
 སའི་དངོས་གཞིའི་ས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྦྱོར་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་
 ས། ། ཡིད་གྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་ལྷེ། ། རྟོག་དཔྱད་བཅས་ལ་སྐྱེས་པ་
 དང་། ། ཉིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། ། སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་
 མེད་དང་། ། སྐྱེས་དང་བསམ་དང་སྦྱོར་ལྷན་དང་། ། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་
 གསུམ་ལྷན་དང་། ། སྤང་པོར་བཅས་དང་སྤང་མེད་གཞན། ། ཞེས་སོ། །
 རྒྱ་མཚོ་ལྷ་དང་དུས་ལྷེ་བཅུན་(ལྷེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་) ༡
 འགྲེལ་བར། དེའི་རྒྱན་ཆོག་ལེན་པའི་བྱས་པ་དག བྱ ལེན་ཞེས་པ་གཙོ་
 བོར་བཛྲུང་བྱ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེན་པའི་སྐད་དོན་པ་ཏ་ལ་ཞེས་པའི་པ་
 ཏ་གོས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་གོས་ཀྱིས་གཙོ་དཔྱད་འཆེ་རྣམས་བསྒྲགས་པ་ལྟར། འདིས་
 དོན་ཉམས་སྦྱར་བའི་པས་ལས་ཉན་གྱི་འཆེ་བ་ཞི་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་
 ཕྱིར། སྦྱོར་མ་གསལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དོན་འདིས་ཉན་མིངས་པ་
 དང་། ལས་དང་། སྦྱོབ་པའི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་བསྒྲགས་པས་ན་གོས་དང་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར་ལེན་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༡ རྣམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ སྤྱིར་འགྲེལ་པ་ལ་དོན་གྱི་གནད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་དོན་
འགྲེལ་དང་། དཀའ་གནད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་།
ཆོག་འབྱུ་ཞིབ་ཏུ་གཉེར་བའི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། ཡིག་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ཆོད་ཅམ་
སྟོན་པའི་རག་འགྲེལ་དང་། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཉེ་སྟོན་པའི་རྒྱ་
ཆེར་འགྲེལ་དང་ལྷ་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུབ་པ་ཉིད་འགྲེལ་བ་
འབའ་ཞིག་གིས་མི་སྤྱིད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ ཆོས་བཤེས་རང་གི་
ལྷགས་ནི། སྤྱིར་བརྗོད་བྱ་ཆོག་ལེན་བྱས་པ། དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྒྱལ་བ་
བསྐྱེད་མ། འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བཅམས་པ་དགོས་པ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་
རྒྱན་ལུས་གསུམ་ཀའི་རྒྱན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དགོས་སྟེ་བཞེར་འདོད་དོ། །
འདིས་རང་ལྷགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་བཅམས་པ་
འགྲེལ་བ་བཅམས་པའི་དགོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལྷགས་འགོག་
ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ཁོ་ནས་མི་འབྱུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
དེའི་ཉིད་དགོས་ནམ་མཁུན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། མ་བའི་ཉིད་དགོས་སྟེ་
ནམ་མཁུན་བཤད་པ་ནང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༦ དེ་ལྟར་ན་སྤྲ་མ་ཤེར་
འབྱུང་བཀག་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལྷགས་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ།

༥ ༦ དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་
པས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བ དེའི་དོན་ནི། གོང་ཏུ་བྲངས་
པའི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་ལས། ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ཕྱིན་གཉིས་མེད། ། ཡེ་
ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དང་དེ་ལྟར་ཕྱིར། །
གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྤྱོད་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟར། གཞུང་ལམ་འབྲས་བྱ་ཤེར་
ཕྱིན་གསུམ་ལ་རྟོ་ཏིས་བཤད་ཅིང་། གཞུང་གོང་མ་དང་འབྲེལ་ལ། ། འོན་
ཀྱང་། གོང་མས་མཁུན་གསུམ་ལ་བཤད་པ་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་

མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
ཡང་འདི་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། མདོས་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པ་
གསུམ་ཀ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་སྒྲུས་བཏགས་པས། གཙུ་ཐོའི་དབང་དུ་མ་བྱས་ན་
སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་
མ་བཟེན་པར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པས། མཐུན་པ་
གསུམ་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བསྐྱས་ནས་མདོ་རྒྱན་གཉིས་ཀས་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་
དོན་ནོ། །

༥ ཅ བའི་སེམས་ ཀྱིས་མིང་གི་སྟོན་སྒྲུབ་དམིགས་ལ། ༥

རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་སེམས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མ བཤང་པ་གཞལ་པ་རྟོགས་པ་
ངེས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་མ་བཞིན་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་གྲངས་
དང་། སོ་སའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་སེལ་བ་དང་། ངེས་ཅིན་དུན་
པར་བྱེད་པ་དང་། ༥ རྣམ་པ་བཞིས་ ཅ འདི་ལ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་བ་དང་། སར་ཕྱིན་ལམ་སྒྲིག་གཉིས་ཅུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་གོ། །

༥ རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། ། ༦ ངེས་
པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བབྱང་ལ། སྟོན་པའི་སེམས་སམ། ༦ ལྟན་
ཅིག་པ་རེ་བའི་སེམས་སམ་སྟོན་པའི་སེམས་ ༧ ༥ འགྲེལ་བ་ལས། དེ་
ལྟར་མཁས་པས་སྤང་བྱས་ཤིང་། ། རྣམ། ཆ སངས་རྒྱས་དབང་གིས་རྟེན་
པ་ནི། ། ༥ མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རིགས། ། ཞེས་པའི་
ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱང་། ༨ འདིས་ཡི་དམ་ལྟས་གནང་བ་ཐོབ་ཆུལ་

ཡང་བཟུང་ནི། ཤར་སྤྱོད་ལ་ཁ་སར་པ་ནིར་བྱོན་ནས་སྤྱང་གནས་མཛད་པས་
 མི་ལམ་དུ་སྤྱོད་གྱི་གསེབ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བརྒྱད་སྟོང་
 པའི་སྤྱོད་ལ་བམ་བཟུངས་པ་ཞིག་མཛོང་སྟེ་བྱིད་གྱི་བཟུན་བཅས་འདི་ལ་འགྲེལ་
 བ་མང་དུ་སྤྱང་ན་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བྱས་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་
 རྟོགས་ལ་དོན་འདྲིལ་བའི་འགྲེལ་བ་ཚུམས་ཤིག ། ཅེས་གནང་བ་ཐོབ་ཅིང་།
 ཤར་སྤྱོད་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

༥ ན ལ་བརྒྱ་ཐ་མའི་འགྲེལ་བར་ཞི་འཛོའི་བཤད་ཚུལ་བཤད་
 པའི་སྤྱིར། བ ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་ལས། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བཟུན་པ་གནས་པའི་དུས་ལ་ཉིས་སྟོང་ལ་བརྒྱར་འགྱུར་ནི།
 རྒྱུ་འདི་དང་འགལ་བར་སྤང་བ་ཤེད་རྒྱུ་ཉའི་བསམ་པ་ནི། དག་བཅོམ་
 པའི་ལེའུ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་བར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་ས་ཞེས་
 བསམ་པ་ཡིན་ནི། འཆད་པའི་ལྷགས་ལ་ལ་རི་སྐད་དུ་འཆད་དེ། སྤྱིར་ལ་ལ་
 སྟོང་དུ་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་དག་བཅོམ་སྤྱིར་མི་འོང་རྒྱན་བྱགས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་
 དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་དང་
 བཅུའི་དང་པོ་ལ་གནས་དུས་དང་། ལ་འགྲེལ་དུས་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་ཚད་པར་
 སྤང་སྟེ། སྤྱི་མ་ལ་ཡང་གནས་དུས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། ། འདིས་ནི་ཞི་
 འཛོལ་མི་གཞོད་དེ། གནས་དུས་འགྲེལ་དུས་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་གནས་དུས་
 མིན་པར་བསམ་གྱི། སྤྱིར་ལ་ལ་སྟོང་དུ་གནས་པ་ཅམ་ཞི་འཛོལ་བཞེད་པའི་
 སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ཞི་འཛོལ་བརྒྱ་པ་སྤྱི་མ་ལ་ལ་བརྒྱ་ཐ་མར་འདོད་ལ། གཞོད་
 འཛམས་མཁན་པོ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ལ་འདོད་པ་བྱད་པར་ཡིན་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་ཙ་བའི་མདོས་ལ་བརྒྱ་ཐ་མའི་ཆོ་བཟུན་པ་བྱང་ནས་
 བྱང་དུ་དར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ཆོ་བཟུན་པ་
 དར་བར་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར། ན སྤྱི་འགག་ཀྱན་བྱང་མེད་པར་

བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཙུང་མེས་ལྷན་དྲུང་ས་ནས། བ འདིར་མེད་པར་ཞེས་པ་
བདེན་མེད་ཡིན་པས་སྟང་ཉིད་བདེན་མེད་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། དོན་དམ་ཡོད་
པར་འདོད་དམ་སྟུང་སྟེ་ལེགས་བཤད་སྟེང་ཕོར་བལྟོ། །

ལ མ་གྲུབ་ན་སང་། ཟ ལྷན་དེའི་དོན་ནི། རྒྱན་སྒྲུབ་
ལས། དེ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མེས་པ་སྒྲེས་པ་
ལས་བྱང་རྒྱབ་གྱི་ས་པོན་སྒྲེབ་པའི་དོན་ཏུ་གང་གིས་འདོན་པར་བྱེད་པའོ། །
སྟུང་མ་ནི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མེས་པ་སྒྲེས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་
བའི་དོན་ཏུ་གང་གིས་དོན་འཆད་པར་བྱེད་པའོ། ། ཉེ་བར་སྟན་པ་ནི་སྟུང་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་མེས་པ་སྒྲེས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་གང་
གིས་གཞུང་དང་དོན་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་སྟན་པར་བྱེད་པའོ། །
ངེས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གས་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན་ཏུ། སྒྲུབ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྒྲེ་
མ་གསུམ་དང་སྒྲུབ་གསུམ་མིང་དོན་སྒྱུར་ནས། དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཐོས་
བསམ་སྟུང་པའི་མེས་རབ་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སྒྱུར་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོག་དང་ཞི་བ་དང་། ། རབ་ཏུ་རྟོག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
བྱེད། ། ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ ། འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མེས་པའི་
ལམ་མེས་སྐབས་སུ་གཞན་གཅིག་ཀྱང་བཤད་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཕྱད་པར་
ཡང་། འཛམ་བུའི་སྤྱི་འདིར་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་གི་
སྟེད་ཆོས་སྟན་དང་། ། འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་
དང་། ། མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། ། དེ་དག་
ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིས་བུའི་མཐུ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
༤ རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འབྲེལ་བར་སྒྲུབས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ། འ
དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཉན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་

ཉིད་ནི་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བ་གསུངས་པ་ཉིད་ནི་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །
སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གསུངས་པ་
ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་བཟོད་པར་བྱས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་མོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་དབང་པོས་བརྟན་པ་ཉིད་ལས་དེ་
བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། ། འདི་ལས་གསལ་པོ་མི་
ཟླ་རོ། ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། བྱ་ར་རྒྱ་ཞེས་པ་དཔའ་
ཞིང་འཛིགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས། དཔའ་བའི་རྗེས་སུ་གཤམ་ནམས་
འབྲང་བ་ལྟར་འདིའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྤྱུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་བྱས་པ་ས་
བརྩ་བ་ནས་སོབ་རྒྱ། མངོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཛིག་
བྱེད་ཞིག་ལྟེ། འོན་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་འདིའི་ཙུལ་ས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་ཤིང་
བྱམས་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི་སྟོར་བ་མཐུ་ཅན་སོབ་པ་ལ་བསམ་ཞིང་། མོས་
བསམ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

༡ སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ལྟེས་བཞེད་པ་ལྟར་ལགས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡ འདི་ནི་ཀ་བ་ཤུ་བཤེས་གཉེན། ཅག་རྩ་ལྷའི་
རྒྱལ་མཆན། ཞིང་ཡེ་ཤེས་ལྟེ། ཀ་ཅག་ཞིང་གསུམ་ཏུ་གྲགས་པའི་ནང་
ཆན་དེ་ཡིན་ནོ། ༡ ཞི་འཆོའི་སྟོན་ནས་འཕགས་སྟོལ་སྟོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་
མེད་པའི་དབྱུ་མ་བཤད་ཅིང་། ༢ ཞེས་པ་འདི་ཞི་འཆོས་དབྱུ་མ་རྒྱན་སྟོགས་
བཅམས་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་དབྱུ་མ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་སྟོན་ཏུ་འཕགས་
སྟོལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྒྱད་ལྟེ་སྟེ་ནམས་ཆེན་
མོར་ཞི་འཆོ་འཕགས་སྟོལ་གྱི་སྟེ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡ འགྲེལ་བ་ལས། དེ་བྱས་བྱས་པ་མིན་མཐོང་ནས། ། དབུ་
མར་གནས་པའི་སྒྲོས་རྣམ་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར། ལ ལྷང་འདིས་
སྟེ་དོན་མེད་པའི་དབུ་མ་བཤད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བཤད་ཆོགས་
གསལ་ལས། རྣམ་པར་རིགས་པའི་ཞེན་པ་མ་སྤང་པའི་སྟེར་ན། དེ་བྱས་
བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེ་
དོན་བཀག་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ལ་བདེན་ཞེན་མ་བཀག་པས་རྒྱན་གྱི་དཀོངས་པ་
མཐར་ཐུག་དུ་མ་སོང་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལྷགས་དེ་གཉིས་ཆོགས་དཀོས་
པར་གསུངས་པའི་སྟེར་རོ། །

༢ རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་དང་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོག་བྱར་རུང་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར། ཤ འདིའི་ཐད་གྱི་དབུ་མ་སྟོང་པོར་ཡང་།
གལ་ཏེ་དེ་ནི་འགོག་པའི་སྟེར། ། བསྐྱབ་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་འདོད་
ན། ། འདམ་རྩལ་འཁྱུ་བར་བྱེད་པ་བས། ། མ་རེག་པར་ནི་བསྐྱང་ན་
བཟང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༣ དེ་ཉིད་བཅུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། །
རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། ། ས སྤྱི་མའི་རག་གིས་མ་བརྒྱན་
པའི། ། དབུ་མ་འབྲིང་པོ་ཅམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྤྱི་མ་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་རག་
གིས་མ་བརྒྱན་པའི་རྣམ་བཅས་ལྟ་བུའི་ནི་འཆོ་དང་། རྣམ་མེད་ལྟ་བུའི་ལྷ་བ་
པ་སོགས་དབུ་མ་འབྲིང་པོར་བཤད་པས་ནི་འཆོ་རྣམ་བཅས་པར་འགྲུབ་ངོ།

༤ ག པཎ་ཆེན་ལྷན་སྦྲེས་རྫོང་མེད་འགྲེལ་བ་ལས། ཞེ་བ་འཆོའི་
ཞལ་ཐུན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅས་པའི་དབུ་མ་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ།
དེ་སྐད་དུ། ༡ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་མདོར་བཞུག་དུ་བདག་སྟེ་རང་སྟེ་དང་གཞན་
སྟེས་ ༢ སྦྲེས་དངོས་པོ་ཡི། ། ཡ ཡང་དག་དུ་ན་གཅིག་བྱ་
དང་། ། དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་སྟེར། ། རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་

བརྟན་བཞིན། ། ༡ ཞེས་སོགས་དབུ་མ་རྒྱན་ཡོངས་རྫོགས་དྲངས་པའི་
 མྱེར་ཏེ། གི འདི་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་རྒྱ། བདག་དང་གཞན་སྐྱེས་དངོས་
 པོ་རྣམས། ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
 ༡ ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་སྤྱོད་མེད་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པ་ བེ རྣང་བའི་ཆ་གཅིག་སྟོབ་ཏུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གྱི་
 ༡ དངོས་པོར་གནས་པའི་བདེན་པར་ ༡ དབུ་མ་རྒྱན་ལས། གི
 མ་བརྟགས་གཅིག་ཕུ་ཉམས་དགའ་བ། ། ༡ རྩོམ་རྩི་བདེ་གཤེགས་
 གཞུང་གི་རང་འབྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་དབུ་
 མ་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གང་ཞེ་ན། ༡ རྩོམ་གས་རྣང་ཅན་དོན་
 རྣམས་ལ། ། དེ གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། ། དེ་ཞེག་གཅིག་
 བུའི་སྟོང་ཉིད། ། རྩོམ་གས་སུ་ནི་རི་ལྟར་རྣང་། ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་རྣམ་བསམ་
 པ། ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བཤམ་ཞེས། ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་
 པ། ། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོང་པ་ཡིན། ། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་ཅོད་པ་
 དང་། གཉིས་པས་ལན་བརྟན་ལ། ཅོད་ཚུལ་ནི། ལུལ་རྩོམ་གས་བའི་
 རྣང་བ་ཅན་གྱི་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་ལུལ་དཀར་མེར་སོགས་བདག་ཉིད་
 གཅིག་རྒྱ་མི་རིགས་པར་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་ན། དེ་དང་དཀར་མེར་དེ་དག་ཁྲ་
 འཛིན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་འདོད་པ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྟོ་
 གཅིག་བུ་དེ་རྒྱ་མར་ཐལ་བ་འཕ། ལུལ་རྒྱ་མ་དེ་གཅིག་རྒྱ་ཐལ་བར་འཕྱར་
 ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལན་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣང་བ་ལྟར་བདེན་ན། རྒྱུན་དེ་
 དག་འཕྱག་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་རི་ལྟར་རྣང་བ་འདི་ལ་གཅིག་རྒྱ་བཤམ་གྱིས་
 དཔྱད་པས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་དཔྱད་པ་དེ་དང་དེར་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་རྣང་བ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེས་མཁས་པ་བཙམ་ལན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི།
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་འདོད་པས་སྤར་

གྱི་སྒྲིན་དེ་མི་འཇུག་གོ།

༥ སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པའི་ཞལ་ཐུ་ནས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་འདིའི་འབྲུལ་གཞི་གཅིག་
 ཏུ་བལ་གྱི་དཔུང་པ་དེ་དབུ་མ་བའི་གཅིག་ཏུ་བལ་གྱི་དཔུང་ཚུལ་དེར་འབྲུལ་
 ཞིང་། སྒྲོབ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲོལ་འགྱུར་གྱི། ། ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བྱས་
 པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་གསུངས། ༤ ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲིས་དྲི་མ་ཡིས།
 བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱབས་ཏེ། ། ཆེ ཞེས་རོ་བོ་དང་བདག་
 ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པས། གཅིག་བསྐྱད་ལ་གཅིག་མ་བསྐྱད་པ་
 མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་བསྐྱད་མོད། འོན་ཀྱང་བསྐྱབས་པ་
 ཅམ་ཡིན་ནོ། ། དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲོ་ནི་ཤེལ་སྒོང་རྣམ་པ་ལྟར། ། གཞན་
 ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེལ་སྒོང་རས་
 སྒྲོན་པོའི་སྒྲིང་ཏུ་བཞག་པ་ན། ཤེལ་གྱི་རོ་བོ་དང་རང་བཞིན་གང་ལའང་སྒྲོན་
 པོའི་མདངས་མ་ཞུགས་ཀྱང་། རྣམ་པ་སྔོ་ལམ་མེ་པ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ནོ། ། དེས་ན། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། ། གཟུང་དང་འཛིན་
 པ་ཐ་དད་དོ། ། ཞེས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་བསྐྱད་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་མིན་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་དྲི་མས་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་
 པ་ཅམ་འབྲུལ་ནས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ༧
 ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། ཐ་སྤྱད་ཏུ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
 རྣམས་སྤང་བའི་ཆོ་ཆ་གང་ཡང་དོན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུ་བ་པའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་
 མཐུན་པ་མེད་པ་སྒྲོ་བཏགས་དང་མ་འདྲིས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་ན།

༡༠ ་ ཚུལ་དགུ་པ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། ། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དོ། ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི ཚུལ་དགུ་པའི་ལུང་དྲངས་པ་འདི་རྣམས་ཁ་ཆེའི་

པ་རྟེན་སྲུང་མ་ཉི་ཕྱེད་དང་། རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་པར་ཕྱིན་ཚུལ་དགྲུ་
 པ་ལུ་བ་པས་མཛད་ཟེར་བ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་
 བསྐྱར་ཟེར་བ་ནམས་ན་མི་སྤང་། ༡ དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སྲུང་བ་དང་སྐྱེས་
 མེད་གཉིས་སྲུང་ས་པའི་ཕྱིར། ཉི འཆད་འགྱུར་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི། ༡
 ཞར་བྱུང་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་ལ། ༡ ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་མི་
 ཟེར་བར་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་ཟེར་བ་སྒྲིས་བྱའི་སྐད་དོད་བྱ་བྱ་ཁ་ཞེས་པ་བྱས་ཅན་ལ་
 འབྱུག་པས་འདི་གསུམ་སྒྲིའི་བྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་གོ་ཆེད་ཡིན་
 པར་དཀའ་ཆེན་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྷས་དང་འཁོར་ཕྱུན་
 སྲུང་ཆོགས་པ་སྐྱེས་མཛོན་མཛོ་ཡིན་ཞེས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་ལ།
 འདིའི་ཁྱད་སྤྱོད་མཛོན་ཕྱུན་ལས། སངས་རྒྱུད་དང་ལྷས་ཕྱུན་སྲུང་ཆོགས་
 པ་དང་། །འཁོར་ཆོས་ཕྱུན་སྲུང་ཆོགས་པ་མཛོན་མཛོ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཉོན་
 མཛས་དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་ནམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཏུ་པར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་མཛོན་མཛོ་སྐབ་བྱེད་དང་།
 ཐ་ཙ་གཉིས་ངེས་ལེགས་སྐབ་བྱེད་ཏུ་གསུངས་སོ། །

བ ༡ བསྐྱར་བ་ལས། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གང་གཅིག་ཏུ་ཆོས་
 ཀྱིས་བབ་ཅོལ་སྒྲོན་པ་ཁོ་ནར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེ ལམ་སྒྲོན་
 དངོས་བསྟུན་གྱི་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་བྱ་ལ་འདིས་བྱུང་སྟེ། པར་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲོན་
 འགྲེལ་པར། སྒྲིས་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་བྱ་ལ་ཆེ་འདི་དོན་གཉིས་ཅམ་ཡང་ཡོསྒྲུ་མེད་
 ཀྱང་། འདིར་ནི་མཛོན་མཛོའི་ཐབས་མ་ནོར་པ་ལ་ཞུགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་བསྟུན་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་བྱ་ལ་གཅིག་ཉིད་ལས་དབྱེ་བ་གཞན་མི་བྱེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་ཏུ་དེ་ལ་པལ་བ་དང་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་
 གསུངས་པ་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་བྱ་སྒྲིའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནམ་དུལ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིས་བྱ་
 གསུམ་གྱི་ནམ་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ༡ ངེས་འབྱུང་དང་། དི འཁོར་

བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ། དེ་ལས་ངས་པར་འབྱུང་འདོད་
མེད། ངས་འབྱུང་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ཁུང་དུ་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་
ལྟ། ངས་པར་འབྱུང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་འབྲིང་
དང་། དེ་གསུམ་ཀ་ལྟ་ན་པ་ནི་ཆེན་པོ་འོ། ། བསྐྱ་བ་ན་ཡོད། ༡ བི
གནས་རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་ལ་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བས་ཁུང་
དུ་དང་། རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་སོགས་ལ་དྲིན་གསུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོན་པ་གཏོང་ལ།
གཞན་ལ་མི་གཏོང་བས་འབྲིང་། རྒྱལ་བཤམ་གྱིས་ཉམས་ཐག་པ་ལ་བརྩེ་བ་
དང་། སླ་མ་སོགས་ལ་དད་པས་གཏོང་བ་ནི་ཆེན་པོ་འོ། ། ཞེས་བསྐྱ་བ་ན་
ཡོད།

༡ ལམ་སྦྱོན་ལས། གང་ཞིག་རང་ཞི་འགོག་པ་ཅམ་དོན་གཉེར།
རྒྱལ་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྦྱོགས་ཤིང་། ། རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཞིག་པའི་ལས་ལས་ལྟོག་པའི་བདག་ཉིད། ། ལམ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ ༥ མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་བདག་
འཛོམས་སེམས་ ཅན་གཞན་འཛོམས་ཞིང་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་བྱིམས་འཛོམས།
ཞེས་དང་། དེ་འདི་ལ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དབེ་ཕལ་མོ་ཆེར། ། ཉོན་མོངས་
ཀྱིས་ནི་བདག་འཛོམས་སེམས་ ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་བྱིམས་འཛོམས། །
ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྲད། ། ཅས་
ཆོག་རིང་དུ་འབྱུང་ངོ་། ། ༦ ཆོམ་ལས། ཞིག་ཅན་མི་དང་འགྲོགས་མི་
བྱ། ། གལ་ཏེ་ཞིག་པ་བྱེད་པ་དག ། ཞིག་མི་བྱེད་པས་བཞེན་ན་ཡང་། །
ཞིག་པ་བྱེད་པར་དོག་སྦྱེ་ཞིང་། ། མི་སྦྱོན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འབྱུར། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟེ ཆོག་རྒྱང་ཕྱི་མ་འདི་དང་སྤྱར་ན་ཞིག་ཅན་རྒྱན་
མ་ལྟ་བུ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་མི་དེ་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདིས་
བརྒྱས་སམ་སྦྱོམ་པ་སྦྱེ་བ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་། དྲངས་པའི་འགྲེལ་ལྟར་ན་

ཐྱིག་པ་མི་བྱེད་པའི་མི་ཡང་དེ་འདྲ་དང་འགྲོགས་ན་བྱེད་དོགས་ཡོད་པ་ལ་
འཆད་དགོས་སོ། །

༡༡ ན ལམ་སྟོན་ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
གྱིས། བི འདིར་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་བཤད་པའང་
འབྱུང་། ༥ རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་ཏུ་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ཡང་
དག་པར་ལེན་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི
སྤང་བྱ་སྟོགས་གཅིག་ཅུ་སྤང་བའི་སྟོན་པ་དང་ལེན་པས་རྒྱུད་ཏུ་དང་།
སྤང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྤང་བྱུང་གཞན་དེ་ལ་མི་འགོད་པ་དང་། དེའི་བསྐྱགས་
པ་མི་བརྟེན་པས་འབྱིང་དང་། སྤང་བྱ་ཡང་སྤངས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་
དང་། བསྐྱགས་པ་བརྟེན་པས་ཆེན་པོར་བཞག་གོ། ། ༥ དེའི་རིགས་
པ་སྤྱར་བ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་ཅུ་ཞེས་ཞིག་ནི་ལམ་
སྟོན་བཞིན་ཏུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བྱུང་གསུངས།

༧ དཔེར་ན་རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས། ཅི དང་པོ་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་ཆོས། ། སྤྱིས་ནས་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་པའོ། ། ༧ དང་
པོ་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་པས། ། སྤྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པ་འབྱུང་། ཆོ
དེ་ཡང་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དང་པོར་མངོན་
མཐོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས་སྤྱིས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཉིད་སྟོན་དགོས་
རྟེ། ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྒྱུད་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་མངོན་
མཐོ་ཅུ་ཏུ་འབྲིད་ཏུང་དང་། འབྲིང་ཐེག་དམན་གྱི་ངེས་ལེགས་དང་།
ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་ལེགས་ལ་འབྲིད་འོས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
རྒྱུ་མཆན་བསྟན་ལ། འདིས་འབྲིད་ཚུལ་བྱུང་མཐའ་ཙུ་བར། མངོན་མཐོ་
ངེས་ལེགས་བསྐྱབ་བྱེད་དད་ཤེས་གཉིས། ། ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ལ།
ཐལ་འབྱུར་པ་རྣམས་འདིས་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་

ཀྱིས་རང་འཛིན་ཟད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་ཏུ་གསུངས་པས། ཉན་རང་
 རྣམས་ཀྱང་སྤང་ཉིད་རྟགས་པར་འདིས་འགྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དང་
 མདོ་ཀྱན་བརྟམ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་གྱི་ལམ་རིམ་ཡིན་ཞིང་། དལ་འབྱུར་ནས་
 འབྲིད་ཚུལ་གསུངས་ལ། མདོ་ཐེ་བྱན་དང་ཉན་སར་རིགས་ནས་འབྲིད་ཚུལ་
 གསུངས་ཞེས་དཀའ་ཆེན་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གསུངས་སོ། །

༡༩   ༩   རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྲུར་
 གྱི། །སྒྲིམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་འདི་
 ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་བཞིན་བྱུང་ཆོས་གཞན་བརྟུ་བཞི་སྒྲོན་ལ་རྟགས་ནས།
 སྤང་བདག་མེད་གཉིས་རྗེས་ལ་རྟགས་དགོས་པར་བཤལ། གཞན་བརྟུ་བཞི་
 སྒྲོན་ལམ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གྲོལ་ལམ་
 དངོས་ཡིན་པར་ལྷང་འདིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འབད་དེ། འདིའི་སྒྲིམ་
 པ་ལྟག་མ་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྒྲོན་དུ། རྟེན་ཆེན་དང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 གཉིས་ཀར་སྒྲིམ་པ་ལྟག་མ་མི་རྟག་པ་དང་སྦྱག་བསྐལ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་
 འབྲུང་ཞིང་། འདིའི་གོང་གི་མ་བར་ཡང་། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྦྱག་བསྐལ་
 སྦྱག་བསྐལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེར་མ་ཟད་སྤང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱན་འབྲུང་གི་བྱུང་ཆོས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 རྟགས་དགོས་པ་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཉི། ཉན་ས་ལས། རྣམ་
 པ་བཞིའི་རྗེས་སུ་ཁྱེད་པའི་རྣམ་པ་བརྟུ་པོ་དག་གིས་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 སོ་སོར་རིགས་ནས། གང་ཞིག་སྤང་ན་སྦྱག་བསྐལ་འདི་སྤང་བར་འགྲུར།
 སྦྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཀྱན་འབྲུང་དང་། རབ་སྦྱི་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་
 པ་རྣམ་པ་བཞེས་བདེན་པ་ཀྱན་འབྲུང་བའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དོ།
 ཞེས་མི་རྟག་སྦྱག་བསྐལ་སོགས་བཞི་དང་། འགྲུར་བའི་རྣམ་པ་སོགས་བརྟུ་
 རྟགས་རྗེས་ཀྱན་འབྲུང་ལ་འཁུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་

ཅ་བ་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་
 མྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་བདག་མེད་སྤྱོད་མ་
 གཉིས་གང་དུ་འདོད་པའི་མྱིར་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འད་གསལ་
 བའི་རྟོགས་ཀྱིས། རྩི་མ་སྒྲོ་བྱུར་བར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་གཞོད་
 པའི་མྱིར་རོ། །

༡༡ ན ལམ་སྒྲོན་ལས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར། མི དོན་བསྐྱུ་ན། བཟང་རན་ལེགས་ཉེས་
 སྟགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་སྲིད་པ་གང་ཡིན་ལ་ཞེན་པ་ལྷག་པ། བྱང་བའི་
 བྱིས་པ་རྒྱང་མས་མི་མགུ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས།
 ༥ ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྒྲེ་བ་སྤངས་
 ཚད་གྱི་ལུས་ལ་འཁོར་བ་འཛོག ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་སོ་སྒྲེས་སྤངས་ཚལ་གྱི་
 ལུས་ལ་འཁོར་བ་འཛོག་ཟེར། གཉིས་ཀ་ལ་ བློ་སྒྲེ་ལ་མ་རིག་བག་
 ཚགས་གྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་མེད་པས།
 སྒྲོན་གཏོད་ལུགས་འདི་ལ་དཔྱད། ༦ བྱིད་སྒྲོན་ལམ་དག་པའི་དབང་གིས་
 སྤངས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་མྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་རྩལ་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ།
 དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་ཅ་བའི་དབང་
 གིས་བྱང་བ་དག་གོ ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར།

༡༢ ༥ བྱམས་པ་ལྷང་བསྐྱུན་པའི་མདོ་ལས། འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་
 ཐུགས་བརྩེ་བ། བྱམས་པ་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག ། ཟི ཉི་ཁྲི་
 ཁབ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཞག་བདུན་དཀའ་བ་སྦྱད་པའི་རྩལ་མ། ༥ ལོ་ནི་
 ཐུག་ཁྲི་དག་དུ་ཡང་། ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྒྲོན་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། རི ཁ་ཅིག་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ཅམ་མི་
བཞུགས་ཏེ། བརྒྱ་པའི་ཆོ། སྟོན་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མ་བཞུགས་པ་བཞིན་
ཟེར། ༤ རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་འདི་སྟོབ་ལམ་དུ་ ཡི དགེ་སྦྱང་སྟོ་གྲས་
བསྟན་པར་འགྱུར་པའི་ཆོ།

༡༩ ༡ རོང་རྒྱུ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དང་གསེར་འབྲང་ལ་
རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་མེད་པ་བཞོད་
པ་དང་། རི འབྲེལ་བར་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་པ་ལ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་
བའི་རིམ་གྱིས་ཞེས་པའི་ ༡ སྟོན་པ་སྟོན་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་དེར་ཐལ།

༡༩ ༥ རྩེ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ཡི དཀའ་བ་སྟོད་པའི་ལུ་
ལས། ཡ་འདིར་རྣམ་བརྒྱར་འཛོར་བར་འགྱུར་ཡང་སྟིད། །རི་རབ་ཅེ་མར་
ལྷན་པ་རྒྱར་འཛུ་སྟིད། །ཉི་ཟླ་སྐར་ཆོགས་ས་ལ་ལྷང་འགྱུར་སྟིད། ༥ ས་
ས་སྟེ་པོ་ཡིན་ཡང་ང་མི་འཆི། ཤི དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ལྷང་ན་ཁྱོད་མ་བྱེད། །
རིང་བོར་མི་སྟོན་བྱང་རྒྱབ་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་སྟེ་འཕྲུལ་མའི་སྟེ་བའི་
ལྷ་ལ་གསུངས་སོ། །

༤ རྩེ་སྟོ་མ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་། སི དཔལ་
འབྲང་སང་གེའི་ང་རོལ་མདོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོའི་མདོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོའི་མདོ། །ཡེ་ཤེས་རྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་སྟོན་པ་

༤ དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་དངོས་སྟེ་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་
ཤེས་སྟོབ་སྟོ་མོ་དག་ཕྱིར་དང་། །སྟེ་པོ་དང་ཡང་གཞུང་ལྷགས་ལ་མོས་པ་དང་
དགེ་པ་སྟེ་གཞུང་ལ་སྟོན་བསམ་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། གཞུང་
དོན་འབྱེད་པའི་ ༤ ལྷན་སྟེ་མ་འཆོགས་ལྷན་སྟོ། །

༡༥ ༩ རྣམ་བཤད་ལས། རྩེ་བཅུན་མདོན་པར་སྟོན་པར་
སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་

ཉི རྒྱང་ཚོད་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་བྱེད་པ་རང་ལུགས་ཡིན་
 པ་འདྲ། ༡ རྒྱད་སྟེ་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་
 རང་དོན་གྱི་སྐྱེ་དེ་གང་ཞེ་ན་དོན་དམ་སྐྱེ་དང་ནི། ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་
 དོན་སྐྱེ་དེ་གང་ཞེ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨི
 དེ་ཡང་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་
 ལ། རང་དོན་གཞན་དོན་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་། གཏུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་རྒྱང་མི་
 རྒྱང་གི་སྒོ་ནས་བཤད་དེ། རྒྱད་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཕྱོར་བའི་གནས།
 དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ། དྲང་སྟོང་ནམས་ཀྱི་བརྒྱལ་སྐྱེ། ། ས་རྩལ་
 སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས། ། ཞེས་སོ། ། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་
 ཡང་། སངས་རྒྱས་སུ་འཛོག་བྱེད་དངོས་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཡིན་ལ།
 གཞུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པ་དེ་རྟེན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རོར་བྱ་
 རིན་པོ་ཆེ་བཅུག་པའི་སྟོང་ལ་ཡང་ཁམས་ཅན་དུ་བཙེ་བ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་བྱེ་
 སྐྱས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་འཛོག་ཚུལ་རང་སྟོགས་འདྲ་ལ། བཤགས་
 བསྟོད་ལས། གཙུ་བོ་ཁྱོད་ལ་དེ་ལས་མཆོག་རབ་ལྗེར། ། ཆོས་སྐྱེ་ཉི་མ་སྟེ་ན་
 མེད་པའང་མངའ། ། ཞེས་ཆོས་སྐྱེ་གཞུགས་སྐྱེ་ལས་མཆོག་དུ་བཤད་པའང་དེ་
 ལ་དགོངས་སོ། །

༢༥ ༡ དེས་ཆོས་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞེན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་སྟོན་པའི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། ཀུ སུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁུན། །
 འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཞིགས་ནས་ནི། ༡ ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བར།
 སྐུ་ལ་པའི་རང་བཞེན་ལྟ་ཆོགས་ཀྱི། ། འདྲིང་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཚུལ་བསྟན་
 པའི་ཐོག་མ་དགའ་ལྡན་དུ་མཛོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ། ཡོངས་ས་མ་དག་ཞིང་
 རྣམས་ སུ ལས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ལས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་པ་དང་། དེས་འབྲུང་

སྒྲིག་སྒྲིག་བའི་དབང་གིས་འཇམ་སྒྲིང་རྣམས་ ༩ ལུ། | སྒྲིང་པ་རི་སྒྲིང་གནས་
 པར་སྟོན། | ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ བཛེད་པ་བཅུ་གཉིས་འདྲིན་
 ཚུལ་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་སྒྲིག་བ་དང་པོར་བྱས་ནས་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་
 བརྒྱམས་པ་གཅིག་དུ་བཟང་བ་ཡང་རྒྱད་ལྔ་དར་རྒྱུ་དུ་གསུངས། | རིན་
 ཆེན་འཕྲེང་བར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། | ལྟ་རྣམས་ཀྱིན་ལས་
 བབས་པ་དང་། | དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སྒྲིང་ན་ལས། | འདའ་བ་སྟོན་པར་
 བཛེད་པ་ཡིན། | ཞེས་ལྟ་ལས་བབས་པ་གཅིག་དུ་བཟང་ཞིང་། ཐབས་ལ་
 མཁས་པའི་མདོར་ཆོས་སྒྲིང་གི་གཉེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་
 ཞེས་གཅིག་དུ་བཟང་བར་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཤད་དོ། |

༩ རྣམ་བཤད་ལས། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱབ་ན་འཕགས་པ་བྱམས་
 པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཏ སྒྲི་སྒྲི་དང་དོན་སྒྲིའི་རྣང་བར་མ་འདྲེས་པས་ན་སོ་སོ་ཞེས་
 བཤད་དེ། རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲི་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་སྒྲི་སྒྲི་འམ་དོན་སྒྲི་
 གང་རུང་དང་། དོན་བྱམ་སོགས་དེ་དག་སོ་སོར་འབྲེད་མི་རུས་པས་རང་གི་
 རོར་འདྲེས་པའམ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཆར་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་ནི་
 དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པའམ།
 མདོ་ལྷེ་ས་བཅུ་པའི་ལྷང་ཆོགས་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། དེ་འདྲའི་སྒྲིད་ལྷལ་
 རུ་ཞིང་བརྟ་དཀའ་བ། | རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་བཛེད་པར་མི་རུས་ཀྱང་། |
 ཞེས་དང་། རྒྱད་ལྔར། བརྟགས་མིན་ཕྱིར་དང་བཛེད་མིན་ཕྱིར། |
 འཕགས་པས་མཁྱེན་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་ནང་པན་ཚུན་དང་རང་གིས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་མ་གཏོགས། སོ་སོ་སྒྲི་བའི་སྒྲི་རྟོག་གིས་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ལྷལ་དུ་བྲེད་མི་རུས་པས་རང་རིག་པར་བཤད་དོ། |

༡༠ ༡ བཛེད་བཛེད་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་མ་ཟད་རྩེ་བཅུན་གྱི་སྤྱགས་

རྒྱད་ལ་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྟོན་པ་
 རྒྱགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་དད་སྟོན་གས་
 ཐོག་པ་རྒྱང་འབྲིང་བྱན་མོང་དང་ཕྱི་མས་ཆེན་པོའི་རྣམ་མཁུན་བར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མཆོད་བཙོན་ལས་འཕྲོས་ཤིང་
 དེའི་ཞར་བྱང་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་། ཉེར་ཞི་ཞེས་པ་ཞི་བ་དངོས་འཁོར་
 བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་གཅིག་དང་། བསྟན་བྱ་པལ་བ་རན་འགྲོའི་ལྷག་
 བསྟལ་ཅམ་ཞི་བ་གཉིས་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་དོན་དུ་གཉེར་པའི་རྒྱང་འབྲིང་
 དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་རྣམས་བསྟན་
 པར་དཀའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། ། ཅུ སྐབས་བཞི་པའི་ཐར་
 ཆའི་ཐད་དང་སྤྱར་ནས་བཤད་རྒྱལ་ཡང་སྤྲ་མ་ལ་བཞེན་ནས་བདག་གིས་ལེགས་
 པར་ཤེས་སོ། །

༡༥ ག དེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་སྟོགས་མཐུན་ལ་ཁྱོད་གྱི་དེ་ རྒྱ
 རྒྱ་བཤེས་གཉེན་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་དང་། ཀྱན་
 དག་འཁྱིང་པོའི་ལྷགས་ལྟེ་ ག ཡོ་ག་ལྷགས་གཉིས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱད་ཐེ་སྤྱི་རྣམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

༡༦ ག མདོ་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ།
 དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཁྱབ་པར་བགྱིད། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 གང་། ། དེ་ལ་གལ་ཉེ་གཟུགས་མཆིས་ན། ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་
 བཀང་ལྟེ། ། དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ ལམ་སྟོན་དུ། དབལ་སྤྱི་བུ་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་བཀོད་པར་ཆོགས་རྒྱང་ཕྱི་
 མ་འདི་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཐད་དུ་ལམ་སྟོན་འབྲེལ་བ་
 འགའ་ཞིག་ལས། ཤིང་རྩའི་འཕང་ལོ་ཅམ་གྱི་སྟོགས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལྷ་མི་

ལས་མང་བའི་སེམས་ཅན་ཡང་། དེ་རེ་རེ་ལས་བསྟན་ནམས་ཐོབ་པ་དེ་
 གཟུགས་སྤྱུ་ཐུབ་ན་ཉུང་འབྲུ་ཙམ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བའི་
 ཆོད་གཅིག་ཏུ་གསུང་སྟེ། ཉུང་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་སྟེ།
 ༡ འདི་ནི་ཉུང་དཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། ཉུ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
 སྟོང་གསུམ་ཉུང་དཀར་གྱིས་བཀང་སྟེ། ཤར་སྟོགས་སྤྱུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 བརྒྱད་བརྒྱ་ན་ཉུང་དཀར་རེ་རེ་བཞག་སྟེ་བཟང་ཁྱུང་ཉུང་དཀར་ཟད་གྱི་འཇིག་
 རྟེན་མི་ཟད་པ་ལྟར་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདྲ་བས་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་
 ཆད་མེད་པར་འབྱུབ་ལ། དེ་ཐུབ་ན་སེམས་བརྩེད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཏུ་
 ཡིན་པས་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པར་འབྱུབ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་
 ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། ། ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲཱོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཐུར་བེད། ལ་ལ་ཉུང་དཀར་གཅིག་ལ་སྒྱུ་མ་རྩུང་ཟད་འབྱུང་བར་ཤེས་ན་ཉུང་
 དཀར་ཆད་མེད་པ་ལས་སྒྱུ་མ་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བར་གོ་པ་ལྟར། དམིགས་པ་
 སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་སྟག་བསྐལ་སྟོགས་རེ་བ་མགོ་ནད་ཙམ་སེལ་འདོད་པ་
 ལ་བསྟན་ནམས་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བ་མཇཱ་འ་བོའི་བྲ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ཡིན་
 ན། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་སྟག་བསྐལ་མ་ལྟས་པ་གཏན་ཟད་ཏུ་འདོད་པ་
 ལ་བསྟན་ནམས་ཆད་མེད་པ་འབྱུབ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ནང་ཙམ། ། བསལ་ལྷ་སྟེ་ཏུ་བསམ་ན་ཡང་། ། ཕན་
 འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། ། བསྟན་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་ཐུར་ན།
 ༡ སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་
 ཅིང་། ཏུ རེ་རེའང་བདེ་བ་དཔག་མེད་ལ། ། འགོད་པར་འདོད་པ་སྟོས་
 ཅི་དགོས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར།

༡༩ ༡ དག་གི་དབང་ཕྱག་གཤགས་པས། དཔལ་ལྡན་སྟག་པོ་
 བཞོད་པ་དོན་དམ་ཕྱགས་རྒྱུད་ཅིང་། ། དགའ་ལྡན་སྟེ་བོའི་དོན་མཇཱ་ད་ཐུར་

ན་དམ་པ་རྟོག་དཀར་གྱི་ལྷ་། ། སུ དེ་ནས་འདིར་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་
 སྒྲུའི་རྟོག་གྱུར་གང་། ། འཆི་བདག་ལས་རྒྱལ་མཁུ་མ་ཀུན་སྟོན་དེ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་
 ཅིག ། ༡ དེ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་བའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ངེས་པར་
 བོད་མཁས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བོད་མཁས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
 མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ༥ མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་ཡང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །

༡༩ སར་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱལ་སྐྱེས་མཐུ་མཆོག་དེ་འདྲ་
 མད་བྱང་གང་། རུ འདི་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་དུ། ། རྒྱལ་སྐྱེས་མཐུ་མཆོག་
 དེ་འདྲ་མད་བྱང་དག ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། ༡ ཐོག་མར་དེ་ལ་དད་པ་
 ཡོད་ན་འབྲུག་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྲུག་པས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ། སུ དྲིས་ལན་སྟོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་ལས། ༡ སེམས་གཙོ་
 བོར་བཤད་པ་བཞིན། དེ་མཆོག་འབྲང་བ་ལས། འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་
 རབ་སྟེ། ། འདི་ཡི་སྟོན་འགྲོ་དད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ སུ
 ༢ དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་སེམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་
 པར་དོན་སྒྲུ་དང་ཚོད་སྐབས་སུ་བཤད།

༢༠ ༡ གཞུང་འདིས་ཉེན་སྐབས་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་བསྟན་
 དེ། སུ འདིས་ཀྱང་ཉན་རང་སྟག་མེད་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པར་འབྲུབ་
 སྟེ། ཐོག་དམན་རང་ལམ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པའི་ཉེར་ཞི་སྐྱོབ་མི་བྱས་ན་
 སྐབས་འདིར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

༢ སྟོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་ནི་
 ཐབས། ། དགེ་བ་རྣམས་ནི་གཡོགས་ཡིན་ལ། ། ཉེ་དུ་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་
 རྣམས་དང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༣ ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་

མཆན་མཆོད་བརྗོད་སྒྲིབ་གཞིའི་ལེན་དང་ ལུ་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་
 ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟག་བཅས་དང་། ཅང་ཤེས་པ་
 མན་ཆད་གྱིས་སྟག་མེད་དག་བཅོམ་ཏེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཟུན་ཅིང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སྟགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་ཡོན་ཏན་བཟུན།
 མྱེགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ནམས་གྱིས་སྒྲིས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟགས་གྱིས་ནམ་མཁུན་རྟེན་
 གྱིས་སྟོན་པ་བཟུན་པ་འདིར་བསྐྱས་པས་འདི་གཉིས་ཙ་འགྲེལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་
 ཡོན་པའི་ཕྱིར།

༩༩ ལ ཉི་ལྷན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་འདུག་པ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་
 བུའི་ལེའུ་ཉི་བརྒྱད་པའོ། ། ཅུ ཞེས་རིམ་བཞིན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་
 མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ། སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་གྱི་ལེའུ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུ། བསྐྱབ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
 འཇུག་པའི་ལེའུ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ལེའུ། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་
 བུའི་ལེའུ་ཉི་བརྒྱད་དངོས་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་སྐབས་བརྒྱད་དང་སྦྱར་བ་ལས་
 འདིར་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །

༡ འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱ་བ་ཚྭ་མ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡེགས་ལྷན་སྒྲགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ༢ དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་གསང་བ་བརྟན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ རྒྱ་ནས་བསྐྱེལ་བ་བཟང་
 པོའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་དམ་པའི་ཆས་
 བསྐྱར་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་དང་།
 ཟུག་ན་རྗེ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲགས་པ་ལས་བརྟན་པ་གཏད་པ་ཡིན་པའི་
 མྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བྱད་པར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་མྱིར་ན་ལྷང་ལ་

ཅན་ན་བཞུགས་པའི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་རྩོམ་ཆེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་རྩོམ་སྤྱོད་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་གཞན་ལྷགས་བཤོད་
 ཅིང་། གཞན་དག་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡངས་སྤྱོད་གཏད་པའི་ལེན་ལས། ཞེས་
 སྟགས་ཀྱིས་རང་ལྷགས་བཟུན་ཏེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་སྟོན་པ་ཞེས་བཀའ་
 རྩུང་པ་པོ་གང་ཡིན་ལ་སྟོན་པའོ། ། དེ་ལ་པ་རྩལ་པོའི་འདོད་ཚུལ་ནི།
 གསང་བ་བཟུན་པའམ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོས་བཤད་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཕྱག་རྩོམ་རྩུང་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱག་ན་རྩོམ་དབང་བསྐྱར་
 བའི་རྒྱུ་ལྟར་ནའང་དེ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མའི་ཚུལ་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་སྟོང་འཁོར་
 བསྐྱར་ཡུལ་འཁོར་སྤང་གི་སྟམས་སྤྱོད་འབྱུངས་ཏེ་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བཟུན་པའི་བདག་པོར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་བྲིན་ཆོས་སེམས་ནི་བྱག་
 རྩོམ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་བྲིན་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་
 གྲོས་ནི་ཆངས་པ་གཙུག་ཕྱད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱག་ན་རྩོམ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་ཕྱག་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་
 མངའ་གསོལ་པའི་ཕྱིར་རྩུང་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་རྒྱ་བས་ཀྱང་སྟོན་གསལ་གྱི་
 བྲིན་གསུངས་ལ། རྩོམ་ཆོས་ཀྱང་། ཕྱག་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་
 གསོལ་བའི་མཆན་དུ་འདུས་པ་འཕགས་ལྷགས་ཀྱི་སྟོ་མ་ནམས་བཞེད་ལ། ཡེ་
 རེས་ཞབས་ལྷགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྩོམ་སྟོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆན་
 ཀྱི་ནམ་གངས་སྤྱོད་གསུངས་སོ། །

༡༡ ལ རྩུང་སྟོ་མ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ་

༤ ཡུམ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། རྩ ཉེར་ཁེར་འབྲིད་པ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་
 ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་སྟགས། རྩོམ་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ།

༡༡ ༡ གཞན་ཡང་ རྩ ཡུམ་སྟམས་རྒྱ་འབྱས་སྤྱོད་པ་ལྟར་

ན་ ༡ མཚོད་བརྗོད་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་རང་སྤྱོད་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་
བྱེད་ཚུལ་སྒྲིལ་མ་བཏོད་པར་བཤམ། དང་པོས་གཞི་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
ཡུམ་བྱེད་ཚུལ། གཉིས་པས་ལམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཏོད། གསུམ་པས་
ནམ་མཁྱེན་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཏོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ༣ རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཡུམ་
ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་ན། ༡ འགྲེལ་བར་
ཡང་དེ་ལྟར་བཏོད་པར་བྱའོ། །

༢ ནམ་བཤད་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱང་འོག་ནས་མདོའི་དྲིས་ལན་གྱི་
དོན་བཟུའི་སྐབས་ནས་ ཟུ དེ་ལ་བམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་
སྤྲེལ་པའི་ཆོས་ལ་མི་ཉག་པ་ལ་སྤྲེལ་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་སྤྲོད་ས་
པ་སྤྲོད་ས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཉག་སྤྲེལ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

༡༤ ༥ རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མས་ས་བོན་ཤེས་རབ་
ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྦྱིད་མ་ ༣ ཞེས་སྤྲེལ་གྱི་དོན་ཐེག་ཆེན་ལ་མས་
པའི་སེམས་བསྦྱིད་ཀྱིས་སྤྲེལ་གྱུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་ཅན་ཅན་ཅན་ཅན་ཅན་ཅན་ཅན་
སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་བྱེད་ཡབ་གྱི་
ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲེལ་སྤྲེལ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་གསུམ་
སྤྱོད་སྤྱོད་གི་མ་ལྟ་བུ། ཉན་སོས་འཇིགས་སྲིད་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་དེའི་
གཉེན་པོ་ནམ་མཁའ་མཚོད་སྤྲེལ་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་བབས་མཁས་པའི་སྒྲིན་ནས་
གཞན་དོན་བདེ་སྤྲེལ་ཏུ་འགྱུར་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་མངལ་ལྟ་བུ་དང་། རང་
རྒྱལ་བཅེ་མེད་གྱི་གཉེན་པོ་སྤྲོད་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་མ་སྤྲོད་བར་གཞུགས་
པས་ཉག་པའི་སྤྲེལ་གྱི་རྒྱ་དང་། བ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྤྲོད་པ་ལྟ་
བུར་བཤད་དོ། ། ཡུ འདི་ནི་མཚོད་བརྗོད་བཤད་བབས་ལྡན་བཤད་
པའི་གཉིས་པ་མིན་གྱི། མཚམས་སྤྱར་ཙ་བ་འགྲེལ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་

གསུམ་པ་ལ། བཟུས་དོན། དགོས་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ། དང་པོ་
སྟོན་པར་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་བྱང་།

༥ གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་བཤད་ཐབས་དགོས་དོན་གྱི་དབང་
ཚོན་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་འཆད་པར། ༩༥ ༡ གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ལུམ་གྱི་རྩ་བ་དང་རྒྱས་པ་ལ་དང་བ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། རུ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྟང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་
པ་ནི། འདིས་སྟང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ།
འདིར་དེ་དགོས་ཚུལ་གདུལ་བྱ་དེས་སོག་མར་སོས་པ་བྱས་ཆོ་བདེན་མེད་དང་
མེད་པ་གཉིས་བྲང་དོར་མ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་ཞེས་པ་དང་།
རང་སྤྱོད་འཕགས་བཞེད་དོན་རྒྱབ་ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་བ་སྟར་སྟར་ནས་
དབྱད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྤྱོད་བཞི་བསྐྱེད་པར་
བསྐྱེད་པ་ལ། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས།
ཞེས་དང་། ལུམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ཀྱན་རྫོབ་དང་རིགས་པས་སྐྱེ་མེད་
བསྐྱེད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟར་དབྱད་པའི་
མཐར་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཅམ་དུ་དོན་རྒྱབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་འགལ་མེད་སོགས་སྤྱ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་
ཚོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའང་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟང་རྟོགས་པ་ལ་གཙུག་པོར་བྱེད་པ་སོགས་སྐབས་
དོན་མི་འདྲ་བས་རྒྱ་གཞི་བདེན་སྟང་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཡོང་
ངོ། ༥ བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་དེས་པའམ་མ་དེས་པ་དང་།
རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྫོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ འདིའི་
དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རིགས་དེས་མ་
དེས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བདུས་དར་རྒྱུག་ལས། ཉན་སོས་ཀྱི་

ཐེག་པ་ནི་བྱད་ཆས་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆས་
 ཉིད་གྱིས་སྒོ་བ་པའི་རིགས་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་
 འཇུར་པར་རིགས་ངེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ལམ་དུ་འཇུར་དུ་བྱུང་
 བ་རིགས་མ་ངེས་པ་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༤ ན འགྲེལ་བ་ལས། རྒྱལ་གསུམ་པ་ཅན་ནི། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤ འདིར་རྒྱལ་ཞེས་པ། ཁ་ཅིག་ཡུམ་དངོས་མེན་པ་
 ལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་
 བཟུང་བ་ལ་རྒྱལ་བེར་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བེར་བ། གསེར་འབྲེང་དུ་བཀག་ནས།
 རང་ཡུགས་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་སོ།
 དབྱེ་གཞི་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲིས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེ་བཏགས་པ་བ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཅམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སྐགས་
 ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་ཀར། བཅམ་ལྡན་འདས་མའི་སྒྲིས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །

༥ རྣམ་བཤད་ལས། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ལྷང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱར་མི་
 དུད་ཞེས་སོ། ། སྤ རྣེ་བདུན་རྒྱན་གྱི་གསུང་བེན་ལྟར་ན། ལྷང་ལ་
 གནས་གསུམ་སྟོན་པས་མ་བྱལ་པས་མཐོང་བ་མངོན་འཇུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་
 མངོན་སུམ་ཆད་མས་ཞེས་སྐགས་བྱས་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུར་པས། མཐོང་
 བ་མངོན་འཇུར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པ་ཞེས་སྐགས་བྱ་དགོས་
 ཤིང་། ལྷང་ལ་དཔུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་གིས་བྱལ་བོ། འོན་ཀྱང་།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། ། རྣེས་དཔག་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། ། གཞོད་མེད་འདི་ནི་མི་བསྐྱུ་བའོ། ། ཞེས་པའི་ཐད་དུ་
 སྐས་ཀྱི་བྱ་བོ་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དང་། བདག་གཙོ་
 བོ་དང་། བྱས་ཀྱིས་ཐིག་པ་འདག་པ་ཞེ། གཞན་གཞུང་གི་གནས་གསུམ་ལ་

ཚང་མས་གནོད་པ་འཇུག་ཅིང་། རང་གི་སྟོན་པའི་ཡུང་ལས་གནས་གསུམ་པ་
 སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་ནི་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་
 ཏུ་གསུངས་པར། འདི་ཡང་མི་འབད་པ་མིན་ནོ། ། དབྱུང་ཚུལ་འདི་ནི།
 དགོ་སྤྱོད་དག་གམ་མཁས་ནམས་ཀྱིས། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་གསལ་བར་
 བསྟན་ནོ། ། དབྱུང་པ་ཐ་མ་ལ་ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཇེས་དཔག་གིས་
 གནོད་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་རང་ཆོག་འགལ་བས་གནོད་པ་མེད་ཅེས་པ་གཉིས་
 འབྱུང་ཡང་གནད་གཅིག་གོ ། རང་ཆོག་འགལ་བ་ལ་ཡང་ཆོག་སྤྱི་གཉིས་
 མི་དགོས་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་པ་སྟུང་ལོ། ། ཡུལ་
 དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དབྱུང་པ་དེ་ལས་འདས་པ་ལ་བྱེད་
 པས་གསུམ་ཆར་གྱིས་དག་པ་ཞིག་མི་སྤྱིད་དོ། ། རང་ཆོག་འགལ་ཚུལ་ལ་
 ཡུགས་གཉིས་ལས། དངོས་ཤུགས་འགལ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ནི་ཤུགས་བསྟན་ལ་
 མི་བྱེད་ཅིང་། འདི་དབྱུང་པ་གཉིས་ཀར་བསྐྱས་ནས་དབྱུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 དག་པའི་ཉྐགས་ཀྱིས་ཡུང་ཚད་མར་སྐྱབ་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་
 རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ཀ་དང་། རིགས་གཉིས་ཙུ་འགྲེལ་བསྟོན། །

༡ རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྲང་བྱ་འཁོག་བདེན་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་
 སྟུག་བདེན་ནི། ། བྲབས་སམ་རྒྱ་ལམ་ཀྱན་འབྱུང་གཉིས་དང་བཅས་རབ་བྲུང་
 ངེས་པ་ཡིས། ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་ཅེའི་དོན་ངེས་
 ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། ། དེ་ཉྐགས་སྟུ་མི་རྒྱང་ཡང་དཔེར་བྱས་
 བས་གཞན་མདོན་མཐོ་བསྟན་པ་ལའང་ཇེས་སྟུ་དཔག་པ་ཡིན། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏུ་འདི་ནི་བཞི་བརྒྱ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་
 རྟོག་འབྱུར་ལ། ། ཀང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་འབྱུར་བ། ། དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་
 བསན་ཏེ། ། འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་
 རྟོང་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་སྟུ་བ་རྒྱ་མེད་པ། ། མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཉིན་འབྱུང་

གི ། ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་གཞན་ཡང་། ཚད་མར་གྱུར་པར་ངེས་པ་
 གྱུ། ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་མདོར། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྟུ་བའི། ། གྱུ་
 ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ། ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ ། འདི་ནམ་
 འགྲེལ་བྱ་ཡང་འབྱུང་།

༡༥ ན རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕྲོས་པ་ན།
 ལུང་འདྲེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལྷགས། ། ལུ ཆོག་རྒྱུ་མ་འདི་ལ།
 བཟུང་བཅོས་ལེན་པ་རིག་ལྟན་ཡིན། ། ཞེས་གྱུང་འབྱུང་རོ། །

༡ རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་དེ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གེ དེ་ཡང་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་
 ཏུ་སྤང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་མོད་གྱུང་། ། མཚོད་བཟོད་ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་ཏུ་
 བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སྒྱུར་ཡང་དག་གིས་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་
 དག་མེད་དེ། ཅུང་ཟད་སྒྲོག་འབྱུར་གྱི་ཆོས་སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་
 ལ་རི་སྤྱད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་སྤྱད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་མ་
 བབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

ཁེ རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཀྱགས་དོན་དག་
 ལ། ། བཟུང་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། གེ གཞལ་བྱ་མེན་ཏུ་སྒྲོག་
 འབྱུར་རྣམས་ལ་ལུང་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ་མེན་ཏུ་སྒྲོག་འབྱུར་
 དག་ལ་བཟུང་བཅོས་ནི། ། ཤེས་བྱེད་ཏུ་མི་འདོད་ན་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
 དཔྱད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་པས་རྟགས་པའི་བབས་མེད་པར་འབྱུར་རོ། ། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ངེ དེ་ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་
 གནས་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྒྱ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་དང་། རབ་

དུ་དབྱེ་བས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱུང་པར་འདི་
 རྒྱལ་མཁའ་པོ་འཕེལ་བའི་པུ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་པོ་འཕེལ་བའི་པུ་ཏུ་ཤེས་པ་
 ཅམ་མིན་སྒྲིག་མེན་ཏེ། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷ་
 མིའི་ནད་དུ་རྒྱལ་མིན་འདོད་པ་འབྱེན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་
 སང་གསུམ་དུ་རྒྱལ་མིན་མི་འདོད་པ་འབྱེན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་བྱུང་པ་ཞེས་བྱ་ཤིང་།
 རྒྱལ་བྱེད་ལྷ་ལ་སྒྲིག་མི་དགོས་པར། དངོས་པོ་སྒྲིག་པ་ལྷ་སྒྲིག་གི་རིགས་པས་
 རྒྱལ་བྱེད་ལྷ་སྒྲིག་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བསམ་གྱིས་བྱུང་པའི་དོན་
 ཡང་དངོས་པོ་སྒྲིག་པ་ལྷ་སྒྲིག་གིས་རྒྱལ་བྱེད་ལྷ་སྒྲིག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། གོང་གི་ཆོས་
 བཞེ་ཆང་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ཡང་དངོས་སྒྲིག་པ་ལྷ་སྒྲིག་གིས་
 མི་རྒྱལ་བྱེད་ལྷ་སྒྲིག་པའི་དོན་ནོ། །

༤ རྒྱལ་བཤད་ལས། དབང་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ ཅེ གཞི་
 ལས་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲིམ་དུ་ཆད་མས་ལེགས་པར་གྱུབ་ནས་དེའི་དོན་གོམས་པར་
 བྱས་པས་གོམས་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱལ་བྱེད་ལྷ་སྒྲིག་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕར་
 ཡོད་པར་ཆང་མས་གྱུབ་པར་ཁས་བླངས་ན་ ཅེ ཞེས་པ་ཅེ་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ རྒྱལ་བཤད་ལས། དེ་ལྷ་ན་ ཅེ དང་བསྒྲིབ་
 ལས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྱུག་པར་བཤད་པ་དང་། བ
 འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ རྒྱལ་བཤད་ལས། འོ་ན་གཅིག་དུ་བལ་ནས་འབྱུར་རོ།
 ཇི རྒྱལ་ལྷ་གྱི་དོན་བཟུས་ན། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་གྱིས་དབང་རྒྱལ་བྱེད་
 ལས་ལྷ་སྒྲིག་གོང་དུ་སྒྲིབ་ཞིང་རྒྱལ་བྱེད་ལྷ་སྒྲིག་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕར་
 ཡོད་པར་བལ། འབྲེལ་ཆེན་གྱིས། དང་པོར་ལྷ་སྒྲིག་ནས་གཞི་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག རྒྱལ་ལྷ་ན་ལྷ་སྒྲིག་གོང་ནས་བྱེད་ལྷ་སྒྲིག་
 ལ་བསམ་བྱུང་ཞིང་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ལྷ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་

ཅམ་གྱིས་རྒྱན་ལ་བསམ་བློང་རྟེན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་བཤ། རྒྱན་ལ་བསམ་
བློང་རྟེན་པ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ནམ་རྣམས་སྦྱར་
བའི་ཡུལ་ཏུ་བཟུས་ནས་བསྐྱམས་པས་གོམས་པ་དབང་ཏུ་བྱར་བའི་ཅེ་སྦྱར་ནས་
བབྱང་ཆོས་སྦྱུང་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་མཐར་ཆགས་སུ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཤེས་དགོས་པས། རྟོང་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འདི་དགའ་ཉི།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་ཤེར་མདོར་སྦས་དོན་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་
རྣམས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་བྱར་བ་ལ་དགོངས་ནས། དེའི་ཆེད་ཏུ་བྱམས་
མགོན་བཟུབས་པར་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༤ མདོ་ཐེ་སྦྱང་པ་
དང་ནལ་འབྱོར་སྦྱང་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀའི་འཕགས་ལ། གཞི་བྱབ་ན་
རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པས་བྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ༥ དེ་ལྟར་
བདེན་བྱབ་དང་རང་མཆན་གྱིས་བྱབ་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་གོ་བའི་དབང་
གིས་སྤྱར་བས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་དབྱ་མ་པ་ལ་རང་མཆན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པར་
བབྱང་ཉི། ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་འབྱེད་ཆོ། རྟོང་རྟོང་གཉིས་ཆོགས་དོན་
དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྦྱ་མ་རིགས་སྦྱབ་པ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་
རྟོང་བ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།
ཆོངས་པ་རོ་མཆར་སྦྱིད་པའི་གཏམ་མོ་ཞེས་རྣམ་ལའི་སྦྱང་ཡིག་བདུད་མའི་ཐིག་
པར་གསུངས་པ་ལ། རྟག་ཆོངས་པས། བྱབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་གྱི་འབྲེལ་བར་
དཔའ་ཅོའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོམ་དང་རོ་ཅོའི་ཆོས་རྒྱང་སོགས་
དངས་ནས་སྦྱོན་བརྗོད་ཀྱང་། རྟག་མཐོང་གཉིས་ལས་རྣམ་ལའི་གསུང་དེ་
འཐད་སྦྱགས་སུ་མཛད་དོ། ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་རང་མཆན་བཞེད་པའི་
ཁྱུངས་གསལ་ཤོས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྦྱོན་ཐེར། སེམས་ཅམ་
པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་བཀག་པ་འདི་ཡིན་ལ།
གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནམ་དུ་ན། ། ཞེས་པའི་མཆམས་སྦྱར་བྱ།

འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་བ་ལས། རྟོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདག་དང་།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚེར་བ་ལ་སྐྱེས་པ་
གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སྤྲད་པག་པ་དག་གི་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་
བཞིན་ནི་གདོན་མི་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པས་སྤྱུགས་
མའི་འདོད་པ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྟོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་
གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ཞིག་དུ་མངོན་ལ། གཞན་སྐྱེའི་རྟོན་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་
ཁྱབ་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་སྐྱ་མཁན་རང་
རྒྱད་པ་མེན་ན་གཏན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་ཀྱང་ལེགས་པར་
འགྲུབ་སོ། ། ལྷང་སྐྱའི་ཁྱབ་མཐར། རྒྱ་མ་རིགས་ཁྱབ་པ་དང་། རབ་དུ་
མི་གནས་པའི་དབྱུ་མའི་ཐ་སྙད་ཅམ་མ་བཀག་གསུངས་འབྲུག་གོ། །

༡༡ ༡ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་རོ་
བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ལྷང་འདིས་རང་
མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མ་བད། རང་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དམོངས་འགྲེལ་
བྱེད་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལྷགས་འདིར་སྤྱིང་ཉིད་ཡིན་པས། ལྷགས་འདིར་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེར་མ་བད་འདི་སེམས་
ཅམ་པས་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ལ།
འདོགས་བྱེད་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་འཁོག་པའི་ཕྱི་མའི་སྐབས་
ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅམ་པས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་བཤད་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། མེས་རབ་
སྤྱོན་མེ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་མིང་ནི་རྟོན་གྱིས་སྤྱིང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་
དངོས་པོ་རང་གི་རོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མེན་པས་བདག་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་
འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བུམ་སྐྱེས་མིང་བརྗོད་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་

འཁོག་པ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བས། དེ་ཙམ་འཁོག་པ་དབྱ་མ་བའི་
 རིགས་པར་སྟོས་མི་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས།
 དེ་ཡང་སྟོ་སྟེར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་
 པར་ཐུབ་པ་འཁོག་པ་ལ་དབྱ་མ་བའི་རགས་པའི་སྟོས་དགོས་སྟེ་ཞེས་སྒྲ་བ་མིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཡུང་དེར་མིང་བདུན་གཞིར་
 དོན་དམ་ཏུ་ཐུབ་ན་དེར་ཐུབ་པ་དངོས་པོའི་སྟོང་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས།
 གཞན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐུབ་པ་སྟགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་གཉིས་ཀས་འཁོག་
 པར་གསུངས་ཀྱི། རང་མཆན་གྱིས་ཐུབ་པ་ལ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དཀའ་འབྲེལ་ལས། ལེགས་ལྟན་གྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྟེ་ཞེས་རྩ་བ་
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་ཞེས་བྱད་པར་ཏུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་མཆན་
 གྱིས་ཐུབ་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདིས་ཁ་ཅིག་ཐུབ་མཐའི་ཆོགས་རིས་ལ་འབྲུལ་བ་ཡང་སེལ་སྟེ།
 དེས་ན་ལེགས་ལྟན་གྱི་ལུགས་ལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་དངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་ཡུང་ཀྱན་
 བཏགས་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་འཐུབ་སྟེ། དེའི་མཚུག་
 ཐོགས་སུ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་སྟོ་སྟེར་འབྲུལ་བས་ཀྱན་བཏགས་པའི་དོན་
 མེད་ཀྱང་། རྒྱལ་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བཏགས་ཕྱིར་རྒྱལ་
 དང་འདྲར་མི་འདོད། །ཐག་པའི་དངོས་པོར་མ་ངེས་ཕྱིར། །ཡང་ན་
 གུགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཐག་བྱ་རྒྱལ་འཛིན་
 དཔེར་བཞོད་པ་ལ། ཐག་བྱ་དེའི་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། རྒྱལ་
 ཁོ་རང་རྒྱལ་འཛིན་གྱི་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པས་དཔེ་མ་ངེས་ལ། དེ་
 ཡང་མེད་པར་འདོད་ན་གུགས་པས་གཞོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༥ ༡ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། དེ་སྤྱུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་རྟ་
 སྤང་དུ་སྤང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མིག་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་
 ཡིན་གྱི། རང་གི་གཏུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་དེར་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ བེ ཁ་ཅིག་རྒྱ་མའི་རྟ་ལ་རྟ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། རྟ་
 རན་བཟང་པོར་སྤྱུལ་བ་དེ་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། དེའི་ཆོ་སྤྱུལ་གཞི་ལ་
 ཡང་སྟོས་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་སྒོ་དེའི་རང་མདངས་
 མེག ། དཔེར་ན་རྒྱ་རྒྱའི་མདངས་ཅིག་ངོས་ལ་ཤོག་པ་ལྟར་རྒྱར་ཤར་བ་ཡིན་
 པ་དང་། ཕྱི་དོན་འདོད་པ་ལྟར་ནའང་། སྤྱུལ་གཞི་དང་། ས་སྒྲུགས་དང་།
 བར་སྤང་ནམས་ཆོགས་པའི་སྤྱིང་གི་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་མེག་ཡིན་པ་མ་
 གོ་བར་སྤར་གྱི་སྤྱུལ་གཞི་དེ་ཀ་ཡིན་སྟེ་པར་སྤང་བས་དེའུ་ཤིང་རྟ་སྤང་དུ་སྤྱུལ་
 བའི་ཆོ། དེའུ་ཤིང་དུ་སྤྱེད་གོས་སོ། ། དེས་ན་རྒྱ་མའི་རྟ་ལ་རྟ་ཡིན་པ་མེད་དེ།
 དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱགས་སྤགས་ནམས་ལ་བྱས་
 མེད་ཕྱིར། ། རྒྱ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ༢ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། དེ་དགག་བྱ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྤྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་སྒོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་བྱུང་བ་དང་། དེགས་ངོའི་བདེན་བྱུང་གཉིས་
 བཤད་པས། ཕྱི་མ་དབྱུ་མ་རྒྱན་སྤགས་སྤྱགས་ལ་ཡང་། ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ལ་སྤ་
 མ་གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་གཞན་དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། རྗེ་བྲུ་མས་དབྱུ་མ་
 སྤང་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་གཞན་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་
 པོ་མི་སྤང་གསུངས་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་པར་བཤལ། ༣ སྒོ་ལ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་
 བ། ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། ། ཞེས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡན་ཆད་གྱིས་
 ཀྱན་རྫོབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆད་དང་། ལྷག་མས་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆད་བཟུན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བེ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་ཟིན་པར་བཤལ། འདི་

དག་ལ་བདེན་ལྟར་ཐོགས་མེད་ནས་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་ལ་སྤང་
བ་འདི་ཁོ་ན། ། གུན་རྫོབ་ཅེས་པས་གུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་ཆད་བཟུན་པའི་ཟླས་
དངས་ན། བ་ལང་རྩི་སྐགས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་མི་སྤང་བ་གཅིག་
ཤོས་སུ་བཤད་ཅིང་། གཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་བདེན་བྱུང་ལ་སྟེགས་རིགས་པའི་
བྱིར། ཉགས་སོང་།

༩༥ ༩ ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རི་ལྟར་སྤང་བ་སོར་བཞག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་
མ་གཏོགས་འདི་རྒྱུད་པར་མི་བྱེད་གྱི་གལ་ཏེ་བྱིད་ཅག་དཔྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་
ཁོ་བོས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བེ འགོག་ཚུལ་
ཡང་། འདིའི་གོང་འོག་གི་རྩ་བ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་དཔྱད་
པ་བྱས་ན་གུན་རྫོབ་གྱི་རྩ་བཞག་འཇིག་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་སྤང་བ་ལྟར་མ་
བྱུང་པར་འགྲོ་བས་མི་འཐད་གསུངས་ལ། ཞི་འཆོས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་
དགའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཏུ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་པར་རྒྱལ་ལྟས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱང་
མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ཤིང་ན་འཆོགས་པ་ལ་སྐགས་པ་སྟེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་གྲགས་
པའི་ཆད་མའམ་གྲགས་པ་དག་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་པ་ན་མངོན་སུམ་དང་
འགལ་བ་བརྗོད་པར་དགའ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ལེགས་
བཤད་སྟེང་པོ་ལས། འགྲེལ་བཤད་རྩིས་པ་པོ་ཞི་བ་འཆོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མིང་
མཐུན་པའམ། ཁ་གཡར་བ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱན་ལ་སྐགས་པ་རྩིས་མཁན་ནི་
མིན་ཏེ། ། འདིས་བཟུན་བཅས་རྩིས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། ཆད་མའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཟུས་པའི་འགྲེལ་པར་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་རི་
ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མེད་པར་སྟོབ་པ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། གྲགས་པས་
ཀྱང་གཞོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྟེ་སོར་བཞག་གི་དོན་
འཐད་ཚུགས་སུ་འགྲེལ་བའི་བྱིར་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཁས་ལེན་ན།

ཞི་འཆོས་གཟུང་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེས་མ་སྦྱ་ཞིག དབུ་
 མའི་མཐའ་དབྱེད་གྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དང་། དེར་བྲངས་པའི་དབུ་མ་
 རྒྱན་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱུར་མཐོང་གི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཆ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་
 གཅིག་ཐལ་འབྱུར་བས་མི་འདོད་ཀྱང་། འདི་བས་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །
 རང་མཆོན་ལ་མ་འབྲུལ་བས་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་དགོས་ན་རྗེས་དཔག་ལ་མི་
 འགྲིགས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུར་
 ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འདི་ལ་དངོས་པོར་སྦྱ་བས་ནི། གཟུགས་
 རྒྱ་སྒྲིགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ན། དེ་དག་དོན་
 བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོང་བས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་ཡུལ་ལྗེའི་
 རང་མཆོན་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ན། ཡུལ་ལྗེ་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་བ་མེད་ལ།
 ཡུལ་ལྗེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་ཡང་དེའི་རང་མཆོན་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་བར་འདོད་
 དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོང་བྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།
 ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་འདི་བས་ཆོས་བདག་རགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཀྱན་
 བཏགས་སུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

༡༧ ུ སྒྲོང་འབྲུག་ལས། ལྷག་པར་བཏགས་པའི་ངོས་པོ་དགག་
 བྱའི་སྒྱིལ་མ་རེག་པར། ། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར ུ ལྷགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། དགག་བྱ་ངོས་བབྲང་བ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གེ འདི་བའི་སྒྲོ་གནོད་མེད་ཞེས་
 པའི་སྒྲོ་ལ་རྟོག་མེད་གཙོ་ཞིང་། གནོད་མེད་གྱི་དོན་ཡང་རང་མཆོན་སྒྲུབ་པ་
 ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་གྱི་རང་མཆོན་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་དགོས་པས་ཆོས་
 ཅན་འཛིན་པའི་ཆོ་ཡང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བྱན་མོང་དུ་ཆོས་ཅན་དེའི་
 རང་མཆོན་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཆད་གྲུབ་མཐུན་སྒྲུབ་རམ།
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྒྲུབ་ས་

དཔེ་ལ་འདྲ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འབྲུང་འབྲུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་དོར་ནས་འཛིན་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་མཚན་གྱི་བྱང་
 པར་དོར་ནས་འཆར་ཚུལ་མེད་པར་བྱོད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། དེར་དུས་ལལ་ཆེར་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 བྱང་འབྱེད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་རྩ་བས་བདག་སྐྱེ་འགྲོག་པ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་
 མི་བཞེད་པའི་སྐབས་ལས་ཉམས་སོ། ། ཐལ་འབྲུར་པ་ལྟར་ན་འདི་བའི་སྐྱོ་
 གནོད་མེད་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་
 སྟམ་པ་གྲུབ་མཐས་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མི་འོང་བས་འདི་བའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
 ཀྱང་རགས་པ་དང་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པ་
 ལས། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པའང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱས་སོ། ། ཞེས་
 སྟགས་མཐའ་ལས་སོ། །

༡༥ ལ དེ་མིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སྣང་འཆར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། བེ དེ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་མི་སྣང་ན། གདགས་གཞི་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་པར་འབྲུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞི་དེར་བྱམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་
 ཞེས་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་ནས་སྟོམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱམ་པ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་
 དོན་བྱེད་པར་འབྲུར་བས་གཞི་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་འབྲུར་པར་ཐལ་བ་སྟེ། འདི་ཡང་མགོ་མཚུངས་
 ཀྱི་རིགས་པའོ། །

༥ ཙ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེ་བའི་ཆོས། །
 མེ དེས་ན་དེ་དག་རྩན་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་འདི་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱར་ན་རྩན་
 པར་གྲུབ་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྐབས་འདིར་དངས་པ་ཡིན་གྱི་རྩན་
 པར་གྲུབ་ཆད་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྩན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། འདིའི་རྩ་བའི་

མདོ་ལས། དག་སྒྲིང་དག་འདུ་བྱས་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
རྩུན་པ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་པ་དམ་
པའོ། ། ཞེས་མུང་འདས་དེའི་སྒྲིག་སྒྲུའི་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་ར་གསུངས་པའི་
ཐུང་རོ། །

༤ ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་ནམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་དུ། །
དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། ཅེ རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་
གང་། ། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། ། ༤ ཅེས་གསུངས་པའི་
ཐུང་། བྱུང་གི། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་བསྒྲིག་སྒྲུའི་ཡོད་པ་བདེན་གྱུ་གི་
ཚད་ཡིན་པའི་ཐུང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཅེ གང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཅི་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་དྲི་བ་བཀོད་ནས། ལན་དུ་དེ་ཡང་སོགས་
མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དབང་གིས་བྱང་ལ། ༤
དེས་ཀྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་
བྱར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཐུང་། དེ་དག་གི་བསམ་
པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྩུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་
ནའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུང་། ཆེ འདིས་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལང་
གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དོན་བཀལ་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་
སོགས་མེད་ནས་གོམས་པའི་མ་རིགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་
པར་བྱུང་བ་ལྟར་སྤང་བ་མ་གཏོགས་པ་རྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་གཏོང་མེད་ཀྱི་སྒྲི་
ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ལས་མ་འདས་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱུང་བ་ཚད་
ཡིན་གསུངས་པས། རྟོག་ཆ་ནས་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་རྩུལ་གྱི་གསལ་བར་
གསུངས་ཏེ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་ཤོས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །

༣༠ ན མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་

གཏན་ཆོག་གཉིས་དང་དགུ་སྟགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩེ་མཐའ་གཉིས་
 གཉིས་ཆར་སེལ་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་
 གྲུབ་པའི་རྟག་མཐའ་དང་། ལྟོས་གྲུབ་ཅམ་དུ་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་གཉིས་ཀ་
 གཉིས་ཆར་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། འདུག་འབྲེལ་ལས། འདི་
 ལྟར་རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་གྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན།
 རྟེན་མེད་པར་སྟེ། བ་ལ་སྟགས་པའི་རྟག་པ་འདི་དག་མི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་
 ཟད་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་
 པའི་རྟག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། དགོངས་པ་
 རབ་གསལ་ལས། རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ན།
 ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩུབ་སྟེ། བཤད་པ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པའི་དོན་སྒྲུལ་དུ་ལེགས་པར་ཤར་ཀྱང་མཐའ་
 གཉིས་མི་ཁེགས་ལ། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རྟགས་ཅམ་ནས་མཐའ་གཉིས་གང་
 དུ་ཡང་མི་ལྟར་སྟེ། མ་དྲོས་བས་ཁྱས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་
 རྣམས་རྟགས་གྱུར་ཏེ། ། མཐར་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་མཐའ་གཉིས་གཉིས་ཆར་སེལ་བའི་ཆ་ནས་
 རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུལ་དུ་གྱུར་བ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་བཤད་དེ། ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་ལས། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཙོད་པས་ན། རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྱུང་དང་།
 ལྟོས་གྲུབ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ལའང་ཆོག་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་ལོག་རྟག་
 སེལ་ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆུང་དུའི་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐའི་ལེགས་པར་
 བཤད་འདུག་པས་དེར་ལྟོས། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཞེས་པའི་གོ་བ་སྟེར་ཕུལ་
 འདི་ཆེ་ལ། རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པས་ཆད་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པས་རྟག་

མཐའ་སེལ་བ་ལ་བཤད་པ་འདི་ཡང་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་ཐར་ཐོར་ནས་བཤད་
 པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། གཞུང་ཆེན་མའི་དཔྱད་ས་པའང་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་
 རྒྱུད་ཏུ་ལས། གཏན་ཆོག་ངེས་པས་ནི་ཆད་ལྟ་དང་། དམ་བཅའི་དོན་ངེས་
 པས་ནི་རྟག་ལྟ་ཙ་བ་ནས་སུན་འབྱེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱར་དང་།
 རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་བ་ཉིད་བདུན་ཏུ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡང་། རྒྱལ་
 ཆོས་སློ་ཡུལ་དུ་སྤང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་མཐའ་སེལ་
 ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྦྱར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་སློ་ཡུལ་དུ་སྤང་བས་རྒྱ་ལྟ་
 མིང་ཅམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཡོང་པར་རྟགས་པས། དེ་གཏན་མེད་པར་
 འཛིན་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་བས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 སེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱར། དེ་སྟགས་སློ་བྱ་མང་ལྟེ་ཤོག་བྱང་གཅིག་གི་
 འདབ་མ་འཕགས་ཐོད་གྱི་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབྱམས་མི་ཤོང་བར་འདུག་པས་
 མ་གྱིས། ༤ རྟགས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཚུལ་ སྟེ བདག་ཤུང་བདེན་པར་གཅིག་
 པ་ལ་སྦྱོན་བདུན་དང་། ཐ་དད་པ་ལ་སྦྱོན་གཉིས་སྟགས་དང་། རྟེན་པ་རྟེན་
 པ་ལ་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱར་ཚུལ། ལྡན་ཚུལ་ལ་གནག་ལྡན་
 དང་གཟུགས་ལྡན་ལྟ་བུའི་གཞན་དང་གཞན་མིན་གྱི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་རིམ་
 བཞིན་ཐ་དད་དང་གཅིག་བཀག་པའི་རིགས་འགྲོས་གྱིས་འགོག་ལྷགས་སྟགས་
 ༥ ཙ་ཤེས་དང་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར་གཙུག་པོར་
 རྟེན། །

༣༠ ༡ བཞི་པ། རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། དོན་དམ་པར་སྦྱོ་བ་མེད་དེ། རང་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱོ། ཞེ་ཞེས་དོན་
 དམ་གྱི་བྱེད་པར་མ་སྦྱར་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ལ་བདག་སྦྱོ་
 འགོག་ཆེ་དོན་དམ་མ་སྦྱར་པའི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་དང་འགལ་བར་མི་བསམ་ལྟེ།
 རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་སྦྱར་དོན་དམ་སྦྱར་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་མཆོད་

བརྗོད་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མཉམ་བཞག་གི་རོར་སྐྱར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ུ དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། ཡོད་པ་ནམ་པར་མི་སྐྱེ་ཉི། ། མེད་པ་ནམ་
 མཁའི་པ་རྫོང་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེ ཡོད་མེད་སྐྱེ་འཕྲོག་གི་
 གཏན་ཆོག་འདི་ལ། རྩོང་བྱན་ལས། ཡོད་པ་སྐྱིད་དམ། མེད་པ་སྐྱིད་
 ཟེར་བ་དང་། རྩ་བུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་འམ། མེད་པ་སྐྱེ་ཟེར་བ་བཀག་ནས།
 རང་ལུགས་ཡོད་པའི་ཐུ་གུ་སྐྱེ་འམ། མེད་པའི་ཐུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱད་པར་
 གསུངས་པ་ནི། ཅ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད། ། ཉག་
 པར་འབྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ། ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འབྱུར། ། ཉག་ལ་བྱ་
 བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་སྒྲིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་
 ། རྩོད་ཆེ་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པར་འབྱུར་བས་ཞིབ་ཆ་དགོས། །

༣༡ ུ དེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་མགོ་མཚུངས་མཛད་པའི་
 རིགས་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འེ མགོ་མཚུངས་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ས་
 སྐྱེས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་སྐྱིད་པ་ཕྱིན་ལ་
 མི་སྒྲིམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྱུང་བ་རབ་སྐྱིད་པའི་ཕྱིན་མེད་པར་
 འབྱུར་རོ། ། དེ་འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་གྲུབ་པར་ཐལ།
 དེ་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་མ་སྐྱེས་ལ། ས་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་རོ་བོར་སྐྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་
 མེད་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་བཙུན་པ་ཡིན་ཏེ། འཆང་རྒྱ་བ་ཆོགས་
 གཉིས་ལ་མི་སྒྲིམ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་
 པ་ལྟ་བུའོ། །

༣༢ ུ འདི་མཐའ་གཉིས་གཅིག་ཆར་སེལ་བ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་
 ཡིན་ཏེ། ཡེ རྒྱན་པོས་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏུགས་
 དགོས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། འདུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་

དབང་ཕྱག་གི། | ཞེས་སྟགས་དང་། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་སམ་དེ་ཉིད་
 དུའང་། | ཞེས་སྟགས་ལྟར་མཐའ་བཞི་སྟེ་འཕྱོག་སྟགས་དང་། གཅིག་དུ་
 བལ་སྟགས་ཀྱི་རྟགས་པ་མཐའ་དག་འདི་ལ་གཏུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉི་
 རྗེའི་ཆོད་མའི་ལམ་སྟེགས་ལས། རྩལ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སམ།
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། | ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་
 འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་རྩལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དེ་ལ་དོན་
 དང་ཐ་སྟངས་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས། རྩལ་དང་
 རྩལ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་
 སྟངས་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་རྩལ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དབྱུ་མ་རྣམ་བཤལས། གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དག་གྲང་དེ་དང་
 འདྲ་ལ། རྩལ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་ན་རྩལ་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་རྩལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། | རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ན་མ་མིན་ཞེ་ན། དབྱུ་མ་རྩལ་གྱི་ཟིན་ཟིས་ལས། འདི་རྩལ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྟངས་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་པས་
 དོན་གྲུབ་ཟིན་པའང་། དོན་ལྟོག་གི་དོན་དུ་མི་བབྱང་རོ། ལྟར་བྱུན་ལས།
 ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ལ་རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པས་རྩལ་པ་མིན་ཞེས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་
 པར་གསུངས་པ་གོ་རྒྱུ་བཟང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཏུན་ཆོག་འདི་ལ་
 ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཀ་ཤིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་ཡོད། ཆོག་གི་ཐོབ་ཆོད་
 ཅམ་དུ་བྱས་ནས་དོན་སྐྱབ་ཞེས་པའི་དོན་དེ། དོན་ལྟོག་ལ་བྱས་ན་རྟགས་འདི་
 ཡང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་བཤད་རུང་ཅམ་དུ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་
 དོན་ལྟོག་གམ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྤ་མ་
 ལྟར་ན་དོན་གྲུབ་ཟིན་ཅེས་པ་གང་ཟག་གི་དོས་ནས་ཕར་ལ་བརྟུན་མ་རུས་པ་

མ་གཏོགས། རྟོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལས་སྟག་པའི་སྟོང་ཚུལ་དང་།
ནམ་པ་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན། ཆོས་ཉིད་རྟོན་གྱིས་
རྟོགས་ཡོད་ཀྱང་མིང་བརྟུ་སྟེར་མ་ཐུས་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ཆོག་འཁྲིའི་གཏེར་
རྟོལ་བར་བྱུར་ཅིག །

ཞུ ༡ དཔེར་ན་འདི་ནི་སྒྲུང་སྟེ་སྟོན་གྱི་ཤུལ་ལ་སྟགས་པ་འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུང་། ལེ་འདིའི་
རྟོན་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོག་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གང་ཡོང་ན།
དམ་བཅའ་འཇམ་བསྐྱབ་བྱའི་རྟོན་སྟོན་གི་སྟོགས་ནས་མི་ཡོང་གི་བསྐྱབ་ཡུལ་
ལམ་བསྐྱབ་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་རྟོག་གིས་བདེན་མེད་དོ་ཞེས་བཏགས་
པའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པར་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་འགའ་ཞིག་འཆད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་འང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཀ་
མ་ལ་ཤེ་ལའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་འང་
མེད་པར་རྟོགས་ནས། བདེན་པར་སྒྲ་འདོགས་ལུགས་སྤངས་གསུམ་པ་མེད་
པས། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་། བདེན་མེད་ནམ་གངས་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཐུང་། ཐུང་རྟོལ་དེ་ལ་བདེན་མེད་བསྐྱབ་ཀྱང་མི་དགོས་ཤིང་། གཅིག་དུ་
བྲལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ན་འང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་སྤངས་པ་དང་བྱུང་མེད་
པས། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྤངས་འཇུར་རོ་ཞེས་ཆོད་པའི་ལན་དུ་སྒྱུར་རོ།
དེའི་ཚུལ་ནི། གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་དམ་བཅའི་སྟོགས་གཅིག་རྟོགས་སྤངས་
བཞོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་བདེན་མེད་རྟོན་ལ་
བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། སྒྲ་ལ་འཆར་ཆེ་བདེན་མེད་དོ་ཞེས་ཐ་སྟངས་དེས་དགོས་
མི་དགོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་། ཐུང་རྟོལ་དེས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་སྟོར་བ་ཐོན་མ་
གོམས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་བདེ་སང་དུ་མ་སང་བ་དེ་གྲུབ་ཆེད་ཡིན་པས།
རྟོགས་ཆོས་ཐ་མི་དད་པ་དང་། གྲུབ་ཐིན་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་གང་ཡོང་མེད་

ཅེས་འཆད་དགོས་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀར་འགྲེལ་ལས།
 འདིར་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་མ་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རོ་བོ་གཉིས་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཅི་ལྟོ་གཏན་ཆོགས་གྲུབ་ན་ནི། དེའི་ཆོ་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་
 དུ་མ་དང་བུལ་བའི་རི་བོར་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་འགའ་ཡང་ཁས་
 མི་ལེན་ཏོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས་གཏན་ཆོགས་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་
 ཚུགས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 འཇམས་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱུང་སོགས། ༡ འགའ་ཞིག་གིས་མཁས་
 གྲུབ་ཆོས་རྗེས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་བཀག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ང་མཁས་ཞེས་པའི་
 འབྲུལ་སྐད་ཆེན་པོ་འོ། །

༢ དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཕྱི་བདག་ཉིད་དང་དུ་
 མའི་བདག་ཉིད་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱང་པོ་
 གཞན་སེལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེ ཁ་ཅིག ། ཆོགས་ལྷག་འདི་
 རྣམས་ཀྱང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་དངོས་ཡིན་གྱི། དེའི་འགྲེལ་བ་མིན་ཏེ།
 རྗེའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་ཟིན་ལས། ཅ་བ་སྟོན་དུ་བཅམས་ནས་འགྲེལ་བས་
 ཕྱིས་བཀའ་བའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་མི་བྱ་ཡི། བསྟན་བཅོས་ལ་ཆོགས་
 བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྤེལ་མའི་ལུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་
 ཡིན་པར་བརྟུང་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་དངོས་ཟིན་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཏེ། ཅ་འགྲེལ་གཞན་ལྟར་རིམ་ཅན་མིན་གྱི།
 ཅ་ཆོག་བཅམས་རིམ་བཞིན་འགྲེལ་བས་བཀའ་ནས་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་མཆོག་སོགས་
 གཅིག་གིས་ཆོག་པའང་ཅོམ་ཚུལ་གྱི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་མིན་ན།

རྗེའི་གསུངས་མང་པོར་ཡང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས། ཞེས་མང་དུ་
དངས་སྒྲུབ་བ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རྟོ། །

ཞུ་ ༡ ཆོས་གང་ལའང་རང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་རང་གི་དོན་
སྦྱི་དང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་མེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་དག་གྲུང་བ་
དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེ འདིའི་མདོར་བཞུག་དུ། རྩལ་སྤྲོད་རང་བཞིན་
མེད་གྲུབ་པ། །དེ་ཕྱིར་མིག་དང་རྩལ་ལ་སོགས། །བདག་དང་གཞན་སྦྲས་
མང་པོ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་པ་ཡིན། །ཞེས་རང་སྤེས་
བཏགས་པའི་མིག་སོགས་དང་། གཞན་སྤེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་
པའི་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་དོན་དུག་གྲུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྩལ་སྤྲོད་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཏགས་ཀྱིས་འབྲུབ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་བརྒྱད་ཅི་
རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩལ་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོར་བཞུག་ནས།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ༥ དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དེའི་རང་བཞིན་དེ་
བཅམས་དང་། །དེའི་ཡོན་ཏན་དེའི་ལས་བདག །དེའི་སྦྱི་དང་བྱད་པར་
ཡང་། །དེ་དག་དེ་ལ་འདུ་བ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏེ་དོན་
ནི་རྩལ་སྤྲོད་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་རང་སྤེས་བཏགས་པ་དང་།
གཞན་སྤེ་གཟེགས་ཟན་པས་བཏགས་པའི་རྟོག་གཏི་ཆོག་དོན་དུག་སྟེ། རིམ་
པ་བཞིན། རྩལ་སྤྲོད་དེ་ཙྨ་གཞི་བྱས་པའི་ས་རྒྱ་མི་རྒྱང་སོགས་རྩལ་དགྲ་
དང་། རྩལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྒྲི་དྲི་རོ་རིག་བྱ་སོགས་ཉེར་བཞི་དང་།
འདེག་འཛོག་སོགས་ལས་ལྡ་དང་། རྩབ་མ་རྩབ་ཀྱི་སྦྱི་གནིས་དང་། བྱེ་བྲག་
གམ་བྱད་པར་སྟེ། བི་ཤི་ཏུ་ཞེས་དེ་གནིས་ཀྱི་སྒྲིད་དོད་བྱན་མོང་རོ། །འདུ་
འབྲེལ་དང་ལྡན་འབྲེལ་སྟེ་འབྲེལ་བ་གནིས་སོ། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འབྲེལ་
དང་། དཀའ་འབྲེལ་གནིས་ཀར་རྩལ་སྤྲོད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་ན། འདི་
དག་གྲུང་བདེན་མེད་དུ་འབྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་། འདིར་ཆ་བཅས་ལ་སྦྱར་བ་

རིགས་པ་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་དུང། དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་ཐུག་ནི།
 ཐུབ་མཐའ་ཙུང་བར་ཡང་། རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་ཕྱི་བྱུག ། འདྲ་
 བ་ཆོག་གི་དོན་ཐུག་ཞེས་སོ། ། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཕྱང་དོན་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆ་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་བ་བབ་ཙུང་ལོ། །

རྒྱུ ༩ རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་བྲབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་
 གསུམ་དགོས་ཀྱང་རྟགས་དད་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་རྟོགས་
 དཀའ་བས་(སྒྲོན་དུ་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་སྒྲུམ་སྟེ་དུང།)) ༥ བྲབ་སྟེ། ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཀར་གཅིག་ན་ ༦ རྟོག་རྩི་ཅམ་དུ་
 ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཡིན་ན་ ༧
 ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་(ཐ་སྤྱད་)མེད་དགོས། དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་ནའང་
 ཀོ འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་རྟ་དང་བ་ལང་གི་རྩ་ལྟར་ ༨ ཆ་
 ཤས་དང་ཆ་ཅན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ ༡༠ འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་
 ལ་དུ་མ་(སྟེ་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པར་)སྤང་བར་ཐལ། རང་སྤང་བའི་དབང་
 ཤེས་གཉིས་སྤང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (བྲབ་སྟེ།) ཞིབ་ཆ་དགོས། དུ་
 མར་མི་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ། རྒྱུ ༡ འཕགས་པ་
 ལྟས། ཁོ དངོས་ཀྱན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རྩི་ཐོ་ཉིད། ། དངོས་གཅིག་
 དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རྩི་ཐོ་ཉིད། ། ༡ གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞེན་ཉིད་
 མཐོང་བ། ། དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞེན་ཉིད་དུ་མཐོང་། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ། ༢ ཆོས་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཆོས་སྤྱང་
 ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་གྱི་ཁོ་དངོས་སུ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡངས་
 གཙང་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དངོས་སུ་ཞེས་པ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་
 དངོས་ལ་བྱས་ནས། ཆོས་གཞན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་རྣམས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཞེས་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་སུ་ཞེས་པ་དངོས་དང་བརྒྱད་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 དངོས་ལ་བྱས་ནས། ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་སློ་ཁ་ཚྭ་གས་ཅམ་ནས་རྟོགས་སྟེ།
 བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་གི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ལས། ཆོས་གཞན་
 བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སློ་ཁ་ཚྭ་གས་པ་ན་རྟོགས་ཅུས་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་འབྲུལ་སྤང་ངོ་། །

༤ མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་
 འདུ་ཤེས་ནི། ། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་ལ་སློས་སྤྱར་བ། ། སྔོན་ ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིད་ཅོ་ཉིད། རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན།

༥ ན རྩོམ་པ་ལས། ། རྩོམ་པ་གསུམ་གྱི་
 དེས་འབྱུང་བར། ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ། ཉན་ཐོས་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་འདིར། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ཉི། ། ན སངས་
 རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། ། (སངས་རྒྱས་པ་ནི་བཞི་པ་དང་། །) ལྷ་བ་བྱུང་པའི་
 དགོངས་པ་མིན། ། (བྱུང་པའི་གསུང་ནི་ལྷ་བ་མེད། ། ཞེས་གསུངས།) ཅ
 འདི་ཐེག་པ་བཞི་པ་དང་ཐུབ་མཐའ་ལྷ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་གཉིས་
 སོ་སོར་སྤྱར་བ་བཅན་ཐབས་མ་ཡིན་པར་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཏེ། ལུང་དེའི་
 སྔོང་དུ་ཐུབ་མཐའ་ལྷ་བ་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་འདིར་དོན་བསྟེ་
 བཞུགས་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ སྟོང་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
 ལས། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཆད་མས་དེས་
 རས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པར་དམ་བཅའ་བམི་སྤྱིད་གང་གིས་དབུ་མའི་
 ལྷ་བ་ ཆོ མཐའ་སྤྱོད་དེས་པའི་རིགས་པ་དེས་ལུང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་
 མེད་ལ་སློ་ཁ་ཚྭ་གས་པ་ཅམ་གྱིས་དེས་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ དཀོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བང་གི་སྒོས་དབང་གིས་
 པའི་ཐོད་ལྷགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་
 མ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིམ། ཉ རྒྱ་
 ལྷོ་གཞོན་མེད་ཀྱིས་བཞག་ཙམ་རྟོགས་གྱུར་། དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་
 ག་ཙམ་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་།
 དབང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱས་པས་དེ་ལ་སྒྲུང་མེད་དུ་གྱུབ་པའི་རང་
 བ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་པའི་སྒྲིམ་རོ། །

བྱུང་ན་ བཞི་བ་ཡང་མི་འབད་པར་ཐམ། ཆོག་གསལ་ ཉི་
དངོས་པོ་བརྒྱད་ཏུ་ནམ་པར་ཕྱེ་བ་དེ་དག་ནི་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་དབྱང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཞེས་གཅིག་ཁོ་ནར་གདགས་པར་

རིགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤར་བསྟན་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཅིག་ཕུ་བརྒྱད་པའམ་
 དངོས་སུ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ ༡ ལྟར་ན་རྩང་ཙམ་
 ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་བའི་དངོས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་གྱིས་
 བརྒྱད་བསྟུས་ཚུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ༡ ལུ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ན། ཐོ ཉན་རང་ལམ་གང་ཡིན་གཞི་ཤེས་
 དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། ལམ་
 ཤེས་ཆོགས་སྒྱུར་དུ་ཡང་ཡོད་པས་ ༡ རྟོགས་གཅིག་རྩང་ཡང་བརྒྱད་གསུམ་
 མ་ཡིན་པས་འཕགས་སེང་གེས་ལམ་ཁྲག་བར་གསུངས་པའི་གཞུང་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྟུས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་ཕུས་
 ཆོས་སྒྲུབ་སྟུས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟར་ ༡ དང་པོ་ཐུབ་ཏེ། དག་བཙམ་བ་ཆེ་འདའ་ཁའི་སེམས་
 ཀྱང་འཆམས་སྒྱུར་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ འོ ཐ་མའི་
 སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །འཆམས་སྒྱུར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། ། ཞེས་
 རྒྱབ་བྱེད་ངོས་པའི་ལན་དགག་པར། ༡ དག་བཙམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་
 ཡང་། །གང་ལས་འཆམས་སྒྱུར་མེད་པར་འདོད། ། ཅོ ཆད་མས་མ་
 ཐུབ་དོན་ཅན་གྱི། །ཐུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི། ། ༡ དེའི་
 ཆད་མ་རྒྱན་ལས། པོ ཙ་བའི་དོན་བཀྲལ་ཏེ། སྤྱི་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་ཕྱི་
 མ་འཆམས་སྒྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས། དག་བཙམ་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་
 འཆམས་སྒྱུར་བར་བཤད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འཆི་སེམས་ཡིན་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞན་གྱིས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 དྲངས་པའི་ལྷང་དང་མཐུན་དཔེས་ངེད་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་མི་ཐུབ་པར་ཐལ།
 ངེད་ཀྱི་ལྷང་ལས་དག་བཙམ་པ་ ༡ ཐ་མའི་སེམས་སེམས་གཞན་དང་།

འཆམས་སྐྱར་མེད་པར་བྱ་བ་པར་བྱ་བ་སྟེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡུལ་ མ
 ལམ་བསྟན་དོན་དག་བཅོམ་འཆམས་མི་སྐྱར་བ་ ༡ དང་ བོ ཆགས་
 བཅས་ཀྱི་སྟེ་བོ་འཆམས་སྐྱར་བ་གཉིས་ ༡ ལྟན་གཅིག་གམ་ནང་འགལ་བ་
 ཅིག་ཞིག་ཡོད་ མ དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱར། ༡
 ལྟས་ཀྱང་། སྟེ་སྟེ་ཐ་མའི་སེམས་དེ་འཆི་བའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་
 འཆམས་སྐྱར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འཆམས་སྐྱར་བ་དང་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་ ཙ ཙ་བའི་ཡུང་འདི་དག་གི་གོང་དུ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་
 དེ། ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྟོན་མང་པའི། ། རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་སྐྱར་ན་རྒྱ། །
 ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་མཚོང་བ་ཉིད། ། ཅེས་སྟགས་རིག་པ་བྱི་མ་བྱི་མ་འཆམས་
 སྐྱར་བའི་ཤེས་བྱིང་ ༡ དག་དཔེ་དང་ཡུང་ལ་འགལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཙ ཞེས་འབྲུ་སྟོན་ཚུལ་འདི་ནི་ཡིག་ཆ་དང་
 སྐྱར་ནས་བཤད་སྔ་ཞིང་། ། ཙ་ཆོ་བ་དེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ད་ལྟའི་སྟོན་རྒྱད་
 རྣམས་ལས་ལེགས་པའི་ཆ་བསྐྱེདས་ཏེ་བཞོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་
 པ་མིན་ནོ། ། གཞུང་གི་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱ་འཆམས་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱབ་
 བྱེད་ཐ་མའི་སེམས་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དང་། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་གང་ཡང་མིན་པས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་
 པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་བ་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྐྱར།
 ཞེས་པའི་རྙོང་ཚུལ་སྟགས་ཤུག་སྟོའི་འབྲེལ་པར་གསལ་ཀྱང་འདིར་མ་ཤོད་ལ།
 ཡུང་སྔ་མའི་དོན་ཡང་། རྒྱལ་བ་ཙན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་སྟགས་གང་ན་ཡང་
 གསལ་ཁ་མེད་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་སྔ་མའི་བྱར་ཙམ་ཡོད་པས་བྱིས་
 ཀྱང་། རྒྱན་རང་ཉིད་ཀྱི་གོང་འོག་བསྐྱར་ན་ལྟའི་འབྲེལ་བ་དང་དགོངས་པ་
 གཅིག་པར་སྤང་བས། འབྲུ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་། ཐ་མའི་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྟེ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་དེ་སེམས་གཞན་དང་མཚམས་སྐྱར་མེད་པར་བསྐྱབ་

པར་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སྒ་མའི་སེམས་དེ་དེའི་ཡུལ་ལས་
 བསྐྱབ་བྱ་འཆམས་སྒྱུར་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གམ་ནང་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའོ།
 བསྐྱབ་བྱར་བཏགས་པ་སྤྱིའི་སྐབས་ལ་བསམ་པ་སྤྲོ་མ་ལྟར་རོ། ། ༡
 འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་དགྲ་བཙམ་པའི་སེམས་སྒ་མ་དེས་འཁོར་བའི་སེམས་
 གཞན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༣ དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་མཐའ་
 དཔྱད་དུ་བེམ་རིག་རྒྱན་ཆད་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་ཟླེ་བ་ཁོ་ནས་སྒྲི་བཏགས་མ་
 ཡིན་གྱི། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་འདོད་གསུངས་པ་
 འཁོར་བས་བསྐྱས་པ་ལ་དཀོངས་ཟེར་མི་བྱང་གི། ། ཟག་བཙས་ལ་དཀོངས་
 ཟེར་དཀོས་སམ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱང་སྐབས་དང་
 བསྐྱན་དཀོས། ༥ དེ་ལ་རྒྱ་མཆན་དེའི་སྒྲིས་སེམས་སྒ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་ངེས་ལས། སྒྲི་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དངོས་པོར་མེད་པའི་དོན་དུ་
 གསུངས་པ་ལ། ༥ འོ་ན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ༦ སེམས་ཙན་དུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞོ་ཞེས་འཁོར་བའི་
 སེམས་གཞན་འཆམས་མི་སྒྱུར་བས་མཐའ་ཞེས་བཤད་གྱི། འབྲས་བུ་གཏན་
 མེད་པ་མིན་པས་མི་འགལ་བར་གསུངས། ༦ དགྲ་བཙམ་པ་ལྷང་པོ་ལྷག་
 མེད་དུ་འདའ་ཁ་མའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ ༣ ཆོས་ཙན། ཉེ་
 བར་བརྗོད་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དགྲ་བཙམ་པ་ལྷང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་སྒྲི་རན་ལས་འདའ་ཁ་མའི་སེམས་གྱི་སྐད་
 ཅིག་ཐ་མ་དེས་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པས་ཐ་མར་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ༦ སེམས་ཙན་དུ་བགྲང་བའི་སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་
 པ། བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། འོ་ཁ་
 ཅིག་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ། ཉན་ཐོས་ལྷག་མེད་པ་སངས་རྒྱས་དང་

སེམས་ཅན་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟས་འདིས་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་སེམས་མེད་པ་དགོངས་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ངེས་ལྟར་ན། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་ལྟགས་འདིར་དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་མེད་དམ་ཞེ་ན། རྣམ་
 པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། དབྱིངས་དེར་ཡོངས་སུ་སྒྲ་རན་ལས་
 འདས་པ་ནི་ལྟ་ཉིད་ཀྱི་གངས་སུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལ། ཇི་ཟེ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན།
 སྐྱ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། མེའམ་ཅི་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྟ་མ་ཡིན་ཉིད་དུ་
 ཡང་མ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་ཉིད་ཀྱི་གངས་སུ་
 ཡང་མི་འགྲོ་ཞེ། མདོར་བསྐྱ་ན་དེ་ནི་ཚུགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་
 པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
 དང་། ས་ཐམས་ཅད་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་ཞེ།
 ཞེས་པ་འདིས་འགྲུབ་བམ་སྒྲམ་ཞེ་དབྱེད། སྒྲ་མ་ཡང་ཡིག་ཆའི་ཚུགས་མཐུན་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་རྒྱུ་ཆེན་ལྟར་ན་དབྱེད་གཞི་ཡོད།
 ༩ ༩ ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཡོ འདིའི་དོན་ཡང་། གོས་དམར་སྡེ་བའི་གཞུང་ལས། ཇི་ལྟར་
 མར་མེ་ཤི་བ་ནི། | ས་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། | ཚུགས་སུ་མི་འགྲོ་ཚུགས་
 འཆམས་མིན། | མར་བད་ཉི་ཆོ་ཤི་བ་ལྟར། | སངས་རྒྱས་ལྟ་རན་འདས་པ་
 ཡང་། | ས་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། | ཚུགས་སུ་མི་འགྲོ་ཚུགས་འཆམས་
 མིན། | སྤྱིད་བད་ཉི་ཆོ་འདའ་བར་འགྱུར། | ཞེས་རྒྱུང་འཕེན་ལྟར་ས་དང་
 མཁའ་ལ་ཐེམ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཅེར་བུ་བས་ཉིང་ན་གདུགས་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་དེ་འདྲར་སང་བ་མིན་གྱི། དེ་ཉིད་དུ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་
 པའི་དོན་ནོ། |

༡ བསྐྱ་བ་ལས། སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤང་བ་ལས་
 འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤྲིབ་འགའ་ཞིག་དང་སྤྲིབ་པའི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་དག་(ཆ་གཉིས་དབྱེར་)ཡོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥
 དེའི་ཆེ་དག་པའི་ཞིང་དུ་པར་མཐོང་གི་སྤྲིབ་སྤྱི་ཡོད་ལྟས་སྤངས་པས་འདིར་བཟླ་བ་
 ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྤྲིབ་པའི་སེམས་རྒྱན་འཆད་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། ༥ དེའི་ཆེ་འབྲུལ་བྱེད་མེད་པས་འབྲུལ་ཤེས་སྤྲིབ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་
 ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཆོད་དུ་སྤང་ཡང་། ཆོད་ཆེ་སྤྲིབ་རྗེ་སྤྲིབ་པའི་འཇོག་ན་སྤྲོ་རིག་གང་ཡིན་
 སྤྲིབ་པའི་སྤྲིབ་དགོངས། དབྱིངས་དེར་ཞུགས་པ་ཡང་འཕོ་བ་དང་དུས་མཉམ་
 པས་དེའི་ཀྱན་སྤྲིབ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཆེ་འབྲུང་རོ། ། ༥ བསྐྱ་བ་ལས།
 སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་སྤྲིབ་པ་དང་
 སྤྲིབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་ཚུལ་མིན་
 ཡོད་བྱེད་སྤྲིབ་སྤྱི་ཡོད་མཐོན་མ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་
 རྒྱན་ཆད་ཅིང་འགག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཀྱི་རྣམ་
 སྤྲིབ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལོག་པའི་སྤྲིབ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱིས། སྤྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ཀྱི། སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་
 ལས། ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ཡང་ཉན་མོངས་དང་རང་
 རྒྱལ་གྱིས་ནི་མ་སྤངས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གིས་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་སྤྲིབ་པ་མེད་ཅམ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

༡༠ ༡ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
 པའི་དུས་སྤྲིབ་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་དག་བཅོམ་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མོ་ ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་
 ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་སྟེ་བ་ལེན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཐུབ་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་
 རིགས་པའི་འགྲོས་ཡིན་པས་ལྷགས་འདིར་དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་པར་ཐུབ་མཐའ་གཅིག་གི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཆོག་ན་ཁས་ལེན་
 མི་མཐུན་པ་མི་འོང་དགོས་པ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་སྟགས་དང་མི་མཐུན་པ་
 ༩ མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར།

༥༠ ལ རྟེན་བདུན་རྒྱན་ལས། རྒྱུས་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱང་པོ་བཞི་འམ་
 ལྟའི་ཆོགས་པ་ ཡིན་ པར་ འདོད་ པའི་ རང་ ཉིད་ ཀྱི་ ཐུབ་ མཐའ་ དང་ འགལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་ དེ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷས་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་བ་
 དང་། དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལྷས་རུལ་བར་ཐལ་བ་
 དང་། རང་གི་ཐུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན་བཞི་བརྗོད་ལུལ་གྱི་གཙུག་པོ་བྱེ་
 རྒྱུ་ཡིན་ལ་གང་ལྟར་ཡང་འགོག་སྟོམས་པ་སེམས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཞིག་ལས་མ་
 འདས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱང་པོ་བཞི་དང་ལྟན་པ་མ་
 བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཐུབ་མཐའ་མེད་པས་འགལ་སོ་ཞེ་ན་རྒྱུན་མེད་དེ་ཐུབ་
 མཐའ་ཞེས་པ་གང་ཟག་དེས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་མཐར་གཏུགས་ནས་སྒྲོ་
 ཐུག་གཏོང་ས་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དྲངས་མ་ཐག་གི་ལྷང་འདི་ཡང་འདི་བས་
 གང་ཟག་འདོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་སྟངས་གཏུགས་ས་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཐའི་མིང་གིས་
 བརྟགས་ནས་ལྷང་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འབྲེལ་བ་
 ལས། ཐུབ་པའི་མཐའ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཆོགས་ལས་ལས་སྟེས། །
 ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཛོད་ཙ་བར་ཐུབ་མཐའི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་
 ལྟ་བུའོ། ། འབྲུག་པར། མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་བཞི་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

ཞེས་པའི་མདོ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ། ཟླ་བས་འདིས་སྟང་ཉིད་བཞུགས་པར་བཞེད་དེ། ཆོག་གི་རུས་པ་འདོན་ཚུལ་གྱི་བྱང་ཆེན། །

༤༩ ཉ སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། ། ལས་གྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། ། ཉི འདི་ཐལ་འཁྱར་བ་ལྟར་ན། མདོན་པ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུས་པའི་སྟེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཟབ་ནས་སྤར་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་གིས་སྟེ་བ་ལ་བཤད་དགོས་པས། ཁ་ཅིག་མཉུ་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྲུལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་ལས་གྱི་རྣམ་སྟོན་ཆོ་དེར་སྟང་བར་བཤད་པ་སྟང་བྱ་དུ་བཀག་པ་ཡང་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། ལྷགས་འདིར་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་བྱང་ལ། གཙོ་བོར་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་འདྲ་བ་ལྟར་ན་ལྷང་དེའི་འཕྱར། རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྟེད་པ་ནི། ། མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེན། ། ཞེས་པ་རྣམས་ཚུར་སྟོན་སྟང་བྱེད་ཚུལ་དང་། སྟེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ། ཀྱན་སྟངས་བཞེན་དུ་རི་ཉྩེ་མེད། ། ཆོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྟེད་པ་ཡིན། ། ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། ། ཞེས་སྤྲུལ་གྱིས་སྟོན་སྟང་དགག་ཚུལ་སྤྲུལ་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་དཀའ་བར་སྤང་ཉྩེ། སྟབས་མཐའི་གཏིང་དཔོག་པ་རྣམས་གྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་ཡི། བྱི་དགེ་འདུན་ཕུན་ཆོགས་གྱི་མཆོན་སྟོན་རམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའི་བྱ་པ་མ་སྟེས་འདྲ་བ་བདག་གིས་ནི་ལྷགས་འདི་ལ་སྐྱར་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པར་མི་སྟོབས་སོ། །

༥༠ ཉ དེའི་གོང་གི་སྤྲུལ་འབྲེལ་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་དང་། ཨོ རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ ཉ ཆོས་གྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱེད་པ་ གྱུ ཉྩེ་དབྱེ་བ་གཙང་བདག་བདེ་ཉག་གི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱེད་པ་ ཉ རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཐོབ་པའི་གོགས་

སྤྱུ་རྩ་པ་(རིམ་པ་བཞིན)་ ཏུ་འདི་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 ། ལྟ་ མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་ ༡ དང་། རྒྱུན་མཆན་ཉིད་། ལྟ་
 མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་ ས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ ༡ དང་།
 འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ ཏུ་ ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་ལེན་པའི་སྐྱེ་བ་ ༡
 དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ནི། ༡ འཇིག་པའི་
 མཆན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༡ མཛོད་ལས། འདུས་
 མི་བྱས་ན་མས་གསུམ་ཡང་སྟེ། ། ན་མ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ དེ་ཡང་ན་མ་མཁའ་ནི་རྒྱུང་རྟེན་པའི་དོན་བྱེད།
 བརྟགས་འགོག་གྱིས་སྤང་བྱ་འགོག་པ་དང་། བརྟགས་མིན་གྱིས་མ་འོངས་པ་
 མི་སྐྱེ་བའི་དོན་བྱེད། འདུས་མ་བྱས་གཞན་ན་མས་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་
 བརྟགས་པ་ཅམ་ལས། དེ་གསུམ་ལྟ་བུའི་དོན་བྱེད་པར་བ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་
 མེད་དོ། །

༩༡ ༡ གསེར་འབྲང་ལས། རྩ་བོ་ནི་བསྐྱེད་བར། ཆོས་
 དབྱིངས་མེན་ཏུ་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ ཆོས་དབྱིངས་སྤྱུ་འདོད་ཚུལ། རྒྱན་ན་མ་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ན།
 ན་མ་མཁའ་ལས་ལོགས་སྤྱུ་བྱད་ཆ་མེད་པ་ལྟར། རྒྱབ་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱུ་བྱད་
 པའི་ཆ་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་མེད་དོ། ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ན་མ་གྲོལ་ལམ་རང་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པ་
 འགོག་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་རང་སྐྱེ་བྱབ་པའི་རྩ་སྤྱུ་མེད་པའང་འགོག་བདེན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་ལམ་གྱི་སྟོང་གི་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་འགོག་བདེན་མིན་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ན་མས་
 གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱས་ནས་ཉོན་ཐྱིབ་
 སྤངས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་རྩ་བོར་བྱད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་

སྒྲིབ་ཉིད་དུ་འཛིག་པའི་དགག་བྱ་ལ་མེད་པས་བྱབ་ཅིང་། འགོག་བདེན་དུ་
འཛིག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་པས་བྱབ་པོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལྷགས་འདི་དང་ཐལ་
འབྱུང་བ་ལྟར་ན། སྒྲིབ་ཉིད་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་མ་
བྱབ་པོ། །

༤༩ ལ སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ས་སྤར་བརྟག་
འགོག་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུང་འདས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ༩ འབྱུག་པ་རང་འགྲེལ་
ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གེགས་སུ་བྱུར་
པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ༡ འདི་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་
བར་ཆད་སྤངས་ཚུལ་ཡིན། ༥ ཟུང་བྲམ་མ་ལྟར་ན་ ༧ ཉོན་མོངས་ཤེས་
བྱ་སྒྲུལ་འབྱུག་གི ། སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་རྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར།

༢ སྒྲིབ་གསུམ་མཐུ། ༧ ཡང་ན། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་
དང་། ། འཁོར་བའི་ཐུག་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་དང་། ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་
སྒྲིབ་མེད་ཉིད། ། འདོད་ཆེན་སུ་སྟེགས་ཉོན་ཐོས་དང་། ། རང་བྱུང་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ། སྲིད་མཐར་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་
དང་ཞེ་མཐར་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་རྟེ། ཡང་སྒྲིབ་བཞི་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་
དེ་དགོས་རྟེ། དེ་ནི་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་(གཙང་བདེ་རྟག་བདག་)བཞིའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་ལྷོག་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

༣ ཐེག་དམན་གཉིས་ཀས་ཐོག་མར་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་
ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ལངས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རིགས་པ་དུག་རྩ་པའི་འགྲེལ་བར་ ཐ ཤ ཤ
རིའི་བྱ་ཡིས་ཐུང་ན་འདས། ། མངོན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ། ཞེས་
པའི་མདོ་དྲངས་རྟེ། ཤ་རིའི་བྱས། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་

རྗེས་རྗེས་བརྒྱས་བྱ་བའི་མདོ་བཤད་པར་ ༡ བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།

༤༣ ༡ གང་སྟག་བཟུལ་འདི་ངེས་པར་སྤངས་པ་མ་ལྟས་པར་
 སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ ཟུང་ཉེ། འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་
 ཆོག་གིས་ཆོ་དེ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཉམ་མངས་ཞེས་མ་གསུངས་པར། སྟག་
 བཟུལ་སྟེ་ལ་སྟུར་བས་བད་པ་དངོས་ལ་མི་རུང་གི། ། བད་ཚུལ་བུན་མངས་མ་
 ཡིན་པ་ཞིག་སྟག་མ་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༦ ཟག་མེད་གྱི་
 སྤང་བོ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞེན་པའི་ཡོན་
 ཏན་) སྟོབས་བརྩ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
 བརྒྱད་དང་སོ་གཉིས་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉེ་
 མཆན་སོ་གཉིས་དང་བཅས་སྟོམ་པའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་
 དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། (སྟག་གཉིས་ལས་)དང་པོའི་སྤྱི་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །
 བལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྟན། ། ༣ གཉིས་པ་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
 མཆན། ། རྣམ་སྟོན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྟན། ། ༤༣ ༡ མཛོད་
 ལས། འབྲས་བྱ་)ཐ་མ་ནི། (ཁམས་)གསུམ་དུའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥
 དེ་ལ་)རྩོམ་པ་)ཁོ་ན་རེ། ལྷང་འདས་ལ་སྟག་བཅས་ལྷང་འདས་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཐོག་དམན་གང་ཟག་རྒྱད་ཀྱི་ལྷང་འདས་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ༥ མཐའ་དཔྱད་བསལ་ལྟན་རི་ལ་ཆེན་པ་ཡི། ། མཆན་འགྲེལ་གདོང་ལྟ་
 བཞད་པའི་སྟེ་དབྱངས་ཀྱིས། ། ལྷང་རིགས་མཆེ་ཕྱེར་བལ་བ་ཤ་བོའི་ཆོགས།
 ཆོགས་བཅད་རུ་བརྩ་དོམས་ལ་འཇིགས་པ་ཉིར། ། (མཆམས་འདིར་བཀྲ་ཤིས་
 འབྱུང་གྱི་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་དཔར་རྟིང་ལ་ཤོག་གངས་ཀྱི་ཁ་ཡིག་ནོར་ཡོད་པས་དེ་
 དང་བསྟན་ཆོ།)

༥༥ ༡ རྟེན་སྒྲིག་གསུམ་མི་མཐུན་སྒྲིག་ས་ལས་བསྐྱམས་ཤིང་། །

ནལ་འཕྱོར་ཅན་ནམས་ སྤ འདིར་ནལ་འཕྱོར་ཅན་ལ་གཞན་སྡེ་ཡང་ཡོད་
ཅིང་། དབང་ཕྱུག་ནི། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་སྟགས་ནང་པའི་བསྐྱར་
པས་བསྐྱས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཅན་ནམས་སོ། ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་
བོར་གྱུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། རྟེན་
སྒྲིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲི་སྒྲ་ནམ་མཁུན་ལ་གོ་བར་གསུངས་སོ།
བྱར་དང་པོ་གྱུབ་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་བཤད་སྒྱུར་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ནལ་འཕྱོར་
རོ། ། དེ་སྒྱུ་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནལ་འཕྱོར་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ནལ་འཕྱོར་གྱི་དོན་ཡང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཡེང་བ་
སྟགས་སེམས་ལས་སྒྲི་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་རྒྱང་མེད་པའི་མར་
མི་བཞིན་ནལ་དུ་གནས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་འོད་གསལ་བས། མར་
མས་སྒྲིན་པ་སེལ་བ་ལྟར་ཡུལ་སོ་སོར་གཙོད་པ་དང་། སྒྲུལ་བསྐྱར་སྟགས་ཀྱི་
དོན་མཐའ་དག་འཕྱོར་བའམ་སྒྲིན་སྒྲིམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པས་ནལ་འཕྱོར་ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སྒྲི་རུང་བ་ཉིད།
དོན་ནམས་ཐམས་ཅད་འཕྱོར་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནལ་
འཕྱོར་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་རུང་བར་སྤང་ལ། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱང་པའི་སྒྲ་བཤད་
དུའང་དེའི་འབྲེལ་བཤད་དང་། མཆིམས་རྒྱུ་སྟགས་ལས་བཤད་དོ། །

༥༥ ༢ ། འཁོར་སྒྱུར་མེད་པའི་ས་སྒྲིག་ས་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་སྒྱུར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤ འདི་ལ་ཁ་ཅིག གསེར་མེད་པའི་ས་སྒྲིག་ས་
ཆས་ཅན། གསེར་ཡོད་པར་ཐལ། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་དོན་གྱིས་ཁས་ཟེར་བར་སྤང་། ༡ བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

མཆན་ཉིད་དེ་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཏེ། དེ་
དེ་དང་མཆུངས་ཚུལ་ཅམ་བཟུན་པའི་ཕྱིར།

བ བྱེ་སྐྱེས་འཁོར་ལོ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་མཐོང་ལམ་དུ་
འདོད་ལ། མཐུན་ཚུལ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ཆོས་དྲུག་གིས་སྦྱར་རོ། ། དེའི་
ནང་ཆན་ཆོས་བཟོད་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དྲུག་དཔེ་ལ་ཡང་ཅིག་
ཅར་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་
བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆན་ལྟར་ན། གཞན་དག་གི་མཐོང་ལམ་ཆོས་འཁོར་
མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་
དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་བཞུས་པ་གསུམ་མཐོང་སྒྲིམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་
ལ་བཞུས་པར་འདོད་པ་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
གསུངས་ལ། དེ་གསུམ་ལ་བཞུས་ཚུལ་ཡང་ལག་རྩེས་ཐ་དད་པ་ཅམ་ལས་སོ་
སོའི་བར་སྐབས་སུ་མིན་ཏེ། ལུགས་དེར་མཐོང་སྒྲིམ་དཀྱུས་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། དབྱངས་སྒྲགས་ནི། དེའི་ཆོགས་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། འདི་འདྲའི་
ཐ་སྙད་ཅམ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩེའི་གསུང་
ཟིན་གྱིས་ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་སྤྱེ་ཡངས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུང་རྟོགས་གཉེས། རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོགས་
པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཁོར་
ལོ་ལ་རྟེན་ཏེ་བ་གཅོད་པའི་ཕྱི་བས་སུ་དཔེ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར། ཡང་
དག་པའི་ངག་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡུ ༡ ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ལམ་
ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་

མྱུར། དེར་ཐལ། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་མྱུར། རྟོགས་ཆས་ཅན་
 གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ལྷ ཞེས་པ་ཆས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་མྱུར། ཟེར་བ་ཅམ་མིན་
 གྱི་ལྷག་པའི་དོན་ཡོད་པའི་མྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 གཞན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ལྟར་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་རྣམ་
 སྤྱང་རྫོགས་བྱེད་དང་། ། རོ་བོ་ཉིད་དག་དྲི་མ་དག་པ་སྟེ། ། ཆངས་སྤྱད་
 ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད། ། ཞེས་དང་། སྤྱོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་
 བཤད་ལས། ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་ལ་མེད་པས་ན་གཅིག་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱང་ཡང་། སྤྱིད་པའི་ཆེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱང་
 བར་མི་རྒྱས་པས་རྫོགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཞི་
 གསུངས་པའི་མྱུར་ནང་པའི་བརྟན་པ་ཁོ་ནར་འགྲུབ་པོ། །

ཉ བཛྲིད་ལས། རྟོན་པའི་དམ་ཆས་རྣམ་གཅིས་ཏེ། ། ལྷང་
 དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྱོ་བྱེད་དང་། ། ལྷབ་
 པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱུར། ། རྩ ལྷང་ལ་
 གསར་དུ་དད་པས་བྱགས་པའི་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བརྟན་པ་ཡིན་པས་
 ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པར་བྱགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་འཛོག་དཀའ་ལ། འདི་འདྲ་
 རེ་རེ་ཅམ་ཡོད་པས་བརྟན་པ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུལ་བ་མེད་པར་
 མདོ་མདོན་ཡོད་ཀྱང་བརྟན་པ་ཡོད་པར་མི་འཛོག་པའམ། ཡང་ན་ཡོད་ཀྱང་
 གནས་འདུལ་བ་མེད་པའི་མྱུར། གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་
 མྱུར། ལྷང་བྱ་བ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར། རི་སྤྱིད་དུ་ལས་ཀྱང་ཡོད།
 བན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 ལས་ཀྱང་མེད། བན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ།
 ཞེས་དང་། འདུལ་བར་བསྟོད་པ་ལས། བཛྲིད་མཆོག་འདུལ་བ་རྫོགས་པ་

འདི་གནས་པ། ། དེ་སྤྱིད་ཆོས་སྒྲོན་འདི་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥༥ ༡ རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་འདི་ནི་སྒྲོན་རུས་སྤུངས་པའི་རུས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས། དང་པོར་ཀོ་ལུ་རྟེ་བྱ། མིང་ཅན། བཟང་ལྗན། རྒྱང་བ། རྟ་ཐུལ་ལྗ་དང་། རྟ་བརྒྱད་ཁྱི་བརྒྱལ་བར་གསུངས་སོ། །

༥ བརྗོད་རང་འབྲེལ་ལས། རྩ་བེ་སྤྱི་སྤྱི་མའི་འདོད་པ་བཞེད་ཟིན་ཏེ། རིགས་སྤྱི་སྤྱི་བ་དཔོན་རང་གི་ལྷགས་བཞག་འདོད་ནས། ༦ ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞེས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བར། ཆོགས་སྤྱིར་ནི་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྤྱིགས་ཀྱི་ས་པོན་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་འཕགས་ལམ་ཁོ་ནར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་དབང་པ་རྣམས་དང་། ཆོགས་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་སོ། །

༥༦ ༥ དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནི་ཁྱི་ལས། བརྗོད་པ་ནི། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་ཏེ། རི་ལྟར་ན་ ལྷ་འདྲུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པའི་འདྲུ་ཤེས་མཆོག ། རྩེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བ་ལང་གི་རྩེས་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བ་ལང་གི་ཐོག་མར་ལྷ་མཆོག་འཁྱོ་བའི་རྩེས་སྤྱི་སྤྱི་བ་ན་གཞོད་པ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་སྤྱང་དོར་བརྟན་པའི་རྩེས་འབྱང་རྣམས་བསྐྱེ་མི་སྤྱིད་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་སྟོན་པར། ༥ ལྷ་མཆོག་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གནས་སྤྱི་དམ་བཅའ་ལོ། ། ཟ རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་རྟོགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་མེད་པས་རང་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་སྟོན་པར། ༥ འཁོར་གྱི་

ནང་དུ་མེད་གེའི་སྒྲིབ་གོ། ། ༤ དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྩི་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པ་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འ གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། སྟོན་འདི་འདྲ་མ་མཐོང་བ་དང་མ་ཐོས་པས་
རྩི་མཆར་བ་དང་། མཛད་དུ་བྱུང་བར་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་རྩི་མཆར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་མཛད་
དུ་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །

༥༧ ཉ དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ས་
བརྒྱད་པ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་
བསྐྱར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཞེ། མ་འོང་པ་ན་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱར་བའི་སྒྱུར་བའི་རྒྱས་པ་ ལྷ འབད་ཚྭ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒྲིབ་
ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན ལ འདི་ནས་སྐོབ་པར་བཤད་པ་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༡ དང་པོ་ལ་བསོད་གྲགས་སྟགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ

འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་འཛམ་
བུའི་སྤིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མཐོང་རྩི། ། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བར་མཐོང་རྩི། ། ཞེས་སྟགས་བསྐྱགས་པར་
བཤད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོན་གཙོ་
བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཞེན་པ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ལས་ལྟགས་སུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་པ་ལ་མདོའི་ཁྱད་སྟངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ ༡

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་ཟེར།

༥༨ ཉ རྒྱད་ཕྱེ་ཕྱི་རྣམ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་
ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱེ་སྟོན་དང་། གཞན་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱེ་སྟོན་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆ་བར་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྟེན་དང་། ། བར་མཐའི་ལྷགས་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་

བཞག་ཕྱིར། ། ཞེས་པ་དང་མཐུན་ལ། འདི་ནི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱི་
 འོན་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབ་ཆུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་འཛིན་དགོས་ཞེས་པ་ལྟར། བྱུང་མཐའ་གསུམ་གྱི་
 ལྟ་བུ་ཆ་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་པའི་ཆ་དེ་དག་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་
 པས། སལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཐུན་བཟུང་ལ་མིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་
 ཟིལ་གྱིས་གཏོན་ཏེ། དག་བཅོམ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱི་
 བཤད་པ་སོགས་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་གྱེ་སྤྱི་རྣམས་མི་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པའི་ཆེ་དག་བཅོམ་ལ་སྤྱོད་པ་
 དང་བྱིམ་པ་ལ་འདུད་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

༥༠ ཧེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བར་བ་གཉིས་ཀའི་གསུང་ཆུལ་
 དངོས་སྤྱི་བལྟན་ཅིང་བར་ལ་དྲི་བ་དངོས་སྤྱི་བལྟན་ནས་ཐ་མ་བཀའ་བལྟལ་ཆུལ་
 རྒྱུགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཧེས་ཀྱིས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། རྒྱུགས་ལ་
 གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱུར་བའི་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ འདིའི་དོན་ཡང་གཏན་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་དྲང་དེས་རྣམ་
 འབྱེད་སོགས་དུ་མར། དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་དྲི་
 རྒྱས་གྱིས་རྒྱུགས་ལ་བལྟན་པར་བཤད་པ་ནི། དཀའ་འབྲེལ་ལས། དོན་གྱིས་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཞེས་པར་མཐུན་ཡང་།
 ཡིག་ཆ་རང་གི་དགོངས་པ་ནི་དྲིས་རྒྱས་སྤྱི་བའི་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་མ་སྐྱུར་
 ཡང་། གསུངས་ཆུལ་གྱི་རིམ་བཞིན་བཀོད་པའི་རྒྱུགས་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཐོབ་ཡོད་པ་བྱུང་དོན་དུ་ཐ་སྟངས་དེ་དངོས་སྤྱི་བའི་མ་ཐོན་
 ཅོ། ། རྣམ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡེགས་བཤད་སྟངས་པོར་ཆོག་དེའི་

ཐུབ་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དྲི་ལྷན་གྱི་ཤུགས་ཞེས་པ་ལན་ཡང་
 དེར་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་གྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་ཟིན་ན་
 འདི་ནས་གཞིན་གསལ་བར་གསུངས་ཞེས་འཆམས་ཅུང་བ་འབྲེལ་མེད་ཅིང་།
 ལན་ཡང་དེར་བསྟུས་པ་ཡིན་ན་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤུགས་བཞུན་ཅམ་དུ་མི་
 རུང་སྟེ། དགོངས་པ་གཞན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཆེས་གསལ་བས་ཐུབ་དོན་དུ་དྲང་
 བའི་དོན། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་ཞེས་མིང་ཅམ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
 ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༤༡ ུ རྣམ་བཤད་ལས། གཞུག་པ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ནི།
 རང་སྟེ་དང་གཞན་སྟེ་ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདིའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་བཞུན་ཚུལ་ནི་ཁྱེད་དང་ཁྱེད་མཁན་དོ་མོ་ཐ་དད་པ་ལྟར། སྤང་
 སོ་ལེན་པ་པོའི་ང་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་དེ་རང་སྤྱི་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།
 འདི་ནི་གཞུག་པ་ལྗེས་དགོངས་ཡིན་ལ། དགོངས་འབྲེལ་མཆན་ཉིད་ལྗེས་
 དགོངས་སུ་རྣམ་བཤད་བཞིན་དུ་པཌ་ཆེན་སྤྱི་དོན་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ནི།
 འཕགས་མེད་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཐལ་འཇུར་བ་ལྟར་བཞེད་པས་དེའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་མ་ཡིན་
 ནོ། །

༤༡ ུ གཞན་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ལས།
 ལྷག་བཤལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན།
 དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་དེར་ཐལ། འཁོར་དང་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དུ་ཆོག་འདི་བཞུས་པ་གསུམ་པར་བཤད་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་མར་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ། བྱེད་པ་འབྲས་བུ་ལ་བཞུས་
 པར་གོ་སྤྱོད། སྤྱི་མ་ཡང་འཛོག་ཆེ་བདག་མེད་ཅམ་ལ་མ་སྤྱར་བར་བྱད་ཤེས་

4 ཉགས་ཐུབ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཏུ མ་རིག་གིས་བསྐྱད་
 བདག་ཉིད་ཅན། ། ཞེས་སོགས་དང་། ས་རོལ་མཐོང་མེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
 ཞེས་སོགས་སྤར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ། 4 དེའི་ཐུར་ན་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རེ་ཞིག་མི་སྟོན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན། །
 ལྷ སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཉིས་སྟོང་གི་དོན་གཟིགས་ཀྱང་མི་
 མངོན་པར་བྱས་ཏེ། 4 སྤང་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །
 ལྷ སྟོན་པའི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་རིགས་ཅན་ 4
 འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་བྱུགས་ནི་བཅེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས། ། ཁྱི དབང་
 གིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དང་པོར་ 4 ཐུ་རྩལ་དཔྱད་ལ་འཇུག་
 པར་མཛད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཐུར། ལྷ འབྲུ་སྟོན་འདི་རྒྱུ་ཆེན་དང་
 མཐུན་པར་བྱས་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞན་འདྲ་ཡང་།
 འཇིག་རྟེན་པ་རིལ་པོར་འཇིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་བརྒྱུག་པའི་

ཐུགས་དགོངས་འབའ་ཞིག་གིས་ཞེས་དགོངས་གཞི་ལ་གསལ་བར་སྒྱུར་རོ། །
 ཏཱ་ལྷ་འཇམ་མཉམས་ལྷོ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་སྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྷོ་དང་དུ་བྱས་པའི་གཞུངས་འཛིན་གཉིས་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་ རྒྱུ་
 འབྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སྒྱུ་
 རྒྱུ་རིག་སྒྱུར་བ་གང་འབྱུང་བ། ། དེ་དང་དེ་ཡི་སྒྱུ་མཆེད་ནི། ། རྒྱུ་པ་
 གཉིས་སྒྱུ་བྱུ་པས་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། གཞུགས་སོགས་སྒྱུ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། ། དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྱུ་བོ་
 ལ། ། དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྒྱུ་ ། རྒྱུ་ཉི་འབྱུང་བའི་སེམས་
 ཅན་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཉིང་
 གི་དོན་སྒྱུར་གི་བག་ཆགས་སྒྱེན་པ་ལས། དེར་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པར་
 གསུངས་ཞིང་། དེ་ཉིད་མདོ་སྒྱུ་མའི་དགོངས་གཞིར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཅ་
 འབྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་འབྱུང་བོ། ། རྒྱུ་སྒྱུ་མའི་དོན་ནི། རྒྱུ་མེས་སྒྱུ་བའི་
 མོ་སྒྱུ་ནང་གི་སྒྱུ་མཆེད་གཉིས་ལས། རྒྱུ་ལ་ལོངས་སྒྱུ་དུ་པའི་རྒྱུ་མེས་འབྱུང་
 བར་བརྟན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལོགས་སྒྱུ་ལྷ་བ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
 ཆེད་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པོ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པས་སེམས་སེམས་
 རྒྱུར་དང་། སྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུགས། སེམས། ཁམས་ཀྱི་ལུས་རིམ་འཛིན་
 གཞིག་པར་ཡང་དུ་མར་བཤད་དེ། ར་རྒྱལ་སྒྱུ་པ་རྒྱུ་སྒྱུར་གི་དམིགས་པར་
 འགྲོ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། ། རྒྱུ་སྒྱུ་ཞེས་པ་གྲུང་བའི་དུང་དེས་རྒྱུ་འབྱུང་
 དུ་རྒྱུ་ཉི་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རང་དབང་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བདག་བརྟན་པའི་
 ཐུགས་ཀྱི་བཤད་པ་ལོགས་ཉི། ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བཤད་དུལ་སྒྱུ་མཆེད་པར་
 གསལ་བས་དེར་བརྟོའོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་བར་བ་ལས། གང་ཡང་དག་པའི་སྒྱུ་མེད་པ་ལ་
 ཐུགས་པ་དེ་དག་ནི། སྒྱུ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་

མེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། ། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། རྩེ ཁ་ཅིག་
 འདིའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལྟག་མེད་ལ་བྱེད་དེ། དེ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་ན། རིགས་
 རེས་དེའི་སྒྲུབ་ནས་ཀྱང་འཇུག་མི་སྲིད་པས་ཁྱད་པར་སྒྱུར་མི་དགོས་ཤིང་། མ་
 རེས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ན་མུང་འདས་མ་
 ཐོབ་བར་དུ་ཡང་བེད་མི་རུང་སྟེ། ཐེག་གཅིག་ལྟར་ན་སྒྲུས་བྱིན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་
 ཉེ་སྒྲུ་རི་བཞིན་པར་འདོད་རུང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ཆོག་གི་རྒྱས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྟན་པར་འགྲོ་བ་ལས། ཐེག་
 གསུམ་གྱི་ཁྱད་ས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བེད་ཡང་། དེ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་དེ།
 མདོ་སྟེ་རྒྱན། རྒྱན་སྒྲུང་། མཛོད་སྟགས་དུ་མར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱིས་ངན་པར་གོམས་པ་བསྒྱུར་དཀའ་བ་ལྟར་
 མཐོང་ལམ་དུ་སླེབས་ནས་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། ། བྱེ་
 སྒྲུ་རྣམས་བཟོད་པ་ནས་མི་འཇུག་པར་འདོད་དེ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་
 ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་དགོས་པ་ངན་འགྲོའི་མུ་ངན་འདས་པ་གཉིས་
 འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་རེས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་བེད་བ་ཉགས་ཆོས་བཅིང་དད་དོ། ། ཐེག་གཅིག་ལྟར་
 ན་ལུང་འདི་དྲང་རེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་འབྲེང་དང་། ཡིག་ཆར་ལྷལ་
 རེས་གྱི་མདོར་མཛད་ལ། འབྲེལ་ཆེན་དང་རྣམ་བཤད་དུ་བྱབ་པའི་མདོར་
 མཛད་པས་དཔྱད་གཞི་ཆེན་། །

༥ གཞན་ཡང་། སྒྲིན་པ་འདའ་ཚུལ་སྒྲིན་ཁར་གསུངས་
 པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ ཆེ འདིའི་དགག་བཅས་རྣམས་ལ་མི་རུང་
 མཐུན་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི་སྒྲུ་རབས་པ་རྣམས་ལ་གནང་བཅས་གྱི་སྒྲིན་ནས་ ༥
 རུང་མཐུན་དུ་གསལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྟོ ༣ རྒྱད་བྲམ་ལས། དེ་ལྟར་

དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ནས། ། སྤར་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱད་འདིར་ནི། རྩེ་ཉེས་པ་
 ལྷ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཞེས་སྤྱབ་ཆོད། ། ཉེ
 ཅས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས་སྤར་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱད་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྩེ་འདི་ནི་རྩོམ་ཅེ་མོ་ལས། འཁོར་བརྒྱད་ཏུ་འདོད་པ་ཞི།
 ལྷ་དང་འདས་པ་རྒྱད་ཕྱི་མ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞིའི་རྒྱད་སྤྱང་
 གཞི་སེམས་བདེན་སྒྲིང་དང་། སྤངས་འབྲས་རྩི་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་གཉིས་རྩི་
 མས་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྒྱད་ཅེས་བཏགས་ཏེ། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རིགས་ནི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་
 བར་བཟོད། ། ཅེས་དང་། མཐའ་དཔྱེད་ལྷ་གུར་ཡང་། རྒྱད་ནི་རྒྱན་
 ཆགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིའི་རྒྱད་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བདེན་སྒྲིང་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པའི་མདོ་སྤྲ་མ་ཤེར་མདོ་
 དང་། ཕྱི་མ་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དེའི་དོན་འཆད་པས། ཅ་
 འགྲེལ་གཉིས་ཀར་བཟོད་བྱའི་སྒྲིང་ཉིད་དང་གཞུང་གི་མིང་བཏགས་ནོ། །
 ༥ ས་ཇི་ལ། སྤྲ་ལྷ་མ་གཉིས་དང་། སྤ་ཀ་ར་ཏ་ཇི་བརྒྱད་དང་།
 ལྷ་མ་བཤད་རིགས་པ་གང་ཏུ་ཡང་མདོ་དེས་བདེན་གྲུབ་སྒྲིན་པར་བྲངས་ས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སོགས་འགྲེལ་ལས་བདེན་མེད་བསྟན་ཚུལ་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་སྤ་ཀ་ར་ཏ་ཇི་བརྒྱད་ཀྱི་དེས་པ་རྒྱད་ཇི་སྤྲ་ལྷ་མ་
 ཏུ་བཀག་ཀྱང་། གཞུང་པལ་མོ་ཆེར་ལྷ་མ་བཤད་རིགས་པ་སོགས་རང་རྒྱང་ལྷ་
 དང་། གཞན་འགྲེལ་གསུམ་ཏུ་བཤད་དོ། ། འོན་ཀྱང་པལ་རྩི་ཏ་སྤ་ཏི་བྱིས།
 སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཏུ་པ། གསུམ་བུམས་པས་མཛད་
 པར་གསུངས། ཤན་ཏི་བས། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་ཀུན་བདུས་བུམས་པས་
 མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བུམས་པ་དང་འགྲེལ་བའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདིའི་

གངས་དང་མཛད་པ་པོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་བས། འདི་ཡང་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 དབྱད་པར་བྱའོ། །

༤༣ ན རི་བྱས་ཀྱི་མདོ་ལས། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྟེ་མཆེད་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། མྱི་
 གནས་དབང་པོ་རྒྱས་བྱེད་ཁམས་ཀྱི་ཟས། གནས་པ་སེམས་སོགས་རྒྱས་བྱེད་
 རག་པའི་ཟས་སྟེ་མ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། སྟིང་པ་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་སེམས་
 པའི་ཟས་དང་། འཕངས་ནས་སྤར་ཡང་གཞན་འགྲུབ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་
 གཉིས་ནི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ༡ ཟས་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་བཀའ་བསྟུལ། ༥ དེར་
 མ་ཟད་ རྒྱ བབྱང་བ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་རྒྱག རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་རྒྱག
 བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱག་སྟེ། ༥ ཁམས་བཙུག་དང་།

༤༤ ན བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ནས་
 འདའ་ཚུལ་བར་དུ་བསྟན་པར་ལྷང་སྟེ་བཞིན་བསྟོན་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ དེའི་ཆེ་ཉག་ཏུ་བདེན་བཞི་ལ་སྤང་དོར་གྱི་ཚུལ་ལས་བཙམས་ཏེ་ཆགས་
 སོགས་སྤང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་དེ་སྤང་གཞི་བསྤངས་ནས་བཅས་པ་མཛད་
 ཅིང་། འདའ་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་གཟུགས་བརྟན་སྟིང་པའི་
 འཁོར་ལོ་བྱི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་གྲུང་དེའི་བར་དུ་མ་གསུངས་ཞེས་
 ཞེལ་བོར་བའི་ལུ་ཚུག་བྱར་མེད་པའི་དོན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྟོན་ཆད་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དུ་བྱས་ན་གཤགས་པ་དང་འགལ་བས་དབྱད་གཞི་ཅུང་
 ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྟེ།

༥ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། བདའ་སྟོན་པ་དག་རི་ལྟ་བུར། མྱི་
 ཡི་གེའི་ཕྱི་མ་སྟོག་འབྱུག་ལྟར། ། ཞེས་ཀྱི་ཁ་ཙུ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་དེ་
 བས་བབྱང་སྟེ་སྟེ་རིམ་ནས་སྟོབ་པ་དཔེར་མཛད་ཅིང་མ་དཔེ་ཡང་ཁྱེད་སྟེ་

གཏུགས་ས་ཡིན་པས་སྒྲུ་ཐུབ་ལ་ཕྱི་མའི་དབྱ་མ་བ་བེར་བ་ལྟར་ཕྱི་མའི་སྒྲ་འཇུག་
མོ། །

༤༥ ༡ ཏུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ས་ག་རྒྱ་
བའི་ཆེས་བཙུག་ཀྱི་ཉིན་བཙུག་ལྟར་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་
མཛད་དེ། བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པ་ཉ་ལ་བྱི་རྒྱ་ཀ་ཏ་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་
གི་དབང་ཐུག་གི་དབྱིལ་འཁོར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
མཁས་སྒྲུབ་རྗེའི་རིགས་ལྟར་དྲིས་ལན་དུ། མའི་དང་པོ་རབ་བྱུང་། རྒྱ་
བའི་དང་པོ་ནག་རྒྱ། རྒྱ་སྐར་དང་པོ་མ་སྐར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤ་
གན་དུག་ཏུ་རྫོགས་མཐར་གཟུང་སྐར་མཐས་ཅད་སྟོང་བར་འཇུག་པའི་རི་མ་
ཤར་རྗེས་ངེས་པ་མཐས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ཚུལ་པ་ན་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་རྒྱ་
ནས་སྤ་མགོ་འཛིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དབྱིད་རྒྱ་འབྱིང་པའི་མར་ངོ་ལ་ལྷག་
བྱིམ་གྱི་རི་མ་ཤར་བའི་ཆེ་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ས་ག་རྒྱ་བ་ནས་སྤ་མགོ་འཛིན་
དགོས་པས། འདིར་ཕྱི་མ་ཉི། ཉོར་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་ས་ག་
རྒྱ་བ་དང་སྤ་མགོ་བཟུང་ཉི་མཇུག་དུ་སྐར་མ་ནག་པས་རྒྱ་བ་ཉ་བ་དང་། ནག་
རྒྱ་དང་། སྤ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནག་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཇུག་དུ་ཙ་རྒྱ་རྒྱ་བཟུང་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། ཕྱི་དེ་སྤ་
ཞེས་པ་ཕྱི་སྐད་བྱས་ན་སྤ་དེར་གཏོགས་ཀྱི་ནག་རྒྱ་ཡིན་ཆེ་ས་གའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་
ཞིང་ས་གའི་རྗེས་ཀྱི་ནག་རྒྱ་ཡིན་ན་སྤ་རྗེས་མའི་ཁྱངས་སུ་འགྲོ་སྟུང་པ་འགོག་
ཆེད་ཡིན་ནམ་དཔུང་ལ། སྤྱིར་ནི་ཕྱི་དེ་སྤ་ཕྱི་སྤ་དང་། ཕྱི་དེ་ཉིན་ཕྱི་ཉིན་ལ་
འཇུག་པ་གཙོ་ཆེད། ། དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བྱར་ཅམ་
གསལ། ༥ འདི་ལ་རང་སྟོགས་ཀྱི་ས་ག་རྒྱ་བ་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་སྤ་
མགོ་འཛིན་པས་གཞན་ སྤྱི་བཤད་ཚུལ་མང་མོད་ཀྱང་མ་སྟོས།

༤༥ ༡ བསྐྱེན་རྫོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་རང་བྱུང་གིས་རྫོགས་
 པའི་རྗེས་མཆོག་བྱང་ཚུར་ཤོག་གིས་རྫོགས་པའི་སྟོན་ལ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། ༡
 ཉགས་ཁྱབ་ཕན་ཆོགས་ཀྱིས་བྱུང་བོ། སྤྱི། དེ་ཡང་ཕན་ཆོགས་ལས།
 ཤམ་ཐབས་རྒྱལ་པོར་བཞོ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོར་བཅས་པའི་
 འདུལ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་གོས་རྒྱལ་པོར་བཞོ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་
 ཏུ་བཅས་པའི་འདུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། བཟང་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 སམ་པ་བཅས་པ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ། བསྐྱེན་རྗེས་ཀྱི་ལྷུང་ལས།
 སམ་པ་དང་པོར་བཤད། ཤམ་ཐབས་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་དེ་ཕྱི་ཡང་གི་སྟོན་ནས་
 ཉེས་བྱས་བརྒྱ་ཙུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སྟེ་བཤད་པ་རྗེ་ལྷའི་མཚུགས་ཏུ་འོང་བའི་
 ཟུར། །

༤༦ ༡ དེ་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དགོངས་
 འགེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐབས་དང་།
 སྟོན་པའི་སྤྱི་ཆེད་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཟུར། སྤྱི་འདི་ལ་ཁ་ཅིག ། སྤྱི་ཆེ་དུམ་བུ་གསུམ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར། ལ་
 ལ་སངས་རྒྱལ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་ཆ་མཉམ་པར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་
 གཏམ་མོ། ། ཡིག་ཆ་རང་གི་ལྷུང་དོན་འདི་ལྟར་འབྲེལ་ཆོད་དུ་སྒྲུབ་ཏེ།
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱེད་ཡུལ་ནམས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་ནམ་
 འདུས་སྟེ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱི་ཆེ་ལ་ཆ་བཞག་སྟེ་འདི་ཡན་ལ་མ་གསུངས་
 འདི་ཕྱིན་ལ་མ་གསུངས་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཙང་མི་བྱས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་བཞག་ཆོག་པ་ནི་བྱུང་མང་པ་སྤྱི་ལ་གྲགས་ཆོད་དུ་འདི་ལ་ར་ཁ་མིར་
 གསུངས། འདི་བྱ་རྒྱུད་ལྷུང་པོར་གསུངས། འདི་མ་ལ་ཡ་དང་ཡངས་པ་
 ཅན་དུ་གསུངས་ཞེས་གྲགས་ཆེ་བ་དང་བསྐྱེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་
 བྱུང་མང་གི་སྒྲུབ་བ་གཙོ་ཆེ་ཞེས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་ལྷའི་གྲུབ་མཐར་ལྷ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་གྱི་
 རིམ་པས་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་བསྐྱབས་ཚུལ་དེར་སྟོས། ༡ ཐུན་མོང་བ་
 དང་མང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རིམ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨྲོ་བོ་ན་རེ། ཆོག་ས་གསལ་དུ་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་
 མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གཅིག་ཆར་མ་གཏོགས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་
 བ་བཀག་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་བ་ཡིན་
 ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ནས་མཛད་པ་རྫོགས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དུས་གཉིས་པར་
 འདེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གསུངས། རང་ལྷགས་
 གཅིག་ཆར་བསྐྱར་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལྷ་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཡང་
 འདོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནའི་བཤད་པ་
 མཛད་པ་ལྷ་འདོད་པ་དང་འགལ་བེད་དགོས་སམ་དཔྱད། ཁ་ཅིག་ཐུན་
 མོང་བ་ལྷ་ན་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཟབ་ཞི་
 སྟོས་བྲལ་ཞེས་སྐད་སྒྲི་ཆེ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བརྗོད་དོན་བསྐྱར་བ་གང་ཞིག་
 འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་སྟོན་པས་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ།
 དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

༡༢ ༥ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་རིམ་པ་སྟེ་ཆོག་ས་
 ཡངས་སུ་རྫོགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ལེགས་སྟེན་ཆོས་འཁོར་
 ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཨྲོ་དེ་ལ་
 ལེན་དུ་ཡོད་དང་། བཟུན་བཅོས་བཤད་ཐབས་ལྷ་ལྷན་ཞིག་ཡིན་མིན་སྐད་སྐད་
 རི་ད་ལྷའི་རྩྭ་པ་ཡང་རབ་པོ། །

༡༢ ༦ དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེན་གཞན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ། ཨྲོ་བྱང་སེམས་བཅུ་ནི། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་དེས་
 འགྲེལ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཀུན་དུ་འདྲི་བ་དང་། ཆོས་འཕགས་དང་། སྟོ་

ཤོས་རྒྱལ་དག་དང་། སྒྲོ་ཤོས་ཡངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དང་།
 འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དང་། བུམས་པ། སྒྲུན་རས་གཟིགས།
 འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་སོ། ། ལེའུར་བྱེད་ཆོ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུན་མང་
 ཏུ་བྱས་པས་ལེའུ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་ན་སྒྲིང་གཞིའི་ལེའུ་ཡོད་པས་ལྷག་
 མ་གྲངས་ལྟར་རོ། ། འདི་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། ། ༣ ལེགས་བཤད་
 སྒྲིང་པོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་པ་འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པ་ནི་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོས་པའི་ལེགས་པར་རྒྱལ་པར་སྒྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་འབྲེལ་
 དང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྱེ་བ་རྒྱལ་ས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲིང་ཁ་ཅིག་བཙོད་བྱའི་ཆ་ནས་ཉེ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཀྱང་།
 བཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དགོངས་འབྲེལ་དང་འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བྱས་
 གཉིས་ལ་འཇུག་ཅེས་འཆད་པ་སྒྲིང་པོ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

༥ ལེགས་སྒྱེའི་འོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་རང་རྒྱུད་པ་ཡང་ཆོག་
 ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱེ་བས་འཛོག་གི་བདེན་མེད་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བྱུང་པར་སྒྱེ་བེར་བ་མདོ་ལ་སྒྱུར་ན་འཐད་དཀའ་འོ། ། ༤ བར་ཐ་
 གཉིས་ཀྱང་རང་རང་གསུངས་ནས་འདའ་ཚུལ་གྱི་བར་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཟེ འདིའི་ཆོག་གི་བྱས་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་དམ་དབྱེད།

༥ ན གཞན་ཡང་དབྱེད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུན་མང་མེན་པར་ཆོས་འཁོར་
 ཅིག་ཅར་བསྐྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀྱན་དགའ་པོས་དེ་ལྟར་མ་ཐོས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། འི་དེས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འི་ཏུས་གཅིག་ན་བྱ་མོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཉེ་ཞེས་པ་སྒྱེ་མ་དང་སྒྱུར་
 ཉེ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་དང་། པརྟེ་ཏ་འཇམ་
 དཔལ་རྟོ་རྗེས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ལས་གསུངས་ལ་

ཐུ་མ་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་ཚུལ་ནི་ནང་གི་དོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་ཚུལ་
 འདི་ཁོ་ན་བཞེན་གསུངས་ཞེས་ཆོས་ལ་ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་སྒྲི་
 ཆེད་འདི་སྐད་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་ལྡན་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ལས་
 དངོས་སྤྱོད་ཐོས་བསམ་བདག་གིས་དང་། ཁེངས་སྒྱུར་ཏེ་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཆོག་
 ཅམ་ཡིན་པས་ཐོས་པ་དང་། ཏུས་གཅིག་ཅེས་པ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐོས་པ་
 གསུམ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། ། ༡ འདིས་ནི་བསམ་མི་བྱལ་གྱི་
 ཆད་མའི་སྒྲིམ་ཁུར་བཞུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི འདིས་ཆད་མའི་སྒྲིམ་ཁུར་
 བཞུན་ལྷགས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེད་ན་གསལ།

༡༠ ༡ ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱར་པ་
 བརྒྱད་ཁྲི་ལྟག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བཟུང་། གཉིས་ནི་དགེ་སྤྱོད་དག་
 ལས་སོ། ། ༢ འདི་ལ་རྟོག་གི་འབར་བ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་མཆིམས་
 མདོད་རྣམས་སྤྱད་ས་པ་ལས། བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱར་པ་སྟོང་ཟག་བརྒྱད་
 ཅུ་ཞིག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བཟུང་། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཕྱི་སྒྲིམ་སྒྲིའི་
 འདོད་ཚུལ་ནི། ཕྱར་སྒྲིའི་གྲུབ་མཐར་དེ་འཆད་པའི་སྐབས་སྤྱོད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞེ་
 སྟོང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཁ་ཆེ་བ་ཁོ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་ཅམ་ཏུ་འདོད་
 ལ། དེ་འདྲའི་དབང་གིས་སྤེལ་སོ་སོའི་ལྷགས་འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་པའང་ཏུ་མ་
 ཞིག་འོང་བར་སྤང་བས། དེ་འདྲ་ཞིག་གམ་འཇུར་བྱད་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ།

༣ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ལྟར་ན་མ་བྱལ་སྟེ།
 དཔལ་འབྱེང་མེད་གེའི་ང་རྩེའི་མདོ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྱུར་ཡང་ཁྱེས་པའམ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དགེ་སྤྱོད་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

༡༡ ༡ དེ་ལས་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་

བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་།
 བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདག་ཅན་གི་ཙ་
 བའི་སྐྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 རབ་ནི་དེ་དག་གི་སྦྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་
 ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། ལྷ་མ་ཀྱན་དགའ་པར་ཏེ་ལོ། ། སྐྱག་བསྐྱུ་
 སྤང་པོ་ས་བ་ཏི། ། འཆར་བྱེད་སྤྱང་པ་འཆར་བ་དང་། ། གང་པོ་སྤང་བ་
 རམ་པ་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལེའུ་བཞི་པ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ལ་དེ་ལྟར་ན་
 ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ཕྱིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཉིས་སྤྱང་ལས་མང་གསུངས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཏུས་དེ་སྤྱིད་ཏུ་བཞི་བརྒྱ་ཆ་བས་ཀྱང་
 ཏུང་བས་ཆོས་བཤད་པ་ནི་མི་ཏུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
 འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཀྱན་དགའ་བོ་འཁོར་ཏུ་འོང་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་ལ།
 སྦྱིར་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས་པས་ཕྱིད་སྤྱི་མ་ཉི་ཤུ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་ལས་ཏུང་མི་རིགས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། སྦྱིས་ཀྱི་
 བརྒྱད་ཁྲི་ལྷུར་སྤར་ཀྱི་བརྒྱད་ཁྲི་ཉི་འབུམ་དང་རྒྱག་ཁྲིར་འཕྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་
 འདོད་ན་ཆད་ལ་ཞིབ་ཆ་གྱིས། རང་ལུགས་ནི། སྤར་གསུངས་པ་རྣམས་
 དགེ་སྦྱང་དག་ལས་ཐོས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་། ཀྱན་མ་ཆང་བ་དཔྱད་པས་
 འགྲུབ་པར་ཐལ། ལོ་དེ་སྤྱིད་ཅིག་ཏུ་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྤྱང་ཆ་བཞི་
 བརྒྱད་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མི་སྤྱིད་ལ། དེའི་ཆ་གཅིག་ལ་
 ཡང་ཉིས་སྤྱང་ལས་ཏུང་ལྷག་དགོས་ན། ཉིས་སྤྱང་ལས་མ་བཟུང་བར་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །

༡༩ ལ གཞན་ཡང་། དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
 སྤོང་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཏུས།

སྤྱི འདི་གནད་ཆེ་ཉི། ཐེག་གསུམ་འདྲོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་ཀྱན་
 དགའ་པོས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་རྒྱགས་པར་ཤེས་ལ། ཉན་མངས་པ་སྣ་གཅིག་
 སྤངས་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཆང་པས་ཀྱང་ཆོས་ཕུང་རྒྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་
 བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཉན་མངས་སྤངས་ཅམ་གྱིས་རང་གི་འདྲོད་པ་རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཐེག་གཅིག་ལྟར་ན་དེ་ཅམ་གིས་རང་གིས་ལམ་སྒྲམ་པའི་བྱ་བ་དང་།
 ཉན་པས་ཆོས་སྒྲིན་པའི་མཛད་པ་རྒྱགས་པ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་ཕུང་གཅིག་
 རྒྱགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཆ་ཆང་བ་ལ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲང་ཚུལ་
 ཆང་དགོས་པས། ཉན་མོས་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་
 གཅིག་པར་སྒྲིས།

༢༣ ལ དེ་དག་གིས་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་གྱི་དེ་གསུམ་གཙོ་བོ་དང་།
 སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་གྱི་དེ་གསུམ་ཞར་བྱང་དུ་སྒྲིན་པའི་མདོ་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་ ཆོག་ལ་ཆ་འབྱེད་ཟེར་
 བ། འོ་ན་དབུ་མ་བའི་དེ་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་དེ་ཞར་ལ་སྒྲིན་
 པའི་མདོ་བ་དད་པར་བལ། ཁྱད་གྱིས་དེ་མདོ་གཉིས་གཉིས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་མེད་པར་བལ།
 སེམས་ཅམ་པའི་དེ་ཞར་བྱང་གང་ཞིག སྤྲ་མ་ལས་ལྷག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། གལ་ཏེ་འདྲོད་ན། མདོ་སྤྱི་ལ་སྒྲིས་པའི་ཞར་བྱང་དུ་སྒྲིས།
 འགའ་ཞིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་བབ་ཅིང་ཤ།
 ཞེས་སྟགས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། བྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །
 ཞེས་སྟགས་དང་། ཟུན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པ་ལས། ས་རྒྱམས་སྣ་ཆོགས་ཀྱན་
 གཞི་ཉི། ། ཞེས་སྟགས་སེམས་ཅམ་པའི་བྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་སྒྲིན་པ་
 རྒྱམས་བྱར་དུ་འབྱེད་གསུངས་པའང་དབྱེད་ན་ཆེས་མི་འཐད་པར་བལ།
 ལྷགས་པར་བྱེ་བ་ནི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྒྱུར་དགོས་གྱི། དེའི་ལྟ་བ་སྒྲིན་པ་

གང་ཡོད་མ་ཡིན་པས། རྟོག་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེན་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་
དགོས་ན། ཆོག་གཅིག་ཀྱང་སྔ་སྔར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་
ཀྱི་ལུང་དེ་སློ་སྔོས་ཡོངས་པའི་ལེན་ན་ཡོད་ཅིང་། ལེན་དེ་ལེགས་ཕྱིར་ཆོས་
འཁོར་དུ་དབུ་སེམས་སྤྱད་ཀྱང་བཤད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལུང་དེ་ཡིན་
ཀྱང་ལེན་རིལ་པོ་ཡིན་མི་དགོས་སྟུང་ན་ལེན་རིལ་པོས་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པར་བྱ་
མི་སྤང་ངོ་། །

༥ དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལང་
གཤེགས་དང་། བས། ཆ་ཕྱེ་ནས་མདོའི་རྟོག་དུ་འཛིག་གོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་འདི་ཡང་འཕགས་སེང་མ་གཏོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། ལེགས་ལྡན་སྔགས་སེམས་ཙམ་
པའི་དེ་བསྟན་བྱ་པལ་བ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པས་ཆ་འབྱེད་མི་དགོས་སོ། །

༡༩ ༥ ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་(ཅུང་ཟད་བརྟན་
པས་)དབུ་བ་བརྟོས་པ་འདྲ། ། ཆོར་བ་མི་བརྟན་པས་ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་བཞེན།
འདུ་ཤེས་ ཀྱ ནི་ཡུལ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། མཆན་མ་སྔགས་བྱད་པར་
དུ་མ་འདུས་པ། བྱེ་མ་སྦྱ་བོ་དང་། ཉིན་མའི་བྱེད་དང་། དབྱིད་དུས་
འཛིན་པས། ༥ མྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཉེ། ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྤྱིང་པོ་མེད་པས་
ཚུ་ཤིང་བཞེན། ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིག་ཉེན་ལྡོག་ཆོགས་བྱེད་པས་སྦྱ་མ་ལྟར།
ཉི་མའི་གཉན་གྱིས་བཀའ་བསྟུལ་རྟོ། །

ལྟ་ འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཐད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་ཤེས་
རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ། །

༡༩ ༧ དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཆར་མཛད་

དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་འདིའི་དོན་མཁས་གྲུབ་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། བར་བའི་གདུལ་བྱ་
 དབང་པོ་རྣེ་བས་གཞན་གྱིས་དྲང་མི་རུས་ཀྱང་། འདི་ཐེག་པ་གང་དུ་བསྐྱར་
 དྲང་གི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལྷགས་བརྗོད་
 ཟུང་གི་ཐེག་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲིན་ནས་ཞུགས་པ་ལ་
 འདོད་པ་ལེགས་སོ། །

༡༢ ཡ ༥ དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་
 བ། ཆད་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
 བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། དུ་ལྷང་
 གི་བྱར་གཉིས་སྟོས་པ་ལ། ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅམ་ལྟར་ཆད་གྲུབ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་པར་དོན་དམ་གཙོ་བོར་སྟོན་དགོས་པ་གོ་བའི་དགོས་པ་དང་།
 དོན་དམ་གྱི་སྒྲིས་བསྟན་ཆད་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་རང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་དགོས་པ་གོ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷང་དེའི་འཕྲོད་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལས་ལེགས་སུ་གང་དུ་ཡང་
 དྲང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། གང་དུ་
 ཡང་ཞེས་མང་ཆོག་སྟོས་པས་སྒྲིས་བྱིན་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ལས་ལེགས་སུ་
 གནས་ལྷགས་ལ་འདྲེན་དགོས་པའི་དྲང་རྒྱལ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་
 ཅམ་གཅིག་ལས་མི་འདོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དང་། དེའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ཅམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་དོ། །

༡ ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་
 དྲངས་ངེས་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་ཆད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་གྱང་དབུ་མ་བ་
 ལྟར་ན་དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

༡༥ ༡ དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། འདི་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་རོ་མ་
 ཉིད་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོ་བྱར་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་བཞིན་ལས་སྒྲི་རྩལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྱིར། དང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དོན་མི་
 འཐད་པའི་སྒྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུ་དོན་མ་
 ཚང་ཚུལ་ཡང་། ཀྱན་བཏགས་ནི་སྒྲོ་འབྲུལ་བས་འཕྲད་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཡིན་ལ། སྒྲུ་མའི་དོན་ནི། ཚ་ཤེས་རབ་བྱེད་བཙུ་བར། རང་བཞིན་
 དག་ནི་བཙུ་མའི་མིན་དང་། ། གཞན་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྒྱིར། ཅུ་ བྱང་འདི་ཡང་རྗེ་དགེ་འདུན་གྱུ་གྱི་ཚ་ཤེས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་།
 བསྐྱེད་མཆན་ལས་དགག་བྱར་སྒྱུར་བ་ལྟར། སྒྲུ་ཉིད་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ལྟག་
 མཐོང་གི་མཆན་ཏུ་ཡང་བཤད་མོད། འདིར་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ཀྱི་
 དོན་ཏུ་བཤད་པ་སྒྲོ་བའི་ཆོགས་གསལ་དང་། ཚ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ཆད་མར་བྱས་
 སོ། ། ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། སྒྲུ་བྱན་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་སྒྱིན་
 ལས་ནི། ། ཞེས་སྐགས་མཐར་ཆགས་སྒྲུ་བྱངས་པ་དང་། པ་རོལ་པོས་བྱང་
 མེད་བྱས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དགག་བྱ་རོལ་འཛིན་ཤེས་འདོད་
 ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱིས་པས་སྒྲོ་བྱ་མང་ཡང་མ་སྒྲོས་སོ། །

༢ ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། གཞུགས་འདུས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་
 རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། ། བས། གཞུགས་སྒྲེ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
 སུ་མི་མཐོང་རོ། ། ཅུ་ འདིའི་ཡང་དག་དོན་དམ་ཡིན་ན་དེས་སྒྲུར་
 བར་འགྱུར་བས། རང་བཞིན་ལ་བྱེད། ཁ་ཅིག་སྐགས་སྒྲུས་བསྐྱེད་པ་འདིར་
 བསྐྱེད་འཁོར་ལོ་བར་བར་བཞག་པ་ལ་དཔོན་ས་ཟེར་བ་ནི་བསྐྱེད་འདེངས་བར་
 སྒྲུང་རོ། ༣ བྱང་དེའི་དོན་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། དགག་བྱ་ལ་བྱང་
 པར་སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་བའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་སྐགས་པ་སྒྲུ་རི་བཞིན་པ་མིན་པས་
 དེས་དོན་མིན་ནོ་སྒྲུ་ཏུ་མི་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དོན་གྱིས་སྒྱུར་མིན་

པས་དངོས་སུ་སྒྲིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲི་རི་བཞིན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཐུང་།

དྲུ འདི་དང་མཐུན་པར་ལྷང་སྒྲིའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་། མདོ་དཔེ་
ནང་ན་དངོས་སུ་སྒྲིར་བ་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲིར་བས་བྱབ་པར་
གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། རྩོམ་གཙུག་ལས། དཔེ་
ཆེ་ཆོས་ཀྱང་སྤངས་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིས། ཞེས་དང་། དཀོན་
བཅེགས་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་རྩབ་མོན་ནས། ཐུང་ན་འདས་པའི་བར་དུ་
ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་གཉིས་བྱད་པར་གཏན་མ་སྒྲིར་བ་ལ་
གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཉིས་ཀའི་ནང་ན་དངོས་སུ་སྒྲིར་ཡོད་ཀྱང་དཔྱུས་མི་
འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

ལྷུ ༡ མདོ་སྒྲི་མའི་སྒྲིས་ཐིན་ལྟར་པ་མ་བསད་བྱ་དེ་བརྗོད་བྱ་
ཅམ་ཡང་མིན་ལ་བསམ་དོན་གྱི་སྤྲིད་སྤྲིད་སྟེ།

ཏུ དཔལ་འབྱོར་ལྟན་འགྲུབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལྟར། སྤྲིད་
པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ས་སའི་སྤྲན་མང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་པ་
ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིད་པ་ནི་གནས་གང་དུ་ཉིང་འཆམས་སྒྲིར་ཀྱང་སྤྲན་མང་དུ་
སྤྲིད་པས་གསོས་འདེབས་པར་འདྲ་བས་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ ཏུ གཉིས་
སྤངས་པ་བརྗོད་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག

ལྷུ ༡ ཡང་ཁོ་ན་རེ། དཀོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ།

དྲུ ཞེས་པའི་དོན། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བརྒྱས་རྣམ་བཤད་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོལ་ས། འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་
མཁས་པས་མི་དཔོག་པས་ཟབ་པ་དང་ས་བོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་དེ་རྟེན་ལ་བཏགས་

ཡོད་ཅེས་དུ་ཡོད་པས་སྤ་བ་དང་། མོས་བསམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་
 པས་ཟབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པས་
 སྤ་བ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཤེས་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། མོས་སྦྱོད་པས་
 ཤེས་དཀའ་བས་སྤ་བ་ལྟེ། རྒྱལ་གསུམ་བཤད་ལ། འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ།
 གུན་གཞི་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱལ་གིས་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཚུལ་སྟགས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ༤
 གུན་གཞི་སྟོན་ཡུལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་གཉིས་སྟོན་རུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐུ འདི་ལ་འོ་ན། སལ་ཆེན་པའི་ལྷང་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་
 དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཞེས་སྟགས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་གཞི་བསྟན་
 པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ནང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡོད་ཀྱང་མདོ་རང་གིས་མ་
 བསྟན་ཟེར་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱིས་དམན་མདོར་སྟོང་ཉིད་བཤད་
 པ་མི་འདོད་ལ། སྲིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ནང་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་
 ཆོགས་ཡོད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ ༤ དེ་གཉིས་གང་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་གཞི་གཅིག་པ་
 མི་རུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། ཏུ དེ་གཉིས་དགོངས་གཞི་གཅིག་པའི་
 གནད་གྱིས། ཐེག་བསྟུས་སུ་གུན་གཞིའི་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ལྷང་།
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ། ཆོས་རྣམས་གུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །
 དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་གུན་དང་། ། ཐུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་
 པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྤྲ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་
 པར་སྟོང་སྐབ་ལས་གསུངས་པ་དབྱུད་གཞི་ཆེའོ། །

ལྟ ༡ རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྟོང་ཆོགས་གུན་
 གཞི་ལྟེ། ། བདེར་གཤེགས་སྟོང་པོ་དགེ་བའང་དེ། ། སྟོང་པོ་དེ་ལ་གུན་

གཞིའི་སྒྲིག་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་ ལྷ་
 རྒྱལ་གྱི་ལས་སྒྲིག་གསུངས་ཤིང་། །ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྒྲིག་ཐོག་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་བར་བསྒྲགས་པ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་
 བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་རྒྱལ་གྱི་ལས་སྒྲིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

འབྲུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྒྲིག་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་གྱི་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིག་བསྟན་པར་རིགས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་ འདིས་སྟོང་ཉིད་ལ་གྱུན་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་
 བཤད་དེ། གྱུན་གཞི་འདྲིའི་པ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་གྱུན་བྱང་
 ཐམས་ཅད་འཛིག་པས། དེ་ལ་ཐེག་བསྐྱེད་སྒྲིག་ཐེག་ཆེན་པའི་བྱང་པར་བཅུ་
 བཤད་པའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བདེན་སྟོང་ཡང་ཉིད་
 འབྲུག་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛིག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གནད་ཀྱིས་རྒྱ་བྱེད་པས་
 རིགས་སྒྲིག་འཛིག་ཚུལ་དང་། ཉིད་བྱེད་པས་རིགས་སྒྲིག་འཛིག་པ་ནམ་མཁའ་
 དང་འབྲུ་བར་ཡང་བཤད་དེ། དོན་བསྐྱེད་ན་སྒྲིག་དོན་གྱི་སྟོང་ནས་དགོངས་
 གཞིར་བཤད་པའོ། །

ལྷ་ ལང་གཤེགས་དང་འབྲུག་འགྲེལ་གྱི་ ལྷ་ སྟོང་ཐོག་ལྟར་
 སྟོན་པའི་མདོ་ལྷུང་དངས་པ་འདི་དག་གྱི་དང་། །ལང་གཤེགས་སྒྲིག་མདོ་དེའི་
 བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་རྒྱལ་སྒྲིག་འབྲུག་ཅིང་། མདོ་རང་ཉིད་ཐོད་དུ་འབྱུར་པ་
 མ་མཐོང་ངོ་། །

ལྷ་ རྒྱལ་གྱི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་གནས་གསུམ་པོ་འདི་དག་
 ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིག་ཐོག་མདོའི་རྒྱུ་ལས་སྒྲིག་། ཞེས་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག ལྷ་ ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཐོབ་བྱ་དགོན་

མཆོག་གསུམ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཁམས། བྱང་ཆུབ། ཡོན་ཏན། འཕྲིན་
ལས་བཞི་སྟེ། རྫོང་རྫོང་གནས་བདུན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་ལ། བྱི་མ་བཞི་རྒྱ་དང་
བྱེད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་བདེན་མེད་དུ་བཤད་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོར་སྐྱབས་གསུམ་བཤད་པའང་མི་སྤང་ཞིང་།
སྒྲིབ་པ་འབྲེལ་གི་དཔེ་གསར་རྟོང་བདུན་དུ་བཅའ་བྱང་། བྱང་འདི་མ་རྟོང་ལ།
དར་ལྷིག་དང་རྩེ་རྩེ་སྟེན་གྱི་རྩིས་སྒྲིབ་པ་དེ་འདྲའི་བྱར་མི་སྤང་བས།
འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་འབྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པའི་བསམ་པ་
བརྟན་པའི་ལུང་འཕྲེལ་སྟེ་རིགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ནོར་
བར་སྤང་ལ། དེ་ནི་དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་ལུང་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་དེ་
སྤྲོད་བྱས་ན་འདི་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་
སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་ཆེས་དཀའ་བར་སྤང་སྟེ། གཟུང་གནས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དཔུང་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

༣ སྒྲིབ་པ་འབྲེལ་ལས། དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་བྱང་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་འདི་
བཞིས་བསྐྱུས་ཚུལ་རྒྱད་ལྟར། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། ། ཡན་ལག་
རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཏེ། ། གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་སྟེ། ། དག་རྒྱ་
གསུམ་ནི་རྟོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ་འདིར་མ་བྱིས། ༡ དེ་སྤྲོད་
དུ། སྤྲོད་བྱས་ལས། ལང་གསེགས་དང་རང་འབྲེལ་ལས་དང་དོན་དུ་
གསུངས་པ་འདི་ནི། ལྷ་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོའི་མདོ། ། གཟུངས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ། དཔལ་འབྲེང་། བྱང་འདས། ཡེ་ཤེས་སྤང་
བ་རྒྱན། ར་བོ་ཆེ། དགོངས་འབྲེལ། སྤང་མའི་འབྲེང་བ་ལ་ཕན་པའི་
མདོ། ། འཕེལ་འབྲིབ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
འཇུག་པའི་གཟུངས་སྟེ། ད་ལྟ་བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ ༡

སྒྲིང་པོའི་མདོ་བཅུའི་ནང་གི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ཞེས་བྱ་
བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མས་དེའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་མིན་ཏེ། ཡ
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་རྒྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲང་དོན་
དུ་བྱེད་ན་འོག་ནས་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཚུད་ལན་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་འབྲེལ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཚུ་དེའི་ཚུལ་ཡང་། སྒྲིན་དང་མི་ལམ་ཇི་བཞིན་དེ་དང་དེར། །
མེས་བྱ་བ་མས་ཅད་ནམ་ཀྱན་སྟོང་བ་ཞེས། ། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་
ནམས་སེམས་ཅན་ལ། ། སངས་རྒྱས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །
ཞེས་འགལ་བའི་ཚུད་པ་དངོས་སུ་བཞོད་ནས། རྒྱས་པའི་ཚུད་པ་ལྷགས་ལ་
བསྟན་ཀྱང་། ལན་དེ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ། སེམས་ཁྱམས་སེམས་ཅན་དམན་ལ་
བརྟེས་པ་དང་། ། ཡང་དག་མིན་འདིན་ཡང་དག་ཆས་ལ་བསྐྱར། ། བདག་
ཅག་ལྷག་པའི་རྒྱོན་ལྡན་གང་དག་ལ། ། ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྟངས་དོན་དུ་གསུངས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷགས་བསྟན་གྱི་ཚུད་པ་དང་། དངོས་སུ་བཞོད་པའི་
ལན་ནམས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་དྲང་དོན་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་གཙུ་
བོར་སྟོན་པས་མེར་མདོ་དང་དངོས་བསྟན་གཙུ་བོ་མི་འདྲ་བ་ལ། དེ་དང་རྒྱས་
སྟེ་མ་པ་རྫོ་ལྡན་ལ་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱད་སྟེ་དར་རྒྱུག་ན། ཐལ་
འགྱུར་འདིའི་ལན་འདེབས་ལྷགས་སྟགས་ཞིབ་ཆ་མང་པོ་ཡོད། ། འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་པ་ཉི་མ་སྟོང་གི་འོད། ། རྒྱས་པས་གསུང་རབ་དཀའ་གནད་
འདབ་མ་བརྒྱ། ། ཆེས་ཆེར་བཞད་པའི་ལེགས་བཤད་དཔལ་ཡོན་ཅན། །
དཔལ་ལྡན་རྟོ་རྟེ་འཆང་དབང་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། ། བཅམས་པའི་ཁྱར་སྟེ་རྒྱང་
ཡང་གཏིང་མི་མདོན། ། བདག་སྟོའི་རལ་བཅུད་བཤད་པའི་སྒྲུང་ཆེན་འདི།
སྒྲུང་བྱང་སྒྲུབ་པའི་གོས་ཅན་སྟགས་དུས་ཀྱི། ། མཁས་རྫོམ་བཤད་པའི་རྒྱ་སྟན་
དོ་རྒྱ་མིན། །

༥༠ གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟ་ན་བཟུན་བཅས་ལ་དོགས་པ་
འདི་འགོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་འགྲེལ་བའི་དེ་མདོ་དང་
བཟུན་བཅས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མདོ་ལ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་འགོད་ཡུལ་གྱི་མདོ་
བཟུན་བཅས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བཟུན་བཅས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐུ་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ།
ཐུན་མཛུགས་གི་དེ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གསུངས་པས་ཚད་པ་པོ་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་
གོང་འོག་སུ་ཞིག་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩལ་བ་ལ་ཚད་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་
ཞེས་ཁ་ཅིག་བྱེད།

༥༠ གསུམ་ཀ་ལྟོན་ན་རྒྱས་ཞེས་བཅད་པ་ལ་ལན་དུ་གསུམ་ཀ་
ལྟོན་ཡང་རྒྱས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་ཡུལ་གསུམ་དང་
རྒྱས་སྐྱོང་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་བཀལ་ལན་འདི་གཙུག་པོ་ཡིན་ཞིང་།
རེ་རེ་བ་ལྟོན་ན་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ཚད་པ་སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །
འདི་ལ་གསེར་འབྲེང་ལྟར་ན་འདིས་ཚད་ཚུལ་གཞི་ཅམ་མམ། ལམ་ཅམ་མམ།
ནམ་པ་ཅམ་ལྟོན་ན་རྒྱས་པའམ། ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། གསུམ་ཀ་ལྟོན་ན་
ལྷགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཚད་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཆེ། ལན་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
མི་འགྲིག་སྟེ། མདོན་པར་བཤད་པའི་ལྷང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་
ཅམ་བཟུན་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ན། ལན་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་གྱི་དཔེ་དང་མི་
འགྲིགས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲགས་སྐྱེ་མའི་བརྟགས་པ་ཁས་བླངས་ན་རང་
ལྷགས་ལ་ཡང་སྐྱོན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། སྐྱོན་འོང་བར་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མདོན་པར་བཤད་པའི་གཞི་དེ་འདིར་བཟུན་པར་རང་
གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་ཅམ་ལ་རེ་ན་དེས་ཀྱང་
མི་པན་ཏེ། མདོན་པར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་བམས་ཅད་
བཟུས་པའི་ཕྱིར་ན་ཅམ་སྐྱེ་སྐྱུར་ཀྱང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་

རྒྱལ་རྒྱུན་མེད་དེ། རྒྱལ་རྒྱུན་ཡོད་མེད་བཤད་བྱ་ལ་སྦྱར་བ་མེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་
ལམ་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུད་ཚུལ། མཛོད་ལས།
ཆོས་རྒྱལ་ས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ས། ། གང་ཞིག་ཉི་
བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་
ཅམ་འཛམ་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོར་གཞི་མི་རྟག་སྟགས་རྟགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་
འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཏུ་གཞི་སྟོན་ནམ་ཞེས་སྟགས་ཡིན་ལ། ལན་
ཡང་དགོས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་གཞི་སྟོན་ན་རྒྱལ་རྒྱུན་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དེའི་
ཡུལ་ཅན་གོ་ལས་ས་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པས་ཁོ་ནའི་སྦྱ་
ཡང་མི་དགོས་ལ། རྟོགས་མཁའི་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་གསུམ་ཀ་བསྐྱེད་ཞེས་ཀྱང་།
ཟེར་མི་ཏུང་བར་སྤང་སྟེ་ཞིབ་པར་དེ་ཉིད་ཏུ་ཏུངས་པའི་འབྲེལ་ཆེན་སྟགས་ལ་
དབྱེད་པར་བྱའོ། ། རྒྱལ་བཤད་ཀྱང་འབྱུ་སྟོན་སྐབས་འདི་དང་མཐུན་པར་
སྤང་རོ། །

༢༡ ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོགས་པ་སྦྱི་བའི་གཞི་མཆོད་
བཙུན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་འོགས་པ་དང་ཚུད་པ་མཆོད་
བཙུན་ལ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཡ་རྣལ་པོ་
དེ་མཆོད་བཙུན་ནི་ལྷས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱག་ཡིན་པས། མཆོད་བཙུན་ཏུ་
གཞི་གཉེན་རྒྱལ་གསུམ་བཤད་འདུག་སྟམ་ཏུ་འོགས་པ་སྦྱི་བའི་གཞི་བྱས་ཏེ་འདི་
ལ་དཔག་ན་ལྷས་ལའང་རེ་རེའམ་གསུམ་ཀ་སྟོན་ཞེས་ཚུད་པར་འདོད་མཁན་
ཞིག་གོ། ། འོགས་ལྷགས་ནི་དེ་བཤད་ཚུལ་མི་ལྟགས་པར་ཐལ། གང་ལ་
འོགས་པ་སྦྱི་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཚུད་གྱི་གཞན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་
ནམ་སྟམ།

༥ ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བཞག་གི་ཉོན་བྱང་སེམས་འཕགས་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་གྱིས་ཉོན་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་

ལམ་གསུམ་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟེན་དགོས་ཤིང་། ལྷ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་གསེར་འབྲང་
ལས། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་།
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་རིགས་སྒྲིབ་ཅིང་ཉན་རང་གི་ལམ་དངོས་རྣམས་
ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། ། རྒྱལ་ཆབ་དང་པོར་བསྒྲིབ་
ཅིང་། བྱིས་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པ་ཤུ་གྲུག་དང་སྟོགས་འདྲ་ཞིང་
མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྟོན་བྱུང་གིས་སྒྲིབ་ཅིང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་
སོ། །

[illegible]

༢ གནིས་པ་བྱུང་ཉི། ཙ་བར། གནིན་པ་ནི་ཆོ་བ་དང་(འབྲས་
 བུ་རྒྱལ་ཞུགས་སྐབས་)ལྷ་ཆོགས་ཉིད། ཏུ་ ཉི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཁོར་འདས་རྩ་
 བཅས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས། རྩ་མཆོར་རྩ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཉི།
 འབྲས་བུ་བཞི་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་རྩལ་གྲས་རྣམས་དང་རིང་བའི་
 དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་རྣམས་དང་བྱང་བས་ཐམས་ཅད་མཁས་

གྲིས་བར་དུ་གྲོང་ཁྱིམ་སྤུལ་བ་ལྟར། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
སྤུལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ༡ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། ལྷ བྱང་
མཚན་སྤྱི་དང་། མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། ། རོ་ཐུང་མེད་
དང་ཞེས་ཐ་མ་གསུམ། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གསུམ་
པ་དང་བརྒྱད་པ་སོགས་ ལྷ སྐབས་བཞི་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཞིགས་
སོ། །

༥༩ ༡ གཉིས་པ་སྤངས་རྟོགས་རྒྱགས་ཚད་ལ་(ཡར་དང་ཉ་དཔོན་
སོགས་)ཁ་ཅིག་ན་རེ། ༤ ཡང་རྒྱུ་པ་རྩེ་གུ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ༢
འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དག་བཅོམ་ལྟར་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ས་
དང་པོ་ནས་སྤངས་བ་ལ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྤྱིབ་ས་དང་པོ་བས་མ་སྤངས་པ་
ལྟར་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་ཕྱིར། ལྷ དང་པོ་བྱུང་ཞི།
རབ་འབྱོར་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་གཉིས་ཉན་མོངས་སྤངས་པར་ཆོས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དེ་རབ་འབྱོར་
གྲིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་གནས་བཟན་རབ་འབྱོར་
གྱི་ཁ་ཉིད་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཚོག་
ཏུ་ཐུར་བ་ཉིད་གྲིས་ཉན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ལྷག་པའི་
ཕྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་འདི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥༩ ༢ འབྲུག་པ་ལས། གང་དག་དུད་འབྱོར་བསྐལ་བ་མང་
པོར་ཆེ་བརྒྱལ་ཐུར་བ། ། དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཤིང་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་
མཐོང་ལ། ། ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འབྲུག་མཐོང་ཞི། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་།

ལྷན་ གནེས་པ་གྲུབ་ཟླ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། འཕགས་པའི་
 ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིས། ། འཇིག་ཚོགས་སྟོང་པ་བཙམ་ནམས་ཀྱིས། །
 སྒྲུ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་ནམས། ། གོས་རུལ་ ལྷ་ གྱི་དཔེ་ནི་མཐོང་སྒྲུ་
 གྱི་སྤང་བྱ་གནེས་རྒྱ་སྤྱན་ལྟར་གྲོགས་སུ་སང་ཡོད་པ་ལས་མཐོང་སྤང་གི་སྟོང་པ་
 ཟད་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། བཙམ་སྤྱད་མཁན་གྱིས་དྲི་མ་རྒྱུད་དེ་མ་ལ་སྤྱངས་
 པའི་ཕྱིར་འབད་པ་ཆེར་བཞེན་དགོས་པ་ལྟར། སྒྲུ་སྤང་རྒྱུད་དེ་མ་དང་
 གནེན་པ་ཆེ་དེ་མ་སྤྱང་དགོས་པས་དེ་སྤང་རྒྱུ་ ༡ དྲི་མ་དག་ལྷགས་དང་
 མཐུངས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ ལྷ་ རྒྱབ་ཟླ། ཀླང་བ་དང་པོ་
 གནེས་ཀྱིས་མདོ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རིའི་ཆེ་མོ་མཐོང་སྤང་ནི་ཤུ་མཐོང་
 ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཙམ་པ་དང་།

[illegible]

༥ མཛོད་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྱེ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་དང་། །
 ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། ། ཉོན་
 མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། ། འདིའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དང་། ཡུང་ལྷ་མའི་
 གནས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་སྤྱག་མི་སྤྱག་སྤྱགས་

ས། །

༥ ཅ་ཉགས་བཞི་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཉན་མངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་།
 ཉན་མངས་སྒྲིག་གྲུབ་པ་དང་། ཉན་མངས་སྤང་དགོས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གེ་སྤྱི་བ་བྱའི་དོན་དགུ་ལས། ས་སྤྱི་འི་ས་ལ་བཞེན་པ་
 བཞི་ཏེ། ༤ རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། ཆགས་དང་སྤངས་དང་སྤང་དང་དེའི། །
 གུན་ལྡང་དྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། ། ༥ ༡ དབུ་མ་སྤྱིང་པའི་
 ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། གངས་འཕྲེང་བསེལ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། ། ཅན་དན་
 བས་ལྷག་གསུང་གི་རྒྱུ། ། ལྷས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཉན་མངས་མེས། ། རབ་ཏུ་
 གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད། ༥ དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
 ཏེ། དེ་ལ་ རེ་ ཆོས་མཐོང་བ་སོགས་བཞི་དང་། བེ་ཆོས་དང་སོམ་ཉི་
 ལས་བཀལ་བ་བསྒྲུབས་པས་ ༤ འཕགས་པའི་བྱད་པར་ལྡེའམ་དང་པོ་བཞི་
 ས་སོར་བྱེ་བའི་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཆོས་མཐོང་
 བ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་ཤེས་ཆོས་རིགས་པ། རྗེས་བཟོད།
 ཆོས་ངེས་པ། རྗེས་ཤེས་སོ། ། ཅེ་ ཞེས་རྒྱལ་སྤྱུ་མ་དང་། དར་ལྷིག་
 སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། ༥ ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་ཏེ། ཆོས་སུ་བཟོད་པའོ། །
 ཤེས་པ་ནི། འདི་ལྟ་ཏེ། ཆོས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། ། རིག་པ་ནི་འདི་ལྟ་ཏེ།
 རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། ། རྫོ་ནི་འདི་ལྟ་ཏེ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ།
 ཞེས་པའང་འགྲེལ་མི་ཆགས་པར་མི་སྤང་། ༤ རང་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པ་ལ་སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བ། གཞན་ཀྱི་དེ་ལ་བེ་ཆོས་ལས་བཀལ་བ། ཆེ་
 ལམ་སྒྲུབ་རྒྱལ་རང་གིས་ཤེས་པས་གཞན་ཟེར་གྱི་རྗེས་འདེད་མི་དགོས་པས་ ༢
 གཞན་ཀྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་སུ་ཉེགས་སོགས་གཞན་

གསུངས།

དེ ཁ་ཅིག་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་
 མི་སྲིད་པས། རིགས་ངེས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་ལ། དེ་མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་ཡང་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་
 གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི། གཞི་ཤེས་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་མིན་ཟེར་བ་རང་ལྷགས་
 ཞེན་འཐས་པ་དང་། ཆོག་ཅམ་སྒྲིང་པོར་ཟད་གྱི། ལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་
 མིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལས་ལྷག་པའི་
 སྐབས་གསུམ་པའི་བཟུང་བའི་གཞི་ཤེས་བཞག་དུ་མེད་ཅིང་། གཞི་ཤེས་
 དངོས་ས་བརྒྱད་པར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་དུ་འགོག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར། ཞིབ་དུ་རྣམ་བཤད་སྐབས་གསུམ་པར་བཟ།

༤ ཉི་མུང་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའ་ཤེས་པ་དང་། བས། བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་
 ལམ་ཉིད་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན།
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱེ། བྱེ་འདའ་
 ཚུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སྒྲིམས་པར་འབྱུག་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ལས་འདའ་བ་ལྟ་བུ་གནས་ནས་འདའ་བ། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་པ་ལས་འདའ་བ་ཤེས་
 མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ༥ ཤེས་མཐོང་གིས་
 བལྟས་ནས་འདའ།

༥ ཉི་མུང་ལས། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་

པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བེ བདུད་རིས་སྒྲིག་སྒྲིམ་
ཐུང་པ་དང་། དགེ་ཅ་ཉན་རང་ལས་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲིགས། ༩
སྐྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

༥༥ ག ༡ ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། རི་སྤྱིད་ཀྱན་སྦྱང་གི་རྟོག་པ་
ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མི་བྱས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྒྱ་མཚན་
མེ གང་ཞིན། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ཚུལ་ནི་གཞུགས་སྐྱུར་
བཞོད་པ་ལྷ་ཆོགས་སུ་བཏུན་ཀྱང་། ཐུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་དུས་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ།
རྒྱ་དུས་ན་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་། མཚན་
ཉིད་ཐེག་པར་དེ་མ་ཆང་ལ། ཐུགས་ལ་ལམ་དུས་ན་ཡང་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་
དངས་ཤིང་གཞུང་རྣམ་ལྷ་སྐྱར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ ༡ དང་། དེ་ལ་
ཡང་ཀྱན་རྟོག་དགག་དགོས་ཞིང་། རྟོག་པ་ལྷོག་པའི་རྒྱ་ བེ གང་ཡིན་ན།
དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་འགག་པ་ལ་སྟོས་པས། དེ་འགོག་ཚུལ་སེམས་གནས་
དགུ་པའམ། དབང་པོ་རྣམས་བརྒྱད་པ་ཅན་གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་རིམ་པ་དེས་དམིགས་
མེད་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་དང་ཐུགས་ཏེ་སྟོང་ཕྱད་གྱི་རིམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
མཐུས། དཔུང་འཛོག་གཉིས་ཀར་ལས་སུ་མི་བྱང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱང་ལྷས་ལ་
བྱབ་པར་གནས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གེགས་གྱི་གནས་རན་ལེན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་གོ་རིམ་ལྟར་གྱི་བྱེད་པས་གཅིག་ཆར་སྐྱུངས་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱང་
གཅིག་ཆར་འཛོལ་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི། ༡ གསང་འདུས་ཁོ་ནས་ཤེས་དགོས་
པས མེ ཕྱིར་ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱད་ལྷེ་གསུམ་དང་། དེ་དག་
གི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་པཎ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟོན་པས་ཞི་ལྷག་གི་

འགྲེལ་ལྷགས་རྣམས་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྒྲུལ་རིམ་
གསུམ་དང་། ཤན་ཏི་བའི་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་དང་། ས་སྡེ་དང་བྱམས་ཆོས་
ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལ་མེད་ངོ་། ། འོ་ན་དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། མཆན་མ་དེ་ནི་ཁྱབ་
བྱ་བ། ། སེམས་ནི་ཀྱན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱ། ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་དེ་ཡང་
བསྐྱབ་ནི། ། སྒྲ་ཡི་ཅེ་མའི་བར་དུ་གནས། ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོ་ས་
ལའི་རྒྱན་སྟོང་འགྲེལ་སོགས་དུ་མས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་
འདྲ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་སྒྲ་སྟུང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་།
ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེས་སྟུང་རྒྱལ་གྱི་གནད་སྤྱོད་མེད་པས། དེ་དག་གིས་ཞི་གནས་
སྒར་མ་བསྐྱབས་པར་དཔྱད་པ་དྲག་པོ་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཅམ་ཡང་འབྱུང་མི་རུས་
ཏེ། སྐགས་རིམ་ལས། ཐིག་ལེ་སྤྱོད་མེད་པས་སེམས་བཅན་ཐབས་སུ་བབྱུང་
ནས་བསྒྲུལ་པས་གནས་དང་དམིགས་རྟེན་གྱི་གནད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ནང་
དུ་གནས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པས་དཔྱད་སྒྲུལ་མང་པོ་དང་བསྐྱེས་ཀྱང་། རྒྱུད་རིམ་
གྱིས་དུལ་བའི་མཐུས་སྤྱོད་མེད་པ་སོགས་སྟུར་དུ་དགག་བྱས་པས། གཞུང་
གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་ལྷགས་དང་མི་འདྲའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་བསྒྲུལ་པའི་
གནད་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུག་གོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
རྒྱལ་དང་། རྟོག་པ་ལྟོག་པའི་རྒྱ་གཉིས་སྐགས་ལ་རག་ལས་རྒྱལ་སོ་སོར་སྡེ་སྡེ་
རྟོགས་དང་རྟོགས་སྐྱབ་དུ་སྟུར་བ་འདི་ནི་འདྲེན་མཆོག་དབྱེས་པའི་རྣལ་མོར་ལེ་
འགྲོ་སྒྲུལ་ཡང་། བདག་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་སྐྱུངས་པ་མ་སོང་བས། རིགས་སྐགས་
འཆང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་མཛོད། །

དེ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་རྣམས་དུ་ཐུག་
དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅོ ཁ་ཅིག་ལམ་དུས་

ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ལམ་དུས་ན་ཡོད་དེ། ལམ་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ལམ་
 རྫོགས་པ་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱུར་མཐར་ཐུག་ནམ་
 མཁུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་
 དུས་མཉམ་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱ་ཚོགས་རྫོགས་པ་འང་འབྲས་དུས་སྒྲིབ་
 ཡོ་བེར། ༡ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་རང་སྤང་ལ་ཞིང་དག་པ་རབ་
 འབྲམས་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་སྤངས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ།
 མ་དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱུ་རང་སྤང་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་རིག་
 པའི་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར། ཚེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
 སར་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྲམས་མི་སྤང་ན། ལམ་དུས་སྒྲིབ་དག་པ་རབ་
 འབྲམས་འབའ་ཞིག་དུ་བསྐྱེམས་པ་འབྲས་མེད་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
 ལྟ་ན་འང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་རྒྱས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། མཁུན་
 བྱ་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་པོ་དང་། རྒྱང་བྱ་ཅན་ལ་གངས་རི་སྒྲོན་པོར་
 སྤང་བའི་ཆེ་སྤང་བ་དེ་དག་སྒྲན་པ་ལ་མི་འབྲུང་ཡང་། བྱ་པར་སྤང་བའི་
 སྤང་ཚུལ་དེའི་སྒྲིབ་ཤར་ནས། དེ་སེལ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༢
 རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་སངས་རྒྱུ་རང་སྤང་། བས། སྐད་བྱེད་པ་ནི།
 ཞེས་སོ། ། རྒྱུ་ཁ་ཅིག་འདི་ལམ་རིམ་རྒྱང་དུ་འདོད་མོངས་པ་འང་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་སྤང་བ་ཁོ་
 བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱུ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྤང་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྒྲིབ་ རང་སྤང་ལ་སྤང་བ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༠ ག དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 བ། རྒྱལ་སྒྲུ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་དེའི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་རྒྱལ་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཁོ་ན་རེ། ལངས་
སྒྱའོད་དཔག་མེད་གྱིས་ཀྱང་སྒྱལ་སྒྱའོད་དཔག་མེད་གྱི་དཔང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་
ལམ་རྒྱལ་པའི་ཚད་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་དེས་དེའི་རྒྱད་གྱི་ཡིན་ཏན་མ་ལྟས་
པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེའི་གོ་འཕང་ཡང་མངོན་དུ་མ་བྱས་
པར་འགྱུར་རྟེན་ཟེར།

[illegible]

དུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་དུག་པར་སྦྱར་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

༡༧ ན རྟོགས་རིགས་དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་རིགས་

དེ་གཉིས་སམ་སྤངས་རྟོགས་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུན་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཐུར་

ཏེ། ན དེ་ནི་དཔལ་འབྲང་སང་གེའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་

འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བསྟན་པ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་བཞི་པ་དག་ལ་

རྟོགས་པར་མཛད་པ་ལགས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་

རྟོགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། དེ་འདིའི་

དོན་གང་ཞེ་ན། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་

པ་རྣམས་པ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པའི་བགྱི་

བ་མཆིས་པ་དང་། བགྱི་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། ། ཞེས་མདོར་བསྟན་

ནས། སྤངས་རྒྱས་བཤད་སྐབས་སུ་དེ་ལགས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡང་འདུ་བྱས་

དང་འདུས་མ་བྱས་མཆིས་སོ། ། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་འདུ་བྱས་དང་

འདུས་མ་བྱས་མཆིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བགྱི་བ་མ་མཆིས་པའི་དོན་

སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་ཉན་རང་སྐྱེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མ་གཟིགས་ཚུལ།

སྤངས་དངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པར། རབ་འབྲིང་བ་མའི་ཆོས་མ་རྟོགས་པས་

ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མ་ལགས་པའི་སྤྲད་དུའོ། ། ཞེས་

དང་། ཞོང་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་

དོན་བཤད་པའི་གནས་ལགས་སོ། ། བཙམ་ལྟ་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་

པའི་སྒྲིང་པོའི་གནས་ཟབ་པས་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཡང་ཟབ་

ཅིང་སྤྱ་ལ་བརྟགས་དཀའ་ཞེ། ཞེས་སྐྱེས་གོང་བསྐྱེགས་ནས་དབྱུང་ན།

བདེན་བཞིར་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྤྱ་བའི་བདེན་བཞིའི་འདུག་ལྟ་

བྱེད་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་

སྤྲོབས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་རྩ་མཉམ་དུ་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་

དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་རབ་འབྱིང་མཆོག་དཔལ་སྟགས་སུ་མཆོག་
 མར་ཞེན་པ་མ་སྤང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུག་ཀྱན་ཕྱ་མོ་ནམས་ཀྱང་མི་སྤྱང་ཁིང་།
 ལམ་སྒྲིམ་པ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའང་མ་རྟོགས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
 དགགས་སྟོ་རུས་དང་མཐུན་པར་རགས་པའི་བདེན་བཞི་དང་དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་
 མཆོན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་མ་ཁེགས་པས་བགྱི་བ་མཆིས་པ་ཞེས་བཤད། ཐེག་
 ཆེན་གྱིས་སྟུག་ཀྱན་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་དགོས་པས་སྒྲིམ་ཆེ་ཡང་བརྒྱ་དོན་
 གསུམ་སྟགས་དང་། གཙུ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ་སྤྱང་ཉིད་
 གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་འཇུག་ཤོག་སྟགས་ཉིན་འབྱུང་གི་རིམ་
 པ་འཛོག་པར་ཙ་འཇུག་གཞི་གསུམ་སྟགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་གོམས་
 དགོས་པས། དེ་ལྟར་མཆོན་མའི་སྟོས་པ་མེད་པར་གོམས་པ་མཐར་ཐུགས་པ་
 ལ་བགྱི་བ་ན་མཆིས་པ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཡང་།
 མདོ་འདིའི་སྒྲིམ་གྱི་འགྲེལ་བ་འཕགས་པོད་གྱི་མཁས་པ་ཆད་ལུན་སུས་ཀྱང་
 མཛད་པ་མ་མཐོང་བས། མདོ་དོན་ལ་རང་དབང་དུ་ཁ་ཆོན་གཙང་ག་ལ་རུས།
 འདི་ལས་སྤྱ་བར་དཔྱད་རུས་མཁན་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
 ༡ བྱལ་སྟེ། དེ་བཞིའི་བྱད་ཆོས་མི་རྟག་སྟགས་རྟོགས་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ༢ རྒྱ་ལ་མམས་ཅན་སྒྲིབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་སྤང་རུང་དང་གཉེན་པོ་
 སྒྱུ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་མ་སྒྲིབ་པའི་རྟག་གཟག་རུང་དང་མིང་
 ཐོག་སྒྲིབ་པ་ལོངས་སྤྱད་རུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
 (དཔེན་) རི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི ། (དོན་ནི་) དེ་བཞིན་ཉིན་
 (ནམ་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱང་པོ་ལྟ་ལ་བྱའོ། །) འདིར་སྟོགས་གཉིས་(ནི་ཆགས་སྟགས་
 ཉིན་མོངས་པའི་སྟོགས་དང་། དད་སྟགས་གཉེན་པོའི་སྟོགས་སོ།) ཞི་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་སྤྱད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་བརྟན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱེ་
 བ་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཉིན་མོངས་དང་བྲལ་བར་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐེག་པ་

གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། ཡེ རྩུགས་རེ་མ་ཡིན་པར་ཐེག་
གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཀུན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྒྲིན་སྟེ། སློ་བརྟན་གྱིས།
གང་ཟག་ཀུན་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བྱེད་ཅེས་སོ། །

༡ ཟུང་ལ་བའི་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲིན་
པ་དང་། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་མཐུན་པར་སྒྲིན་པ་དང་།
ཆགས་སྤང་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ཀུན་སྒྲིན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅིང་གུས་པར་
བྱེད་པའི་ལེགས་སྒྲིན་དང་། རྟོགས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་སློ་
བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བདག་ཉིད་གྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། གཞན་དག་ཀྱང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ན་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ཅེས་སོ། ། རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཟས་
གྱིས་སྟོར་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་བཤད་པ་འདྲ་
སྟེ་དཔྱད་དགོས། ༡ ཟུན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྟག་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཡེ འཕྲུལ་ལྟར་པ་དང་བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པར་ཟུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་
གྱིས་སྒྲིན་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་དགོས།

༢ རྩུགས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཟུང་སྒྲུ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་
དང་ཀླ་བ་དང་། ། འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཅད་ནས་སྤངས། ། (བཡིན་ཏེ་སྤྱག་
བསྐལ་དེ་དག་གི་གཞི་) ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྒྲེ། ། (བ་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག ། འཕགས་པ་) དེ་ལ་སྒྲེ་བ་དེ་མེད་ཕྱིར་(ན་སྤྱག་བསྐལ་) དེ་
རྣམས་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༡ རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོད་གསུམ་
གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་གངས་སྟེད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དེ་སྟེད་སྤྱག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར།

ཞེ་ ༡ འདི་ལ་འོ་ན། ས་དགུ་བ་པ་དེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒྲིག་
བཞོན་པ་སྟོང་གསུམ་བྱེ་བ་འབུམ་གྱི་རྩལ་སྟེན་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་
སྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་སྟོན་པར་མ་བྱས་པའི་ཞིབ་ཆ་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
༡ འདྲོད་ན། དེས་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་སྒྲུབ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བཟུན་ནས། དེ་རེ་
རེས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་རེ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྔ་མ་
ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ༡ འདྲོད་ན། དེ་དག་སྟོན་ལམ་ལ་འགོད་ཀྱང་མ་
བཞོན་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་པར་ཐལ། འགོད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པར་
བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། ༡ འདྲོད་ན། སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་ཆད་དང་འགལ་བེར།

༡ ལྟ་ ༡ སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
སེ ༡ ལྟས་སྟོན་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱ་ཆོགས་རྫོགས་པར་
ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་
མང་ཡང་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ། རྒྱན་མཐའི་དུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་འོག་མིན་ཡིན་ནམ།
འོག་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དགོས་སམ་མི་དགོས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ཞིང་གཅིག་ཐ་དད་སྟེང་ནས་དབྱེད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད།

༡ ལྟ་ ༡ ཉི་ལྟང་ལས། བཟུན་པ་འདི་ལ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་
རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ་མོ་ ཉེ་ ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། བཟོད་པ་
ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངན་འགྲོའི་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །
བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དེའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་
སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

འདིར་གྲིད་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་ཐུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཐུར་མི་
 འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འདྲོད་པའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་ཐུ་རན་ལས་འདས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། དག་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ཐུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་ཡང་དམ་པའི་
 ཆོས་པར་དཀར་པོའི་མདོ་ཆད་མར་བྱས་ནས་རི་ལྟར་འཕགས་པ་ཤ་རིའི་བྱ་ལ་
 སྐགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཐུ་རན་ལས་
 འདས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཏུས་དེ་གྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་
 རྒྱུ་ཆད་པའི་ཐུར་རོ། ། ༡ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱུ་བཅད་པའི་ཐུར་དེ་ཉིད་འདིའི་ཡོངས་སུ་ཐུ་རན་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། ཨི ཕུང་འདིའི་མཚུག་
 ལྟར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུང་འདས་ནི། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གཞན་
 དོན་རེ་ཞིག་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཆ་ལ་འདྲོད་པ་ལགས་ཀྱང་། བསྟན་གྲགས་ཆོས་
 ཉིད་ལ་བཤད་དོ། ། དེ་ཉིད་ཐུང་འདས་མིན་གྱང་ཐུང་འདས་ཀྱི་སྒྲས་བཞུན་
 ཏུང་བའི་དཔེར་ཐུང་འདས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལྟར་སྟངས་ཡང་། ཡིག་ཆས་
 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུང་འདས་དངས་པ་ལྟར་ན། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་པ་
 རྣམས་མོ། ། འདིར་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
 ཐུ་རན་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དང་པོའི་སྒྲམས་འཚུག་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབྱེད་པ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་རང་གི་ཡན་
 ལག་ཏུ་བྱལ་བ་ལྟ་བུའོ། ། འདིར་བཤད་པའི་ཤ་རིའི་བྱ་ནི་མཆོག་བྱང་ཡ་གྲུལ་
 གྱི་ཤ་རིའི་བྱ་མིན་ལ། དེའི་མིང་ཅན་ཞིག་གོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱང་
 ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཤ་རིའི་བྱ་ཁྱོད་མ་འོང་ཏུས་སུ་ནི།
 རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། ། པརྒྱ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཀྱང་།

དུ་ཐུན། ། ཞེས་སྐུ་མ་ཙཱ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ནས་སྒྱུར་གྱི་ཤ་རིའི་ཁྲ་འཆར་
 རྒྱ་བའི་ཤེས་ཐུང་དུ་བརས་ལ། མདོ་རྩ་ཐུང་འདི་དག་གསུངས་པ་ཐ་དད་པའི་
 ཚད་ན་མི་སྤང་བས་ཆེན་མི་སྤྲོ་པས་དཔྱད་ཅིག ། ཤེས་རབ་འཁོར་ལོ་དཔལ་
 ཐུང་འདབ་མའི་རྩལ། ། བུར་བས་རབ་ཚུས་བུར་བའི་ན་རྒྱར་མ། ། རྒྱལ་
 བརྟན་ཁོར་ཡུག་འགོངས་པའི་དར་དིར་དབྱངས། ། རྩོག་སྤྲད་བཙོན་ཤེས་
 འདབ་མའི་གར་གྱིས་བྲེལ། ། མཐའ་བལ་སྒྲོ་རྩོས་རལ་སྒྲོང་ནས། ། ལེགས་
 བཤད་མཚད་ཡོན་བསྐྱེངས་མཁས་པ། ། ཡོངས་འཛིན་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཞབས། ། དད་པ་ཡིས་ནི་སྒྱི་བོར་བརྟེན།

ལྟ་ ༩ ཡང་པ་རྩི་ཏ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགོས་
 པ་གཞུང་མངོས་པའོ་ཟེར། སྤྱིར་ལུས་མངོས་པ་རུང་ཡང་དགོས་པ་ལུས་
 མངོས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་སོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་མངོས་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་སྐབས་སུ་
 མ་བབས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། ཀློང་འདི་འདྲོད་པ་ལོ་མི་ཀར་
 བརྟེན་པ་བདེ་བྱེད་དགའ་བའོ། ། སྤྱི་མ་ནི་མ་ལེན་གྱི་གཞུང་ལས། ། བརྟེན་
 བཙུག་དག་ནི་བཅས་ཅད་དམ། ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གྲུ་
 མ་རིལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །

༡༠༠ ན ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགོས་སོགས་ལ་བཞིན་མ་ངེས་པར་
 བཤ། བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་བརྗོད་བྱེད་ཕུན་ཆོགས་དང་ལྷན་བཤད།
 ༡༠༠ ཏ རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ནམས་ན་རེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་གཏི་སྟོད་ཡུལ་མིན་པས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་འོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ འདིའི་དོན་ལ་མཆན་ཁ་ཅིག་ཏུ། རྟོག་གཏི་ཞེས་པ་

མདོ་ལྷེ་པ་སོགས་ལ་བྱས་ནས། དེ་དག་གིས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་མིང་རྣམས་ཐུབ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ལ། གཞན་བཤད་བ་གསལ་པོ་མི་
 ལྷང་ཡང་། ཁོ་བོས་དབྱུད་ན་རྟོག་གི་པ་ཞེས་མི་འབྱུང་བས། རྟོག་གི་ཞེས་པ་
 ལྷར་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་མི་རུས་པས་དངོས་གྱི་
 བརྗོད་བྱ་མིང་དང་དེ་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་ལྷན་མིན་དུ་འདོད་ལ་བལྟན་བཅས་སོགས་ཀྱང་
 དེར་འདོད་ཅིང་། དོན་སྐྱེའི་བཤད་པ་མི་གསལ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་
 ལེན་གསུམ་པར། རྣམ་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་འདྲ་རྣམས་ཀྱང་འཛོག་དཀའ་
 ལ། སེལ་འབྲུག་མི་འདོད་པའི་སྟོགས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་སྐལ་མཉམ་འཆད་
 པའི་མཛོད་འགྲེལ་གྱིས་ཐུབ་པ་འདྲ་ཞིག་ལྷང་ཡང་། གནས་རྒྱག་པར།
 རྣམས་སྐྱ་རྣམ་པ་བཅུ་རྒྱག་གོ ། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་འབྱུང་བས། དབང་
 ཤེས་ཉིད་རྣམ་མེད་དུ་རིགས་སོ། ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བའི་
 བམ་པོ་སོ་ལྷ་པར། གཞན་ཡང་ཆོག་ནི་མིང་ལ་འབྲུག་ཅིང་། མིང་གིས་དོན་
 ལྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷགས་དེ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་དངོས་པོ་པ་
 འདོད་པའི་གནས་མེད་པས་དགོངས་པ་བཅལ་བར་བྱའོ། །

༡ རང་འགྲེལ་ལས། མིང་བྱེད་པ་ནི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན་
 གཞུགས་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོ བྱེ་སྐྱེས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་
 ཆོགས་བྱམ་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་བརྗོད་བྱེད་དུ་འདོད་ཅིང་། མིང་
 ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདིར་མིང་བྱེད་པ་ཞེས་སྟོས་
 པ་བཏགས་པའི་མིང་དུ་བལྟན་ནས། མིང་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་དུ་འབྲུལ་བ་
 འགོག་ཆེད་ཡིན་པར་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །

༡༠༩ ག མིང་གང་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་བཏགས་པ། རྩ རག་
 སྟོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། ། ཐུག་དང་མིག་དང་རྩྭ་རྩྭ་དང་། ། མཚོ་
 རིས་རྩ་དང་དོན་དགུ་ལ། ། མཁས་པས་གོ་སྐྱ་ངེས་པར་གདགས། ཞེས་པ་

ཉར། ༡ གློ་སྒྲོ་དོན་དགུ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ ༡ དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་
ལས། དེ་དག་ནི་རག་གི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། རག་གི་སྒྲུ་ཡིན་ན་སྒྲུ་ཅམ་གྱིས་
ཙ དོན་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན་རག་ནི་མིང་ལ་འབྱུག །
༡ དཔེར་ན་གློ་ཞེས་བྱ་ལ་ལྟ་བུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །
ཙ གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། དམ་པོ་དང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་
གཏོགས་པར་གསུངས་པ། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར། མདོ་སྡེ་བའི་སྐབས་
སུ། འདུ་བྱེད་དམ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ། བྱེ་སྒྲུས་ལྷན་
མིན་འདུ་བྱེད་དང་དམ་པོའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་འབྲང་བ་ལྟར་རོ། །གསེར་འབྲང་གི་ལྱང་
འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པས་དཔྱད་
པར་བུ་འོ། །

༢ ཡང་དཔྱད་པ་བ་སོགས་རྟོགས་གེ་བ་དག་བཏགས་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཀུན་བཏགས་དང་དངོས་མེད་ལ་འདོད་དེ། ༡ རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཆོག་
སོགས་ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་གང་། །
རི་ལྟ་བུར་ན་འབྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ འདི་ལ་
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྒྱུ་ཆེན། གྲུ་རྒྱུང་བའི་རྒྱུ་སོགས་སུ། ཆོགས་
སོགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་རང་གི་བཛོད་བྱའི་དོན་དངོས་པོ་ཡིན་ནི་འབྲེལ་
བའམ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་དེ་ལ་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་ཆ་དངོས་མེད་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐུན་
བར་འབྱུང་ལ། སྡེ་བདུན་རྒྱུ་དུ་ཆོགས་སོགས་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་ཚིང་
གཞི་ལ་སྦྱར་གྱུང་། འགལ་བ་མེད་དེ། བ་རོལ་པོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆ་
ཡང་སྒྲིམ་ཡིན་པས་བཛོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༣ གསེར་འབྲང་ལས། རྟོག་གེ་བ་ནི་དངོས་ཀྱི་བཛོད་བྱེད་སྤྱི་དང་

ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱེད་སྤྱི་རང་མཚན་པ་ལ་འདྲིན་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་འབྲེང་ཆོགས་ཟིན་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་པ་དབྱེད་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད།
 འདིར་ཞིབ་ཆ་འགའ་དགོས་སོ། ། རྟེན་ཞིབ་ཆ་ནི། འདི་འདྲིན་པ་པོ་
 གཙོ་བོར་དབྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀྱན་བཏགས་
 ཀྱི་ཆ་ལ་འདྲིན་པས། དངོས་མེད་དུ་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་སོང་གྲང་དངོས་
 མེད་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། འོག་ནས་རྣམ་བཏགས་འབྲེལ་ལ་ཉེས་འདི་མེད། ། ཅེས་
 སྦྱོན་སྤྱང་སྐབས། བྱིད་ཅག་འབྲེལ་བ་ཅག་དངོས་འདྲིན་པ་ལ་སྦྱོན་འདུག་
 གྲང་། ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲོས་བཏགས་ཅམ་དུ་སྦྱ་བས་སྦྱོན་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རིག་གཉེར་ལས། གངས་ཅན་ང་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས། སྤྱོད་ན་
 དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱེད་འདྲིན། ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་སྦྱར་བའི། ། འབྲེལ་
 མེད་གཟུགས་ནི་རི་ལྟར་སྦྱོར། ། ཞེས་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་དང་སྦྱར་བ་ལྟར་
 བ་ཡང་། དེས་གྲང་ལྡན་མིན་དུ་འདྲིན་པས་དངོས་མེད་མི་རུང་ངོ་། །
 ༡༠༡ ། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མུང་དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་རྟོག་གི་འབར་བ་
 བས་བཤད་རིགས་འབྲུམ་རྒྱུ་སོགས་ལས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་མི་འབད་པར་བཤལ་
 བ་དང་། ༡ སྦྱོད་འདུག་ལས། ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་བྱ་དང་ནི། ། ཤིང་
 དང་འོད་ཟེར་བམས་ཅད་དང་། ། བམ་མཁའ་ལས་གྲང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། ། རྒྱན་
 མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འདི་ནི་ལུས་
 རྟེང་ནས་གྲང་འགྲུབ་རུང་གི་སྦྱོན་ལམ་ཏེ། མས་སྦྱོད་དང་། རྩལ་བཅས་
 རྩལ་མེད་ཀྱི་ས་ལ་རིམ་པར་འགྲུབ་ཚུལ། རྒྱན་ལས། སེམས་དཔའ་མཆོག་
 གི་སྦྱོན་པ་ནི། ། ལུང་དང་ཡོན་ཏན་དབང་འབྱོར་ལས། ། ལྷ་དང་གཟུགས་
 ནི་བམས་ཅད་དང་། ། བམ་མཁའ་ལས་གྲང་འབྲུང་བ་ཡིན། ། ཞེས་པ་དང་
 གཅིག་པར་སྤྱང་ངོ་། །

༡༠༩ ལྷ་ མེད་གི་སྒྲིག་ནས་བཟུན་བཅོས་ལ་དགུ་ཡོད་པའི་བྱ་གཞི་རྣམས་སྤངས་དང་། རྣམ་པའི་བཟུན་བཅོས་ལ་སྒྱིམ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྒྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། (སྒྱི་བའི་རྟོག་གའི་གཞུང་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་སྒྲིག་ནས།) མོས་ཚོད་སྒྱབ་པ་ལྟར་ཡིན་དང་། ། (འཇོག་པའི་གཙུག་རྒྱན་དང་། བྱ་རྟོག་སོ་རྟོགས་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་སྒྲིག་ནས།) རོན་མེད་རོན་ལོག་རོན་དང་ལྟན། ། (ཀུན་སྒྲིང་གི་སྒྲིག་ནས། བུམ་བེ་གསང་ཆོག་སྟོན་པ་དང་ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་འཆུག་བའི་དེ་ལྟ་བུ།) ངན་གཡོ་སྦྱིང་མེད་ལྷག་བསུལ་སྦྱིང་། ། བཟུན་བཅོས་གསུམ་ཆན་གསུམ་དུ་འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་སྒྱིར། །

༡༠༩ ལྷ་ མེད་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག་བཀའ་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་སྒྱིར། རྟོ་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རོན་བྱ་སྦྱོད་པའི་རྒྱལ་དཔེར་སྤངས་ནས་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་མཇོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། གདུལ་བྱ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེར་མ་འདུས་པའི་བཀའ་མེད་པའི་སྒྱིར། རྟོ་འདི་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞིར་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེར་མཛོད་བཞག་ཀྱང་། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོད་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་མཆུག་ཏུ་དེ་རིམ་པ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ལ། དཀའ་འགྲེལ་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བརྒྱ་བཟང་བའི་ཆེ་ཡང་། རབ་འཕྱར་གྱི་ལེའུ་མ་བཟང་བར་སྦྱང་གཞི་བཟང་བ་སྒྲིགས་བམ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། གལ་ཏེ་རབ་འཕྱར་བྱང་རྒྱུ་མེད་པར་སྦྱང་གཞི་བཟང་བཟང་པར་ལས། འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། སྦྱང་གཞིར་དེ་ལྟར་གྱང་མེད་ལ། ལྷ་བ་པོ་ཡང་མེད་པས་སྦྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། ། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་དེ་བ་སོ་སོ་བཟང་གྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དེས་ལན་ལེའུ་གཅིག་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་དེ་དང་ལེའུ་དེ་སྦྱོར་མི་

དགོས་ལ། སྒྲིགས་བཅ་སོར་བཞག་རུང་ངོ་། །

༡ ཐོགས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
 ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་རྟུ་རྣམ་པར་གཡང་ཞིང་རྣམ་པར་འསྟོལ་མཉམ་པར་མི་འཛིག་
 ཅིང་ཅེ་གཅིག་རྟུ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡང་བ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོང་
 ཉིད་ལ་རྣམ་གཡང་ཡིན་པས་རྣམ་གཡང་རྟུ་འགྱུར་ན་བདེན་འཛིན་དེར་འགྱུར་
 ལ། མིན་ན་སྟོན་བརྗོད་འབྲེལ་མེད་དོ་ཟེར་ཡང་། དབྱུད་ན་ཕ་རོལ་པོའི་
 ཁས་སྒྲངས་ལ་འབྲིས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གཡང་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ཡིན་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་དེས་རྒྱུད་སྒྲའི་ལུང་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་
 རྣམ་གཡང་མེད་པའི་དོན། གང་བཤད་བྱའི་དོན་དེ་ལས་ལྟག་པར་ཞུགས་
 པའི་གཡང་བ་མ་སྒྲངས་བར་ཡོད་ན། བསམ་པ་དེའི་དབང་གིས་བཤད་པ་ལ་
 ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀར་སྟོན་མེད་པའི་
 བཤད་པ་རྣམ་དག་རྟུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་བཅུམས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཡང་བ་སྒྲངས་དགོས་
 ཞེས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྟོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རང་ལུགས་ལ།
 རྣམ་གཡང་མེད་པའི་དོན། སྒྲངས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་འདིའི་རྣམ་གཡང་ཀྱང་།
 དར་ལྗོངས་ལས། བྱེད་པ་པོའི་ཀྱན་སྟོང་གི་བྱུད་པར་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་
 དང་། གཤགས་པ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་འཁོར་བའི་འདུ་འཛིན་རྣམ་གཡང་མེད་པའི་
 ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཙམ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་
 བར། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་སོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དགོས་པས་སྟོགས་
 རྟེན་དང་རང་གཞུང་ཤན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བར་སྟངས་དོ། །

༡༠༩ ག དེ་དག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པར་སྟངས་བས་བཤད།

པོ་ ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཐར་ལམ་སྟོན་བྱེད་
ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་སྟོན་པ་དེས་ཀྱང་ཐར་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་
དགོས་པས། དེ་ལ་སློབས་པ་ཡང་ཐར་ལམ་དུ་སློབས་པར་འབྱུར་རྒྱུ་ལྟར་བ་
སྟགས། ༡ ལྷན་པོས་བརྗོད་པ་ལ་དོགས་དཔྱད་མ་བྱས་སོ། །

༡༠༧ ཉ ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་བསྐྱབ་བདུས་སུ་བྱངས་པ་
ལས། བྱམས་པ་གཞན་ཡང་རྒྱ་བཞིས་ན་སློབས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །

༡ མདོ་མདོན་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཤད་དོ། ། མ་ དེར་མ་
ཟད་ཟེ་སྟོན་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་
ལས། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུལ་པའི་ཟེ་སྟོན་དང་། ཟེ་སྟོན་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མཆན་གཞི་
དཀོན་བཅེགས་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་དང་། མདོ་ཉིང་རེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་
གསལ་འདེབས་ཀེ་ཏ་ཀའི་འཕྲུང་མཛེས་ཀྱི་ཁྲིམས་གསུངས་ལ། དབྱ་མའི་
མཐའ་དཔྱད་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། ། ཟེ་སྟོན་གསུམ་དུ་འཛིན་རྒྱལ་སྤང་བྱ་ལ་
སྟོས་ནས་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། རལ་དུབ་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་
མཐའ་གཉིས། ཐེ་ཆོམ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོར་འདུལ་བ་
མདོ་མདོན་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་མདོར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
བཤད་པས་བྱང་རྒྱབ་པར་བྱེད། འདུལ་བས་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་འགྱུད་པ་མེད་
པས་ཞེ་གནས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་འབྱུབ། དེའི་སྟེང་དུ་མདོན་པས་ལྷག་མཐོང་
འབྱུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་མདོའི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་རྒྱབ་
པར་བྱེད། ། མདོན་པས་འབེལ་གཏམ་གྱིས་ཆོས་དོན་རྟོགས་པར་ཁོངས་སྤྱད།
འདུལ་བས་ཆོས་དོན་མདོན་དུ་བྱེད་པར་བྱ་སྟོན་གསུངས་ལ། ཀུན་བདུས་

དང་རྒྱུག་ལས། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་མོད་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། བཟོད་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དོན་ཡལ་ཆེར་འདྲ་ལ། དབྱས་མཐའ་། ཁམས་སྐས་བྱེད་
 དང་ཡིད་བྱེད་དང་། ། ཞེས་སྐགས་དང་། རྒྱན་ལས། རྩེ་སྦྱང་དག་ནི་
 གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། ། བཟུས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ནི་དགྲར་འདོད་དོ།
 ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །

༡༠༧ ། བཟུག་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ལས་
 དུ་མར་བཤད། ས་རྩེ་གཅིག་བྱ་ལ་ཡང་སྣ་ཆོགས་བཤད་པ་རྟེན་གཞི་མདོའི་
 དབང་གིས་སོ། ། སྤྱི་དེ་ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མདོ་རྩེ་དང་།
 དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྩེ་དང་། ལྷང་དུ་བསྟན་པའི་རྩེ་དང་། ཆོགས་སྤྱི་
 བཅད་པའི་རྩེ་དང་། ཆེད་དུ་བཟོད་པའི་རྩེ་དང་། རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་རྩེ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་རྩེ་དང་། རྒྱུས་པ་རབས་ཀྱི་རྩེ་དང་། བེན་ཏུ་
 རྒྱས་པའི་རྩེ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་
 མདོ་རྩེ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུང་གཞིའི་རྩེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་
 བའོ། ། གཏན་དབབ་པར་བསྟན་པའི་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་མདོན་
 པ་ཞེས་བྱ་གྱེ། ཞེས་དང་། གཞི་བསྟུ་བར། ཡན་ལག་བཟུག་གཉིས་ལས།
 བེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི། ཉན་སྐོས་དང་ལྷན་པའོ།
 ཞེས་པ་ལྟར། བྱང་སར་ཡང་གསུངས་ལ། རྟེན་ས་ཡང་། ཉན་སས་
 དམན་མདོར་བརྟེན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དབྱེད་དུ་རྒྱུས་པའི་རབས་ནི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་སྐོས་ཀྱི་འདུལ་བའི་རྩེ་སྦྱང་
 མ་ཡིན་པས་དེར་མ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོའི་རྩེ་ནི་
 དོན་བཟུང་། ཐོག་མར་ཆོགས་སྤྱགས་སྤྱགས་ཀྱངས་པ་གྱེ། མདོར་ཞེས་རིང་ཆ་
 འབྱུང་བས་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་གྱི་མདོ་མདོན་གྱི་མདོ་མེན་ནོ། ། མཆན་

གཞི་མེར་སྒྲིང་ལས། ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་བ་ནམ་
 པར་བལྟ། ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་། དབྱངས་བསྟན་
 དབྱས་དང་ཐ་མར་ཆོགས་བཅད་འབྱུང་བ་རྟོག་གཅོད་ལས། གང་དག་ང་ལ་
 གཟུགས་སྤྱ་མཐོང་། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། ། ཡུང་བསྟན་མི་ནས་གར་སྒྲིལ་ལྷ་པོ་
 པད་དཀར་ལྷ་བུའོ། ། རྩ་མ་བྱང་དོན་དང་འདི་ངེས་དོན་བྱེད་ཆེ་ཡུང་ལྷ་པོ་
 ཡང་། དཀོངས་པ་ཡུང་ལྷ་པོ་ལ་སྒྱུར་རོ། ། ཆོགས་བཅད་ཡུས་རིལ་མོ་
 ཆོགས་བཅད་ཏུ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་བུའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའོ། ། ཆེད་བརྟུན་
 བྱི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། ། སྒྲིང་
 གཞི་ནོར་ཅན་ལ་བཅས་པ་ལྷ་བུའོ། ། རྟོགས་བརྟུན་ཆངས་བྱིན་གྱི་ལྷ་བུའོ།
 ། དེ་ལྷ་བུ་བྱུང་ལས་བརྒྱ་བ་ལྷ་བུའོ། ། སྒྲིས་རབས་སྒྲ། མིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡུམ་
 ལྷ་བུ། མད་བྱུང་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མི་སྲིད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེ་བ་ལྷ་པོ་ལྷ་
 དང་པའི་སྒྲིབས་བསྒྲིད་པ་ལ་འབྱུག་པ་ཐུག་རྒྱུའི་མདོ་ལྷ་བུའོ། །

༥ བཤམས་ཀྱི་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུངས་རྒྱུད་ལྷེ་སྒྲིལ་ནམ་ལས་
 གྱུང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལྷེའི་ལྷེ་སྒྲིད་
 དང་། ༡༠༥ ༡ བསྐྱེད་པ་ལྷ་ར་ན་དེ་དུས་ནས་མ་ཆང་བར་མངོན་ནོ། །

མོ་ དེ་ཡང་གཞི་བསྐྱེད་པའི་མདོར་བསྟན་ཏུ། གནས་གསུམ་གྱིས་
 གཞི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་སྒྲེ། མདོ་ལྷེའི་གཞི་དང་། འདུལ་བའི་
 གཞི་དང་མ་མའི་གཞིའོ། ། ཞེས་གསུངས་གྱུང་། རྒྱས་བཤད་ཏུ་མངོན་པ་
 བསྐྱེད་པ་མ་མཐོང་པའི་རྒྱ་མཆན། དེའི་རྩ་རྣམས་ཏུ་སྒྲུང་པོ་ཉི་མའི་དངོས་ཀྱི་བ་
 སྤྱོད་པ་མངོན་པའི་དགྲ་ལན་གསུམ་བྱུང་བས། དེ་དུས་མངོན་པ་ཆངས་པ་མི་
 བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། ད་ལྷ་འདི་ཅམ་སྒྲུབ་པ་ཡང་སྒྲིན་མ་ཟང་ཟེར་བྱེད་གྱུང་
 དེ་ནི་ཡུང་རིགས་ཏུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་དུས་མངོན་པ་གཏན་མེད་པར་ཁྱོད་
 གྱུང་མི་འདོད་ལ། ཐོར་བྱུར་ཡོད་ན་དེ་བསྐྱེད་པར་སྒྲིབ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་པས་

ལྷག་པར་བསྟུ་རིགས་ཏེ། སྤྱི་མས་བསྟུ་རིགས་ཟིན་ཁོ་ན་ལ་དཔར་ལྷག་བྱེད་པ་
 བོད་ཀྱི་མཆང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་མདོ་འདུལ་ཡང་བསྟུ་མི་རུང་
 རྟེ། སྤྱི་བ་སྤྱི་ལས། མདོ་ལྷེ་པལ་ཆེར་སྟུ་ཡུལ་ན་བཞུགས་པར་བཤད་ཅིང་།
 འདུལ་བ་ཡང་། མདོ་ཅའི་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས། དགེ་སྤྱོད་མའི་བྱིམས་ལྷ་བརྒྱ་
 སྤྱང་རོ་ཞེས་དང་། སྤྱན་ལྷའི་མདོར་དགེ་སྤྱོད་མ་གང་དག་བསྟུ་བ་པའི་གཞི་ལྷ་
 བརྒྱ་བོ་དག་འདྲིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྟུ་མ་བརྒྱ་རེ་བཞི་ལས་གཞན་པ་ཀྱན་
 རུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཡང་དག་བསྟུ་ས་
 པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་བསྟུ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་
 རོ། ། དེས་ན་འདིར་བྱུར་དུ་བསྟུ་བ་མ་མཛད་པ་བསྟུ་རྒྱ་མ་རྟེད་པ་མིན་ཏེ།
 བྱ་རྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། འདིའི་མདོ་བསྟུ་ན་དུ། རྟེ་རྟོད་གསུམ་བསྟུ་བ་
 སྤྱོད་པས། རྒྱས་བཤད་དུ་མདོ་ལྷེ་དང་འདུལ་བ་བསྟུ་བ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་
 པ་ནི། མ་མོ་བསྟུ་བས་ལྷེ་ལྷ་པོ་རྟེད་ཡིན་པས་ལྷགས་སུ་མ་བཤད་ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཆེས་ལྷགས་ཏེ། ཐོས་པའི་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 བསྟུ་བར། དེ་ལ་མ་མོ་བསྟུ་བ་ནི་ས་བཅུ་བདུན་དང་བསྟུ་བ་བཞིའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་འདིར་འདི་གསུངས་པ་གཞུང་གྱི་ལ་དབྱེད་པ་
 འབྱུག་ཆེད་ཡིན་པས། བཀའ་བྲིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། ༡ ཡང་བཀའ་ལ་
 ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མདོ་སྟུང་བ་དང་། ཙྴ ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའམ་
 འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས་འདི་སྟུང་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་
 གྱིས་ལ་ཆོས་བསྟུ་ས་ཤིག་ཅེས་དང་། གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་ཡང་། རྟེས་སུ་
 བསྟུན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་སྟོན་ནས་བཀའ་ ༡ རྟེས་སུ་གནང་བ་
 འདི་སྟུང་བདག་གིས་ཐོས་སྟོན་གསུང་གཞིའི་ལེའུ་དང་། ༡ རྒྱས་བྱིན་གྱིས་
 བསྟུངས་པ་མདོ་ལྷེ་ས་བཅུ་པ་ལྷ་བྱ་ ཙྴ རྟེ། དེ་རྟེད་ལས། བྱང་རྒྱབ་

སེམས་དཔའ་རྩོམ་རྩིང་པོ་ལ་བྱིས་མི་གཞོན་པའི་ལྷས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ།
 ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་
 བཞིན་དུ་ཐུག་གཡས་པ་རྣམས་བརྒྱུད་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་རྩིང་
 པོའི་མགོ་ལ་བྱུགས་པ་མཛད། ཞེས་སོགས་སྤང་ཆོད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་
 ཐུག་དབང་གནང་བའི་ཆུལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུད་པས་པའོ། ། གཉིས་པར་ཡང་
 ཁ་ཅིག སངས་མ་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་ངན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ནུས་
 པས་ཟབ་མོར་བསྐྱར་བེར་བ་ཆོགས་བཅད་འདི་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་ཅམ་སྟེ།
 རྩོམ་དངོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ། འཇམ་དཔལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་སྐྱེས་དགའི་
 འཁྱོད་པ་སོལ་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོས་ནས་བཞུན་པ་དང་། མཐུ་འགལ་གྱི་བྱ་མང་
 བཀྱར་གྱི་གདུང་བརྒྱད་བཤད་པར་བསྐྱོས་ནས་བཞུན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་མ་རི་རྩོ་
 སྐྱེས་ཀྱི་འདུལ་བར་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལྷང་
 གིས་མངགས་པའི་ཕོ་ཉེའི་ཆོག་བཙན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཤུགས་ནི། ལྷ་ཙ་ར་ཁ།
 པ་ཏ་ལ་ཙ་ར་ཡ། ཁི་ཙ་ར་ཡ། བྱར་བ་ན་སོགས་ཉེར་སྟོང་དང་། སྟོང་པོ།
 ཅི་ཅུ་ལྷ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུད་པས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༠༥ ༡ གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལམ་སྟོན་
 དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་དང་། ཐུབ་དགོངས་ལྟ་བུ་རྩོ་སྟེ། ཐུབ་
 དགོངས་ཀྱི་ལུ་དང་པོ་གཉིས་གསུང་རབ་སྟེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆུལ་དུ་བྱས་
 བས། ཐམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་དོན་བྱེ་བྱག་དུ་འགྲེལ་བས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
 ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་བགྲང་ངོ་། ། ༢ ཡང་བཞུན་བཙུངས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་
 སྟོན་ནས་ཐོར་པ་སྤྱད་པའི་བཞུན་བཙུངས། འབྲུག་པ་སྤེབས་པའི་བཞུན་བཙུངས།
 རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱད་པའི་བཞུན་བཙུངས། མ་ཆངས་པ་ཁ་སྟོང་བའི་བཞུན་བཙུངས་བཞི་
 ཡོད། (ཆད་མའི་གཞུང་རྒྱུད་བརྒྱ་ཙ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་མཛད་བས་ཆད་མ་མདོ་འཕ།)

ཆད་མ་གྱུ་བརྒྱུ་དང་པོ་དང་། མེད་གཞི་དཔལ་གིས་མེད་པ་དང་
 འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་པར་ལྷན་ཞེ་བཞིར་སྐོར་བྱུང་གསུང་བ་
 རྒྱུ་མེད་པ་མ་སྐོར་བ་སྐོར་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་ ཉ
 འདུལ་བ་མདོ་ཅ་དང་། (མདོ་ཞེ་མཁའ་དག་བསྐྱུས་ཏེ་མགོ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་རིམ་པར་
 བཤད་པའི་) མདོ་ཞེ་བྱུ་གཉིས་པ། ༡༠༥ ༥ རྒྱུ་འབྱེལ་ལས། དེ་
 དོན་མེད་ན་ཐབས་གོམས་པ། ། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད། ། ཅེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་མེད་ཆད་ཡིན་ རྟོ ཞེས་ལུགས་མཐུན་གྱི་
 རྟོ་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏེ། སྐར་ཡང་ལུགས་སྟོན་གི་སྟོན་སྟོན་པ་ཆད་
 མའི་སྐྱེས་བྱུར་བསྐྱབ་པ་ནི། ༥ ཡང་ན་སྐྱབས། བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་
 མཛད་པ། ། ཞེས་དང་༡༠༦ ༥ ཡང་ཁ་ཅིག་ མཐུན་གསུམ་ནི་རལ་
 གྱི་ཐང་ལ་བཞག་པ་འདྲ་བས་ས་འཆམས་མེད། སྐར་བཞི་ཆོས་སྐུ་ལ་ས་
 འཆམས་ཡོད་ཟེར།

མོ འདི་ནི་བཤད་ལུགས་ཉེས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། བསམ་ཆོད་ནི་དང་པོ་
 གསུམ་གྱིས་སྐྱུར་བཤད་པ་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེད་བྱ་
 ཡིན་ལ། བྱེ་མ་ལུས་བྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་འབྱུར་རྒྱུ་མེད་
 ཐག་དུ་བཤད་དོ་སྟུམ་པ་སྟེ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་སྐབས་གཉིས་པའི་
 ལམ་ཤེས་ཡིན་གསུངས་ནས། སྐབས་བཞི་པར་རྒྱུ་སྟོན་སྐྱུར་བ་སྐྱེ་ཅམ་
 བཞི་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ །

༡༠༧ མེད་གཞི་དང་ཉག་དུ་དུའི་ལེའུ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་ཡོངས་གཏད་
 ཀྱི་ལེའུ་དང་བཞི་ཆོག་སྐྱ་དངོས་བསྟན་ལ་མ་བསྐྱུས་པའི་མེད།

འོ དེས་ན་སྐྱུ་པར་ཡང་། སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་མེད་
 སེམས་པ་རྒྱུ་དག་པ། ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྐབས་དུག་པ་དང་།

སྒྲིབ་བྱས་སམ་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བདུན་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་
ནས་ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བཅུད་པ་ལ་སྒྱུར་ནས། ཉེར་དགུ་པ་རྗེས་སུ་
རིགས་པའི་ལེའུ་ཡན་ལ་རྒྱན་རྫོགས་པར་བྱས་ན། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྒྱུད་འབྲེལ་
དང་། རྒྱན་སྒྲུབ་སྟགས་དང་མཐུན་ཀྱང་། བུ་རྩ་ཕྱིས་དེའི་ཕྱིར་དུར་ཆབ་
པའི་པར་ཕྱིན་པ་གནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟག་དྲ་དང་། རྩ་བ་ཡར་གྱི་རྩ་
བཞེན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་ཡང་སྐབས་ལྷ་པའི་ཁྱུངས་
སུ་སྒྱུར་ཏེ། སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་མདོ་དང་སྒྱུར་བ་ན་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་མགོ་ནས།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་པ་ཞེས་སྟགས་བྱག་པ་དང་། ཆོས་འདི་ཡོངས་
རྫོགས་ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཉིས་བདུན་པ་དང་། ཡོངས་དག་ཁོང་དང་ཞེས་
སྟགས་བཅུད་བར་སྒྱུར་བ་ཆོག་འབྲིག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། ལེའུ་སྟགས་སུ་
སྒྱུར་ན་ཁོག་དང་མི་འབྲིག་ལ། ཁོང་དུ་སྐབས་བཞེ་པའི་མགོ། ཆོས་རྣམས་
རང་བཞེན་ཞེས་སྟགས་ནས་མ་བཟུང་བར། རྒྱལ་བ་ལྷ་རྒྱལ་ཞེས་སྟགས་ནས་
བཟུང་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པའི་མདོ་མ་རྟེན་པར། རྒྱན་གྱི་ཆོག་བསྒྱུར་ཏེ།
རྟེན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ། ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྐབས་བཞེ་པར་
རྣམ་པའི་རྒྱས་བཤད་དེ་རྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པར་སྒྲུབ་ཡང་།
ད་ལྟའི་སྒྱུད་པའི་དཔེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་བུ་རྩ་ཕྱི་ལྟར་སྐབས་ཕྱི་
སྒྲུབ་བ་ནི། རིམ་འགྲོའི་སྟག་ཆོས་ཅམ་དུ་གོ་ནས་སྒྲུབ་མེད་བྱས་པས་ལན་
ནོ། །

༤ རྒྱན་སྒྲུབ་ལས། སྒྲིབ་བསྐྱངས་པ་བྱས་ནས་དེ་བཞེན་གཤེགས་
པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོངས་སུ་གཏན་པ་རྒྱང་དུ་འོང་ནི། རྒྱན་དགའ་བོ་དེ་ལྷ་
བས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡོ ཡོངས་གཏད་རྒྱང་དུ་ནི་
ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། ལེའུ་རྟེན་བཅུད་པ་མེ་རྟོག་བཀྲམ་
པའི་ལེའུ་འི་ཁྱུངས་སུ་གཏོགས་ལ། ཡོངས་གཏད་དངོས་ནི་ལེའུ་སྟགས་པ་

ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་འབྱེད་བྱ་ནི་སྣ་མ་ཡིན་གྱིས་སྤྱི་མ་
མ་ཡིན་པས་ཡོངས་གཏད་བསྟུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

༡༠༥ ག ཆོག་གསལ་ན་རེ། རྒྱུ་མས་ཁྱས་ཀྱི་བཤད་བྱ་ནི།
ཐེག་པ་གཅིག་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རབ་ཞི་རྒྱུ་འབྱེད་པ་
སྟགས་མདོ་དང་། ཅ་ཤེས་སྟགས་བསྟན་བཅས་སུ་གསལ་བས་འདིར་ ག
བྱམས་ཁྱས་མ་བསྟུས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ། བྱམས་ཁྱས་ཀྱི་བསྟུ་བ་
པ་རབ་དབྱེད་ལེའུ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་སྟོང་བའི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉ ལུང་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་
སྟགས་བཅུ་གང་བཞུགས་པ། ། ཀུན་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་
ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ གསེར་འབྲང་ལྟར་ན། སྟོབ་
དཔོན་འདིས་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་རྩི་རྩི་བྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་འདོད་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་བཞག་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། གཞོད་
འཛིན་ལས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་འབྱེད་པར་མི་
ཉོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་སྟངས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྩི་ཉིང་ཡིན་པས་སྣ་མ་
རྒྱུ་འབྱེད་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པར་འདོད་པ་ནོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

༡༠༦ ཉ སལ་བ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ
གསེར་འབྲང་ལས། མི་སལ་བ་མི་ཡིན་པ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་སལ་བ་ཤེར་ཕྱིན་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་སྟོང་སར་བཞག་བྱེད་ན། དེ་སྟོང་ཡིན་ཞེས་པ་ལམ་ལ་སྟོང་
ནས་སལ་བ་དང་། གཞུང་ལ་སྟོང་ནས་བཞགས་པ་བར་འགྱུར་ཆུལ་གཉིས་
དགོས་སམ་དཔྱད།

༤ དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། ། སྔོན་ལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱི ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱིན་
དང་ཚུལ་སྒྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། ། བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་
ཐབས། ། སྒྲོན་ལམ་སྒྲོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། ། འདི་དག་པ་རྣམས་ཕྱིན་
བཅུའོ། ། ཞེས་དང་། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་
ཡུན་རིང་དང་། ། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་བད་དང་། ། རྒྱན་མི་འཆད་དང་
ཆོགས་མེད་དང་། ། དབང་འཕྱོར་བ་དང་ཡོངས་བབྱང་དང་། ། ཚྲིམ་དང་
ཐོབ་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་། ། འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་པའི་
དང་པོ་གཉིས་སྟེ། ལྷག་མ་བཅུ་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱར་ཏེ། ཐ་མ་བཞི་འགྲེལ་བ་
འགྲེལ་བཤད་དག་ལས། མས་སྒྲོད། ས་དང་པོ། གཉིས་པ་ནས་དགུ་པ་
བའི་བར་དང་། བཅུ་བ་ལ་སྐྱར་བ་ལྷན་ན་འགལ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་དཀོངས་
སམ་དཔུད།

༡༠༧ ༩ ཐེག་བསྐྱས་ལས། འདི་དག་གི་མཆན་ཉིད་རི་ལྟར་
བལྟ་ཞེ་ན། དམ་པ་དྲུག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ གནས་དམ་པ་ནི་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་པོ་དམ་པ་ནི་མཐའ་དག་
ཀྱན་དུ་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ནི་
རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡོངས་སུ་
བསྐྱོ་བ་དམ་པ་ནི་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྐྱིབ་པས་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༩ ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཨོ འདིའི་དང་པོ་ལ་འགྱུར་ཁ་ཅིག་དུ། ཉེན་

དམ་བཞེས་གསུངས་ཀྱང་གང་ཟག་དུ་མི་ནོར་བས་འདི་ལེགས་སོ། ། མཐའ་
དག་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པའི་དོན་ནི་ལངས་སྦྱོད་ཉན་རང་ཡང་གཏོང་ལ། འདིས་
བཏང་བུའི་དངོས་པོ་དགེ་ཆ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་གཏོང་ལ། རྒྱལ་ཁྲིམས་
ཀྱང་སྒྲིག་གསུམ་ཀའི་སྒྲིམ་པ་ཆང་བར་ཡོད་པའོ། །

༡༡༠ ༩ གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་བ་དེ་ལ་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཞེས་བགྱི་
བ་ལགས་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལཱའི་ཕྱིར་ཏེ་(དངོས་པོ་འདི་མཐའ་དག་
གཏོང་བའི་ཕྱིར་བཏང་བུའི་ས་ལ་) ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ། (ཆེད་དུ་བ་
དམ་པ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལན་ལ་) མི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་། ཀྱ རྒྱལ་
དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པས། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོན་ཀྱན་རྣམ་པར་
དག་པའི་སྦྱ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་
གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རྩོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་
ཉིད་དོ། ། ༥ དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
ལེའུ་ལས། མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་མོས་པ་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་ལ་ཁྱགས་པ་དེ་
ནི་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༡༠ ༦ འཁོར་བ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བྱང་པར་གསུམ་མཐ་བཞི་ལྷན་དེ། ལས་སྦྱབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ལྟ་
དེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། རྒྱའི་བྱང་པར་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་བྱང་བ། ཉེན་གྱི་བྱང་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་
ལ་ཡོད་པ། རོ་བོའི་བྱང་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་མཐ།
དགག་བྱ་དང་བུལ་བའི་བྱང་པར་བདེན་སྟོང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་བསྒྲན་པའི་བཞི་ལྷན་
དུ་བསྐྱོད་གྲགས་པའི་སྦྱ་དོན་དུ་བཤད་ལ། ཁ་ཅིག་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་

དམ་པའི་པར་ཕྱིན་བཞི་བེར་བའི་ཁྲངས་མ་མཐོང་ངོ་། །

༡༡༡ ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་མམ་དགུར་ཡོད། འདི་
 དག་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་འདི་ཀ་རང་བྱད་པར་འཕགས་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་
 གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དགོས་ན། འདིའི་དགོངས་འབྲེལ་
 གུང་ཤེར་མདོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་གྲུབ་རྟོག་
 དཀའ་སྤང་བར། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅས་ཡིན་གུང་བསྟན་ནམས་གྱི་
 ཆོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་ནམས་ནི་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ལ།
 ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གྱི་དཔང་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཁོ་ན་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་
 ནོ། ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་ཤེར་མདོ་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་ཐལ་
 ལོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལམ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་
 གྱི། ཞེས་གསུངས་རྟེ། དེའི་ཆ་ནས་འཛོག་གུང་སྒྲ་སོར་བཞག་མི་རུང་བར་
 སྤང་ངོ་། ། ༤ ཉན་རང་ལ་དམ་པ་བདུན་པོ་ཅིག་མེད་པས་ཕྱིན་དུག་གི་
 མིང་མི་ཐོབ་པར་དབུ་སེམས་ཀྱན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ༥ འདི་ལ་རིན་ཆེན་
 འབྲིང་བ་ལས། སྒྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཅོན་འགྲུས། ། བསམ་
 གཏན་ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྗེའོ། ། ཞེས་པའི་བདུན་པོ་སྦྱར་བདག་སྤང་ཡང་། །
 བཤད་སྒྱུར་རང་གིས་བཤད་པའི་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་ན། ཐོག་མར་བདུན་
 ཞེས་པའི་ཡིག་འདི་དག་མ་དག་དཔུད་དགོས་པའི་ཆོད་དུ་སྤང་ངོ་། ། དེ་བས་
 དམ་པ་དུག་རང་ལ་བྱས་ན། རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་
 ལས་ནི། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། ། སྦྱོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་
 བཤད་དེ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་དང་ཡང་
 འགྲིག་པར་སྤང་བས། གཟུར་གནས་ནམས་གྱིས་དཔུད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་
 དུག་མེད་པས་ཕྱིན་དུག་གི་མིང་མི་འཐོབ་བྱས་ན་བཞད་གད་གྱི་གནས་གུང་མ་

ཡིན་ནམ། རྟེན་གཤམ་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བའི་རི་བོ་བརྒྱུད། ། མ་ཆགས་
གཞུང་ཀྱན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔ་ཆབ། ། དམའ་བ་བདག་སྤོང་རྩེ་བྱར་
འབྲིལ་བ་འདི། ། ཡེ་མ་བསམ་གྱིན་འདུན་མ་ལེགས་སོ་སྟམ། །

༢༢༢ ཡ མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཅ ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། རྣམ་གངས་གང་
གིས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་མ་
ཡིན། སྟམ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་འདོན་ཚུལ་ཆོས་དུ་མ་ལ་བྱེད་མི་
དགོས་ཀྱི། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སྟམ་དུ་
གཟིགས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་མངོན་སྟམ་དུ་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཆོས་
ཉིད་མངོན་སྟམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་ནོ། ། ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་
རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་མི་འཁྲུག་པའོ།
གང་མི་འཁྲུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། ། ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །

༢༢༣ ན དཔལ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཆ ཡི་དྲགས་ཀྱང་། ཟ་མ་ཉོག་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱིས་ཡི་དྲགས་དུ་མ་བདེན་པ་ལ་བཞོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་བཞོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། བ སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་
མིན། ། ཞེས་དང་། ཇ བྱང་སའི་སྟོན་ནི། གཞི་དང་ཉགས་དང་ཚྭགས་

ནམས་དང་། ། ལྷག་པའི་བསམ་དང་གནས་པ་དང་། ། བསྐྱེད་དང་ཡངས་
 སུ་འཛིན་དང་ས། ། སྐྱོད་དང་རབ་གནས་ཐམས་ཅད་ཡིན། ། ཞེས་སོ། །
 ཡ བྱང་སའི་ཚུལ་བྲིམས་ལེན་ལས། ༡༢༩ ༡ རྣམ་བཤད་
 ལས། བྱང་ས་དང་ལམ་སྒྲོན་དུ་དེའི་རྟེན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དགོས་པར་བཤད་
 པའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཟུར། ༩ འདིའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ལམ་སྒྲོན་
 རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ད་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་བྱད་པར་འདོད་
 བས། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་འོ་ན་ཆེ་འཕྲོ་ཆེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་
 བས། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་ན། རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་
 པོའི་ཞལ་ནས། རྒྱན་པོ་ལང་བའི་རྟེན་དབུག་པས་བྱེད་ཅིང་། ཟུ་ནས་
 དབུག་པ་མི་འབྱེད་པ་རྒྱན་པོས་མགོ་ནས་བབྱང་པས་བྱེད་པ་ལྟར་དང་པོར་སྐྱེ་
 བའི་རྟེན་སོ་ཐར་གྱིས་བྱེད་ལ། དེ་ནས་གཞན་གཞོད་བཞིར་བཅས་ལས་ལྷག་
 པ་དེ་བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་མི་འཆར་བར་བྱང་སྒྲིམ་གྱིས་བྱེད། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཟུན་རས་གཟིགས་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཐའ་ཅན་མིན་ཀྱང་། སྤ་མའི་
 ས་པོན་མ་ཉམས་ཤིང་། གཞན་གཞོད་བཞིར་བཅས་སྒྲིང་བའི་རིགས་མ་
 ལྷགས་པས་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ། རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ལ་དེ་དགོས་པ་
 ནི། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེད་མདོ་ལས། ། དགེ་སྦྱང་དངོས་པོ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་ཡི། །
 བྱང་ཚུབ་དམ་པ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་
 བཏུན་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན། ། འབར་བའི་སྒྲོན་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཅན། ། དུར་
 སྤིག་འཛིན་པ་ཤུག་འེམས། ། དགེ་སྦྱང་རྣམས་ནི་ཡིན་ཟུར་རོ། ། ཞེས་དང་།
 གསུམ་ལ་དགེ་སྦྱང་མཆོག་ཡིན་འབྲིང་། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཟུར་རོ།

༡ སྤྱབ་དགོངས་ལས། གལ་ཏེ་སྔ་སྔར་ཐར་གྱི་སྔ་པ་མེད་པར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔ་པ་མི་སྦྱེན་ནི། དེའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔ་
 སྔ་ལ་སྔགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གཞུང་དུ་འདི་དེའི་ཙུ་བར་
 བཤད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༥ བྱ་ལྟོག་
 ལྷུང་སྒྲེར་སེམས་ཙམ་ལྷགས་གྱི་བྱང་སྔ་པ་ལེན་ཆུལ་བྱིས་མཁོན་ནས་བརྒྱད་པ་
 རྩོམ་སྤྱད་ལེན་མཛད་པ་འདིའི་རྟེན་ལ་སྔ་སྔར་དགོས་པ་ལམ་སྦྱོར་གྱི་ལྷུང་
 གིས་སྦྱབ་ཅིང་། དབུ་མ་བའི་ལྷགས་འཇམ་དབྱངས་ནས་བརྒྱད་པ། ཞེས་
 ལྟེན་སྤྱད་སྔོན་གྱི་དེ་ལ་མི་དགོས་པ། མདོ་ལས། ལྟེན་བྱ་གང་དག་གིས་སྦྱ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་སྔགས་གསུངས་པས་བསྦྱབས་ཏེ།
 ཆུལ་གཉིས་མཛད་ཅིང་། ས་བཟང་མ་ཏི་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས། མདོ་སྔོན་གྱི་
 འགྲེལ་བར། དབུ་མ་བའི་ལྷགས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཙམ་བའི་ལྷགས་
 གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། སྦྱོང་འཇུག་འགྲེལ་བར་སྔ་པ་ཉི་
 རྩ་པ་དང་ས་པ་སྔགས་པ་ཆུན་དུ་དང་ས་ཡོད་པས་མི་འཐད་གསུངས་པ་ལྟར།
 འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་མེད་བྱས་པ་ལས་དེ་གཉིས་ལྷགས་ཐ་
 དད་དུ་བཀྲལ་བ་མེད་དོ། ། ཡང་སྔ་སྔར་གྱི་སྔ་པ་ལེན་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྔ་པ་
 ལེན་འགལ་བར་འདོད་པའང་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། སྔ་སྔར་
 གྱི་སྔ་པ་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་ཁྱད་མ་ཕྱེ་པས་འབྲུལ་པ་སྟེ། ཞེས་
 སྔགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༦ རྩལ་སྟེ། དེར་གྱུར་བའི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་བདེ་
 འགྲོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། བདེ་ནས་བདེ་བར་
 འགྲོ་བ་ལ། ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལྷགས་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ༧ བྱེ་སྦྱས་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
 བསྐལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཙོད་ཆུལ་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་
 གསུངས་ལ་བཟོད་ཐོབ་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བྱང་

སེམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོར་སྒྲེ་བ་སྣ་ཆོགས་ལེན་
 པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། བསོད་གྲགས་གྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་རན་
 འགྲོའི་ཉོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ལུས་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་གྱིས་འཕངས་
 འབྲས་སུ་ཐལ། ཞེས་བཀའ་གྱུར། དེ་དགེ་བའི་འཕངས་འབྲས་སུ་འབྱུར་
 རོན་མེད་དོ། །

༡༡༣ དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འབྲུག་སྒྲིམ་ལ་ཉེས་སྦྱང་སྒྲིམ་པ་དང་།
 དགེ་བ་ཆོས་ལྷུང་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ཆང་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཆང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་
 དུ་ཉྱ། ལམ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་དེས་རབ་ལ་དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པ་དགོས་པར་
 བཤད་པའི་ཤུགས་ལ། མ་མཐའ་སྟོག་གཙང་སྟོགས་སྦྱང་བའི་སྒྲིམ་པ་ཉོན་དུ་
 དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་
 བའི་འགྲེལ་བ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་འདིས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྦྱང་དུ་འབྱུར་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་ཆོགས་འདི་ཡང་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཉི། འདི་ལ་སྟོག་གཙང་པ་ལ་
 སྟོགས་པ་ལས་སྟོག་པའི་ཆོ་ག་གཞན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་
 སྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་
 སྦྱང་དུ་འབྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག ལམ་སྒྲོན་
 གྱི་ལུང་འདིས་དེའི་དོན་བསྐྱུས་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ བཀས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུངས་ལས། དེ་ཡང་མ་མཐའ་
 མི་དགེ་བཅུ་སྦྱང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཅམ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལྷ་བསྐྱངས་པ་དགེ་
 བསྐྱེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཅམ་དང་། ཡ་མཐའ་བསྐྱེན་རྟོགས་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 གང་རུང་རྒྱད་ལ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་མི་ཆགས་པས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བྱང་སྒྲིམ་ལྡན་ཆད་ལ་སྟོག་གཙང་སྦྱང་བ་

དེས་ཅན་དུ་དགོས་ན། དེ་གནང་ཡུལ་དེ་ཡང་དེ་ལས་སྤྲུག་དགོས་སམ་སྟམ་
 པའི་ཚྭ་ཚུལ་དང་ལན་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལྷན་
 ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྲུག་གཙོད་སྤྲུག་ལུས་རག་གི་བདུན་གནང་བའི་
 སྐབས་སྤིང་ཁྱང་། སྤྲུག་གཙོད་སྤྲུང་པ་སྤྲུག་སྤོ་ཐར་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྲུལ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཆང་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་རྒྱང་ནད་པ་ལ་
 གནང་ཁྱང་། སྤྲུང་དགེ་སྤྲུང་སྤྲུལ་ལྷན་གྱིས་དེ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་།
 དགེ་སྤྲུང་གི་སྤྲུལ་པ་ལེན་པ་ན་ཡང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྤྲུང་བར་འདོད་
 པས་བྲུངས་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། ལུས་རག་གི་བདུན་དམིགས་བསལ་གྱི་
 སྐབས་མ་གཏོགས་པར་སྤོ་ཐར་བཞིན་དུ་སྤྲུག་ལ་བབས་ཁྱང་མི་འབྱུག་པར་
 བསྐྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟའི་ཆོག་འཁྲི་
 མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུང་དུ་འབད་པ་ལས། འདི་ལ་རིགས་ལམ་སྤོ་བ་ཞིག་
 དགོས་པར་སྤྲུང་རོ།

༡༡༩ ག བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕ
 སེམས་བསྐྱེད་སྤྲུག་དེའི་དངོས་བསྐྱེད་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་
 པ་ལྟེ། དཔེར་ན་ལྟས་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་དེའི་ཕྱང་པོ་མ་བརྗོད་ཁྱང་།
 དེས་བརྗོད་པའི་ལྟས་སྤྲུལ་ལ་ཕྱང་པོ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བྱ་བཞིན་ནོ། ། ༡
 སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་སྤྲུག་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ
 འདིར་འདུན་སྤྲུག་ཉེར་གཉིས་སྤོ་ཐར་སྤྲུ་བའི་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ནི།
 དག་ལྷན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྤྲུང་ལྟག་བསམ་དང་། ། བ་རྩལ་སྤྲུལ་
 དང་ཆད་མེད་དང་། ། མངོན་པར་ཤེས་དང་བསྐྱེད་དངོས་བཞི། ། སྤོ་ཐར་
 རིགས་སྤྲུལ་ཆོགས་གཉིས་དང་། ། བྱང་ཚུབ་སྤྲུགས་མཐུན་ཞི་གནས་སྤྲུགས་།
 གཞུངས་བཞི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། ། བསྐྱེད་གཅིག་ཐབས་ལ་མཁས་

པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སྟེ། འདིའི་གངས་སུ་ཟག་ཟད་མ་གཏོགས་པའི་
མངོན་ཤེས་ལྷ་བགྲང་དགོས་པ་ནི། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གཞན་
ཡང་བཙུན་པ་ཤར་ཏོ་ཏའི་བྱ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་ལྷ་མི་ཟད་པ་སྟེ། འཕྱུལ་གྱི་མིག་དང་། འཕྱུལ་གྱི་རྩ་བ་དང་། མ་
རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོན་གནས་དྲན་པ་དང་། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་བྱ་བ་
ཤེས་པའོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་ཤེས་ལྷས་རི་ལྟར་སྒྲོན་
པའི་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་འདིའི་རྩ་
བའི་མདོར་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཡང་
དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་མི་འདོད་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ། ། ༥ སྒྲོ་བ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
མམ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་དོན་གཉིས་ཀྱི་སེམས་པར་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱ དུས་རིང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཀའ་
སྤྱད་ལ་སྒྲོ་བའི་གོ་ཆ་དང་། བསམ་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྩོམ་པ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་རྩོམ་པས་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་
པས་དོན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་ཆེན་འབྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མམ། དོན་གཉིས་ལྷན་སུམ་ཆོགས་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར།

༡༡༩ ཉ གསེར་འབྲེང་ལས། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
ལྷགས་སུན་བྱང་ནས་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་སེམས་སུ་འདོད་པས་སེམས་
སེམས་བྱང་རྩས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། ། མ འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་རྩས་དང་
སེམས་བྱང་གི་རྩས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་
སེམས་བྱང་རྩས་གཅིག་པ་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་སེམས་སེམས་བྱང་རྩས་གྲ་

དང་དུ་བཞུག་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགལ་ན་རྩལ་ཐ་དང་གྱིས་བྱ་བ་པ་ཚངས་པས་
 གྱང་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་གནས་དང་པོའི་མཐའ་
 དབྱིངས་དུ་རྩལ་གཅིག་གྱང་རྩལ་མཚུངས་མི་ཉམས་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ལ།
 རྟོག་གི་འབར་བའི་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་དབྱུང་པ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་
 མཛོད་སྤང་རོ། ། ༡ སྟོན་ལམ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པར་འགྱུར། ཅ ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདུན་པའམ་
 འདྲོད་པར་བཏགས་པ་ནི་གཞན་དོན་འདྲོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བཞུག་
 པས་མར་ཤེས་སོགས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་འདྲོད་པ་
 གོགས་སུ་བཞུག་པས། ལམ་གྱི་གནད་དམ་ཙུ་བའམ་སྟོ་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པར་
 ལམ་རིམ་གྱི་མཆན་དང་། རྣམ་བཤད་གསུང་།

༡༢༩ ག ཉི་སྤང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་
 ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ། ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྟོན་པའི་ཐུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། ཆ
 འདིའི་བྱང་རྒྱལ་མདོར་བཞུག་དུ་ཆོས་ཀྱན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་
 བར་འདྲོད་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ཐུན་བྱག་རེ་རེ་ནས་རྫོགས་པར་འདྲོད་པ་
 གསུངས་ལ། གཞན་དོན་མདོར་བཞུག་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་
 དུ་འདའ་བར་འདྲོད་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་སེར་སྣ་ཅན་སྦྱོན་པ་ལ་འགོད་
 པ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་བ་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་འགོད་པ་སོགས་གསུངས་པས་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་པ་རྫོགས་བྱང་ལ་མ་
 དམིགས་ན་སྟོའི་འཕེན་པ་དམན་པས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ཡང་། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཅི་རིགས་ཡོང་བར་རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུངས་

སྤྱི་མཐུན་། ༡༢༥ ༩ བདག་བསྟོད་ཙམ་གྱི་ཙ་ལྷུང་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ རྒྱུ་འདིར་ཙམ་སྒྲིག་སྤྱི་མཐུན་པ་ནི་སེམས་
 འདོར་གྱི་ཙ་ལྷུང་ལྷ་བྱའི་འཇུག་སྒྲིག་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་ཆར་གཏོང་བ་ལ་
 དགོངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཙ་ལྷུང་བྱང་བ་ལ། བྱང་སྒྲིག་མི་ལྷན་དགོས་
 བ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདོར་བ་ནི། སྒྲིག་
 སེམས་འདོར་བའོ། །དེ་ལ་ཙ་ལྷུང་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པས། ཙ་ལྷུང་འདི་སྒྱུད་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིག་ལྷན་དགོས་
 པས། སེམས་དོར་བའི་སྒྲིག་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྲིག་པ་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་ནས་སྒྲིག་
 པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི་དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིག་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བྱང་བ་སྒྲིག་སྤྱི་མཐུན་
 བ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདོར་འདོད་ཙམ་སྒྲིག་ཀྱང་། དམན་པའི་ཡོད་
 བྱེད་མ་སྒྲིག་པ་ཞིག་ཡོད་འདྲ་བས་དེ་ལ་ཐམ་པའི་ཆར་གཏོགས་གྱི་ལྷུང་བ་ལྷུང་བ་
 ཞིག་བྱང་བ་ལ་དགོངས་སམ་དཔུང། ༡ བདག་བསྟོད་གྱི་ཙ་ལྷུང་ཙམ་
 བྱང་བའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༩ འདིར་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་སྒྲིག་པ་ནི།
 སྤྱི་མཐུན་སྒྲིག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དོར་བ་གཉིས་ལ་དེ་སྒྲིག་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོག་པས་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་ཆང་མི་དགོས་ལ། འདིར་དེ་མ་ཆང་ན་ཉེས་
 བས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་སྤྱི་མཐུན་སྒྲིག་
 མ་ཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲིག་པ་དང་། རོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་ཁྱེད་ཡོད་པ་རྒྱང་བྱ་ཙམ་
 ཡང་མི་སྒྲིག་པ་དང་། དེས་མཁུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་
 ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་ཙན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ནི། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་བཞི་གསུངས་ལ། མཁུ་བ་
 དང་དགའ་བའི་བྱེད་པར། ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས། མཁུ་བ་ནི་བསམ་མ་ཐག་

པ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་གནས་པ་ལ་
གསུངས་ཤིང་། ས་སྤྱ་ཉམ་བསྐྱོག་ཏེ་བཤད་དོ། ། ཡན་ལག་མ་ཚང་བས་
ཆུང་འབྲིང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། བྱང་སའི་ཚུལ་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས།
དེས་ན་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཉེས་དམིགས་སྤྱ་ལྟ་བུ་འདུག
ན་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང་ཆུང་དུ་རྟེན་པར་བྱ་ལ། ཉེས་དམིགས་སྤྱ་ལྟ་
བའི་འདུག་ན་འབྲིང་དུ་རྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ལམ་རིམ་ལས། སྒྲོ་པ་བཟུང་བ་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པའི་
སེམས་སྤྱ་རྟེན་པར་བྱ་གྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༩ ལམ་རིམ་ལས། འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པའམ། སངས་རྒྱས་སྤྱ་
བུའི་སྒྲུམ་དུ་སྒྲོན་པས་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་རུང་། མི་
སྒྲོབ་ཀྱང་རུང་། ཇི་སྲིད་སྒྲོ་པ་མ་བཟུང་བདེ་སྲིད་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཡིན་
ལ། སྒྲོ་པ་བཟུང་བ་ནས་འཇུག་པའི་སེམས་སྤྱ་རྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་
འདིའི་མཆན་བྱར་འདིར་སྒྲོན་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་
མཛད་དོ། ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འཇུག་སྒྲོ་པ་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་
སེམས་པའི་རིགས་དང་མི་ལྡན་ན་སྦྱོང་པ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་སྒྲོན་སེམས་སྤྱ་འགྱུར་ཞེས་
པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་དེ་འདུའི་བསྐྱུང་སེམས་ཐོབ་པའི་སྤྱིང་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སྒྲོབ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་དགོས་པར་བཞུན་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་པ་
བཟུང་བྱེད་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དེར་སྒྲོན་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས་འདིར་ཡང་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་འདི་དྲངས་བར་སྒྲུང་བས། ལམ་རིམ་དང་
རྣམ་བཤད་མི་མཐུན་ཟེར་བ་བཟག་པར་བྱའོ། །

༡༠ ཙ་བར། ཉག་དུ་ཚངས་པར་སྦྱོང་ཉིད་དང་། ། ཞེས་
སོ། ། ལྷ་ ཐེག་དམན་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་

ཆོམ་སྤངས་པ་འདི་བྱེད་པས་རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་ཤེས་ནས་དད་པ་སྐྱོད་པ་འདི་དཀོན་མཆོག་
མངོན་རྟོགས་དང་། དེའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ་སྤངས་པ་འདི་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པས་རྟེན་རྟེན་
རན་འགྲོ་ལས་འཛིན་པ་འདི་དོན་གྱིས་ཆོས་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་པ་འདི་དབང་གིས་
འཆད་བྲིམས་ཀྱན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཏེ། ། མངོན་ལས། །
བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་སྐྱོད་
ལས་མངོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། ། དེ་ཡིས་དག་འདུན་དག་ལ་ཡང་།
ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དམིགས་སྤྱེ་ནས་གནས་དྲུག་པ་རིལ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་
བདུན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཁོ་བོས་རྟོག་མེད་ཀྱང་། ལེགས་བཤད་ལ་
ལེགས་བཤད་དུ་ཤེས་མཁན་མི་སྤང་རོ། །

༡༡༤ ག འཕགས་པ་བྱམས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩོམ་རིག་པོ་ཆེན་ཀྱི། བས་ ལྟ་ རི་ལྟར་
ཆགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་
ཏོ། ། རྩོམ་རིག་པོ་ཆེན་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་། དབུལ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བསྐྱོག་གོ། །

༥ སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོང་པར་སྤྱང་ཉིད་
རྟོགས་པ་གཅིག་བྱ་དེ་བཞག་པ་འདི་ཕྱིར། ཟླ་ འདི་དག་གི་འཁྲལ་གཞི་ནི།
མདོ་ལས། སྦྱོན་སྐྱེས་དྲུག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། ། ཞེས་
དང་། སྤང་པོ་གསུམ་པ་ལས། དམིགས་པར་ལྷུང་བས་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པ་དང་།
ཚུལ་བྲིམས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱངས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སོ་
སོར་བཤགས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། ཆངས་པས་ཁྱས་པ་ལས། སྦྱོང་པ་
རི་སྟེང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའོ། ། ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ་
ཞེས་སྐྱེས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ག་ཚུལ་སྐྱེས་ཞིབ་པར་ནི་སྦྱོམ་རིམ་དང་པོ་དང་ཐ་

མ་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱང་དུ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡༢༤ གཡོ་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་ལུལ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་དགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་བྱས་
ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ལུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་
བརྟམ་སྒྲོམ་རིམ་གཉིས་ཀར་སྒྲོན་སེམས་སྤྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ལྷ་འདི་
གསུམ་ཡང་དཔའ་བར་འཕྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་དང་། ལྷ་བཟང་
དང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱུང་ལ། དང་པོ་འདི་བསྐྱབ་
བརྟམ་ལས་གཡོ་བྱས་ཉི་བྱང་རྒྱབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་
གསུངས་ན། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཅམ་དུ་བཤད་ཀྱང་། སྒྲོན་སེམས་
དངོས་སྤྱ་བཤད་པ་མེད་དོ། །

༡༡༧ གླུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་འཇུག་སེམས་དང་འབྲས་བུ་ལ་
 དམ་བཅའ་བ་སྟོན་སེམས་སྟ་སྟུར་བ་སྐྱེས་ཡོད་དེ། དེ་དག་མི་འབྲང་པའི་
 ཟུར། ཡུ ཟུ་མ་འདི་ལ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་འཕྲེང་པའི་སྟོན་འཇུག་འགྲེལ་
 བ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཆོའི་སྟེང་པོར། ཐེག་བཟུས་ལས། དེ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་ནི་རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་ལེགས་པར་དྲངས་མོང་
 གྲང་། འཕགས་པ་སྐྱེས་མེད་ཀྱིས་མཛོད་པ་ལོ་པཎ་རྒྱལ་སྐྱེས་བཟུར་བའི་
 ཐེག་བཟུས་ན་དེ་འདྲ་མི་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོར་
 རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལྟར་བྱ་བ་བཟུབ་པའི་ཐབས་སྟན་
 ཆོགས་རྣམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲས་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཇུག་སེམས་
 བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁོ་རང་གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སྟ་སྟུར་ཏེ་རྒྱུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ལེགས་ཀྱི། རྒྱ་ལ་

དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་པ་ཐ་སྟད་འདྲིལ་ས་ལྷགས་ལ་ཡང་སྒྲོན་ཆགས་པའི་
དབང་གིས་འདིར་ཡང་སྒྲོན་འཇུག་ལ་སྒྲོང་ཚུལ་མ་གསུངས་པར་དེ་གཉིས་སྒྲིར་
བཀག་གོ། ། བསྐྱབ་བདུས་ཟིན་བྱིས་ན་དཔུང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད།

༡༢༧ ཉ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་སྟོམ་དང་འཇུག་སེམས་
ཅིག་ཆར་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་ ན འཇུག་སྟོམ་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་འགལ་
ཡང་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ ཉ ན་མ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དོན་ཟེར།
བསོད་གྲགས་སོགས་ལ་ལས་དེ་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་དང་མི་
མཐུན་ཟེར། གཞན་དག་གིས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་སེམས་ཆོགས་ལམ་
འབྲིང་ཁོ་ནར་ཡོད་ཟེར། ལ འདི་ཡང་བསོད་གྲགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་ལས།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལམ་མ་ཞུགས་ན་འཇུག་སྟོམ་མམ་བྱང་སྟོམ་ཡོད་ཅེས་མགྲིན་པ་
གསང་སྟེ་སྒྲིབ་ནི་རི་བོང་གི་ཅལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པ་འཕོག་པ་ན། བྱང་
སར་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཁྱོད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་རྒྱབ་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་བམ། ཞེས་ངོ་བར་གསུངས་
པས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་འཕོགས་སུ་མི་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་
སེམས་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་དང་། འཇུག་སྟོམ་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་དོན་
གཅིག་པར་སྒྲས་པ་དང་ཁས་བྲངས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
དཔུང་པར་བྱ་ཞེ། འཇུག་སྟོམ་དཔྱིས་བྱིན་པར་ལེན་མཁན་ཐམས་ཅད་བྱང་
སེམས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་ངོ་དགོས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་རྟགས་མ་
བྱལ་ཞེ། འདི་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། བྱང་སྟོམ་ལེན་པ་
ལ་འདི་བ་བོ་སྒྲིབ་དཔོན་རང་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ལམ་
སྒྲོན་ལས། དེ་ལ་འབད་པས་དེ་འདྲ་བའི། ། གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་མ་རྟེན་ན། །
དེ་ལས་གཞན་སྟོམ་ནོར་བ་ཡི། ། ཆོག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། ། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བརྟུས་ལ་བརྟེན་ནས། སླ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། ། སླ་མ་ཡོད་ཅིང་དེས་དྲིས་པ་གཞིར་བཞག་གོ་བཟེན་ན་ཡང་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ལས། དྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། རིགས་
 ཀྱི་རྟུས་པ་ལེགས་པར་སད་པ་དང་། སྟོན་སེམས་བརྟན་པ་ལ་བྱའོ། ། ཞེས་
 སླ་མར་ཞིབ་ཆ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་དངོས་ལམ་བྱས་པར་རིགས་སད་པ་ཅམ་ལ་
 བྱས་པས་ཕྱི་མ་ཡང་སྟོན་པ་བརྟན་པ་ཅམ་ལ་བྱ་བ་དགོངས་པར་མངོན་པའི་
 ཕྱིར།

༡༢༥ ན གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་ཚུང་དུར་སྟོན་
 སེམས་དང་འབྲེང་ནས་འཇུག་སེམས་བཞག་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱབ་ཏེ། ན སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིའི་མདོར་
 བརྟན་རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་སྦྱོར་དགོས་ལ་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་བཟེན་པ་དངོས་
 སུ་བརྟན་མ་བརྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཡོད་པས། ན སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་
 གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་དངོས་བརྟན་དང་སྦྱར་ཅམ་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༢༦ ཏ རོ་རྩུ་རིས། རྒྱབས་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་
 རྟེན་ལ། རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ཡང་མེད། རྒྱབས་འགྲོ་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་
 བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། སུ གཞན་ཡང་
 འདིའི་སྦྱོར་བའི་སེམས་རྟེན་ལ་དད་པ། སྟོང་རྗེ། སྟོང་སྟོབས་སོགས་སྟོ་
 ཆོགས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ས་སོགས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩུ་འཕྲུལ་སོགས་མ་
 ཐོབ་པ་དང་། དེ་མིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་སྟེ་སྟོན་ཐོས་པ་དང་།
 དེ་མིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་ཉམས་སམ་བཟོད་པ་དང་། དེ་མིན་ཡང་

དུས་སྟེགས་མར་སོང་བ་མ་བཟོད་པ་སྟེ་སྟེན་བཞི་དང་། རང་ངོས་ནས་རིགས་
 གྱི་རྒྱས་པ་སྟེན་པ། གཞན་ངོས་ནས་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་ཟིན་པ། འཕྲོ་
 བ་སྟུག་བཟུལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་བཙེ་བ། དེ་དག་སྟོལ་བའི་དཀའ་སྡུང་ལ་མི་
 སྟུགས་པའི་སྟོང་སྟོབས་སྟེ་རྒྱ་བཞི་དང་། གཞན་ལ་ཆེར་མི་སྟོས་པ་རང་གི་
 སྟོབས། །ཆེད་དུ་སྟོས་དགོས་པ་སྟུགས་གྱི་སྟོབས། སྟོན་ནས་གོམས་པ་རྒྱའི་
 སྟོབས། ཆེ་འདིར་འབད་པ་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཏེ་བཞི་སྟེགས་ཅི་རིགས་ལས་སྟེ་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ཐབས་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་ན་སྟོབ་ལམ་ལ་རུང་ཡང་སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་འདོད་ན་མི་རུང་པས་ཐར་བཤད་པ་ཀུན་ལ་ལེགས།
 ༥ འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་འདིའི་བྱད་པར་ཅན་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་ལ་
 བྱས་ན་དེའི་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བྱད་པར་
 ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོང་བེར་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་
 པས་བྱབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་དགོས་ན།
 སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཡོང་བའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐབས་གྱི་ཆས་བྱབ་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆས་བྱབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐབས་
 གྱི་ཆས་བྱབ་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གཅིག་ཤོས་ཐབས་བྱད་པར་དུ་བསྐྱབས་
 པས་གཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱ་
 མཆན་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་ཁས། དེས་ན་གཞུང་གི་ཐོབ་ཆོད་ནི་དོན་

དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སྤང་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེར་བཞག་ན་ཐེག་དམན་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེལ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བས་བདག་གཞན་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལམ་དུས་ན་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་བྱང་འབྲེལ་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་ཞིག་ཡིད་དམ་དཔྱད་ཉི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བཤད་པའང་ཡིད་ལ། སྐབས་བཞི་པར་སྐྱབ་པ་
 བཞིའི་ནང་ནས་སྐྱེ་མ་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཤེས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་
 འགྲུབ་བམ་སྟུམ།

༡༢༧ ཉ དེ་དུས་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་མེད་ནའང་དེའི་ཤུགས་
 དངོས་སུ་དེ་ལ་འཇུག་ན་དེ་དེས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཐུར་ཉི། ཡ དེས་
 ཤུགས་ཀྱིས་ཟིན་ཚུལ། བྱ་ཤི་བའི་མ་བས་བ་བ་ན་ཡང་། ཐུང་ན་གྱི་སྒྲི་
 མངོན་འགྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཤུགས་མ་ཉམས་པས་སྒྲིའི་བྱར་གཅིག་གིས་དུ་རེ་
 དུན་པ་དང་འདྲ་བར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས།

༡༢༨ ཏ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་
 ལ། །མས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་
 འདོད། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་སོ།

ཉ འདི་ནི་ས་བཟང་བའི་རྒྱུར། མས་སྐྱེད་ཀྱི་སའི་གནས་སྐབས་
 ཅ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལ་སྐྱེལ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱེའི་
 རྣམ་པར་མས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་བཤད་ལ།
 དེ་ལས་བསྐྱེལ་པས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། དག་སར་འབད་ཚུལ་རགས་
 པ་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་སྒྲིན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཤོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཉི་སྐབས་བདུན་པ་ལྟར་རོ། །

ཏ གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་

བཀོད་ནས། བདག་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒྱུན་རས་
གཟིགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ། བྱི་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ལ་
དང་པོ་ནས་ཕྱག་རྩི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན། བདག་ཅག་གི་
སྒྱུན་པར་ལ་དང་པོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲི་དགོས་སེམས་ཞེ་ན།
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་སྒྲི་བའི་དེ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

༡༩༩ ག འབྲེལ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་
ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱུར། བྱི་འདི་ལ་ཆ་བའི་ཕར་སྒྱུན་ལས།
དེ་ལ་ས་འཆམས་སྒྱུར་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆས་ཀྱི་དགའ་སྒྱུན་དང་།
བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱུ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་མི་འབྲིག་སྟེ།
ཆས་ཀྱི་དགའ་སྒྱུན་ནི་ས་དབྱུ་བར། ཆས་སྒྱུ་བའི་སྒྲིམ་བྱུར་བྱུར་པ་ཡིན་པ་
དང་། བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་
སྒྱུར། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་འཕགས་པས་
ཐུར་སྒྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་བཀག་པ་ནི།
ཡལ་ག་ཞོན་ནས་ཙ་བ་གཙང་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་སོ། །

ཉ རྒྱུན་ལས། སྒྲོགས་སྒྲོབས་རྒྱ་སྒྲོབས་ཙ་བའི་སྒྲོབས། ། ཐོས་
སྒྲོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། ། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་དང་། ། ཞེས་
དང་། བྱི་ཁ་ཅིག་འདི་གཉེས་ཀྱི་ཐ་མ་གོམས་པ་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསེར་འབྲེང་གསུངས་སོ། ། ཟེར་བ་མིག་བར་ཏ་ཅང་ཡངས་
ཏེ། འདི་ལྟ་ག་བརྟུང་ལས་བྱུང་བ་ལ་གསུངས་ནས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྒྱུར། དེས་ན་བརྟུང་ལས་བྱུང་བར་
བྱས་ཆད་རགས་པ་བརྟུང་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱུར་ཤིང་གི་བྱུན་པ་ལྟ་བུ།

དེ་ལ་བྱེད་གོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བརྩ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་
པ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ། འདི་ཉི་ལྔ། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
མ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ལྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ལྟོབས་
དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲས་སུ་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པའོ། ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ།
དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་
སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བ་
རྣམས་ཀྱིའོ། ། ཞེས་གསུངས། ལྷག་མ་ཡང་རིགས་ངེས་མ་ངེས། ཀྱན་
སྤྲང་དག་མ་དག ཀྱན་དཀྱིས་ཀྱིས་ཉམས་རུས་མི་རུས། སྤོབ་མི་སྤོབ་ལ་
སྐྱར་བ་སོགས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བརྒྱའ་ལས་བྱུང་བའི་
དོན་ཆོགས་བཟུང་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ཐོས་བྱང་ཅམ་ལ་བྱེད་
དམ་དཔུད་པར་བུའོ། །

༡༩༩ གློ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པ་བྱུག་བརྒྱུ་པོ་
དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་མི་ཟད་པ་
ཡིན་ནོ། ། ཅུ་ འདིར་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ནས་མི་འགྲིག་བཞིན་ཏུ་
བྱེད་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས། འདིའི་རེ་ལྡེ་པོ་བྱར་
ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅུ་ འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་དཀོན་མཆོག་
བཞེགས་པ་ལས། འད་སྤང་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལ་ནི་བྱུག་བུའི། ཞེས་པའི་དངོས་
བཟུན་གྱི་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། ལྷ་ནི་རྒྱན་མིན་སྦྱེས་བྲ་བྲུབ་བདག་
མིན། ། རྣམ་འབྱུག་སྣ་ཆོགས་བྱང་བའི་ལྡིང་འཁོར་འདྲ། ། དེ་སྤང་
འབད་པས་བསགས་པ་སྤྲིང་གོགས་ལ། ། འབྱོར་བས་འབྱོད་མེད་ཡིད་ནི་དགེ་

གུར་ཅིག |

༡༣༣ ༥ འདིར་བཟུན་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་ ཆུ་ ཆོགས་ལ་
གསུམ་དང་སྒྱུར་ལ་ལྟ། མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ལ་རེ་རེ། | ༥ ངག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཇུ་ འོན་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་བ་འདིར་བཟུན་གདམས་
ངག་བཅུ་ཆར་ཡིན་ལ། ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པ་ཞིག་དེ་ལ་ཡང་བཞག་དགོས་སམ་
དཔྱད།

༡༣༣ ༦ མདོ་ལས། (ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཉེར་འགྲོའི་དྲི་བའི་ལན་སྟོན་
པར།) ཉེར་འགྲོ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། | ང་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཅི་ཡང་
མེད། |

༡༣༤ ༧ ཚེད་སྒྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་
ཀྱིས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུ་ འདི་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་བཟུན་པ་གང་ཡིན་
དཔྱད་ན་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡོད།

༥ ཅ་བར། སྤྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྤང་། | ཞེས་སོ། ཏུ་
རང་རྒྱལ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་གཞུང་སྤྱི་སྤང་ལ་གྲགས་ཀྱང་། རྟོགས་དཀའི་
སྤང་བར། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གཉིས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་
བར་འདྲ་བས། སྟོན་པ་པོའི་ཤེས་བའི་ཅལ་སྟོན་བྱེད་ཏུ་མཚུངས་ལ། རྒྱུའི་
རྟོག་དཔྱད་ཀྱང་གཡང་བའི་རྒྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འང་
བཀག་སྟེ། རང་རྒྱལ་རང་གི་བྲགས་ལ་ཤར་བ་ན། སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་
གདུལ་བྱ་ལ་གོ་བ་སྤྱེད་པར་གསུངས་སྟེ། སྤྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྤང་། |
ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱས་པ་འདོན་ལུགས་འདི་ལེགས་སམ་དཔྱད།

༡༣༥ ༨ སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་

པ་ལ་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ལྷན་ཆང་བ་
འདི་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོས་པས། སྐབ་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བཤད་
དེ། གཞི་ལ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་དུ་སོང་ན་ལམ་ལ་ཆོག་ས་གཉིས་དང་།
འབྲས་བུ་སྐྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་བྱང་བས་སོ། །

༡༣༥ ༡ གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྐྱ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་
ཆེན་དང་བྱང་ཆེན་གྱི་མིང་དང་ཤེར་ཕྱིན་དང་རྫོགས་བྱང་བཞི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་
བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་ཡོངས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་
པའི་ཤེར་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུ སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མདོར། གང་གིས།
གང་ལ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོབ་པར་གསུངས་པའི་ཡུལ་རྣམ་ལའང་ཞེན་པ་འགོག་
པ་སྟེ། འདིའི་མིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་
བའི་མིང་གཞི་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཀྱང་། མདོའི་འབྲེལ་ལ་དབྱད་ན་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་བྱའམ་སྟམ། ༡
ཁ་ཅིག་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པའི་ཤེས་བྱ་ཟེར།

ན སྟག་ལོའི་སྐབ་མཐའ་ཙ་བར། བདེན་གཉིས་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་
ཙམ་དུ་གསུངས། ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འབྲེལ་བར་ཀུན་རྫོབ་རིགས་ངོའི་
ཤེས་བྱ་དང་། དོན་དམ་འབྲུལ་པོའི་ཤེས་བྱ་མིན་ཡང་། མ་སྟེ་བར་མ་
བཏགས་མ་དབྱད་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་མདོ་ལས་
གསུངས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་རི་ལྟར་ཡང་ཐ་སྟོད་མཁན་པོ་རྣམས་ལ་ཆོག་
གི་སྒྲིན་ཕྱ་མོ་ཡང་ཤེན་དུ་དགག་འོས་སོ། །

༡༣༥ ༡ ཁ་ཅིག་ན་ནེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མི་དུང་
བས་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་ན། ཏུ འདི་ལ་ཁ་རིག་ངོ་བོ་གཅིག་
བཀག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་བབ་ཙམ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ངོ་བོ་

ཡོད་མེད་ཚད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་བོད་མ་རབས་པ་རྣམས་ཐ་
དད་མུ་གསུམ་བར་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུ་དུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ སྒྱིད་འབྲུག་ལས། འོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྱིད་ཡུལ་མིན། ། ཡུ
ཞེས་དང་། རྩོམ་གཅོད་པར། ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། དེ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས། ། ༥ བདེན་གཉིས་ལ་འབྲུག་པའི་མདོ་ལས།
དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་
ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་(འདའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་དེའི་ཡུལ་ཡིན་མོད་ཀྱང་) དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་(གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟེན་) བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༥༤ ༡ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཡིད་ཀྱིས་
བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། (ནས) དེ་བས་ན་སྒྲིབ་པའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་དང་བུལ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྟན་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་
པར་བརྟན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུ འདིར་ཆོས་བརྟན་རྒྱལ་
མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པར་ཡིད་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསམ་
པས། ལྟེན་དབང་པོའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་
ཀྱིས་ཆོས་རྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་འདི་རྣམ་ཉིག་
སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་དཔེར་འདོད་པ་མི་རུང་སྟེ། རག་གི་བརྗོད་པ་མེད་
ཀྱང་། ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྲུ་མོ་འདི་ཙམ་ཡང་དོན་དམ་ལ་
གཟིགས་པའི་དོར་ཁྱེད་དགོས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ༢ སྒྲོ་སྒྲིབ་མི་ཟད་པ་ལས། དེ་ལ་ཀྱན་རྗོད་བདེན་པ་
གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རི་སྟེང་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྒྱད་

དང་། བདེའ་སྟོན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་འདིའི་ཡི་གེ་ལ་
དག་དང་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་།
བྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐད་དང་། འདོད་རྒྱལ་གྱི་བརྗོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་
བཤད་ཀྱང་ཁྱེད་ཆེ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །

༡༩༤ ལ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། (སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་
སྟོང་ན་རང་ལས་ལོགས་སུ་རང་གིས་སྟོང་བུའི་) ཡུལ་དུ་སྟང་པ་ (སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་)
ལས་གཞན་(དུ་) སྟུར་བའི། ། (རྣམ་པ་) སེམས་ཉིད་(རང་ལ་རང་གི་གསལ་
སྟོང་གི་ཆ་ཙམ་) ཇི་འདྲ་བ་ཅིག་སྟང་། ། ཅུ་ སྟེ་དེ་འདྲ་མི་བྱུང་ངོ་། །
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་དུ་གྲུབ་པའམ་སྟང་པ་ཅི་རིགས་
མེད་ན་དེའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱ་བེད་གཅིག་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །
འདིས་ཞར་ལ་རང་རིག་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་བཤད་པས་འདིར་བྱངས་པ་
ཡིན་གྱི་འདི་ལོགས་ལྷན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། ། ལྷང་འདི་ལ་ཡང་།
འགྲུར་ཁ་ཅིག་དུ། ཡུལ་དུ་སྟང་བ་མ་གཏོགས་པར། ། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
གཞན་ཅི་ཞིག ། ཞེས་འབྱུང་ལ། འདིའི་འབྲུག་ཐོགས་སུ་ཤེལ་དང་དཔེ་
དོན་སྟུར་ཏེ་རང་རིག་སྒྲ་བ་རྒྱལ་དང་། དེ་དགག་རྒྱལ་མང་སྟེ། རྟོག་གི་
འབར་བའི་ལེན་ལྟ་པ་དང་། ལྷང་སྒྱུའི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

༩ ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་སྟང་དབང་ཤེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་
བཅད་པའི་ཆེད་དུ་རང་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་སྟང་བྱུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
རྟོགས་བྱ་གང་། སྟུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་(དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་པས་སྟོ) ཟེར་ན། འོ་ན་
རྟོག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོན་སྟང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།

༡༣༡ ༡ ཅ་ཤེས་ལས། ཚུ ལས་དང་ཉོན་མོངས་བཟང་བའི་
མཐར། ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། ༡ (ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ཚུལ་
མིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་) དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ (སྤྲུལ་ཆོག་པ་བཟང་དཔ་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་རེའི་
པ་གོམས་པ་) ལས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ (རྒྱུ་མ་འདི་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པར་སྤྲུལ་སྤྱོད་
ཆེན་མོར་ཡང་གསུངས་) པ་དེ་ནི། ། སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

༥ (ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། ། སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པའི་ལྷན་དོན་
ལ་ཡང་ཁ་ཅིག ༡༣༢ ༤ གཉིས་སྤྱང་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བདག་
དང་གང་བཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དག ། དེ་ཕྱིར་ཐུབ་
པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ འདིའི་དྲངས་འཆམས་
ལྟར་ན་རགས་པའི་བདག་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོད་དུ་སྤྱང་ཞིང་། དར་རྒྱུ་དུ་
བདག་མེད་ཅམ་ལས་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ལ། སྤྱང་ཐུན་ལས། བྱེད་བྱེད་
བདེན་གྱུ་བ་ཅམ་ཞིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བྱེད་བྱེད་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པ་
ཡིན་གྱི་ཞེས་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟོ། །

༡༣༣ ༡ གཞན་ཡང་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་བཤད་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྗེ འདི་ནི་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཡིན་པས་སྤྱོད་
མ་དང་མི་འགལ་ལོ། ། ༢ དེས་དོན་དམ་གཉིས་ལའང་རིགས་འདྲ། ༣
ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་ཞེས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་བཤད་གསུངས་ཆེ་ལ། གང་གི་
ངོར་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་དགག་བྱ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་གནས་
ལྷན་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་། དབྱེད་མ་སྤྱང་
བཤད་ཀྱི་དྲངས་པ་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་

གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་བྱན་ཡང་
 གསུངས་སོ། ། འདི་ནི་རྟོག་གི་འབར་བར། ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་
 རྟེ། ཞེས་སོགས་དང་གཅིག་པར་སྟངས་ལ། དུལ་དུལ་ཅན་ལ་སྟུར་ཚུལ་
 གསུམ་སོགས་ལྟར་སྟུང་གྲུབ་མཐའི་མདོ་ལྟེ་སྟུང་པའི་ཐད་པ་ལྟོ། ། ༥
 ཀུན་བཏགས་རྣམས་(ཕལ་ཆེར་ལོག་པར་)བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ། གཞན་
 དབང་རྣམས་(ལས་གཙོ་བོ་གྱི་དོན་དུ་མདོན་པར་)ཤེས་(པ་རྟེ་)ཞེན་པའི་ཀུན་རྫོབ།
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་(གཟིགས་པ་ལྟར་བཟུན་དུ་མེད་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་)བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་
 རྟེན། ༣ འདི་གསུམ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དང་སྟུར་ཏེ་ཤེར་
 མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུ་མེད་ཀྱང་
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་བྱི་མའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་རྫོབ་དུ་གསུངས་པས་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བར་གསུངས་པས་དམིགས་བྱེ་སྟེ་དབྱད་རྒྱ་ཡོད།

༡༥ གྲུབ་རྟེ། སྟོང་ཉིད་དོན་དོན་དམ་དང་། ༡
 དགོས་དོན་དམ་པ་ཐུང་འདས་སྟབ་པའམ། གཟུང་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཉིད་
 དུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ ༢ ལམ་རྣམས་སྟབ་པ་དོན་དམ་དང་། ཡ
 འབྱུག་པར་དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། ། དོན་དམ་ཐུང་ན་འདས་པ་
 ཞེས་པ་ལྟར་ ༣ ཐུང་འདས་རྣམས་སྟོབ་པ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་རྟེན། ༤
 དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་སྟེ་བ་དང་སོགས་སྟུང་ཡང་དག་པར་འཇིག་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 པའི་རྟེན། དེར་ཐལ། ༥ དངོས་སྟུང་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་སྟེ་བ་སོགས་ལོག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཅག་གི་གྲུབ་མཐས་སྟོང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱད་
 པའི་རྟེན། ཉགས་གྲུབ་རྟེ། དུལ་འཇོག་པ་དུལ་ཅན་ལ་སྟུར་ཤིང་། འདི་

ནི་དེད་གཉིས་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་འཛིན་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱང་བས་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། སྦྱོང་རང་གིས་དབྱུང་པའི་རྩོམ་ཡོད་པས་མི་
 ཚྲིག་སྟེ། འཛིན་པ་ཀྱན་བཏགས་དེ་ནི་དབྱུང་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཕངས་པའི་ལན་དུ། ༡ སྦྱོགས་སྒྲ་མས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་
 བས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་བཀག་པའི་སྦྱང་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་
 མི་སྒྲུང་བས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་(མགོ་མཚུངས་སུ)བཙུང་པ་
 གང་ཞིག་ ༢ དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཡིན་པར་དབྱ་སེམས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ༣ ལུགས་འདིར་བདེན་གྲུབ་དབང་
 ཤེས་ལ་སྒྲུང་ན། དེ་ཉིད་ལོགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་
 ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པའི་དོན་དེ། ཡེ་ཤེས་སྦྱིང་པོས་བདེན་སྒྲུང་བཞེད་པར་
 འདོད་པ་དག་གིས་ཚོད་ལན་འདི་དག་ཤོད་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །

༡༩༡ ༡ མདོ་ལས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་དག་སྦྱོང་ཤུར་འེ་བྱ་དང་
 མི་འགལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 འདམ་བུའི་ཆལ་ལམ། འོད་མའི་ཆལ་ལམ། བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཆལ་ལམ་སྟེག་
 མའི་ཆལ་ལམ། འབྲས་གྱི་ཞིང་ངམ། ཉིལ་གྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་
 གྱུར་གྱང་། ༢ ཆལ་དང་ལམ་གྱི་དོན་ཡང་གསེར་འཕྲེང་ལས་ཤེས་ལ། ཐ་
 མར་ལམ་སྒྲ་སྟོས་པའི་དོགས་གཙོད་བྱ་སའི་ཐ་མ་དབྱུང་རྒྱ་ཅུང་བཟད་ཡོད།

༡༩༢ ༡ གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། ཇི་
 ལྟར་དུ་སྦྱེ་བའི་གངས་ངེས་དང་། དེ་ལྟར་དུ་སྦྱེ་བའི་དོན་དང་། སྦྱེ་བ་སོ་
 སོར་བཤད་པ་དང་བཞི། ༢ གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་བདེན་གཉིས་ནི།
 མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྟོ་ཡི་གཞན། ། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། ། ཞེས་སོགས་སྟེ། སྦྱི་མ་

འདི་ལ་རྒྱུ་ཀ་ཆེན་ལས། རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ། ། ཞེས་འདོན་དགོས་
པར་བཤད་དོ། །

༡ རྒྱུ་ ༡ རྟོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྔ་སྔར་འཛིན་པས་ལྡན་པ་འཕྲུག་
གཞན་སེལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ ༢ རྟོན་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་
དེ་ཡང་སྒྲུབ་བརྗོད་པ་སྒྲ་ཡིན་ཀྱང་། ཡང་སྒྲུབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མིན་
པའང་ཞིབ་ཆའི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། རྒྱུ་ ༣ རྣམ་འགྲེལ་ལས།
(གངས་ཅན་ལྟར་ན་སྔ་སྔར་སྔགས་) དངོས་པོའི་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། ། རོ་བོ་
ཐ་དད་ཏུ་(སྔོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་བ་) གང་ལས། ། རྒྱུ་ ༤ འབྲུང་ཞེས་པ་ཡིན་
ལ་རྒྱུ་ཀ་ཆེན་ཏུ་སྒྲིག་སལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སྒྲུར་རོ། །

༥ ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བའི་དོན་དེ་
རྣམས། ། འདི་ལྟར་ རྒྱུ་ ༦ དཔེར་ན། བ་ལང་ནག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡང་རིགས་
མཐུན་པ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ལས་ལྡན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྟ་ལས་ལྡན་
པ་སྔགས་ལྡན་པ་སྒྲ་ཆོག་སལ་ལ་ལྟོས་པའི་ རྒྱུ་ ༧ ལྡན་པའི་རོ་བོ་ཅན། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ ༨ ཕྱི་མས་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་
རྣམ་འགྲེལ་ལས། (ཤིང་འཛིན་གྱི་) སྔོ་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀྱུན་བརྟགས་པ། །
(དོན་གྱི་སྒྲི་) དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་ཏུ་མེད། ། རྒྱུ་ ༩ ཡོད་ན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་
པ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་ཤིང་སྒྲི་དང་ཤིང་གསལ་རྣམས་
འདྲེས་པར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས། ཤིང་གི་སྒྲི་གང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
དེར། རྒྱུ་ ༡༠ རྒྱུ་པ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས། གསལ་བ་ཤིང་རྒྱུ་པ་
འགྲོ་མི་བྱེད་པར་མཛོན་ཅིང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། རྒྱུ་གསལ་ཞིག་འབྲེལ་བ་རྗེས་སུ་བཞུགས་ཡོད་ན་སྒྲི་དེ་འབྲུང་
བ་བཞེན། ཀྱུན་གཞི་དང་ས་བོན་ལྟ་བུ་རྟོན་བརྟན་པར་འབྲུལ་བ་རྗེས་སུ་བཞུགས་

ཡོད་ན། རྟེན་པ་འདྲིང་པའི་ས་ཁོན་དང་ཀུན་གཞི་ཡང་། རང་བཞིན་
འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་འདྲིང་པར་གཏོགས་དགོས་པ་ལྟར་
གོང་མའི་ཆོས་དང་ཡང་རང་བཞིན་འདྲེས་པས་གོང་མའི་སར་གཏོགས་པས་
ཁམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་དཀའ་འགྲེལ་དུ།
ཤིང་མེན་ལས་ལྷན་རྩི་བེད། ། ཞེས་སྟགས་དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་
རིགས་གཏེར་འགྲེལ་བར། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷན་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
ལྷན་པའི་ཤིང་ཤ་བ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཞེས་སྟགས་འབྱུང་སྟེ་གཞུང་གི་
དོན་བཅུལ་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད།

༥ རྣམ་འགྲེལ་ལས། (གཞན་ཡང་འགྲེལ་བ་བདེན་གྱུ་བ་མེད་དེ།)
སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟན་བཟགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན། ། ལ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་
བྱས། ། (ཀྱང་ཐ་སྙད་དུས་) དེ་ཆོ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་
(འགག་ནས་) མེད། ། (ལ་) དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་(དོན་དམ་པར་འཇུག་པ་) མ་
ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གི་འདི་དག་དྲངས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྒྲ་
རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་ཞིབ་པར་མ་ཤེས་ན། སེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཐ་དད་དབྱིས་
ཕྱིན་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་ཐ་དད་བྱས་ཆད་རྩི་བེད་སྟོས་
སར་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་རགས་པ་ཞིག་དུ་གོ་ནས་རྩི་བེད་གཅིག་ལ་ལྷན་པ་ཐ་དད་
ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇོག་མི་བྱས་པའི་ལྷན་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་
མན་ངག་ཕྱ་མ་ཞིག་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ཤོག་གུ་གོ་བདུན་པར་ཡོད་ཀྱང་མང་
དོགས་ནས་མ་བྱིས། རྒྱུ་ཆེན་ཤོག་གུང་ལྟ་པར་གསལ་པོར་འདུག འདིས་
ནི་བརྟེན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཤེས་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་དང་པོར་བཟགས་
པ་བརྟེན་དང་། བརྟེན་དེ་ཕྱིས་སུ་འཇགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐ་སྙད་ཞེས་
པའོ། །

༡༣༩ ། དབུ་མ་སྒྲང་བ་ལས། (མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་

དེ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞིབ་ཆ་གིས། ། ༡ རྒྱང་འཕེན་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་
(པའི་སེམས་ལ་སྟགས་)པ་དང་། རིག་པ་ཅན་གྱི་བེམ་པོ་སྟགས་གྱུང་ལྷག་པའི་
གུན་རྫོབ་སྟེ་གུན་རྫོབ་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་
བའི་འབྲེལ་བར། རང་གི་སྟེ་བ་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར། རྩ་ས་གྱི་རྩལ་ཕྱ་
རབ་ཁས་སྤང་བར་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། བྱེ་རིག་གཉིས་གྲུབ་
མཐའ་ཕྱི་འདྲ་བས་འདིས་རྩལ་རྩ་ས་ཡན་གར་བ་འདྲོད་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་།
རྣམ་འབྲེལ་ངེས་གྱི་རྟེན་ཆེན་རྣམས་གོང་བསྟུན་ན་བདེ་སྟགས་ཕྱི་ནང་གི་བེམ་
པོར་འདྲོད་པའི་གཞན་སྟེ་འཕགས་གཉིས་གྲུབ་བ་ལས་བྱེར་གི་གཉིས་བདེ་བ་
ནང་གི་བེམ་པོར་འདྲོད་ཅིང་བདག་དང་འདྲ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་སྤྱང་
བར་འདྲོད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་ནོ། །

༤ དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའམ་གོར་མི་
བསྟོག་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙྴ་འདི་ལ་འབྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ།
ནི་ཞེས་པ་ངེས་པར་བབྱང་བའམ་གོ་རིམ་བསྟོག་པའི་ཞེས་འབྱུང་ལ། ནི་ཞེས་
པ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་རྟེ་གུན་བཏགས་ཞེས་
པའི་མཚུག་ཏུ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་ནི། གུན་བཏགས་ནི། ཡང་དག་མིན།
ཞེས་གོ་རིམ་བསྟོག་པ་རང་གིས་ཆོག་འདུག་པས། དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བརྟན་ནས་
སམ། ཞེས་ར་མགོ་བྱས་འདུག་པ་ངེས་བབྱང་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་བརྟེན་ཡིན་ནམ་
དབྱེད་དེ་གང་ལྟར་རྟོག་བཏགས་གྱི་སྤྱད་དང་འདྲེས་པ་རྣམས་ལྷག་པའི་གུན་
རྫོབ་ཡིན་གྱི། གཞན་མིན་ཞེས་ངེས་བབྱང་གི་ཆོག་ཞིག་ཐོབ་ཆོད་དུ་འདུག་
ནོ། །

༡༩ རྟེ་ ༡ བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་།
མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟོམ་པར་བྱ་ལ། དོན་དམ་པར་ཤེས་སྤངས་མངོན་

སྒྲིམ་བཞི་བྱར་མེད་པར་འདོམ་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི བསྟུ་
 བར་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་
 པ་དེའི་ཚེ། ཅིའི་ཕྱིར་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་དག་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱ་ཞེས་གསུངས་ཞི་ན། སྒྲུས་པ། སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ནི། མཆོན་
 ཉིད་གཉིས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་
 སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སོ། ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་
 བས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཞིང་། གཞན་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་ནད་དང་དེའི་
 རྒྱལ་སྟུར་བའི་དཔེ་འདིའི་སྟངས་དབྱེད་ན་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྤང་ངོ་། །
 ༡ མཛོད་ལས། སེམས་ཅན་བཛོད། ། རྒྱད་དུ་གཏོགས་ཞེས་པ་
 ཅམ་མོ། ། ༡ དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ༡༩༡ ༡ གསེར་འབྲུང་ལས། ཀྱན་འབྲུང་ལ་དེས་བྱབ་ཀྱང་།
 སྟག་བདེན་ལ་དེས་མ་བྱབ་པ་ནི། བསོད་གྲགས་སོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མི བསྟུ་བར་ཡང་ཀྱན་འབྲུང་བའི་བདེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟག་
 བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི། སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ།
 ཀྱན་འབྲུང་བའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་ལ།
 མཛོད་ལས། སྟག་བསྐལ་ཀྱན་འབྲུང་འཇིག་རྟེན་དང་། ། ལྟ་གནས་སྤྱི་
 པའང་དེ་དག་ཡིན། ། ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་སོ། ། འདིའི་སྟག་ཀྱན་
 དངོས་ལ་མི་བྱེད་པར། སྒྲུས་བཛོད་ཅམ་དུ་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ།
 འོག་དུ་གནས་དྲག་པར། བདེན་པ་དག་ནི་བཞེར་བཤད་དོ། ། ཞེས་པའི་
 བཤད་པའང་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་འདི་དངོས་མིན་ན། དངོས་དེ་གང་
 དུའང་མ་བཤད་པར་ཐལ་བས་སོ། ། དེས་ན་མཆོམས་རྒྱལ་ལས། འདིར་
 ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟག་བསྐལ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུར་གྱིར་

པའི་ཀྱན་འབྱུང་དང་། ཞེས་ཕྱག་ཆ་ནས་འབྱེད་པར་གསུངས་པས། བྱེ་
སྐྱེས་འཛིག་འཆམས་འདི་ཁྱབ་ཆེ་བར་སྤང་ལ་མདོ་སྤེ་བས་ནི་ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆུང་
སྟེ། མདོ་ལས། ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་དགའ་
བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྤྲེད་པ་སྟེ། དེ་དང་དེ་ལ་མདོན་པར་
དགའ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་ཁྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེད་པ་ཁོ་ན་ཀྱན་
འབྱུང་དུ་འདོད་ཀྱང་། མདོ་དེ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། མདོན་
པར་འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མངས་ཆས་ཅན། །
སྟེ། ཁ་ཅིག་གོང་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ཉན་མངས་ཡོད་ན་རྣམ་
སྤྲིན་ཡོད་འོང་འབྱེན་པའི་ཁྱུང་མ་བཟུན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཟེར་ཡང་། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་སོ། །

༡ རྒྱུ་ ༡ ན ཡང་ཁ་ཅིག རྒྱག་བསྐལ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ། འགྱུར་བའི་རྒྱག་བསྐལ། ཁྱབ་པ་འདུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱག་
བསྐལ་གསུམ་དབྱེར་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱག་བསྐལ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཞི ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཁྱབ་པ་འདུ་
བྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་རྒྱག་གང་སྐྱེས་
ཀྱང་། འགག་པའི་ཆོ། དེའི་ངོ་བོར་བག་ལ་ཞན་སྐྱེད་མི་བར་གནས་ཏེ།
རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཆེ་སྤང་རུང་དུ་གནས་པ་སྟེ། གསོད་པའི་སྤྲིམས་མ་ཁྲོལ་བར་
གནས་སྐབས་བདེ་བ་རྒྱུང་ཡང་མཐར་རྒྱག་བསྐལ་འབྱེན་པའི་སྤྲིམས་ཀྱིས་བྱིན་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདེ་ལམ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་བཅུ་དྲུག་ཉལ་ལོག་བཅུ་དྲུག་སྤྲེད་པ་ཕྱག་ཆེད་དུ་གྲུབ་མཐའ་
བཞི་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟེ ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཉལ་ལོག་བཅུ་དྲུག་གི་

གཉེན་པོར་སྐྱར་ཚུལ་ལ་མི་གཙང་བའི་རྣམས་སོགས་སྐྱེ་སྐྱེ་དབྱེད་པའི་
 ཚུགས་བྱུང་གི་བདག་གཅིག་ཕྱབས་སྒྲོང་བར་སྒྲོམ་པ་གཙང་བར་འཛིན་པའི་
 གཉེན་པོར་སྐྱར་བྱུང་ཡོད་སྒྲོང་ཡང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་
 ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱུ་གི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན།
 སྐྱུས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ནི་
 ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གཅིག་གི་གཉེན་པོར། ། རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གཉེན་གྱི་
 གཉེན་པོར། ། རྣམ་པ་གཉེན་པོར་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གཅིག་གི་གཉེན་པོར། །
 ཞེས་གསུངས་པས། གཙང་བདེ་གཉེས་གཉེན་པོ་གཅིག་ལ་སྐྱར་ཞིང་།
 བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་གཉེན་པོ་གཉེས་སྐྱར་དགོས་ཏེ། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་
 བཏུས་ཀྱི་རྒྱུར། གཙང་བ་དང་བདེ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུ་བའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟག་ཞུགས་སྐྱུག་མ་གསེར་འཕྲུང་དུ་ལྟ་
 ཞིང་། གཅིག་ཕྱི་ནི་དུས་དང་། འཁྱུར་བ་ནི་ཙ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་
 འཁྱུར་ཡིན་ལ། སྐྱུག་བསྐྱུ་ཐར་བར་འཛིན་པ་ནི། རྒྱལ་དཔྱད་པའི་གཞུང་
 ལས། ཁ་བ་རྒྱ་སྒྲོས་ཀྱི་སྐྱུང་དང་། ། བ་ཞ་བ་མོ་སྐྱུ་ཉིག་མདོག ། གདུགས་
 དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། ། ཐར་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད།
 ཞེས་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་དུ། ས་རྒྱ་མི་རྒྱུང་ཉི་ཟླ་བལ་ཐོབ་མཛོད། ཅས་
 ཟུར་བུ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། བཟླས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དེ་ལྟགས་འདིར་ཡོད་
 ཀྱང་སྐྱུག་ཀྱན་གཉེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བདེན་ཡིན་ལ། བྱ་ལོ་མ་པར་འཛིན་རྒྱུ་
 བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཀྱན་འཁྱུང་ཡིན་པས་མི་འདྲོ། ། བྱེ་སྐྱུས་ཐར་པ་
 ལྟག་པ་འདོད་ཀྱང་མི་ལྟག་པའི་ཐར་པ་མེད་པར་མི་འདོད་ལ། དེ་ལྟག་པ་
 ཡང་། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆིབ་མེད། ། ཅས་སྐྱར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
 མི་སྤྱིད་པས་འདི་ལྟག་ཞུགས་སུ་འགྲོ་དོན་མེད་དོ། ། རྒྱན་བཟང་བས།
 བདག་གཙོ་པོ་སོགས་རྒྱ་གཅིག་ཕྱབས་དང་། སྤྱིའི་ཚངས་པ་འཁྱུར་པས་བྱས་པར་

འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས། ༤ དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི།
 རི་རྩམ་འགྲེལ་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྩམ་པ་ལས། །
 མཆན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་སྟེ་མར་༡ མཆན་ཉིད་
 གྱིས་མཆོན་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་པས་མཆན་ཉིད་རྩམ་
 ཡོད་དང་། མཆོན་བྱ་དེ་ལ་སྟོན་པའི་བཏགས་ཡོད་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ༡ རྩུང་ ༩ འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཀྱི། ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་དོན་ལ་མཆོར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ༥ བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཡུལ་ནི་དགེ་བས་ཡིད་འོང་ན། ། ཡུལ་
 དེའང་རན་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན། ། གང་ཞིག་བཏབ་པ་ཤེས་འཇུག་པས། ། དེ་
 གྲུབ་པ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ཡིད་ཏེ་
 འོང་པ་གཟུགས་དང་། སྤང་དང་། སྤྱི་དང་། རྩོད་དང་། རེག་བྱ་ཞེས་བྱ་
 བའདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལཱའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དགེ་བའི་ལས་
 གྱིས་འཕྲོ་བ་ན་དེ་ཉིད་ཐར་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྩམས་གྱིས་མི་གཙང་བས་
 བསྐྱས་པའི་བྱི་ལྟར་སྤྲད་པར་འཇུག་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡི་བཞི་བརྒྱ་བ་འདིར་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་ཡང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་ལ། འཕངས་འབྲས་བདེ་བ་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ་
 གསུངས་བས། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་བདེ་བ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་
 པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་ཏེ། ། ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོགས་སྟེ་ཡང་འཕགས་པ་སྟེ་
 ཡིན་པར་སྤྲོ་བས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མཚུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
 མིང་ཙམ་ལས་སྒྲོ་ཅེ་མི་གཅིག་ཏེ། དབུ་མ་བས། སྟུག་བསྐྱེད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་
 གསུམ་ལོག་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་བདེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ཏེ་བཏགས་པ་ལས་གཞན་ཏེ་
 བདེ་བ་རང་མཆན་པ་སྟོང་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་ལ། དངོས་སྤྱོད་པར་བཏགས་

གྱི་འཛིག་འཆམས་ཕྱ་མོ་མི་ཤེས་པས་སྐྱག་བཟུལ་ལས་ལོགས་སུ་བདེ་བ་མེད་པར་
 གོ་ནས་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་དེ། དེ་ནི་ལྷགས་འདི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
 ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར། གང་གིས་ན་སློབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་འདི་སྐད་དུ། དེ་ཞིག་བདེ་བ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་ལྷ་ནས་ལ་
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་གང་ལ་ཡོད་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་འཇིག་པའི་
 ཕྱིར། བདེ་བ་སྐྱག་བཟུལ་བ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་
 ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་རན་
 རྒྱགས། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། ཞེས་འདུག་པ་ཡང་རྒྱུར་དུང་དོ། ། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 པ་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་དང་། སྐྱག་བཟུལ་རྒྱུར་དུ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོར་བར་རྣམ་པར་བཞག་དུ་མི་དུང་དོ། ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་
 བདེ་བ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་འབྱུང་བས། སྐྱག་བཟུལ་རྒྱུར་དུ་ཡང་འབྱུར་ལ་
 ཞེས་སོགས་ཚུད་ཆུལ་མང་ཡང་བྱིར་མ་ལངས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་གནས་དུག་
 པ་དང་། བརྒྱ་བའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་དང་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས་
 ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། ། དོན་བསྐྱུས་ན་ལམ་རིམ་རྒྱུར་དུ་ལས། ད་ལྟའི་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་སྐྱག་བཟུལ་ཕྱིར་བཅས་པ་ལ་བདེ་
 བའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། སྐྱག་བཟུལ་རྒྱུར་དུ་རིམ་གྱིས་འགག་
 པའི་ཆོ་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་བར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱར་ཡང་བསྐྱད་དག་ན་སྤྱར་ལྟར་སྐྱག་བཟུལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས།

༡ བརྒྱ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་

བཙོན་རའི་ཁང་བར་འཆིང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 རྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ རྩེ འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་སྤྱ་གཤམ་པ་འཕེན་བྱེད་
 བསྟན་ནམས་ཀྱི་ལས་སྒྲུགས་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བས་དེ་འབྲའི་ཆོས་སྤྱ་
 དགོས་པར་རྩི་རྩེ་གཙང་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་མདོ་
 བྱངས་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟིངས་དང་འབྲ་བར་
 ཀྱན་ནས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན།
 ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱི
 འདིའི་ཆོས་གསུང་རབ་དང་། ཞེན་པ་སྤྱང་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞེན་དུ་མི་འཇིན་པ་
 དང་མདོ་སྤྱ་མའི་དོན་བདེན་ཞེན་སྤྱང་པ་ཡིན་ནམ་བཟགས་དགོས། ༡ དེ་
 ལའོན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཟས་དུག་ཅན་ལྟར་འཁོར་བར་འཆིང་
 བྱེད་ཡིན་པས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་དུ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་མིན། ། ཕལ་
 ཆེར་དུག་བཅས་ཟས་བཞེན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། ༢ ལང་ཁོན་རེ། དེ་
 གང་དུང་ལ་སྤང་བྱ་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་དུ་རྒྱར་པའི་འཕགས་པ་
 ཡོད། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པར་རྒྱར་བའི་ཆོགས་སྟོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཏེ། ལས་ཉོན་ལྷང་རིགས་གཉེར་མཛོད་པ་སྒྲུགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། བསྟན་གཤམ་
 སྒྲུགས་ཀྱིས། བྱེད་ཏེ། དེ་དག་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཅུས་
 ལས། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་
 གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། སྤྱི
 བསྟན་གཤམ་ཀྱིས་ལྷང་འདི་དང་གོང་གི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་ལ་བཞེན་ནས།

ཉན་ཐོས་སྒྲུབ་ལམ་བཤམ་པ་ཡང་འཁོར་བ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

༡༩༧ ག ༡ རིན་ཆེན་འབྲང་བ་ལས། རི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་
ཡོད་པ། ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། ། རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།
དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཏི ལུང་
འདིའི་ལུང་པོར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་ན། རི་སྲིད་དང་དེ་
སྲིད་ཀྱི་དོན་རང་རྒྱད་པས་བཤད་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། ཡིག་ཆའི་དྲངས་འཆམས་
འདི་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་ང་དག་འཛིན་ལ་ལམ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མ་ཉམས་
པར་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རར་འཛིན་དེ་འབྱུང་ཞེས་དྲང་དགོས་ལ། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་
རང་གིས་ཉན་རང་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞེད་འདུག་ཀྱང་། དེས་
རང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་དགོངས་
ལས། རིན་ཆེན་འབྲང་བར་གསུངས་རྣམས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་མའི་
བདག་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་སྒྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལུང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་བྱུན་མོང་བ་
ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་བེར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སྟེ། ལུང་
པོ་རང་སྐྱེ་བར་ཞེན་པ་ལས་ང་རང་སྐྱེ་བར་ཞེན་པ་འབྱུང་ཞེས་སོགས་སྟུ་སྟྱར་རྒྱ་
ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༡༩༨ ག ༢ ཡང་ཁ་ཅིག རྒྱག་བདེན་ཕྱ་མོ་མེད་པར་བཤམ།
རྒྱག་བདེན་ཡིན་ན། རྒྱག་བདེན་རགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན། བྱུན་
མོང་གི་དབང་བྱས་ནས་མ་བྱུང་། ཨི བྱུན་མོང་སྟོས་པ་བཤམ་འགྱུར་བས་
བདེན་འཛིན་གྱིས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བྱས་པའི་འཕངས་འབྲས་རྣམས་རྒྱག་
བདེན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱག་བདེན་ཕྱ་མོར་ཡང་འདོད་པའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེ་
བས་ལམ་བདེན་རགས་པ་ལམ་བདེན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་

ལམ་བདེན་ནམས་རགས་པར་འདོད་དོ། ། མི་རྟག་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་ལ་འདི་
བས་སྤྱ་རགས་མི་འདོད་ཀྱང་ཐལ་འབྱུར་བ་འདོད་པས། རྗེས་སྤྱང་ཤེས་རབ་
དབང་པོའི་དབྱ་མར་ལྷགས་གཉིས་ཀར་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱ་རགས་བྱད་མེད་པར་
བཤད་པ་འཐད་དཀའ་འོ། །

༤ རྒྱད་སྟ་མ་ལས། མི་གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། ། ཀ་བའི་
མི་གསུམ། ཞེས་དང་། ཀླ དེའི་ཆོག་དོན་དར་རྒྱུ་ལས། འཆི་བ་དང་།
ན་བ་དང་། ཀ་བའི་མི་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྩོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
དག་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། དམུལ་བའི་ལྷས་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་བྱད་ཤིང་
སྟེག་པར་བྱེད་པས། དུས་མཐའི་མེ་དང་། དམུལ་བའི་མེ་དང་། ཐ་མལ་
གྱི་མི་གསུམ་པོ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷས་གཏན་འཛིམས་པ་
དང་། བྱད་མེད་པ་འཛིམས་པ་དང་། དར་ལ་བབས་པ་འཛིམས་པས་སོ། །
ཞེས་འཛིམས་ཚུལ་སྟོབས་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །

༡༩༠ ལ རྒྱད་སྟ་དང་རྒྱུ་ལས། ལས་ཉོན་གྱི་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་
བར་འཁོར་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ གོང་དུ་རྒྱད་སྟ་མར།
གཙང་བདག་བདེ་དང་ཞེས་པ་ནས། འདིའི་བར་གྱི་ལྱང་དྲངས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་ན། དག་བཙམ་གཉིས་དང་དག་ས་པ་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་ལེན་པའི་སྒྲིབ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་སྤྱོད་ཡོད་པས།
འཁོར་བ་སྤྱོད་ལེན་སྐྱུག་བདེན་སྤྱོད་ལས་བཀལ་མི་རུས་ལ། དེ་མ་སྤངས་བར་
དུ་པར་སྦྱོར་བཞིའི་ནང་གི་བདེ་བ་དམ་པའི་པར་སྦྱོར་སྐོབ་མི་རུས་ཏེ། རྒྱད་
སྟ་མར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་པོ་དང་། ། དེ་རྒྱ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

༡༩༡ ན མཛོད་ལས། སྤྱིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ནི་སྤྱོད་
 མི་སྤྱོད་གང་གི་ཡང་ལམ་མ་ཐོབ་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོར་འདོད་དོ། ། ཞེས་སོ། །
 ལྷ ཐལ་འབྱུར་བ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། སྤྱོད་པས་འགྲོ་བ་དུན་ཅུ་པར།
 གང་ཞིག་འཕགས་ལམ་མ་སྤྱོད་པའི། ། བྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་དག ། དེ་
 དག་སྤྱོད་དང་མི་སྤྱོད་པ། ། མིན་ཞེས་བརྟན་བཅས་ལས་བཤད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། ༣ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འབྲས་སྤྱག་བཟུལ་དངོས་
 སྤྱོད་པའི་ཟག་བཅས་དེ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 གནས་གཙང་གི་སྤྱོད་པ་འཕེན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། ལྷ དམ་ཆོས་ཀྱི་
 ཉིན་འབྲེལ་ལས། འོ་ན་གནས་གཙང་དུ་སྤྱོད་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་དེ། ཞེས་ལས་འདི་མེད་པར་
 བཤད་དོ། ། ལྷ མཆོན་ཡང་རྩེ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱིས། འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་
 ལས་གསར་གསོག་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འབྲས་བྱ་ཆེ་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ།
 དེར་སྤྱོད་པའི་ལྷ བཟུར་བར་གསུངས་ཀྱི། འཕེན་བྱེད་དུ་བཟུར་བར་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་ཀྱང་། དེ་འབྲེལ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཞིག་མེད་
 ཅན། སྤྱོད་པོ་དེས་འཕེན་བྱེད་ལས་དེ་འཕགས་པས་གསར་དུ་བསགས་
 དགོས་པས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ། ཞེས་པ་དང་འགལ་སྒྲམ་
 དུ་ཆོད་པའི་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟེར་སྤྱོད་ལས་དེ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་
 དགོས་པ་ལ། རྩེ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྤྱོད་ནས་ལྷ བཟུར་
 བསགས་ཟེན་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཛོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འཕེན་བྱེད་ལས་
 མིན་ན་འཕགས་པས་གསར་དུ་བསགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་གསར་དུ་
 བསགས་པས་འཕེན་བྱེད་ལས་གསར་བསགས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 དོན་ཡང་མེད་ལ། དེ་འཕེན་བྱེད་དང་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་དངོས་མིན་ན།
 འབྲས་བྱ་སྤྱོད་པ་ཡང་། འཕངས་འབྲས་དང་སྤྱག་བདེན་དངོས་མིན་དགོས་

པས། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲེ་སྤྱིད་བཅུ་བདུན་མེད་པར་གསུངས་ནུས་སམ། སྒྲོ་བྱ་
མང་།

༡༩༡ ག མཛོད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ འདི་ཡང་བྱེ་སྐྱེས་ལྷགས་ཡིན་གྱི། མདོ་ཞེ་པ་
ལས་ཉོན་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་འདོད་དེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེ་
སྟོན་པ་རྣམས་ན་རེ། ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་མ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ཡང་འདི་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ལས་
གྲུབ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་ཀྱང་
ཡིན་ལ་བདེ་འཁྱོད་ང་རྣམས་འཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་སོ།
ཡང་ན་ལྷན་གཤེན་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལས་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ན དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྐུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཤེས། ། རྣམ་ཉོན་མེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། ། སངས་རྒྱལ་དབྱེལ་
འཁོར་གཉིས་སུ་སྟེ། ། སྦྱར་བ་དང་ནི་ཐོབ་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཆ འདི་ལ་ཐེག་བསྐུས་བཤད་སྒྱུར་ལས། སྦྱར་བ་དང་ནི་ཐོབ་པས་
སོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དོན་བཛོད་ཀྱི་འདི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པའི་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་པོའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
ཀྱང་། བཤད་སྒྱུར་འདིའི་གོང་འོག་ཏུ་བྱེ་སྐྱེའི་བཤད་པའི་ཤན་ཞུགས་པ་མང་
ཆེད་དུ་སྤང་ལ། ཐེག་བསྐུས་འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་པ་ལས།

ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱུར་པ་ལ་ཁྱལ་ས་པའི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་སྐྱལ་བའོ། །
 ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་སྒྲོལ་པའི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་ཁོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་གཞིར་བཞག་པར་སྒྲུབ་ཏེ། དོན་གསང་ལས།
 འདིའི་ཐད་ལྟ་ཞོག་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མན་ཆད་འགྱུར་མི་སྒྲུབ་རོ། ། དག
 པའི་སྐྱུ་གསུམ་སྒྲོལ་ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། དག་པའི་སྐྱུ་གསུམ་
 སྒྲོལ་བྱུང་དང་། ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དག་པ་སྒྲོས་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྐྱུ་
 གསུམ་པོ་དེའི་དང་པོ་ས་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོལ་པར་འགྱུར་རོ། ། བཅུ་པ་ལ་ནི་
 མེན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོལ་ལམ་
 ལ་སྐྱུར་ཡང་། ཡིག་ཆའི་འདི་ཉིད་སྐབས་དང་འབྲེལ་ལོ། །

༡༢༩ ན ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཁ་ཅིག ན སྐར་བྱངས་པའི་ཀྱུན་
 བཅུས་ཀྱི་ཡུང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡོངས་
 སྐྱེ་མེས་པ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་སྒྲོང་པ་དང་། འཁོག་པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་
 དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་ཏེ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། །
 ཡང་ལམ་ ནམ་ པ་ ལྟ་ ཏེ། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ དང་། སྐྱུར་ བའི་ ལམ་ དང་།
 མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་ལོ། །
 ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ན ཆོགས་ལམ་ཡང་ལམ་བདེན་ཟེར་ན། མོ་
 རིམ་ཡོད་དེ། སྐྱུར་མོ་རིམ་ལ་བཤད་པའི་རིམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་རིགས་ལྟ་
 བྱ།

ན ཐུན་བྱུག་ནི་རྒྱན་ལས། རགས་པ་དང་ནི་སྤ་བའི་ཐུར། ། དེ་
 དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟར། ན དེས་དཀའ་སྤའི་རིམ་པ་
 དང་། ཡང་ན། དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཐུར་དང་། ། ཞེས་དམན་
 མཆོག་གི་རིམ་པ་ཐུན་བྱུག་ལྟ་བུ་སོགས་ཏུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱ་འབྲས་དོན་རིམ་བྱས་
 བ། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། ། ཞེས་སོགས། སྐབས་བཞི་པ་

ཉམས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་རྟོགས་སྒྲེ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
 སྤྱག་བཟུལ་ནི་ནད་ལྟར་སྤྱག་བཟུལ་བར་ཤེས་དགོས་པས་དང་པོར་བརྟན།
 མྱ་ཚུལ་དག་གིས་མིན་ཞེས་གསུངས་པས། ཀྱན་འབྱུང་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་དེའི་
 རྒྱ་སྤང་བྱུང་དེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་གཉིས་པར་བརྟན། །

༣ རྒྱད་ཟླ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །
 བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ། སྤྱག་བཟུལ་རྒྱ་དང་
 དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། ། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་
 པར་བྱ། ། ཏུ་འགོག་པ་རྒྱད་ལ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱ་བའི་
 རྟོན་ཡིན་གྱི། རིག་པར་བྱ་བེར་བ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་
 རིག་པས་ཆོག་ན་ཆོག་རྒྱུ་རོ། ། ༥ བདེན་པ་བཞི་ཆོས་ཅན།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་
 གཟིགས་པ་ལྟར་གནས་ལ་བྱིས་པ་ཕལ་བས་མཐོང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉན་ས་ལས། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་དག་
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ།

ཐུ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་འདི་ཐལ་འབྱུར་བས་མི་བཞེད་
 དེ། དེས་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དོན་དང་མཐུན་པར་གནས་པས། བྱད་པར་
 ཏུ་འཕགས་པའི་ཆ་ནས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱར་ཞིང་། འཕགས་པ་
 ཞེས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་ནའང་། དེས་བརྟན་པའི་བདེན་པ་
 ཞེས་འཆད་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་མི་འདོད་ལ་དེའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་བདེན་པ་
 ཞེས་པའང་སྤྱག་བཟུལ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དེ་ལ་སྟོས་
 པའི་བདེན་དོན་དུ་གནས་པ་ཅམ་ལ་བྱ་སྟེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་སེམས་
 བསྐྱེད་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་འདོད་ན་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་

འགྲེལ་བར་ལྟོའོ། །

༤ རང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ། རྩལ་བསྐལ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། ཆ་བཞག་
 མྱོས་པས་འདི་འདྲའི་གང་ཟག་གཅོད། ༡༩༩ ༡ རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རྩལ་
 བསྐལ་གྱི་རྩལ་བསྐལ་དང། འབྱུང་བའི་རྩལ་བསྐལ་དང། བྱབ་པ་འདྲ་
 ཟེད་ཀྱི་རྩལ་བསྐལ་གསུམ་ཡོད། ༥ རྩལ་བསྐལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། བྱང་ས་
 ལས། རྩལ་བསྐལ་གཅིག་དང། གཉིས་ཆན་དང། གསུམ་ཆན་ནས་བཅུ་
 ཆན་གྱི་བར་ང་ལྟ་དང། རྩལ་མ་ང་ལྟ་སྟེ། བཟུ་ཙ་བཅུ་གསུངས་པའི་ནང་
 ནས། ལམ་རིམ་རྣམས་སུ། བདུན་ཆན་གྱི་སྐྱེ་གན་འཆི། མི་རྩལ་པ་དང་
 སྐད་པ། རྩལ་པ་དང་བྲལ་བ། འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མི་རྟེན་པ་བདུན་གྱི་
 ཉིད་དུ། དང་པོ་ཉིད་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་རྩལ་བསྐལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་དེ་ཉིད་བསྐྱེན་
 པས་བཟུད་གཅོ་བོར་གསུངས། རྩལ་བསྐལ་རྩལ་ནི་རིགས་རྩལ་གི་སོ་སོའི་
 རྩལ་བསྐལ་ལོ། ། བཤེས་སྤྱིང་གི་ངེས་མེད་རྩལ་དང། བྱང་སའི་ངེས་མེད་
 རྩལ་སོགས་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱར་བ་ལམ་རིམ་དང་མི་མཐུན།

༡༩༩ ༢ ཡུམ་ལས། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་བར་མི་ཟེད། གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པ་དེ་འཆད་པར་ཙ་འགྲེལ་འདི་བྱང་། ལྷ་
 མདོའི་དོན་གཟུགས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བདེན་པར་མི་ཞེན་པ་དེ་ལ་མི་སྦྱར་
 བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་སྐབས་དོན་གཅོ་བོ་མིན་ཏེ། འདིའི་དོན་བསྐྱེས་ན་
 འགྲེལ་བར་བཤད་པའི་ཆོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱར་མི་སྦྱར་བར་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག རྒྱར་ཞེན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འདིའི་དོན་དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཕན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང།

དབྱིངས་དང་རིག་པར་སྦྱར་ཡང་དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་
པའི་དོན་ནོ། །

༡ མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆས་དང་དགེ་འདུན་
བྱེད་པའི་ཆས། །རིམ་པ་བཞིན་མི་སྦྱབ་པ་དང་སྦྱབ་མི་སྦྱབ་གཉིས་ཀ་དང་བྱི་
མ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར་དང་།
རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་གང་དག་བརྟེས་པས་སྦྱབས་ཀྱིས་ཆས་ཐམས་ཅད་
ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་སྦྱོད་པའི་ཐུར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཐུར།

༡༩༩ ག ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཛོད་ཀྱི་བྱེ་སྒྲུབ་ལུགས་ལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས།
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་བྱི་མ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་
མེད་པའི་ཐུར། ཞེས་གསུངས་ཐུར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། བྱེ་སྒྲུ་སྤྱི་མ་དག་གིས་
འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཐུར། ལུ་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་
རན་ཐེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱང་བའི་འཆམས་མེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་དང་།
བྱེ་སྒྲུས་མིག་ལ་གཞོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་གཞོད་པ་བཞིན། རྟེན་ལ་གཞོད་པས་
དེ་ལ་གཞོད་པར་འཛིག་ཅེས་ལན་འདེབས་ཚུལ་མཛོད་ཙ་འགྲེལ་ན་མང་ཡང་མ་
བྲིས་པས་དེར་སྟོས། དབུ་མ་སྟེང་པོར་ཡང་། སྟོན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟོ།
སྟེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ཅན་ཡིན་ཐུར་བ་རྩི་ཡི། །ལུས་ལ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་བེད། །ཞེས་སྟོགས་སྤྱི་བོད་ནས་ལན་དངོས་མི་གསལ་ཡང་། དེ་
དག་གིས་བོད་པའི་རྩ་མཆན་ལྟར་སྤང་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་
བསྟུན་པ་དང་། སྤྱི་ཆེ་བྱང་བ་དང་། སྤྱི་བའི་གསུང་བྱོན་པ་དང་། གཞན་
ལ་བྱི་བ་དང་། འདོད་པ་སྦྱད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་ལམ་དུ་འབྲལ་པ་

དང་། བྱི་རྩལ་པ་ལས་ཐར་ལམ་བཅའ་བར་གསུངས་པ། དྲང་དོན་དགོས་
དབང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟག་གི་འབར་བ་ལས་ཆེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་དེར་
གཟིགས་འཆལ་ལོ། །

༡ ཡང་ཁ་ཅིག དེའི་གཞུགས་སུང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར་ན།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྐྱ་སྤྲུལ་ས་དེའི་རྟེན་གཞུགས་སུང་སངས་རྒྱས་མ་
ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་པ་སྤེལ་དུན་གྱི་ནང་ཆན། བསྟན་
བཅོས་གདགས་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་མི་
སྒྲོབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ལོ། །

༢ གཞན་ཡང་། གང་ཞིག་ཀྱན་ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་།
ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་དང་། མངོད་ལས། སངས་རྒྱས་སུ་
འཇུག་གཞན་རང་རྒྱལ་ལ་རྟོད་ཅེ་བཟོད་པ་གསུམ་ནས་ཡང་འདུག ཅེས་དང་།
ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་གི་གྲངས་སུ་བསྐྱང་སྟེ་བཞིད་
རུང་ངམ་ལྷ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ན་མས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།

སྟེ མངོ་འདི་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་རྟེ། མངོ་ཙ་བར། རྒྱལ་བ་ནི་མི་
མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་དགོན་མཆོག་གཞན་མིན་
པས། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆོག་ཤོ ། ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོན་མཆོག་གྲང་ཡིན་
པ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་འདིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་ཆོད་དང་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་རྟེ།
དགེ་སྦྱང་བཞི་སྟེ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་དེ་དང་
དགོན་མཆོག་སོ་སོ་བར་གསུངས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

༡༥༤ ག ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་རིག་གྲོལ་བརྒྱད་ཀ་དང་
ཐུན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། སུ འདི་ལྟར་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་གསེར་འབྲང་ལས་ཏ་
ཅང་འབྲད་པའི་ཚྭ་གས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་གསེར་འབྲང་ལས་བཀག་བེར་བ་བབ་
ཅལ་དུ་སྤང་ངོ་། །

ཉ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཆས་ཉིད་ནི། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ། ། མཛོང་ཕྱིར་རི་སྒྲད་ཡོད་པ་ཉིད། །
ཅེས་དང་། སུ ལྷང་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་རི་སྒྲད་པ་རིགས་པའི་འཛིན་སྤང་ལ་
སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུར་རྒྱུ་གི་ཆས་ཉིད་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དོན་དམ་
དང་། དེས་སེམས་ཅན་ལ་བྱབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་བྱི་མའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲང་ལས། དེས་ན་དང་པོས་ཆས་ཉིད་
རང་གི་ངོ་བོ་དང་། བྱི་མས་དེ་གནས་པ་རྟོགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཉ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་དེ། ། སྔ་སྔ་རང་
ཤེས་མཛོང་བ་ཉིད། ཅུ ལྷང་འདིའི་དོན་དར་རྒྱུ་ལས། རི་སྒྲད་བ་དང་རི་
སྒྲད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྔ་སྔ་
རང་གི་རིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛོང་བ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཐུ་མ་གཉིས་
ཀྱི་བྱི་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་རྒྱུ་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་རྒྱུ་བྱེ་བ་ལ་འབྱུར་བའི་
རང་གཞུང་ཡིན་པས། འདིར་སྒྲོ་ཐུན་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་ཆོག་ས། ། ཞེས་ཕྱིར་
མི་རྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་དང་། དམན་སྦྱིབ་ལས་རྒྱལ་བར་
བཤད་པ་དང་། ཐོགས་སྦྱིབ་ཡང་རི་རིགས་ལས་རྒྱལ་བར་གསུངས་པ་དང་།
ཆགས་སྦྱིབ་བམ་ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་པས། སྤངས་པ་འགོག་
བདེན་དེ་རྣམས་རང་སྤྱིང་དུ་མཛོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་སྔ་སྔ་རང་རིག་པར་
བཞག་ན། ཐལ་འབྱུར་བའི་བྱུབ་མཐའི་ཁོག་ནད་འགྲིག་པར་སྤང་ལ། ཅ་

བར་ཡང་འདིའི་མཁུག་དུ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་འགྲེལ་བས་ཀྱང་ཁ་མ་
 གྲུལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་མ་གོ་བར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་སྦྲ་སྦྲར་
 བཤང་ན་གནད་མི་གོ་བས་གསེར་འབྲང་གི་བྱར་བ་ཡང་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་ཅམ་ལ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༩༧ ུ ཡང་ཁོ་རང་ན་རེ། སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐར་
 ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་ཏེ། བརྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཐྱིར། ཞེས་
 པའི་སྒྲིར་བ་དེ་རྒྱད་སྟ་མ་ལས། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐྱིར། ། ཞེས་དང་།
 ཆོས་རྣམས་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲིར་རྣམ་དག་ཟེར་ན། ཚུ་
 འདིའི་འབྲུལ་གཞི་ནི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། ལམ་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་
 དུ་གཏོགས་ལ། འདུ་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 རྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན། གང་རྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི། མི་
 བདེན་པ། གང་མི་བདེན་པ་དེ་མི་རྟག་གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དར་རྒྱུག་ལས་རྒྱང་བ་གཉིས་པའི་དོན་འདུ་བྱས་གྱི་
 ཆོས་ལ་རྒྱན་པས་བྱབ་པའི་དོན་དུ་མ་སྒྱུར་བར། འདུ་བྱས་གྱི་ཆོས་སྐྱབས་གཏོགས་
 པའི་ལམ་བདེན་དེ་ནི་ཞེས་མཆན་གཞིར་བབྱང་ཏེ། རང་དོན་ལམ་གྱི་བཅོད་
 པ་མཐར་ཐུག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་མི་གནས་པའི་རྒྱན་པ་ཞེས་སོགས་སྐྱུར་བ།

༡༩༨ ུ དཔེར་ན། སངས་རྒྱུས་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་
 དང་། དེའི་སྐྱབས་གསུགས་གསེར་མདོག་ཀྱན་རྫོབ་པ་དང་། རྒྱུ་འདི་སངས་
 རྒྱུས་སྐྱབས་འཛོག་པ་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལ་སྟོས་དགོས་གྱི། དེ་མེད་པར་འཛོག་
 མི་རྒྱས་པ་དོན་བུའི་བཟ་རྟོག་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཀྱན་རྫོབ་སངས་རྒྱུས་
 ཞེས་བཏགས་ཀྱང་སྒྱིར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་བྱངས་
 པའི་བྱབ་དགོངས་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱབས་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་

པའོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་མཆན་བྱང་། ཆོས་ལངས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་གསུམ་
 གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོལ་ན་རེ། འདིའི་སྤྱལ་སྤྱ་
 རྟོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱ་འབྱུང་གྱང་། དེས་གཟུགས་སྤྱ་རྟོན་དམ་པའི་
 སངས་རྒྱས་སྤྱ་མི་འབྱུང་བེད་ན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྤྱ་འཛོག་པ་སྤྱི་སྒྲིབ་
 བས་མ་ཡིན་པར་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཞག་པས་སྤངས་རྟོགས་ཁོ་ན་
 ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་རྟོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོན་གཉིས་གཉིས་བཤད་པའི་སྤྱ་
 མའི་རྟོན་དམ་ཀྱི་རྟོན་ཆང་ལ་གཟུགས་སྤྱ་དང་སྤྱ་གཟུགས་གཉིས་ལ་དེ་མ་ཆང་
 བས་རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་དམ་པའི་འཛོག་ཚུལ་ཕྱི་མ་
 དགོས་རྟོན་མཆོག་གམ་མཐར་ཐུག་གི་རྟོན་ཆང་བར་འདྲ་ལ། དེའི་སྒྲིབ་ནས་
 རྟོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱ་འཛོག་རུང་ན། གཉིས་ཀ་རུང་མཉམ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ་རྟོན་ཡང་ཡིན། དམ་པའང་ཡིན་ལ་སངས་
 རྒྱས་དགོན་མཆོག་གྱང་ཡིན་ན་རྟོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་
 དགོས་པར་གསུངས་པས་གྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༥ དགེ་འདུན་ལ་
 འཕགས་པའི་རིགས་སྒོལ་རྟོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་འཕགས་པ་དང་
 ཆོགས་སྤྱིར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ འདི་ཡང་སྤྱ་རྟོན་གྱི་སྤྱིར་ནས་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བས། སྤྱིས་བྱ་གང་ཟག་བྱུང་བརྒྱད་པ། ། མི་ཕྱེད་དགེ་
 འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། དར་རྒྱུག་ལས། འཕགས་པའི་སྤྱ་
 འཕང་ཐོབ་པ་ན། སྤྱིབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
 ས་པོན་སྤངས་བས་སྤྱིབས་གནས་དང་མི་ཕྱེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དགེ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ནམ་པར་བཞག་གོ། ། ས་སའི་སྤྱི་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོ་འཕོས་ནས་སྤྱི་པ་གཞན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་འབྱང་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས།

༡༩༤ ༡ ཐུབ་དགོངས་ལས། འདིར་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་ཏེ།
 འོན་ཏེ་པ་ནི་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའོ། ། ཐ་སྐྱད་པ་ནི་སྐྱ་
 གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་གཟུགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུང་། ཞུ་མདོ་ཐུང་འདས་ལས།
 བསོད་སྦྲུམས་གང་གསོལ་ནས་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། བསོད་སྦྲུམས་གང་གསོལ་
 ནས་ཐུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་བསོད་སྦྲུམ་དེ་གཉིས་གའང་འབྲས་བུ་མཉམ་པ་མེད་པའོ།
 ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡོན་གནས་སུ་བྱད་པར་མེད་
 པར་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་
 སུ་འགྲུབ་ཤི། ཟླ་བའི་སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། ཤར་རིའི་ལྷང་
 ལས། དག་བཅོམ་གྱིས། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཐུག་བྱ་ཤི། ། དེ་ནི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་མིན། ། སངས་རྒྱས་ཁྱངས་སུ་གཏོགས་པར་
 འདོད། ། ཞེས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ཐུག་ཐུག་བྱ་བར་གསུངས་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་ལ། ཤར་རིའི་ཕྱེ་བའི་ལྷང་ནི།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་རི་ལྷ་བ་དེ་ལྷར་
 ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ལགས་པས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ། ཞེས་ཨ་རྒྱས་དྲངས་པ་དེ་ཡིན་
 ནམ་སྦྲུམ་ལ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ལྷང་གིས་རང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
 དག་བཅོམ་གྱིས་འོས་སུ་སྐྱབ་སྒྲུང་བ་དེར་སྟོས། །

༡༩༥ ༡ རོགས་འགྲུལ་ལས། འདིར་བསྟན་དགེ་འདུན་ཞེས་
 པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྟོབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་བླ་དགས་

ས། །

༡༩༧ ཉ དགོངས་རྒྱན་ལས། ཕྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་མེད་ཀྱི་
 བོ་འདི་ལྟར་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡང་སྟེ་དེ་ཀླུ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུ་གྱ་
 བ་སྟེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉེ་རྒྱུ་དངོས་པོའི་རྒྱན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ། ཟུ
 ར་ཤོ་རྒྱའི་ཐུ་གྱ་དང་རྒྱ་ཤོ་རྒྱའི་ཐུ་གྱ་ཤིང་གི་རྒྱན་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལ དར་རྒྱུ་ལས། ཉེ་རྒྱུ་དག་པས་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉ འདིའི་ཚུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་རྫོང་མེད་ལྷན་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་།
 དགུ་པར་ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའོ། ། ཞེས་
 རྒྱུ་ལྟར་གྲགས་ལ། ས་བརྒྱ་པར་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ།
 ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟེ་ཞིང་། གཞན་དག་མི་སྟེ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་ནོ། །
 དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཕྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྫོང་
 མེད་ལྷན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་པ་བ་དང་། རྫོང་མེད་ལྷན་མཆོན་
 ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རིམ་ལྟར་དྲངས། དེར་མ་ཟད་འདི་དང་བར་
 བ་གཉིས་ཡི་གེ་ཅམ་མཐོང་ཡང་དོན་གྱི་འབྲེལ་མ་གོ་བའི་རྟགས་དང་། བ་མ་
 རི་ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་འགྱུར་ཉེ། བྱིད་ཅག་གིས་དེའི་སྟེ་དེ་
 རྟགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་ཅམ་དང་། ཆོས་ལ་ཡང་ས་རིག་རྒྱུ་མཐུན་པ་
 ཁོ་རང་འཛིན་རྒྱུ་དང་། དག་འདུན་ལ་ཡང་ས་བརྒྱ་པ་པ་ཁོ་རང་འཛིན་པར་
 བསམ་འདུག་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྤར་དྲངས་
 པའི་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་སྤང་གཞི་མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོག་དེ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ས་
 བརྒྱད་པར་འབད་ཚུལ་རགས་པ་མེད་པར་གང་སྤང་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་གཟིགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་། ས་དགུ་པར་ས་རིག་རྒྱུ་མཐུན་པ་བཞིའི་

སྒྲིག་སྒྲིག་གང་ཟག་སྐྱོ་སྐྱོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིག་རིགས་དང་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་
 ཆོས་སྒྲིག་པས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་བདག་པ་པ་འདི་ནི་གཙོ་བོ་ཡུང་གིས་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་ཡང་ས་བཅུ་པ་ནས་གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པས། རང་ལ་སྒྲིབ་མའི་ཆོག་ས་མཁས་ཤིང་དུལ་པ་མཐའ་
 ཡས་པ་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། རང་དེར་འགྱུར་བའི་དོན་མིན་པའི་གནད་ཀྱིས།
 དར་རྒྱུ་དུ་ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས་
 ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། ། ཡུང་འདིར་མ་བྱིས་པས་ཐོག་ས་འབྲེལ་གྱི་
 དབྱར་བལྟ། ས་བཅུད་པའི་སྒྲིབ་དེ་མི་འདོར་ན། དེ་འཕྲོས་མ་ཐག་གི་ཆེ་ལྷ་
 མའི་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་ཆད་སྐོག་ས་ཅམ་ཞིག་མཁས་
 པའི་དབང་པོ་རྣམས་གྱི་ཞལ་ན་ཡང་གསལ། །

༡༩༧ ༩ རྒྱུད་སྒྲིབ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ། ། གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྟོགས་མིན་པ། ། མཐུན་དང་བཅེ་དང་རུས་
 པར་ལྟ། ། དོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་
 རྒྱུར།

ཡུ འདིའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ནི། དར་རྒྱུ་ལས། སྒྲིག་དང་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། སྒྲིབ་དོན་རྣམས་མཆོ་ལས།
 རང་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་རྟོག་པས་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་གཞན་གྱིས་
 རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུར་དུ་བསྐྱར་
 བ་ནི་སྒྲིབ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སྐོག་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དགུ་པ་ཡིན་ལ། དར་
 རྒྱུ་གྱི་དོན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པ་འདིས་གཟིགས་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་

རྟོགས་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདི་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་རུས་པའི་དོན་མ་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཐུར་འདི་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། དེ་
 ཟུར་དུ་བགྲང་མི་དགོས་ཏེ། དར་རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྒོ་
 བུར་རྣམ་དག་དང་། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཐུར། རི་སྟེང་པ་མཐུན་པ་སྟགས། རང་དོན་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་
 གཞན་དོན་གྱི་སྒྲུར་བཤད་པའི་དགོས་པ། དར་རྒྱུ་ལས། ཐུགས་རྗེ་དང་
 རུས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཞག་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སྤྱང་
 རས་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་
 བཞག་པའོ། ། རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱས་པ་ནི་
 ཐུགས་རྗེ་འབྱུག་པའི་རྒྱུ་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་འགྲོ་བའི་ངང་རྩལ་
 གཟིགས་པ་ལ་སྐྱུར་རོ། །

༦ རྒྱ་རྟོག་གིས་མཐའ་བཞིར་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། རུ་འདིར་
 མཐའ་བཞི་ཡང་སྐྱས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་
 པ་དང་། རྟོག་པས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བཟུང་དུ་མེད་པ་
 ཞེས་འདྲེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟོགས་འབྲེལ་ལས། མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་
 དང་། ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ཀ་ལྟར་ཡང་
 རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཐུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། དར་རྒྱུ་པས།
 མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟགས་པར་མི་
 རུས་པའི་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་པའོ། ། ཞེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 གི་ཆ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཤིན་དུ་ལེགས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་
 དཔལ་འབྲང་གི་མདོ་རྟོགས་འབྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་
 མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་

297

པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སྤང་བས་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྒྲེ་ཁིང་། དེར་སྒྲེས་བའི་
རྒྱལ་པོའི་བྱ་དང་སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འགྲུབ་པ་དང་། ལམ་དུ་
མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པ་ན་ཡོན་ཏན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་སྤོང་བ་
དང་། ཉན་རང་ཐིམ་གཞོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྟན་པའོ། ། སྒྲོ་བརྟན་
གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བདག་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་རྟོགས་པ་ཁྱད་
ཞུགས་སོ། ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འགྲོའི་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤང་
བས་འཐད་དཀའ་འམ་དཔུང་། ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་ནི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་
བཤད་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། འདིར་གཞུང་གི་མཆམས་འབྲེད་རྒྱལ་དང་། དོན་
གྱི་འགྲེལ་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ལེགས་པར་སྟེ་ཡོད་དོ། །

༥ བར་སྒྲིན་བསྐྱས་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་བསྟེ་ཁིང་།
བདེར་གཤེགས་ཡོན་ཏན་སྤོང་མས་ན། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ། ། མདོར་བསྐྱས་སྐྱབས་སུ་སྤང་བ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྒྲོགས་གྱི་ཆོས། ། བདག་དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་
དུ། ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒྲིད་བྱེད་ན། ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སྤང་བ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་མི་སྟོག་དང་། །
དབང་དང་ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས། ། བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གང་འཆོལ་བ།
དེ་ནི་དག་འདུན་སྐྱབས་སྤང་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟུར།

༦ བྱང་འདི་གསུམ་གྱི་དོན་ཐེག་ཆེན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་བྱུར་དུ་བཞག་ནས་ལྟ་སྐྱེལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་བསྟེ་བས་དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་
དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་བོར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་སྟུར། རྒྱན་
ལས། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྟིང་བསྟེ་ལས་རིགས་བྱ།
ཞེས་སོ། ། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་། མ་བརྟུང་བར་ཕྱག་

འཆལ་བས་སྒྲན་གྱིས་མི་ཕན་པ་ལྟར། རྒྱུད་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཆས་ནི་སྐྱབས་
 དངོས་སུ་མི་འཇུར་བས། སངས་རྒྱས་སྒྲན་པ་དེས་བསྐྱན་པའི་ཆས་ཀྱི་སྒྲན་ལ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་སེལ་ཏེ།
 སྐབས་འདིརི་སྐྱབས་དངོས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱོབ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པའི་དོན།
 རྒྱུད་ས་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་ལམ་གྲོགས་ནི། དེར་སོན་གྱི་བར་དུ་མི་ལྷོག་པ་ལམ་
 བར་གྱི་མཐུན་ཆེན་ནམས་ལ་དབང་འབྱོར་བ། གྲོགས་ལ་བཅེ་ཞིང་བྱམས་པ་
 ཞིག་ལ་བཞེན་དགོས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཅན་ཞིག་ནི། སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། ། འདིར་ཆོལ་བ་
 ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རང་གིས་ཆོལ་བ་ལ་བྱས་ན་གཉིས་པ་དང་རྒྱས་པས།
 དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་གྲོགས་ཆོལ་བའམ། དེ་འདྲ་འཆོལ་བའི་གྲོགས་
 དགེ་འདུན་ལ་ལམ་གྱི་རྒྱ་གྲོགས་ལྷ་བ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱོར་དགོས་པས་འདིརི་འཇུར་
 ཏ་ཅང་བདེ་བ་མི་སྣང་།

༡༥༩ ༡ དར་རྒྱུག་ལས། སྐབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་
 ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྐབས་འགྲོ་བྱས་
 པའི་ཡོན་ལག་དུ་ཤེས་པར་འཇུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུ
 འདིརི་གནད་གྱིས་ཆས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་ངོ་བོའི་ལྷོག་ཆའམ།
 རྒྱའི་ལྷོག་ཆའམ། བྱེད་པ་ལྟེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་སྟོན་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གསུངས་ལྟེ།
 གསུང་རབ་གདམས་པར་ཤར་བའི་ལེགས་བཤད་དོ། ། ༣ སྐབས་ཀྱི་
 དོན་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པའི་དོན་ཉོན་མོངས་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་བར་ལས་
 སྐབས་པ་དང་སྦྱོབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐབས་ལས།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་ལས་

སྒྲིབ་ཚུལ་སྟོན་པར། ཉག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱན་དང་། ལས་ཀྱི་ཀྱན་
 ཉོན་ནམ་ཉོན་མོངས་ལས་སྒྲིབ་ཚུལ་སྟོན་པར། ཉེས་པར་སྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། ། ཆེད་ཀྱན་ཉོན་ནམ་སྟག་བསལ་གྱི་ལམ་ལས་སྒྲིབ་ཚུལ་སྟོན་པར།
 ཆ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་། ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྱུབ། ། བས།
 ཏུ་ འཆི་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། ། ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མེན་
 དང་། ། འཇིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། ། ༧ དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་
 དམ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་འགྲེལ་
 བ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བ་མི་སྤང་ཡང་། ཀླང་བ་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱང་ཏུ་པལ་བ་དང་། རྒྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཆེ་འདིའི་
 གནོད་འཆི་སོགས་དང་། ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལས་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་། ཀླང་བ་
 གསུམ་པས་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲིང་རྣམས་འཇིག་ལྷ་སོགས་ཉོན་ཐྱིབ་ལས་སྒྲིབས་ཚུལ་
 དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ལས་སྒྲིབ་ཚུལ་བསྟན་པར་གསལ་ལ།
 མདོ་ཞེ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་གོང་འོག་གང་ནའང་སྒྲིབ་ཀྱི་གསུམ་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་
 དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སྒྲུར་བཤད་པར་སྟོན།

༡༥༩ ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་འགལ་
 བར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཉེ། གེ་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་མདོ་ཞེ་སྒྱུད་པ་བ་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་
 པས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད་དགོས་པར་སྤང་ལ།
 རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་བ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕྱང་པོའི་ཆོགས་ཅམ་གྱི་ང་ཞེས་
 འཛིག་ཉེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 གཅིག་གོ། ། ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལམ་རྟེན་ལས། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱང་
 པོའི་རྒྱན་གང་ཟག་ལ་འཛིག་པས་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་

བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༥༧ ན རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་མཐོང་བ་བག་ཆགས་ཙམ་
ལས། རྟོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་མེད་ན། ། བར་ཆད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་།
དབང་ཤེས་སྒྲི་ནི་སྒྲེ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱི འདིར་
དྲངས་པའི་ལུང་གི་འགྲེལ་དང་། འོག་དུ། དང་པོའི་བག་ཙམ་སྟོན་ཆགས་
པལ་ཆེར་ལ། ། ཞེས་པ་ལྟར་པ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་མིག་གིས་
བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་མིག་ཤེས་པལ་བ་ཞིག་སྐབས་འདིའི་ཤིའི་མིག་ཤེས་ཙམ་པོ་
དེ་ཡིན་པར་མངོན། ༡༥༨ ན རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་གཞན་
འགྱུར་ན། ། རྟོན་ཀྱན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་
བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། ། ཞེས་དང་།

གྱི འདིར་ཆ་བའི་པར་ཕྱིན་ལས། ཡང་ན་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། བརྒྱ་
གཉིས་ཞེས་ཕྱི་ནས། མཆན་སོ་གཉིས་དང་། མི དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཉི།
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་བྱང་བས། དེ་ལྟ་ན་གོ་སྒྲུབ་
ཉིད་དོ། ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དབྱིག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལའང་སོ་སོར་ཡོན་
ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲི་བརྟན་གྱིས་
ཀྱང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོ་དང་། པད་དཀར་ལ་ཞལ་འཕང་མཛད་
པའི་ལྟ་མར་མི་གསལ་ཡང་། ཕྱི་མ་འདིར་དྲངས་པ་འདི་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་
དུ་སྒྱུར་བ་དང་། བྱངས་བསྐྱུས་པ་མི་འཐད་པར་སེམས་སོ། །

༡༥༩ ན དབྱེ་ན་གནས་དང་གནས་མིན་མཆོད་པ་མ་གཏོགས་
པའི་ཤེས་པ་དགུ་ཡོད། དེ གནས་དང་གནས་མིན་མཆོད་པ་དང་ཡུལ་
མཆུངས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པའི་
དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན་གསར་ཐོབ་ནས་ཡོད་པའི་དབྱེ་

བ་བསྟན་པའི་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདྲི་ལ། དབང་པོའི་རིམ་པ་རྟོགས་པའི་ཆོ་ཆས་
ལ་གྱས་པ་དང་ཆོས་སྤངས་པའི་ནམ་མཁུན་གྱིས་དབང་པོ་རྟོ་རྟུལ་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། ཆོ་སྤྲོ་མར་སྤངས་པ་དང་ལྷན་མི་ལྷན། བསོད་ནམས་དང་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་རི་ཉ་བུ་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་
པ་ཤེས་པས་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། ཆོ་སྤྲོ་མ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་
དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་ལ་
ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་འོང་དོན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་དཔུང་།

༡༥༧ ཉ ཡུམ་འདི་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་པར་ཤེས་པའི་
ཡ་རོལ་དུ་སྒྱིན་པ་འཛབ་སྟེ། ནས། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འབྱུང་རྟེ། ། ནས། དགེ་སྤྲོང་སྤྲུམ་
བརྒྱས་ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ལུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པས། བསྐླལ་བ་དུག་ཅུ་ཙ་
གཅིག་གི་རྗེས་སུ་བསྐླལ་བ་སྐར་མ་དེ་ཉ་བུ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷང་བསྟན་པའི་བར་གྱི་མདོ་ལས་མངོན་ཤེས་དུག་བཤད་
པའི་དོན་སྟོན་པར། ཙ་འབྲེལ་འདི་བྱང་།

ཙ འདི་མདོ་སྡེ་སྐལ་བཟང་ལས། སྐལ་བ་བཟང་པོ་འདིའི་འོག་དུ་
སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སྐལ་བ་དུག་ཅུ་འབྱུང་རྟེ། ། དེའི་འོག་དུ་སྐལ་བ་སྟན་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྐལ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྱི་འབྱུང་རྟེ།
སྐལ་བ་སྟན་པ་ཆེན་པོ་དེའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སྐལ་བ་བརྒྱད་ཁྱི་
འབྱུང་རྟེ། ། དེའི་འོག་དུ་སྐལ་བ་སྐར་མ་ཉ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་རྟེ། །
བསྐླལ་བ་དེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྱི་འབྱུང་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
དང་ཅུང་མི་འདྲ་པ་དཔུང་དགོས་ལ། འདི་མངོན་ཤེས་ལ་འདོམས་པར་འགྲོ་
ཚུལ་ནི། ཉི་ལྔ་ལས། དེའི་དུས་སུ་ལྷང་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་གི་

འབྲས་བུ་དུས་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་མ་འོང་བ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པའི་མངོན་ཤེས་རང་ལ་
 མངའ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དེ་སྟབས་པར་འདྲིམས་པས་བསྟེ་
 བ་བཞིའི་ནང་གི་དོན་མཐུན་དོན་སྦྱོང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

༥ མངོན་ལས། བསམ་གཏན་དག་གིས་ལམ་ནམས་སྒྲ། ། ས་
 གཞན་དག་གིས་དཀའ་བ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆེ མངོན་གྱི་
 ལྷང་འདི་མཐོང་བཞིན་དུ་ད་དུང་འདི་ལམ་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 མངོན་ཤེས་ཉེར་བཞུག་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་ཡིག་འཛོག་མཁན་མང་པོས་
 བྲིས་སྒྲུང་བ་མི་འབྲད་དེ། འདིའི་ཙ་བ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། དག་
 སྒྲོང་དག་ལམ་ནི་ནམ་པ་བཞི་ཉི། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་
 དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་
 པ་བྱལ་ལ་སྒྲ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ལ་སྒྲ་བའི་ལམ་མ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༦ བྱ་ཉི། རྒྱུ་ལ་མངོན་
 ཤེས་བྱལ་བ་དང་། ། གཅིག་ཤོས་གྱིས་ནི་མངོན་ཤེས་ལྟར། ། ཞེས་ ༦
 སྒྱི་དཀའ་ལ་ལྟར་བ་དང་བྱལ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

༡༥༤ ༦ འབྲས་བུ་གཞོན་འདྲིམས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་ཡོངས་སྒྲ་དག་པ་ནམས་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་
 འདས་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་ནམས་གྱི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་དེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱགས་
 མངོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་
 ཡིན་པར་སྒྲ་མ་ནམས་གསུངས་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱགས་མངོན་དུ་བྱས་
 ཚུལ་ཡང་། གཞི་བསྟུ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱགས་

གྲིས་འོང་བར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་བསྐྱེད་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་།
མངོན་འགྲེལ་དུ། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་འཕགས་
ལམ་མེད་ཀྱང་ཐོབ་པ་ལྡན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སེམས་བྱེ་བྲག་པ་ཀྱན་རྫོབ་
རྣམ་ཅན་ཞིག་བཞག་དགོས་ལ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ལྟ་དག་གིས་ཀྱང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་སྐབས་གནང་བས། སྤྱགས་ལ་བལྟས་ནས། ཞེས་པ་
ནས། གཞན་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲི་སྤྱགས་སྤྱི་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ།
ཞེས་པ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱགས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན། སྤྱགས་
དེ་དག་གིས་རྟོགས་རུས་པར་བྱེད་གྲིས་བརྒྱབས་པ་ཅམ་ལ་བྱ་ཡི། ཤེས་པ་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པ་མིན་ལ། ལྷང་འདི་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་བྱས་ཆོ་ལྟ་
པལ་བས་ཀྱང་རྟོགས་རུས་ལ། སྦྱར་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པ་
འདྲ་ཞིག་འདུག་པས་ཞིབ་དཔྱད་དགོས།

༡༥༧ ལ ༥ དབྱེན། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་དེ། ལྟའི་ན་བའི་དེ། རྟེ
འདིར་བདག་ཁྱེན་ལྟའི་ན་བ་སྟགས་ནི། འཕངས་འབྲས་གྱི་ན་དབང་དའི་
ཐན་ཀོར་རུ་བསམ་གཏན་གྲིས་ས་བསྐྱས་པའི་འབྲང་བརྒྱར་བྱས་པ་ལས་ཤ་ཁྲག་
སྟགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་དྲངས་པ་མེ་ཁོང་དང་། གཟུགས་བརྟན་
གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲང་བ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཁ་ཅིག་དང་། འཁོར་སྦྱར་དང་།
ཁྱིམ་བདག་ལྟ་བུ་ལྟའི་མིག་དང་འདྲ་བས་དེར་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
མངོན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

༡༥༨ ལ ༥ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡངས་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་དེ་
གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ལྷས་ཡངས་རྫོགས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉིན་ཡོད་པ་
དང་མེད་པས་ཟེར། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམས་ཏེ། ལ་ལས་
སྟོན་པ་མཆོག་སྤྱལ་གྲིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡོད་མེད་གྲིས་ཟེར། ལ་ལས་ ཐེ

ལེའུ་བརྒྱད་མ་མ་མཐོང་བར་འགྲེལ་ཁུང་དང་། ཟུན་སྣང་ཅམ་ལ་བལྟས་ནས་
སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་ཡོངས་འཛིན་ཁོ་ན་ནི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པར་དུ་འཕགས་
ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་ནི་སྣང་དུ་རྒྱུ་པ་དང་པོས་ནང་གི་
ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་དང་། གཉིས་པས་སྤྱི་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་
གཉིན་བལྟན་པར་གསུངས་པས་སྤྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཚང་མ་ཚང་གི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་
ཁྱད་འབྱེད་དགོས་པས། ༥ འཕགས་སེང་གེ་ལྷགས་གཉིས་ཐ་དད་པ་རྒྱད་
ཟེར་རོ། །

༦ དེར་ཐལ་དེ་ལྟར་མདོ་ནི་བྲི་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་སྒྱུར་
བའི་ཆེ་མདོ་དེ་དབང་གིས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་བཞེད་ཚུལ་མཚུངས་པར་
གསལ་བའི་སྤྱིར་ནི། ༧༥ ལ འགྲེལ་བ་ལས། ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་
བྲལ་བ་དང་། ཞེས་སོ། ། དེ འདིར་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དྲངས་པས་སྒྲིབ་
དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་འཕགས་པ་དང་མཐུན་པར་བལྟན་ཅིང་། འགྲེལ་
བར་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་གསུངས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡོངས་འཛིན་དུ་
མཚུངས་པས་ཆོགས་གཅིག་ལ་བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཡོངས་འཛིན་ཁོ་ནར་
སྒྱུར་བ་མི་འཐད་པས། དེ་གོ་ཆེད་དུ་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དྲངས་པའི་དོན་བསྟུར་
འགྲེལ་ཁུང་དྲངས་སོ། །

༧༥ན ༧ འདིའི་སྒྱུར་ལམ་བཞི་དང་མཐོང་སྤང་གཟུངས་འཛིན་
གྱི་རྟོག་པ་མདོན་འགྱུར་བཞི་རིམ་བཞིན་ཉམས་སྒྲོལ་གྱི་སྤྱོད་གཉིན་དུ་སྒྱུར་བའི་
ཐུང་། བྱེ ཐལ་འགྱུར་བ་དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་བསྟུས་ནས་དང་། རྣམ་
པ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་ཡོད་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་
བདེན་འཛིན་སྤོང་ཞིང་། སྒྱུར་ལམ་དུ་ཉམས་སྒྲོལ་པ་འདྲ་བས། རྣམ་རྟོག་
བཞི་དང་ལྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་དཀའ་སྟེ། ཤོགས་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རུས་པ་ཆེ་

ཆུང་ཞིག་འབྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནམ་དུང། དམན་པའི་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་རགས་པ་མངོན་འགྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཉམས་སྣོད་པར་རང་རྒྱད་པ་
འདོད་ཀྱང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་སྤང་དུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས།
མཁས་གྲུབ་རྟོག་གི་སྤང་བར། སྤང་བྱར་ཐུན་པས་དེའི་བྱད་ཆས་སུ་འགྲོ་ན་
ཤེས་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་ཆས་སུ་འགྱུར་ཞེས་
བཀག་ནས། རང་ལྷགས་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངེས་ངོར་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱང་སྤང་
ངོར་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བྱང་སྐབས་སུ་བདེན་པར་སྤང་བ་ལ་བྱེད་ཅེས་རང་ཡིན་
གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་ཤིང་། མཐོང་སྤང་སྐབས་སུ་གསུངས་དེའི་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་ལ་བཀྲལ་ལོ། །

༡༩༠ ཡ རྒྱ་གཅིག་བྱ་བརྒྱུད་ཆེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱ་
ཉེ། ཕྱིར་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱུད་པའི་ཆེ། ཀ་བྱམ་སྐབས་ཀྱི་བྱས་པ་
ཡིན་པ་གཙོ་བོ་པས་བྱད་པར་གཞན་སྤང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་གཅིག་བྱ་དམིགས་ཀྱིས་
བཀར་ཏེ་བྱས་སམ་མ་བྱས་དྲིས་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱུད་པའི་ཆེ་བརྒྱུད་
འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀ་བྱམ་སྐབས་ཀྱི་བྱས་པ་གཙོ་བོ་དོན་མེད་པས་བྱད་པར་
གཞན་མི་སྤང་ཡིན་ཏེ། སྤང་མི་སྤང་བརྒྱུད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གཏོགས་
སྤེའི་ངོས་ནས་འབྱེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༩༡ ར ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྐབས་ལྟ་བུ་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འབྲུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༡༩༢ ལ ཤེས་སྒྲིབ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་དམིགས་ལྷལ་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་ཉེ། བྱ་ དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེའི་ལྷལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲེབ་པའི་
གཟུང་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མི་ཡོང་དགོས་པ་གང་ཞིག ༤ རྒྱེ་མཆེད་

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སྟགས་ལྷལ་རྒྱག་གཟུང་བ་དང་། མིག་སྟགས་ལྷལ་
 ཅན་རྒྱག་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྱེ་མཆེད་དང་།
 མེས་པ་དང་། མེས་བྱ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ལྷལ་རྒྱག་གཟུང་བ་དང་། དབང་པོ་རྒྱག་འཛིན་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་པེམ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་། རིག་པ་ཐམས་ཅད་
 འཛིན་པའོ། ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་བདག་གི་གཟུང་བ་དང་། བདག་གི་བ་གི་
 འཛིན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༧༣ ན འཛིན་རྟོགས་ལ་རྩལ་འཛིན་དང་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པའི་
 བྱད་པར་མ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ༡༧༤ ༡ ཉི་ལྟང་ལས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོ་སྒྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོག་པ་མིན་ནམ། ནས།
 སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་དེ་དག་གིས་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཕགས་པ་
 བྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ བེ དེ་གཉིས་ལ་བཏགས་
 པ་ཅམ་དུ་འཆར་ཚུལ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་གི་རྩྭ་
 པ་ ༡ སྟོང་བོ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ༢ ཉི་ལྟང་
 ལས། དེའི་ཆོག་ནི་ཐ་སྟོད་པ་ཕ་རོལ་པོས་གྲོ་ཆེད་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་དངོས་
 གནས་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་ནས་མིན་པ་དེས་ན་སྟོང་པོ་མེད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ༣ རྩལ་བཤད་ལས། སྒྱིར་འཛིན་རྟོག་གཉིས་
 ཀའང་སྒྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་དུ་མེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

༡༧༥ ༤ ཉི་ལྟང་ལས། གཟུང་བའི་རྩལ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་
 འཛིན་པའི་རྩལ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟབས་ལྟེ། ལུ་དང་པོ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ལྷལ་རྒྱག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མེ ཉི་

སྒྲིག་གི་ཡུང་དེས་གཟུགས་སྒྲིགས་ཡུལ་དུག་ལས་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་བཟུན་ཡང་།
དེ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཟུང་རྟོག་དང་པོར་གོ་བའི་
དོན་ནོ། །

༡༢༥ ུ མདོ་ལས། གཟུང་རྟོག་སྤྱིར་བཟུན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན།
རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ གསེར་འབྲེང་ལས།
འདིའི་དོན་གཟུང་རྟོག་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དངོས་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ།
དེ་ནི་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་ནི་རྣམ་བྱང་
ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་པོ་གང་ཡིན་དེས་གཉིས་པའི་དམིགས་པར་ཡང་
དམིགས་ལ་གཉིས་པ་གང་ཡིན་དེས་དང་པོའི་དམིགས་པ་ཆ་ཅམ་ལ་མ་དམིགས་
པས་བྱབ་པར་གསུངས་སོ། ། འོག་དུ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དགུ་གསུངས་
ཡང་། ཉི་མུང་ལས། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཅམ་
སྤྱིའི་དོན་ཀུན་བྱང་བྱེ་བྲག་དུ་མ་བཅད་པར་བྱུན་མོང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གསུངས་
སོ། ། དེ་མཆུག་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིན་གྱི། དགུ་
ཆུང་དང་པོ་དེ་མ་ཡིན་ནོ། ། སྟམ་ན། འདིར་དངོས་པོ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་གཞི་
ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི། ས་སར་རྣམ་པ་དགུ། ཞེས་པའི་དེ་
སྤྱོད་གི་གཞི་ལའང་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལྟེང་ནས་
དཔུང་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མ་སྟོས།

༡༢༦ ུ གཟུང་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་
པས་གསོ་བར་བྱ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཟེར་བ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་
རྒྱལ་གྱི་རིགས་གཟུང་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཐོས་པས་གསོ་བའི་དོན།
གཟུང་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་གང་རུང་དགོས་པས་མི་འཐད་
ཟེར། ཆ འདི་ལ་ཡིག་ཆ་རྟེང་བར་ཀ་ཤི་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་སྤང་ཅམ་ལས།

དོན་གཞན་གྱིས་སྤང་བར་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་
ནས་བཟུང་ཞི། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་དང་འགྲིག་པར་སྤང་ངོ་། །

༡༥༥ ། མངོན་རྟོགས་བཅུ་ཉི་ལྔ་ལོ་མོ་མོ་དང་དོན་དང་དེ་མོ་
ན་ཉིད་དང་། རྩེས་ལ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་
དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཏེ་
བཅུ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༥༦ ། དཔེ་དགུ་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟུན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་
རིགས་འདི་དཔེའི་སྒྲོན་ནས་སྤོན་པར། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་
ཆོས་སྤྱང་དང་། ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱིས་ཞི། ། ཞེས་པའི་ཆོས་སྤྱང་ལ་
དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས། རྟོགས་པའི་བཟུན་པ་ཞི་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་བཞི། རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱལ་འབྱུང་གཉིས་ཏེ་
དུག རྒྱལ་འབྱུང་ལ་ཡང་། ཆོས་སྤྱང་འབྱུང་དྲང་དང་། གཟུགས་སྤྱང་
གཉིས་ལ་འབྱུང་དྲང་ཞི། དོན་དགུ་མོ་མཆོན་བྱེད་དཔེ་དགུ་སྤོན་པར།
སངས་རྒྱལ་སྤང་ཆེ་སྤང་པ་བཞིན། ། གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་སྤོན་པ་
བཞིན། ། རིན་ཆེན་སྤྱང་འཁོར་ལོ་ཡིས། ། བཟུང་བ་བཞིན་དང་གསེར་
གཟུགས་བཞིན། ། ཞེས་བྱུང་། རིགས་དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་དགུ་འཆད་པར།
ཆགས་དང་སྤང་དང་སྤངས་དང་དེའི། ། ཀུན་སྤང་དག་དང་བག་ཆགས་
དང་། ། མཐོང་སྤོང་ལམ་སྤང་མ་དག་དང་། ། དག་པའི་ས་ལ་བཞེན་པ་ཡི།
དྲི་མ་རྣམ་དག ཞེས་བྱུང་། ཀུན་སྤང་དག་དང་ཞེས་དུག་གསུམ་གྱི་མངོན་
འབྱུང་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་གངས་སོ། ། དེ་མཆོན་བྱེད་དགུ་སྤོན་པར། བཟུང་
སོགས་ཆགས་བྱང་བ་དང་། ། སྤོན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་དང་། ། འབྲས་ཤུན་

གོས་རྩལ་བྱད་མེད་གྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྤྱབས་ན་ཡང་། །ཞེས་བྱང་།
དེ་དག་མཆོན་ཚུལ་སྟགས་རྒྱད་སྟེ་ཙམ་འགྲེལ་དུ་གསལ་ལོ། །

༤ རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལྟར་རྩལ་བའི་སྟོང་པོ་ཡི། །རྣམ་བཞག་
རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད། ལྟེ རྣམ་ བཞག་ རྣམ་ པ་ བཅུ་འི་ རྩོ་ རས་
རིགས་གཏན་ལ་སྦྱར་ རྟེ། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། རོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་ ལས་ལྷན་
འབྲུག་པ་ དང་། །གརྱས་ སྤབས་དེ་བཞིན་ཀྱན་རུ་འགྲོ་བའི་དོན། །རྟག་
རུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས། རྩལ་
པར། རིན་ཆེན་རྣམ་མཁའ་རྒྱུད་ག་བཞིན། །ཞེས་སྟགས་རང་སྤྱི་གཉིས་གྱི་
སྟོ་མས་རོ་པོ་ལ་སྦྱར། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་པོན་ཤེས་རབ་ནི། །ཞེས་
སྟགས་རྒྱལ་སྦྱར། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་གྱི། །ཞེས་སྟགས་གྱིས་
འབྲས་བུའི་དོན་རུ་བཤད་པ་སྟགས་ལེགས་བཤད་སྟེ་ན་མེད་པ་རུ་མ་རྩེ་བཅུན་
དམ་པའི་ཞལ་ལས་མོས་ཀྱང་ཤོག་རྒྱང་འདིའི་འདབ་རུ་མ་ཤོད།

༡༥༡ ༥ མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་
བདུན། །དེ་དགུ། ཞེས་པ་ལྟར། དབྱེ་ན་དག་བཙམ་དགུའི་རིགས་དགུ་
ཡོད།

༡༥༡ ༣ མདོ་ལས། རྩེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡོན་པ་
རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ འདིའི་དོན་ཡང་ན་རྩེ་མཆེད་དུག་ལ་
བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྟོང་རུ་བག་ཆགས་འཛིན་
ཅེས་པའི་དོན་ཡོན་གསུང་། ༡ རྩོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་གནས་འགྱུར་སྤྱལ་སྤྱར་
བཅུན་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཟེ ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་ན། ཐེག་ཤེས་
གྱི་སྟོང་ན་ཡང་སངས་རྒྱ་རུང་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པས། བག་ཆགས་འཛིན་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ཀྱན་གཞིར་མ་ངེས་སོ། ། ༡༥༡ ༣ རིགས་དུག་ནི་གོ་

[illegible]

༡༥༩ ནྟག་ཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་ངོས་གྱི་སྤང་བུ་སྐྱེ་
འགྲུར་གྱིས་སྤང་བ་དབྱ་སེམས་གྱི་ལྷགས་དང་། འགག་འགྲུར་གྱིས་སྤང་བ་བྱེ་
སྤོའི་ལྷགས་གཉིས་ཀ་qsdག་ཅིག་ཏུ་བསེས་པའི་སྒྱུར། དེ་དངོས་གཉེན་སྐྱེ་བ་
ལ་མངོན་ཏུ་སྒྱགས་པ་དང་། དེའི་སྤང་བུ་འགག་པ་ལ་མངོན་ཏུ་སྒྱགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤང་བ་ནི། སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྤང་ལྷགས་དང་། སྤང་གཉེན་གཉིས་
ཅིག་ཅར་མངོ་སྤོའ་གཡང་ལ་ལྗང་བ་ལྗང་འགག་པ་ནི་འགག་འགྲུར་གྱི་སྤང་
ལྷགས་སོ། ། (ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་འདུག་པས་སྐྱོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཡིན་ནམ་
དཔྱད།) ༡༦༠ ཧྲག་སེར་འབྲང་ལས་འདི་བྱང་ཡེའི་བཞེད་པར་བཤད་
དོ། །

༡༠༠ ན མངོན་མཐོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་ངེས། ལེ མདོ་ལྷེ་

ཐུན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ། འཁོར་ཚུལ་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། ། ཉག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་
 འགྲོ་དང་། ། བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། ། འདི་མངོན་མཐོ་ལ་
 སྒྲིབ་པའི་དྲང་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ་ ཉ རྟོན་གཉིས་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་དེར་ངེས།
 རྟེ འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད། སེམས་ཅན་རྟོན་ནི་རབ་བརྩོན་པའི། ། གཏོང་
 དང་མི་གཞོད་བཞོད་པས་བྱེད། ། གནས་དང་སྒོལ་བ་གཞིར་བཅས་པ། །
 རང་རྟོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས། ་ ཉ གཞན་རྟོན་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པས་ཀྱང་དེར་ངེས། སེ འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད། མི་འཕྲངས་པ་
 དང་རྣམ་པར་མི་འཆོ་དང་། ། རྣམ་འཆོ་བཞོད་དང་བྱ་བས་མི་སྤྱོད་དང་། །
 དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། གཞན་གྱི་རྟོན་ནི་རང་གི་རྟོན་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། ་ ཉ ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པས་ཀྱང་དེར་
 ངེས། རྟེ འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །
 རབ་གྲུས་གཉིས་ལ་མི་སྤྱོད་དང་། ། རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ། ཐེག་
 ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། ། ཞེས་གསུངས། ་ ཉ ཐབས་གྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེར་ངེས། ཡེ འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད། ལུལ་
 རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལམ། ། དེ་ཐོབ་རྣམ་གཡང་སྤྱོད་པའི་གཞན། །
 སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། ། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱར་བའི་གཞན།
 ཞེས་གསུངས།

༩༠༧ ་ ཉ ཟུང་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་ལམ་དང་། ས་
 སོར་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞི་དང་། ཀ སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་འདི་
 དག་ལ་རྩ་ཆོག་མེད་ཀྱང་། དབྱིག་འགྲེལ་གསལ། ༡ ལྟ་བུ་དབང་འབྱོར་

ལ་སྐྱ་(རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་)དང་། སྐྱོད་པ་(སྐྱལ་སྐྱ་)དང་། སྐྱོན་པ་(ཕྱིན་
 རྒྱལ་ལ་)དབང་འབྱོར་བ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ༥ ཕྱིན་
 རྒྱལ་རེ་རེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། ལས་དང་།
 སྐྱར་བ་དང་། འབྲུག་པ་དང་རྒྱལ་གི་སྒྲིམ་ནས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། རྒྱན་ལས། ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱར་ན་དོན་རྣམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ཁོ་ (འདིས་རོ་བོ།) ཅ་བ་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་པ། ། (འདིས་རྒྱ།)

ལས་དང་ལོངས་སྐྱོད་ཕུན་ཚོགས་དང་། ། (འདིས་འབྲས་བྱ།) གཉིས་རྩེས་
 འཛིན་དང་རྩོགས་བྱེད་དང་། ། (འདིས་ལས།) དེ་ཡང་སེར་སྐྱ་མང་ལྡན་
 དང་། ། (འདིས་ལྡན་པ།) ཆོས་དང་བྲང་བྲིང་མི་འཛིགས་གཏོང་། །
 འདིས་འབྲུག་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་ཞེས་དབྱིག་འགྲེལ་གསུང་། ༧ བདུན་པ་
 མི་མཐུན་སྐྱོགས་ཉམས་པ་བྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྐྱོགས་ གོ་ ལོངས་
 སྐྱོད་ལ་ཆགས་པ། ཕྱི་བཤོལ་ལ་ཆགས་པ། མཆོག་འཛིན་ལ་ཆགས་པ། ལན་ལ་
 ཆགས་པ། རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཆགས་པ། མི་མཐུན་སྐྱོགས་ལ་ཆགས་པ། རྣམ་གཡེང་
 ལ་ཆགས་པ་སྟེ། ༡ ཆགས་པ་བདུན་ཅེ་རིགས་ལས་གྲུལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ༡༠༡ ༡ བརྒྱད་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ལ་རོ་མཆར་བ་རང་གཞན་
 གྱི་དགའ་བདེ་སླ་ན་མེད་པ་ཡོད་དེ། སོ་སའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་བཅད་ཉེར་
 གཉིས་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྲས་རྣམས་ རོ་

འདིར་ཆོགས་བཅད་ཉེར་གཉིས་དང་། དབྱིག་འགྲེལ་དུ་ཉེར་གསུམ་བྱང་
 ཡང་ཅ་བར་ཆོགས་བཅད་སོ་རྒྱལ་འབྲུག་པས་བསྐྱུ་ལྷགས་དབྱེད་དགོས། ༡
 ཞེས་སོགས་ནས། བཙོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཐོབ་པས་ཕམ་པ་མེད། ། ཅེས་པའི་
 བར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ། འདིར་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་འཕྲིང་གི་ཡང་ཡིག་

༣༣། | བཟླ་ན་པའི་འཇུག་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་
ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་པའི་སྒྲོན་མེ་
ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། |

ན་མོ་གུ་རུ་རྩ་ཏུ་ཡུ་ཡ། མཁུན་དང་བཙེ་བ་འཕྱིན་ལས་སུན་ཆོགས་
སྒྲོན་པ་མཉམ་མེད་རྫོགས་སངས་རྒྱས། | ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བཟླ་ན་པ་རིན་
ཆེན་སྲིད་ཞེའི་གདུང་སེལ་དམ་པའི་ཆོས། | རིག་དང་གྲོལ་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་ལྷན་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་ཆོགས། | ལུས་དང་རག་ཡིད་གུས་
པས་མཆོད་དོ་འབྲལ་མེད་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་སྒྲུབ། | གང་ལ་བཞེན་ན་ནམ་
ཡང་མི་བསྐྱབ་པའི། | སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་མཆོག་གསུམ་དབང་གི་རྒྱལ། | དད་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་ལེགས་མཆོད་ནས། | དངོས་གྲུབ་གྲུ་ཆར་འབབས་
ནམས་སྐལ་བ་བཟང་། | དེ་སྤྲད་མོས་བཙོན་དགེ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི། | བཟླ་ད་
པ་མི་དམན་ཞི་བའི་མཁོན་ནམས་ལ། | ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་འཇུག་རོགས་
གསལ་བའི་ཕྱིར། | ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་སྤར་བར་བྱ། | དེའང་
འཇམ་མགོན་སྤྲུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། | དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་
བཞེན་ནོར་ལས་ལྷག | འདི་འདྲ་རྟེན་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞེག་ཡིན། | རྟེན་
དཀའ་འཇིག་སྤྲ་ནམ་མཁའི་སྒྲོག་དང་འདྲ། | རྒྱལ་འདི་བསམ་ནས་འཇིག་
རྟེན་བྲ་བ་ཀུན། | སྐྱན་པ་འཕྱར་བ་བཞེན་དུ་རྟོགས་ཕྱར་ནས། | ཉིན་
མཆོན་ཀུན་དུ་སྒྲིང་པོ་ལེན་པ་དགོས། | ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འཕྱོར་

མང་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་དཔེ་དོ་སྔ་གང་གི་སྒྲིན་ས་བསམས་ཀྱང་
 རྟེན་ཚུལ་མི་སྲིད་པ་ཅམ་དུ་དཀོན་ལ། རྟེན་མེན་དུ་ཆེ་ཉེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
 གྲུ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མར་ཕན་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱས་ལ། རྟེན་འདིའི་ཉེང་ནས་རང་གིས་འབད་བྱབ་ན་བྱང་
 འཇུག་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་སྒྲིན་འཕར་ཡང་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་འབྱུང་བས་གཏན་གྱི་བདེ་
 སྤྱིད་མཐའ་དག་སྤྱབ་བྱས་སོ། ། རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་བཟང་སྤྱི་མ་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱགས་རྟེན་ལན་ཅིག་སྐོབ་པ་འདིའང་འགལ་གྱིན་དུ་འཛིང་བ་
 ཚུང་དམར་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་གཏན་
 དུ་ཕན་དེས་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས་ལ། ཆེ་འདིའི་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱིད་
 མང་འཕང་སྟན་ཀྱགས་སོགས་ཅི་ཅམ་རྒྱས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་སྤྱི་ལམ་གྱི་དགའ་
 རྟེན་སྤྱར་དུན་པའི་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་སྤྱིང་པོ་ཅིའང་མེད་པ་
 བྱས་གྱི་སྤྱབ་པ་ལོ་བརྒྱར་སྤྱར་ཡང་ནང་ན་སྤྱིང་པོ་ལེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་འདྲ།
 དེའི་ཆེ་ཕན་དེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ན་སྤྱིད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་
 དགོངས་མཛད་པ་ཡི། སྤྱབ་དབང་རྣམས་གྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་པ་སྤྱགས་རྟེན་ཅན་དེས་རང་ཅག་གི་དོན་དུ་དང་
 པོར་སྤྱགས་བསྤྱིད། བར་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱིད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱད།
 མཐར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མ་བྱ་གཅིག་པ་
 ལྟ་བུའི་བཆེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲིན་ས་རྟེན་པར་མཛད་པའི་ཡུང་རྟོགས་གྱི་བརྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས་དེ་ལ་དེས་བར་འཇུག་དགོས།
 དེར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་རང་གིས་གང་འདོད་བྱས་པས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་གྱིས་ག་མ་
 ལོག་པ་ཞེས་འཇུག་སྒྲིན་མ་ནོར་བ་ཞིག་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་དགོས།
 དེའང་པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དང་པོ་བརྟན་དང་ཐེག་
 ཆེན་ལ། འཇུག་པའི་སྒྲིན་དང་གཞུང་ཤིང་ཕྱིར། །ཎ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་

317

མྱེ་མའི་འགྲོ་ས་ངན་སང་ལས་མ་འདས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སལ་མོ་
 ཆེར་ནི་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཚུགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་
 མྱེ་པོ་རྣམས། །སལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེར་མྱེས་ན་གཞན་དབང་ཁོ་ནར་སང་ཉེ་ཐར་མི་བྱབ་པའི་ཚུལ་
 ཡང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས། གང་ཆོ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།
 གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡངས་བར་རྒྱང་བས་གཞན་
 དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་མྱེ་ནས་གང་གིས་སྤྲོང་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བཙེ་
 བས་གཟིགས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་རྒྱབ་ཐབས་དང་བྲལ་ཞིང་
 རྒྱབས་ཀྱི་སྤང་བ་མི་འཆར་བར་རྒྱག་བསལ་དང་འཇིགས་སྒྲག་གི་སྤང་བ་འབའ་
 ཞིག་ཤར་ཏེ་བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། རྒྱུད་འཇུག་ལས། ལྷ་ཞིག་
 འཇིག་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་རྒྱབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །
 བྱེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་བགྱུར་ནས། །ཚུགས་བཞིར་རྒྱབས་དག་འཆོལ་བར་
 བྱེད། །ཚུགས་བཞིར་རྒྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་རྒྱུ་ཡི་སྤྲུག་
 འགྱུར། །གནས་དེར་རྒྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ།
 དེ་བས་རྒྱལ་པ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་རྒྱབས་པའི་དོན་བཙོན་པ། །
 རྒྱབས་ཆེན་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིན་ནས་རྒྱབས་སུ་མཆི། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་ལྟ་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སོ་
 མཆམས། ཁེ་ཉེན་རྒྱུད་རྒྱག་ཀུན་གྱི་འདམ་ཁ་རང་ལག་ན་ཡོད་པའི་དུས་
 འདིར་སྤྱོ་བདེ་བའི་གདེང་སྟོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེའང་རང་རྒྱབས་ཀྱི་
 རུས་པ་ཅིའང་མེད་པས་ལྟ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ལ་འཇུས་ནས་རྒྱུད་
 རྒྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱང་ཡང་བྱེད་མཁེན་སྒྲམ་དུ་སྤྱོ་འགེལ་དགོས་ཏེ། སྤྱོབ་
 དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་སྤང་པོས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་

མཆོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། ། འདྲིང་ཆགས་ལ་སྐྱེས་མི་བཟང་པའི།
 ། རྒྱ་སྤྱོད་གྱིས་ནི་ལྷས་ཐོས་པས། ། དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ། ཞེས་དྲི་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ལ། ལན་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་ལོས། གང་ཞིག་ལ་
 ནི་ཉེས་པ་ཀྱུན། ། གཏན་ནས་ཡོད་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། ། གང་ལ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ། ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐྱུར་པ། ། གལ་ཏེ་སེམས་
 བྱེག་ཡོད་ན་ནི། ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། ། དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀྱར་
 བ་དང་། ། དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། ། ཞེས་རང་ལ་སེམས་བྱེག་
 ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆས། དེ་
 རྒྱབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
 བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ།
 དེ་རི་ལྟར་ལག་དུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འཇིགས་པ་སྣ་རེ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
 དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་ཅམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སྤང་བས་ཆོག་པ་རྒྱ་མཆོར་
 ཆོང་བ་མང་པོ་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སྤང་བས་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བ་ལྟ་བུའི་ལོ་
 རྒྱས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཐར་པའི་གོ་འཕང་རྒྱབ་པ་ལ་སྐྱབས་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་ངེས་པར་ཆང་དགོས་ཏེ། རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་
 ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ། ཐར་པ་འདྲིང་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱབས། ། ཞེས་དང་། དཔེ་ཆོས་འབྲེལ་པ་ལས། རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
 རང་དང་འདྲ་བའི་མི་གསུམ་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར། འོ་སྒྲིལ་ཐར་བའི་བྱང་རྒྱབ་
 འཆོལ་བ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་དགོས། ལམ་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་
 བརྟེན་དགོས། དེ་རྒྱབ་པའི་སྤྱོད་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་དགོས། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དཔེར་ན་ནད་གསོ་པ་ལ་སྟོན་དང་སྟོན་པ་ནད་གསོག་གསུམ་

གང་རྒྱུ་རེ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་པར་གསུམ་ག་ཆང་དགོས་པ་ལྟར། ཉམ་མངས་
 པའི་ནད་ཞི་བའི་ཐར་པའི་སྐོ་འཕང་འཛོལ་པ་ལ། ཐབས་དེ་སྟོན་པའི་སངས་
 རྒྱལ། ཐབས་དངོས་གཞི་ཆོས། དེ་རྒྱབ་པའི་ཤོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་ག་
 ཆང་དགོས་སོ། ། རྒྱབས་གསུམ་ས་སའི་རོ་བོ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་
 བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང། ། གཞན་གྱི་སྟེན་གྱིས་རྟོགས་མེན་པ། ། མཁྱེན་
 དང་བཅེ་དང་རྒྱས་པར་ལྟ། ། རོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །
 ཅེས་རང་རོན་གཞན་རོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་
 རྟོགས་མེད་པ། ། དག་གསལ་གཉིན་པའི་སྒྲིགས་ཉིད་གྱིས། ། གང་ཞིག་
 གང་གི་ཆགས་བྱལ་བ། ། བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ། ཞེས་
 འགོག་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། རི་ལྷ་རི་སྟེད་ནང་གི་ནི། ། ཡེ་ཤེས་
 གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། ། སྒོ་ལྟན་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས། ། སྒྲ་མེད་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་ཉིད། ། ཅེས་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་
 སྟོན་ས་རིམ་བཞིན་ས་སའི་རོ་བོ་ལེགས་པར་རོས་ཟིན་པ་དགོས་ཀྱི། ཉེན་བྱལ་
 ཏུ་བཞུགས་པའི་གསེར་སྒྲ་ལྟ་བུར་གྱོ་བའམ། མི་མངོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 ན་བཞུགས་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
 མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་ས་སའི་སྒྲིབ་ན་མང་དོགས་
 པས་རྒྱུད་སྒྲའི་གྲུལ་པ་ནམས་སྒྲ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱབས་འགྲོའི་རོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དེའང་རྒྱབས་
 འགྲོའི་ཆོག་བསྐྱགས་པ་ཅམ་ལ་རྒྱབས་འགྲོར་མི་འཛོག་གི་ རྒྱབས་འགྲོའི་རོ་
 བོ་ནི་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲིས་ལན་སྒྲིང་ (×) བཞད་པའི་སྒྲ་
 དབྱངས་ལས། རྒྱབས་འགྲོའི་རོ་བོ་པོ་ཨི་ཐི་བ། ། བདག་ཉིད་ལྷག་པར་
 འཛིགས་པ་དང་། ། དཀོན་མཆོག་སྒྲིབ་པའི་རྒྱས་ལྟན་ཏུ། ། ཤེས་ལས་བྱང་
 བའི་རྒྱབས་འགྲོ་ལ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། ། ཅེས་

གསུངས་ཏེ། རང་སྤྱུག་བསུལ་གྱིས་འཇིགས་པ་ནི་སྤྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་
བའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱབས་འགྲུའི་རོ་བོ་དངོས་གཞི་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་དད་
པ་སོགས་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་རྒྱལ། ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་ཁས་སྐྱར་སོགས་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་འཁོར་ཅི་རིགས་དེ་སྤྱབས་འགྲུའི་རོ་བོ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། རི་ཅམ་གྱིས་སྤྱབས་སུ་སྤང་
པའི་རྒྱལ་ནི། བསྐྱ་བ་ནས་གསུངས་པ་བཞི་ཉི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་།
བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་སྐྱར་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྤྱབས་སྤྱབས་སུ་
སྤང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་
བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྱུ་མཆོན་
དཔེས་སྤྱས་ཤིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཉི། དཔེ་ལ་བརྗོད་པ་ལས།
ཁྱེད་སྤྱུ་མཆོན་གྱིས་སྤྱས་སྐྱར་པ། ། མཛོས་སྐྱར་མིག་གི་བདུད་ཅི་ནི། ། སྤྱིན་
མེད་སྤྱོད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། ། སྐར་མའི་ཆོགས་གྱིས་སྤྱས་པ་འདྲ། ། ཞེས་
སོགས་ལྟར་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། ཉན་མོངས་མེད་པ་དང་
སྤྱོད་གནས་མཁྱེན་པའི་བྱེད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱུ་
མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཉན་མོངས་ཞི་ཞིང་བར་པའི་ས་བོན་བསྐྱན་པ་ཉི། མདོ་
ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱས་རབ་དུ་སྤྱེ་བས་ན་མཐོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནམས་
ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། ། ཆོས་པ་དང་རིག་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ཉི་བསྐལ་བཟང་དང་
དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་སུ་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་འབྱུར་བྱད་མཐའ་ཡས་པ་
གསུངས་སོ། ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི་མདོ་ཉི་རྒྱན་ཙ་འབྲེལ་དང་ས་ཉི་དབུ་མ་
སྟེང་པོ་སོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་བྱད་པར་

ནམས་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་བདེན་པ་པོའི་ལུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་
 ཅན་ཀྱན་གྱིས་ངེས་པའི་ཆོག ། མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཁྱ་ཁྱས་ན། །
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིག་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱུགས་ཆུད་ནས། ། གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་
 མོ་མོར་ལན་གྲང་འདེབས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསུང་དབྱངས་
 གཅིག་གི་སྒྲིག་ནས་གྲང་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མེ་ཆོམ་དང་སྒྲིངས་པའི་དྲ་བ་བཅད་དེ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཡང་
 དག་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲིལ་བྱས་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱབ་པའི་སྒྲིག་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ནོ། ། བྱུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདེན་གཉིས་ངེས་འཛོག་དུ་མ་སོང་པར་རི་ལྟ་
 རི་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཆགས་སོགས་མེད་པར་གཅིག་ཅར་མངོན་སྲུང་དུ་
 གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་
 ཉི་དུས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བྱ་བཞིན་དུ་དཀོངས་ཤིང་། དེའི་
 དབང་གིས་འཕྲིན་ལས་ཅུང་ཟད་གྲང་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ལ་
 འབྱུག་པའི་ཚུལ་གསལ་བྱུལ་གྱི་བྱ་མོ་རྟོ་རྟོ་མའི་ལོ་རྒྱས་མདོ་མཛངས་རྒྱན་སོགས་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། ། ད་ལྟ་རང་ཅག་འཁོར་བར་ལྷུང་སྟེ་བྱུག་བཟུལ་དུ་
 མས་ནོན་པ་འདིའང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་དཀོངས་པ་མིན་གྲང་དེས་སྒྲོབ་པ་ལ་རྒྱ་
 རྒྱུན་གཉི་ག་འཛོམ་དཀོས་པ་ལ་རྒྱ་རང་གིས་མ་བརྒྱབས་པས་ལན་པ་ཡིན་ཉི།
 བཟུགས་འོས་བཟུགས་བསྟོད་ལས། ཟུ་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀྱན་ནི། ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཡང་དག་བརྒྱབས་ལགས་ཉི། ། རང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཆང་བས། །
 ཁྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བཟུལ་བསྟེན། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱུག་བྱུགས་
 བྱང་བཟུན་དུ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་དང་དཔུས་ལོང་གིས་ཉི་འོད་མི་མཐོང་བ་ཉི་མ་
 ལ་འོད་མེད་པས་ལན་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་སྒྲིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་གོ་ན་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་
 དང་བཟུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལས་ནི་རོ་བོའི་སྒྲིག་ནས་

བརྗོད། ལ་ལས་རྒྱ། ལ་ལས་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྣམ་ཐར་འབའ་ཞེས་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒོན་རྩི་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བོད་ན་
 མདོ་རྒྱད་མང་པོ་ལྟ་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་དད་པ་ཉམས་སང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 མདོ་སྡེ་རི་ཅམ་མང་དུ་བལྟས་པ་བཞིན་དད་པ་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། མདོ་
 རྣམ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་
 སྒོ་ལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་ནི་མཁས། ཀྱན་ལ་སྤྱགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ནི་འཇུག སན་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ་བྱད་པར་བཞི་འཇ། མཁྱེན་བཙེ་བྱས་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲོན་ནས་རྒྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཤེས་དགོས་ལ། རྣམ་དཔྱད་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
 རྣམ་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྒྲིས་བྱར་རྒྱབ་རྒྱུ་ལ་སྤྱགས་རྒྱ་ཆེར་བསམ་སྟེ་ངེས་པ་གཏིང་
 རྒྱགས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ན་དེ་ཆོས་ཀྱི་མཐུ་
 ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་གྱུས་པ་སྟེ་ཞིང་། ཆོས་དེ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་
 རྒྱབ་པ་པོ་དགེ་འདུན་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་ལའང་གྱུས་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་བྱད་པར་ཤེས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་ཡོན་
 ཏན་ཚད་མེད་པས་གང་རུང་རེ་ཁོ་ནར་རྒྱབས་སུ་སྤང་བས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན་
 དེས་མི་ཆོག་སྟེ། གདུལ་བུའི་དོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོས་ཆོས་མི་འདྲ་བ་མེད་
 མི་རུང་རེ་སྤང་ཡོད་དོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་བྱད་པར་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།
 དེའང་རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། སྟོན་པ་བལྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱི། ། ཐེག་པ་གསུམ་
 དང་བྱེད་གསུམ་ལ། ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། ། རྒྱབས་གསུམ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དའི་དོན་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་
 བསྐྱབ་པར། མཆན་ཉིད། འཕྲིན་ལས། མོས་པ། རྒྱབ་པ། རྗེས་སུ་
 དྲན་པ། བསོད་རྣམས་འཕེལ་བ་ལས་ཐུར་པའི་བྱད་པར་དུག་གསུངས་པ་

ནམས་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བྱད་
 པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་སྒྲན་པ་
 མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་བཞིན་དེ་རང་གི་མགོན་
 རྒྱལས་སུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེའང་སངས་རྒྱས་ནི་རང་ལ་རྒྱལས་སྟོན་
 པ་པོར་འཛིན། ཆོས་ནི་རྒྱལས་དངོས་སུ་འཛིན། དགེ་འདུན་ནི་རྒྱལས་
 རྒྱལས་པའི་རྒྱ་ཤོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། བཞི་བ་གཞན་ཏུ་མི་སྦྲེལ་བ་ནི།
 རྒྱལས་སུ་བབྱང་བ་དེའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱལས་
 སུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ལུ་ཉེགས་པའི་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱལས་གཞན་དང་གཉིས་
 འཛིན་མི་བྱེད་པ་ཉི། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་
 གཞན་སྤངས་ནས། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ལ་རྒྱལས་སུ་མཆི། ། དེ་ཅིའི་
 སྤྱད་ཏུ་ཞེན་ཁྱོད། ། སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། ། ཞེས་དང་། ལུ་
 ཉེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་ནམ་བསམས་པ། ། དེ་ལྟ་
 དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ། ། བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། ། དེ་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། ། གྲུབ་མཐའི་སྟོན་གྱིས་བརྒྱག་སེམས་ལྷན། །
 བསམས་རྒྱག་ནམས་གྱིས་སྟོན་མེད་པའི། ། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་མཐོང་ནས་
 རྒྱལ་གྱིས་ཚུགས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་དག་རྣམས་སྤྱང་བའི་རྩོམ་བྱེད་པ་
 ནི་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྦྱོ་མ་ཞེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་
 བྱུང་པར་འདི་བཞིས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་ཞེས་ཆ་འདོན་ཚུལ་ཤེས་ན་གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་
 ཆེའོ། ། འདི་དག་ནི་རྒྱལས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་མི་ཏུང་གི་བྱད་པར་ཡིན་
 ཞེང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལས་འགྲོར་འགྱུར་བ་ལ་དེའི་ཉིང་ཏུ་མདོ་ཉི་རྒྱན་ལས།
 ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟིལ་གཏོན་པར་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་

འོན་ནམས་བཞི་ཡི་བྱང་པར་གྱིས། ། ཐེག་པ་མཆོག་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་རབ་སྤང་བ་
 གང་ཡིན་པ། ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། ། ཞེས་
 མདོར་བསྟན་ཅིང་། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱུགས་པ་
 དང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱང་པར་ནམས་ཆང་དགོས་སྟེ།
 མདོར་ན་སྤྱོད་པ་འགྲོའི་གདམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གལ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུ་བྱ་
 མཆོག་འབྲིང་དམན་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོ་ཆོད་དང་འཆམ་པར་བྱར་ཡོད་
 ཅིང་། སྤང་སྤོའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འགྲོའི་ཁོངས་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས་
 བྱས་ཆོག་པའི་མན་ངག་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལྷགས་ལ་མ་སྤྱོད་པ་
 པའི་ཐ་མལ་བ་ནམས་ཀྱང་མཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་
 གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་སྤྱིར་སྤྱོད་ཅི་བྱང་ཡང་བྱེད་མཁུན་སྟམ་པ་བྱས་
 བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་འགྲོ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེར་ཡང་ཐན་ཡོན་ཆེ་ཏེ། རྒྱུད་རྟོག་པ་
 གསུམ་པ་ལས། ཡང་ན་བྱུང་པོ་དད་པ་བཟན། ། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་དངོས་
 གྲུབ་ཏེ། ། གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྒྱུ་བྱ་རྒྱུ་བྱའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནམས་
 བྱི་མི་རྟོག་པ་དང་རན་འགྲོའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དངོས་གཞི་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་འགྲོ་ཞིང་དེའི་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་བྱང་དོར་ལ་
 འབད་ན་རྒྱུ་བྱའི་ཆོས་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་དེར་འདུ། འབྲིང་གིས་འཁོར་བའི་
 སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དེས་འབྱུང་གིས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་སྤོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་
 ལྷགས་ནས་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་
 འགྲོའི་ཁོངས་སྤྱོད་པ་འདུ། རྒྱུ་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་ཕར་སྤོན་བསྐྱེད་པ་ལས།
 སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཆེ་ཞིང་། བདེ་གསེགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མས་
 བ། ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ། མདོར་བསྟན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤང་
 བ་ཡིན། ། བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཆོས། ། བདག་དོན་མ་ཡིན་གཞན་
 དོན་དུ། ། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ན། ། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་ཡིན།

ཞེས་སོགས་ལྟར་སྒྲིང་རྗེས་ཡིད་བསྐྱེད་དེ་གཞན་དོན་དུ་རང་གི་འབྲས་སྐྱབས་
 ལུ་ལྷུར་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་གཙ་མོར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱར་
 ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པས་དེའང་
 རྒྱབས་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་འདུ། གསང་ཐུགས་རྩི་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐུམས་སངས་
 རྒྱས་འབྲས་སྐྱབས་ལུ་བབྱང་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཚག་པར་དེ་ལ་ལྟ་ནས་ང་རྒྱལ་
 བཞག་ཏེ་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱམ་ཞིང་མཆན་བཅས་མཆན་མེད་
 རིམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སློབ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཡང་དཔའ་པོ་མཁའ་
 འགྲོ་རྒྱམས་པོ་ཉིའི་གྲགས་ལུ་བཞེན་ཅིང་ཆོས་སྤྱང་རྒྱམས་ཀྱིས་འཕྱིན་ལས་བྱབ་
 པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་འཕྱིན་ལས་བཞེད་ཏེ་སྒྲིག་ནས་གཞན་དོན་མཁའ་བྱབ་དུ་
 རྒྱབ་པའི་ཉིན་འབྲེལ་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱབས་
 འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མདོར་ན་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་བཟུན་པ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱབས་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲིར་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་བྲ་དར་ལྷིག་
 ལས། རྒྱབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་
 འབྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལྟས་པ་རྒྱབས་འགྲོ་བཅས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་དྲིང་
 མཛད་པ་མིན་ཡང་རང་རང་གིས་རྒྱབས་ལུ་འགྲོ་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་གི་དབང་གིས་
 གནས་སྐུམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་སྤན་ཆོགས་དང་རན་སོང་འཁོར་བ་སོགས་ལས་
 སྦྱོབ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཆོ་བ་དག་
 རི་ཐམས་ཅད་དང་། །རན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཇིག་ཆོགས་
 ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །སྦྱོབ་ཕྱིར་རྒྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ད་རི་ལྟར་ལག་དུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་དངོས་ནི། རྩི་བོ་གསེར་གླིང་
 པའི་རྒྱམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གནས་ཁང་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས། ས་

གཞིར་མེ་རྟོག་སེལ་མ་དགམ། དྲི་ཞིམ་པོའི་རྒྱས་ཆག་ཆག་གདབ། རྟེགས་
 བཟང་པོ་ལ་བརྟན་པའི་བདག་པོས་གཙོ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ་
 བརྟན་བྱིས་འབྱར་ཅི་རིགས་སྟགས་སྒྲུ་གསུང་བྲུགས་ཀྱི་རྟེན་གང་འབྱོར་བཤམ།
 དེ་དག་གི་མདུན་དུ་རྩི་ལྷན་འབྱོར་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་གཡོ་མེད་ཅིང་བཞོད་པ་
 རེགས་པར་མཛེས་པ་གཙང་སྒྲས་སྟོན་པ་བཤམ། བདེ་བའི་རྟན་ལ་སྦྱོད་ལམ་
 ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད་དེ་རང་རྒྱད་ལ་བརྟག་ནས། ད་རེས་མི་ལྷན་སྟོན་གྱི་སྒྲུ་
 སྒྲོ་བདེ་བའི་གདེང་ཆོད་སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱ་ཅིང་མ་བྱས། ཉེས་ལྷན་སྟོན་ལ་
 རྣམ་བསགས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པས་ནམ་དུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདི་འགགས་མ་ཐག་
 ངན་སྤང་དུ་ལྷང་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་ཅིང་། དེར་སྦྱེས་ན་ཕྱག་བཏུལ་བཟོད་
 སྒྲག་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམ་རྟེ་ཤིན་དུ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲགས་པ་དང་། དེ་ནས་
 རང་གི་གཡས་སྒྲུ་མ། གཡོན་དུ་མ། མཐའ་སྟོར་དུ་རིགས་བྲུག་གི་སེམས་
 ཅན་མཐའ་ཡས་པས་བསྟོར་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཤ་ཤ་ཕྱག་
 ཡིན་རྒྱལ་དང་རང་ཉམས་ལ་དཔག་པའི་སྟོང་རྩི་ཕྱགས་བྲུག་པོ་བསྟེན་དེ། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟོན་པར་འདོད་པའི་
 དགེ་སེམས་བྱད་པར་ཅན་དེའི་རང་ནས་རྒྱབས་ལྷལ་གསལ་གདབ་པ་ནི།
 རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སྒྲུ་སངས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 བརྟེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟོང་ཁར་སྒྲ་ཆོགས་པད་རྒྱ་ཉི་
 མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་རོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཙ་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་སྒྲུབ་པ་སྒྲུ་མདོག་གསེར་བཙོམ་ལྟ་བུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་
 པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གནོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་
 སྟོང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷང་བཟེད་བརྟམས་པ། སྒྲུ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་
 མཛེས་པར་གསོལ་བ། འོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་རྩི་རྩིལ་གྱི་ཀྱང་
 གས་བཞུགས་པ། དེའི་ཕྱགས་ཀར་རྒྱལ་བ་རྩི་རྩི་འཆང་། དེའི་ཕྱགས་ཀར་

ཕྱི་ཡིག་སྒྲིབ་པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་སྤྱབ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་ཀྱི་ཉིང་དུ་སེང་བྲི་པར་
 ཟླ་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་སྤྲུལ་བ་རྒྱུད་པའི་
 སྤྲལ་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། གཡས་སྟོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱིམས་
 པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་
 སྟོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲལ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། བདུན་དུ་དྲིན་ཅན་ཙ་བའི་སྤྲལ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་
 པའི་སྤྲལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱར་དུ་ཡི་
 དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་བྲི་
 སྟན་ཆོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞེན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་གང་ལ་གང་
 འདུལ་གྱི་རྒྱལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟོགས་བཙུར་འཕྲོ་བ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དབྱེས་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པར་
 བསམ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་ལ་
 འཇིགས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྟོན་སྟེན་མགོན་གཅིག་དུ་
 སྦྱུབས་འཕྲོ་བྱེད་པར་བསམས་ཏེ། སྟོགས་བཙུར་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་སྟགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོ་བོ་ལྷ་ལྷར་བ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞེད་འབྱུང་གནས།
 འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་ དྲིན་ཅན་ཙ་བ་དང་
 བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྤྲལ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱུབས་སུ་མཆོའོ།
 ཞེས་དང་། སྤྲལ་ལ་སྦྱུབས་སུ་མཆོའོ། ། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་
 གསོལ་བ་སྟགས་དྲག་དུ་བཏབ་པས། སྤྲལ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་དངོས་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་

329

གསེལ་བ་ རྒྱགས་ རྒྱག་ རྒྱ་ བཏུབ་ པའི་ ཆོ། གུང་ སེམས་ ཉན་ རང་ དཔལ་ བོ་
 དཔལ་ མོ་ བཞུན་ སྤྱང་ ཡེ་ ཤེས་ པའི་ ཆོགས་ རྣམས་ གྱི་ སྤྱ་ ལས་ བདུད་ ཅིའི་ རྒྱན་
 བབས། རང་ གཞན་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ལྷས་ སེམས་ ལ་ རྒྱགས་ པས།
 དགེ་ འདུན་ གྱི་ དབྱེན་ བྱས་ པ། དགེ་ འདུན་ གྱི་ དཀོར་ ལ་ འབག་ པ། སྤྱར་ བ་
 བཏུབ་ པ་ སོགས་ དགེ་ འདུན་ དཀོན་ མཆོག་ ལ་ བརྟེན་ ཉན་ བསགས་ པའི་ རྟིག་
 སློབ་ ཐམས་ ཅད་ དག དགེ་ འདུན་ དཀོན་ མཆོག་ གི་ སྦྱབས་ འོག་ རྒྱ་ རྒྱུད་ སང་
 སྤྱམ་ རྒྱ་ བསམ་ ལ་ དགའ་ བ་ སློང། ཡི་ དམ་ ཆོས་ སྤྱང་ རྣམས་ འོགས་ སྤྱ་ བྱེད་ ར།
 ཡི་ དམ་ དཀྱིལ་ འཁོར་ གྱི་ ལྟ་ ཆོགས་ འཁོར་ དང་ བཅས་ པ་ རྣམས་ ལ་ སྦྱབས་ སྤྱ་
 མཆོར། | ཞེས་ ལན་ གང་ མང་ བརྗོད་ ཅིང་ གསེལ་ བ་ རྒྱགས་ རྒྱག་ རྒྱ་ བཏུབ་ པས།
 ཡི་ དམ་ རྣམས་ གྱི་ སྤྱ་ ལས་ བདུད་ ཅིའི་ རྒྱན་ བབས། རང་ གཞན་ ཐམས་ གྱི་ ལྷས་
 སེམས་ ལ་ རྒྱགས་ པས། རིགས་ ལྟ་ སྤྱི་ བྱེ་ བྱག་ གི་ ཙ་ བ་ དང་ ཡན་ ལག་ གི་ དམ་
 ཆོག་ ཉམས་ ཆག་ ཐམས་ ཅད་ གུང་ ཞིང་ དག་ ཉན་ ཡི་ དམ་ རྣམས་ གྱི་ བྱིན་ རྒྱབས་
 རྒྱགས་ ཉེ་ རིམ་ གཉིས་ གྱི་ ཉོགས་ པ་ བྱུང་ ཅན་ རྣམས་ སློ་ བའི་ རྗོད་ རྒྱང་ རྒྱ་ རྒྱར་ པར་
 བསམ། དཔལ་ མགོན་ དམ་ པ་ ཆོས་ སྤྱིང་ བའི་ སྤྱང་ མ་ ཡེ་ ཤེས་ གྱི་ སྤྱན་ དང་ ལྷན་
 པ་ རྣམས་ ལ་ སྦྱབས་ སྤྱ་ མཆོར། | ཞེས་ ལན་ གང་ མང་ བརྗོད་ ཅིང་ གསེལ་ བ་
 རྒྱགས་ རྒྱག་ རྒྱ་ བཏུབ་ པས། མགོན་ བོ་ རྒྱག་ རྒྱག་ པ་ སོགས་ ཆོས་ སྤྱང་ རྣམས་ གྱི་
 སྤྱ་ ལས་ འོད་ ཟེར་ མེ་ འོད་ ལྟ་ རྒྱ་ འཕྲོས་ ཉན་ རང་ གི་ ལྷས་ ལ་ རྒྱགས་ པས་ རྟིག་ སློབ་
 བད་ གདོན་ ཐམས་ ཅད་ བསྐྱེགས་ ཉེ་ རོ་ མེད་ རྒྱ་ བྱས། ཆོས་ སྤྱང་ རྣམས་ གྱི་ བྱིན་
 རྒྱབས་ རང་ གི་ ལྷས་ སེམས་ ལ་ རྒྱགས་ པས་ བྱིན་ ཆད་ བད་ རིམས་ གདོན་ བགེགས་
 སོགས་ གང་ གིས་ ཀྱང་ མི་ རྩུགས་ པའི་ སྤྱང་ བ་ ཆེན་ བོར་ རྒྱར་ པའི་ དམིགས་ པ་ བྱེད།
 མདོ་ ལྷགས་ ཁོ་ བ་ ལྟར་ བྱེད་ བ་ ཁོང་ མ་ རྣམས་ གྱི་ ཆེའང་ བདུད་ ཅི་ འབབ་ སྤྱང་ མི་
 བྱེད་ པར་ དེ་ དག་ ལས་ འོད་ འཕྲོས་ ཉེ་ རང་ ལ་ སོག་ པས་ བྱིན་ གྱིས་ བརྒྱབས་ པ་ དང།
 ཞལ་ ཉན། བྱེད་ ཅག་ འཁོར་ བ་ རྒྱག་ བསལ་ གྱི་ རྒྱ་ མཆོ་ ལས་ སྤྱིལ་ བའི་ མགོན་

[illegible]

སྤྱི་སྤྱོད་ཅིག་དེར་ངན་སྤངས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་། གཙུག་ན་
 རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བདག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གནས་སྤྱི་སྤྱོད་པར་གསུངས་
 པ་དང་དོན་མཐུན་པས་མདོ་ལུགས་པ་རྒྱང་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་པར་རྗེ་
 བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས་གསུངས་སོ། ། དེ་ནས་
 མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་རྗེ་གྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་བཤགས་སམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱན་པར་གྲགས་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་རྒྱབས་མཆི། ། ཞེས་
 སྤྱོད་ཀྱང་འདིའི་དཔྱད་སྤྱོད་འདོན་སྤྱོད་ཡོད་པ་བཞིན་བྱེད་ན་ཆོག་རིས་ཀྱི་རིམ་
 པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཞིང་ས་ལྟ་བུའི་རྒྱབས་འགྲོ་དང་ཞིང་ལ་རྗེ་
 དང་གཟེགས་མ་སྤྱོད་སེམས་ཅན་ལ་བཞིན་དུ་འགལ་རྒྱུན་ཤིག་པ་བཤགས་པ་དང་།
 དེར་རྒྱུ་ལྟར་འདྲེན་པ་ལྟར་རྗེས་སྤྱོད་པ་ལ་གི་སྤྱོད་ནས་མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་
 པ་དང་། དེ་ནས་ས་ཐོན་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
 རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཛའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུད་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔྱད་སྤྱོད་རྣམས་རྒྱུད་འཁུལ་དེས་བྱ། དེ་ནས་ཆད་
 མེད་པ་བཞི་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་དཔྱད་སྤྱོད་རྣམས་དེ་ཉིད་རྗེ་རྒྱས་སྤྱོད་གཏོང་བ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་སྐྱེད་རྒྱབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱའི་སྤྱོད་པའི་
 དོན་ནི་རྒྱལ་བཤམ་སེམས་པ་དང་བདེ་བ་རྒྱབ་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་།
 རྒྱལ་བཤམ་སེམས་པར་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྗེ། བདེ་བ་རྒྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་
 བྱམས་པ། བདེ་བའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་
 མཐར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་དགའ་ནམ་ཡང་མི་
 ཉམས་པ་ཞིག་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དགའ་བ། དེའང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཅན་ཅན་
 ཡིན་པར་དག་གཉིན་བར་མ་ཀྱུན་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པས་བཏང་སྤྱོད་པ་
 བཞིན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། མ་ཆན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྟག་མ་མེད་པ་
 བས་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདྲོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་བརྒྱབས་པས་བདེ་བ་རྣལ་མ་གཅིག་
 དང་མ་ཐུང་པར་འདུག ད་ལྟ་བདེ་བར་སྒྲོམ་པ་བག་རེ་ཡོད་ནའང་ལྷུང་དུ་
 ལྷུག་བཟུལ་དུ་འལྷུར་ནས་འགྲོ་བས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་
 རུང་། ལྷན་པར་ལྷུར་ཅིག་ཅིས་བྱམས་པ་དང་། འདི་རྣམས་སྟག་མེད་ནས་
 ལྷུག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་བརྒྱབས་པས་ལྷུག་བཟུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷུང་ས་
 མེད་ད་ལྟའང་ཚུང་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་ལྷུབ་པར་འདུག་པས་ལྷུག་བཟུལ་དང་ལྷུག་
 བཟུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བུལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བུལ་བར་ལྷུར་ཅིག་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིང་རྩེ་
 དང་། འདི་རྣམས་ལྷུག་བཟུལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 དང་མ་བུལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབུལ་བར་ལྷུར་ཅིག དེ་ལྟ་བུ་ལྷུང་ན་དགའ་
 འོ་ཡང་སྒྲོམ་དུ་དགའ་བ་དང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྟག་མེད་ནས་ཐན་ཚུན་དུ་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བབྱང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བབྱང་ནས་ཆགས་སྤང་གིས་
 ལས་རན་སྒྲ་ཆོགས་བསགས་པའི་དབང་གིས་སྒྱིར་འཁོར་བ་དང་། ལྷུང་པར་
 རན་འགྲོའི་ལྷུག་བཟུལ་དཔག་མེད་ཚུང་བར་འདུག འདི་རྣམས་ཐན་ཚུན་ལ་
 ཉེ་རིང་དུ་བབྱང་ཉེ་ཆགས་སྤང་གི་སེམས་དང་བུལ་ནས་བཏང་སྒྲོམས་ལ་གནས་
 བ་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་ལྷུར་ཅིག བདག་གིས་ཀྱང་འདི་རྣམས་ལས་ཁ་
 ཅིག་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བབྱང་ནས་ཆགས་སྤང་གི་བྱེད་པར་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྒྲོམས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ། དག་ཏུ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་
 བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་ལྷུར་ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུག་བཟུལ་
 དང་ལྷུག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བུལ་བར་ལྷུར་ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུག་
 བཟུལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབུལ་བར་ལྷུར་ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཉེ་རིང་ཆག་སྤང་དང་བུལ་བའི་བཏང་སྒྲོམས་ལ་གནས་པར་ལྷུར་ཅིག

ཅེས་ཆད་མེད་བཞི་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་
 ལས་བདུད་ཅིརི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་བྱང་ནས་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྤག་པས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་
 དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲག་བསལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱངས། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤོབ་ཅིང་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་སྤོབ་སྤམ་ཏུ་
 བསམ་མོ། ། བཏང་སྒྲིམས་ནི་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་མཐུག་ཏུ་བཞག་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། ཤེར་ཐུན་གྱི་མདོ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་
 ཆོགས་སྤྱུར་པའི་དྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་བཅུ་གསུངས་པ་
 ལྟར་རྩོམ་པའི་མན་ངག་གིས་སེམས་སྒྲིམས་པ་སྤོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས། ངག་ཏུ་
 བརྗོད་སྐབས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་
 བྲལ་པའི་གཏང་སྒྲིམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤོན་ཏུ་བྲངས་ནས་འདོན་
 པའི་སྤྲག་བཞེས་ཀྱང་ཡོད་པས་གང་མོས་བྱ། དེ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་
 གཤམ་སྒྲིམ་དང་འབྲེལ་པའི་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གང་གིས་ཉེན་
 ཞེས་སོགས་འདོན། བྱས་གསེལ་བྱེད་ན་བྱས་ཁང་གསལ་བཏབ་ཉི་དེར་སྤྱན་
 དྲངས་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་ཅིས་གང་པའི་བྲམ་པ་སོགས་ནས་སྤྱུ་བྱས་གསེལ་
 བ་དང་། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་འབྲལ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་ཆོག་
 རིས་ལྟར་བྱ། སྤོན་ལན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ལ་མཐུལ་སོ་བདུན་
 མའམ་བདུན་མ་དབུལ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའམ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་
 སྤོན་པ་གསེལ་བ་གདབ། སུན་བསྤུ་པའི་ཆོ། ལྷ་མ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་
 སྤྲགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྒྲོར་ན་བཞུགས་པའི་ཆོགས་ཞིང་
 རྣམས་ལ་སོག་པས་ཐམས་ཅད་འོད་ཏུ་ཞུ་ནས་སྤྱབ་དབང་ལ་ཐིམ་སྤྱབ་དབང་
 རང་གི་སྤོན་མཆོམས་སུ་ཐིམ་པས་རྒྱད་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མོས་པ་བྱའོ།

མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་ནམས་བཟང་པོ་སྦྱང་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོན་མེ་གནས་ནམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྐྱོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་
བུའོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་སང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ། རྩོམ་རྩིས་ཀྱི་པ་དགོན་
མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ལམ་རིམ་ལས། སྐབས་འགྲོས་སངས་རྒྱས་བར་ཚུད་
སྒྲོམ་པ་ཀྱང་། ། རྩོམ་རིམ་ཀྱི་པ་དགོན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲོན་བསགས་ཀྱི། ། ལས་སྒྲིབ་
ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཅིང་བདེ་པར་འགྱུར། ། སྐབས་སང་བསྐྱོད་ནམས་སྒྲོམ་པ་
གཞལ་མི་བྱས། ། རན་འགྲོར་མི་ལྷུང་མི་དང་མི་མིན་གྱི། ། བར་ཆད་དག་
གིས་མི་ཚུགས་ཅི་བསམ་འགྲུབ། ། ལྷུང་ཏུ་འཆང་རྒྱུ་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་བསམ་
ནས། ། ཉིན་དང་མཆོན་ཏུ་སྐབས་འགྲོ་ལན་གསུམ་བུ། ། ཞེས་པ་ལྷུང་
བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་བར་ཚུད་པ་ནི། ལྷུང་ལྷུང་བ་དང་
ནང་པའི་བྱུང་པར་འཛིན་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། མཉམ་མེད་རྩོམ་པོ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་འགྲོའི་སྒྲོན་མེ་འཛིན་པར་གསུངས། རྩོམ་
པོ་ཆེན་པོ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྒྲོན་ནམས་ཀྱིས་དཀར་ཆེགས་ཆེན་པོས་སྦྱོར་དངས་སྐབས་
ཀྱང་པོད་སྒྲོན་ནམས་གསང་སྐྱེས་བུ་མའི་ཆོས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཟེར་
བའི་ཁ་པོ་ཅན་ཞིག་གསུང་ཏུ་རེའང་། རྩོམ་པོ་ཆེན་པོས་མ་མཛངས་ཀྱིས་བྱ་
གསོ་བའམ། ནད་པ་ལྷུང་བྱུངས་གསོ་བ་བཞེན་སྒྲིབ་མའི་རྒྱད་ཆེད་དང་
འཆོམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་སྐབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་
འདི་ཁོ་ན་གསུང་བས་མཆོན་ལའང་སྒྲུབ་སྐབས་འགྲོ་པ་དང་ལས་འབྲས་པར་
གྲགས་པ་བྱུང་ཞི། དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བརྟན་པའི་དམིགས་སྒྲོམ་དང་རྩིས་
འབྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། སྒྲུབ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་ཞིང་ཀྱན་གྱིས་དེ་ལྷུང་བཀྱར་ནའང་ནང་ཏུ་སྐབས་འགྲོ་
ནམས་ངག་ཅིག་མེད་ན་ལྷུང་ནང་གོ་འཛིན་ནས། གནས་བརྟན་ཞལ་མར་

གཟིགས་ཤིག་འདུག་ཞེ་སངས་ཀྱས་བཏུན་པའི་སྒོ་ནང་དུ་མ་ཚུད་འདུག་ཅེས་
 པའི་དཔེར་འགྲོ་རྟེན་ཡོད་ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཆན་དཔལ་བཟང་པོས་
 གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནམས་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་ཀྱང་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཙ་བར། གཞན་ལ་
 བསྐྱེད་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། ། སྐབས་སུ་མ་སྤང་པ་ལ་མེད། ། ཅེས་སྒྲུབ་པ་
 ཤོང་འོག་ཀྱན་ཀྱི་རྟེན་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་ཏེ། ས་བོན་མང་ཉུང་གང་
 འདེབས་ཀྱང་རང་ཆོད་ཀྱི་ཞེང་ས་རེ་དགོས་པ་བྱུང་མེད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སོས་ལ་
 རྟེན་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་གི་སྐབས་སུ་འགྲོ་རེ་གཞིར་བྱེད་དགོས་པས། འཕོག་ཆོག་ནམས་
 ལས་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཆོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་བསགས་པའི་རྟེན་སྐྱེའ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ལྷ་འི་བྱས་སྐབས་འགྲོ་བྱས་པས་
 དེར་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྐབས་འགྲོ་བྱས་པས་རན་འགྲོའི་རྒྱ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་བྱས་ནས་རན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷུང་
 དུ་ཉེ་བའང་ལྟ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཞབས་ལ་འཆང་དུ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་
 སྐྱོ་འགྲེལ་བྱས་ན་འཇིགས་པ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་ཆེགས་མེད་པས་འབད་རིགས་པ་
 བོ། སྐྱོད་འདུག་ལས། རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་བྱས་ན་ཡང་། ། དཔལ་
 ལ་རྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྐྱོལ་
 འགྱུར་བ། ། དེ་ལ་བག་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། སན་བྱིན་བརྩས་པ་ལས།
 སྐབས་སྤང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། ། ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྔོད་དུ་
 ཆུང་། ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། ། དུལ་གྱིས་གཙལ་བར་གཞལ་མི་བྱས།

ཞེས་གཟུགས་སུ་གྱུབ་ན་ནམ་མཁའ་འོག་ལའང་མི་ཤོང་བར་གསུངས་སོ། །
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཆི་མེད་རྩ་སྒྲིའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་
 བསམ་མི་བྱེད། ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱེད། ། འཕགས་པའི་དགེ་
 འདུན་བསམ་མི་བྱེད། ། བསམ་མི་བྱེད་ལ་དད་ནམས་ཀྱི། ། རྣམ་པར་སྦྱོན་
 པའང་བསམ་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་
 ཅིའི་སྦྱོར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆད་
 མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་ལྷན་བའང་ཆད་མེད་དོ། །
 མཐའ་ཡས་སོ། ། བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པོ། ། མཚུངས་པ་མེད་དོ། ། གྲངས་
 མེད་དོ། ། ཞེས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱེད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་པོའང་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱེད་པ་དང་ཟད་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཁྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་
 ཀྱང་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་དོན་གྱི་སྐབས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་
 དམིགས་ཡུལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་དགེ་ཙམ་རྣམས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་འདྲའོ། ། དེས་ན་
 བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ས་མཚུངས་སྐྱེ་མེད་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་
 ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་ན། ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ། ། ཡོན་གྱི་གནས་འགའ་
 ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་རན་འགྲོར་མི་རྣམས་པ་ནི། མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་
 རྒྱབས་དང་པོ། ། དེ་དག་རན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། ། མི་ཡི་ལྷས་ནི་སྤངས་
 བས་སུ། ། དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལྷས་འཕྲོག་པོ། ། ཞེས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལའང་
 སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་རན་འགྲོར་སྦྱོས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཀོན་མཆོག་ལ་
 རྒྱབས་སུ་སོང་ནའང་དེ་ལས་སྦྱར་དུ་ཐར་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། རན་སོང་

སྒྲིང་རྒྱད་ལས། ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས། ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་
མཛད་པ་ལེགས། ། གང་ཕྱིར་རན་སང་བདག་ཅག་སྒྲུངས། ། བྱང་རྒྱལ་
སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་བཞག ། ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས།
འཇིགས་པས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། ། སལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆལ་
དང་། ། ཀྱུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། ། རྒྱུན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྒྱབས་
འགྲོ་ཞེ། ། སྒྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ། སྒྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་
ལ། ། སྒྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། ། སྒྱག་བསྐལ་ཀྱུན་ལས་མི་འགྲོ་ལ་
ཞིང་། ། གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། ། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྒྱབས་
སང་ལ། ། ཞེས་པ་ནས། སྒྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། སྒྱག་བསྐལ་
ཀྱུན་ལས་སྒོལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཕྱ་རན་མེད་ཀྱིས་སྒྲ་
བརྒྱལ་བའི་ལེའུ་ལས། གྱེ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པའི། ། འབྲས་བུ་
ཅི་འདྲ་འདི་གཟིགས་ཤིག ། རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྒྲ། ། བདག་
གིས་བརྒྱལ་ཅིང་འདི་དབང་བཞིས། ། རྒྱ་དང་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་སྒྲ། །
བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ངས་པམ་བྱས། ། ས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་ཡི་ཆོགས། །
བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཟད་པར་བྱེད། ། ཅེས་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱ་རན་མེད་ལ་རྒྱ་
མཆོའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་བཅམས་པའི་ཆེ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་སྒྲ་བས་ཀྱིས་
དེ་དག་གིས་མ་ཚུགས་ཤིང་རྒྱར་དབང་དུ་འདུས་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་ཞིག་ལ་
སྒྲ་ཞིགས་པའི་རན་སྒྲགས་མཁན་ཞིག་གིས་རྒྱང་ཞགས་བརྒྱང་བའི་ཆེ་དཀོན་
མཆོག་ལ་སྒྱབས་སྒྲ་སང་བས་རྒྱང་ཞགས་གཏོང་མཁན་ལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་གཏམ་
རྒྱད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་
མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་སྒྱབས་སྒྲ་སང་ནས་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་

བདེ་བ་ན་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། དམ་པ་ནམས་བསྟན་བཅས་
 ཚུལ་པ་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་མར་མཆོད་བཙུག་མཛད་པའི་དགོས་པ་འདྲ་དེ་ཡིན་ལ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྒྲུབས་སུ་སྤང་བས་བསོད་ནམས་སྒྲུབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་དང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་དོན་སྟོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
 ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ནམ་སྟོན་བདེ་སྟེར་སྒྲིག་བསྟེན་ཐམས་ཅད་
 སེལ། ། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་ནམས་ཀྱང་འགྲུབ། །
 ཅེས་དང་། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ནི་
 བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ། ། དེ་ཀྱན་དགོན་མཆོག་མཆོད་ལས་འགྱུར་བས། ། དེ་
 བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདོད་པས། ། དགོན་མཆོག་མཆོད་ལ་རྟག་ཏུ་བཙོན་
 བྱ། ། ཞེས་བདེ་སྦྱིད་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དགོན་མཆོག་ཁོ་ནར་
 རག་ལས་པར་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ལྟར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སང་གེས་
 རྒྱས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྤྱང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དལ་བ་བྱད་པར་ཅན་རྟེན་ཅིང་སྒྲུབས་དང་མཇལ་ནས་ལམ་བྱད་པར་ཅན་ལ་
 སྟོབ་ལ་དེས་ནི་རིང་སྤར་མི་སྒྲིགས་པར་འཆང་རྒྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱན་ལས་ཆོས་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་དང་པོར་འགྲོ་བ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་
 ཞེས་ངན་སྤང་གསུམ་སྒྲིགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལས་དྲངས་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་བཟང་པོ་ལ་བཀོད་ནས་རིམ་གྱིས་མི་གནས་པའི་
 རྒྱང་འདས་ལ་འགོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་འདྲ་ཞིང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་སྒྲིགས་རྗེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 རྒྱལ་ལྟར་མེད་ཀྱིས། མཐོ་རིས་སྤང་བྱེད་ངན་སྤང་སྤྱང་། ། མི་ཡིས་རྟག་
 ཏུ་བརྟེན་བྱ་སྟེ། ། ཞེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཞེ་མའོ་ཆོས། ། ཞེ་མའོ་བསྟན་པ་སྟན་
 སུམ་ཆོགས། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་

ནམས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མཐར་ཐུང་རྒྱུ་གི་རྒྱར་དེས་པར་འགྲོ་སྟེ།
 མདོ་སྟེ་པད་དཀར་ལས། མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། ། ཡངས་
 ལྷུ་ཆར་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། ། ཡང་ན་མགོ་པོ་སྐད་ཅིག་འདུད་པ་
 དང་། ། དེ་བཞིན་ལན་གཅིག་ལྷས་ཀྱང་འདུད་པ་དང་། ། གང་གི་རིང་
 བསྐྱེད་གནས་པ་དེ་དག་ལ། ། གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལྷག་འཆལ་
 ཞེས། ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བཟོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་
 ཐུང་རྒྱུ་མཆོག་འདི་འཛོལ། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འདི་དག་ནི་
 མན་རག་ནས་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་འདུས་ཆེ་ལ་དངོས་ཟིན་གོ་བའི་དབང་
 གིས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིད་རྒྱན་ལ་གཙོ་བོར་གསུང་པ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་
 ཞིང་། བསྐྱེད་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཛོལ་པ། སངས་རྒྱས་རྗེས་
 ལྷ་དྲན་པའི་དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྟེན་པ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་སྲིད་པ་ལས་ཀྱོལ་བ་བཞི་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་
 སྟོགས་པའི་ཐུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ། སྟོགས་རན་སྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསགས་པའི་སྟོག་པ་ཟད་པ། རྒྱུས་བྱ་དམ་པའི་གྲངས་སྤྱུ་ཆུད་པ། ལྟ་
 རྣམས་དགའ་བར་འབྱུར་བ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་པན་
 ཡོན་རྣམས་ལ་སྒོ་ལེགས་པར་གོམས་ན་ཆ་བས་གསུངས་པའི་སྒྲ་པོ་ཆེ་པད་
 མཆོར་འཇུག་པ་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་སྦྱབས་འཁྲོ་
 ལ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་འང་ཁྱར་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་
 རྒྱན་དུ་གོ་བས་སྦྱང་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་རོ། །

བཞི་པ་སྦྱབས་འཁྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་བྱགས་རྗེ་དང་
 ཕྱིན་སྦྱབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཀྱང་། དེར་སྦྱབས་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་
 གི་སྦྱབས་འཁྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོབ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་མ་
 ཏུང་བས་གཙོས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟོགས་ལ་མགོན་བཅའ་ན་དེས་སྦྱོབ་ནུས་

ཀྱང་། ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བྲིམས་མ་བཅིས་ན་དེར་ཡང་ཆད་པ་འཕྲི་
 པ་བཞིན། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 སྒྲུང་དོར་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བྲིམས་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་ན་དཀོན་
 མཆོག་གིས་ཀྱང་སྐྱབ་ཐབས་དང་བུལ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱའི་
 རིམ་པ་འདི་ལ་ནན་ཏན་སྒྲིང་པོར་བྱས་ཏེ་འབད་དགོས་སོ། ། དེའང་བསྐྱབ་
 ལས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པ། དེ་ལས་ཆོས་ཉན་པ། ཆོས་ཀྱི་
 དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དེ་ཐར་པའི་རྒྱར་འགྲོ་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བཞི་དང་། རྒྱ་
 གསུམ་བཀ་མེད་དུ་མི་གཏོང་བ། བསྐྱབ་གཞི་ཅི་རུས་སུ་འཛིན་པ། སྒྲིང་
 རྒྱུ་དཔང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྐྱར་བ། བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་
 དན་ནས་ཉག་དུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་བཞི་ཉི། བརྒྱད་
 གསུངས་སོ། ། འདི་རྣམས་ནི་གྲང་བྲིས་ཆེན་པོའི་ལྷགས་རི་བཞིན་མཐའ་ནས་
 བསྐྱབ་ཉི་ཉེས་ལྷུང་འགོག་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལས་
 དང་པོ་པར་གནད་ཐོག་དུ་མི་བཅའ་བཏབ་པ་བཞིན་འབྱུང་ཉི་བའི་དགག་བྱ་
 རྣམས་དམིགས་སུ་གཉི་འགོག་ཚུལ་དང་། ལག་ལེན་ཡང་འབྲལ་དུ་གང་གཙོ་
 རོས་བབྱང་ནས་བསྟན་ན་ཕན་ཆེ་བས་འདིར་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ས་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ།

དང་པོ་ནི། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
 འགྲོ་བ། ། དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། ། རམ་དུ་འང་རྩ་ནི་གཞན་དག་ལ།
 ལྷ་ལས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། ། འཆོ་
 ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བུལ། ། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །
 ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་

ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཆོལ།
 དེའང་ཆངས་པ་དང་དབང་སྐྱུག་སྐྱུགས་ལའང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཆོལ་ན།
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་སུ་བྱུར་པའི་ལྷ་འདྲེ་ལ་སྐྱབས་མི་འཆོལ་བ་ལྷ་ཅི་སྒྲིམ།
 གཞི་བདག་སྐྱུགས་ལ་གཏོར་མ་གཏོང་བའི་ཆེ་མྱོང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་སྐྱུགས་འཆོལ་བའི་བསམ་པས་གཏོང་ཞིང་ཕྱགས་ཀྱི་རེ་སྒྲིམ་མི་འཆའ་
 བ་གལ་ཆེ་མྱོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཕན་བྱ་རེའི་སྐྱུགས་བྱས་པ་ལ་མགོ་
 འཁོར་ཏེ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཙ་བ་འཕྱགས་ན་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཆོས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་སྐྱེ་ཉེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་སྐྱུགས་སྐྱུག་པའི་
 ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འཆའ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྐྱུགས་སུ་
 ཉེགས་ཅན་དང་མི་འཕྱོགས་ཤིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཆོས་ལ་
 བྱུར་བ་འདེབས་པའི་མི་དང་མཛའ་སྐྱུགས་མི་བྱེད་དེ། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་
 དང་འཕྱོགས་ན་དེའི་ཉམས་གྱིབ་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་ཅིང་དངོས་
 གྲུབ་གྱི་སྒྲོ་འགག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱང་བྱ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་རི་མོར་
 གྱིས་པ་དང་འབྱུར་དུ་དོད་པ་གང་ལའང་བཟང་རན་དང་ལེགས་ཉེས་སྐྱུགས་ཀྱི་
 རྩོན་མི་གདགས་པར་བདག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་རྩོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེའི་
 རྩོམ་སྒྲུལ་དུ་གྱུས་པ་སྦྱིད་ཅིང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྐྱུགས་བྱ། ད་ལྟ་རང་ཅག་
 ལ་ཆོས་རྩོན་པ་སྐྱུགས་མི་མཛའ་པ་ནི་རང་གི་ལས་སྐྱང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་
 མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རྩོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མེན་ཏེ། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་
 དཔའ་རྒྱམས་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་མཐའ་དག་གིས་ཆོས་རྩོན་པ་སྐྱུགས་
 མཛའ་པར་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་བཟོ་དང་རྒྱ་སྐྱུགས་ལ་མ་
 རྩོས་པར་སྐྱབས་ལུལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་དགོས་ཏེ་བཤེས་སྦྱང་ལས། རི་ལྟར་
 བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། བགྱིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་

པས་མཆོད། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དམ་པའི་ཆོས་ཆོག་བཞི་བ་ཞིག་ཡན་
 ཆད་ལ་འགོམ་ཡུག་དང་ས་སྡེ་བོ་ལ་འཛོག་པ་དང་བཟང་རན་གྱི་སྒྲོན་རྟག་
 སྟགས་སྤྲོད་ཞིང་། བདག་འཁོར་བ་དང་རན་སང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དངོས་དེ་འདིའོ་སྐམ་དུ་གྱུས་པ་སྦྱིད་ཅིང་སྐྱུག་དང་མཆོད་
 པ་སྟགས་བྱ། ད་ལྟ་གཞུང་ཡུགས་པ་རུང་བྱེད་སྐྱབས་བར་སྒྲོལ་པ་འགའ་ཞིག་
 ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བྱབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
 ཡུང་གི་ཆོས་རྣམས་སྐྱབས་ཡུལ་དུ་མི་ཅི་བ་མེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུད་ལས། རྩ་
 མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་སྟེ། ། དམན་པས་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བྱེད་ཆལ། ། སྲིད་པའི་འབྱོར་པ་བྱིལ་གྱིས་གནོན་པའི་མཆོག ། གསུང་
 མཆོག་ཆོས་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། ། ཞེས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཐད་དུ་
 ཡུང་གི་ཆོས་གསུངས་པ་འདི་གོ་དགོས། ད་ལྟ་འདི་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་
 སྐྱབས་དངོས་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་བཞེན་པར་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱི་ཐབས་མེད་པས་འདི་གལ་ཆེ་ཞེས་སྐྱབས་
 མགོན་རྩི་རྩེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་གསུངས་སོ། ། དེ་
 ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་ཆོད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་འདི་
 བྱི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་སྤྲོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།
 མཐའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེའང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་སྟགས་རེ་ཅམ་
 སྤྲོད་པའི་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྟགས་རེ་ཅམ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་པ་གཉིས་གོང་
 བསྟོན་དུ་བྱུང་བྱུགས་པར་སང་བ་ལ་འཛོག་གི་དེ་ལས་གཞན་སྟོ་བྱར་དུ་
 འབྱུང་བ་མེན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སང་
 བས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟགས་ཅམ་འཆང་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྱུས་པ་སྤྲོད་
 ཞིང་། དགེ་སྤྲོད་བཞི་ཕྱེ་ཡན་ཆད་ལ་བདག་འཁོར་བ་དང་རན་སང་གི་སྐྱུག་
 བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྟགས་དགེ་འདུན་དེ་འདིའོ་སྐམ་དུ་གྱུས་པ་སྦྱིད་

ཅིང་བསྟེན་བཀུར་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཉི་ཚུལ་འཆལ་དག་སྦྱང་གི་ཉགས་འཆང་པ་
 ལའང་བརྟམས་སྟོན་བདེག་འཆོག་སོགས་བྱས་ན་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་མ་གུས་
 པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ནང་། སའི་
 སྟོང་པོའི་མདོ། ཟླ་བ་སྟོང་པོའི་ལེའུ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་
 པད་དཀར་ལས་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་བྱུང་
 གི་ཉགས་ཅམ་འཆང་བའང་སངས་རྒྱས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ལ་གྲོལ་བར་གསུང་
 པའི་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྟོ་རྩ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་གཟབ་དགོས་སོ།
 དག་བཤེས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ལྟན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་
 སར་ཡོད་པའང་མི་འགོམ་པར་སྒྲུགས་ནས་གཙང་སར་སྒྱུལ་བའི་བྱག་ལེན་ལྟར་
 བསྐབ་ཉི། རང་ཉིད་དགོན་མཆོག་ལ་གུས་པ་དེ་ཅམ་རྩ་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱང་
 རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གུས་པར་འགྱུར་བའི་བྱུར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། ། འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་སོ།
 ལྟག་པར་ད་ལྟ་ཆགས་སྤང་གི་ཞེ་རྩས་ཐེན་པ་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བར་སྟོ་བཏགས་
 ཏེ་བྱིད་ཆོ་དང་དེད་ཆོ་ཞེས་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་འབྲུགས་པ་བྱེད་པ་ལེགས་
 ཆོགས་ཀྱི་ཙ་བ་གཙང་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་རྒྱུ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་བྱུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ་རྒྱག་ལས་དང་པོ་ནི་སྐབས་འགྲོའི་བྱད་
 པར་ནམས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ནས་སྐབས་འགྲོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་
 གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཟ་ཅིང་འབྲུང་གི་ཕྱད་ཀྱིས་མཆོད་
 པ་ཉི། དེ་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞིག་བྱང་
 བ་བཟང་ས་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་འབུལ་དགོས་པ་ཞིག་འབྲུང་ངོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་རྒྱུ་མཐོང་པ་ན་ཐམས་
 ཅན་གཞན་ནམས་ཀྱང་སྟོང་བཅེ་བས་དེའི་སྐབས་འོག་རྒྱུ་འཇུག་པས་ཐབས་ཅི་
 རུས་སུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་

ཞིག་མཐོང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་
 བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོ་ཁེལ་བར་བྱ། ཁ་ཅིག་ཆོས་པས་སྐྱོན་འབྱུང་ན་
 རྒྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་སྐྱ་བ་ནི་གནད་མ་གྱི་བ་ཡིན་ཏེ།
 དགོན་མཆོག་གིས་མ་ཕན་པར་སྐྱོན་གྱིས་ཕན་པ་ལྟ་བུར་གོ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི།
 སྐྱོན་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ན་ཟས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོན་བཞིས་བསྐྱས་པས་དགེ་
 སྒྲོང་གིས་ཟས་ཀྱང་ཟ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཉིན་ཚུལ་ལྱང་སྐྱོན་གྱི་གཞི་
 ལས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་པས། དེས་ན་སྐྱོན་དེའང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་
 དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གོ་ནས་བཞེན་དུ་རུང་བར་འཇམ་མགོན་ས་པཎ་
 གྱིས་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། ། ལུ་པ་ནི།
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ཏེ་ཉིན་མཆོན་དུས་བྱུག་དུ་རྒྱབས་
 འགྲོ་བྱེད་པའོ། ། དུག་པ་ནི། སྒྲིག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱབས་འགྲོ་མི་གཏོང་བ་ལྟེ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། སྒྲིག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་སྐྱ་
 ཡི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྒྲིག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བས་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བར་འགྱུར་གྱི། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་སྐྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་
 ཞིང་བདེ་པ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྟང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལྟས་སྒྲིག་ཡོངས་སྒྱུད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བས།
 དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་སྐྱག་བསྐྱེད་བརྒྱད་
 མར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་རྒྱབས་མི་གཏང་རོ་སྐྱམ་དུ་དམ་འཆར་ཞིང་།
 བཞད་གད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་འང་རྒྱབས་གཏོང་བའི་ཆོག་སྐྱ་བར་མི་བྱ་བ་ཡིའི་རྒྱལ་
 པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བྱ། ཁ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གཏོང་བའི་ཆོག་མི་

སྒྲིག་པར་མ་བཟད། སྒྲིད་སྒྲུག་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆེ་དགོན་མཆོག་མཆོག་མཆོག་རང་བེར་
བཞེན་ལ་བསྐྱབ་ན་འཆི་ཁའི་ཆེའང་དགོན་མཆོག་དྲན་པ་ཞིག་དེས་པར་འབྱུང་
ལ་དེ་བྱུང་ན་སྒྲི་མ་རན་སང་དུ་མི་གཏོང་བ་ཐག་ཆོད་པར་མ་བཟད། དེའི་ནམ་
སྒྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་ཆེ་རབས་སྒྲི་མ་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་
མི་འབྲལ་ཞིང་དེའི་སྐབས་འོག་དུ་ཚུད་པས་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་གྱིས་
ཁྱུ་པ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། ། དེས་ན་བཟུན་པ་མཐའ་དག་གི་འཇུག་སྒྲི་དང་
གཞུང་ཤིང་དམ་པར་གྱུར་བ་བྱ་སྒྲི་ལ་དོན་ཆེ་བའི་གདམས་པའི་སྒྲིང་པོ་འདི་ལྟ་
བུ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་དུ་གྱུ་
བའི་ཐབས་གྱི་ཡང་ཅེ་རྒྱལ་བསྐྱས་བཅས་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །

སྒྲིས་པ། དགོན་མཆོག་ནམ་གསུམ་འདུས་པའི་རྩ་མོ་ཉིད། །
འཇིགས་པ་ཀྱན་སེལ་སྒྲོལ་པ་རྒྱ་མེད་པ། ། སྐབ་དབང་གཉིས་པ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་
པོ་དེས། ། ད་དུང་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བཅེ་བས་སྒྲོངས། ། གང་གི་བྱུགས་རྩེ་ག་
དུར་གཟེག་མ་ཡིས། ། སྒྲིད་ཞེའི་ཆ་གདུང་རྒྱད་པ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །
སྐབས་གྱི་དམ་པ་མཆོག་གསུམ་ཀྱུ་རྩེའི་གཉིན། ། ལུས་ཅན་བདེ་འབྱུང་གཙུག་
ན་མཛེས་གྱུར་ཅིག ། མི་བཟང་སྒྲིད་པའི་འཕྲོག་དགོན་ཉམ་ང་བར། །
ལས་ཉོན་གཅན་གཟན་གདུག་པས་གཅོས་པ་ནམས། ། མཆོག་གསུམ་གྱིན་
ཐབས་བྱུགས་རྩེའི་ཤོང་ཁྱེར་དུ། ། འཇུག་པའི་ལམ་བཟང་མ་ནོར་བཞེན་པ་
གཅེས། ། ཅི་ཡང་མི་གསལ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་རྒྱ། ། མ་ཡིན་འབྲིད་དུ་
བཀོད་པའི་རྒྱ་བྱེད་འདིས། ། དེགས་འབྲེས་རྒྒྱུགས་པར་མཆོན་ལ་ཆོག་ཆོགས་
ཆ། ། གང་ན་སྒྲིད་ལུགས་སྒྲི་གཅན་སྤང་གིས་དོགས། ། འདིར་འབད་དགེ་
བས་མ་གན་འཕྲོ་བ་ནམས། ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་འབྲལ་མེད་རྩེས་
འཇོན་ཅིང་། ། བཟུན་པའི་སྒྲིང་པོ་རྒྱལ་བཞེན་སྐབ་པ་ཡིས། ། རྟོན་པ་

༣༡ | ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བྱིན་གྱིས་ཐར་ལམ་ སྤང་བ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ།

གུན་ཚོངས་སུན་སེལ་ཡེ་ཤེས་གུན་དེ་གཉེན། | ལས་ཉོན་གདུག་པའི་
 རྒྱ་གཅན་ལས་རྒྱལ་གྲང་། | རྗེས་ཆགས་རི་དྲགས་གཟུགས་ཀྱིས་རྗེས་མཆན་
 པ། | དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མ་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་དུ་བྱུར། | གང་གི་ཞལ་གྱི་བྱམ་
 བཟང་ལས། | འཕྲོས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱན། | དད་དང་ཤེས་
 རབ་སྦྱིམ་པ་བྱང་། | སྦྱར་ཏེ་སྤང་བ་འདི་ལྟར་རོ། | ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་
 འབྱུང་གནས་དམ་པ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟངས་མང་པོའི་བར་དུ་མིང་ཅམ་ཡང་
 ཐོས་པར་དགའ་བ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་པོའི་འང་སྟོང་པོར་
 བྱུར་པ། འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་
 མེད་པས་དག་ཐེར་མཛད་པ་བཟའ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་གསན་པ་ལ། ལྟ་
 མོ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པས་གྲང་མི་ཡོང་། ཆོས་འདི་འདྲ་ཉམས་སུ་ལེན་ག་ལ་རྒྱས་
 ཏེ་སྐལ་བ་བཟང་བཟང་ཅམ་བྱེད་སྟམ་པས་གྲང་མི་ཡོང་། རང་གི་སེམས་དང་
 ཆོས་གཉིས་སྦྱར་ནས་སེམས་ལ་བྱུ་དག་གཏོང་བ་དེ་རང་གི་རྩིས་བྱས་ནས་ཉན་
 དགོས། དེ་ལ་དང་པོ་དུད་འགྲོང་བྱུད་བྱགས་མ་བྱགས་ལྟ་དགོས། བྱེད་
 བྱེད་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས་དུད་འགྲོ་ལས་བྱུད་བྱགས་པའི་གོ་མི་ཆོད།
 ཡ་གི་ཆངས་པ་དང་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྲང་སྲིད་པ་ལས་མ་འདས་འདུག་
 སྲིད་པ་ལས་མ་འདས་ཕྱིན་ཕུགས་སྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བ་མི་འདུག་སྟམ།

མིང་པ་ལས་སྒོ་ལོག་སྟེ་མིང་པའི་རྩ་བ་དུངས་ནས་འབྱེན་འདོད་པ་ཞིག་སྒྲིམ་ན་
 རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན། དེའི་འོག་དུ་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱུང་པའི་མ་
 བཙུག་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟུལ་གྱིས་མཉམ་རྒྱལ་བསམ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱིད་ཅན་ཁྲུང་དུ་འབྱེད་བ་བྱུང་ན་ཉན་རང་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་པར་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐོན་པོ་ཡར་ཟད་ཅིག་ཉམས་སྟུ་སྒྲངས་ཀྱང་
 ཐེག་ཆེན་ལྟ་ཞོག་ཐར་པའི་རྒྱ་ཅམ་ལའང་མི་འགྲོ། དེས་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 ལེགས་པར་བརྟག་ནས་ཉན་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཐོན་གྱིས་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པས་འཆད་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བཤད་ཉན་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཉན་ཆོས་
 སྒྲར་སྒོ་འཁུལ་བ་ལྟ་བུ་དབེན་པར་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་ཡོང་གསུང་སྟེ། རྒྱུས་
 རབས་སྟུ་རྒྱལ་བུ་རྩ་བས་སྟུ་ཏ་མིའི་བུ་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
 བདག་གི་རྒྱུད་པ་རན་པའི་གཟུགས། | ཆོས་ཀྱི་མེ་ལྔ་ནང་མཐོང་ན། |
 ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་བསྐྱེད་དེ། | ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན་སྒྲ་མེད་ཅིག་ལ་
 མེ་ལྔ་བསྟན་ན་རྒྱག་གོ། ར་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོང་རྒྱ་རེད་སྟམ་ནས་
 རང་ལ་ཞེན་ལོག་སྟེ་བ་ལྟར་ཆོས་ཉན་པའང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མ་བཟང་
 བར་རྒྱུར་ལ་ལོག་སྟེ་རང་སེམས་ལ་བྱུང་ག་གཏོང་དགོས། དེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་
 བ་ནི། རྗེ་སྒྲ་མས། ཤེས་རབ་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག | ཅས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་
 བསྟུངས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གཅིག་ཕྱ་ཡིན་ཞིང་འདི་མེད་ན།
 རྒྱུད་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྩལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། | དམིགས་
 བུ་མེད་པས་བྱང་རྒྱུ་རེག་པར་བྱས་མ་ཡིན། | ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་
 ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་ལ་རྗེ་ཅམ་བསྟུངས་ཀྱང་། ཡོང་བས་གྲོང་བྱིར་བཞོད་མི་བྱས་པ་
 ལྟར། བཞོད་ནམས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་ཐར་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་བཞོད་མི་
 བྱས་པས། ཐར་བར་བཞོད་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་

སྒྲོབ་པ་ལ་བཙོན་པ་དུ་མས་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། རྒྱག་པ་ཤེས་རབ་ལ་
 སྒྲོབ་ཚུལ་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཉི། རྟོན་དམ་པ་གནས་ལྷགས་དེ་
 ཁོ་ན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། གུན་རྫོབ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྟོན་བྱེད་ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། ། དང་པོ་
 མེད་ན་མཐོང་ལམ་ཅམ་ཡང་མི་སྦྱི་ཞིང་། གཉིས་པ་ནང་རིག་པའི་ཐར་པར་
 བཞེད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ལ། གཏན་ཆོགས་རིགས་པས་དབྱུད་དེ་དངོས་
 ལྟོབས་གྱི་རིགས་པ་འབྱུག་པ་ནམས་དངོས་ལྟོབས་གྱིས་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཡུང་འབྱུག་
 པ་ནམས་ཡིད་ཆེས་གྱི་རིགས་པས་བཟུབས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་དགོས།
 དེ་ལ་དང་པོ་ཐལ་འབྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལོག་རྟོག་གི་དཔལ་འཛམས་དགོས། ཐལ་
 འབྱུར་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་བྱས་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རྩལ་ལ་
 བརྗོད་པའི་སྒྲོན་རང་ལ་འཁོར་བའི་འབྲས་མཚུངས་གྱི་ལྷག་ཚད་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་གཅིག་བཞོད། དེ་ནས་སྐྱབ་རག་གིས་ཐེ་ཆོམ་དོན་
 འབྱུར་བཞིན་དེ། གཙོད་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་ལ། ལྷ་མི་ཤེས་ན་
 རང་ཆོས་དོན་ཐམས་ཅད་ཡི་གེའི་སྟེང་ནས་གཏན་ལ་འབེབ་དགོས་པས།
 ལྷའི་རྣམ་དབྱེ་བཟུད་ལ་སོགས་པ་མ་ཤེས་ཆོ། བ་དང་གའི་སྒྲོན་འབྱུག་ཅམ་རེ་
 རྟོར་བས་ཀྱང་འབྲལ་བ་སྦྱི་བས་གཞན་རྗེས་འཛིན་ལྟ་ཞོག རང་གི་སྒྲོ་
 འདོགས་ཀྱང་མི་ཆོད་པས། བྱམས་མགོན་གྱི་མདོ་མེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་
 གནས་ལྷ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། ། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། ། ཤེས་
 རབ་དེ་ནམས་ལས་འདིར་གཙོ་བོར་སྐབས་སུ་བབས་པ་གནས་ལྷགས་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་བཞིན་པ་ལ་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་དགོས། དེ་ལ་སོག་མར་དེའི་པན་
 ཡོན་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ནི་ཡུལ་འཁོར་རྒྱུང་གིས་བྱས་པ་ལས། སྟེང་པ་ཞི་བ་
 སྦྱི་བ་མེད་པའི་ཚུལ། ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྲམས་ཀྱུར་པ། ། དེ་དག་

བྱུགས་རྩེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། ། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུང་
 པར་མཛད། ། ཅེས་དང་། རྩེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཞེས་མཛོད་ཀྱི་བཞུག་པ་ནི། །
 ཞེས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ལྟར་ཚུལ་བས་མདོ་ལྟེན་མཐུན་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཞེས་པ་གཟུངས་
 ཀྱི་པན་ཡོན་ཁོ་ནས་ཆོག་ཆོད་ལྟ་བུ་དང་། ཆོ་སྤྲེལ་ལྟ་བུ་དང་དབང་ལྟ་བུ་དང་།
 རྩེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ཞེས་པ་གཟུངས་འདུག་པ་ནི་མཐུན་ཀྱང་། རེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་
 དེ་དག་དེ་ཅུ་ལས་ལྟག་ལྟན་པའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ལྟར་བས་རང་ལ་པན་ཆོད་ཅུ་རེ་
 གཟུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ནི་བཤམ། ། ཞེས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་
 ལྟར། དཔེར་ན་ཆ་བ་ཏ་ཅང་གཏིང་དུ་སྤོང་བ་ལ་དང་པོ་ག་བྱར་ཉེར་ལྟ་ལྟ་
 བྱའི་ཆ་སྤྲེལ་གཏིང་མི་བྱར་བས། དང་པོར་ལྟ་བུ་པའི་ཐབས་བྱས་ནས་ཆ་སྤྲེལ་
 རྩེ་སྤྲེལ་གཏིང་བ་ལྟར་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་རེ་ཅུ་བཞུག་ནས་མཐར་ལྟོང་པ་
 དང་ཉེན་འབྱུང་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་ལམ་འདི་ནས་བྱིད་དེ་མི་གནས་པའི་ཐུང་
 འདས་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཤིག་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ནི་མདོ་ལྟེན་པ་དག་ལས་
 དཔེ་དང་བཅས་གཟུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཤེས་ཁོ་ན་
 ཡིན་ན་མཐར་སྐྱེས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞུག་པ་དེ་ཆོས་ལ་དཔེ་མཐུད་བྱས་པ་
 དང་། ལྟན་པ་བྱུགས་རྩེ་ཆུང་བར་མི་འབྱུར་རམ་ཞེས་ཚུལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོད་པ་བཞོད་ནས། ལན་དུ་དཔེར་ན་བྱིས་མཐའ་མེས་བསྐྱར་བའི་ནང་ན་
 བྱིས་པ་མཐོ་བསམ་མེད་པ་ཞེས་ཅེ་བཞེན་དུ་ཡོད་པ་པས་མཐོང་ནས་བྱིས་མེས་
 འཆོག་པར་འདུག་ཆུར་ཤོག་བྱས་ཀྱང་མི་ཉན་ལ། ཆུར་ཤོག་ན་ཞོན་བྱས་ཀྱང་
 ལྟག་ནས་མི་ཡོང་བའི་ཆོ། དེར་ལྟག་སྤྲེལ་ལ་དགའ་ཞིང་ཞོན་བྱུང་ཅུ་ཡོད་
 བ་ཆུར་ཤོག ར་ཞོན་ཞེས་པོས་ནས་ཆུར་འོང་བ་དང་། ར་ཞིན་གྱི་ལྟགས་
 ཅན་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་ཤོས་ན་པ་དེས་རྒྱན་སྤྲེལ་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱ་དེ་བསྐྱོན་པའང་
 མ་ཡིན་པ་དེ་བཞེན་དུ་རང་རེ་སྤྲོ་མཐུ་ཆེས་ཞན་པ་གར་འགྲོ་གཏོལ་མེད་པ་ཞེས་
 ལ་བྱིད་གནས་ལྟགས་བསྐྱོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ལ་སྤོང་ཞེས་བྱས་པས་

སྒྲིབ་འཁུན་པ་རང་མེད་པས། དང་པོར་ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་གསུང་གི་ཐབས་དང་།
 དེ་ནས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིབ་མེད་ཐབས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ཐབས་ནས་ཐབས་མེ་
 ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་སྒྲིབ་པ་མ་གཏོགས། དང་པོ་ནས་བརྟན་ན་སྒྲིབ་མཁན་
 ལའང་། སྒྲིབ་ཐབས་མ་བྱས་མེས་ཅན་ལ། ། སྒྲུང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་།
 ཞེས་པ་ལྟར། བྱང་མེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྷི་ཤོས་ཤིག་འབྱུང་བས། སྒྲུང་རྒྱུ་
 ཟེར་མདོག་དང་། རོ་འཛིན་ལྟ་བུས་གང་བྱུང་ལ་བཤད་མི་བྱུང་། དེ་ལྟར་
 བྱས་ནས་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྐྱམ་སྟེ་རྟོགས་པ་ལྟ་ཞོག་མེ་
 ཆོམ་སྒྲིབ་ནའང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསྟན་ནམས་རྒྱུ་བྱས་ཆོས་འདི་ལ།
 བེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་སྒྲིབ་མི་འགྱུར། ། བེ་ཆོམ་རྩོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ། སྲིད་པ་
 རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། པཌ་ཆེན་སྒྲིབ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས།
 ཆོས་ཐབས་མེད་འོ་དོན་ལ་སྐམ་ཉིས་ཀྱང་། ། གཞི་སྲིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་དོ་
 གསུངས། ། ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཆར་ཆར་ཐམས་ཅད་
 ཞིག་འགྲོ་བའི་ཉམས་ཡོད་དོ། ། སྒྲུང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐན་ཡོན་ཤེས་པ་ལ་
 དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཞི་སྒྲིབ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཤེས་དགོས། དེ་ནི་སྒྲིབ་ཐབས་ཀྱིས།
 སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བརྟན་
 པའི། ། ཐར་བའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྱོད། ། ཅེས་སོགས་དང་། ཡུམ་
 ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་གཤེགས། ད་ལྟར་གྱི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་གཤེགས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱང་འདི་ནས་གཤེགས་པར་འགྱུར། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཁོ་ནས་
 ཞི་བར་བརྟན་དགོས་གསུངས། རྒྱག་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་
 རྟོན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བ་ཙ་
 བ་ནས་ཟད་པ་ལ་ཐར་བ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་ཙ་བ་མཐར་ཐུག་
 བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། འདི་སྒྲུང་བ་ལ་གཉེན་པོ་གནས་

ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་འདི་ལ་ཐེག་
 གསུམ་བསྐྱོད་གཅིག་གི་ལམ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། འདིའི་ཡན་ཡན་ཤེས་པར་
 བྱས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དོན་གཉེར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པས་མི་
 ཚོག་ འབྲུག་པ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ཏན་འབྱུང་། །
 ཞེས་སོགས་དང་། ཙ་ཤེས་རྟོག་ཆེན་ལས་འབྲས་ཉགས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཉགས་སུ་ག་རེ་ངས་བྲམ་མ་མཆན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྟོན་མཁན་ཞིག་བསམ་སྦྱར་གཉེས་
 ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བཞེན་ན་ལྟ་བུ་ལོ་བའི་ཐབས་མི་འབྲུག་སྟམ་དུ་བཤེས་
 གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ལ་མཐོང་བ་བཟན་དུ་འགྲོ་བ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པ་མ་
 བཟང་ན་སྦྱོ་མ་དབུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཏེ་ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་
 མེ་ཡོང་བར་འབྲུག་ ཚུལ་བྱིམས་མ་བསྐྱར་ན་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོབ་པས་
 འདི་ཐོས་རྒྱུ་འང་ག་ལ་ཡོང་། བཟོད་པ་མ་བཟོམ་ན་སྦྱོ་མ་ལུས་མི་མཛེས་པས་
 བྲམ་མ་སྤྱགས་མཉེས་རྒྱ་མ་རེད་སྟམ་དུ་སྟོ་མཐའ་དག་ནས་བསམ་སྟེ་སྦྱོད་པའི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་འདིའི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱས་ཏེ་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཞིག་དགོས།
 ལྟ་བུ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ཡོད་འདྲའང་སྦྱོད་སྦྱོགས་ལ་སྤྱང་མེད་བྱས་ན་ཉེས་ཆབ་
 ཤིན་དུ་ཆེ་ཞེ། ཙ་ཤེ་ལས། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ། ཤེས་རབ་རྒྱུང་
 རྣམས་ཤུང་བར་འགྱུར། ། ཇི་ལྟར་སྤུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། ། རིགས་
 རྣམས་ཉེས་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་
 འདི་ལ་བྲམ་མ་བྱམས་པའི་གསུང་ནས། དུག་སྤུལ་གསོད་པའི་ཐོག་མར་ཁོང་ཁྱོ་
 དྲག་པོ་བསྐྱར་ན་དུག་ཐམས་ཅད་ལྷེ་ཅེ་དང་མཚུག་མའི་ཅེ་ལ་འགྲོ་བས་མཁོ་
 མཚུག་བཅད་ན་བར་དེ་སྤོན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མ་
 བྱས་པར་རིག་ན་ལུས་ལ་དུག་ཞུགས་པ་ཁྲག་དང་འབྲེས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་སྦྱོ་
 གཙུག་ནས་རྒྱུང་མཐིལ་གྱི་བར་བྱབ་ནས་སྦྱོས་ཏེ་འཆི་བ་ཡིན། རིག་སྤྱགས་ནི་

གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚན་རལ་གྱི་སྐབ་པའི་ཆོ་སྐབས་ཤིག་ན་རལ་གྱི་འགྲུལ་
 པའི་ཆོ་འཛིན་ཤེས་ན་དེས་ལྟ་ཡུལ་སྐགས་སུ་འགྲོ་བྱས་ཀྱང་། མ་ཤེས་ན་རང་
 གི་སྒྲིག་ཅོད་པ་ལྟར་ཉེན་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས། རྗེ་སློམས་ཀྱང་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་ལྟ་བ་
 མ་དགོངས་པའི་ཚུལ་མཛད་དེ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྦྱིར་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བ། བྱད་པར་དུ་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
 རྟེན་པའི་སྦྱིར་གསལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པས་སྐབས་ཤིག་ན། ཤེས་རབ་སྒྲིང་
 པོར། གཞུགས་སྒྲིང་པོ། ། ཞེས་སྐགས་སྒྲིང་ཉིད་བཞི་སྒྲིང་གྱི་དོན་ལ་
 ཐུགས་གཏད་པས། བོད་མ་རབས་གྱི་ལྟ་བ་ཅི་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་ཀ་
 ཐུགས་ལ་བདེ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཐུགས་དེ་ཀའི་སྤུལ་ཏིང་དེ་འཛིན་དུ་
 སྤང་ནས། ཆོགས་སྟོལ་ཆོ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིང་དགོས་པ་བྱུང་ནས།
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ངའི་ལྟ་བ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བར་འདུག་ཞུས་པས་
 གང་ཡང་མིན་གསུངས། འོ་ན་ད་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞུས་པས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ལྟ་རྟོག་གིས། དའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱ་སྐབ་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བཏུན་པ་འདི་ལ་དབང་དུ་བྱུར་པ། ཆད་མར་བྱུར་པ་ཡིན་པས་དའི་གཞུང་
 ནམས་དང་། རྒྱ་ཐུགས་འདི་སྟེང་སྦྱགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་པ་
 འདས་པའི་ཁིང་གཅིག་ནས་སྤྱ་སྐབ་གྱི་བཏུན་པ་འཛིན་པའི་སྦྱིར་སྦྱོབ་བཞེས་པ་
 ཡིན་པས། དའི་གཞུང་ལ་དབྱད་པ་ཞིབ་དུ་གྱིས་གསུངས། གསེར་འཕྲིང་
 ཡང་རྗེའི་མ་ཚོ་མ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་མ་རབས་པའི་ཅི་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་ཀ་
 གཅོ་བོར་བྱས་ཡོད་ལ། ཡང་བོད་མ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་པ་
 རང་དབང་བར་འདོད་པ་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་དེ་ལས་མ་མ་དགའོ། ། དེ་ནས་
 རྗེ་སློམས་དེ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་ད་དུང་ལྟ་བ་མ་དགོངས་ནས། ད་ཅིས་ཀྱང་
 མངའ་བདག་མི་བྱི་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་སྐགས་ད་ལྟར་རྒྱ་གར་
 ན་བཞུགས་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་གཏུགས་ཏེ་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཞིག་མ་བྱས་

པའི་ཐུབ་ས་མི་འདུག་དགོངས་ནས། མཐོ་མཐོ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར། དམའ་
 དམའ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་རྩི་སྟོན་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་མིག་མཆི་མ་ཙར་རེ་
 རྩལ་དུ་བཞག་ནས། རྩི་སྟོན་པོ་ལྷང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྩི་ཕྱག་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་
 ལ་ལམ་རིམ་གསན། དེའི་སྐབས་སུ་རྩི་ཕྱག་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ཕྱག་རྩྭ་ལ་སྒྲུ་
 བཟང་གྲགས་པ་འདི་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བ་ངས་འགོག་མི་རུས་པར་འདུག་པས་ཅི་
 བྱས་ན་དགའ་ཞུས་པ་ལ་ཕྱག་རྩྭ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ཁོང་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ན་རྩི་རྩི་གདན་གྱི་
 མཁའ་པོ་ཡོང་ཞིང་། རྒྱ་གར་ལ་ཉི་མ་ཤར་པ་འདྲ་བ་ཡོང་། འོན་ཀྱང་སྐྱར་
 འཁོར་མི་རུས་པས་ཐོད་ཁམས་སུན་པའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་ ལྷ་བའང་ཕྱགས་དེ་
 ཙམ་གནང་མི་དགོས་སུ་རྩྭ་རྩྭ་ཉི་གས་འོང་གསུངས་པ་ཁོང་གིས་རྩི་ལ་ལན་བསྐྱར་
 དེའི་ཆེ་རྩིས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བདག་གཅིག་ཤར་བསྟོན་པ་དགའ་འམ་འཁོར་
 རམས་ཀྱིད་པ་དགའ་ཞུས་པར་གཞན་རམས་ཞོག་ལ། འཁོར་དག་པ་རམས་
 བརྒྱད་ཀྱིད་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱོད་ནས་འོལ་ཁའོས་ལྷང་དུ་ལྷང་བཤགས་སོ་སྟེ་
 ལ་སུན་གཅིག་བྱས་པའི་སུན་བཞི་ཆག་མེད་མཛད། འཆོ་བའང་ཕྱག་པའི་
 འབྲུ་མ་གཏོགས་རམས་པ་གཏན་མི་བཞེས་པའི་ཆོ། སྤྱིན་བདག་རམས་གྱིས་
 བྱན་གྱིས་གསོལ་ནས་རྩིས་ཅུང་ཟད་བཞེས་ཤིང་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་དགའ་
 སྤྱད་མཛད་པའི་ཆོ། མན་ལ་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཡིན་ཟེར་བའི་
 བཅུན་པ་སྒྲུ་མིང་དེ་བཞིག་གིས་སྤྱིགས་བམ་སྒྲོན་པོ་ཞིག་དབྱེ་སྟོན་དུ་བཞག་
 རས་ལན་གསུམ་ཕྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པ་བྱུང་བས། ཕྱི་ཉིན་རྒྱས་མེད་པའི་གྲུ་བ་
 ཞིག་གིས་བུ་རྩི་པོ་ཉི་དཔེ་བྱིར་བྱུང་ནས་འདི་ལ་གཟིགས་ཟེར་བས། དེའི་
 བྱང་གི་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ་དང་དུས་བཅུགས་པའི་ཐད་ལ་ཞིབ་དཔྱད་
 མཛད་པ་ན་བཅུགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཉིན་འབྱུང་གི་
 རམས་བཞག་འགལ་མེད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཕྱགས་སུ་རྒྱད་དེ་རྒྱལ་བ་ལ་ཤེས་ནས་དང་
 པ་ཐོབ་པས། བསྟོན་པ་ཞིགས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱང་བ་འདི་མཛད་པ་ཡིན།

ད་ལྟ་རང་ཚོ་དཔེ་སྟོན་ཐེབ་ཆག་ཙམ་རེ་བྱས་ནས་ལྟ་བ་ལས་སྤྱོད་འདྲིལ་ཁ་པོ་ཁ་
 བས་རང་བཞིན་མེད་ཟེར་ཤེས་པ་ཙམ་དང་། བསམ་པའི་ཆོ་སྒྲིང་སང་ཙམ་
 འཆར་བ་འདི་ལ་ལྟ་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད། འབྲུག་པ་ལས། འདི་ནི་གསལ་
 ཐུ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་བྱུགས་སུ་ཆུད་མི་འབྱུང་། ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་
 རང་འགྲེལ་ལས། རྩོན་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཚུགས་སྤང་དང་ཆོས་སྦྱང་(གཤམ་) ཞེས་
 པ་ནས། ཁོ་པོ་དེ་སྐད་ཏུ་སྒྲུའོ། ། ཞེས་སྟགས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ།
 དབྱིག་གཉེན་སྟགས་གྱིས་མ་རྟོགས་ཟེར་བཞིན་ཏུ་རང་ཆོས་ཤེས་ཁྲལ་བྱེད་པ་
 ཏམ་པ་ཏ་ཅང་ཆེས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལྟ་བ་ལ་ཏམ་པ་བྱས་ཀྱང་རེ་བ་མེད་པས་
 ཐོག་མར་རྒྱ་ཆོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ཆོགས་ལའང་སྟོམ་
 རིམ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤེས་གཉེན་བཞེན་པ་དང་། ཟབ་
 མའི་མདོ་སྟེ་སྟགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 གསུམ་གྱི་སྟེང་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་རྗེ་ལ་གསུངས་པའི་མན་
 ངག དཔེར་ན་བྱིམ་བཞེས་ནས་སའི་གཉིང་ནས་རྟོད་ལང་བའི་ཆོ་ནས་
 འདེབས་པ་ལྟར། སྤྱོད་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སེམས་ལ་ཞུགས་ནས་ལྟ་བའི་ས་པོན་
 རྒྱབ་དགོས་པས། སྤྱོད་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བྱས་ནས་གསལ་བ་
 རྟགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་ཏུ་འདེབས་པ། རམ་པ་སྟགས་རྩ་ཡན་མ་བསལ་ན་
 ངན་པ་རྟགས་ཆེ་འགྲོ་བ་ལྟར་ཆོགས་གསལ་སྤྱོད་མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་དང་
 ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤས་ཁ་རྒྱལ་འགྲོ་བས་བསགས་སྤང་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་འབད་པ། ས་
 པོན་ལྟ་བུ་ལྟ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་མི་རྒྱུད་བ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཡབ་སྟགས་
 གྱི་གཞུང་ལ་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་ལྟ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་
 གསུམ་ཚང་དགོས། ལྟག་པའི་ལྟ་འང་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོག་དམན་
 མེད་ཀྱང་། རང་རང་ལ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་བཀའ་བབ་རེ་ཡོད་པས། འཇམ་
 དབྱངས་ལ་བཞེན་དགོས། ཡི་དམ་ཡང་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ལ་མ་

བཤམ་བཞིག་དགོས་ལ། ཆོས་རྒྱུང་ཡང་དགེ་ཤིག་གི་ཤན་འབྱེད་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་
 པས་སྤྱིས་ཁུ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། འབྲིང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིམས་ཀྱི་ཆོས་
 རྒྱུང་རྣམས་སྤྱི་དང་། ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་རྗེའི་རོ་བོ་སྤྱན་
 རས་གཟིགས་ཡིན་པས། དེ་ཁྱོ་བོའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་མགོན་པོ་བཞེན་
 དགོས་ཀྱང་ལྟ་བུའི་སྐབས་འདིར་ལྟག་ཏུ་ཆོས་རྒྱལ་བཞེན་དགོས་ཏེ། རྗེའི་
 མདུན་ནང་ཆོས་རྒྱལ་འབཤམ་མེད་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་ཆབ་མཐས་གྲུབ་
 གང་མདུན་ན་གནས་སྐབས་དེར་མི་བཞུགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་བཟུང་སྟེ་དཔས།
 འབཤམ་ཏུ་མི་ཤེས་ཀྱང་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་འཁྱུར་མང་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིད།
 ལན་ཅིག་སྤྱོད་བདག་ཅིག་གི་གཡོག་ཏུ་དར་ཅེ་མདོར་སོང་བ་ན་མི་ཞིག་གིས་ཙ་
 བ་གསེར་གྱི་གཞི་ལ་བྱག་པའི་བྲག་གི་ཅེ་མོ་ས་ལ་སོན་པ་ཐབ་རྩོ་བྱེད་ཐེར་ནས་
 བསྐྱལ་བ་མཐོང་ནས་བགད་པས་ས་ཐམས་ཅད་ཡོམ་ཡོམ་བྱེད་པས་ཡིད་མ་ཆེས་
 ཏེ་སྤྱར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ནང་སྤྱབ་གཙོ་བར་
 བྱེད་དགོས། རྒྱ་མཆན་དེའི་གནད་ཀྱིས་ལྟག་མཐོང་གི་སྐབས་འདིར་སྤྱ་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་རེ་བཤད་པའི་བྱུག་སྤྱོད་ཡིད་པས། རིགས་གསུམ་སྤྱི་རྒྱུབ་ཀྱི་སྤྱ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ། རྩོན་སྤྱ་མ་བྱམས་པས་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་
 རིགས་གསུམ་སྤྱི་རྒྱུབ་ཀྱི་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་གཙོ་བོར་མཛད་པས།
 མནལ་ལམ་ཏུ་རལ་གྱི་ཞིག་བྱག་ལ་འོང་བ་ཟིས། དེ་ནས་བཟུང་ལྟེ་གོ་བ་
 ཞིགས་པོ་བྱང་། འོན་ཀྱང་ཡུ་བ་མེད་པ་འདམ་རྩལ་གྱི་ནང་ཞིག་ནས་རྟེན་པ་
 དེ་ཆེ་མཆུག་འདི་ལ་དགོར་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་ཉགས་རེད། འདི་འདྲ་མ་བྱས་ན་
 ཡ་མེད་ཅིག་ཡོང་བ་ཡིད་དེ་གསུང་གི་ཡིད།

དེ་ལ་སྤྱི་མཐུན་ནལ་འཕྱོར་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་ས་སེམས་སྤོན་དུ་བཏང་
ནས། རང་གི་མདུན་གྱི་ནལ་མཁར་འཇའ་འོད་གྱི་གུར་ཁང་དུ་སེང་བྲི་པར་
སྤྱོད་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་སྤྱི་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་

བ་དབྱ་ལ་པཎ་ལྷ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཅེ་མ་མེན་དུ་རྫོང་བ་ནམ་མཁའ་ལ་རེག་
 པའི་ཆོད་ལྟ་བུ། རྒྱག་གཉིས་སྤྱགས་ཀར་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྒྱག་རྒྱས་ལྷན་ལའི་ཡུ་
 བ་བཟུང་བ་དབྱང་པ་གཡས་པའི་ཐད་གྱི་ལྷན་ལའི་སྟེང་ན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་རལ་གྱི་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གསལ་
 རུས་པ་མེད་མར་ལམ་ལམ་འབར་བ། གཡོན་པའི་སྟེང་ན་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པའི་སྒྲིགས་བམ་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པ་ཐམས་
 བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་ཐ་མ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་
 ལ་འགོད་པའི་བར་དངོས་པོ་བཟུང་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་ལྟང་ལྟང་སྒྲགས་པ་རང་
 གིས་ཀྱང་སྒྲོལ་བཞེན་པ་ཞིག་གསལ་གདབ། སྐྱ་མཆོམས་གྱི་ཐད་གྱི་མགོའི་
 རྒྱང་གི་དཀྱིལ་བྱང་ཐད་དུ་པད་རྒྱའི་གདན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་རྩ་བ་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐྱ་མདོག་དམར་སེར་གཡས་རལ་གྱི་འཕྱར་ཁོང་།
 གཡོན་བཟུང་སྟེང་པའི་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ་གསལ་གདབ། འཇམ་
 དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་འདི་འཇམ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་གྱི་རིགས་གྱི་བདག་པོ་ཡིན།
 མགྱོན་པར་ཨོལ་མདུད་གྱི་ཐད་དུ་གངས་རིའི་མགོན་པོ་འཕགས་མཆོག་སྦྱོན་
 རས་གཟིགས་རྒྱག་བཞེ་པ། རྒྱག་དང་པོ་གཉིས་སྤྱགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཉེ་ཁ་
 བ་ཅན་པའི་གདུལ་བྱ་མགོན་མེད་པ་འདི་རྣམས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་གཟིགས་ཤིག་ཅེས་
 རྒྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ར་མདར་སྦྱོན་པ། གཡས་གཉིས་པར་ཤེལ་
 འཕྲེང་བསྐྱམས་ཉེ་གདུལ་བྱ་འདི་རྣམས་ལས་སློཁ་ཡར་འཁོར་བ་ཞིག་ནམ་ཡང་
 ཉན་སྒྲུབ་དུ་འབྲིན་པར་མཛད་པ། གཡོན་གཉིས་པར་འདམ་རྩབ་ལས་སྦྱེས་
 པའི་པར་འདམ་ལས་སོན་ཅམ་ནས་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གོས་པ་ལྟར་ལྟ་
 ངའང་འཁོར་བའི་སྦྱོན་གྱིས་གོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་བཅར་གསེར་གྱི་པར་
 བསྐྱམས་པ། རྒྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བྱིད་ཅག་ཐོད་
 རྣམས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་མཆོན་བྱེད་དུ་རི་དྲགས་

སེལ་སྒྲུབ་གྱི་པགས་པས་རྩ་མ་གཡོན་པ་བཀའ་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ། རི་
 དྲགས་འདི་གངས་དང་གཡའི་མཚམས་ལ་སྔོན་པ། སྒྲོབས་གྱི་རོས་ནས་སྤྱས་
 ཐུབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིང་རྩེ་ཏ་ཅང་ཆེ་བས། འདི་གསོད་ཅ་ན་སང་
 རས་མི་རྣམས་རལ་ཁ་བཞུ་བ་མི་བཟོད་པར་བར་དུ་འཆང་ཡང་བའི་ཆེ་གསོད་
 པ་ཡིན། འདིའི་པགས་པ་ལ་རྒྱང་པ་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་བྱམས་ཏིང་
 རེ་འགྲོ་བས་རྩི་བོས་ཀྱང་གདན་དུ་བཏིང་བ་ཡིན། ཐུགས་ཀར་པད་ཉིའི་
 གདན་ལ་ཐུག་ན་རྩི་རྩོམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཡས་གསེར་གྱི་རྩི་རྩི་བཟུང་ཞིང་།
 གཡོན་ཕྱིགས་མཐུབ་མཛད་པ། སྤྱུ་ལ་མེ་འབར་བཞིན་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ་
 སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུམ།
 རྩུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཀྱང་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆུལ་
 དང་བཅས་པ་ཐུལ། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་
 མའི་མཐུག་དུ་དམིགས་བཅེ་མ་བཞི་སྟོར་རམ་ལྟ་སྟོར་བྱེད། དམིགས་བཅེ་མ་
 འདི་རྩེས་རེད་མདའ་པ་ལ་ཐུལ་བའི་ཆེ་ང་ལ་མི་འོས་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་འོས་གསུང་
 རས་རྩེ་ལ་ཐུར་ཐུལ་བ་ཡིན་ཞིང་ལམ་ཆ་ཆང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཡིན་པས་རྒྱང་
 དུར་འཛིན་མི་རུང་། སྔོན་སྤྱོད་མ་བྱམས་པ་གཙང་ལ་ཕེབས་སྐབས་ལམ་དུ་
 འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་མ་ཐུགས་བེལ་ཆེ་བས་ཆོས་རྒྱང་རྒྱང་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ལས་ཁྱེ་
 མི་རུས། དམིགས་བཅེ་མ་ཞིག་གནང་ན་ཁྱུས་པས། ཁྱེད་ཆོ་ལ་རྒྱང་སང་བ་
 རེད་དེ། ང་ལ་དམིགས་བཅེ་མ་ལས་ཆེ་བའི་ཆོས་མེད་གསུང་ནས་བཀའ་
 བཞུན་གྱིས་ཆར་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆ་ཆང་ལུགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་གཟུགས་སྤྱིའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
 སྟེང་རྩེར་འདུས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱལ་ཡང་ཆེ་རྒྱང་གི་ལམ་རྣམས་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 མ་སྟེས་པ་སྟེད་པའི་ཐབས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་ལམ་
 རྣམས་སྟེང་རྩེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་

ལས་ཉེར་བདུན་ཡང་འདིའི་བྱེད་ལས་ཁོ་ནར་འདུས་པ་ཡིན། ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་
བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཡིན་ཞིང་། གཙུང་བོ་སྤྲོད་ཉིད་གཟིགས་པའི་མཁུན་པ་
ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྲོད་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ། སྒྲིམ་པ་
ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། ། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྐྱག་བསྐྱེལ། ། སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་
ནི་བདག་མེད་གསུངས། ། ཞེས་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་རྟག་པ་སྤྱར་གས་
དང་། བདག་མེད་སྤྱར་གས་སོགས་བསྒྲིམ་པ་ན་མི་རྟག་པ་ཁོ་རང་བདེན་ཡང་
མཚན་འཛིན་གྱི་གཞི་ལ་ཞུགས་པས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་འཕགས་པ་
སྤྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སྤོང་གྱི་ཆེ་ཡུལ་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲང་བའི་
དྲི་མ་མ་ཟད་པས། གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལྟས་པར་ཟད་པའི་
དྲི་མ་མེད་པའི་མཁུན་པ་འདི་སྤོང་པ་ལ་སངས་རྒྱ་དགོས། དེ་ལ་སོག་མར་
བདུད་འདུལ་དགོས་པས་བདུད་ཀྱང་རལ་བ་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར།
ཡར་ཕྱིན་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདུད་བཞི་སོག་མར་རང་གིས་བཅོམ་
ནས་གཞན་དག་ཀྱང་བདུད་བཞི་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ།
མདོར་ན་མཁུན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲིན་པ་བཞུད་དེ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

བདུད་ཅི་འབེབ་སྐྱུང་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། སོག་མར་རྗེའི་སྐུ་ལས་བདུད་ཅི་
དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས་འགལ་རྒྱན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པར་དུ་ཆོས་
བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་དུམ་པ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙུང་པའི་ནད་
གདོན་ཕྱིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པའི་མོས་པ་བྱེད། འདི་ལ་རྗེ་དག་
ལེགས་རྒྱ་མཆོས། དེས་པར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ན། དང་པོར་ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་
བསགས་དགོས། དེ་བྱས་ན་མི་ལམ་དུ་གོས་གསར་བ་སྟོན་པ། ལྷ་མ་མཛོང་
བ་སྐྱག་པ་སོགས་བྱང་ན་ཕྱིག་པ་དག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིག་པ་དག་

པའི་རྟགས་ལ་འབྲུ་བ་མིས་པ་འདི་རྟག་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན། དེའི་འག་ཏུ་བྱིན་
 རྒྱབས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཚལ་བསགས་ཏེ། མི་ལམ་དུ་སླ་མ་དབྱེས་ཉམས་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སྟགས་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་པའི་མཆན་མ་ནམ་བུར་གི་བར་འབད།
 དེའི་རྗེས་ལ་རྗེའི་སྤྱུ་ལས་འད་ཟེར་དམར་སེར་གྱི་རྒྱན་བབས་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་
 པ་ཐམས་ཅད་སངས། སྒྲོ་གྲོས་གྱི་སྤྲང་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐབ་པའི་མོས་པ་
 བྱེད། དེའི་མཐར་འཇུག་འད་གྱི་ཁྱར་བྱིམ་ཡང་མཐའ་ནས་བསྐྱུས། སེང་
 བྱིའང་ཡར་བསྐྱུས་ཏེ་རྗེ་ལ་ཐིམ། རྗེ་སླ་མ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་མར་ཐེབས་སྟེང་
 པ་སྤྲེའད་བ་བརྒྱད་གྱི་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་མོས་ལ། བཟའ་བདུང་སྟགས་
 གྱི་ཆེའང་རང་གིས་བ་སྟམ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་ལ་ཕུལ་སྟམ་པ་བྱེད་དགོས། འདྲིན་
 པ་མཉམ་མེད་མ་འདིའང་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྤྱབ་གྱི་ར་མཆོད་ཡིན་པས།
 འདིའི་ཆོ་ག་སྟགས་ན་ར་སྤར་མཐིན་པའི་ཐད་དུ་འདྲིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡང་དེ་ཡིན། རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྤྱབ་འདིའི་མན་རག་ནི་གལ་ཏེ་གདོན་ཆེ་བའི་
 རོ་དང་། བར་ཆད་ཞི་བ་སྟགས་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་ཐུག་རྩར་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་
 མའི་གདན་ལ་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་དང་མཐར་བཟོ་སྤྱོད་པ་ལ་དམིགས་ཏེ།
 བཟོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཏུ་བཞུས་པས་ཐུགས་འཕྲེང་ལས་མེ་འད་འཕྲོས་གདོན་བཞེགས་
 ཐམས་ཅད་བྱ་སྤྱོད་མེ་ལ་བཞེག་པ་ལྟར་གཞིབ་ཐུལ་གྱིས་སྤང་བའི་མོས་པ་བྱེད།
 ཡང་བྱམས་སྟེང་རྗེ་དང་འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་ཤས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྟགས་ལམ་རིམ་
 ལ་ལྟར་བ་སྟན་པ་ཞིག་གཙོ་བོར་འདྲིན་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་
 བའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་འི་མཐར་མ་ཆིས་བསྟོར་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་མ་ཆི་འདྲིན་དགོས།
 མཆན་ཉིད་པ་ཆོའང་མ་ཆི་ལ་སྤྲང་རྒྱར་བྱེད་མི་རུང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
 རྗེས་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་ལ་མ་ཆི་བྱི་ཆར་འཆག་མེད་ཡིན། དེད་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པ་ཆོ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་ལ་མ་བཞེན་པར་འགྲོ་བུས་པའི་རེ་བ་མེད། མ་ཆིའི་
 མཐུག་ཏུ་རྩྭ་སྤྱོད་མི་རུང་། དེ་བྱས་ན་ཡི་གེ་བདུན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འདི་ལ་རྒྱད་

མེ་རྒྱུ་མས་སྤྱུང་བ་གཞུང་ས་ཡི་གེ་དྲུག་པ་སྟེ་ཡི་གེ་དྲུག་གི་འང་སྤྱང་གཞི་འགྲོ་བ་
 རིགས་དྲུག་དང་། སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་པར་ཕྱིན་དྲུག་འབས་བྱ་ཆུལ་བ་རིགས་
 དྲུག་འབྱུང་ཞིང་ཡིག་འབྲུ་འདི་དྲུག་ཀྱང་སྤང་མཛད་ནས་མི་བསྐྱེད་པའི་བར་
 ཆུལ་བ་དྲུག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་མ་ཁི་པ་སྤྲ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་
 མཚན་ཡིན་ཞིང་། དེའང་མ་ཁི་ལོ་རྩ་དང་པ་སྤྲ་བོད་ལ་མེད་པས་སྐད་བྱར་
 ཏུ་མ་བྱུང་ངོ་། ། མེ་ཞེས་པའི་རིང་ཆ་ནི་བྱིས་པས་མ་ལ་འབོད་པའི་ཆ་
 གདངས་རིང་པོར་འབོད་པ་ལྟར། ཡེ་ཞེས་པ་ནམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པའི་སྤྲ་
 ཡིན་པས། ཀྱི་ཞེས་བོས་ནས་རྩི་ཞེས་པ་བྱུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་བྱུགས་རྒྱད་
 བསྐྱལ་ཉི་བྱུགས་རྗེས་གཟིགས་ཞེས་པ་ལ། ཅི་བྱེད་དགོས་ཤིང་མ་ལ་ཡི་གེ་
 སྤྲལ་བའི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། དེས་སྤྲ་གསུང་བྱུགས་གསུམ་མཚན་
 པས་སྤྲ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུ་བ་སྤྲལ་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བ་
 འདོད་ན་འཇམ་དབྱེངས་ཀྱི་བྱུགས་ཀར་སྤྱི་ཉི་མཐར། ཨ་ར་པ་ཅས་བསྐྱར་
 པ་ལ་དམིགས་ནས། ཨ་ར་པ་ཅ་བསྐྱེད། ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་གཉིས་པ་
 ཟབ་མོའི་མདོ་སྟེ་སྟགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་ལྷ་བ་ཆོལ་ཆུལ་ནི། ལྷ་བ་
 ཆོགས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤང་གི་
 ཏུ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མེད་ཆ་བ་དང་མེ། རྒྱའི་ལྷན་དང་རྒྱ་ལྷ་རྩ་བོ་དབྱེར་
 མེད་ཀྱང་སྤྲལ་སྤྱི་རིས་འབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ཐོག་མར་དྲང་ངེས་
 འབྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཆུལ་ལ་མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྱེད་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་སྤྱར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། དབྱས་མཐའ་དང་མདོ་
 མེ་རྒྱན་བཞེན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀྲལ་ཆུལ། སྤྲ་སྤྲལ་མི་བད་པའི་མདོའི་དོན་
 རྒྱ་སྤྱབ་དང་མཐུན་པར་རྒྱད་སྟེ་མར་ཡང་སེམས་རང་བཞེན་གྱིས་བྱུ་བ་པའི་སྤྱང་
 པ་རིགས་སྤྲ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་སྤྲ་གསུམ་པ་ཆོས་དབྱེར་ས་
 བསྐྱེད་པ་སྟགས་གནད་གཅིག་པར་མདོན་ཆོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་

ཐུག་པ་འདྲ་། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ། ཞེས་སྟགས་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འདོད་པ་འདི་ཁོ་ངོ་མོ་སྟོན་
 གྲོ་། ། ཞེས་ཐལ་འཇུག་པའི་ལྷགས་སྤྲེལ་པར་གནས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་གི་བཟང་པོས་སྒྲུགས་གཅིག་མེས་ཅམ་དང་མཐུན་
 ཞིང་། སྒྲུགས་གཅིག་དབུ་མར་བཀྲལ་ཅིང་གཞན་ཡང་སྒྲིབ་པའི་འཛིག་
 ལྷགས་མཐར་སྒྲག་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གཅིག་གྲུབ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཙ་བ་
 ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཐུག་གོ ། དྲང་ངེས་འབྱེད་པའང་རང་ཆོད་སྒྲོ་སྒྲོབས་
 གྱིས་འབྱེད་པའི་རེ་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་
 བ་བཏབ་སྟེ་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་འགྲོ་ཞེས་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བཀག་ནས་
 གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་རིགས་པས་ཙལ་བརྟོན་ནས་བསྐྱབས་ལ།
 ཡང་སྒྲོ་སྒྲོས་མི་ཟད་པར་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་
 འདི་འཁོར་བའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན་པས་འདིའི་ཡུལ་འགྲོག་
 དགོས་གསུངས། ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་ཤེས་
 ལ་སྒྲུང་བ་འདིའང་འདི་ཀ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་འཇིག་རྟེན་སྒྲུང་ཆོད་དང་
 བསྐྱུན་ནས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ངས་མིག་གིས་མཐོང་། ལྷན་གྱིས་
 རིག་གཟུགས་སྤྲུབ་ཅེས་བདེན་པའི་ཆད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་
 དག་ཀྱང་མདོ་ཡིན་མཉམ་ལ་ང་ཆོས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རུས་གཞན་ཞིག་གི་རྗེས་
 སྤྲུལ་འབྲང་དགོས། དེའང་ཁོས་འབྱེད་ཟེར་ཆད་ཀྱི་རྗེས་སྤྲུལ་འབྲང་མི་རུང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔེ་ལ། རྩོང་ངས་འཁྲུང་ལ་མ་བསྐྱར། ཆོས་ངས་བཤད་པ་
 མ་ཉན་ཟེར་ང་ལ་ལྟར་ལ་སྟོན་ངས་བཤད་ཟེར་མཁུན་དེ་ལ་སྒྲོན་ཞིག་ཡོད་པས།
 རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་ལྷང་བསྐྱུན་ལྟ་བུའི་རྗེས་སྤྲུལ་འབྲང་དགོས་ན། དེས་ཀྱང་།
 བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ། ཞེས་སྟགས་ང་ཆོས་བལྟས་ན་སྟེ་བ་

གཏན་མེད་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གོ་མི་རུས་པས། དེའི་དགོངས་པ་འང་གཞན་ཞིག་
ལ་བརྟེན་དགོས་ན། དེའི་དགོངས་པ་འདྲེན་མཁན་འགའ་ཞིག་ནི་སྤྱོད་ན་
མེད་ཀྱང་ནམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་ཅེས་འདོད། ལ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ནམ་པར་ཤེས་
པ་གང་ཟག་གི་སྤྱོད་དོན་སྟེ་འདོག་གོ་ཞེས་ནམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ།
དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ། ། འོན་ཀྱང་དོན་ཤེས་
གཉིས་པོ་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དུ་འདོད། འགའ་ཞིག་ནི་ཕར་བཏགས་
ཅམ་ལས་ཡུལ་རང་དོན་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་འཇགས་
མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ། ། འོ་ན་འདིར་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གང་གི་
རྟེན་སྟེ་འབྲང་ཞེ་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་
རྟེན་སྟེ་འབྲང་དགོས་ལ། དེས་དྲང་ངེས་འཛིག་འཇགས་ནི་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་སྟོན་པ་ནམས་དྲང་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལས་འབྲས་སྐྱེས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་སྟོན་པ་འང་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་དེའི་
རོ་བོ་རྟེན་སྟེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྟོག་པའི་རོ་བོ་ཅམ་རྟེན་སྟེ་ཀྱང་། དོན་དམ་
པའི་རོ་བོ་གནས་འཇགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ད་དུང་ཡར་འཕྱིད་དགོས་པས་དྲང་དོན་
དུ་གསུངས་སོ། ། དྲང་དོན་འདི་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའང་ཟེར། དེ་ལ་འོ་ན་ཀ་བ་ལྟ་བུ་
དྲང་དོན་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན་ཀ་བ་ལའང་། རྒྱ་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཕྱི་
བྱག་སྤྱི་དོན་སྤྱི་རྟེན་སྟེ་རྟེན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་མིང་གི་ནམ་གྲངས་སྐྱེས་མི་
འདྲ་བའི་རོ་བོ་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། ། མདོ་
སྟེ་བ་སྐྱེས་ཀ་བུ་ནམས་ཀྱང་ངེས་དོན་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་། ཆད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། ། ཞེས་དབང་མདོན་གྱིས་བཟུང་བ་
འདི་ལས་ལྟག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་ཚུལ་མེད་པས་ཆད་མ་མཐར་ཐུག་
དུ་བཟུང་སྟེ་འདི་ལ་སྒྲུང་བ་འདི་ཀ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བདེན་ཟེར་རོ། ། འདིར་ལྷ་

སྤྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་བའི་སྤྱབ་སྤྱབ་དང་ཁྱད་པར་
 མེད་པས་གཞུང་ཕྱི་མའི་དབྱ་མ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་ཡབ་སྤྱབ་གཉིས་སུ་གྲགས་
 བྱེད་དེའི་འོག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ལ་ལྷུང་བསྟན་པ་ལྟར་འབྲུལ་
 བ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། རྩ་གྲགས་ཞི་བ་ལྟ་གསུམ་དགོངས་པ་
 བྱེད་ཏུ་མཐུན་ཞིང་སྤྱབ་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྤྱབ་མས། རྩ་
 བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། ། རྩ་མིག་ཀྱན་དའི་ཆལ་རབ་
 ཕྱེ་བའི་ཆེ། ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། ། སྤྱབ་
 སྤྱབ་ལྷགས་བཟང་གཙུག་པོར་མི་འཛིན་སུ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྩ་གར་
 མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་དག་རྒྱན་ལའང་། མཁའ་ལ་ཉི་རྩ་རྩ་མ་གཉིས། ས་ལ་
 གསལ་བ་རྩ་མ་གཉིས་ཞེས་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ལ་རྩོན་གསལ་དང་།
 དབྱ་མའི་ལྟ་བ་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་གཉིས་ཉི་རྩ་ལྟར་གསལ་བར་གྲགས་ཀྱང་ང་
 ཆོ་ལ་དོན་གསལ་བའི་རེ་བ་མེད། ཆོག་ཙམ་ཡང་ཁ་ལ་མི་ཡོང་བས་རྒྱུང་པོ་
 བོད་པས་སོག་སྐད་ལབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་ང་ཆོས་གང་ལ་ལྟ་དགོས་
 ན་དེ་གསུམ་གྱི་མན་རག་རྩི་པོ་རྗེ་ལ་མངའ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་
 ཙོང་ཁ་པ་ལ་མངའ་ལྟེ། གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱབ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཕྱི་
 ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཉེས་བར་བྱས་ནས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་
 ཐུགས་སུ་རྒྱད་པ་ཡིན་པས་རྗེའི་གསུང་ཆོ་ལྟ་དགོས། རྩ་གོས་རུང་བཤད་ཡོད་ན་
 ཟུང་མཉམ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རྗེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གསལ་ཏུ་བཏང་ནས་རྩོན་
 ལྷགས་མ་ནི་རང་མེད། རྗེའི་གསུང་ཙུང་ལྷག་གི་རྩ་མ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་
 དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་ལྟ་དགོས། ལྟ་ག་
 ཏུ་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་འདི་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་ཁར་དེད་ཅག་སྟོ་དམན་པ་ཆོ་ལ་
 ཐུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་ཏེ། སྤྱབ་ནམས་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་ནས་གོ་སྤྱབ་ར་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཙམ་རེ་འཛིན་དགོས། པཌ་ཆེན་རྩ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་

ཐུལ་མཆན་གྱིས་དགུང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སྤྱད་པ་ལ་བབྱང་
 ཉེ་ཞལ་འདྲོན་གནང་བ་རེད། རྒྱལ་པའི་དབང་ཕྱག་སློ་བཟང་ནམ་ཐུལ་གྱིས་
 དབྱའི་ཉིང་གི་བྲག་བར་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཞིག་དང་། རྣམ་ལ་ལམ་རིམ་
 རྒྱང་འཁྱིལ་བཞག་ཉེ་དེ་ལ་གདུགས་ནས་གཟིམས་པ་ཡིན། ང་ཆོ་དེ་འདྲ་རེ་
 ལ་མགོ་གདུགས་ནས་འཆི་རྒྱ་བྱུང་ན་ངན་སྤང་དུ་བཏང་མི་ཡོང་། དཔེ་ཆའང་
 གང་བྱུང་ལ་བལྟས་ན། ད་ལྟ་ལྟ་བ་སྟོགས་མའི་སྐབས་འདིར་སློ་རྩ་ཕྱིན་ཅི་
 མོག་ཏུ་འགྲོ་སླ་བས་གང་རུང་རུང་ལྟ་མི་ཉན། བདེ་ལམ་དང་འཇམ་དཔལ་
 ཞལ་ལྷུང་སླ་མའི་མན་ངག་ནམས་ཀྱི་ལྷེ་མིག་བྱས་ནས་བྱན་འཇུག་གཉིས་སོགས་
 རྣམ་བཤད་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་དཀོང་ས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱ་
 དཀོས་སོ། །

རྒྱ་ཆོགས་གསུམ་པ་རྒྱལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སླ་མ་བྱམས་པས་
 གཙང་པས་བག་བྱུག་འབྱུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དཀོས་གསུངས་ཏེ། གཙང་བ་
 རྣམས་བག་རིལ་གྱི་སྤྱག་པ་འབྱུང་ཆེ་ལག་པ་གཡས་ལ་ཤིང་བྱར་ཅེ་མོ་ཅན་རེ་
 བབྱང་ནས་བག་རིལ་གཅིག་དམིགས་འོག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་གཅིག་ལ་འཇུགས་
 པ་ལྟར་དང་པོ་སྟེན་བྱ་རྒྱུ་དེའི་ལམ་རྣམས་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་བྱས། དེའི་
 ཆེན་འང་མེས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་འདིས་ཆོག་པ་མེད། འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་འགྲོ་
 དཀོས་པ་ཡོད་བསམ། འབྲིང་ལ་སློབ་པའི་ཆེན་དུང་སྟེན་བྱ་ཆེན་པོའི་
 རྣམ་དང་། དེའི་འང་སྟེང་པོའི་སྟེང་པོ་བཟོ་བའི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་འགྲོ་དཀོས་
 པ་ཡོད་སྟམ་ནས་འདི་ཞེ་ཕྱགས་སུ་བཞག་ཉེ་ལམ་སླ་མ་རྣམས་ཉམས་འོག་ཏུ་
 ཚུད་པ་དཀོས་སོ། །རྒྱ་ཆོགས་བྱན་མོང་བ་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་
 ཞལ་ལྷུང་དུ་གསལ་བར་མ་བཟང་ཞིང་། ཞལ་ལྷུང་འདིར་ཞལ་འཕང་མཛད་
 པའི་ཕྱགས་སློལ་གཉིས་བྱུང་ཉེ། བཤས་གྲུབ་རྗེ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྦྱར་བ་ལ་
 བྱན་མོང་བ་ལྟ་བུའི་དོགས་གཙང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པ་དང་། བྱན་མོང་མ་

ཡིན་པ་དགའ་ལྡན་ཐུག་ཆུ་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་པར་རྒྱུད་པའི་
 རྩོམ་གཅིག་ཕུ་རྒྱུབས་འགྲོ་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་རྩོམ་
 སེམས་བརྒྱུད་གཉིས་བརྩོམས་པ་དང་། ཐེག་པ་རྒྱུད་པའི་རྩོམ་རྩི་རྩི་སེམས་
 དཔའི་བརྩོམ་བཟུངས་དང་། ཆོགས་གསོག་པའི་རྩོམ་མཛུལ་དང་། ཕྱི་རྒྱུབས་
 འཇུག་པའི་རྩོམ་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞི་གསུངས་ཤིང་། རྩི་ཤེས་རབ་སེང་
 གེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་པ་སོགས་ལྟ་བུ་དྲན་
 པ་བཞི་ལྟར་དུ་གྲགས་པ་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀ་འདྲེས་པའི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལུགས་ཤིག་
 ཡིན་ཞིང་འདི་འང་མིང་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལྟ་མ་དང་འདྲའོ། ། དེ་ལ་འོ་ན་
 རྒྱ་ཆོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་མཛོང་ཞིག་ར་ཆོའི་རྒྱུད་
 ལ་རྒྱུད་རྣམས་སམ་ཞེ་ན། ར་ཆོས་ཀྱང་ཟབ་མོ་རྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྟོགས་བྱུང་མོང་།
 འོ་ན་ཀྱང་དགའ་བ་དྲག་པོ་རྒྱུད་དགོས་པས་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ། དགའ་
 བ་དེ་འང་ར་ཆོ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་
 བའང་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདི་ལ་འགོད་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་གཟིགས་ནས།
 ཟབ་ཞི་རྩོས་བྲལ་བོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སྟེ་
 བཅད་པ་གསུངས་ཏེ། ཞག་ཞེ་དགུར་ཆོས་མི་གསུངས་པའི་རྒྱལ་མཛད་པ་ན།
 ཆངས་པ་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོན་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ལྷ་
 བ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བཟུབས་ནས་ད་འགྲོ་བ་ལོང་པ་ཉམ་ཐག་པ་མགོན་མེད་
 རྒྱུབས་མེད་མྱིང་དང་དཔུང་གཉིན་མེད་པ་འདི་རྣམས་ཡལ་བར་བོར་ནས་
 བཏང་རྩོམས་སྟེ་མཛད་པ་མི་རིགས་པས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བདུད་ཅིའི་རྩོ་
 མོ་དབྱེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་རྩོན་མེ་སྤར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་ནས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་ཞན་པའི་ཆོས་འདི་ཡི།
 གཏིང་རྟོགས་དགའ་བར་མཐུན་གྱུར་ནས། ། སྤུང་པའི་སྤྱགས་ནི་ཆོས་
 བརྟན་ལས། ། རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རང་

རེ་ཆོས་ཟབ་མོ་སྤང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཞོག ། ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་ཀྱང་ད་དུང་རྟགས་མི་
 ལུས་ཤིང་། རྩིས་བྱ་ཆུང་དུའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དེའང་རྟགས་མི་ལུས་ན།
 མི་རྟག་པ་ཕྱ་མོ་རྟགས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་སྤང་ཉིད་རྟགས་
 པའི་ཐབས་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོབ་དགོས་པས་དང་པོར་བསམ་ཚུལ་ནི། འདུག་པ་
 ལས། ཉོན་མོངས་སྦྱོན་ནམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། ། ཞེས་སོགས་ལྟར།
 འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱུག་བཟུལ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་མཁན་སུ་ཡིན་སྟམ་
 ན། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། ། ཞེས་སོགས་ལྟར།
 སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ་སེམས་དེའང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་
 པས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་བདག་འཇིན་འདི་ལ་དགའ་བ་ལྟས་ཏེ་མི་
 ལུས་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འདི་ལས་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱས་པའི་
 ཐབས་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྦྱོར་ཤས་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་མ་གཏོགས་
 དགའ་དགའི་ཉམས་ལྟ་བུའི་རང་ནས་བྱས་པས་གང་ཡང་མི་ཡོང་བས། རྟོང་
 བར་གི་དགའ་པོ་འདི་དུངས་འབྱེན་དགོས། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་
 ཡུལ་སུན་སྤང་མེད་པར་ནི། ། ཞེས་སོགས་ལྟར་བདེན་འཇིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་
 ཡོད་མེད་བརྟགས་ཏེ་ཡོད་ན་བལྟས་ཀྱིན་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་སྤྲུགས་མི་ཁེལ།
 གལ་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་མ་རིག་པས་བསྐྱེབས་ནས་ཡོད་པར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན།
 རིགས་པས་དབྱུད་དེ་སྦྱོང་ན་འདིའི་ཡུལ་སུན་འབྱེན་དགོས། དེ་ལ་དགག་བྱ་
 དེས་པའི་གནད། རྒྱབ་པ་དེས་བའི་གནད་སོགས་བཞི་གསུངས་པ་ལས།
 དང་པོར་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ། དེའང་སྤྲ་མ་དམ་པ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མཐུན་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
 ཡུང་རིགས་ཀྱི་ཐོན་པ་ཞིག་བཞེན་པ་མ་གཏོགས། རི་བོང་ཅལ་རྒྱག་མི་དུང་།
 དགག་བྱ་ངོས་འཇིན་ཚུལ་ནི། འདུག་པ་ལས། རང་བྱིམ་ཅིག་ཤུག་སྤུལ་

གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། | ཞེས་སོགས་ལྟར། རྒྱལ་གྱི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་ལ་
 དེ་ན་རྒྱལ་མེད་པར་ཤེས་པའམ་ཡང་ན་འདྲོང་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་
 འཇིགས་པ་སེལ་མི་བྱས་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚུལ་ཁང་པ་གཞན་ཞིག་དུ་
 ལྷུས་ཡོད་སྟམ་པའི་ཆེ་སེམས་རྩ་ནའང་དེ་ན་གོར་རེ་ཡོད་པས་ཉམས་འཆར་བ་
 བ། བཅའ་བ་ན་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པ་ལྟར། དགག་བྱ་བཅའ་ནས་མེད་
 པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཆོལ་ལྷགས་མ་ཤེས་ན། འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྩོན་རྒྱན་མ་ཞིག་གིས་མིའི་སྟམ་བརྒྱས་ནས་མགོ་ལ་གྱུན་ཏེ་
 བདག་པོས་བཅའ་བའི་ཆེ་བྱོད་ལ་སྟམ་ཡོད་དོགས་མེད། ཡོད་ན་ང་འདྲ་བོ་
 བྱས་ནས་མགོ་ལ་གྱུན་དགོས་རྒྱ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ད་དུང་མ་ཤེས་པར་བཅའ་
 བ་བཞིན་དུ་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བས། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱན་མ་ནགས་
 ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྤངས་ལ་གཙང་པའི་དཔེར་སོང་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 བདེན་པར་བྱ་བ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་བྱ་བ་དགོས་རྒྱ་རེད་སྟམ་དུ་སེམས་སོག་ནས་
 རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། འཁོར་བའི་ཙ་བ་འཇིག་ལྟ་ཡིན། འཇིག་
 ལྟ་དེས་ངོ་སྟམ་དུ་བབྱང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟ་བ་ལ་གང་ཡང་མི་ཕན་ཏེ།
 མཁས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་རྒྱན་མ་རོས་འཇིན་པའི་ཆེ་བཅུན་པ་ཞིག་
 ཡིན་བྱས་པ་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཟེར་བྱུང་ཆེ་མཚུབ་མོ་འཇུགས་བྱ་བ་པ་ཞིག་དགོས་
 གྱི་བཅུན་པ་མགོ་རིལ་རིལ་ཞིག་བྱས་པས་མི་ཕན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། འདི་
 ལ་སྟག་ཆེན་གྱི་བྲིད་སོགས་གཏོང་ཆེ་སྤྲ་མ་གོང་མ་ཆོའི་སྟག་སྟོལ་ལ་དགག་བྱ་
 རོས་འཇིན་གྱི་བྲིད་སོག་ནས་དེའི་དགྲང་མོ་བཞོམ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཕྱི་ཉིན་ཉམས་
 རྒྱང་འདྲི་བའི་སྟག་སྟོལ་ཡོད། དེ་ཅམ་ན་རྒྱང་རྒྱུལ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡོང་སྟེ་ལ་ལ་
 ང་ཟེར་བ་དེ་མགོའི་ནང་ན་མཐུག་པོ་རིལ་རིལ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་དེ་བསམ་
 མགོ་གཏོང་བའི་ཆེ་མིག་ཏུ་ཅང་བཅུམ་དྲག་པས་མགོའི་ནང་ལ་ན་རིམ་ལི་བ་
 ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། ལ་ལ་སྟོང་ནང་ན་ཡར་གབྱངས་འཇུག་ལྷུལ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་

འདུག་ཟེར་བ་དེ་བསྐྱེམ་དྲག་པས་རྒྱང་ཡར་འཕུར་ཏེ་སྤྲོད་འཆང་བ་ཡིན། ལ་
 ལ་ནག་སྐྱེམ་མེ་བ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་དེ་མིག་བཅུམ་པའི་སྒྲིན་གྱིས་ཕྱན་པ་སྤང་
 བ་ཡིན། ལ་ལ་ཕྱང་པོ་འདི་རང་ང་རེད་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་མ་ཆོལ་ས་དགའ་འང་།
 དངོས་ཟིན་པ་གཏན་མིན་ཏེ། འདུག་པར། དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་འདུས་ཅམ་
 བདག་མ་ཡིན། ། ཞེས་ཕྱང་པོ་བདག་མིན་པར་ཐག་བཅད་དེ་གསུང་ཞིང་།
 ཕྱང་པོ་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ་གདགས་གཞི་ཡིན་ན་བཏགས་ཆོས་སྤྱེད་ལ་བའི་
 ཕྱིར་ན། འདི་ལ་ང་ཡིན་པ་ཞིག་ངོས་ཟིན་དགོས་སོ། ། དེ་ལ་འང་དགག་བྱ་
 རགས་པ་ཆོལ་ར་འཁོག་དགོས་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། བསོད་ནམས་
 མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱན། ། ཅེས་པ་ནས། བ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀྱན་བརྒྱན་པ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འདོད་ཚུལ་
 ཅི། དེ་རིང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཁ་སང་གི་དེ་མ་ཡིན་པ་ཅམ་གཞན་སྡེའི་
 མཁས་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་སྤྲོ་ལྷ་བྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། བམ་མཁའ་
 རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སྤྲོ་ཡང་ཕྱིན་དང་སྤྲོ་ཆེ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མ་
 གཏོགས་རྟག་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེས་ནས་སྤྲོད་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཙུང་བའི་རང་བཞིན་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་
 པས། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་དེའི་རོ་ཐོར་བག་ལ་ཞབ་འི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་
 ཕྱིན་གྱི་དབང་གིས་སྐབས་སྐབས་སྤྱུགས་ལ་བར་འདོད་དོ། ། རང་ཅག་རྣམས་
 ལ་ཁ་སང་གི་མི་དེ། དེ་རིང་གི་མི་འདི་ཡིན་སྟམ་པ་རང་གིས་འབྱུང་བས།
 དེ་མངོན་པ་མངོད་སོགས་ལས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱུ་བ་བདེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོག་དགོས། རང་རྩ་བུ་བའི་རྣམས་
 ཡོད་ཏུ་འཇིན་ཚུལ་འདི་རྣམས་འགྲེལ་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དེ་འང་ང་དེ་
 ཕྱང་པོ་ལ་དབང་རྒྱར་བ་པོར་འཇིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷས་ལ་དབང་རྒྱར་བ་པོར་
 གཞུང་བ་གང་གིས་ཤེས་ན། ལྷས་གཙང་ནད་ཅན་ཞིག་ལ་གཞུགས་ཕྱང་ནད་

མེད་པ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་གྱི་ལྷ་ས་ང་དང་ཨི་བཞེ་ཟེར་ན། བཞེ་འདྲོད་ངེས་པར་
 སྐྱེ་ལྷོ་ཆོང་བའི་ཆོང་ཚོག་ལྟར་སྐྱུག་པོ་པར་བྱིན་ནས་བཟང་པོ་ལེན་པར་འདྲོད་
 པ་དེ་དབང་བྱར་བཟུང་བའི་ཉག་ས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དཔེར་ན་
 མི་སྐྱོ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་ལམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་
 གིས་དེ་ཟེར་བྱུང་ཆོ། བཞེ་འདྲོད་སྐྱེ་བའང་དབང་བྱའི་རྗེས་ལྟ་བུར་བཟུང་
 བའི་ཉག་ས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་རགས་པ་བྱེ་མདོའི་ལྷགས་གྱི་དེ་
 ཅམ་རེ་ཤེས་སྐྱེ་བྱུང་ནའང་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

དེ་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གང་
 ལྟར་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བདེན་པར་བྱུང་བུ་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་
 གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྗེས་ཀྱང་འདི་བཟླགས་བརྗོད་བྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །
 སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱི་དོན་མི་འདྲོད་ལྷགས་ནི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་
 ལྷོང་གི་བག་ཆགས་སྤྱིན་པའི་ཆ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་གང་
 ཡང་མེད་བྱས་ཅན་དོན་སྤྲས་ཀྱང་བྱ་བ་བས་མ་རྟེན་ནས་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ལག་པས་
 འཇུས་ཏེ་འདི་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། འདི་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར།
 དེའི་དོན་ནི་ཕྱི་ན་ཡོད་ཡོད་ལྟར་བྱུང་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་ལེགས་
 སྐྱེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན། འོ་ན་ང་ཆོའི་སྐྱབས་གནས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་
 འདས་ཀྱང་ང་ཆོའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདྲོད་དགོས་པར་འདུག་པས་དེ་
 འདྲ་མི་རུང་སྟམ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། ཡང་དཔུལ་བའི་སྐྱུག་བཟུལ་སྟགས་
 གཞན་རྒྱད་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རེའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་མི་དགོས་ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱད་གཞན་གྱུ་བ་པ་དམིགས་ཀྱིས་
 བསལ་ནས་མཛད་པ་ཡིན། སེམས་ཅམ་འདྲོད་ཚུལ་འདིའི་གནད་བཟུས་ན་
 རྩོད་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟགས་སྒྲི་གང་དང་གང་ལ་ཡུལ་སྤང་ཅམ་དེ་ཀ་ཤེས་པ་
 དེའི་ངོ་ཐར་སྐྱུ་བ་འདྲོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་

ནས་ཀྱང་ཤུན་ཏི་པ་སྐྱེས་ཐུབ་ཆེན་མང་དུ་བྱུང་བས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །
 དེ་ནས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་གི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། བཞི་
 བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེས་
 གྱིས་བཤད་པའི་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲིང་ཉིད་ཅམ་
 མ་གཏོགས་དགག་བྱ་ལ་ཕྱ་རགས་མེད་ཀྱང་དམིགས་པའི་གནད་གྱིས་སྒྲོ་ལ་
 འཆར་དགའ་སྒྲ་ཡོད་དོ། །འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲེ་རིམ་ཡང་། རིན་ཆེན་
 ཐེང་བ་ལས། རི་སྒྲིད་ཐུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེས་ལྷ་ར། ཐུང་
 པོའི་རང་བཞིན་ཐུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདིས་གཞི་བྱས་
 ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྒྲེ་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཐུང་པོ་ཁོ་རང་
 བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་བདག་གི་འདོགས་གཞི་ཡིན་ལ། བདག་ཀྱང་གཞི་ཐུང་པོ་
 ལྷ་པོ་དེ་ལ་ཕར་བཏགས་ཅམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་
 འབྲུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་དཔེ་རི་ལྷ་
 ཐུ་ཡིན་ན། རབ་འབྱམས་པ་ཟེར་བ་ཆོའང་བྱ་ཆ་རྒྱང་བུའི་དུས་ན་རབ་
 འབྱམས་པ་མི་ཟེར། ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་སྒྲོབ་གཉེར་བྱས། བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་
 བྱས་ནས་མིང་ལ་རབ་འབྱམས་པ་བཏགས་པ་དང་། མི་ཆོས་ཀྱང་རབ་
 འབྱམས་པ་ཟེར། ཁོ་རང་ལའང་ང་རབ་འབྱམས་པ་ཡིན་སྟམ་པ་སྒྲེ་སྒྲེ་འདི་ལ་
 སྒྲ་མ་བྱམས་པའི་གསུང་ལས། ང་ལྷ་མོ་ལྷ་རམས་པ་བྱས་ཆར་ཅན། ང་མི་
 རའི་ལྷ་རམས་པ་ཡིན་སྟམ་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་ལ་མཇལ་
 ཐུན་ཆེ། མི་ཆོས་བྱིད་རང་གནས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་འདིར་སྤྲོད་ཟེར་སྒྲིང་རྗེ་ནས་
 གནས་ཆར་རེ་གཏོང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་ལྷ་རམས་པའི་མིང་ཡང་མི་འབྲུག་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ང་ཟེར་རྒྱ་ཐུང་པོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཕར་བཏགས་པ་མ་
 གཏོགས། ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱར་བཏོན་ཡོང་རྒྱ་མེད། འདི་ལའང་སྟོས་
 ནས་ཐུབ་པ་དང་བཞིན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས་བཤད་པའི་བྱི་མ་ཕྱ་ཤོས་ཡིན་ཏེ།

ཆོ་ག་ནམས་སྤྱུང་བ་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
 འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གཞི་གྲུབ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 རྟེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་
 འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ། ཞེས་སྐགས་
 གསུངས། འདིར་གསུངས་པའི་སྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལའང་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 བ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཙ་ཤེས་ལས། ཤེས་པ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་
 མེད། ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་མེད། ། ཅེས་དུས་མཉམ་པ་ལ་སྟོས་གྲུབ་
 གསུངས་སོ། ། རྟེན་འབྱེལ་གྱི་གནད་འདི་ཤེས་ན་སྟོང་པ་གོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་
 དེ། གྲུབ་པའི་དབང་ཚུགས་སྟོང་བཟང་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲུབ་པ་རྟེན་
 བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན། དེའང་དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་གྲུབ་ཤིང་ཤེས་ལྡན་པོར་
 མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྟོན་མ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞི། གྲུབ་ནམས་ཀྱི་ཕྱི་
 རྩེ་ཁ་ཟས་ཟ་བ་མཐོང་ནས་དགོན་པའི་མཐར་སྐད་བཏོན་ཏེ། པཎ་ཆེན་
 གྱིས་གསན་པ་བྱས་ནས། ལྟན་པ་མེད་སྟན་ཞིག་མ་ཡིན་པ། དགེ་རྒྱལ་སྟོང་
 གཉིས་ལ་ཁྲད་པར་མི་འདུག་གོ་ཟེར་བ་ལྟར་སྟེ་ཁྲུང་པོ་ཞིག་ལྟན་པ་མང་པོ་
 བྱས་པ་ན་ངའི་ཆོས་གོས་སྟེ་ཁོའི་ངོས་ནས་རྒྱུར་ཡིང་དེ་གྲུབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
 འཆར་ཡང་སྟོས་བཟོས་པ་ཡིན། ཁོའི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་འདྲ་
 འབྱུང་དགོས་རྒྱལ་ང་ཆོ་རྒྱས་ཡོད་ཆོ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མི་ཆོས་གོས་ཀྱི་མིང་
 ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བརྟན་ན་དེ་འདྲ་གང་ཡང་སྟེས་མི་ཡོང་པས། དེ་
 འདྲའི་རིགས་པའི་སྟོང་པ་ནས་བསམ་དགོས། སྟོན་རྒྱུད་པ་འདི་ལ་གྲུབ་པ་
 མཐོང་པ་མང་པོ་ཡོང་བས་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་ཤིག་ཀྱི་པ་ལ་བསྟེལ་ནས་
 ཡོད་པའི་བྱང་དུ་ཡོང་སྟེ་ང་ལ་ལྟ་བུའི་ཅིག་གནད་དགོས་ཞུས་པར། དགེ་
 བཤེས་དེས་རྒྱལ་གྱི་ཀྱང་ལ་ཕྱིར་མགོ་རྟེན་རྟེན་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར་བ་
 དེས་འདིའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར་བ་རེད། ཐལ་འབྱུར་བ་ཟེར་བ

དེས་འདིརི་ཉེང་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཅང་མེད་ཟེར་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ངས་ལྟ་བ་
 མེས་གི་མེད། གཅང་ན་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆས་རྒྱན་གྱི་སྒོ་བ་མ་རྒྱང་བ་རྒྱལ་
 ཆབ་པ་བྱ་བ་ཡོད་པ་རེད། བྱིད་རང་དེའི་ཅར་རྒྱག་གསུང་བ་ཉུར་ཁོང་གིས་
 བྱིན་ནས་ལྟ་བྱིད་ལྷས་པས། རྒྱང་པའི་རྒྱག་ལེན་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་
 བྱིད་ཚལ་ནས་ཞག་བདུན་བཞེས་བཅུག་ཉེ་ཉམས་རྟོགས་འབྱུང་དགོས་ལ།
 ཞག་བདུན་ན་ཡོང་མཁན་མ་རྒྱང་བ་དང་སྒྲ་མས་གསུངས་ནས། ཡི་དགའ་མ་
 བཟང་ཁོ་གཡང་ལ་མཆོངས་ཡོང་གསུངས་ནས་ཟུ་པ་གཉིས་མངགས་པས་ཁོ་
 རྒྱག་གི་རྒྱག་རང་ལ་འབམ་ནས་བཟུང་འདུག་ཟེར། སྒྲ་མའི་ཅར་ཤོག་བྱས་
 པས་ང་རྒྱག་གི་ཟེར་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུར་ནས་སྒྲ་མའི་ཅར་འོང་བ་དང་།
 སྒྲ་མས་བ་སྟེད་པའི་འཛིན་རྒྱལ་གསུངས་པས་དྲག་པ་དང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་
 ཆོས་ལྷིངས་སུ་ལྟ་བྱིད་གནང་བའི་ཆོ། རྩེ་མེས་རབ་མེང་གིས་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་
 ན་འཛིན་ནས་རྒྱང་བྱང་ཉེ་རྒྱག་གིས་ན་བཟའི་གོང་བར་འབམ་པ་དང་། རྩེས་
 བཞེན་ནས་བྱགས་མཉེས་མཉེས་མཛད་དེ། ལྷར་ཐང་པས་ཀྱན་རྩོམ་གོང་བ་
 ལ་བཞག་པ་རེད་གསུངས་ཏེ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གར་བའི་དོན་ཡིན།
 དེའང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་འཛིན་རྒྱལ་པ་འབྱུང་ཞིང་།
 རྟོན་ནས་གོམས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་རྟོན་ནམས་ལ་དབྱལ་
 པོས་གཉེར་རྟེན་ལྟ་བུའི་དགའ་སྟོ། དེའི་ཆོ་ནའང་སྟོད་འབྲུག་ལས།
 བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། ། ཞེས་སྟགས་ལྟར། དགག་བྱ་ངོས་
 ཟིན་པའི་རྒྱང་རྒྱལ་དེ་མ་ཤོར་བའི་རང་ནས་དེ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་གཅིག་དུ་བྲལ་
 སྟགས་ཀྱིས་དབྱུད་པ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱང་རྒྱལ་ཤོར་ནས་དབྱུད་ན་ཀྱན་རྩོམ་
 ལ་དབྱུད་པ་ཐལ་བའི་རྟོན་དུ་འབྱུར་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། བ་སྟེད་བདེན་ལ་
 རྩེ་པར་དབྱུད་མི་བྱ། ། ཞེས་དབྱུད་ཉེས་པས་ཆད་མཐར་འབྱུར་རོ། །
 ཡང་བྱམ་པའི་མཆུའང་བྱམ་པ་ཡིན། ལྟ་བའང་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ནི་བ་སྟེད་

བཤམ་པའི་སྒྲིང་པ་སྒྲིང་བྱས་ཏེ་ཆོ་བའི་སྒྲིང་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙམ་
གསུང་རབ་ལ་མ་སྦྱངས་པ་ཆོས་ཤེས་སྒྲིང་བས་དེ་འདྲ་མི་རུང་། དེར་མ་ཟད་ཕྱེ་
མདོ་ཆོས་ཀྱང་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཟེར་མདྲ་ཀྱང་འབྲུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར་
གསུངས་པ་ལྟར་འདི་པའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིགས་ནའང་མེད་དོ། ། དེ་ནས་
རིགས་པས་འཁོག་ལྷགས་ལ་བདག་ཕྱར་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལྷན་བཤམ་ཀྱང་
བདག་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་རིགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་པས་གོ་སྒྲིལ། བ་དད་འཁོག་
ཚུལ་འབྲུག་པ་ལས། གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། ། ཞེས་སོགས་
ལྟར། སྦྱིར་ར་དང་ཕྱར་པོ་བ་དད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་མདྲ་ཀྱང་། ར་ཆོའི་སྒྲིལ་
ར་དང་རའི་ཞེས་བ་དད་དུ་སྒྲར་བའི་སྒྲར་ཚུལ་འདི་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་
སྒྲར་ཚུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བ་སྒྲད་གཉིས་འདྲེས་ན་སྒྲིལ་འཇིང་ཉི་འཇོག་
མི་ཤེས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་སྒྲིལ་བ་དད་དུ་སྒྲར་བ་འདི་ལྟར་
གྲུབ་ན་བདེན་པའི་བ་དད་ཡིན་པས་ནམ་པ་ཀྱན་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བ་དད་དུ་
འབྱུར་དགོས། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དབྱེད་ནས་རང་གི་རོ་ཐོས་མ་གྲུབ་པར་
དེས་པ་ན། དེ་དང་པོ་རིབ་ཙམ་རིབ་ཙམ་རེ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་མ་གཏོགས་
རྒྱན་རིང་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ནམ་མཁའ་སྒྲིང་སར་ལྟ་བུའི་སྒྲར་བར་
འབྱུར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲར་བ་ཡིན་ཀྱི་གནས་ལྷགས་བསྒྲམ་པར་མི་འགྲོ་པས་
ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་འདྲ་ལ་རི་ཙམ་གནས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲན་
པའི་དུས་ན་ལྷག་སྦྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རིང་པོ་བཞག་ཉིང་འཇིན་བསྒྲམ་ནས་སྒྲན་པ་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་འདོད་དེ་དབྲུགས་བཟུང་ནས། སོ་བཅུ་གཉིས་ཉིང་དེ་
འཇིན་བསྒྲམས་ཏེ་ལངས་པ་ན་སྒྲ་ཅི་ཅིས་བཏོག་ནས་མགོ་བཅས་རྫོག་ལྟར་སང་
བ་མཐོང་བས་ཁྲོས་ནས་ཁྲག་རྒྱག་ཉི་ཤི་ནས་དཔུལ་བར་སྒྲིས་པར་མདོ་ཉིང་དེ་
འཇིན་རྒྱལ་པོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྟ་བ་ཕྱིས་སྦྱར་བའི་ཆོའང་དབང་
རྫོན་གྱིས་དྲན་ཙམ་རེ་བྱས་པས་ཆོག་ཀྱང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་དགག་བྱ་དེ་གྲུབ་

ན་འདི་འདྲ་ཡོད་དགོས་སྐྱེ་ལ་སྒྲུལ་དུ་མགོ་ནས་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྒྲུལ་དགོས།
 དེའི་རྒྱུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲུལ་པ་སྒྲུ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པར། གཅིག་གི་
 རྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། ། ཞེས་སྟགས་སྟར། རྟོང་གཞི་སྒྲུས་ཅམ་ལས་རྩ་བ་
 ལ་བྱུང་མེད། འདི་འདྲ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལྷགས་སྟེ་ལ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་མཐའ་
 གཞན་ཆོད་བདག་མེད་གཉིས་མི་འདྲ་བས་རིགས་པའང་གཏན་མི་འདྲོ། །
 དེ་ལ་འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ལ་བྱེད་ན། སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་
 རྟོང་དོད་རྒྱུ་ཞེས་པ་གཟུང་བ་ལ་འབྲུག་པས་ཡིད་སྟོན་ཀྱི་པའི་སྤྲོད་ལུ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཅེས་མངོན་པ་མངོད་སྟགས་ནས་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ར་ཞེས་
 པ་འཛིན་པ་ལ་འབྲུག་པས་དགེ་བཅུའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རན་འགྲོ་ལས་འཛིན་
 པས་ཆོས་དང་། མི་དགེ་པ་ཆོས་མེད་དུ་བཤད་པ་སྟེ་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་
 ར་ཡིར་བྱ་རྒྱུའི་ལུང་པོ་ལྟ་དང་ར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་སྒྲུ་མ་ལ་བྱ་དགོས། དེའི་
 རྟོང་དུ་གནད་བཞི་སྟགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འཕེབས་རྒྱལ་སྟར་བཤད་པ་དང་བྱུང་
 མེད། འདི་ལ་དྲགས་པ་འདི་ཡོད་དེ་རང་རྩོས་ནས་མེད་བྱས་ན་ཆད་མཐར་
 འགྲོ་ཉིན་འབྲུག་པས། རྟོག་བཏགས་མ་ཡིན་པར་ཞེས་སྦྱར་དགོས་སམ་སྒྲུལ་
 བ། དེ་འདྲ་བྱས་ན་མ་ཡིན་དགག་དུ་འགྲོ་ལ། འདིར་ནི་རང་རྩོས་ནས་ཡོད་
 བ་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་ཡོད་རྒྱལ་མི་འབྲུག་སྒྲུལ་དུ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དེ་ཀ་ཁོ་ན་
 འཆར་དགོས་པས་སྦྱོབ་པ་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་བསྦྱོབ་མི་ཉུང་། འདི་སྟོ་
 ལ་མ་ཤོང་བའི་དོན་བྱ་པ་སྟགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སྟགས་ལ་རང་རྟོང་རན་
 པ་དེ་ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་གི་ཆོས་ཉིད་སྦྱོབ་པ་རང་
 དབང་པ་ཞིག་ཁས་སྤངས་པ་འདི་སྟེ་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་ནོ། ། རང་ཆོས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་ཞེས་ཁ་ན་བའི་བར་ལ་སྦྱས་ཀྱང་གནད་འདི་འདྲ་
 ཤེས་པ་ལ་མ་པན་ན་ནམ་ཡང་དགོས་པ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྟར་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱལ་སྒྲུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲུབས་

འདིར་བཤད་པ་ཅི་ཡིན། ཉན་རང་ཆོས་ཀྱང་འདི་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
གནད་འདི་གོ་བ་ལ་ཙ་མེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་ཆོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གོ་
དགོས། དེའང་ཉན་རང་རྣམས་རང་དོན་དུ་ཉན་མངས་ཅམ་ཞིག་སྤང་
འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གནད་བཞི་ཅམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲམ་པས་ཆོག་པ་
ཡིན། དེ་ལ་ཙ་མེས་ནས་དུས་བརྟགས་པ། རྩེ་འགག་བརྟགས་པ། འཕྲོ་
འོང་བརྟགས་པ། བྱ་བྱེད་བརྟགས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པ་དེ་མི་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ལ་
ཨ་འཐས་སུ་སོང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་འདི་དུངས་འབྱེན་པ་
ལ། རིགས་པའང་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བསམ་དགོས་པས། ཙ་འབྱུག་
སོགས་ན་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི་ཚུད་ཆེ་ལག་བརྟེན་པའི་ཡན་
ལག་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྒྱབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་མི་མཁོ་བསམ་མི་རུང་། དེ་
འདྲའི་དོགས་པ་སྒྲིལ་དོགས་ནས་ཟླ་བས། བསྟན་ཆོས་ལས་དཔུང་ཚུད་ལ་
ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཇད་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་
པའི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་དཔུང་དགོས་ཤིང་དེའང་ཐང་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་
དང་ཡང་དུ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ་
འབྲུངས་ཅམ་ནས་སྒོ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པས་མཁས་གྲུབ་ལྟ་དབང་བའི་སྒྲིབ་ར་
གྲགས་ཤིང་མཚན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཅེས་ཐོགས་པ། དེ་དགྲང་ལོ་བཅུ་བདུན་
གྱི་དུས་ན་ངམ་རིང་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བོ་དོང་སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
གྱིས་ས་པཎ་གྱི་རིགས་གཉིར་བཀག་པའི་ཆོ། བྱང་གི་རིགས་ལྟན་གྱི་བརྒྱད་
པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེ་དག་དཔང་པོར་
བྱས་ཏེ་བཙན་པས། བོ་དོང་བས་སྐབས་ཤིག་ན་རྒྱ་ལས་མ་སྒྲིལ་པའི་འདུས་
བྱས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ནས་ཁ་སྒྲིངས་ཏེ། དེ་གྲུབ་མཐའི་ནང་འགལ་
རེད་གསུངས་ནས་ཁ་སྐུ་འཐོགས་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ལས་མ་སྒྲིལ་པའི་

འདུས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མདོ་ལྗེ་པའི་ནང་འགལ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་སྤྱོད་
 འཇོགས་པའི་ལས་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ། ད་ལྟ་ལྗེ་བདུན་ཡིད་
 གྱི་ཐུན་སེལ་པལ་ཆེར་དེ་དུས་གྱི་ཚད་ཚུལ་མཁས་པ་ནམས་གྱིས་ཟིན་བྲིས་བྱས་
 པ་ལ་ཐྱིས་སྤྱོད་བྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན། སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོད་དུས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 རིགས་པ་ཡོད་པས་ཐུབ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རྩལ་དུ་སོན་སྟམ་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 རྒྱུ་དང་མཁའ་བ་ན་བྱེ་མའི་འཆར་བུ་ལྟར་ཞིག་འགྲོ་བ་ཤིས་ལྟར་དུ་འདུག་ཅེས་
 མཁས་ཐུབ་རྒྱུ་དང་མཁའ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་བཟུང་འཇམ་པའི་
 དབྱུངས་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་ཆོས་མ་སྤྱོད་པར་དབྱུང་པ་ཡང་ཡང་གྱིས་གསུངས་པས།
 རྒྱུ་ཚུལ་མཁས་དགོས། དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་དུ་བརྒྱུངས་པས་རང་སྟོབས་
 གྱིས་རྒྱུ་ཚུལ་ཐོབ་དུ་སྤྱོད་པ་ཆེ་ལམ་སྤྱོད་ཤིང་ལྟར་ལྟར་བ་འབྱུང་ངོ་། ། སྤྱོད་ཤིང་ནི་
 འདུལ་བ་ལྟར་ལས་ཀྱང་པོ་ཞིག་ལ་རབ་རིབ་ལྷགས་པས་ཟས་ལ་སྤྱོད་པར་
 འབྱུལ་བའི་ཐུན་གྱིས་སྤྱོད་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་དང་འདྲ་ཚུལ་ཀྱང་པོ་ལ་
 སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་པར་བཏགས་གྱི་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱང་། དེ་དོན་གྱི་དོན་ནས་མཆོད་པ་མཆོད་
 སྤྱོད་གྱིས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་མཉམ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀར་བསྟོན་པས་
 དབྱུང་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་པའི་གནས་ཆ་དང་ཤིན་ཐུངས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་
 བྱོན་དུ་འཕྲོས་པ་ཡིན། འདི་ལ་ཉི་ཤི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞི། རྒྱ་
 ཀར་ན་མེ་ལྷགས་མཆོད་པས་སྤྱོད་ཤིང་ཐུང་པའི་ཤིང་པོ་ལ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་གཉིས།
 ཐུང་ན་མེ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟར་མཆོད་པས་གྱི་མཆོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 རོ། ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟོན་ནམས་གྱི་ཆོགས་སྤྱོད་པ་ཆེ་དང་ལ་མ་བྱལ་
 བའི་སྤྱོད་ནས། ས་སོ་སོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཐུས་ཤོང་མ་ཤོང་མར་འཕྲོས་ཉི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་གྲུ་མ་
 དམ་པ་དམིགས་པ་མཆོད་པའི་བྱུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། སྤྱོད་བརྒྱུད་
 བསྟོན་པའི་མངའ་བདག་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ཤིས་རྒྱལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོས་དག་

འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་ཚོགས་ཚོས་སྤྱུལ་པ་ན། ཉེན་སྲ་བྱིར་ཐོར་བྱར་
གསུང་བ་རྣམས་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བསྐྱས་ཤིང་ཚོགས་བྱིངས་ཞལ་ནས་རི་ལྷོར་བྱང་བ་
སྤྲེལ་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ། དམ་པ་གང་གི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་ཐོར་ལེན་པའི་བཅུན་པ་
ཚོས་འཛིན་པ་དང་སྤྲོ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་དགེ་བ་ཅན། དཀོན་
མཚོག་བསྟན་པའི་སྤྲོན་མེས་རང་ལོ་ཉེར་བཞི་བ་ལ་ལྷ་ལྷན་སྤྱུལ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་སྟེ་དབབ་དུ་བྱིས་པའོ། ། འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྟོང་
པོ་སྤྱོགས་དུས་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པར་བྱར་ཅིག ། ལྷ་སྤྱུལ་ཡབ་སྐུས་བཞེད་དགོངས་
པར་འོ་བཅུད། ། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཉམས་སྦྱང་ལྷོར་སྤྲོན་པའི། །
ལེགས་བཤད་སྤྱང་སྟེའི་དོག་པ་སྤེལ་བ་ཡིས། ། འགྲོ་ཀྱན་ཟག་མེད་དགའ་
བས་ཚུལ་བྱར་ཅིག ། ཅེས་པ་འདི་འང་ལྷ་ལྷ་སྤྲོ་མོག་ནས་དད་བཙོན་
ལྷན་པ་དཀོན་མཚོག་དགར་བས་ཡོན་སྤྱར་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཚེ་བྱིས་
པའོ། ། ། །

༡༡། | ཉེན་འབྱེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལྷང་རིགས་བང་ མཛོད་ཅེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། |

ན་མོ་མཆུ་རྒྱུ་ཡ། སྤིང་གསུམ་འཛིན་མའི་ཁྱོད་ལས་རབ་འཕགས་
 གྲང་། | ཞི་བའི་མཁའ་ལ་ཞེན་པའི་གནས་མེད་པ། | སྒྲིང་གུའི་མགོན་ཏུ་
 བཅེ་བའི་ཁྲིང་འཁོར་མཁན། | མི་བསྐྱོད་དགེས་བཞད་རྩི་རྩེ་གཙུག་གིས་
 མཆོད། | གཏི་ལུག་ལུན་སེལ་སྒྲིག་འབྱེང་ཏུ་བ་ཅན། | མཐར་འཛིན་
 འཆིང་བརྒྱ་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་ཆེ། | ཉེན་འབྱུང་སྟངས་པར་གཟིགས་པའི་
 མཉམ་ཉིད་སྒྲོ། | དམར་སེར་འོད་ཏུ་འབར་བ་དེ་ལ་འདུད། | འཇམ་
 དབྱངས་མཐུན་པ་སྒྲ་ཤེལ་བདུད་ཅིའི་གཉེན། | གཞུང་ལྷགས་གདེངས་ཅན་
 བྱེ་བ་རྩལ་བའི་གནས། | རིགས་ལམ་རྒྱ་ཐོའི་འབྲི་ཤིང་རྩལ་གར་ཅན། |
 ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོའི་དགའ་སྟོན་དེང་འདིར་སྤེལ། | སྒྲག་ཏུམ་སྒྲིག་ལྟར་
 གཡོ་བའི་ཆེ་འདི་སྒྲ། | འཁྱོར་ཡང་མི་རིང་ཏུན་པའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར། | བནྟ་
 དཀའ་ཕྱི་མའི་འཐའ་དེ་རྒྱང་རིང་བས། | རྣམ་གྲོལ་ཁྱུར་ནི་སྒོས་པས་འདིར་
 ཞུགས་ཤིག | འདིར་ཞི་བ་མཆོག་གི་སྒྲ་གཅིག་ཏུ་སྟངས་པའི་དེ་ཉིད་མཐའ་
 བལ་ཉེན་འབྱུང་གི་དཀའ་གནད་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། འཕྲོས་སྐྱུར་མཐའ་
 དབྱད་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེད་སྤེས་སྒྲགས་རྒྱང་བ་གཉིས་
 ལས་འཕྲོས། འཕྲོས་རྒྱལ་ནི་སྐྱུར་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེད་སྤེས་ལ་མཐོང་ཅེ་ལ་དབང་

བའི་ཕྱིར་བསྐྱེལ་པ་དང་། མོད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུར་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་
 མོད་ཀྱི་ལས་གཉིས་པ་ནས་འཇུག་པར་གསེར་འཕྲེང་དང་། འཇུག་པ་ནས་
 འཇུག་པར་ནཱ་བཤད་གསུངས་སོ། ། འཇུག་ཚན་འཇུག་གི་མཛོང་ཆེ་ཡང་དང་།
 ཤིའི་མེང་གི་ནཱ་བསྐྱེལ་སྤྱི་མོད་ཀྱི། འདིར་མཛོང་སྤང་གི་འཇིགས་པ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱགས་ནས། མེང་
 གི་ནཱ་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་བ་མཛོང་ལམ་ནཱ་གྲོལ་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་
 རྒྱུ་མོབ་དུ་ཀྱན་བྱང་གི་ཉེན་འབྱེལ་ལྷགས་བཞིར་བསྐྱེལ་ཚུལ་འཆད་པར།
 ཉེན་ཅིང་འབྱེལ་འབྱུང་ཞེས་སྐད་ཀྱི་གཞུང་འདི་བྱང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
 གསེར་འཕྲེང་ལས། འདིའི་རྒྱུ་མོབ་སྐྱེལ་ལམ་དུ་ཤེར་སྐྱོན་ལས་བཤད་པ་
 གཞུང་གཞན་དང་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་དང་མཐུན་པར་
 བཤད་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་མཛོད་པ་མིན་ཏེ། ནཱ་བཤད་ལས། འདིར་
 བཤད་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཤེས་མཛོང་གིས་
 བལྟས་ནས་འདེམ་བཤད་པར་བྱ་བའི་མཛོང་ལམ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྱེལ་པར། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེལ་པར་བྱེད་
 རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཉེན་འབྱེལ་མཉམ་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་བསྐྱེལ་པའི་དོན་མིན་
 གྱི། མཛོང་ཆེ་དེ་ཉིད་མཉམ་བཞག་དུ་དོན་དམ་ལ་རྟོག་པའི་སྐྱོན་ནས་བསྐྱེལ་
 པར་མ་ཟད། རྒྱུ་མོབ་དུ་ཉེན་འབྱེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐྱོན་ནས་བསྐྱེལ་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱུར་པ་ནི། བྱང་སེམས་མཛོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་
 གྱིས་ཉེན་འབྱེལ་སྐྱེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་སྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་
 སྐད་སྐད་ལྷགས་འབྱུང་དང་། མ་ཤི་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་སྐད་སྐད་ལྷགས་སྐྱེ་ཀྱན་
 ཉེན་གྱི་གཉིས་དང་། གཉེན་པོ་འཕགས་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱོག་མའི་མ་རིག་པ་
 མི་འབྱུང་བས། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་གསར་བསགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་

ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་ལྷན་མ་རྣམས་མི་འབྲུག་པ་ལྷགས་འབྲུང་དང་། དེ་
དག་གི་ཁྱི་མ་ཁྱི་མ་ཐུ་མ་ལ་རག་ལས་པ་རྣམས་བྱང་གི་ལྷགས་ལྷན་ཉི་ཤེས་བཞེས་བསྐྱམ་
པའི་ཁྱིར། སྐྱམ་ཚུལ་དེར་མ་ངེས་ཏེ། སྤྱི་བ་ལྷན་བསམ་རབ་དཀར་དང་།
ལམ་རིམ་ལྟར་རྒྱང་དུ་དངོས་སམ་བྱུང་མོང་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་སྐབས་ངན་འགྲོའི་རྒྱལ་
བཟལ་སྤྱང་བའི་ཁྱིར་དུ། ཡན་ལག་དང་པོ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་
པའི་དབང་གིས་བསྟན་ནམས་མ་ཡིན་པ་གསུལ་ཚུལ་སྟགས་དེའི་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས། འབྲིང་གིས་བདག་དུ་ཞེན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་འཁོར་
བར་འཁོར་ཚུལ་དང་། ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་འཁོར་ཚུལ་བསམ་ཉེ་ཉིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཁྱིར། འདིས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱམ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་སྟ། རྟོན་
དམ་དང་ཀྱན་རྩོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱམ་ཚུལ་ཡང་ས་ལྗང་བའི་མདོ་ལས།
སྟུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཉག་པ་དང་། སྟུག་མེད་པ་ཞེས་སྟགས་
ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་ཐུ་མ་ཐ་སྟོད་ཐུ་མོ་ལ་སྒྲུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
རྒྱང་བར་བསྐྱམ་ན་ཆད་མཐར་འགྲོ་བས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་
དགོས་པར་ཀ་ཤིས་བཤད་པས་སོ། ། ཨ་ཟུས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་
འགག་པ་སྟགས་ཀྱན་ཉིན་ལྷགས་ལྷན་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་ཆོད་རྣམས་བྱང་
ལྷགས་མ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བས་གསེར་འབྲིང་ལས་བཀག་ཅིང་། ལྷས་ཐིན་ཡང་མི་
རུང་ཉི་རང་རྒྱ་རང་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་འགག་མ་ཐག་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་
བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། འགག་པའི་རྟོན་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་ན་མི་རིགས་
ཏེ། འཕང་འབྲས་རྣམས་སྤྱི་སྟགས་ཀྱི་རྗེས་སྟ་སྤངས་དགོས་པའི་ཁྱིར། དེ་
ལ་རྣམས་བྱང་གི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། འདི་སྤར་ཡོད་འགག་པ་མི་
བྱེད་པའི་ཁྱིར། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ནོ། ། རྟོན་ཀྱང་རྣམས་བྱང་གི་
རྟེན་འབྲེལ་དེའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་

ཆོགས་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཉོན་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ། དེ་ལྟར་སྒྲམ་
 ཚུལ་བཞིན་སྟེ་བ་ཡང་། སྟེ་ཆ་གཉིས་སྟུག་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འབྲས་
 བུའི་ཆ་ནས་ལྷགས་སྟུག་གཉིས་ཀྱིས་སྟུག་བདེན་དང་འགོག་བདེན། གཞན་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆ་ནས་སེམས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་ལ་མཁས་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཆ་
 མེན་ས་བཟུང་སྟེ་ལྷགས་ལས་བསྒྲག་པའི་གོ་རིམས་སུ་བཞུན་ཅེ་ན། བདེན་
 པའི་ཚུལ་བཞུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟེ་བ་དང་ཆ་མེ་ནི་སྟུག་
 བསྐལ་གྱི་བདེན་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་
 འདིའི་དོན་དུ་བསམས་ཏེ། ཀུན་བདུས་འབྲེལ་པར། ཆ་མེ། ཆ་མེ་ཀུན་
 འབྱུང་། ཆ་མེ་འགོག་པ། ཆ་མེ་འགོག་པ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ། ཞེས་ཆ་མེ་
 གཅིག་སུ་ཡང་བདེན་བཞིན་སྟུར་བ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཐའ་དབུད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནཱ་བཞག་སྟུར་བཞུན་
 པ་དང་། ཀུན་ཉོན་སྟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 སྔ་ལ་མཆན་གྱིད། དབྱེ་བ། འདོད་ཚུལ་གསུམ།

དང་སྔ་ནི། རང་གི་འདོགས་བྱེད་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་
 མཆན་གྱིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐད་དོད་སྔ་རྒྱ་ཆ་ས་སུ་དྲུང་ཞེས་འབྱུང་
 བས་སྔ་རྒྱ་ཞེས་པ་ཉེར་བསྟུར་གྱི་དབང་གིས་དུ་མར་འབྱུག་ཏེ། སྔ་རྒྱ་མཐུ་ཞེས་
 པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོས་པའམ་སོ་སོ་ལ་འབྱུག་པས་སོ་སོ་མཐར་བར་བསྟུར་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་རྟ་རྟ་དང་སྐད་ན་མཆོད་པ། བརྟ་དང་སྐད་ན་འབྲེལ་བ་ལ་
 འབྱུག་ཅིང་། འདིར་ཡི་རྟི་དང་སྐད་པས་སྐད་སྟོས་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ལ་
 འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ས་སུ་དྲུང་ཞེས་འབྱུང་བ་སྟེ་བྱུང་བ་དང་འདུས་བྱས་ལ་སྟུར་
 བ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་འབྱུག་ཅིང་། དེ་མ་བཞུན་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་མི་སྟུགས་
 པས། ཁ་ཅིག་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་གྱིད་

དུ་འདོད་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདུ་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དང་
 འདྲ་སྟེ། ཉེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཉེན་འབྱུང་ཞེས་པའི་བྱར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་སྤྱིའི་དོན་སྟོགས་རེ་ལ་སྦྱར་ཆོག་ན་མཉན་སྟོས་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་
 བས་དེ་ལྟར་སྦྱར་དགོས་ལ། དེ་ནི་ལྷན་ལུན་དང་ཆེ་སྒྲི་དང་ལྷན་ཅིག་
 གནས་པའི་རྟ་སྤང་སྟགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པས། རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་
 གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག བྱ་རྒྱུ་སྦྱར་བྱས་
 བས་རྒྱ་སྟོ་སྟོ་ལས་སྟོ་སྟོར་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་ཀྱང་གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱར་དུ་མེད་
 པས་རང་ལུགས་ནི་གཟུགས་སྟགས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྦྱི་འགག་མཉམ་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་གསུངས་ཏེ། ཞིབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་སྟེ་མའི་
 གསུང་ལ་ལྟོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འདུས་མ་བྱས་དང་། འདུས་བྱས་ཉེན་འབྱུང་
 གཉིས། རང་རྒྱ་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་འདོགས་བྱེད་ལ་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་སྒྲ་མའི་
 མཆན་ཉིད། རྟེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཕྱི་མའི་མཆན་ཉིད། རྟེན་
 གསུམ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་།
 འདི་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྦྱི་སྟེ། འདི་ལྟར་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད།
 ཅས་སྟགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུན་བརྟུས་ལས། མཆན་ཉིད་ངེ་ལྟ་བུ་ཞི་
 བ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། ལུས་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་
 རིམ་པར་བཀྲལ་ཏེ། ཆངས་པ་དང་། དབང་ཕྱག་དང་། བྱ་འཇུག་པ་
 ལྟར། ལྟ་དེ་དག་གི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་ལས་བྱུང་བར་ལྟ་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ།
 སྦྱིར་རྒྱ་རྟེན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབས་བྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། སྦྱོ་སྟོན་དུ་བཏང་
 བས་རང་དགར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་ཅེས་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་བཞུན། དེ་
 དག་གིས་ལྟ་རྟག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལས་སྦྱི་བར་

འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་སྐྱེན་བཟུང་ཏེ། སྐྱེན་ཡིན་ན་རང་ཉིད་
 གྲང་རྒྱ་ལས་སྒོ་བྱར་དུ་སྐྱེས་ཤིང་དུས་གཉིས་པར་འགག་ནས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་
 དགོས་ཀྱི། རྟག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རྟག་དུ་སྐྱེད་པའམ་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱབས་མི་
 འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་རྒྱ་མེད་དང་བུམ་ཟེ་མང་པོས་རྒྱ་
 འབྲས་འཆལ་བར་སྒྲ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་གང་ཡིན་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་
 ཅད་མི་འབྱུང་སྟེ། འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་རང་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་དགོས་ཞེས་རྒྱས་པའི་
 སྐྱེན་བཟུང་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིའི་དོན་མཛོད་འབྲེལ་ལས། མ་རིག་པ་ཡོད་
 བ་འདུ་བྱེད་འབྱུང་དེ་ལས་ལྷག་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་།
 རྩོན་མཐའི་གཉིས་ལས་པར་གྱི་བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཕྱི་མཐའི་གཉིས་སྐྱེ་བ་
 ཆེ་བརྒྱད་པ་དང་། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་འབྱུང་ཞིང་ལྷག་མ་
 བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཐུར་བ་སྟེ་གསུམ་བཤད་ཀྱང་གསུམ་ཀ་མི་
 འཐད་དེ། མ་རིག་པའི་སྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སྐྱགས་དང་རྣྪས་ཤིང་ཕྱིའི་
 རྟེན་འབྱུང་ལ་ཐུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སའི་དངོས་གཞིར་མ་རིག་པའི་ས་
 བོན་ཡོད་ན་མདོན་ཐུར་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེ་སྐྱེས་ན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུར་རོ།
 ས་ལུ་ཐུང་བའི་མདོར་སྐྱེ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་མཆན་ཉིད་ལྟས་བཤད་དེ།
 རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་
 དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྟག་པ་རིལ་པོ་གཅིག་ཕུ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་
 མི་རྟག་པ་དུ་མའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། བདག་ལྟ་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་བདག་མེད་པར་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱས་མེད་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་
 བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པའི་སྐྱེན་ལས་འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། དབང་
 ཐུག་སྐྱགས་ཀྱི་གཡོ་བ་ལས་ཐུང་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པའི་སྐྱེན་ལས་
 འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱང་དབང་ཐུག་གི་

ཚལ་བ་ལས་བྱང་བ་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། ། དེ་དག་སྟོན་པར། ས་ལྷ་
 རྒྱང་བའི་མདོ་ལས། ཅིའི་མྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 སྤྲུལ་པ། རྒྱ་དང་བཅས་སྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་བྱ་ཡི། རྒྱ་མེད་སྟེན་མེད་པ་ལ་
 རི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའི་མྱིར། འདིར་ཡང་འདུས་བྱས་
 རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་འདིར་གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་
 འབྱུང་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་མྱིར། ཅ་ཤེས་ལས། གང་མྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་
 ཡིན་པའི། ། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ། དེའི་མྱིར་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི།
 ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར།

གསུམ་པ་འདོད་ཚུལ་ནི། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། བྱ་རྣམས་བ་
 རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཆོས་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་ཞེས་དང་། རིགས་
 པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར། ལུ་སྟེགས་ཅན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ཞེས་སྐགས་ལྟར་གཞན་ཕྱི་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མི་འདོད་ལ།
 དེར་མ་ཟད་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་དེ། བྱ་རྣམས་བརྟུན་པས་ཚད་ཚུལ་
 མཛོད་འབྲེལ་གནས་གསུམ་པ་ལས། གལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་སྟོན་རྣམས་ན། །
 སྤང་ན་མེད་མྱིར་རུང་མ་ཡིན། ། ཞེས་མེད་པ་སྤང་པར་མི་རུང་ཞིང་། །
 ཡོད་པ་སྤང་རྗེས་འབྱུང་བ་མི་དགོས་པར་སྤྲོ་བའི་མྱིར་རོ། ། རང་ཕྱི་དངོས་སྤྲོ་
 བ་ནི། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཕྱི་པ་གཞན་དག་ན་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་། མ་བྱང་ཡང་རུང་། ཆོས་འདི་ནི་གནས་པ་ཁོ་ནའོ།
 ཞེས་པ་ལྟར་ཡོད་སྤྲོ་བ་དུན་གྱི་ནང་ཆོན་ས་སྟོན་ཕྱི་པ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་
 པར་འདོད་ཀྱང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པས་བདེན་
 མེད་སྤྲོ་བ་པ་ལ་འགལ་རྟགས་སུ་སྤྲོའོ། ། རྣམ་བུར་སྟོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡིན་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་

བཟོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ། གནས་སྐབས་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ། རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་བསྐྱེན་ནས་བཞེར་བཤད་ལ།
 ཆོས་མངོན་པ་ལས་དེའི་སྤྱིང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཏེ་དུག་བཤད་
 ཏོ། ། དང་པོ་ནི། མེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་
 ཆ་ལ་རྒྱགས་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྟོག་གཅོད་
 པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱིང་ས་པ་ནི་མ་རིག་པ། ལས་དེ་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་
 པ་དེ་འདུ་བྱེད། དེ་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་སེམས་དེ་ནམ་མེས། ཕྱང་པོ་གཞན་
 བཞེན་མིང་གཟུགས། དབང་པོ་དུག་ནི་སྐྱེ་མཆེད། དེ་ཡུལ་དང་ཐུད་པ་
 རེག་པ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ཆོར་པ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆགས་པ་ནི་སྤྱིང་པ།
 དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྩོ་ཆ་མེད་པ་སྟགས་ལེན་པ། ལུས་ལས་དངོས་གཞི་ནི་
 སྤྱིང་པ། དེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ། སྐྱེན་པ་དང་ཞིག་པ་ཆ་མེར་འདོད་པ་མཛོད་
 འབྲེལ་སྟགས་དུ་མར་གསུངས་པས། སྐྱེ་ཆ་མ་གཏོགས་དུས་མཉམ་མོ། ། ཁ་
 ཅིག་སྟོག་གཅོད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཅེས་དང་། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ཆགས་པ་ནི་ལེན་པ། ལས་དེ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་ཐུར་པ་སྤྱིང་པ་ཞེས་བཤད་
 པ་ནི་གོང་མའི་ཤན་ཞུགས་པའི་གཏམ་མོ། ། གནས་སྐབས་པ་ནི། ཡན་ལག་
 དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོས་བསྐྱེས་པའི་གཟུགས་
 སྟགས་ཕྱང་པོ་ལྡ་ལ་འཛོག་སྟེ། འཁོར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་འཕྱོན་ཞེས་གྲགས་པ་
 ལྟར་སྟག་མའི་མ་རིག་པ་མངོན་དུ་ཐུར་དུས་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱེས་པའི་གཟུགས་
 སྟགས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ས་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆེ་གསུམ་ལ་
 ཐུར་ཏེ། སྐྱེས་ནས་སྤྱང་འཐུར་གྱི་ལས་དབང་གིས་སྤྱང་ས་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཆེ་ཡོངས་རྒྱགས་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཛོལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན།
 རྒྱན་ཞུགས་སྟབས་པའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དང་ཆར་

གཅིག་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཁྲུག་དགོས་ཤིང་། དེའི་
 དང་པོ་གཉིས་ཕྱིར་འོང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དང་ཆར་གཅིག་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པས་ལྷགས་འདིར་དེ་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ས་དེའི་མ་
 རིག་པ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྐྱེ་མའི་མ་རིག་པ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འཛིན་ཚུལ་ ཅན་གྱི་ཉན་མོངས་ནི་མཐོང་སྤངས་ཡིན་ཞིང་།
 འཕགས་པ་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ལས་གསར་བསགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་
 སྤང་ལས། འདི་ལ་མཛོད་པ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ལ་གོང་མའི་ཉན་མོངས་ཡོད་
 པས། ས་གོང་མའི་ཉན་མོངས་གང་ཡོད་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་
 སྐྱེས་པར་འདོད་ཀྱང་། ཞེས་དང་། མཛོད་པ་ལྟར་ན། ས་དེ་དང་དེར་
 སྐྱེ་བའི་ཉན་མོངས་མ་སྤང་ན་འཕགས་པས་ཀྱང་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ལས་འཕེན་པར་འདོད་པ་འདྲའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ལེན་
 འདི་གཉིས་ལས་གསར་གསོགས་ཀྱི་ཀྱན་སྤྲོད་ཡིན་པས། སྐྱབ་མཐའ་གོང་མ་
 ལྟར་སྤར་བསགས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་མིན་ཏེ། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བྱུང་
 ཟིན་ཅིང་། ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དུས་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མའི་
 འདུ་བྱེད་དེ་སྤྲོ་མའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། མ་རིག་ཉན་
 མོངས་སྤྲོ་གནས་སྐབས། ། འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྤྲོ་ལས་ཀྱི། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆེ་དང་པོ་ལ་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་། བར་བ་ལ་
 བརྒྱད། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་འབྲུང་ཉེ། མཛོད་ལས། སྤྲོ་དང་ཕྱི་མཐར་
 གཉིས་གཉིས་དང་། ། བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། ། བར་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། རྒྱུ་མེད་
 མཆམས་སྤྲོ་སྤང་པོ་ཡིན། ། མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། ། སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། ། དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། ། རིག་པ་
 བདེ་སྐྱེག་ལ་སྐྱེས་ཀྱི། ། རྒྱ་མེས་རུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། ། ཆར་འབྲིགས་ཚུན་

ཆད་མེད་པ་ནི། ། ཡངས་སྤྱོད་འབྲིགས་པ་ཆགས་ཅན་གྱིས། ། ཉེ་བར་ལེན་
 པ་ཡངས་སྤྱོད་རྣམས། ། ཐོབ་པར་བྱ་མྱེར་ཡངས་རྒྱག་པ། ། དེ་མིན་འབྲས་
 བྱ་འབྱར་འབྱར་པའི། ། ལས་བྱེད་དེ་ནི་མིན་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།
 ཆོ་གསུམ་པ་མྱེར་མི་འང་གི་སྒྲེ་བ་དེར་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་མ་ཐག་པའི་ཡུང་པོ་
 ལྟ་མྱེར་འོང་སྒྲེ་བ་འཕེན་བྱེད་དང་ཆར་གཅིག་ཀྱང་ཡིན། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་
 གྱི་ཉིན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་གསུམ་པར་མི་རུང་
 རྟེ། བརྒྱ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་མྱེར། དེ་བཞིན་དུ་མྱེ་མའི་མིང་གཟུགས་ནས་
 ཆར་བའི་བར་ཀྱང་ཆོ་བར་མའི་ཆ་ཤི་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཉིང་མཆམས་
 སྤྱར་བ་སྒྲེ་བ་ཡིན། ། ཆར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར།
 དེ་ལྟར་ལས་རང་རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་མྱེད་ལེན་སྐགས་ལས་དེས་རྣམ་སྒྲིན་
 འབྲེན་པའི་སྐགས་སུ་མི་འང་ཞིང་། སྒྲེ་ཆ་གཉིས་ཀྱང་ལས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་མ་
 ཡིན་པས། ཆར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་གཉིས་རྒྱ་དང་།
 དེ་ནས་ལྷ་འབྲས་བྲ། མྱེད་སྐགས་གསུམ་རྒྱ་དང་། སྒྲེ་ཆ་གཉིས་འབྲས་བྲར་
 བྲས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཆར་རེ་རེས་ཀྱང་འཁོར་རྒྱལ་ཆ་ཆར་རེ་རྒྱགས་པར་འདོད་དོ།
 རྒྱན་ཆགས་པ་ནི། ཆོ་གསུམ་གྱི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ལ་བཞག་པ་ལྟེ་དོན་ལྷ་མ་དང་
 འབྲེལ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བསྟུ། རྒྱན་དུ་
 འབྱར་རྒྱལ། བྱེད་ལས། ཆོ་དུ་ལ་རྒྱགས། ས་མཚུངས། བསྐྱམ་རྒྱལ།
 སྐྱམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བརྒྱད།

དང་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ་དེ། སྐབས་འདིར་
 བརྒྱན་གྱི་ཉིན་འབྱུང་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་སྐྱེ་སྐྱེའི་དབྱེ་
 བ་དང་། བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ། འཕངས་པའི་
 འབྲས་བྲ། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ། ཡུབ་པའི་འབྲས་བྲ་བཤད་པ་བཞི། དང་

སྔ་ལ་གསུམ་ལས། མ་རིག་པ་བཤད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྒྲངས་གསུམ།
 དང་སྔོན། ཁ་ཅིག་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་མི་
 འབད་དེ། ལས་འབྲས་སྤ་མོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་
 མོངས་ཅན་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པ་ཏུ་མ་དག་བཅོམ་གཉིས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་དྲུག་
 གསུམ་ནང་ཆན་གྱི་གཉི་ལྷག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་འདིས་ཁྱེད་ཉེ།
 དྲུག་གསུམ་ཙ་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་
 རླུ་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུགས་ལ་མ་རིག་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འཛིན་ལྟ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་སྒྲུགས་མྱོད་སྒྲུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་
 ཉེ། བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་
 མཚུངས་ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པའི་སྒྲུགས་མྱོད་སྒྲུགས་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཙ་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་བཏུས་ལས། སྒྲུགས་པ་དང་མྱོད་
 པ་དང་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཡང་དང་མྱོད་
 པའི་རྒྱའི་བྱད་པར་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས། ཡང་སྟག་ཁོ་ན་རེ། འཛིན་ལྟ་མ་
 རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་ལྟ་པ་དང་། ལྟ་
 མིན་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་དགྲུགས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། ས་ལྟ་
 རྒྱང་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་དྲུག་སྔ་འདི་དག་
 ཉིད་གཅིག་ཕྱར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རིལ་ཕོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཉག་པར་
 འདུ་ཤེས་པ་དང་། བརྟན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེར་བྱག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། ང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུགས་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་རྣམས་པ་འདི་ནི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ།
 ཞེས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོག་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ལྟ་རོས་

བཟུང་ཞིང་། དེ་ཡང་བདག་འདྲིན་ཕྱ་མོ་ཡིན་པས། གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་
 འདྲིན་སྤངས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་དེས་བཟུང་ཚུལ་ལ་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ལུ། རྩས་
 ཡོད་གྱི་རིལ་པོ། མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་གསུམ་དང་། ཆོ་ལྷ་མ་ནས་ཡོད་ཅིང་།
 སྤྲུལ་ཡང་མི་འགག་པར་བྱི་མར་འགྲོ་བའི་ཐེར་རྒྱག་གི་འདྲིན་ཚུལ་སྟགས་ཆང་
 བའི་འཇིག་ལྷ་ཞིག་སྟག་མའི་མ་རིག་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་མདོ་ལྷེ་ས་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གང་
 རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཞེས་
 སྟགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟག་མར་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེས་ན་མདོ་དེས་འཇིག་
 ལྷ་མ་རིག་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་
 དེར། མ་རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡན་ལག་དུ་སྟོན་པ་ཐོར་ནས་དེ་ལས་དོན་
 གཞན་པའི་འཇིག་ལྷ་ནི་ཡན་ལག་དུ་སྟོན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་སྤྱོད་པ་པོ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇིག་ལྷ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྟོགས་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
 མ་བྱུང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྟོགས་ཉོན་
 མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་འགྲིགས། གོང་གི་རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལྷ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་བྱིར། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་མོད་ཀྱིས།
 མ་རིག་པ་ལས་ལྟགས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་
 ཞེས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པའི་སྟོགས་གཅིག་དུ་བརྒྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་མིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་འཇིག་ལྷ་དང་མཚུངས་

ལྷན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་གྲགས་ལྟ་མེད་
 གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། དག་བཙམ་པའི་
 རྒྱུ་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་འཆལ་ཡོད་ལ། དེ་ཤེས་རབ་གྱི་
 རྣམ་ཡིན་ཀྱང་འོ་མ་རུལ་བ་ལྟར་གང་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་སོང་བའི་སྟོབས་གྱིས་
 འཆལ་བར་འགྱུར་བའི་ལྟ་མེད་གྱི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་
 ཐེ་ཚོམ་ཁོང་ཁྱོ་གཉིས་དང་། སྤྱ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་མ་
 རིག་པས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ལྟ་
 བཅི་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། བདག་འཛིན་སྤྱ་མོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟག་འཛིན་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་སེམས་སེམས་བྱང་ལ་མཚུངས་ལྷན་ལྟ་
 མཚུངས་མི་དགོས་ཏེ། བཟུ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དག་
 ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱེས་པ། རྣམ་མཚུངས་པ་དང་། དུས་མཚུངས་པ་དང་།
 དུས་མཚུངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཅིའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱེས་པ། རྣམ་པ་དུ་མ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། སའི་སྟོད་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མ་དད་པ་ལ་
 བྱ་ཉི་ཞེས་དང་། སྤྱོ་བརྟན་གྱི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་དག་
 ཀྱང་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་དང་། དུས་མཚུངས་པ་ཉིད་
 གྱིས་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་བར་མེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་འཆད་དོ། ། ཁ་ཅིག་ མཚུངས་ལྷན་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་ཞེན་སྟངས་
 མཚུངས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་མེད་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལམ་རིམ་ལས། སྤྱོད་དཔེ་ཐོག་ས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་
 ལ་ཐུན་ཅི་ལྟ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་ཅམ་གཉིས་ལས་ཐུན་མར་བཞེད་དེ།
 མདོར་ན་ལྟ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར་ན་མ་བྱུང་ཞི། ལྷགས་དེར་ལྟ་བུ་མ་རིག་པར་མི་
 བཞེད་པས་མ་རིག་པ་ལ་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལས་ཅམ་མ་གཏོགས་ལྟ་པར་
 རྟོགས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཐུར། ཡང་ན་དམིགས་ནམ་ངེས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ནམས་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ཅིང་། ཐུར་ལྟ་མིན་གྱི་མ་རིག་པ་
 ལ་ཞེན་ཚུལ་མེད་པའི་དོན་ཏུ་རུང་རོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག མཐར་ལྟ་སྟགས་
 བཞེ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ལ་དེའི་ཐུར་ཐེར་ན་ཆད་ལྡན་
 གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་དག་མ་རིག་པར་མ་བཤད་པས་རེ་ཞིག་མ་བྱུང་།
 དེས་ན་འཛིན་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་དགོས་
 པ་རྟོགས་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་རྟོག་གིས་བྱུང་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་ལྟ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཐུར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དག་
 བཅོམ་པས་ལྟ་རྟོག་སྤངས་པའི་ཐུར་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་
 རིག་པ་འང་ཡོད་པའི་ཐུར། བྱུང་ཞི། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ལྟ་པར་བཟུང་བ་མ་
 ཡིན་པས་ལྟ་རྟོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐུར། གཞན་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་
 ལྟ་མ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཏུ་འདོད་དགོས་པས། ཐེ་ཆོམ་མཐོང་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཁོང་གི་རྟོགས་བྱུང་ཞི། ཐུན་གྱི་
 མཐའ་མི་ཤེས་པ་སྟགས་མ་རིག་པ་སྤྱོད་ཅུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཤས་ཆེ་
 བའི་ཐུར། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཐུན་གྱི་
 མཐའ་དང་ཐུ་མའི་མཐའ་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། ལྷང་འདིས་ཀྱང་བྱུང་པ་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གཏན་མ་ཞུགས་

པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱང་དབྱད་པ་མ་རྒྱགས་པའི་སྐབས་དང་། བསམ་ངོར་
 དབྱད་པ་རྒྱགས་ཀྱང་གནས་དོན་མ་རྟེན་པའི་མ་རྒྱགས་པ་གསུམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་རེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་རེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་འཁོར་ཆ་དོན་གཅིག
 ཟེར་ན། འཇིག་རྟེན་སྣོན་གྱི་ཡུལ་པའི་འབད་འཛིན་གྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཆོས་
 ཅན། འཁོར་བའི་ཆ་བ་ཡིན་པར་བཤམ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཀྱབ་
 མཐའ་སྤྱི་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་ཆ་བར་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཆ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ། མཐོང་སྤང་དུ་
 གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། ཐོག་མའི་མ་རིག་
 པ་བྱས་པ་ལས་རྟག་པའི་འཁོར་ཆ་བྱེད་ལྷགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འབད་
 པར་བཤམ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱན་རྒྱགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་དེ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། རྒྱན་རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེའི་
 ནང་ཆོན་ཅི་རིགས་འབྱུང་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་དེ་བརྒྱ་གཉིས་
 དང་། དམ་བཅོམ་ཁོ་ནས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ན་ལ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་ས་ལས། རྒྱན་དུ་རྒྱགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤང་ཞེ་ན།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩྭགས་གཅིག་ཏེ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། རིམ་བྱིས་སྤང་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིར་མི་འོང་བས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་
 རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། ། དམ་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤང་ཞེ་ན། །
 ཐམས་ཅད་གསུམ་ན་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐོག་མའི་མ་
 རིག་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་ཞེས་བཤད་པ་ཀྱན་མཁྱེན་གྱི་མའི་དགོངས་པར་མི་
 རྟོང་ངོ། ། དོན་གསང་མཁན་པོས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་

འདྲོད་པའང་མི་འཐད་པར་འདིས་ཤེས་སྟེ། གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་དུ་
 བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟན་སྒྲིམ་ཆོན་ཅན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཁོར་བའི་ཙ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་བྱལ་ཉ།
 རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ། ཞེས་སྟགས་
 དང་། ལྟར་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྒྲིམ་དངོས་ནམས།
 ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། ། དེ་ནི་སྟན་པས་མ་རིག་གསུངས། ། དེ་
 ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འཁོར་བའི་ཙ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་ཉ། རང་གི་རིག་
 ཀྱང་བརྒྱད་མར་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྟོན་གང་ཟག་དེ་ཉིད་རང་དབང་མེད་
 པར་སྤྱིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉ། དེ་ལྟར་
 རྒྱུན་ལ་བསམས་ནས་མ་བཞག་ན། རང་རྒྱད་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཙ་བར་མི་རིགས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱར་འཁོར་བ་
 ལ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་ཉ། འཁོར་ཙ་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་སྟེ་ཡང་འཛིག་དགོས་
 པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱད་
 ལྟན་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་སྟན་མ་ཐུང་བར་དུ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་རུས་པ་གང་ཞིག་
 འཕེན་བྱེད་ལས་དངོས་སུ་ཀྱན་ནས་སྤྱར་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེའི་དོན་མ་ཆར་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་ཉ། རིགས་དེས་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
 ཆེན་པོ་བ་དེས་འཕེན་བྱེད་ལས་སྟག་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། འཕེན་བྱེད་ལས་སྟག་
 པ་པོར་འདྲོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཕན་ཆད་མི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུ་
 བརྒྱུང་བ་ལྟར་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས།

དེས་ན་འཁོར་བར་འཕེན་ཕྱེད་གྱི་ལས་སྐྱེ་པ་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་ཆེན་
 པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆད་གྱི་ས་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཟུར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་བཤེག་པས་དུམ་བུར་མ་བྱས་པ།
 རྒྱལ་ལམ་གྱིས་མ་བཅོམ་པས་གསོད་ཤོད་དུ་མ་བྱས་པ། ས་པོན་ཡོད་པས་བག་
 ལ་ཉལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་སྟེ་བྱད་པར་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། ། ཟུར་ཟྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་
 ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ། སྲིད་དང་བུལ་ལ་འབྱུང་བ་མེད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཟུར། འདི་ལ་སྟེལ་རྒྱལ་གྱིས་མི་གནོད་དེ། འབྲས་བུ་ཆེ་
 བར་འཕེན་ཕྱེད་དེ་བྲག་མེད་གྱི་བར་དུ་བཅུག་ནས་ཁ་བསྐྱར་བ་ཅམ་ཡིན་པར་
 འོན་གསང་ལས་གསུངས་པའི་ཟུར་རོ། ། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་
 འབྲེལ་ལས། འདུ་ཕྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉིད་དུ། ། མ་རིག་བརྟན་པ་རྣམས་
 གཉིས་ཏེ། ། ཉོན་མངས་གཞན་ལྟན་སྤྱི་ཡི་རྒྱུན། ། དེ་མེད་པ་ནི་གཙུག་པོ་
 རྒྱུན། ། ཞེས་མི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཡི་རྒྱུན་དང་། འཕེན་ཕྱེད་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་གཙུག་པོ་རྒྱུན་ཕྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཟུར། དེས་ན་རྩ་བའི་
 ཁྲུབ་པ་སྐྱེ་ལ་ཡང་སྦྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱི་ཡི་རྒྱུན་པོ་
 གྲུར་པ་ཡོད་པའི་ཟུར་དང་། མདོན་གྲུར་གཞིར་བཞག་ཀྱང་ལས་སྐྱེ་པའི་
 སྦྱར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཟུར་རོ། ། འདི་རག་གིས་སྐྱེ་མའི་མ་རིག་པ་
 དང་། འཁོར་རྩ་ལ་སྤྱི་བཞི་བཅི་རྩལ་ཡང་ཤེས་སྟེ། མདོ་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ཁ་
 ཅིག་དགེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱང་ལ་མ་རིག་པ་མེད་པས། སྐྱེ་མའི་མ་རིག་
 པས་དེའི་རྒྱ་ཉོན་མངས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙུག་པོ་རྒྱུན་ཕྱེད། མི་དགེ་བ་ལ་སྤྱི་
 རྒྱུན་ཅམ་ཕྱེད་ཟེར་བ་མི་འབྱད་དེ། དགེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱང་ལ་ལས་འབྲས་
 ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་། སྲིད་འཕྱར་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
 འཇིག་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཐར་བར་འཇིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་

བཞེ་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱུན་བདུས་ལས། སྒྲོངས་པ་
 བྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་
 བའི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པའོ། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་བའི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པས་ནི་
 བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་དང་རྒྱལ་སྤྱུ་མ་ལས། དེ་
 ཁོ་བའི་དོན་ཞེས་བུ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞེ་པ་དག་གོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། གསེར་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་
 དུས་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྲོང་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྒྱུའི་ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པ་
 གཅིག་བུ་ཞེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྲོང་ལ་མཚུངས་ལྡན་
 གྱིས་བྱལ་པར་འདོད་པའང་འདིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཏེ། དགེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུས་པ་ལ་ཁོ་བ་རེ། རྒྱུའི་ཀྱུན་སྒྲོང་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་
 པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། གསེར་སྤང་གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཞེ།
 རྒྱུའི་ཀྱུན་སྒྲོང་གི་སྐྱེ་མའི་མ་རིག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཀྱུན་སྒྲོང་ཡང་ཡིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། གང་སྤེལ་
 ལས། རྒྱ་ཡང་དེ་ཡིན་ཀྱུན་སྒྲོང་ཡང་དེ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་བའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་བ་རེ། རྒྱུའི་ཀྱུན་སྒྲོང་ཞེས་པ་རྒྱ་ཡིན་
 ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱེ་མའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་མའི་དོན་
 ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་
 ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྲོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལུ་
 རྒྱང་བའི་འགྲེལ་བར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོངས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་
 བྱེད་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱལ་བེར། མདོ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་འཐད་ལྡན་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆགས་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་ན། མ་རིག་པ་ཉིད་བསྟན་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་སྐྱེས་ཀྱུན་

འབྱུང་བ་ཡང་འདིའི་རྒྱན་གྱིས་ཡིན་པས། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་
གཙུག་པོའི་རྒྱན་ཡང་འདིས་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་བྱུང་ཏེ། རྒྱན་པོའི་བྲན་ཡང་
རྒྱལ་པོའི་དབང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་བཞིན་འདི་ལས་ཉོན་དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྱིའི་རྒྱན་
ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་དབང་བྱེད་པའི་བྱུང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་བྲག་བཅས་
དགེ་བ་ལ་སྤྱིའི་མིང་མི་ཐོབ་ཀྱང་གཙུག་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པའི་
ལ་རགས་ལས་པས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱུང་། ཁ་ཅིག དུས་ཀྱི་
ཀྱན་སྤྱོད་ལ་མ་རིག་པ་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་བཤལ། མཛོད་ལས།
གསོད་དང་གཞོད་སེམས་ཆོག་རྩལ་པོ། ། ཞེ་ལྡང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད།
ལྷག་གཡེམ་བརྒྱབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། ། ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྒྱགས་པར་
འདོད། ། ལྷག་པར་ལྷ་བ་གཏི་ལྷག་གིས། ། ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱགས་པར་
འདོད། ། ཅེས་པ་ལྟར། རྒྱགས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྤྱོད་དེས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་།
རྒྱུར་བྱེད་ཀྱན་བདུས་ལྟར་སྤྱོད་གཙོད་ལ་ཡང་ཤ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དག་ཤ་
སྤོན་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མཚོད་སྤྱིན་ལྷ་བྱ་ཆགས་ལྡང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གས་
བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱུང་།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། མ་རིག་པའི་དོ་བོ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སོ་
སོའི་འདོད་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིག་པའི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་
སྤྱུ་རྒྱར་པའི་སེམས་བྱང་སྤྱོད་པ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། ཟུར་སོ་སོའི་དོན་
ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་སྤྱད་དོད་ཨ་བིཏུ་ཞེས་པའི་བིཏུ་རིག་པ་ལ་འབྱུག་ཅིང་།
དེ་ཨས་བཀག་པ་ལ་དགག་རྒྱལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་པ་དག་ནི་འགོག་པ་
དང་། ། གཞན་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་དང་། ། སྤྱད་དང་ཁྱུང་དང་བཤལ་དོན་
དང་། ། གཉིན་པོ་དག་ལ་འདི་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པའི་དགག་སྤྱོད་བདུན་གྱི་གང་
ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དང་། འདྲ་བ་དང་།
སྤྱད་པ་ཅམ་དང་། ཁྱུང་བ་དང་། མ་སྤྱིས་པ་སྤྱེད་གས་སྤྱད་པོ་དུག་ལ་མི་

བྱེད་པར། ཆགས་པ་དང་ཆགས་མེད་ལྟ་བུ་འགལ་ཆུང་གཉེན་པོ་ལ་བྱེད་པར་
 གོ་ཆེད་ཏུ་རིག་པའི་འགལ་ཆུང་ཞེས་སྒྲིག་ཤིང་། ལྷག་མས་སེམས་སེམས་བྱུང་
 གཞན་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་བྱུང་། བཞི་པའི་ཅམ་སྒྲ་དབུ་མ་པ་ལ་
 སྒྱུར་དགོས་པ་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ལྟེ། དབུ་མ་བས་ཐག་ཁྲ་སྒྱུལ་
 འཛིན་དང་དཔེ་སྒྱུར་ཞིང་སེམས་ཅམ་པས་ཐུན་པ་ཅམ་དང་སྒྱུར་བ་ཡང་དེས་
 ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེད། ཤེས་སྒྱིབ་དང་། ཉེན་སྒྱིབ་ཏུ་བྱུར་པའི་མ་རིག་
 པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཡིན་
 པ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པའི་འགལ་ཆུང་མི་མཐུན་
 རྒྱུགས་ཀྱི་གཙུག་པོར་བྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སྒྲིངས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཏུ་བྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། གཙུག་པོ་སྒྲིག་པས་སྒྲིངས་ཅམ་
 འགོག་ བདག་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་། ལྟ་མིན་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 དང་པོ་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་
 ཉེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་
 འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་བཞག་པ་ཁས་སྒྲུངས་མི་བྱས་སམ་སྒྲམ་སྟེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 ལོག་པར་འཛིན་པ་ཤེས་འཆལ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བའི་བྱུང་། ལྟ་བ་ལྟ་གང་ཏུང་མ་
 ཡིན་པའི་ལྟ་རན་ཏུ་མ་ཞིག་འོང་བར་སྤང་ངོ་། །འཛིག་ལྟ་ལ་ཡང་གཟུགས་
 རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནས་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་བར་བདག་ཏུ་ལྟ་
 བ་ལྟ་དང་། རང་རྒྱ་བའི་བདག་ལ་གཟུགས་ལྡན་པར་ལྟ་བ། གཟུགས་རང་
 རྒྱ་བའི་བདག་གིར་ལྟ་བ། གཟུགས་ལ་རང་རྒྱ་བའི་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ་
 སྟགས་བདག་གིར་ལྟ་བ་བཙུག་ཀྱན་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེ་སྤང་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་
 ཀྱང་། དབུ་མ་བ་ལྟར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་
 ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲིང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱབ་བྱུར་བྱུར་པའི་

ཡན་ལག་གཉིས་པའི་ཀུན་སྤྱང་གི་སྐྱོན་མར་བྱང་བའི་འཇིག་ལྟའི་རིགས་གནས་
 གྱི་སེམས་བྱང་སྤྱངས་པ་དེ། སྐྱོན་མའི་མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། རིགས་
 གནས་སྤྱོད་པས་ལྟ་མེན་སྤྱད་ཅིང་། ཀུན་སྤྱང་ཅམ་ལ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེར་མ་
 དེས་ཉི། བདག་སྤྱོད་བྱང་རམ་མ་བྱང་། སྤྱར་འབྱང་རམ་མི་འབྱང་སྤྱམ་དུ་
 ཐེ་ཆོམ་པ་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱངས་ཅམ་སྟེ། སྤྱོད་དང་སྤྱི་
 མཐའ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱངས་པ་གསུམ་དང་། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ར་ལ་
 བདག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱངས་ཅམ་གཅིག་སྟེ། བར་དང་སྤྱི་
 དང་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱངས་པ་གསུམ་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་མི་འཆོལ་བར་
 འགྲུབ་པ་ལ་སྤྱངས་པ་དང་། དབང་སྤྱད་བྱེད་པོར་འཇིག་པ་ལྟ་བུ་ལས་དང་
 རྣམ་སྤྲིན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱངས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྤྱངས་པའི་གསུམ་དང་། བདེན་བཞེ་ལ་ས་སྤར་ལྷག་ཁྱལ་ས་བཞེ་བཞེའི་སྤྱོད་
 སྤྱངས་པ་བཞེ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ཡན་ལག་ལྷ་མས་བྱི་མ་སྦྱིད་ཅིང་སྤྱི་མ་ལྷ་
 མ་ལས་འབྱང་ཚུལ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་དམ་པ་བཞེན་པ། ཆོས་མཉམ་པ།
 ཚུལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སྤྱོད་གོམས་པ་དང་བཞེ་ལས་འབྲས་བྱ་བྱང་
 རྩལ་ས་སྤྱོད་འབྱང་བ་ལ་སྤྱངས་པ་དང་། དུན་ཉི་ཡང་དག་སྤྱང་བ་རྒྱ་
 འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་དབང་པོ་སྤྱོད་བྱང་ལག་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྟེ། བྱང་
 རྩལ་ས་སྤྱོད་ཆོན་བདུན་ནི་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་ཅིང་། དེའི་མི་མཐུན་རྩལ་ས་མི་ཤེས་
 པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། གཡིང་བ་དང་། མི་མོས་པ་དང་། དུན་ཤེས་
 བཞེན་ཉམས་པས་སྤྱོད་བྱང་བ་དང་། མཐོང་སྤྱང་དང་སྤྱོད་སྤྱང་རྣམས་མི་
 དགེ་བ་དང་ཁ་ན་མི་སྤོ་བ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་ལ་སྤྱངས་པ་ནས་བྱང་རྩལ་ས་
 རྣམས་མ་དག་ས་བདུན་དུ་མི་མཐུན་རྩལ་ས་དང་འབྲེས་པར་འབྱང་ཡང་།
 དག་ས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྤྱངས་པའི་བར་རྒྱ་དང་ཡང་དག་
 པར་འབྱང་བ་དང་དགེ་མི་དགེ་ཁ་ན་མ་སྤོ་བ་དང་བཅས་མ་བཅས་བཞེན་བྱ་

ཡིན་མིན་ངན་པ་དང་གྲུ་ལྗོངས་ནག་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་
 བཅས་པ་ལ་སྒྲིངས་པ་ཉེ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་དུག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་
 ཤེས་པར་སྒྲིངས་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་རྒྱུ་མཆེད་
 དུག་ལ་སྒྲིངས་པ་གཅིག་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཀྱང་བདུན་དུ
 འདུ་ཉེ། དུས་ལ་སྒྲིངས་པ་གསུམ་དང་། དངོས་པོ་ལ་གསུམ། འཕྲོ་བ་ལ་
 གསུམ། མཚོག་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཞི། ཀྱན་བྱང་ལ་བཅུ་
 གསུམ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཀྱན་སྒྲིངས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སའི་
 དངོས་གཞིར་ཀྱན་བྱང་གི་བཅུ་གསུམ་བསྐྱམས་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་འཁོར་
 བར་འབྲུག་ཕྱོག་ལ་སྐྱར་ཏེ་དངོས་འཛིན་ཡང་སྐར་དང་མི་འདྲ་བ་རུང་བཟད་ཡོད་
 རོ། ། སུམ་རུ་པོ་དེ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་རེ་
 དང་། དེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་རེ། དེ་རེ་རེ་ལ་སྐོས་བསམ་སྒྲིམ་པའི་
 གེགས་གསུམ་རེ་ཉེ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཅུ་འབྲེད་རྒྱལ་དང་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་
 ལྟོན་པར། མདོ་ལས། མི་ཤེས་པ་དང་མི་མཐོང་བ་དང་མངོན་པར་མི་
 རྟོགས་པ་དང་སྒྲིངས་པ་དང་ཀྱན་རུ་སྒྲིངས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དཀོངས་ནས་འབྲེལ་
 པས་ཀྱང་། མི་ཤེས་པ་ལ་སྐོས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། །
 མདོའི་དོན་ནི། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྐོས་བསམ་བསྒྲིམ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་
 མ་རིག་པ་གསུམ་བྱེད་ལས་དང་མཐུན་པའི་མིང་གིས་བརྟན་ཅིང་། ཕྱི་མ་
 གསུམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ལོག་རྟོག་མ་རྟོགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གསུམ་དང་། རྒྱང་
 འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་དང་འདོད་པའི་སས་བལྟས་
 གསུམ་ལ་ཡང་སྐྱར་བའི་རྒྱུར་རྒྱལ་སོ་སོའི་དབང་དུ་མ་བྱས་ན་མི་འགལ་སོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་རྒྱལ་ལ། རྒྱུ་དང་། མ་འདྲེས་
 པའི་མ་རིག་པ་འདོད་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་སྐྱོད་དང་སེམས་ཅམ་པ་

གཉིས་ན་རེ། དབྱ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་དགག་སྒྲ་སྒྲད་པ་ལ་
 བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ངན་པ་ཞིག་མ་རིག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་བཤལ། དེ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པར། མཛོད་ལས། ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་
 ལྟའི་ཕྱིར། ། ཞེས་བྱུང་། གལ་ཏེ་ལྟ་བའི་ཀྱན་རྒྱུར་དང་མ་རིག་པའི་ཀྱན་
 རྒྱུར་འགལ་ཡང་འདིར་མ་རིག་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་
 གཞན་ཞིག་གོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་མི་བྱས་ཏེ། ལྟ་བུ་མི་མ་རིག་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཏུ་ཡོད་ལ། ཡང་དེ་ལས་འགས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་ཞིག་བཞག་ན་རྣམས་
 མཚུངས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལྟ་བུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཕྱིར།
 ཞེས་བྱུང་། རྟོག་དཔྱད་སྒྲགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཞན་ཡང་། འཇིག་
 ལྟ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། མདོ་ལས་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་བྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་བྱ་
 རྒྱལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བཟུན་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་བྱུང་། བསྟུ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་། ལྷང་དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་
 ཆེན་མོར་འབྲུ་སྟོན་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལ་བཟུངོ། ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་དང་རྒྱ་
 བོ་སྒྲགས་ཀྱིས་དེ་བཀག་རྒྱལ་ནི། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེས་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོག་སྟོགས་མ་བཟུང་ན་དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་
 ཏུ་མི་འགྲོ་བས་བྱངས་འབྱེན་མི་བྱས་ཤིང་། རང་ཉིད་འདོད་པའི་དཔེ་དང་
 ཡང་འགལ་ཏེ། མཛའ་བའི་འགལ་རྒྱལ་དག་ལྟ་བུ་དགོས་ཀྱི་བར་མ་ཞིག་མི་
 ཡོང་ལ། རྒྱན་ཆོག་གི་འགལ་རྒྱལ་ཡང་བདེན་ཆོག་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་
 སུ་འགལ་བའི་སྟོན་ནས་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་སང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་
 ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཕྱིར་དང་། ། སེམས་བྱང་ཉིད་ཀྱིས་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ། འོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། ། གསུངས་ཕྱིར་

གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀླང་བ་གཉིས་པས་
དགག་སྒྲུའི་དོན་བཞུག་ཅིང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། ། བྱེ་སྒྲ་རྒྱལ་ས་ལྟ་
བ་ལྟ་དང་། ལྟ་མིན་གཞན་བཞི། ཁྱོ་མོགས་བརྒྱ་གར་དང་ཡང་མཚུངས་
ལྟ་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། ། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། མཛོད་
ལས། མི་དགེ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ། ལྟ་དང་ལྟ་ལ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། ཞེས་
བྱུང་། འབྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱི་འཁོར་ཏུ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་གྱི་ས་མང་བརྒྱ། ཉེན་
མོངས་པའི་ས་མང་རྒྱག་ མི་དགེ་བའི་ས་མང་གཉིས། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་
དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཆོར་དང་སེམས་པ་འདྲ་ཤེས་
དང་། ། འདུན་དང་རིག་དང་སྒྲོ་གྲས་བྱན། ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་
དང་། ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། ། ཞེས་དང་། མོངས་དང་
བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། ། མ་དད་པ་དང་རྒྱགས་དང་ཆོད། ། ཉེན་མོངས་ཅན་
ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱུ་བ་སྟེ།
འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྟ་ཅི་རིག་ལས་གཞན་པའི་འདོད་
ཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་ན་དེའི་འཁོར་ཏུ་བརྒྱ་རྒྱག་དང་བརྒྱ་བརྒྱན་
བཅོ་བརྒྱད་ཡང་འབྱུང་དོ། ། སེམས་ཅམ་པས་གཙོ་བོར་ཉེན་ཡིད་འཁོར་ལ་
འདོད་ཀྱང་མ་དེས་ཉི། ཀྱན་བརྒྱས་ལས། མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་གར་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྒྲུལ་དང་
མཚུངས་པར་ལྟ་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉེན་ཡིད་འཁོར་ལ་ཡིད་མི་
བདེ་མེད་པས་མཛོད་ལྟར་འབྱུག་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་འདོད་པར་མཛོད་ནོ། ། མ་
འདྲེས་པའི་དོན་ཡང་མཛོད་ལས་མཚུངས་ལྟ་མ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་།
བརྒྱན་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ལ་དེའི་ཆོས་མ་འདྲེས་

བར་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ཉན་མ་འདྲེས་པར་བཤད།
 འོན་གསང་མཁན་པོས་འདིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་འདྲིན་ཀྱང་གཞན་
 ཀྱིས་འདི་འདྲིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མཐུ་མ་འདྲེས་པའམ་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་ལ་
 བཤད་དོ། །ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུག་པས་
 འདི་ཁོ་ནས་དྲངས་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཡིད་འཁོར་
 གཞེར་བཞག་ལ་ཐུ་མ་ཉིད་རྗེ་བླ་མས་འཐད་ཚུགས་སུ་མཛད་དོ། །ཚུད་སྤང་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ལ་མཐོང་སྤང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉན་ཡིད་འཁོར་
 ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ཉི། མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་རྟན་སྦྱིས་གཉིས་མི་འབྱེད་པ་བྱེ་སྤྱི་
 ལུགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་མཆན་
 ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱས་མ་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཉགས་བྱབ་ཉི། དེ་གཉིས་བར་དུ་སྦྱར་མཐའི་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱིས་ཚོད་པ་ཡོད་ལ། མི་དགེ་བའི་ཙ་བ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཚོད་པའང་
 ཡོད་པ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། ཙ་ཉན་དྲུག་གི་
 གྲངས་འདྲིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆན་གང་ཞིག་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་
 ལ་ཉན་ཡིད་འཁོར་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་
 པ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཉག་ཏུ་མཛོན་
 གྱུར་དུ་འབྱུག་པའི་དེ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་གང་ཟག་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། འདིར་དངོས་སུ་མ་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ཉི། འདིར་མ་རིག་པ་དང་པོར་བརྟན་པ་འཁོར་བའི་ཙ་

བ་དེ་ལ་བྱུག་པར་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་
བའི་ཡིད་ཆོར་མུ་རན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་མི་བདེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཅམ་དུ་གསུངས་ཡང་ག་ཤིའི་འོག་དུ་ཡན་ལག་གཞན་མ་
གསུངས་པས་ཕྱི་མཐའ་བབྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཤེས་སྟེ། དག་བཙམ་པའི་
རྒྱད་ལ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་མི་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པ་གཞན་པ་མཁྱེན་སྟེ་མའི་གསུང་པ་ལྟོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་
པོ་ནི། མཛོད་ལྟར་ལྷས་རག་གི་ལས་གཞུགས་ཅན་ཁོ་ན་བསམ་པའི་ལས་དང་།
ཡིད་ལས་སེམས་པའི་ལྷས་སྟེ་འདྲོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་བཤ། ཡིད་
ལས་ཀྱང་མཐར་བྱག་བྱུ་བ་པའི་ཆེ་བསམ་པའི་ལས་སྟེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་
བདུས་ལས། བསམ་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལྷས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་
སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་བཤ།
ལས་སྟེ་ཅམ་གཞུགས་ཅན་དུ་སྟེས་ཀྱང་མི་འདྲོད་ལ། ལྷས་རག་གི་ལས་
གཞུགས་ཅན་དུ་འདྲོད་པ་ཡང་བྱེ་སྒྲིམ་དང་བཤ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཞུང་གཞན་ལས་བྱེ་བྱག་དུ་སྒྲིམ་བས་ལྷས་རག་
གི་ལས་གཞུགས་ཅན་དུ་འདྲོད་པ་བཀག་ནས། ལྷས་རག་གི་བྱེ་བ་ལ་འཇུག་
པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་མོད་ཀྱང་སྒྲིམ་བས་གཞུགས་ཅན་དུ་བཞེད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་འདིའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལྷས་ལས་ཞེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
བའང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱན་བྱས་པ་རག་ལས་དང་། རན་
སྒྲིམ་གྱིས་སྒྲིག་བཅད་པ་ལྷས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་དེ། བྱེ་སྒྲིམ་
ལྷས་ལ་རག་ལས་སྟེ་ཡུར་པའི་བརྟན་བཙམ་ཡོད་པར་བཤ། མཛོད་ལས།
རག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་རག་སྟེ། ། ཞེས་དེ་ལ་རག་སྟེ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་
དེའི་ལྷས་ལ་འགལ་བྱུ་བོ། ། དཔེ་རྟོན་ཞེ་པ་ན་དེ། བརྟན་སེམས་གནོད་

སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས། ལས་རྣམ་པ་གསུམ་
 བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་ཡིད་ལས་མ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལས་ཉོན་གཉིས་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན།
 ཞེས་མི་དགེ་བཅུ་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ལམ་ཡིན་པར་
 མཚུངས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་གྲུབ་པ་
 ལས། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ལས་
 ལམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སེམས་པ་ཡིན་ན་
 ལས་ལམ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་
 ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྒྲིག་
 གཙུག་པའི་ཀྱན་སློང་གི་སེམས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོ་བླ་གསོགས་
 ན་རེ། ལས་དཀར་དང་། དགེ་བའི་ལས་དོན་གཅིག ལས་ནག་དང་།
 མི་དགེ་བའི་ལས་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲིག་
 གཙུག་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་པ་བཏང་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དཀར་པོའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་སྦྱོར་པའི་ལས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 སྦྱོར་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་
 སྦྱོར་ནག་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྦྱོར་དཀར་ནག་བསམ་པ་དཀར་
 ནག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་
 གཉི་ཕྱག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་དོན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དུག་གསུམ་ཕྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་
 དགོངས་པས་གཉི་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་
 པའི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་གི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ལ། དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

འདྲིན་ཡང་གཉི་ལྷན་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན།
 བསམ་པ་ནག་ལ་སྒྱུར་བ་དཀར་བའི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུར་བ་ནག་པའི་
 ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྱུར་བ་ནག་ལ་དངོས་གཞི་དཀར་བའི་
 ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གྲགས་ཆོད་དང་མཐུན་ཆེད་མ་བྱུང་བོ། ། འདྲིན་མི་
 ལྷན་ཏེ། དཀར་ནག་འདྲེས་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། བསམ་
 པ་ནག་ལ་སྒྱུར་བ་དཀར་བའམ། སྒྱུར་བ་ནག་ལ་བསམ་པ་དཀར་བའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུན་སེམས་ཀྱིས་བྱ་སྒྲིབ་ལ་མཐོ་འཆམས་པ་སྤྲུགས་
 ལས་ནག་ཡིན་ཀྱང་དགེ་བར་མི་འགལ་བ་འདིས་ཤེས་སོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སུན་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཆོས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་བའི་ལས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འབད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། འདྲིན་མི་ལྷན་ཏེ། དེགས་རྒྱན་ལས། སྐྱད་པ་ལས་བདེ་བ་དཀར་
 ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག ལས་
 དཀར་དང་དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་བྱད་འབྱེད་པ་ནི། རྩོན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་མཛངས་པའི་གཏམ་སོ། ། འདི་དང་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་མི་མཐུན་
 ཏེ། མཛོད་ལས། མི་དགེ་གཟུགས་དང་འདྲིན་གཉིས་པའི། ། དགེ་བ་
 རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། ། རྟོན་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། ། ཞེས་
 རོ་བོའི་སྒྲིབ་མི་འཛོག་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་ཏེ་འདྲིན་པར་མི་དགེ་བ་ཤུགས་ཆེ་བས་
 མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་གཅིག་ཏུ་ནག་པ་དང་། འདྲིན་པའི་བདེ་འགྲོར་འཕེན་
 བྱེད་སལ་ཆེར་མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པར་རྩན་ཞིང་། འབྲས་དུས་ཀྱང་བདེ་
 ལྷན་འདྲེས་མར་སྒྱུར་བས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་དང་། གཟུགས་སུ་སྒྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བར་འདྲིན་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་མ་
 བཤད་པ་ནི་འདིར་གང་ན་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡང་བར་སྤྱིད་
 དང་སྒྲིབ་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལུང་དེའི་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ལ་དགེ་བས་བྱབ་ཀྱང་། ཀྱན་བརྒྱས་ཀྱི་དེ་ལ་
 མ་བྱབ་པོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱན་སྤྲོད་ལ་ཕན་སེམས་ཡོད་པའི་སྒྲིག་གཙང་
 ཀྱི་ལས་ལ་བསམ་པ་དཀར་ལ་སྦྱར་བ་ནག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། དེད་
 དཔོན་སྤྲོད་རྗེ་ཅན་གྱིས་མི་ནག་མདུང་བྱང་ཅན་བསད་པའི་ལས་དེ་སྒྲིག་གཙང་
 ཀྱི་ལས་ཡིན་ཀྱང་དགེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཁ་ཅིག་ཉགས་མ་
 གྲུབ་ཏེ། དེ་སྒྲིག་གཙང་གི་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་
 ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ས་མཐོན་པོ་ལ་ལྷུས་ངག་གི་
 བདུན་མ་གནང་བར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དེ་དག་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཕན་སེམས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བསད་པས་རང་གིས་
 བསྐྱོད་ནམས་འཛོལ་སྒྲུབ་ན་ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་པས་མི་དགེ་བར་འགྲོ་བ་དཔེར་ན་དགེ་སྤྲོད་མ་སྤྲོད་མས་ཆོམ་རྒྱན་བྱག་
 ཅུ་བསད་པས་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མི་དགེ་བའི་
 ལས་གང་ཞིག རྣམ་སྤྲོད་འབྱེད་ན་རྣམ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཅེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། མི་འབད་པར་ཐལ། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཀྱང་གཉེན་པོས་མ་བཙམ་ན་རྣམ་སྤྲོད་ཆུད་མི་བྱ་བ་གང་ཞིག དེ་མ་ཅེས་པའི་
 ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པའི་ས་ལས། མ་ཅེས་པའི་ལས་ནི་
 བསམས་བཞེན་དུ་བྱས་ལ། མ་བསགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཅེས་པའི་ལས་ཡིན་ན་རྣམ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཅེས་ཡིན་
 པས་བྱབ་ཟེར་ན། མ་སྤྲོས་དགས་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ལས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཏེ། མཆོམས་མེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་ཏེ། མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕ་མ་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པ་བྱད་མེད་
 གང་ཡིན་ཞིང་། གསོད་མཁན་ཡང་བྱ་མ་སོགས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་འདུ་ཤེས་
 མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བསམས་བཞེན་དུ་བྱས་ཏེ་དངོས་གཞི་རྒྱགས་དགོས་པའི་

མྱེར་དང་། དེས་པའི་ལས་གྱི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་མྱེར། རྣལ་འབྱུར་སྦྱང་པའི་
 ས་ལས། དེས་པའི་ལས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། བསགས་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། ཙ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྒྱར་རྒྱར་པའི་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ནི།
 སེམས་པའི་བྱང་པར་གཞན་ཐོབ་པ་ན་ཡོངས་སུ་བྱང་པར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 སར་མའི་ཕྱང་བ་དང་། བ་སྦྱིས་དག། ཞེས་སྟགས་དང་། བཤེས་སྦྱིངས་
 ལས། གང་ཞིག་རྩོན་ཆད་བག་མེད་རྒྱར་པ་དག ། མྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་
 པ་ཉིད་རྒྱར་ན། ། རྩ་བ་སྦྱིན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། ། དག་འ་པོ་སར་
 འཕྱེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། དེས་ན་
 དམུལ་བར་དར་གྱི་སྟོང་བར་བརྒྱུ་པ་ཙམ་སྦྱིས་རྩལ་བལྟན་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་སྦྱིད་པའི་མྱེར་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་དམུལ་བའི་རྒྱག་བལྟལ་མ་
 མུང་ཡང་འབྲས་བུ་ཙམ་མ་ལུས་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། འདི་
 ལ་ཁ་ཅིག བ་སྦྱིས་དག་ལ་མཆམས་མེད་མ་བྱུང་བར་ཐལ། ཡབ་མ་ཤི་གོང་
 ལས་གསོད་སེམས་ལྟག་པའི་མྱེར། འོད་ལྡན་ལས། བ་སྦྱིས་དགས་གསོན་
 པའི་སྦྱ་ཞིག་ཡོད་ན་མཁུ་བའི་རྩས་སྦྱིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་
 ཅན་སྦྱིང་པོ་ཤིན་དུ་རྒྱར་བར་འོངས་པ་རྣམས་གྱི་སྦྱ་ཐོས་པས་ཤི་བར་རྒྱར་པའི་
 མྱེར། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར་ན་མ་བྱུང་ཉེ། སྦྱིང་རྩེ་སྦྱིས་བྱང་གསོད་
 སེམས་མ་ལྟག་པའི་མྱེར། དེ་ཉིད་ལས། རབ་དུ་ཕྱང་བའི་གནས་སྐབས་ན་
 རྒྱར་བ་བྱས་པ་ནི་སྦྱིང་བཅེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ན་རྒྱང་དུ་
 ཉིད་ཡིན་པས་མ་སྦྱིས་དག་ལ་མཆམས་མེད་པ་རྒྱང་དུ་ཉིད་བྱང་བའི་འགལ་བ་
 མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། ཡང་ཁ་ཅིག གང་ཟག་གཅིག་
 བསད་པས་མཆམས་མེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཙུག་ཕུད་ཅན་
 ལ་དག་བཙམ་བསད་པའི་དེ་བྱང་བ་གང་ཞིག ས་བསད་པའི་དེ་ཡང་བྱང་

བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དག་བཙམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དག་བཙམ་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་
 དང་། གང་གིས་པ་དག་བཙམ་པ་བསད་ན་ཡང་མཚམས་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་
 ཋར་འགྱུར་རྟེ། ཉེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷང་ལས་
 གཉིས་སྒྲ་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲ་གཉིས་ནས་སྒྲུས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །
 འདུལ་བའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཛོད་པ་བ་ནམས་གཙུག་ཕྱད་ཅན་ལ་དག་བཙམ་
 བསད་པའི་མཚམས་མེད་མ་བྱུང་བར་འདོད་དེ། འོད་ལྗན་ལས། ལྷས་
 གཅིག་ལ་དག་བཙམ་པའི་ཆོས་མེད་པར་ནོར་བས་བསད་ན་མཚམས་མེད་པར་
 འགྱུར་ན་མི་རུང་གི། འོད་ཀྱང་པམ་པ་ནི་སྒྲས་ཀྱང་བསྒྲག་པར་དཀའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་ལྷག་མ་ནམས་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་
 བྱད་པར་ཡང་། མཛོད་ལས། མཚན་ནི་གཞན་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར། །
 གང་གི་སྒྲ་མཚན་ལས་བྱུང་མ། ། སངས་རྒྱས་བརྟེན་པར་མེམས་ལ་མིན། །
 བཟུན་འོག་དག་བཙམ་པ་ལ་མིན། ། ཞེས་གསུངས་རྟེ་གོ་སྟོའོ། ། ཡང་ཁ་
 ཅིག དག་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ལ་མནར་མེད་ཏུ་སྦྱི་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་
 བྱལ་པར་ཐལ། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལ་དེས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
 འདོད་མི་རུས་རྟེ། མ་བཟྱིབ་ལྷང་མ་བཟུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག
 དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱིས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། ཆེ་
 གཅིག་ལ་མཚམས་མེད་ཏུ་མ་བསགས་ན་གཅིག་མ་གཏོགས་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལྷག་པའི་གནོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་བྱེ་སྦྱའི་ལྷགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལྷ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
 གོང་མ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་ཆེ་དེ་དང་དེ་
 ལ་མགོ་བཙམས་པས་ཆོག་གི། རྣམ་སྒྲིན་རྫོགས་མི་དགོས་པས་མཚམས་མེད་

གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་དུ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། ། མཐོང་དང་དག་བཅོམ་འབྲས་
 ལངས་པ། ། དེ་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པ་ཡིས། ། འབྲས་བྱ་འབྲལ་དུ་སྦྱང་བར་
 འགྱུར། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ལས་སྟོབས་ཅན་དུ་མ་ལ་སྦྱར་བ་
 བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་སྤྱད་བཟུལ་བམས་ཅད་བསྟོམས་ཀྱང་དཔུལ་བའི་
 སྤྱད་བཟུལ་གྱི་ཆར་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་འབྲེལ་ལས་སོ། ། བྱེ་སྦྱ་ལྟར་
 བཅོམ་དེ་དང་དེར་རྫོགས་དགོས་པས་ལས་གཅིག་གིས་ལྷུས་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་
 དེ། རྒྱུས་ནས་སྦྱང་འགྱུར་སོགས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
 གཅིག་གིས་སྦྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་བྱེད། ། ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། དེས་ན་མཐོང་ཆོས་སྦྱང་འགྱུར་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་
 མེད་དེ། མཛོད་ལས། གསུམ་གྱི་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིས་སྦྱང་འགྱུར་
 བྱེ་མ་གཉིས། ། མ་དེས་པའི་ལས་དང་གསུམ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར།
 རྒྱུས་ནས་སྦྱང་འགྱུར་འཛོག་ཚུལ་ཡང་བསགས་པའི་ཆོལ་སྟོས་ནས་འཛོག་པ་མི་
 འཐད་དེ། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུས་འདའ་བ་དེས་ཕྱིར་མི་
 འོང་མ་ཐོབ་གོང་དུ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས། རྟོན་གསང་ལས།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ནའི་གོང་དུ་ཡང་སྦྱེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་མཆིམས་རྒྱུ་
 དུ་རང་ལྷགས་མཛོད་ཅིང་། རྟོན་བཟང་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་
 བཞག་ནས་རྫོགས་བྱེད་དངོས་གཞི་ལ་སྟོས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་མ་དེས་ཀྱང་།
 ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་གསུང་དང་བསྟན་ན་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་མེད་དམ་སྟུམ་སྟེ་
 དཔུད། རང་ལྷགས་ལ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལྷལ་ལ་གཡོ་ཞིང་
 བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་དེ། ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 ལས་ལ་བག་ཆགས་ཡོད་དེ། བཅུ་པ་སྟིད་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟོན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྟིད་པའི་མིང་

ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཙམ་དབུ་མེས་ས་ཀུན་མཐུན་
 པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་
 སྦྲང་བའི་མེས་ས་པ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རང་གི་རྒྱུའི་
 ཀུན་སྦྲང་ཐོག་མའི་མ་དུག་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཤིང་སྲིད་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 མེས་ས་པའི་དུག་ས་སུ་གནས་པ་དེ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་མཆན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་གསུམ་གྱི་གསུམ་དང་། རྩ་ཐོའི་རྒྱས་དཀར་བའི་ལས་
 སྔགས་གསུམ་དང་། རྩ་མེན་གྱི་རྒྱས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་། རན་
 འགྲོ་དང་། ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་གྱི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་
 རྩས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་བཤད་ཀྱང་། བསོད་
 རྩས་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲས་གནས་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་གསར་དུ་བསགས་པའི་མི་
 དཀའ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་འཕེན་བྱེད་ལས་སུ་མ་ངེས་ཤིང་། རྒྱུར་མི་གཡོ་བའི་
 ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། མི་གཡོ་བའི་དོན་
 ཡང་། ཉེན་འབྱེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དག་
 ལ་འདིས་གཡོ་བར་མི་བྱས་པས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་ཉེན་མངས་
 དེ་དག་གིས་མི་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རམ། རྩ་མེན་ཁམས་
 དང་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཡང་བཤད་དོ། ། རྒྱེ་བ་འབྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་
 རྩས་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་མ་འགགས་པ་སྔ་མཐུན་དུ་བྱུར་བའི་
 ཆོ། རང་སངས་རྒྱས་ཉིང་གནས་བསམ་ཤེས་ལ་བསོད་སྒྲུབས་གཅིག་ལུ་
 བས་ལྟར་ལན་བདུན་དང་། འཁོར་བསྐྱར་དུ་ལན་བདུན་རྒྱུས་ནས་མཐར་
 སྐྱུའི་དུག་ས་སུ་རྒྱུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ། མི་
 སལ་བར་རྒྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་མ་ལ་སྲིད་ལེན་ཆར་གཅིག་གིས་གསོས་བཏབ་ནས་
 འཁོར་བསྐྱར་དུ་རྒྱུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པ་དང་།
 དུ་མས་དུ་མ་འཕེན་པ་གཉིས་ནི་གོ་བར་བཤད་དོ། ། རྩ་མེན་འབྲུབ་དུས་གྱི་རྒྱ་

ནས་མཐོང་ཆས་སྤྱང་འགྱུར་སྟགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིས་ནས་སྤྱང་འགྱུར་
ལ་ཡང་མཆམས་མེད་ལྟ་དང་། རིམ་བཞིན་དེའི་ཆར་གཏོགས་ཉེ་བའི་
མཆམས་མེད་ལྟ་ཡོད། བསགས་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་སྟགས་
བཞི། དང་པོ་ལ་ཡང་། སའི་དངོས་གཞིར། ཟླ་ལམ་དང་། མ་ཤེས་པ་
དང་། བསམས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། དྲག་པོ་མིན་ལ་རྒྱན་ཆགས་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཁྱོད་བ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་དང་། འགྱུད་པས་བསལ་བ་
དང་། གཉིན་པོས་བསལ་བ་ལྟེ་བཅུ་གསུངས་ལ། བརྟེན་བར། མི་མཁས་
པས་བྱས་པ་དང་། ཟླ་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། མི་
འདོད་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་སྟོབས་བཞིས་སྟབ་
མོར་བྱས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ས་པོན་ཉམས་སྦྱང་པ་
དང་། འདས་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ལྟེ་བཅུད་གསུངས་སོ། །
བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ནི། གསོད་སེམས་ཡུན་རིང་བཅམས་ཀྱང་སྟོག་མ་
བཅད་པ་དང་། བྱས་བསགས་ཆང་བ་ནི། སྦྱར་དངོས་མཆུག་གསུམ་ཆང་
བའི་སྟོག་གཅོད་གྱི་ལས་ལྟ་བུ། མ་བྱས་མ་བསགས་པ་ནི། གསོད་སེམས་
སྐད་ཅིག་བྱས་ཀྱང་འགྱུད་པས་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡིད་ལས་ལ་སྟུ་གཉིས་པ་
མེད་ཅིང་། དང་པོ་ལས་ཀྱང་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་
བྱས་པ་གཉིས་མེད་པར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་སོ། ། ལས་སོ་སོའི་སྦྱར་བས་
ནམ་མཐིན་དང་། དངོས་གཞིས་རྒྱ་མཐུན། མཆུག་གིས་བདག་འབྲས་འབྱེན་
པར་མཛོད་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མཐུན་ལ་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་།
སྦྱང་བ་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་གསུངས་སོ། ། རྩོད་སྦྱང་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསོད་སེམས་
ཡུན་རིང་བཅམས་ཀྱང་སྟོག་མ་བཅད་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། བསགས་ལ་མ་
བྱས་པའི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ལྟེ།

ཡིད་ལས་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་
གནོད་སེམས་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་ཡིན་ཀྱང་སྲིག་གཙོད་བསགས་ལ་མ་
བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚོན་ནས་མི་ལམ་ན་བྱས་པ་མངོན་
ཞེན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་དང་། གསོས་བཏབ་
པའི་བྱས་བསགས་ཚང་བ་ནམས་ཀྱང་ཡིད་ལས་སྟུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་བྱས་བསགས་ཚང་བ་མེད་པར་ཐལ། བསྟུ་
བས་དེ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ཤི། ལས་མེད་ལ་
སྲིགས་སྟན་ཀ་ཡི། །ཞེས་སྲིགས་དབུ་སེམས་ཚོད་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག མཚམས་མེད་སྲིགས་བཤགས་སྟོམ་གྱིས་དག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
མེད་པར་བྱེ་སྐྱས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཉགས་བྱབ་ཤི། བྱབ་མཐའ་
གོང་མས་འདག་པར་བཤད་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སྟུ་འབྱར་ཞེས་སྒྲོན་
བརྗོད་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དག་
བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་རོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག མཛོད་ལས། མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲིལ་
མེད་དང་། རོ་ཚ་མེད་པའོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་མི་དགེ་བའི་ས་མང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་ཀུན་བརྟས་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ཤི། མི་དགེ་བ་ཡོད་
ཀྱང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་སེམས་པ་ཡིན་
བཞིན་པར་འགྲོ་ན་བྱབ་མཐའ་སོ་སོས་ལས་འགགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་བྱས་
པའི་སྒྲོན་སྟོང་སྟོ་ཚོགས་མཛོད་པ་འབྲེལ་མེད་པར་འབྱར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག
གོང་འཕོ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཚས་ཅན། དངོས་གཞི་རྒྱད་ལྔ་
ཡིན་པར་ཐལ། གོང་མར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱད་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱབ། ཉགས་བྱབ་ཤི། ཁྲིལ་སྟོམ་གྱི་ནང་ཚན་གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྟུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་འཕེན་བྱེད་ལས་རྒྱད་ལྔ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་གསང་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསམ་གཏན་སྒེལ་མ་
 དམ་མཚུངས་པར་ལྟན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་
 གནས་གཙང་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཙམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི་གནས་གཙང་སྒྲིབ་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་མི་བཞག་གོ་གསུངས་པ་ནི། གུན་མཁྱེན་སྤྱོད་མའི་གསུང་དུ་མ་དང་
 འགལ་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱོད་བཅུ་
 བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ལས་གཅིག་གིས་འཁོར་བསྒྱུར་སྟངས་
 འཕངས་པའི་དང་པོ་དང་། བ་མ་འཕེན་བྱེད་རྟོན་གཅིག་པར་བལ། དེའི་
 ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། སྤྱོད་མ་གང་དང་གང་འཕངས་པ་དེ་
 འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདུ་བྱེད་དང་བཅུ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་
 ལུ་བཞི་བཞི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཆོག་རྩལ་གྱི་རྣམ་སྟོན་ལ་
 རུད་མེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་བལ། རྟོན་སྟོན་གསུམ་པ་ཞིག་ཆོག་རྩལ་གྱི་དབང་
 གིས་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་པར་ལུད་མེད་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ།
 སྒྲིབ་པར་འཕེན་བྱེད་དེ་དེར་བསྒྱུར་བའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཆོ་བྱང་
 དུར་འགྱུར་པ་དང་ཆོ་བྱང་དུ་མི་གཅིག་པ་སོགས་འཕེན་རྟོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་
 སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག མཚམས་མེད་ལས་ཀྱི་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་
 ཡོད་པར་བལ། ས་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ལས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་དག་བཙམ་
 བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག གཞན་
 གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་མེད་པར་བལ། ལས་མ་བྱས་
 པ་དང་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུར་
 པའི་ས་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་དྲངས་པ་ལས་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། རྟོན་པས་ཆོགས་གྲངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བྱུང་
 ལ་ལོངས་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་བམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་
 གཅིག་བསགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཡོད་པར་
 ཐལ། མདོ་ལྷེ་འདི་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོགས་དྲུག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་
 བ་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དབུ་མ་
 པ་ལྟར་ན་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྦྱིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ འདི་སྤྲེ་རི་བཞེན་དུ་འདོད་
 དེ། གང་སྤེལ་ལས། སྤྱིད་པ་བར་མ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཆོགས་དྲུག་གོ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བར་དོར་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞག་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྦྱོར་
 ཀྱིས་སྤྱིད་པ་བར་མའི་མིང་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་མ་བཞག་ཅེ་ན། འདུ་བྱེད་
 ཅི་སྦྱོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱེ་
 སྤྲེལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་ལྷེ་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་སྟོན་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་སྦྱོར་པར་བཤད་པའི་ཚུགས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་བ་ལ་བྱེ་སྤྲེལ་སྟོན་མ་
 བརྟེན་པར་ཐལ། དེས་བག་ཆགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 རྒྱལ་སྤྲེལ་མ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ས་ཐོན་བྱས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེས་སྟོན་འབྱེན་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་བག་ཆགས་མི་འདོད་ཀྱང་ས་ཐོན་འདོད་ཟེར་བ་ཡང་དབུད་དགོས་ཏེ།
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་བ་ས་ཐོན་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པའི་

མྱིར་དང་། རྒྱལ་སྐུས་མ་ལས། རྒྱས་པ་དང་། ས་པོན་དང་། བག་
 ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་གཅིག་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར། འདི་
 རྟེན་སྒྲིབ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་ལ་མི་རུང་ངོ་། ། གཞན་ཡང་། མ་ཤེ་ལས།
 གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱས་བར་དུ། ། གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། ། གལ་
 ཏེ་འགག་ན་འགག་གྱུར་པས། ། འབྲས་བུ་རི་ལྟར་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་
 པ་ལྟར། གཞན་སྟེས་བཅད་པའི་ལན་དུ་བྱེ་སྒྲུ་ཁ་ཅིག་ཐོབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་
 རུད་མི་བྱ་བ་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བྱེད། ཁ་ཆེ་བ་དང་མདོ་སྟེ་བས་རྣམ་
 རྟེན་གྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་གཞི། རང་རྒྱད་པས་ཡིད་གྱི་རྣམ་
 རྟེན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཞིག་པ་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱེ་སྒྲུས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་བག་ཆགས་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་དབང་
 གིས་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྒྱ་རྒྱས་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཅུ་པ་སྤྱོད་པའི་
 བར་དང་། འབྲས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་མཆམས་སྒྱུར་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འཛིག་
 ཟེར་ན། རྒྱ་རྒྱས་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཆར་གཅིག་པའི་མིང་གཟུགས་གྱི་བར་དུ་མི་
 འགྲོ་བར་ཐལ། གནས་སྐབས་པའི་བཤད་པ་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་
 རིགས་པ་དེའི་མྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་གྱིས་མིང་དང་
 གཟུགས་ཞེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འབྲས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གྲང་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། འདུ་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་བྱེ་མ་དོན་གཅིག་པའི་མྱིར། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་གྱིས་སྒྲིབ་གྱིས་ཡིན་གྱི། ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། བཞི་པ་
 མིང་གཟུགས་རྒྱས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། མ་མཐའ་ཡང་འཆི་སྤྱོད་བར་

དུམྱ་པའི་མིར། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། རྟེན་མཚམས་སྦྱར་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཞི་པ་མིང་གཟུགས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་རྟེན་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་རྣམས་སྒྱུ་གྱིས་འབྱུག་ཤི། རྣམ་མ་ཤིའི་བར་དུ་
 གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་སྒྱུ་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་རྟེན་གྱི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་མིར། འགའ་ཞིག་ལྷང་སྤང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལྟར་
 བ། ཡན་ལག་གསུམ་པ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 དེ། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་ས་ལྷ་རྒྱུད་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། མིད་པ་བར་མའི་སྤང་བོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དང་པོར་མིང་གཟུགས་མདོན་པར་འབྲུབ་པ་ཞེས་དང་། ཀ་ཤིའི་
 འབྲེལ་བར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གྲུ་
 མདོན་པར་འབྲུབ་ཤི། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར། དེ་དག་ལྟར་ན་ཡང་མེད་
 ཅེས་བཤད་དགོས་པ་ལ། རང་རྟེན་གྱིས་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཚད་ལྡན་གྱི་
 གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་བཀག་པར་སྦྱ་བ་ནི་སྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགའ་འདུའོ།
 ཡང་ཁ་ཅིག རྒྱ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྣམས་སྒྱུ་བ་དང་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་བཤ། མདོ་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བསྒྲིལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིད་པ་བར་མའི་སྒྱུ་གྱིས་མའི་མངལ་དུ་འབྱུག་
 པ་རྟེན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཤི། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མིར་རྟོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་མིར། འདི་ལ་དཔགས་ན་སེམས་ཅམ་པས་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་དེས་བྱུང་པར་འདོད་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པས་བྱང་མི་
 འགའ་བར་འདོད་དོ། ། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བག་ཆགས་བསྒྲིག་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མཚུངས་གྱིས་གཞོད་པའི་
 མིར།

རང་ལྷན་ལ།   རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བལ་

ཆགས་བསྐྱོད་གཞི་དང་། འཕང་འབྲས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིགས་སུ
གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོག་
ཉིད། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ལས། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་
རྣམས་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ། ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོས་འཛིན་མི་མཐུན་ཞིང་། དབྱེ་ན། རྒྱ་
དུས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་དེ་གཉིས། ས་མཆོམས་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གི་
བྱུང་པར་སྐར་བཤད་བྱིན། མཛོད་སྤང་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱེ་སྐྱེས་བག་ཆགས་
འདོད་པར་བཤལ། མཛོད་ལས། བསྐྱོམ་པའོ་སེམས་ལ་བསྐྱོ་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་དང་། གནས་བརྒྱད་པར། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བག་ཆགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མདོ་
སྟེ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱང་ཡན་
ལག་གསུམ་པ་ཀུན་གཞིར་བཞེད་པར་བཤལ། ཉི་ལྟང་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བརྒྱུས་བསྐྱུས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འབྲེལ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་བམས་
ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
ཡིད་ཤེས་ལ་དེའི་བསྐྱེད་མཛོད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་དེའི་བསྐྱེད་ཅམ་གསུངས་ཤིང་། ལྷགས་ལས་ཀྱང་དེ་
འདྲ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀུན་གཞི་དངོས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤམས་བྱུང་གྱི་
བརྟེན་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་
བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་
དང་། རྒྱང་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་མཛོད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆོག་ཅམ་
གྱིས་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཕངས་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་ལ་སོ་སོའི་རོ་བོ་ནི། རང་།

དང་ཆར་གཅིག་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་གི་ས་ཚོན་སྒྲིན་པའི་རྣམ་སྒྲིན་
 ཀྱི་གཙོ་པོ་གང་ཞིག ལས་དེས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་དང་པོའི་
 རིགས་གནས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་དེ། བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཉེན་འབྲེལ་
 གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཟස་མ་འདྲོད་གཟུགས་གཉིས་ན་ཡོད། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་
 མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟགས་དང་། གཞན་ཡང་འབྱུང་བཞིའི་ཁམས་
 དང་། ཟස་མ་གཏོགས་པའི་འབྱུང་འཁྱུར་བཞི་སྟགས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།
 ས་མཆམས་ནི། སའི་དངོས་གཞིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་
 དང་གཟུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱིས་དུས་ན་ཆོ་རི་སྟོན་བར་མདུང་བྱིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་
 འབྱུག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མདོ་འབྲེལ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ནི་
 རྒྱུ་མཆེད་དུག་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཡིན་གྱི། དེ་ཕན་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་མིང་
 གཟུགས་ལ་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་པའི་སྒྲིན་དུ་མ་གྲུབ་ན་བཞི་པར་མི་དུང་
 ལྟ་པ་དུ་མི་མེམས་ཏེ། འདིའི་གངས་ནི་མདོ་ལས་བརྟན་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་རྒྱུར། གཞན་དུ་ན་བཞི་པ་སྟོན་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
 རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་གི་ས་ཚོན་སྒྲིན་པའི་
 རྒྱུ་སྟོན་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་པའི་ཕྱང་པོ་གང་ཞིག ལས་དེའི་འཕངས་པའི་
 ཡན་ལག་བཞིའི་གཉིས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་དེ། ལྟ་
 བརྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་ལྟས་དང་ཡོད་ནི་དང་པོ་
 རས་ཡོད་པས་འདིའི་མཆམས་རྣམས་རྒྱུས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་མཆེད་དང་
 པོ་བཞི་ཅི་རིགས་གྲུབ་པའམ། དེའི་ཆོད་དུ་སྟོབ་པ་ནས་འཛོག་པར་སའི་
 དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བྱེ་སྒྲིས་འདྲོད་ཚུལ་ནི། གང་སྟེལ་ལས།

ཁ་ཅིག་དབང་པོ་ཆང་ལ་ཁ་ཅིག་དབང་པོ་མ་ཆང་སྟེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པའི་ལས་མང་བའི་མྱིར་དང་། འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་འདྲ་བའི་མྱིར།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་དབང་པོ་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྟེ།
མཆེད་དང་པོ་བཞི་རྫོགས་འབྲས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་མི་དང་རིས་མཐུན་པའི་ལྷས་དང་
ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་སྟེ་ཅམ་པ་འཕངས་འབྲས་སུ་འདོད་དོ། །

ཡན་ལག་ལྔ་བའི་ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ཡུལ་
ཡིད་འོང་སྐྱེས་ཅི་རིགས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོར་
གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ། རྒྱག་པ་རེག་པའི་མཚན་ཉིད། འཕེན་བྱེད་བསྐྱེད་
ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ལ་རེག་པ་རྒྱག་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། ཁམས་གོང་ན་
སས་བརྩས་ཀྱི་དྲི་རྩ་མེད་པའི་མྱིར། ལྷ་དང་ལྷའི་འདུས་ཉེ་རེག་པ་གཉིས་མེད་
ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་གྱི་མིག་ན་ལྷས་ཀྱི་རེག་པ་གསུམ་ཡང་དང་
པོའི་སས་བརྩས་ཡིན་ཉི། དེ་དག་རྟོག་དཔྱད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་འབྱུང་
ཞིང་། གཉིས་པ་ཡན་ལ་རྟོག་དཔྱད་མེད་པའི་མྱིར། སྐྱིར་རེག་པ་ལ་སེམས་
བྱུང་རེག་པ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འདུས་པ་ལ་རེག་པར་བཤད་གསུམ་ཡོད་པའི་རེག་པ་དངོས་
ནི་དང་པོ་ཡིན་ཀྱང་། ས་ལུ་ལྡང་བས་གསུམ་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་མིང་
འབྲས་ལ་བཏགས་པའོ། །

རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་རྒྱག་པ་རེག་པའི་སྐྱེན་གྱིས་དེས་ཡོངས་སུ་
བཅད་པའི་ཡུལ་གསུམ་ཅི་རིགས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱང་བའི་སྦྱང་བར་གྱུར་པའི་
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ། བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེན་གསུམ། གང་སྟེས་ན་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་
སེམས་བྱུང་སྦྱང་བ་དེ་ཆོར་བ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་
ཤེས་སྟེ། འདིར་སྟོམ་བཙོན་ལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆོར་བདེ་སྦྱང་ཆེ་འབྲལ་

འདྲོད་སྐྱེ་བས་མ་ངེས་སོ་སྟུང་ན། འབྲལ་འདྲོད་དེ་ནི་དྲན་ཤེས་བཞེན་ལས་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་ཚེར་བ་དེ་ལས་མིན་པས་མི་གཞོད་དོ། ། ཚེར་བ་དེ་དག་ལས་
 བཏང་སྟོམས་ནི་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡང་སྟེ། བསམ་གཏན་
 བཞེ་པ་ཡན་གྱི་ཚེར་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་ཅིང་། མི་དགེ་བའི་དེ་
 ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་འདྲོད་པ་རྣམས་དེའི་འཁོར་གྱི་ཚེར་བ་འཛིག་ཅིང་། འདིར་
 ཡང་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས་དེའི་རྒྱལ་བཟུང་མ་ཚུང་བ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཚེར་བ་ཡིད་ཚོར་ཁོ་ནར་འདྲོད་པ་
 སྐྱེས་ཤིག་པ་དང་འདྲ་ལ། མོང་འོག་མི་མཐུན་པའི་ཆ་འདི་ཡོད་དེ།
 མཛོད་པས་ངན་འགྱུར་འཕེན་བྱེད་གྱི་འཕང་འབྲས་ལ་རིག་ཚེར་དང་པོ་ལྟེ་ལས་
 མ་བཤད་ཀྱང་འདིར་འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནར་འདྲོད་པས་
 འཕང་འབྲས་ལ་ཚོགས་དུག་ཀ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། སོ་སའི་རྩ་བ་ནི། ཚེར་བ་
 གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་
 རྒྱལ་བཟུང་དང་འབྲལ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལས་མི་ཉམས་པ་ཅི་རིགས་སྟེ།
 སྐྱེད་པའི་རིགས་གནས་གང་ཞིག ཚེར་གཅིག་པའི་ལེན་པ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་
 འདྲོད་ཆགས་དེ། བརྒྱད་པ་སྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་ཚེར་བ་ལ་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་ཞེས་སྐྱུར་བ་མ་དག་པར་མཛོན་ཏེ། དེ་ནི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ལས་གྱི་
 འཕང་འབྲས་ཡིན་པས་སྐྱེད་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྟན་མི་རུང་ཞེས་
 འོག་ནས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚེར་བ་ནི་སྐྱེད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
 སྐྱེ་མའི་སར་གཏོགས་དགོས་པ་ཁམས་སོ་སའི་སྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། ས་གང་ཡིན་པའི་ཚེར་
 བགང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ས་དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་
 འབྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་སོ། ། དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་དང་།

ཡོན་སྒྲིག་ས་ཅི་རིགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྒྲིག་ས་རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་
 ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དེ། དགྲ་བ་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེན། ཆོ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཉེ་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བྱི་རོལ་བའི་རབ་བྱུང་སྒྲིག་ས་བྱི་མའི་དོན་
 བསྐྱབ་འདོད་ཀྱང་ལོག་པར་བྱགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་
 བྱགས་དང་། བདག་སྤྱོད་ཉེ་བར་ལེན་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་བྱུང་པར་ནི། ཅ་མེ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདོད་ཡོན་ལྡན་དང་། འཇིག་ལྟ་
 མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་ངན་ནམས་དང་། ལྟ་ངན་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་བརྒྱལ་
 བྱགས་ངན་པ་དང་། འཇིག་ཆོགས་ལྟ་བ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདུན་ཞིང་
 ཆགས་པ་ཞེས་ཚུལ་བྱགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཚུལ་བྱགས་
 ངན་པ་གསུམ་པའི་དམིགས་པར་གསུངས་ལ། སའི་དངོས་གཞིར། ཚུལ་
 བྲིམས་དང་བརྒྱལ་བྱགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྒྱལ་
 བྱགས་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་མི་འགལ་ལམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
 འཇིག་ལྟ་པ་བདག་སྤྱོད་ཞེས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོ་འབྲེལ་ལས།
 བདག་དུ་ལྟ་བ་ནི་གཞི་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་
 བདག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་ཤིང་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞེན་པ་ཙམ་དུ་གོ་ཆེད་
 ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདིས་འབྲུལ་ནས་འཇིག་ལྟ་བདག་སྤྱོད་ཉེ་བར་ལེན་
 པར་མི་བབྱང་ཉི། བྱི་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལེན་པ་འདི་བཞིས་བསྐྱས་
 པར་འདོད་ཀྱང་། བྱགས་འདིར་བདག་སྤྱོད་ཉེ་བར་ལེན་པ་འདོད་པ་འདོད་
 ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱུང་བ་ལྟན་བྱི་དོར་སྒྲིག་ས་ལས་འདུན་པ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དང་། འདོད་ཆགས་གཉིས་སེམས་བྱུང་རིགས་ཐ་དད་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་བྱི་མར་སྤྲེལ་མས་མ་བྱུང་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

རང་དང་ཚར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་
བཏབ་ཏེ་ཡང་སྲིད་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྤང་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་
ལས་དེ་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་མཆན་ཉིད། རིགས་གནས་སྒྲོས་པས་མཆན་མས་མེད་
སྒྲོས་ལས་སྒྲོབས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཅན་ནས་བཅུ་པ་སྲིད་པ་ཡིན་པ་ལྟར།
དེས་ན་སྤར་བཀ་ཆགས་སུ་བཤད་པའང་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་པའི་སྲིད་པ་
གཞིར་བཞག་པ་ཤེས་སྟ། འདི་ལ་བར་སྲིད་དང་སྲིད་འབྲུབ་བྱེད་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་། བཅུ་པ་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཉེར་
འཁྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲོས་མཛོན་པར་འབྲུབ་པའི་ཀྱན་རྒྱུར་དང་། སྲིད་པའི་
ཀྱན་རྒྱུར་སྤངས་མ་སྤང་ལ་སྤྱོད་པའི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆན་མས་མེད་དེ་ཉིད་
སྲིད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རོ་ཁོར་སྤང་བྱེད་ལ།
དེ་དང་ཀྱང་འབྲས་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་གཞན་གྱིས་ཆོད་པར་འབྲུང་བ་འདིའི་
དམིགས་བསལ་ཡིན་ཞིང་། འབྲུབ་བྱེད་གསུམ་ཀྱང་ནས་ཀྱང་འབྲས་གཏན་
མི་འབྱེན་པ་ནི་སྲིད་ཡང་སྲིད་དེ། བར་དོ་ནས་སྤྲོག་པ་ཀྱན་བཏུས་སུ་གསུངས་
པ་སྤར་ཀྱང་མཐའ་ཁོང་མ་ནམས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྲིད་པ་འབྲུབ་
པ་སྲིད་ལེན་ལ་སྒྲོས་པར་མ་དེས་ཏེ། དམུལ་བའི་ཕྱག་བསལ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱག་བསལ་གྱིས་མནར་ཏེ་ལྷས་འདོར་བར་འདོད་པ་དེ་དག་
སྤང་པོ་ལ་སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་སྲིད་པ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་ཁོང་མ་ནས་
འདོད་པར་སྲིད་པའི་སྤོང་ལ་དུ་འདོད་ཉོན་མཛོན་གྱུར་འབྲུང་ན། མཛོད་ལས།
ས་འཕྲོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། ། ཞེས་ས་འཕྲོས་པས་གཏོང་བར་
བཤད་པ་དེ་བཞག་དུ་མེད་པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་སྒྱུན་མེད་དེ། འཆི་
ཆོ་གང་ཉམས་སྲིད་ནས་ཆོ་བ་འདོད་པས་ཆོ་དམུལ་དུ་འཕེན་པའི་ལས་ལ་གསོས་
འདེབས་པར་མཛོངས་སྒྲུན་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྤར་བསགས་དུས་ཀྱི་སྲིད་
པ་དང་ཆོ་འདྲ་བའི་ཆགས་པས་གསོས་འདེབས་པ་འབྲུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འཇིགས་སྐྱག་སྐྱགས་
འབྱུང་བས་བདག་སྲིད་མ་ལོག་པར་ཤེས་ཤིང་། དེའི་བར་དུ་སྤང་པ་ལ་སྲིད་
པ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྲིད་ལེན་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། མདོ་འགྲེལ་ལས། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ན་དེས་བག་ཆགས་དག་
འཇུག་པ་རྟེན་པས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། སའོག་མའི་འདུན་
པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྟེན་པ་ནི་ལེན་པ་ཡིན་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཛོད་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དེ་ཤི་འཕྲོས་པ་ན་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཐུབ་འབྲས་བཤད་པ་ལ། རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་སྲིད་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐུབ་འབྲས་གང་ཞིག འཕྲོ་བ་རིགས་དྲག་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྩེ་བའི་
རིས་མཐུན་ཐུབ་ཅིན་མ་དོར་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པ་དེ་བཅུ་གཅིག་པ་རྩེ་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟུར་རྩེ་མས་བར་དོའི་སྤང་པ་གཙོད། དཔྱེ་བ་
མདོ་ལས། འདིར་གང་རྩེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྩེ་བ་དང་། འཕྲོས་པ་དང་།
མདོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་ལྟ་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་
ཤི་ཚུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར་ས་མཆོམས་མཛོད་དང་མི་
མཐུན་ནོ། ། མིར་ཆགས་པའི་རྒྱན་ལ་ཡང་མིའི་རྩེ་བ་ཡོད་ཀྱང་མིའི་ལྷས་རྟེན་
མེད་དེ། ། དེ་མིའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་སྲིད་འབྲུབ་པའི་སྤང་
པའི་རིས་མཐུན་མ་དོར་བར་ན་ཆོད་གཞན་དུ་ཐུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པ་དེ་བཅུ་གཉིས་པ་རྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་ཙ་
བའི་དཔྱེ་བ་བདུན་དང་། ཡན་ལག་གི་དཔྱེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད། རྩེ་སྲིད་དུ་
ཉིང་མཆོམས་སྐར་བའི་སྤང་པའི་རིགས་མཐུན་འདོར་བཞིན་པའི་ཆ་དེ།
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པ་ཤི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། འདིར་ཀ་ཤི་
གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐང་བ་ནི་རིས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་མ་དེས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་

ཡིན་པར་གསེར་འབྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུ་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིགས་བཞི་དང་།
 ཡང་ཉེན་འབྱེད་མཛོད་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་འཕེན་དང་རི་ལྟར་གང་། ། དེ་
 རྒྱུ་བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། ། ཉེས་དམིགས་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། ། ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། ། ཞེས་བདུན་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་གསུངས་ཏེ།
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་བསྒྲོས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་མིང་གཟུགས་
 སྒྲིགས་བཞི་འཕེན་ཞིང་། སྤེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤྲིད་པར་
 བྱས་ཏེ་བྱུ་བ་པའི་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀ་ཤི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཉེན་མོངས་གསུམ་མམ་ལམ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ཡང་། དབུ་མ་ཉེན་འབྱེད་
 སྤྱིང་པོ་ལས། བཅུ་གཉིས་ཆོས་ནི་གསུམ་དུ་འདུ། ། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགྲ་
 ཉེན་མོངས། ། གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་རྩྭ་ག་
 བསྐལ་ཡིན། ། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། ། གཉིས་ལས་བདུན་
 འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། ། གསུམ་འབྱུང་སྤྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། ། ཉིད་ནི་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། ། ཞེས་པ་ལྟར་མཛོད་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཀྱན་
 བདུས་སུ། འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 སྤྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་བསྟུའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱེན་དུ་འབྱུར་ཚུལ་ནི། རིག་པས་རིག་པ་ལ་རྒྱེན་བཞི་བྱེད་
 ཅིང་། གཟུགས་ཅན་ལ་བདག་རྒྱེན་ཁོ་ན་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལ་
 དམིགས་རྒྱེན་བདག་རྒྱེན་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཅན་ལ་རྒྱ་བདག་གཉིས་
 བྱེད་དེ། གཟུགས་ཅན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཐལ་འབྱུར་བ་མ་གཏོགས་པས་མི་
 འདོད་དོ། ། སའི་དངོས་གཞིར། མ་རིག་པས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་མི་
 བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་

རྒྱ་རྒྱུན་གྲུག་གཞི་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། གྲུག་བདུས་སུ། བ་སྟངས་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པས་སོ། ། ཞེས་རྒྱུན་བཞིར་བྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་
 ཡེན་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་གྲུག་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྱེད་གོས་པ་
 སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པ་དང་། གྲུག་བདུས་ལས་བཞི་ཀ་བྱེད་གསུངས་
 པ་སྒྱེད་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་བྱེད་ལས་ལ་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཡན་ལག་སྟེ་མ་སྟེ་མ་སྟེད་པ་དང་།
 མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་དབུས་མཐའ་ལས། སྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་
 པའི་ཕྱིར། ། འབྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་གྲུག་འཛིན་ཕྱིར། ། རྒྱགས་བྱེད་ཕྱིར་
 དང་གསུམ་གཙང་ཕྱིར། ། ཉེ་བར་སྦྱོད་ཕྱིར་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། ། སྦྱོར་བའི་
 ཕྱིར་དང་མཛོན་དུའི་ཕྱིར། ། རྒྱག་བསྐལ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། ། ཞེས་
 ཡན་ལག་བ་མ་གཉིས་མ་གཉོགས་གྲངས་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་བ་ཆེ་དུ་ལ་རྒྱགས་ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་གསུམ་དང་འབྲུབ་བྱེད་
 གསུམ་ཆེ་སྟེ་སྟེར་བྱང་ན་ཆེ་གསུམ་འབྲངས་ཡང་དེ་ལས་བྱལ་བ་མི་སྲིད་དེ།
 གསེར་ཕྱང་ལས། འཕེན་འབྲུབ་གྱི་བར་དུ་ཆེ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་ཉེན་འབྲེལ་
 གཞན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ལ། ། འཕེན་བྱེད་དེའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ས་མཚུངས་ནི། ལྷགས་འདིར་ཕལ་ཆེར་ས་མཚུངས་ཡང་གྲུག་
 གཞི་འདོད་པ་རྣམས་འདོད་པར་རྒྱ་སྟོམས་འཕྲུག་བསྐྱབ་པ་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་
 གྱི་མ་རིག་པས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བྱས་ཆེ་ཡན་ལག་དང་པོ་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱས་ཡིན་ལ། ། རྒྱ་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གྲུག་གཞི་ཡིན་པས་སྟོང་ཆ་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱས་ཤིང་། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་གོང་སས་བསྐྱས་པར་འདོད་ལ།
 གོང་ས་ནས་འོག་སར་འཕེན་བྱེད་ལས་མི་གསོག་པ་གྲུབ་མཐའ་གྲུག་མཐུན་ནོ།

བདུན་པ་ལ་སྒྲིམ་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ལ། བརྒྱད་པ་བསྒྲིམ་པའི་པན་ཡོན་ནི།
 སྤར་སྤར་གི་འབྲུག་ཕྱོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐར་པ་སྤྲོན་མེད་པའི་སྤང་བྱིར་
 དུ་བྱུགས་ནས་ལྷས་ཅན་ཡོངས་ལ་པན་བདེའི་སྒྲིམ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲིམ་པ། ཉེན་འབྱེལ་ཡངས་པའི་ཁོར་ཡུག་གསལ་བྱེད་ཅིང་། ། སྒྲིམ་གསལ་སྒྲིམ་
 ཡི་འདབ་བརྒྱ་མོད་པའི་གཉེན། ། ལྷ་རིགས་འོད་བརྒྱ་འབར་བའི་གཟི་བྱན་
 ཅན། ། ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་རྒྱན་འདི་བསྟན་པ་ཡི། ། ལེགས་བྱས་སྒྲིང་
 སྤོམ་པམ་ཚ་བེར་གྱིས། ། བཞད་པའི་གསུང་གི་རྗེས་འགྲོ་རྒྱུ་དུག་ཆོགས།
 བཞད་སྟུབ་སྤང་ཅིར་ནམ་རྩལ་ཟག་མེད་གྱིས། ། དགའ་བའི་སྦྱོར་ལྷན་ཅེ་
 བས་གར་བསྟར་ཤོག ། དེ་ཆོ་ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་སྦྲང་པའི་མཁར། །
 ཉེན་འབྱེལ་ཆུ་འཛིན་སྒྲུལ་བའི་སྒྲིང་བྱངས་གྱིས། ། སྒྲུལ་བཟང་སྒྲིམ་གསལ་བྱེ་
 བའི་མདོངས་མཐའ་མ། ། དོན་གཉིས་གཏོས་བཟང་འཛིན་པས་སྒྲིག་ལྟར་
 ཅིག ། ཅས་པ་འདི་ནི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་མཆོག་སྒྲུལ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
 འཛིན་ཆོས་སྟུ། ༡བཅུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྦྱོན་མེས་རང་ལ་ཉེར་གསུམ་པ་
 ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སྟུ་བྱིས་པའོ། ། སྒྲིམ་པ། སྦྱོན་མེད་ཉེན་འབྱེལ་ལྷང་
 རིགས་བར་མཛོད་འདི། ། དཔར་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་སྦྱར་བ་པོ། །
 མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་བདག་དང་ནི། ། དོ་དམ་བྱེད་མཁན་བསྟན་
 པ་དར་རྒྱས་གྱིས། ། མཆོན་པའི་སྦྱོགས་འདིར་ངལ་བ་བཞེན་པ་ནམས། །
 དེར་ནས་མི་ཁོམ་གནས་སྟུ་མི་སྦྱེ་ཞིང་། ། ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་
 འབྲལ་བར། ། མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་བཟུང་སྟེ། ། བསྟན་
 དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ། སུ་མཆོ་ལོ། །

༩༩ | ཉམ་གསལ་པ་བརྟག་པའི་འབྲེལ་པ་ཚྱུགས་སྒྲང་
དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ། |

རིམ་པར་གཟུང་འཛིན་དམིགས་པའི་རྒྱ། | རྣམ་གྲོལ་སངས་རྒྱས་ལ་
བརྟུང་ནས། | བཤམས་པར་བརྟེན་ཏེ་མཁས་པའི་གཞུང་། | བཤམས་པའི་
དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་བྱ། | གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་དམིགས་པ་
བརྟག་པའོ། | མཆན་དང་འབྱུར་ཕྱག་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། ལྷ་ལི་བ་ན་
པ་རྒྱུ། བོད་རྒྱུད་དུ། དམིགས་པ་བརྟག་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། | ཞེས་ཏེ་སྤྲོ། | རོན་དངོས་
ནི་འདི་ལྟར། གཞན་གྱི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་རྒྱུས་འདྲ་བ་འགོག་པར་
དཔའི་སྒྲིན་ནས་ཁྱབ་པ་འགོག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཆོགས་པར་
གསུངས་ལ། རྒྱུགས་ཆོས་འགོག་པ་འདི་ལྟ་ཉི། དམིགས་པ་འདི་ནི་དེས་
པར་འཛིན་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པ་དག་རི་ལྟར་འཛིན། རྣམ་པར་སྦྱིད་དམ། རྒྱས་
པའི་གཟུགས་འཛིན་པ་ལྟར་སྦྱི་མར་འདོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་
རོན་དུ་མི་ཕན་ཏེ། དེས་ནི། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་དེ་
དག་ཡིན་པར་འབྱུང་དུ་རྒྱུག་མོད་ཁྱོད་ཀྱི་རོར་བདག་གིས་མི་འགོག་ཅིང་། དེ་
ལས་ཉིས་པ་ཆེས་མངོན་སུམ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འདི་སོན་འདུག་ཉི། བརྟག་པའི་
རྒྱུགས་སྤྱོད་མ་མ་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྟར་ཡང་། དེ་མི་སྤྱང་བའི་སྦྱིར་
དབང་ཤེས་དེས་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དེས་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱལ་

ཕན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་ཡང་མི་སྤང་བའི་དངོས་སྤྱུ་རྒྱུ་གཅིག་དང་དེའི་
 རྟོགས་ནམ་པར་སྐྱེད་པའི་རྒྱའང་མ་ཡིན་པས་དོན་གྱིས་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཉམས་
 ཏེ་དམིགས་པར་མི་རུང་བ་དབང་པོ་བཞིན་ཞེས་གཞི་བསལ་ལོ། ། འདུས་
 པའང་མིན་པར་གསུང་བ་རེ་རེ་བ་བསལ་ཞིང་མི་སྤང་བར་བཤད་པའི་འོས་མེད་
 གྱི་རིགས་པས་སྤང་ཞིང་ལྷག་མར་ལུས་པའི་སྤྱི་སྤྱ་གང་ནི་སྐབས་འདིར་འདུས་པ་
 རྟེ། དེའང་ཤེས་པ་ཚོགས་པ་ལས་ཕྱིའི་རྩལ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལྟར་ཞེས་སྟོས་སོ། ། དེ་ལ་ནི་སྤྲ་མ་
 ལས་བརྒྱུག་ནས་སྤང་བ་དེ་འབད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་འདུས་པ་དེ་ལས་དབང་པོའི་ཤེས་
 པ་སྐྱེ་བ་མིན་པས་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་ཤོས་ཉམས་ཏེ་དམིགས་པ་མིན་ནོ། ། མི་
 སྐྱེད་དེ་རྣམས་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཉིས་བཞིན། ། འདིས་ཚས་ཅན་ཚུགས་
 སྤེའི་ཞེ་ལ་བཞག་པའི་སྤྱང་ནས་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡང་། ཁ་ཅིག་རྩ་
 རྒྱ་གཉིས་སྤང་ལ་དེའང་རྒྱ་བ་གཉིས་པས་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉམས་
 པ་ཁོ་ནས་ཡིན་པ་ལྟར་སྤྱི་རྩལ་བསགས་པའི་འདུས་པ་ལྟར་སྤང་བའང་དེ་ལ་དེ་
 བསྐྱེད་པའི་རྩས་པའི་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་ནང་དུ་ཡིད་བདག་ལྟའི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ་དཔེ་འདི་ནི་འགལ་བ་སྤྱང་བ་ལའང་རྩས་པ་
 ཅན་ནོ། ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱི་རྩལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཀ་ཡང་། ། རྩོ་ཡི་
 དམིགས་སྐྱེན་ནམ་དམིགས་ལུལ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟུས་སོ། ། རྩས་པར་
 རྩོན་སྤྱང་དགག་པ་སོགས་འཕྲོས་དོན་ནི་པ་ཁོ་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་རྩལ་སྤྲན་རང་གི་
 རྣམ་པས་མི་སྤང་ཡང་། རི་ལྟར་ཉིལ་ལ་སྤྲམ་བཞིན་ཚོགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམས་
 དེ་ནི། རེ་རེ་བ་ལའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དགོས་པས་ན་དེ་ལའང་འདུས་པའི་རྣམ་
 པ་དག་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པར་རམ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྤང་དུ་རུང་བ་ཅན་
 ཡོད་ན་གོ། ། དེའི་ཚས་སྤྱི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་བའི་རྣམ་པ་དེའང་ཅིའི་

མིར་བཏུན་དུ་མེད་ཅས་བྱ་བའི་སྒྲིན་སྒྲིང་བར་འདོད་ནས། འགའ་ཞིག་ལ་
 མངོན་སྲུང་དུ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་དགོས། དེས་ན་རྩལ་ཕན་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ནི་རྣམ་རིག་གི་དོན་མིན་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ་ས་ལ་ཡོད་
 པའི་ཁ་དོག་བཏུན་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སྔགས་ས་དེར་
 ཡོང་བའི་ཆོས་སྲུ་མཚུངས་ཀྱང་དབང་པོའི་རྒྱས་པ་སྔ་སྔར་དེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པའང་ཆ་གཉིས་སྲུ་རུང་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་
 བྱིསྒྲིགས་སྤྲུམས་སོ། ། འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དང་།
 ཁམ་སྔར་དང་ཀ་བ་སྔགས་སྒྲོ་ལ་ཤར་བའི་ཆོ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ།
 ཅེའི་མིར་ན་སྒྲོ་ནི་རང་དགར་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་རང་གི་རོ་བོའི་རྗེས་སྲུ་བྱེད་
 ཅིང་། ཡུལ་རྩལ་ཕན་ནི་རོ་བོ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་མིར་སྒྲོ་སྤྱོད་
 ཆོགས་པར་མི་རིགས་སོ། ། མང་བྱུང་ཡོད་པས་མི་འགྲུབ་ཉེ། རོ་བོ་ལ་དབྱེ་
 བ་མེད་ན་བྱམ་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁམ་སྔར་གྱི་སྒྲོར་མི་འགྱུར་རོ། ། གལ་
 ཏེ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཁ་ཞབས་སྔགས་མི་འདྲ་བས་བྱུང་པར་དབྱེའོ་སྒྲུམ་ན་
 དབྱེ་བས་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྩལ་ཕན་ཆར་དབྱེ་བ་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟུར་
 དུ་མེད་པའི་ཚུགས་ཅན་གྱི་རྗེས་ཡོད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་དུ་མེད་དེ་ཆད་གྱི་དབྱེ་
 བ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་ཆུང་བའི་མཐར་གཏུགས་པར་མཚུངས་པའི་མིར་རོ།
 གཟུགས་ཀྱི་ཆ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་མི་རུང་བ་དེ་མིར་རྣམ་
 པའི་དབྱེ་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་རྗེས་སྲུ་མེད་པའི་ཀུན་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ། ། ཆ་
 དབྱེར་རུང་བའི་མིར། རྩལ་ཕན་ལ་དེ་མི་རུང་ཉེ། རྩལ་ཕན་གྱི་ཆ་སྔ་སྔར་
 ཡོངས་སྲུ་བསལ་ན་ནི། དེར་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཉམས་ཏེ་གཟུགས་སྤང་འགག་
 པར་འགྱུར་བའི་མིར། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་བ་བཀག་ནས་གྲགས་པའི་གནོད་པ་
 སྤངས་པའི་མིར། རང་ལ་འཐད་པའི་དམིགས་པ་སྒྲོན་པ་ནི། དམིགས་པ་
 གང་ཞེ་ན། བྱང་གི་འཛིན་པའི་རང་མདངས་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་

བཞག་གི་གཞན་དུ་མེད་པ་ནི་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་རྩོད་། | རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་
བའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་སྤང་ཞེ་ན། རི་ལྟར་གནས་པའི་རྣམ་པའི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
མེ་ཁོང་ལ་ཟླ་གཟུགས་ཤར་བ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་ཤར་བས་བྱེད་པ་ལས་
ཟླ་བ་རྒྱུད་དེ་ཆད་པའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་བུར་སྤོལ་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་གཟུང་བར་གྱུར་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་ནང་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་
ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཡུལ་དུ་མར་འཇུག་ཀྱང་འདིར་སྐབས་ཀྱི་དབང་ལས་དམིགས་སྤྱིར་
ཡིན་ནོ། | དེའང་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་
ཆགས་གོམས་པ་ལས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་
དེའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡུལ་དེ་མེད་ན་མི་སྤྱི་བའི་ཆ་
ནས་དེའི་སྤྱིར་ཉིད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྩོད་། | གཏན་ཆེགས་
གཉིས་ལས་རིམ་པར་བདག་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་དུས་མཉམ་པ་
ནི་བ་ལང་གི་རྩ་ལྟར་ཕན་ཚུན་སྤྱིར་དུ་མི་རུང་བའི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་ནས།
དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཅིང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཆ་ཡིན་ནའང་མེ་ལྟར་རང་ལ་
བྱ་བ་ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་སྤྱིད་ཀྱང་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་
སྤར་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྱུར་ཚུལ་བཤད་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་ལན་
འདིར་མི་སྤྱིར་ལ་སྤྱི་མ་ནི་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིག་གི་ངེས་པ་མི་འབྲུལ་བའི་
སྤྱིར་ན་སྤྱིར་དུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། |

དེ་ལྟར་དམིགས་སྤྱིར་བཏགས་པ་བ་ཉི་སྤང་བའི་དམིགས་སྤྱིར་རྣམ་པར་
བཞག་ནས། རང་གི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྤྱར་
བསྟན་པའི་ཡིད་ལ་ཤེས་པ་སྤར་མས་གང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་
བཞག་པ་དེས་ནི་སྤྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རིམ་གྱིས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་
དམིགས་སྤྱིར་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། | གལ་ཏེ་བྱད་བཞིན་དང་མེ་
ཁོང་རི་ལྟ་བུར་སྤོལ་གཟུངས་དང་མིག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྤྱིད་ན། ཁྱེད་

ལ་དམིགས་པ་ནི་ནང་ཁོ་ན་ལས་མཐུན་དུ་བྱུང་པ་མེད་པའི་མྱེད། རི་ལྟར་
 མེས་པ་སྐྱེད་ཅིན། ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དབང་པོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་
 གྱི་བེམ་པོར་སྐྱབ་བ་བྱིད་དག་ལ་ཡུལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་མྱེད་བེམ་པོ་ཞིག་ཏུ་
 འབྱུང་མེད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་དབང་
 པོ་འང་བྱིད་ལྟར་མི་སྐྱེ་ཡི། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སྤྲད་པོག་པའི་ཆོ་ན་
 ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་མིག་མེས་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡི་རོ་བོ་ཞིག་
 ཡོད་པར་ལས་འགག་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 འབྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་འང་ཡིན་པར་འདོད་དོ།
 ། འང་སྐྱས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་མཚུངས་པ་
 མྱོན་ཏོ། ། དུལ་ལྷས་རྒྱས་པ་རྒྱ་ཙམ་ལ་བཤད་ཀྱང་འོག་དང་སྐྱར་ན་དཔུང་
 གཞིར་སྤང་། བྱིད་ཅག་དབང་པོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་བསྐྱོག་ཏེ་རྒྱས་
 པར་འདོད་ནའང་། རྒྱས་པ་རྟེན་མེད་པ་ནི་མི་གནས་པས་རྟེན་འབྱུང་བའི་
 བྱིད་པར་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ཚོད་པ་བསུས་ཏེ། རྣམ་པར་མེས་པའི་རྟེན་
 གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་
 རྣམས་ལ་འགར་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ། རྒྱས་པ་མེས་པ་ལ་གནས་མིང་མེས་
 པའང་རྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་མྱིར་བྱིད་ཅག་ལྟར་བྱིན་ས་ཆོལ་བའི་ངལ་བ་མི་
 དགོས་སོ། །

མཆུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་།
དབང་པོའི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་གཉིས་ནི་རིས་མས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ཏུས་
མཉམ་པའི་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་ས་པལ་ཚུན་གྱི་རྒྱ་ཅན་དང་། ། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཐོག་མ་མེད་པའི་ཏུས་ནས་རིམ་པར་འཆུག་པ་ཡིན་པས། ། སྤར་ལྟར་སྒྲིབ་པ་
དག་གི་ཕྱགས་བཅའ་ཉེ་དབྱེད་པས་ཀྱང་སྤྱན་དབྱེད་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
གཞན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འདི་པའི་ཆས་ཀྱི་

བདག་ཉི་དེ་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་བརྟག་པ་སྒྲིབ་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་
 སྤང་བོས་མཛད་པ་འདི་ནི་ཐུབ་པའི་མཐའི་ཙ་བ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་ཞིག་ཉི་
 དེའི་དོན་བཤད་པ་རེ་ཞིག་རྒྱུགས་སོ། ། ཚུལ་འདི་ནི་ལ་བཅུན་པ་དགོན་
 མཆོག་བཏུན་པའི་སྒྲོན་མེས་རང་ལ་ཉེར་བྱག་པ་ལ་གཞུང་འདིར་ཞིབ་དཔྱད་
 ཅུང་ཟད་བཀྲིས་སྐབས་ཡིད་ལ་ཤར་ཆོད་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་བརྟེན་ཏུ་ཕར་བས་
 རྒྱས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དོར་ཉེ་མོ་ཅམ་སྲུག་གིས་སྲུ་བཀྲིས་པའོ། །

ཐུབ་པ་ཐུབ་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་
 མཆོན་གཞི་རོས་འཛིན་པའི་ཆད་མའམ་རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་རོས་པའི་ཆད་མ།
 དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བཟུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་འགལ་ཏུ་རོས་པའི་ཆད་མ།
 རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མའམ། རྟགས་དང་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགྲོག་པའི་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཐུར།
 གལ་ཏེ་ཆད་མ་དང་པོ་མེད་པར་བྱེ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སྲུ་འགྲོ་ལྷག་
 གི་ཐུབ་པ་འགྲུབ་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚོད་
 གཞིར་བཟུང་ཉི། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཐུར།
 ཞེས་འཕང་བའི་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་ཏུ་དེའི་རྗེས་སྲུ་འགྲོ་ལྷག་གི་ཐུབ་པ་རོས་
 པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཐུར། དེར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་
 པས་ཆད་མ་གཉིས་པས་ཐུབ་པ་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ལ་ཡོད་
 པ་ཞིགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་པ་ཐུབ་པའི་ཐུར། །ཁ་ཅིག་ རྟག་མི་རྟག་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་ཐུབ་ཉི། རི་བོང་རྩ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་
 རྟག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཐུར། ཐུབ་ཉི། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་ན་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཐུར་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་གི་
 བདག་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐུར། ཐུབ་པ་ཁས་
 འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་

བདག་ཅག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅགས་ཁས། ཚད་མ་བར་བ་མེད་པར་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞྭ་གི་བྱབ་པ་འགྲུབ་ན། དཔེར་ན་རྩ་
དཀར་པོ་ལས་གཞན་ཞེས་པས་ནག་པོ་དང་། གསེར་མདངས་སེར་པོ་ལས་
གཞན་ཞེས་པས་སྔན་པོར་གོ་བ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཡོད་པ་ལ་བསམ་ནས། ཞེ་
འདོད་སྔན་པོར་བྱུང་འདོད་དེ། ཡིན་ཏེ་ལའི་ཁ་དྲག་ཆས་ཅན། སེར་པོ་
ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕང་བའི་ཆོ།
ཞེ་འདོད་ལྟར་གྱི་བྱབ་པ་འགྲུབ་པར་ཐལ། སེར་པོ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་
པོ་འགྲུབ། སེར་པོ་མ་ཡིན་པས་སེར་པོ་ཁྱེད་པས་ཚད་མ་གསུམ་པ་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སེར་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཅགས་གྱིས་བསྐྱབ་བུའི་
ཆས་སེར་པོ་ལས་གཞན་དེ་ལ་སྔན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་བྱུང་ཚད་སྔ་སེར་
གཉིས་སུ་མ་འདུས་པས། དེར་སྔན་པོ་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱུང་ན། དྲང་ཆས་ཅན། སྔན་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པ་
གང་ཞིག་སེར་པོ་ལ་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་གྱི་
དབང་གིས་འདིའི་བསྐྱབ་བུའི་ཆས་སྔན་པོ་དང་། དགག་བུའི་ཆས་སྔན་པོ་
ལས་གཞན་ཡིན་ལ། དེས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆས་སེར་པོ་ལས་གཞན་དང་།
ཞེ་འདོད་གྱི་དགག་བུའི་ཆས་སྔན་པོ་ལས་གཞན་གཉིས་མི་འགལ་བའམ།
ཚད་ཆེ་སེར་པོ་ལས་གཞན་པའི་སྔན་པོ་དང་སེར་པོ་དེས་འགལ་མ་ཡིན་པས།
དགག་ཆས་དང་བསྐྱབ་ཆས་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་
བདེན་བྱུང་མིན་ཡང་བདེན་མེད་ཡིན་མི་དགོས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་འོག་རྒྱུ་འོག་གི་
པའི་དགོས་པ་མིན་ཏེ་ཆེ་བས། བསྐྱབ་བུའི་ཆས་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་མ་སྤང་བར།
འོག་རྒྱུ་གི་མཐའ་ཁྱེད་པ་ལ་དགག་བུའི་ཆས་དེ་དང་དེས་འགལ་དུ་ཞུགས་
པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། ། ཚད་མ་ཕྱི་མ་མེད་པར་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་
ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞྭ་གི་བྱབ་པ་འགྲུབ་ན། གཞལ་བུ་ཆས་ཅན། མི་

ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་བུམ་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱག་གི་བྱབ་པ་འབྱབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་གཞི་
 བྱབ་པས་ཚད་མ་དང་པོ་བྱབ་པ་གང་ཞིག ཉག་མི་ཉག་དངོས་འགལ་ཡིན་
 པས་ཚད་མ་གཉིས་པ་བྱབ་པའི་བྱིར། འདི་ནི་སྐབས་མགོན་མཆོག་སྤུལ་རིན་
 པོ་ཆེ་ནས་ཉགས་རིགས་གསལ་སྤྱོད་སྐབས། ཐད་འདིར་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཆོག་
 རིས་མི་མཐུན་ཞིང་། ལྷག་པར་རིགས་བྱུན་གྱི་ཆོག་རྣམས་དཀའ་བ་ཞིག་
 འདུག་གསུང་པར། སྤུལ་ཤར་ཆོད་འབྲལ་དུ་ཕུལ་བའོ། །

༣༣ | | རིགས་ལམ་འབྲུལ་གྱི་ཕྱེ་མིག་ ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

སྤྱི་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། ། སྤྱི་དང་
 བྱེ་བྱག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེ་བྱག་དང་། རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟག་
 པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 རྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པར་
 ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པར་ཁས་
 ལེན་རིགས་པར་ཐལ། བྱེ་བྱག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དངོས་འགལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོད་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་
 ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རྟོད་ཀྱི་བྱེ་
 བྱག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོད་
 ཀྱི་བྱེ་བྱག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྱག་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 ཅེས་ཅིས་རིགས་པ་གང་ཞིག ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་
 པོ་གྲུབ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་གྱིས་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས།

ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་འདྲོད་ཅེས་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག དེའི་རིགས་
 འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་མྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྣ་མི་རྟག་པ་ཡང་སྦྱོན་དུ་འཕེན་ནོ།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་ཡིན་
 པའི་མྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྩ་ཡིན་པར་ཐལ། འབས་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
 མྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འབས་བྱ་ཡོད་པའི་མྱིར་རོ། །གོང་དུ་མ་
 རྒྱབ་ཟེར་ན། འབས་བྱ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབས་བྱ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་མྱིར། འདྲོད་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འབས་བྱ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་མྱིར། འདྲོད་མ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པར་ཐལ་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་མྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། དེར་ཐལ།
 རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། དེར་ཐལ་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་མྱིར།
 མ་རྒྱབ་ན། རྗེས་དཔག་རྟག་དངོས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་
 ཡོད་པའི་མྱིར། འདྲོད་ན། དེ་བེམ་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྟགས་འཕེན་ནོ། །སྒྲ།
 གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་བསགས་པའི་མྱིར། དེར་
 ཐལ། ལས་དགེ་མི་དགེ་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟོན་འདས་ཀྱི་བཞེད་
 པ་གང་ཞིག བྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་མྱིར། གོང་དུ་མ་རྒྱབ་ན།
 མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྟགས་པར་ཐལ། སྦྱིར་ལས་པ་སྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 པའི་མྱིར། འདྲོད་ན། རྩལ་སྦྱོར་བར་ཐལ། འདྲོད་པའི་མྱིར། འདྲོད་ན།
 རྩལ་སྦྱོར་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྩལ་སྦྱོར་བའི་
 མྱིར། འདྲོད་ན། རྩལ་སྦྱོར་ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་

ཁས་ལེན་དེ་ཁས་ལེན་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩན་མི་སྤྲོ་བར་དམ་བཅས་ན་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་དགེ་བཅུ་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ན་ཕན་ཡོན་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དག་སྒྲུར་ཐལ། རྩན་ཆོག་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 རྩེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་
 ཆོག་ཀྱང་མི་སྤྲོ་བར་ཐལ། རྩེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་
 འདྲོད་ན། ཉག་དངོས་གཉེས་ཀྱི་ནང་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་བར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་
 སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དངོས་སུ་འགག་ལོ། ། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཟེར་
 ན། བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་
 བཏབ་པའི་ཆེ། ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་མ་བྱབ་ཅེས་ཅི་རིགས་ཤིང་། དེ་
 ལྟར་ཁས་མ་བྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཡོད་
 པར་ཐལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 འཕངས་པའི་ཆེ་ཚོད་གཞི་སྤྲུབས་སུ་འཆང་སང་བས་མེད་པ་ཡིན་པར་ཉགས་མ་
 གྲུབ་ཅེས་ཅི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་
 ཆོགས་བསགས། མཐར་མངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཡུལ་དང་།
 དེའི་འདུལ་བྱ་དང་། དེ་ཆོས་པའི་ན་ཤེས་ཆད་མ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་ཁྲབ་ན། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་ཐལ། དེ་བསྐྱར་བར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་བྱས་པ་ལ། བསྐྱར་བ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱར་བ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་ཟེར་ན་ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཅན།
 བསྐྱར་བར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱར་
 བར་ཐལ། རང་སྐྱོར་མཁན་ཉོན་པ་ཤུག་བྱབ་པས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། མ་
 ཁྲབ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པས་གསུང་བའི་གོ་མི་ཆད་པར་ཐལ་
 ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་
 ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན།
 མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ད་ལྟོ་ལྟོ་འདི་འགག་
 ཟིན་པར་ཐལ། ལྟོ་རྒྱུ་མ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་མ་གྱུབ་
 ན། ལྟོ་རྒྱུ་མ་ཆོས་ཅན། གྱུབ་ཟིན་པར་ཐལ། ལྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། གྱུབ་ཟིན་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་འདིའི་འཆི་སྲིད་
 རྣམ་གྱུབ་ཟིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མའི་བར་དོ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 སྐྱུང་ཆོག་དང་དགེ་ཅ་ཡང་བྱས་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། འོ་ན་དམ་
 བཅའ་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་པའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་

ཡིན་པར་ཐལ། འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲངས་པའི་
 རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདིའི་རྒྱུ་བ་འདི་མེད་ལྟེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་ཞེ། མེད་ལྟེ་བ་སྒྲངས་བྱ་དང་། མི་དེ
 ཡོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན་འདིའི་རྒྱུ་བ་ལྟེ་བར་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། ལས་བསྟན་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཚུང་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། རྒྱུ་བ་ལྟེ་བ་མས་བསྟན་པའི་ལས་གྱི་
 རྣམ་སྒྲིན་རྒྱུ་བ་ལྟེ་བ་མས་མི་ཚུང་བར་ཐལ། ལྟེ་བ་མས་ལས་མི་བསྟན་པ་གང་ཞིག
 ལྟེ་བ་མས་རྣམ་སྒྲིན་མི་ཚུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་ཁས། གཞན་ཡང་།
 ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱུང་
 དེས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟེ་བ་གསུམ་བའི་ལྷགས་ལ་དེས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། ལྟེ་བ་གསུམ་བའི་ལྷགས་ལ་དེས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟེ་བ་གསུམ་
 བའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་ཞེ། དེའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་དང་
 དེས་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན་
 ལྟེ་བ་གསུམ་བའི་ལྷགས་ལ་དེས་པོ་ཡིན་ན། དེས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ།
 དེའི་ལྷགས་ལ་དེས་པོ་དང་དེས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྷ་གཅིག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེས་པོ་དང་དེས་མེད་གཉིས་པན་ཚུན་
 སྒྲང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རུམ་པ་བྱུང་དང་གཅིག་ཡིན་ན།
 ཀ་བ་བྱུང་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། རུམ་པ་ཡོང་བ་གང་ཞིག
 མི་ཉག་པ་མི་ཉག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱུང་པ་ཁས།
 མ་གྲུབ་ན། རུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག མི་ཉག་པ་མི་ཉག་པ་དང་གཅིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། རུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག མི་ཉག་པ་མི་ཉག་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྒྱུང་ཅིག་

མ་མེ་རྟག་པ་འི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག སྐད་ཅིག་མ་མེ་རྟག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག སྐད་ཅིག་མ་མེ་རྟག་པ་འི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། བྱམ་པ་འི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བྱམ་པ་འི་དགག་གཞི་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མེ་རྟག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པ་འི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་པ་འི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྤྱིར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག བྱམ་པ་ལས་གཞན་
 པ་འི་འདུ་བྱས་ཡིན་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཀ་བ་ཡིན་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་དང་ཀ་བ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ན་གང་
 དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག
 དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྟག་
 པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་
 ཡོད་ན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མེད་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། མེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཁོང་།
 ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་མ་གྲུབ་པ་འི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡོད་

པ་གང་ཞིག རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན། རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞི་ཐུབ་ན་རྒྱུད་ཡིན་པས་བྱབ་ན། རྒྱུད་
 གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རང་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་འདོད་ན། རང་དང་གཅིག་གི་ཡོད་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་
 ཡིན་དགོས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། བུམ་པ་རང་དང་གཅིག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་དང་ཡིན་བྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 ཐུབ་ན། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་ན་རང་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པ་གང་ཞིག
 རང་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་ཏེ། གསེར་
 བུམ་ཟངས་བུམ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུབ་ཏེ། ཤེས་བྱ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་ཡིན་པ་
 དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 གང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཡིན་པ་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་
 ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཐུབ་ཏེ། དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་བྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པ་
 ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་ཡིན་
 པ་དང་། ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཏེ། ཡིན་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ ཟག་གི་ བདག་ མེད་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཐད་མི་འཐད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་འཐད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཐུར། འདྲོད་ན། འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་རིགས་པར་ཐལ། གང་འཐད་པ་དེ་
 མི་འཐད་ལ། གང་མི་འཐད་པ་དེ་འཐད་ཅེས་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཐུར།
 རྟགས་སོང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོད་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་
 པར་ཐལ། རྟོད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཐུར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པར་རྟགས་
 པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རྟོད་རྟོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་གཞི་
 གྲུབ་པའི་ཐུར། ཅ་བར་འདྲོད་ན། རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་རྟག་པར་
 རྟགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་
 རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཐུར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཆད་
 མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཐུར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཐུར། ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་
 རྟོད་དང་གཅིག་ཡིན་ན། རྟོད་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོད་བུམ་པ་
 དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྟོད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཐུར། བྱབ་
 པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་
 དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་གཅིག་གི་ཡིན་
 པ་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཐུར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་
 ཅན། རྟོད་དང་གཅིག་གི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཐུར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་རྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། རྟོད་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
 བྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཐུར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་

ཁྱིལ་ན་བཏབ་པའི་ཆོ་ན་ཤེས་བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མི་རྟག་པའི་བྱེ་
 བྲག་ཡིན་པར་རྟགས་མ་ཟུབ་ཅེས་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག ཤེས་བྱ་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མི་རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཟུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདྲིན་མི་བྱས་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་
 ཅན། མི་རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲིན་ན། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཟུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲིན་ན། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་མཐུན་པ་མེད་པར་
 ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་
 ཟུབ་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་
 དཔག་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 རས་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཤེས་བྱ་དུ་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གངས་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གངས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་གངས་མེད་པར་ཁས་ལེན་
 དཀོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་ལ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་
 ཟུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདྲིའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིན་ན། དམ་བཅའ་བ་འདི་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟར་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟར་སྤངས་པའི་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་

པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་བྱ་ཡིན་
 པའི་མྱིར་ཟེར་ན། ཐ་དད་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་མྱིར། འདྲོད་ན།
 ཏུ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱིར། འདྲོད་ན།
 གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུ་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱིར། འདྲོད་ན།
 བརྒྱ་སྟངས་སྒྲིལ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲོད་ན། བརྒྱ་སྟངས་
 སྒྲིལ་ལ་མང་ཉུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་རེ་རེ་ནས་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འདྲ་བར་ཐལ། གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། དེར་
 ཐལ། མི་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། མ་ཟུབ་ན། མི་གཉིས་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་གཉིས་མི་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་མྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱོད་
 ང་དང་འདྲ་བར་ཐལ། མི་ཏུ་མ་མི་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། མི་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཡོད་པའི་མྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་གཞི་ཟུབ་
 ན་མི་གཅིག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་མྱིར། འདྲོད་ན། ཁྱི་
 གན་རྒྱ་པོ་ཚེས་ཅན། མི་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་མྱིར། འདྲོད་
 ན། དགེ་སྦྱང་ནམ་དག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་མྱིར། འདྲོད་
 ན། ཚེས་འཁོར་བསྐྱར་མཁན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་ལྟན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་ཚེས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སུ་གནོད་
 བྱ་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་རྒྱས་མཚུངས་སུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་
 པའི་དངོས་པོ་དེ་ཁྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱིར། འདྲོད་ན། དངོས་སུ་
 གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཏུ་ཞུགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདྲོད་ན། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲོད་ན།
 སྤངས་བྱ་གཉེན་པོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲོད་ན། འཁོར་འདས་
 གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་
 འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་མྱིར།

དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི། དེའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རེ་རེ་
 བས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིན་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་
 པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཆ་རིག་དང་གང་རིག་
 གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། མེ་དུ་གཉིས་
 རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 རྟེན་འབྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པས་
 མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཆ་རིག་གང་རིག་གཉིས་པོ་དེ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་
 ཡིན་ཀྱང་། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་རིགས་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྷ་ལྷུང་དཔལ་རྣམས་དང་རྒྱལ་པོ་
 གྲུང་དར་མ་གཉིས་གསོད་བྱ་གསོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། འཁོར་བ་རྒྱུར་གསོ་སྦྱར་འཕགས་དང་རྒྱལ་བྱ་ང་ལས་རུ་གཉིས་པ་
 གྲུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 པ་བྱའི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། པ་དང་བྱ་མའི་ཡིན་པ་ཡང་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། བྱ་རྣམས་དང་འུག་པའི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་།
 ཀ་བ་དང་བྱ་མ་པའི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་སྐྱེས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིན་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་མེད་པས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ་ཡང་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རུལ་སྤྲ་རབ་བརྒྱ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 རུལ་སྤྲ་རབ་བརྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རུལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་

རྩལ་སྤྱོད་རབ་གཅིག་དང་ཐོང་ཚོད་མཉམ་པའི་གཞུགས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྩལ་སྤྱོད་རབ་གཅིག་ལས་ཆེ་བར་ཐལ། དེ་དེ་
 དང་ཐོང་ཚོད་མི་མཉམ་ཚུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདྲོད་ན། རྩལ་སྤྱོད་རབ་ལས་
 ཆེ་བའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཐམས་ཅད་པོ་དེ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདྲོད་ན། བྱམ་པ་ལས་ཆེ་བའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རི་རབ་ཀྱི་ཆོག་ས་པའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཐམས་ཅད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་བྱམ་པའི་གོ་སར་མི་ཤོང་བའི་སྤྱིར། འདྲོད་ན། ཁང་པ་ཀ་བཞེ་མ་གཅིག་
 ལས་ཆེ་བའི་མི་གཅིག་གླིང་འདིར་ཡོད་པར་ཐལ། གླིང་འདིའི་མི་ཐམས་ཅད་
 དེར་མི་ཤོང་བའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་བ་གཅིག་ལས་རིང་བའི་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ལོ་འདིའི་ཕྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཐམས་ཅད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མགོ་ཚུགས་
 ནས་མཚུགས་རྫོགས་པའི་བར་ལ་རྩ་བ་བརྩུ་གཉིས་འགོར་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 དེར་ཐལ། རྩ་བ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་དང་དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་གང་
 ཞིག་བརྩུ་གཉིས་པའི་གནམ་སྟོང་དང་དེ་གཉིས་རྫོགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་པ་དང་འགག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་འགག་པ་ལྟ་བུར་ཐལ། བརྩུ་གཉིས་པའི་གནམ་སྟོང་རྫོགས་ཆེ་འགགས་པ་
 གང་ཞིག་རྩ་བ་དང་པོ་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན།
 འོ་ན། རྩུབ་དང་འཆིབ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་མ་འཆིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤི་མ་ཐག་
 རྩུབ་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་འདྲོད་མི་བྱས་ཏེ། མཛོ་ལས།
 རྩུབ་པའི་རྩུབ་ཀྱིས་ག་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོ་ཡང་དུས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡིན་ཆད་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་
 འཐད་པའི་སྤྱིར། འདྲོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 བྱབ་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་

ལ་བྱེད་པའི་མིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཨོ་སྒྲིགས་པར་གྱུབ་ཟིན་པས་སྐད་ཅིག་མ་
 ལས་མི་སྟོང་པའི་མིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཨོ་སྒྲིགས་པར་གྱུབ་དུས་མེད་
 པར་ཐལ། རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་མཉམ་དུ་གྱུབ་དུས་མེད་པའི་མིར་ན། མ་ཁུབ་
 སྟེ། རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་ཨོ་སྒྲིགས་པར་གྱུབ་པའི་མིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅུ་གཉིས་པའི་གནམ་སྟོང་གི་དུས་ཆས་ཅན། རྩ་བ་བཅུ་
 གཉིས་ཅན་གྱི་ཨོ་སྒྲིགས་པར་གྱུབ་ཟིན་པར་ཐལ། ཨོ་སྒྲིགས་པར་གྱུབ་པ་
 གང་ཞིག ཨོ་ལ་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཁུབ་པའི་མིར།
 དེར་ཐལ། ཞག་གསུམ་མི་ཨང་བའི་ཨོ་གཅིག་མེད་པའི་མིར། སྐར་དུ་
 འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་སྒྲིགས་པར་གྱུབ་པར་ཐལ། དེའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཨོ་སྒྲིགས་པར་གྱུབ་པའི་མིར། འདོད་ན། དུས་དེ་ཆས་
 ཅན། རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་གྱུབ་པར་ཐལ། སྒྲིགས་པར་གྱུབ་པའི་མིར།
 འདོད་ན། དེ་དུས་རྩ་བ་དང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ཨོ། ། དེ་གྱུབ་པའི་མིར་ཟེར་
 ན། ཞག་གསུམ་མི་ཨང་བའི་ཨོ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཞག་གསུམ་མ་ཨོན་
 པར་ཨོ་གཉིས་ཨོན་པ་ཡོད་པའི་མིར། དེར་ཐལ། དེའི་གནམ་སྟོང་ལ་སྒྱུས་
 པའི་བྱིས་པ་དེ་ཨོ་གསར་གྱི་ཆེས་གཅིག་གི་ཆེ་ཨོ་གཉིས་ཨོན་པའི་མིར། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། དུམ་པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཐམས་ཅད་རྩལ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་ཙམ་ལ་བྱེད་པའི་མིར།
 དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་མིར་ཟེར་ན། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཆོགས་པའི་གཞུགས་རགས་པ་
 ལའང་བྱེད་པ་མི་འཐད། ཆོགས་ཙམ་གྱི་ཆའམ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་ན་བཏགས་
 ཡོད་དུ་འགྱུར་བའི་མིར། དང་པོ་མ་གྱུབ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་དུམ་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་མིར། འདོད་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞབས་མཆུ་
 སྒྲིགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་མིར། འདོད་ན། འདིའི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་

སྤ་རབ་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲིང་ན། གང་
 ཟག་ལ་ཡོད་ན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྦྱི་ཚྭ་ཅམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ལག་གངས་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་ལ་དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་མ་ཡིན་པའི་ལྷས་ཀྱི་ཡན་ལག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞོང་དུ་འདྲིང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
 རྩམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་བ་འདིའི་རྒྱད་ཀྱི་རྩམ་པ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྦྱིས་བྱའི་ཤེས་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱས་པའི་རྩམ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་བྱས་
 པ་ལ། མི་འཐད་པར་ཐལ། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་
 པ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱབ་ཏེ། བུམ་པ་མེད་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ།
 ཆད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པར་རྟ་བའི་རྟ་བ་རྒྱར་འདེབས་ཀྱི་རྟ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པ་རྟ་བ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཞེག དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་ལ་རྒྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞོང་དུ་འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་ཏེ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲལ་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན།
 མེད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། མེད་པ་
 ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

བ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་གར་རྩོམ་གཞན་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་
 མེད་པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་འདིར་མེད་པའི་
 བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ས་ བོན་ ལས་ མ་ རྩེས་ པའི་ རྩ་ རྩ་ ཡོད་ པར་ ཐལ་ ལོ། །འདོད་ བ།
 འདིར་མ་ཅིགས་པའི་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་མ་རྩེས་པའི་རྒྱལ་བོ་འཁོར་བཅས་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་རབ་དང་བོང་ཆོད་མཉམ་
 པར་ཐལ། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྒྱ་མཚོའི་
 གཏིང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག རྩི་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན།
 འོ་ན། ཉག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཆོས་གང་ཡང་དུང་བའི་དོན་རྩི་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པའི་སྤང་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཉག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། ཉག་པ་རྩི་ལྷོག་མ་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་
 པའང་མི་འབྲད། ཉག་པ་བྱེ་བྲག་པ་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའང་མི་འབྲད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉག་པ་དང་།
 བཅ་མཁའ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉག་པ་རྩི་ཅམ་པ་མ་གཏོགས་འཛོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་འདྲ་བའི་ཉག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིན་པ་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྩི་ལྷོག་གིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩི་

453

རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ན་ཤེས་ཀྱི་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག སྒྲ་ཡིན་པའི་
 མྱེར། དང་པོ་སྒྱབ་སྟེ། དེ་ཚོས་པའི་ན་ཤེས་ཚད་མ་མེད་པའི་མྱེར། དེས་
 ཐལ། དབང་མངོན་གྱིས་ཡུལ་དུས་མཉམ་པ་འཛིན་པ་གང་དེས་དེ་ཚོས་
 བཞིན་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དེ་ཡང་གྲགས་བཞིན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་མྱེར། དེས་
 ཐལ། དེའི་ཚོགས་པའི་རྩལ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་གོ་ས་གང་དུ་ཡོད་པ་
 ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དབྱད་དགའ་བའི་མྱེར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐར་ལ་མ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་བྱེད་རྣམ་དག་
 ཡིན་པའི་མྱེར་རྟོ། |

སྒྲས་པ། གཞུང་དོན་བཅའ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཚལ་རྒྱུགས་ཀྱང་། | རིགས་
 ལ་མ་འཕྱུལ་གྱི་མཆེ་སྟེར་མི་ལྡན་པ། | ཚལ་ངན་སྤང་པོ་འཛོམས་པར་མི་བྱས་
 པས། | ཚོག་འབྲིའི་རྒྱུར་བ་འགའ་བྱང་གཏམ་དུ་སྒྲས། | བྱད་པར་གཞི་
 དང་མ་འབྲེལ་སྒྱི་ཕྲོག་མ། | རྣམ་པ་གཞི་མེད་སྒྱེས་བུའི་དོན་མིན་ལ། | དེས་
 བབྱང་མེད་ལ་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ཡང་། | མི་རུང་མིང་ཅམ་དབུ་མའི་འཕྱུལ་
 འདེགས་ཡིན། | ཞེས་ཉམས་དགའ་བའི་རྒྱལ་དུ་སྒྲས་པའོ། | ཞེས་པ་འདི་
 བོ་འདྲེན་མཚོག་དམ་པ་མཚོག་སྒྲལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གྲང་ཐང་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་བཀྲ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་བྲིས་བཞུགས་སྐབས། རིགས་པའི་བརྟན་གཙོ་
 པའི་མྱེར་བཏུས་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཚོས་སྒྲ་གནང་བ་ལས་བཏུས་ལྷ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་བྲིན་བྲིས་སྒྲ་བཞིས་བའོ། | འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཏུན་པ་སྟོ་ཐམས་
 ཅད་ནས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་
 ཅིག རིགས་པའི་མཆེ་སྟེར་མེད་པའི་སྤང་མེང་དང་། | གཞུང་ལུགས་རལ་
 པ་བྱི་བའི་འདམ་མེང་གིས། | ཐུབ་བཏུན་གངས་རི་སྟེང་པར་མི་བྱས་པས།
 ལུང་རིགས་གཉིས་འཛོམ་གངས་ཀྱི་མེང་གིར་མཛོད། |

༭ | གྲུབ་མཐའ་བཞི་འདྲ་ཆུང་སྤྱི་གསུམ་གྱིས་
ལན་ལྟ་ཆོག་གསུམ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་བཟུང་ཆེ་
ཐིག་སེལ་ཡོད་ཐེས་བྱ་བ་བཟུགས། |

ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་སྒྲུབ་བ་བཞིན། | ཡོངས་སུ་བཞི་མཛད་
སྟོན་པ་རྟོ་རྟེ་འཆང་། | ལེགས་གསུང་དེ་འདྲིན་ཆོག་གསུམ་བཅས་ལ་བཟུང་ནས།
བསྟན་པའི་རིམ་པ་རྟེ་བཞིན་དགོད་པར་བྱ། | དེའང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་
མདོ་སྤྱི་གསུམ་གཉིས་ལ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་
འགྲོ་བར་ཡོངས་སུ་གསུངས་ཀྱང་ན་པར་བྱང་བ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་དམན་མཆོག་གི་
རིམ་པ་རྟེ་སྟར་ཡིན་པེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་དགའ་བར་སྒྲུབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་
བཞི་གའང་ཁྱངས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མེད། རིགས་པས་
ལེགས་པར་དབྱེད་དེ་འདི་ལས་དམན་སྟག་དུ་སོང་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་སྐྱོང་
བས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་རྒྱལ་འདི་ཁོ་ནར་གནས་སོ་སྟམ་དུ་སྒྲོ་རྟོར་
ཐག་ཆད་དེ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་དཔུ་མའི་ལམ་སྟེ་ལ་དུ་
འདྲོད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་མཐར་སྐྱོང་རྒྱལ་གྱི་དགག་པ་བྱེད་པའང་འདྲ་
བས་གཞན་ཟེར་ཅམ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་ན་བཞི་ག་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའམ།
རེ་རེ་ལ་གཞན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དགག་པ་བརྟེན་པས་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་
དུང་བར་འགྱུར་རོ། | རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་དམན་མཆོག་འབྱེད་དོ་
སྟམ་ན་དེར་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་སྟེ་ཆོག་གསུངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་

འགྲོ་བའང་དེའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞི་
 དང་བསྐྱབ་བྱར་འབྱར་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འབྱར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ།
 རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ལྷང་བརྟན་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་
 འབྱང་ངོ་སྒྲམ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལྷང་བརྟན་པའི་ཤིང་ན་
 ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་སེམས་ཀྱི་འཕགས་སོ་སོར་
 འབྲེལ་པས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་། གལ་ཏེ་འཕགས་པ་སྟགས་མེད་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་ཅམ་དུ་བཀྲལ་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་བྱ་སྐྱབ་དང་
 མཐུན་པས་དབུ་མའི་འཕགས་ལ་བརྟེན་ནོ་སྒྲམ་ན། འོ་ན་བྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མར་
 བཀྲལ་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་གནས་སོ་ཞེས་
 སྒྲུས་ན་ཅིས་འགོག བྱང་རྒྱལ་སེམས་འབྲེལ་སྟགས་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་པ་
 མང་ལ། ཙ་ཤ་དང་བཞི་བརྒྱ་བ་སྟགས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་འཕགས་སུ་དེའི་
 སྒྲིབ་དཔོན་པལ་ཆེར་བཞེད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་གཉི་ག་ལྷང་
 བརྟན་མོད་ཀྱང་བྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཉག་ཆད་གཉི་གའི་མཐའ་མ་ལུས་པར་བཀག་ཉེ་
 བརྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་མཐར་བྱག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ལས་ལྷང་
 བརྟན་པ་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་སྟགས་མེད་ལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱད་བརྟག་གཉིས་
 སུ་བརྟན་པའི་རིམ་པར་མས་རིམ་ནས་སྒྲིབ་རྒྱལ་གསུངས་པའི་ཆོ་དབུ་མ་པའི་
 འཕགས་གོང་མར་བྱས་པ་སྟགས་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་མཆོག་ཡིན་པར་འབྱུང་བོ་ཞེ་ན་
 དེ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་བྱུང་མཐའ་གཞན་གསུམ་གའི་གོ་རིམ་གང་གི་སྟོན་སྟེ་འབྱེད།
 རོན་སྒྲུས་གཟུགས་ཤེས་གཉི་ག་བདེན་བྱུང་དུ་འདོད་པ་འཁོར་ཁོ་དང་པོ་དང་
 མཐུན་ཡང་། སེམས་ཅམ་པས་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་དང་ཕྱི་རོན་གཏན་མེད་དུ་
 འདོད་པ་ཉག་ཆད་གཉི་གའི་མཐར་རྒྱང་ཉེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པ་
 དང་། ཆོས་མདོན་པ་དང་ཤེས་མདོ་གཉི་གའི་དགོངས་པ་ལས་ཉམས་པར་
 འཕགས་པ་ལྟ་དང་ཟླ་བས་གསུངས། ལེགས་ལྟན་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་

ཅམ་པ་དང་སྒོ་མ་བསྐྱུན་པར་མདོ་མྱེ་པ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་པས་སེམས་ཅམ་པ་ལས་
 འོན་སྒྲུ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཕྱེ་སྒྲུས་རང་རིག་མི་འདོད་ལ། མདོ་མྱེ་པས་
 རང་གིས་རང་སྤྱོད་བའི་འཛིན་ནམ་ཡན་གར་བ་ཞིག་བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་དུ་
 མར་ཕྱེ་སྒྲུའི་ལྷགས་དེ་དོན་དང་མཐུན་པའང་མང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱང་གང་
 མཆོག་ཏུ་ཕྱེད། སྐབས་འགར་གཅིག་ཤོས་ལས་དམན་ཡང་སྐབས་འགར་
 གཅིག་ཤོས་ལས་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བས་སྒོ་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིར་བཏང་གི་མཆོག་
 དམན་དཔེ་མི་བྱས་ལ། ཟེར་ལྷགས་ཅམ་འོག་མ་བཟང་ཡང་དོན་ལ་མཆོག་ཏུ་
 མ་སོང་བའང་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། འོན་ཏེ་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བའི་སྒོ་
 བས་འབྱེད་དོ་སྒྲུ་མ་ན་ལྟ་བའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་
 ཀྱང་རང་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་གང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཡིན་པའང་ཐུབ་མཐའི་མཆོག་དམན་
 གྱི་སྒོ་ནས་ཚུར་སྐྱབ་དགོས་པས་སྐྱབ་ཕྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། ། དེས་
 བ་དོན་སྤྱ་རགས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ནས་དབྱུད་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
 དེས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་བབ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞི། དཔེར་ན་བྱིས་པ་
 ཚུར་དུ་ནར་སོན་པ་ན་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་ལྷགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་
 འབྱུང་གི་གཞན་ནམས་ལ་རང་སོར་གནས་ནས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་ལྷགས་
 རྒྱས་ལྷགས་མེད་པ་བཞིན། བང་གི་སྒྲོའི་མཐུའང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་
 འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི། ། རྣལ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་། ། རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཡང་སྒོ་བྱུང་གིས། ། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གནོད། །
 གསུངས་པ་བཞིན་རིམ་གྱིས་བྱུང་ཞུགས་པ་ན་ཡུལ་གང་ལ་དབྱུད་པ་ཞུགས་པའི་
 ཆོའང་གོང་མས་འོག་མ་ཟིལ་གྱིས་གནོད་པ་ཞིག་འབྱུང་དོ། ། དམ་པ་གོང་མ་
 རྣམས་ཐུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
 ལྷགས་རང་རང་གི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་སྤྱེ་ཆོན་དུ་བྱས་པ་ལས། གཞི་རེ་རེར་
 མཆོན་ཏེ་ཐུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འཛིག་མཆོམས་སྤྱ་རགས་དོད་ཚུལ་ལྟན་དུ་སྐྱར་ཏེ་

མ་གསུངས་ལ། སྒོ་དམན་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་འོག་ལྷ་བཞུག་དཀར་
བས། འདིར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆ་སོ་སོར་གོང་འོག་གི་ཕྱགས་སྟོལ་མན་
ལྷར་ཉེ་གོ་བ་ཆོལ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱགས་ཅམ་བཤད་པར་བུའོ། །

བཅེང་གྲུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བདག་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དེར་སྤྱོད་ནང་
ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་ཞིང་། ལྷག་པར་ནང་བ་རྣམས་དེའི་འཛིག་མཚམས་
སྤྱབ་སྒྲུགས་ཐལ་ཆེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་སྤྱག་རྒྱར་འགལ་བ་
དང་། དགག་སྒྲུགས་ཐལ་ཆེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་གཞི་སྒྲར་བས་མངོན་མཐོའི་
སྒྲོའང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐོན་བྱས་ཏེ་རང་རང་གི་སྒྲོ་དང་
འཚམ་པའི་འཛིག་མཚམས་རེ་བྱེད་དོ། ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་
འཛིག་ཚུལ་རྟེན་སའི་ཁྲངས་ནི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ།
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྒྱུད་པ་ལྟར། ། དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།
ཀྱན་རྒྱུ་མེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་པ་འདི་ལ་བྱེད་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་
ཆོག་གི་རྩས་པ་འདོན་ལུགས་མི་འདྲ་ཞེ། དོན་སྤྱོད་པལ་ཆེར་སྤང་པོ་རྣམས་ཞེས་
པ་ལ་གྲུལ་གྱི་སྤང་པོ་ལྡེལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལ་གྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་པ་
འཛིག་དགོས་པས་སྤང་གི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་པོའི་ཆོགས་ཅམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་
ཏུ་འཛིག་དགོས་པ། སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱན་རྒྱུ་མེམས་ཅན་ཞེས་
བྱ་ཞེས་པ་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་བྱེད། མེམས་ཅམ་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་
བཏགས་དོན་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། སྤང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་ཚུལ་མི་
སྤྱིད་པས་སྤང་པོའི་ནད་འདི་ནས་ཆོལ་ཞིང་རྟེན་དགོས་པ། སྤང་པོ་རྣམས་
བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་བཅའ་བའི་ཆོ་གཞན་
རྣམས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བས། ཀྱན་གཞི་ཁོ་ན་འཛིག་དགོས་
པ་སྤང་དེའི་དོན་རིགས་པས་སྤྱབ་ཚུལ་ཡིན་བྱེད། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གང་
ཟག་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་པར་གསུངས་པས། འཛིག་བྱེད་

གཞན་ཞིག་དགོས་པ་ སྤྱགས་ལ་ མོན་ཅིང་། དེ་གང་ལ་བྱེད་ན་རྟོག་པ་ཙམ་
 གྱིས་འཛོག་མི་བྱས་པས། ཡུལ་གྱི་རང་མཆན་ལ་མ་འབྲལ་བའི་སྒོ་གནོད་མེད་
 ཅིག་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་དགོས། འོན་ཀྱང་དེར་སྤང་ཙམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་པར་གདགས་གཞི་དེའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཐུབ་དགོས་ཏེ། དེའི་ངོས་ནས་
 ཐུབ་མ་ཐུབ་ལ་མི་སྟོས་ན་མིའི་ཕྱང་སྐྱུགས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་གདགས་གཞིར་ཐལ་
 བའི་སྒྲོན་འབྱུང་བས། འདིར་ཕྱང་པོ་ནམས་བརྟེན་ཞེས་པ་དེ་ལ་དགག་
 རྒྱུགས་ནས་འཛོག་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཏུ་མ་ཐུབ་པ་དང་། ཐུབ་རྒྱུགས་
 གདགས་གཞི་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཐུབ་དགོས་པས་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཅེས་
 ཟེར་རོ། ། ཐལ་འབྱུར་པས་མདོ་ཕྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་འགོག་
 པར་བྱེད་དེ། དེའང་དོན་སྡུ་ལ། བྱོད་ཀྱིས་ཕྱང་པོའི་ཆོགས་ཙམ་དེ་ཉིད་
 ཕྱང་པོར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱང་པོའི་ཆོགས་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་གང་ཟག་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་ཤི། ལྟས་སྦྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྡང་བ་ལ་ལྟས་སྦྱིན་ལས་གཞན་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 བས་ལྡང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འཛོག་ཀྱང་
 ཕྱང་པོའི་ཆོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འཛོག་པར་མདོ་ལས་མ་གསུངས་
 ཟེར་ནའང་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་འཛོག་
 པར་མདོ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་འབྱུར་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཕྱང་པོའི་ཆོགས་ཙམ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱ་
 བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའམ་མདོ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འབྱུར་རོ། ། སེམས་
 ཙམ་པ་ལ། བྱོད་ཀྱིས་ཕྱང་པོར་ཆ་སྟེ་སྟེ་ནང་ནས་ནམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱ་གང་
 ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འཛོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མདོ་ལས་དེའི་མཆན་
 གཞི་སྟོན་པ་ན་ཆ་མ་སྟེ་བར་ཕྱང་པོ་ནམས་ཞེས་བྱེད་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་དང་།

འགལ་བའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེའི་ནང་ནས་རིགས་
 བས་བཅའ་བ་ན་འོས་མེད་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་སྤྱང་དུ་འབབ་པས། སྤྱི་སྤྱེ་བྱེ་བྱེ་
 ལ་གཙོ་པོར་སྤྱར་ཏེ་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ནའང་མདོ་དང་འགལ་ཏེ།
 མདོར། དེ་ཉིད་གང་བྱེད་ཏེ་མ་གསུངས་པར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བྱེད་
 འཛོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲོག་གོ ། རང་རྒྱུད་པ་ལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་གང་བྱེད་གང་གས་གཞིའི་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས་གང་གས་གཞིའི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གང་གས་གཞིའི་ངོས་ནས་བཞག་
 བ་གང་གས་གཞིའི་སྒྲིགས་སུ་གཏོགས་ཀྱི། བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་རྒྱུར་རི་པར་རི་ལ་སྟོས་པས་པར་རིའི་ངོས་ནས་བྱུང་ལྷགས་མེད་པ་
 དང་། རིང་པོ་སྤང་དུ་ལ་སྟོས་པས་སྤང་དུའི་ངོས་ནས་བྱུང་ལྷགས་མེད་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

སྤྱི་མའི་དཔེའང་མདོ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བས་བྱུང་མཐའ་བཞི་གས་ཁས་
 ཡོན་ཡང་དཔེར་བཀོད་རྒྱལ་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྤྱེ་རྣམས་སྤྱི་མའི་རྟ་སྤྱང་སྟགས་
 སྐབས་དེར་ཡོད་ཀྱང་སྤྱལ་པ་བསྟུས་པ་ན་མེད་འགྲོ་བ་བཞིན། ཆོ་འདིའི་ལྷས་
 ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་འཆི་བའི་ཆོ་འདོད་བའི་མི་རྟག་པ་རགས་པའམ་རྒྱུན་གྱི་མི་
 རྟག་པའི་དཔེར་བྱེད། མདོ་སྤྱེ་པ་རྣམས་སྤྱལ་པའི་བཀོད་པ་རྣམས་སྤྱད་ཅིག་
 སྤྱད་ཅིག་གིས་འབྱུར་བ་བཞིན་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་མི་སྟོས་པར་སྤྱེས་ཅམ་ནས་
 འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱད་ཅིག་ལ་མི་རྟག་པའི་དཔེར་བྱེད། སེམས་ཅམ་པ་
 རྣམས་རྟེན་ཤིང་གི་ངོས་ནས་རྟ་སྤྱང་དུ་མེད་ཀྱང་སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཤེས་པའི་སྤྱང་ཆ་ཅམ་ཡིན་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བྱུང་བར་ནང་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་གནས་པའི་དཔེར་བྱེད། དེ་སྤྱི་མ་པ་རྣམས་སྤྱོལ་
 སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་མ་བྱུང་པའི་དཔེར་བྱེད།

འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ནམས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་འདོད་
 པས་དཔེའི་སྐབས་སུ་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲང་ཡང་སྒྲུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་འདོད་
 དེ། དེ་སྒྲུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་སྒྲང་མི་དགོས་ན་སྒྲུལ་གཞི་མེད་པར་སྐྱགས་རྩལ་
 གྱིས་བསྐྱད་པ་ཁོ་ནས་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཕྱར་ཞེས་ཟེར་རོ།
 ཐལ་འཕྱར་པས་དེ་ཉིད་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་དེའི་ངོས་ནས་བྱུང་པའི་དབང་གིས་
 མིན་གྱི། སྒྲོས་དེ་ལ་རྟ་སྒྲང་དུ་བཏགས་མ་བཏགས་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་རི་བོར་རུ་འཛིན་རྟོག་པས་རི་བོར་གི་རུ་འཛིན་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་
 འཛིན་པ་ཡུལ་ཡོད་མེད་གྱི་དབང་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་དེར་བཏགས་མ་
 བཏགས་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། དེར་མ་ཟད་རྟེན་ཤིང་གི་
 ངོས་ནས་རྟར་སྒྲང་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན་མིག་མ་བསྐྱད་ཀྱང་དེར་སྒྲང་དགོས་ལ།
 བསྐྱད་པའི་ཆེའང་རྟ་ཁོ་ནར་སྒྲང་དགོས་གྱི་སྒྲུལ་གཞི་དེ་ཉིད་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་
 འཕྱར་མི་སྤྲིད་པར་འཕྱར་ཏེ། སྒྲོས་བཏགས་པ་ཁོ་ནས་མི་ཆོག་པར་སྒྲུལ་གཞི་
 ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྟར་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱབ་ཚུལ་འདི་དག་ནི་འབྲུག་
 པར། དེ་ཉིད་དུ་འདི་རི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། ། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་
 འཛིག་རྟེན་གྱི། ། མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འཕྱར་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲུ་
 འདི་མ་ངེས་པའོ། ། ཞེས་པའི་རྒྱབ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་སྡེ་ལའང་མངོན་མཐོའི་ལམ་ཅམ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་
 ནས་རྒྱང་འཕེན་ནི་ད་ལྟ་རང་ལ་དངོས་སུ་སྒྲང་བའི་མའི་འགྲོ་བ་འདི་ཅམ་མ་
 གཏོགས་ཁམས་གོང་མ་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་མཐོ་གཞན་དང་། སྐྱེ་བ་
 རྒྱུ་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནམས་མེད་དོ་ཞེས་
 རྒྱར་བ་འདེབས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཆད་མའང་མི་འདོད་དོ།
 དེས་ན་སྒྲོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་བྱུང་མཐའི་ཐ་ཤལ་དུ་རང་སྤེར་མ་ཟད་
 གཞན་སྡེ་པས་ཆེར་ཡང་འདོད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་

བཞིས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་སྤྱོད་མཐུ་ཤིན་ཏུ་
 ཞན་པས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་པལ་མ་ཆེ་སྒྲོར་མ་ཤོང་བས་
 རྒྱང་ཆོད་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་པལ་ཆེར་ལ་སྐྱར་
 བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། དེའང་སྒྲོན་ལམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
 དབང་འབྱུར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་དང་། མ་རིག་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་མེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་སྒྲོར་མ་
 ཤོང་བས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་ཐུན་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་དགོས་པར་འདོད།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ལྟ་བུའང་སྐྱེ་རྒྱུར་འདོད་ལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གཟུགས་ཀྱང་སྤྱག་བདེན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སྤང་པའི་
 བདུད་བཙུན་པ་ལ་ལྟག་མེད་ཏུ་འདའ་དགོས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་སའི་ཞིང་
 ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་དག་ཞིང་མི་འདོད། རྒྱ་མཚན་
 རྩ་མ་དང་ཕྱི་མཐའ་གཏུགས་པ་མེད་པར་བཞུགས་པ་སྒྲོས་མ་འཆུན་པའི་དབང་
 གིས་སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཙུན་རྣམས་ལྟག་མེད་ཏུ་འཕྲོས་པ་ན་བཅའ་རིག་གཉི་
 ག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད། གངས་མེད་གསུམ་ཏུ་ཆོགས་བསགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ལོ་འགའ་ལས་མི་གནས་པ་རྒྱ་འབྲས་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་
 རང་ཉིད་མ་བཞུགས་ཀྱང་ངེས་གདུལ་བུ་གཞན་སྤྲོན་སྒོལ་ལ་བཀོད་པ་དང་།
 དེས་ཀྱང་གཞན་དང་གཞན་སྤྲོན་སྒོལ་ལ་བཀོད་པས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
 ཡིན་ཞེས་སྒྲོན་སྤྱོད་ཞིག་བྱེད་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་རྒྱ་གཞི་ནས་སྤྱོད་
 དགོས་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་མའི་མཛད་པ་ཉི་ཆེ་བ་ཅམ་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སྤྱོད་མི་
 རུས་པས་བསམ་མི་བྱབ་ཀྱི་གནས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཏུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་སྒྲོས་མ་འཆུན་པས་རྣམ་
 མཁུན་མི་འདོད་ཅིང་། ལོ་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་བེར་བ་ལ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སོགས་སྤངས་ཏེ་སྤྱོད་བྱེད་

མེད་པས་གང་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ཀྱང་མཐུན་བྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་
 འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོན་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱོར་
 རིམ་པ་བཞིན་དགོངས་པ་གཏད་དགོས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཚུལ་ཞིག་མི་སྲིད་
 པའི་སྒྲོན་སྐྱོན་གནས་སོ། ། ཞིང་གཞན་གྱི་སྒྲོན་པ་ནམས་ཕྱི་རི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་སྒྲུ་
 བའང་སྒྲེ་བའི་བཀོད་པ་སྒྲ་ཨོགས་སུ་སྒྲོན་ཚུལ་སྒྲོས་མ་འཆུན་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་ཞིང་འདི་འདྲི་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་གང་ཟག་དུ་ཁས་
 གྲུངས་པའང་ཞེན་སྒྲོགས་ཅམ་དུ་བད་དེ། ཞིང་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བྱེ་སྒྲུ་
 ནམས་ཞིང་དེ་འདྲི་སྒྲོན་པ་གང་ཟག་ཡིན་ལ། འདི་དག་ཕྱི་རི་སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་ཟེར་
 བས་དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་འོང་དོན་མེད་དོ། ། མདོར་ན་ཀུན་སྒྲོང་
 སྒྲོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་བྱགས་མཛད་པ་དང་
 བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིགས་སྒྲོར་མ་ཤོང་བས་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་སྒྱུར་འདེབས་
 ཁོ་ནར་འགྲོ། །

དོན་སྒྲུས་ཕྱི་དོན་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་འོག་
 མའི་འཇུགས་ བཟང་ བ་ དང་། སེམས་ ཅམ་ པས་ ཀུན་ བཏགས་ རྟོག་ པས་
 བཏགས་ཅམ་དུ་འདོད་ལ་རང་རྒྱུད་པས་མི་འདོད་པས་དེ་འདྲི་ཆ་ནས་སེམས་ཅམ་
 པའི་འཇུགས་ བཟང་ བར་མི་འགྲོའམ་སྒྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྒྲུ་དང་སེམས་
 ཅམ་གཉིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཚད་པའི་ཞེ་འཇུགས་ནི། ལུམ་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་སོགས་གང་ལའང་མ་སྒྲོས་པར་རྒྱལ་བུ་རབ་བསགས་པའི་
 རྟེན་ནས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རྒྱགས་བྱང་དུ་རྒྱར་ཡིང་དེ་ཡུབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་
 ལ་བསམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐལ་འཇུར་བའི་འཇུགས་ལའང་མེད་པས་དོན་ལ་བསམ་
 ན་སེམས་ཅམ་པ་བདེན་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལྟ་བུ་མདོ་མྱེ་པ་ལས་
 སེམས་ཅམ་པར་ལྟར་བའི་ཆེ་དགག་བྱ་དེ་ཞིགས་ནས་སྒྲོ་ཁ་རེ་མཐོར་སོང་བ་
 ཡིན་ནོ། ། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ཟེར་

མོད་ཀྱང་། ཅམ་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཅམ་ཁྱེགས་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་སྤྱོད་ན་གྲུབ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ཁྱེགས་པར་མ་གོ། རང་རྒྱུད་པས་ཅམ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ཡུལ་སྤྱོད་ན་གྲུབ་རྒྱུ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ཁྱེགས་རྒྱལ་ཤར་ཏེ་ཀྱན་བཏགས་དེར་ཁས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་དེ
 གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྒོ་ཁ་མཐོ་བའི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ཐགས་ལ་གཞོལ་རྒྱལ་དྲིས་པའི་ལན་ནི། དཔེར་ན་ཐང་དམའ་མོ་
 ན་ས་རི་ཅེར་འགྲོ་བའང་ཐང་སྟོད་རེ་མཐོ་དང་རི་ཞོལ་རེ་དམའ་དགོས་ཀྱི། དེ་
 མིན་ན་འགྲོ་ལྷགས་མེད་པ་ལྟར། མདོ་ཐགས་ལ་གཞོལ་རྒྱལ་ཡང་མདོའི་
 བཤད་པ་རེ་བཟུང་རེ་མཐོར་སོང་སྟེ། ཐེག་པ་འོག་མར་ཉོན་མངས་ལམ་གྱི་
 རྒྱགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བར་བྱང་
 སེམས་ལ་དེ་རྒྱགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། ལྷག་རག་གི་བདུན་ཡང་
 གནང་སྟེ། ཐགས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་རྒྱལ་དང་མདོན་སྟོད་ལྟ་བུ་མིན་
 ཡང་དེར་སྟོགས་པའི་ཉགས་ཡིན། མདོ་གཞན་ལ་སྤྱོད་དོན་བཟུང་བ་མེད་ཀྱང་
 ཤེར་མདོར་ཡོད་པ་དེ་མདོའི་ཡང་ཅེ་ཡིན་པས་ཐགས་ཀྱི་རྒྱལ་བཞི་སྟགས་ལ་
 སྟོགས་པའི་ཉགས་ཡིན། རྒྱལ་བཞིའང་དང་པོ་ཆོག་དོན་ནས་ཡར་འབྲིད་པ་
 གྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་མཐུབ་ཅེ་བཟུན་ནས་མིག་ཁྲིད་དེ་རྒྱ་བ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་
 གསུངས་པས། ཡིག་རྒྱུ་གཉིས་མདོ་ལ་ཆང་ཡོད་པས་དེ་ཐགས་ལ་འབྲིད་བྱེད་
 ཡིན་པ་དེས་ཀྱང་ཤེས། ཡང་ཐགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་གཙོ་བོ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
 རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་གཉིས་ཡིན་ལ། མདོ་རྣམས་དེའི་སྤྱོད་པ་གཞོལ་རྒྱལ་བྱེ་
 སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱོད་བཅ་པོར་འདོད་ཅིང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆོ་བམ་རིག་
 རྒྱུ་ཆད་པས་ད་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཐུས་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པས།
 ཤེ་བ་ལ་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད། ཅས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དངོས་དེ་མེད་
 པར་འདོད། མདོ་སྟེ་པས་གཞུགས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པས་སྤྱོད་པ་ལས་

དགའ་འང་སྐྱ་དེ་བསྐྱམ་པ་མ་བཤད། འོན་ཀྱང་འདུལ་བ་ལྷན་ལས་སྟོན་པའི་
 སྐྱ་ཁྱི་བར་གསུངས་པ་འདི་གཉི་གས་བྱེད་ལ། དེ་བསྐྱམ་པའི་དམིགས་རྟེན་
 ཡིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་ཅམ་ཞིག་ཡོད། སར་སྐྱོན་ཐེག་པས། ཡེ་ཤེས་རི་
 སྟེང་བྱུང་བྱུར་པ། ། སྐྱ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་བྱུང་། ། ཅེས་པ་དང་། གང་
 ཞིག་སྐབ་པའི་རྒྱ་བ་ཡིད་བྱེད་པ། ། དེ་ཡི་མདུན་ན་སྐབ་པ་རྟག་ཏུ་བཞུགས།
 ཞེས་མདུན་ཏུ་བསྐྱམ་པ་བཤད་ཀྱང་རང་དེར་བསྐྱམ་པ་མ་བཤད། ཅུ་རྒྱུད་
 ལ་བདག་སྟེང་ཡོད་མེད་གཉིས་འབྱུང་བའང་མདོའི་གདུལ་བྱ་ཡར་ཁ་འདྲིན་
 ཐབས་ཡིན་ཏེ། བདག་སྟེང་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དམ་ཆོག་པ་ཅམ་
 བསྐྱམ་པ་དང་། དེར་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟེ་བར་རིམ་པ་བཞིན་རྟ་ལ་ཟན་སྟོབ་པ་
 ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་མདོ་ཐགས་མཐུད་མཆམས་ལྟ་བུ་དེར་རིམ་པས་སྐྱ་སྟོབ་
 བཏང་བ་ཡིན། འདུལ་བ་ལྷན་ལས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ལ་ཞབས་གདུབ་དང་ན་རྒྱན་
 མ་གཏོགས་པའི་རྒྱན་འདུལ་བར་གསུངས་པས་ཐེག་དམན་ལྟར་ནའང་ལྟའི་
 རྒྱལ་པར་རྒྱར་རྒྱའི་ཕྱོགས་ཅམ་ཡོད་ལ། སར་སྐྱོན་ཐེག་པར་ཁོངས་སྐྱའང་
 བཤད་པ་དང་། ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙུག་ཅོད་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 སྟགས་ཐགས་སྐྱི་འཁོར་ལྟར་ལ་གཙུག་ཅོད་སྐྱལ་སྐྱའི་རྒྱལ་པར་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་
 འཁོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་རྒྱལ་ལ་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་བཞོད་པ་སྟགས་ཀྱང་ཐ་མ་ཐ་
 མའི་འཁོར་དེ་ཡིན་ནོ། ། སྟེང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པའི་ཚུལ་གཙུག་
 དང་། རྒྱལ་འཁོར་རྒྱུད་ཀྱིས་དེར་ཐུག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་པ་བཅས་རི་
 ཟབ་ཏུ་བཏང་། ལྷ་མེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་
 གི་ཚུལ་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལྷན་སེམས་སྤྱད་གས་སྟེ་ཉེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐྱར་ཐུང་ཚུལ་གསུངས་སོ། ། རྒྱང་གི་རྒྱལ་འཁོར་ལ་མདོ་རྒྱལ་ས་གཞོལ་ཚུལ་
 རྟེ་སྟེས་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་སྐྱམ་ཚུལ། བཤང་བ་ལ་སྟགས་རྒྱལ་པ་རྟག །
 ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ལ། མདོན་པ་གོང་མས་དེ་ལས་རྒྱས་སྐྱ་བཏང་ཚུལ་

བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ཉམས་ཡིན། དེ་ལས་སྟག་པ་རྒྱང་དང་སྟགས་ཏེ་གཏོང་
ལེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་མཆོལ་སྦྱོང་འབྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་
སྟགས་དངོས་མིན་ཀྱང་སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་དང་སྒྲོན་མཐུན་པའི་མན་
ངག་ཡིན་པས་གསང་བའི་དམ་པ་ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་མེ་འོག་མར་རྒྱང་ལ་
བཞེན་ནས་བདེ་དོད་སྦྱིད་པ་དང་། དེའི་རང་གདངས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུར་གྲག་པ་
སྟགས་གསུངས་ལ། ལྷ་མེད་ཀྱིས་དེའི་འབྲུང་འབྲུག་གནས་གསུམ་སྟགས་སྟ་
བུའི་པའི་རྒྱུ་བཞུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་གཞུག་པའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་
པ་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སྟ་བུ་པའི་དོན་ཡང་བྱབ་མཐའ་འོག་མས་
ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སྟ་བུ་པ་ལ་བུའི། ཐེག་ཆེན་བྱམ་མོང་བས་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱིས་གཟིགས་བཞིན་པར་བཞུགས་པ་དཔང་པོའི་ཆུལ་གྱིས་ལྟ་རྗེས་
སྟ་བུ་པ་ལ་བུའི། གསང་སྟགས་ཀྱིས་རང་ལྟར་རྗེས་སྟ་བུ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་
གསལ་སྒྲུང་སྦྱིད་པ་ལ་བུའི་དོ། །

སེམས་སེམས་ལྷུང་རྣམས་མཆུངས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་
ནི། རྣམས་མཆུངས་དེ་གཉིས་རྣམས་རེ་རེ་བར་མཆུངས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
འདིར་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྩི་
གསལ་རིག་ཅམ་ངོས་ཟིན་ཡང་། སེམས་ལྷུང་སྐྱོ་སྐྱོ་ངོས་མ་ཟིན་ན་སྟག་པ་
སྟགས་གཏི་སྟག་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏིང་འཛིན་དུ་འབྲུལ་བ་དང་། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་འགའ་ཞིག་བྱམས་སྟོང་རྗེ་དད་པ་སྟགས་སྟོན་། ལྟ་
ངན་ལ་ཤེས་རབ་དུ་ཞོར་བ་སྟགས་རྟོག་པ་འོག་འཁྱའི་དབང་གིས་རྒྱལ་ཁ་སྒྲོན་
གྱིས་བསྐྱར་བ་བཞིན་སེམས་དག་མི་དག་གང་དུ་སོང་ཡོད་ཤེས་དཀའ་བས་དམ་
པ་རྣམས་ཉམས་ལེན་བུའི་པ་ལ་ཀུན་བདུས་སམ། མ་མཐའ་སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་
བུའི་ལྟ་བུ་རེར་སྤང་དགོས་པར་གསུང་ཞིང་སེམས་སེམས་ལྷུང་གི་ངོས་འཛིན་

མང་པོ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིབ་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཕན་གཞིར་གང་བྱེད་པའི་གཙུག་རང་དེ་མེས་ནས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། སེམས་བྱུང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རང་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བའི་ཆ་དེ་བྱེད་མཁས་ཚེར་བ་རྣམས་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན། འདི་འདིའོ་ཞེས་སྒྲིབ་རིས་འབྱེད་མཁན་འདྲུ་མེས་གཅིག་སྤྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་གཅིག་དགོས་ལ། བྱུང་པར་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་ས་ཏེ་འཁོར་ཆ་བྱེད་མཁན་དང་། གནས་ལུགས་རང་སྒྲིབས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་སྒོལ་བྱེད་གང་ཡིན་ཆ་བར་གཙར་ནས་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་མེད་ན་སྤང་གཉེན་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲིམ་ཚུལ་གནད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་ཞིག་མི་འོང་ངོ་། །

འཕགས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱང་དགོས་དོན་འདི་བྱགས་ལ་བཞག་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅམ་པ་ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་རྣམས་གནས་ལུགས་སྒྲིབ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལྟ་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་གྱི། ལྟ་བར་བྱུར་པ་གཅིག་སྟེ་མ་རིག་པ་གཉིས་བྱུང་ན་རྣམས་མཚུངས་ཉམས་ཟེར་དོན། དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་རྒྱས་བཅུགས་ཡོད་པའི་ཆོ་ཡང་སྒྲིབས་གཞན་གྱི་མི་གཅིག་ལ་རྒྱས་དེ་བཅུགས་ན་ངེས་མེད་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན། སྤྱིང་ཆ་གང་ཡིན་བཅའ་བཅའ་ཏེ་ཐོག་ཅིག་མ་རིག་པར་ངོས་ཟིན་ཡོད་པ་དེ་གཏད་སོ་མེད་པར་འགྲོ་དོགས་པ་ཡིན། སེམས་ཅམ་པ་རིགས་པའི་རྩེས་འབྲང་དང་དབྱུ་མ་པ་སོགས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡང་། བྱ་བ་བྱུང་མེད་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་ཏུ་བཞག་ན་རྣམས་མཚུངས་ཉམས་པ་བདེན་ཡང་། འདིར་ལྟ་མིན་རང་སྒྲིབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་སྒྲིབ་པ་ཅམ་བྱེད། འཇིག་རྣམས་རང་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅི་ལྟག་ཏུ་འཇིན་པས་བྱ་བ་མི་འདྲ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཆེ་ཤོས་འཇིག་རྣམས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུན་ཁྲིད་ཏུ་ཐག་པ་དབྱིས་སྤྱོད་པར་མ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་སྒྲུལ་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་སྐྱག་སྒྲིབ་པ་བཞིན། སྒྲིབ་ས་ཅམ་ལས་ཀྱང་།

འཇིག་ལྟ་དེ་ཉིད་ཆགས་སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། ལྷག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པ། །གསུངས་ཤིང་འབྲུག་པའི་
 དགོངས་པའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། བདེ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། གང་སྤྱིར་ཡོད་པ་མི་
 བཟོང་མེད་མཐོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྤྱན་ནག་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག །
 གསུངས་པའི་དཔེའི་བྱས་པའང་འདིས་ཐོན་ནོ། །འཕགས་ལུལ་གྲུབ་མཐའ་
 བཞིའི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་དབྱེད་པ་མང་པོ་མཛད་པའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་
 འཁོར་ཆ་གཙོད་ཐབས་འདི་རང་ཡིན་པས་སྤྱིའི་བྱས་པའི་བྱེད་གྱིས་རིམ་པ་
 བཞིན་རེ་ཞིབ་དུ་སྤངས་སྤངས། བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱིད་པས་ལུལ་ལ་འབྲུག་ཚུལ་ཅམ་
 མཐོང་ནས་དེ་འཁོར་ཆར་འཛིག་པ་མ་གཏོགས་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་ཆ་
 བྱེད་ལུགས་སྤྱོད་མ་འཆུན་ཞིང་། སྤྱིད་པ་ནི་སྤང་བྱ་གཞི་བཅས་ཞེས་ལུལ་
 འདོད་པའི་དངོས་པོ་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཡིན་ཅོང་གི་རྣམ་པར་ཞེན་པ་ཡིན་
 པས། སྤང་བྱ་གཞི་མེད་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་
 བྱགས་པའི་གཉེན་པོའི་སྒྲིན་མེད་ལུལ་དྲུངས་སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུལ་མེད། དེའི་
 སྤྱོད་པས་གྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནའང་ལུལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དང་སྤྱད་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའང་འཛིག་དགོས་སྤྱང་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཕ་
 རོལ་པོས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕང་བའི་ལན་དུ། འབྲས་
 ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་སྒྲིན་སྤང་ཞིག་བྱེད་མོད་ཀྱང་མི་འགྲིག་
 པའི་ཆ་བ་འཁོར་ཆ་དོས་མ་ཟིན་པ་དེ་ཡིན། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དོས་མ་ཟིན་
 པས་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོའང་དེས་གཟུང་མེད་པར་སྤྱོད་ལམ་ཐ་མའི་ཆེ་མི་རྟག་
 རྟག་བསྐལ་སྒྲིགས་གང་གཙོ་བོར་བསྒྲིམ་ནའང་མཐོང་ལམ་རྟག་ལ་བསྐལ་ཆོས་
 བཟོད་དེ་དེའི་རྣམ་ལུན་དུ་སྤྱོད་ཞེས་ཟེར། བདེ་སྤྱོད་པས་འཁོར་ཆ་ལ་བདག་
 འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱོད་པས་ཤིག་ཤིག་ཀྱང་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཅམ་ལས་དོས་
 མ་ཟིན། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་སྒྲིམ་དགོས་པར་

བསམས་ཀྱང་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་འཆར་ཚུལ་སྒྲོར་མ་བདེ་བས་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མི་
 ཉག་སོགས་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར། སེམས་ཅམ་པས་
 དེའི་སྤང་དུ་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བྱད་པར་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཤིང་།
 དེའང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་དུ་ལོག་པར་ལུགས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་མཁན་ཞིག་ཡོད་དགོས་
 པར་བསམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཞིག་བརྒྱན་ཏེ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དང་དེ་གཉི་ག་འཁོར་བའི་ཙ་བར་འདོད། འདིས་མདོ་སྡེ་པ་
 ལྟར་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་འདུས་བྱས་ཤིག་མ་བཞག་ཀྱང་རྗེས་བཟོད་
 ལ་བཞག་པ་འོག་མའི་ཤན་གྱིས་ད་དུང་གཏད་སོ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་རྟོགས་སྤྱ་
 སྤང་། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་ཙ་བྱེད་པའི་ཚུགས་རྟོགས་
 བཤང་བདེན་འཛིན་སྤྱ་མོངས་མ་ཟིན་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོག་
 རིགས་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་
 བདག་འཛིན་དེ་ཆོའང་འཁོར་བའི་ཙ་བར་བཞག་སྡེ་གཅིག་ཆོད་ཅིག་བྱེད་མ་
 ཐུབ། ཐལ་འཁྱུར་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་
 སྒྲིབ་ཅིག་བྱུར་དུ་ཡོད་ནའང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་དུང་
 ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་བདེན་འཛིན་སྤྱ་མོས་
 བྱེད་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་གཙོད་བྱེད་བདེན་མེད་བརྒྱུ་མ་པའང་འདྲ་བས་ཞི་སྒྲོ་
 གཅིག་སྤྱ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་འཛིན་བྱུང་པ་བྱུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱན་མ་
 རོས་འཛིན་པ་ལ་དང་པོ་ཚུགས་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་པ་དང་། ཚུགས་ཅམ་ཤེས་
 ཀྱང་གོང་རོས་མ་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་མི་འགའ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་
 དང་། གཅིག་རང་ལ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་གནད་ལ་ཐག་རེ་ཉེར་
 འགོ་ཚུལ་གྱི་བྱད་ལུགས་པ་འདི་མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པ་སྐྱེ་ཞིང་།
 བྱུང་མཐའི་གོ་རིམ་ལ་ངེས་པ་དང་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ལྷག་པར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་

ཅིང་། བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རིམ་པ་གཟིགས་ཏེ་ཆས་བཟུན་
 ཚུལ་ལ་དད་པ་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་འབྱུང་ངོ་། ། འཁོར་ཙ་འཛིག་ཚུལ་མ་འདྲ་
 བའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་རིགས་འཛིག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ།
 བྱེ་སྐྱུས་མེད་པ་འཁོར་ཙ་བྱས་པས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདོད་ཚུང་ཆག་ཤེས་ལ་
 བཤད་ངོ་། །

སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་ནས་འབྱུང་
 དགོས་པས་རིགས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བྱུང་གི་ནུས་པ་ཞིག་
 བཞག་གོ། ། ཐལ་རང་གཉིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདེན་སྟོང་ལ་རིགས་སུ་
 འཛིག་པ་འདྲའང་དེ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་དྲི་མས་དག་པའི་ཆ་རིམ་པར་
 འགོག་བདེན་དུ་འགོ་ལུགས་དང་། འགོག་པ་དེ་ཉིད་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་ཚུལ་
 སོགས་ཐལ་འཇུར་པ་ལྟ་བུའི་འཛིག་ཚུལ་བདེ་མོ་ཞིག་མ་བྱབ་པ་ཐེག་པ་གསུམ་
 གའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོག་རིགས་སོ་སོར་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཐུང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་
 གས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ག་བསྟོམ་པར་འདྲའང་ཟིན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སོགས་
 མ་འདྲ་བས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་དང་མཆོག་དམན་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་རྒྱ་
 བཞག་ནས། བམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་ཀྱན་ལ་གོ་འབྱེད་པ་ལྟར་སེམས་
 བདེན་སྟོང་དེས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ལ་གོ་འབྱེད་པས་རྟེན་བྱེད་པར་
 འདྲའང་ལམ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་ལ། ཐལ་
 འཇུར་པས་གཞལ་ན་རྒྱ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་འཇུར་ཚུལ་ཞིག་མེད་པར་རྟེན་བྱེད་
 ཚུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་གོ་འབྱེད་པས་དེའི་རང་
 རྟེན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྦྱོན་འབྲུག་གོ། ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་སྟོལ་སྟེས་ཉི་མྱང་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་
 མཛད་ཀྱང་ཚིག་ལན་གྱི་ཐད་འདི་དག་ཐལ་འཇུར་པ་དང་སྟོབས་ལྡན་པ་ཡིན།

བཞི་བརྒྱ་པར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ། བྱིད་ལ་ཐེག་པའི་
 དབྱེ་བ་མེད། ། གསུངས་པའང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རྩ་གཅིག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་སོ་སོ་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ང་
 སོ་སོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་དོན་གང་ལ་དམིགས་ནས་གཙུག་པོར་
 བསྐྱེམས་པས་དེའི་རྩ་བར་དྲི་མ་ཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་འདྲ་བའི་དོན་ཏུ་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་ཏྲུག་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་དང་ཆོག་དོན་གཉི་ག་མེན་
 ཏུ་འདྲོ། ། སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་རིགས་བདེན་གྱུ་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། དབུ་མ་པས་
 སེམས་དྲི་མས་བསྐྱད་པའང་བདེན་གྱུ་མ་ཡིན་པར་རྟོས་གྱུ་བཙུག་ཏུ་ཡོད་
 པའི་གནད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་ཐེད་ཅིང་།
 རྣམ་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་རྣམས་རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པའང་དབུ་མ་པའི་
 རིགས་པའི་འགྲོས་འདི་ལ་གཞིལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱད་ཅམ་མ་
 གཏོགས། ལྷ་ཆོགས་ལྷང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། ། ཞེས་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་
 གྱི་རིགས་པ་དང་། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ། ཞེས་སོགས་རྟོས་
 གྱུ་བྱི་རིགས་པས་རྒྱབ་རྒྱལ་ཙ་འབྱུག་སོགས་དང་འགྲོས་མཐུན་པ་མེན་ཏུ་མང་
 རོ། ། རིགས་འདོད་རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་འདིའང་ལེགས་པར་གོ་ན་ཉམས་ལེན་
 ཏུ་འཆར་རྒྱལ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོ་བ་ལ་སེམས་བདེན་སྟོང་རིགས་ཡིན་
 ཟེར་བ་ལས་འདོད་རྒྱང་ཆོག་མེས་འཕགས་པའི་རིགས་སུ་བསྟན་ཏེ། དགས་
 ཞེས་པ་ཙ་བའི་རྒྱུའམ་ས་བོན་དང་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་
 ཞིག་འདོད་ན་འདོད་རྒྱང་ཆོག་མེས་ལ་གནས་དགོས་ཀྱི། གཞི་དེ་མེད་པར་
 ཐར་ལམ་རྒྱབ་རྒྱལ་གཏན་མེད་ཅེས་བཤད་ན་སྟོ་འཁྲལ་འཆབ་ཆེ་བས་དོན་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་པད་དཀར་ཏུ་འང་ཆོས་གོས་རན་དོན་ཅམ་

གྲིས་ཚོག་ཤེས་པ་སྐྱེས་བཞེ་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་སུ་གསུངས་སོ། ། གཞན་
 ལྟ་ཅི། སྤང་པོ་ལྷ་ར་ཕྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ཤེས་ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དུ་
 བྱས་པ་རྒྱན་ཆད་ཀྱི་སྟེང་ནའང་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་སྤར་གས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཞིག་
 ཉོད་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཕྱི་དོན་ལེམ་པོའི་འཛིག་རྒྱུ་ལ་འདི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་ཅིང་སྒྲོར་བདེ་བས་དོན་སྤྱོད་བཞེས་ཟེར་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 འཛིག་རྒྱུ་ཡང་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་བཙམ་གཞིག་བྱར་ཡོད་པ་དང་རྩལ་སྤན་ལྟ་བུ་དེ་
 ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་བྱེ་སྤྱོད་བཤད་དོ། ། སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་ལེམ་པོ་
 བཀག་ནས་ནང་ཤེས་པའི་འཛིག་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཅས་པ་
 དཔེར་ན་རི་རབ་ཁང་བྱིམ་མི་དང་སྤྱགས་སྐྱེས་དུ་མ་ཞིག་ཚོགས་ཅམ་ལ་རྒྱ་
 གར་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་མང་པོ་ཞིག་འདུས་པའི་སྟེང་
 བས་འཛིག་དཔོན་པས་འདུ་བྱེད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་ལ། དེ་གྲུབ་
 མཐའ་འོག་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་ཡང་དོན་དབྱུང་མ་པས་བདེན་སྟོང་
 འཛིག་ལྷགས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིགས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐལ་འབྱུར་པས་
 རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བཞག་པ་དང་ལྷག་པར་འགྲིག་གོ། ། གཞིའི་འཛིག་
 རྒྱུ་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་སྟོའི་འབྱུག་པ་ཅིང་ཞིབ་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
 ཟེ། བྱེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ནམས་ནམས་མཁའ་འཛིག་རྒྱུ་ཡང་སྟོགས་རིག་བཀག་ཅམ་ལ་
 འཛིག་མ་ཤེས་པར་སྤང་ལུན་གྱིས་རྗེས་ཤིག་ལ་འདོད། བོད་ཀྱི་དབྱུང་མ་པ་ཆེན་
 པོར་རྒྱུ་མ་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་
 ལ་འཛིག་མ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཆ་རེ་ནན་གྱིས་བཙལ་ནས་བཞག་པ་ནི་བདེན་
 པར་མེད་ཅམ་དེ་ཡེ་མེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྤང་སྟེ་འཛིན་རྒྱུ་མ་སྤྱོད་བཙལ་དགག་གི་
 སྤྱོད་མ་ཤར་བའི་སྤྱོད་བྱེ་སྤྱོད་ལ་འབྱུང་རྒྱ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། མདོ་སྟེ་པ་
 རྒྱམས་མེད་དགག་དང་སེལ་བ་ཅམ་ཞིག་འཛིག་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་དང་འདུས་བྱས་
 རྒྱམས་ཡོད་པར་འཛིག་རྒྱུ་སྟོང་འཆར་དཀའ་སྤྱོད་དང་ཉེ་རིང་གི་བྱུང་ཆེན་པོ་

ཞིག་བྱང་སྟེ། འདུས་བྱས་ནམས་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ལུལ་དང་མངོན་གྱུར་
 དུ་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནམས་རྟོག་པའི་སྤང་ཆ་ཅམ་དུ་འདོད། མི་
 རྟག་པའང་བྱེ་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཚོད་ལྟར་བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པའམ།
 མི་ཆོ་འཕྲོལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་པར་འཇོག་ཅིང་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་འཇོག་
 ཚུལ་མ་ཤེས་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འཇོག་དགོས་པས་
 ཡོངས་སྤྱད་དང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་རྒྱན་གནས་པ་
 ཁས་ལེན་མ་བྱུང་པ་ཡིན། མདོ་སྟེ་པས་འཇིག་པ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་
 འདོད་ཀྱང་། སྤྱབ་མཐའ་གོང་མས་བྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆ་སྤྲུམ་
 བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟ་བུ་འབྱེད་པར་ཕར་བྱིན་ལམ་སྒྲིག་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་
 དུས་ཀྱི་སྤང་མཐའ་ཞིག་འཇོག་མི་བྱུང་པས་དེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡོད་ལ།
 མདོ་ལས་མི་རྟག་པའི་དོན་མེད་པ་དང་མ་མཆིས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྟོང་
 བས་དབུ་མེམས་གཉིས་ལའང་གོ་ཚུལ་སྤྲད་གས་མཛད་དོ། །

ཡང་སྟོན་གསལ་ལས། འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ན་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་པའོ། ། འདིའི་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་
 དགོངས་པས་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། སྤྲ་ཅམ་བྱིན་གཅིག་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི།
 རྣམ་མང་གཞུང་སྤང་གི་བྱེ་སྤྱོད་བཞུགས། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩལ་གཅིག་
 སྟོང་ན་རྩལ་སྟོང་སངས་རྒྱས་རྣམས། ། སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་
 པ་དག ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པས་སྟོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་ངེས་པའི་
 དོན་ཏོ། ། ཞེས་ལུ་དྲུག་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་དོན་མཆོན་གྱིས་འབྲེལ་
 བའི་ཆོ། རྒྱང་འདུག་གི་སྤྱོད་འདི་ལ་དགོངས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་བཤད་པས་
 ཏེ་སྤྲ་གཞན་གྱིས་སྟོན་གྱི། དངོས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྟོ་
 རྟོ་ཀྱན་ལས་བདུས་ཀྱི་འཁྲུག་ཡང་། སྤྲ་ཅམ་བྱིན་ལ་ཞེས་སྟེགས་ཀྱི་མདོ་སྟེ་ལས་

ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་བཅུན་པར་གསུངས་པའང་སྐྱ་ཆེ་ཙམ་གྱི་ཁྱོན་ན་སངས་རྒྱས་
 གཞུང་ཟུང་གི་བྱེ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པར་བཞུགས་པ་ནམས་ཟུང་འཇུག་གི་
 སྐྱེ་བཅུན་པ་ལ་དཀོངས་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་དུས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉེ་འཇུག་བཅུན་
 པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དང་དབྱེ་མ་འཇུག་པར།
 ཟུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན། ། ཞེས་སྐུ་མཁའ་སྐྱོན་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པའི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྐྱེ་ཉེ། དཀོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་
 འབྲས་ཁུའི་ས་འཆད་སྐབས་སྐྱའི་ནམ་བཞག་ལ་ཆོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་རྒྱ་མཐུན་པའི་
 སྐྱ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱལ་སྐྱའི་ནམ་བཞག་ལོག་ཏུ། སྐར་
 ཡང་མི་གཡོ་སྐྱ་མངའ་ཞེས་སྐུ་སྐྱེ་ཉེན་པར་གསུངས་པས། འདིར་རྒྱ་
 མཐུན་པའི་སྐྱ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱ་གང་ལ་བྱེད་དབྱེད་དཀོས་སོ། ། འདིར་རྒྱ་མཐུན་
 པའི་དོན་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་ལོངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཉེ་
 གསུངས་ཤིང་། རང་འབྲེལ་དུ་འང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱ་ལྷུང་བའམ་གཞུགས་
 ཀྱི་སྐྱའི་མཐུ་ལས་ལྷུང་ཡང་དུང་ཉེ། རི་སྐད་བཤད་བའི་སྐྱལ་སྐྱ་གཞན་དུ་ལྷུང་
 པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱ་ཞེས་གསུངས་པས། ཤོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོས་སྐྱ་ནི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། གཞུགས་སྐྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་ཁུ་ཡིན་
 ལ། ཆོགས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡ་གྲལ་དུ་མ་སོང་བར་ཟུང་དུ་འཇུག་དཀོས་ལ།
 དེ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་ཁུ་ཆོས་གཞུགས་གཉིས་ཀྱང་ས་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་བ་ཙམ་གྱིས་
 མི་ཆོག་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་དཀོས་པས་དེ་ལ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱ་ཞེས་བཤད་དེ།
 རྒྱ་གསུམ་ཀྱི་ཐེག་པ་བཞེན་སྐྱ་སྐྱ་གསུམ་ཟུང་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སྐྱ་མ་སྐྱར་ཡང་
 དོན་དེའི་ཉིང་དུ་འབབ་པར་སྐྱར་དོ། ། ཤོང་དུ་ཆོས་སྐྱལ་སྐྱ་ལྷུང་བའམ་ཞེས་
 གདམངའི་ཆོག་ལྟ་དུ་གསུངས་པའང་གང་དུང་གི་དོན་མིན་གྱི། རྒྱ་དེ་གཉི་
 གས་ཁྱད་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དངོས་ཟིན་སྐྱ་གཉིས་ལས་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པའང་སྐྱ་གཉི་ག་འབྱུང་བྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་ནམ།

ཡང་ན་ཆོག་ས་པ་འཛིག་པ་ཡ་གུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་འཛིག་པའི་དོན་
 ཏུ་གོ་དགོས་སོ། ། འབྱུག་པའི་གསུང་ཚུལ་འདི་དག་སྒྲིན་གསལ་ཏུ་བཟང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་དེ་དང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 མཛད་པ་སྒྲེས་རབས་མཐའ་དག་པ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་གཅིག་དང་རྩལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་
 གི་གོ་སར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ལ་སྒྲིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ན་མས། སྤྱ་
 ཅམ་ཁྱིན་ལ་དུས་གསུམ་ཆད་སྟེད། ཅེས་དང་། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་
 སྟེད་ཞིང་ན་མས་ཞེས་སོགས་ཆོག་རིས་བཞེན་བཞོད་པར་སྤྱང་ངོ་། ། དེ་ལྟར་
 འོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འབྱུག་པ་ཡི། ། རྩལ་
 གཅིག་ཡུལ་ལམ་མཐའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་། ། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལས་
 རྩྱགས་ཁྱབ་རྩལ་སྒྲིན་མོད། ། རྩལ་རགས་མི་འབྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྱ་མི་འབྱུར།
 གསུངས་ལ་དེའི་དོན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཏུ། མཛད་པ་འདི་ནི་བཞེད་
 པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུག་པ་ཞེས་བྲགས་ལ་དགོངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་གསུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན། སྤྱབ་པའི་དུས་སྟོན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་བས་རྒྱང་སེམས་འདོད་
 དགུར་སྐྱུར་ཚུལ་ལ་གོ་མས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཡང་
 དག་མཐའ་དཔྱིས་ཐུན་པ་སྤྱགས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་རེ་བ་གཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཐབས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་འདི་ངོ་བོ་ཅམ་མདོ་ལས་བཤད་ཀྱང་། འབྱུང་ཚུལ་གྱི་
 གནད་དཔྱིས་ཐུན་པར་གོ་བ་སྤྱགས་ལ་རག་ལས་སོ། ། རྩ་བུའི་མདོངས་ནི་
 གཅིག་སྤྱལ། ། རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་སྤྱ་ཆོགས་པ། ། ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་
 མིན། ། དེ་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྟོབས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུན་
 མཁྱེན་དེས་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བྱང་འབྱུག་གི་སྤྱ་བརྟེས་ཡོད་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་
 འདིར་དེ་འདྲ་ཁྱད་སྤྱུ་མ་དྲངས་པར་སྤྱ་མ་དྲངས་པ་ནི། བར་ཐུན་ཐོག་པར་
 ཡང་ཆོས་སྤྱད་ན་མ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱམས་པ་ཡོད་པས་བརྟག་པ་མཐའ་

476

ཆེན་པོས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་རྣམས་གསུང་རིམ་བཞིན་ཐང་ཀ་ཐང་ཀར་བེན་རིས་སུ་
བཏབ་པ། སྤྱི་ཡོང་གོང་འོག་བཞེས་ཏེ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདིའང་ཆེ་
རབས་ཀྱི་འཕྲུང་བར་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་ཀྱིས་
བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག །

དེའང་བྱུན་རེ་བཞིན་ཀྱང་སྤྱི་གི་ཕྱིར་ནས་བཟུན་པ་ཡོངས་རྒྱལ་ཀྱི་
གནད་ཆར་བར་བྱེད་ཚུལ་དགོས་ཟེར་བ་ལ་གྲ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་
འཆོགས་པ་ལ་གྲ་ཆར་ཡོངས་རྒྱལ་ཟེར་བ་བཞིན་སྤྱི་སྤྱི་བར་སྤང་ན་རྒྱལ་ས་
མཐའ་མེད་པས་ཉམས་ལེན་ན་གཅིག་ལའང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ས་པ་དགོས།
འོན་དམིགས་སྒྲིར་བྱི་མ་རྣམས་མི་དགོས་སམ་སྒྲིམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ཀར་སྤྱི་
ལ་བྱུན་གཅིག་ལ་སྤྱིར་བ་སྤྱི་ཆར་ཡོང་རྒྱར་ནད་ཆབ་ཅན་དེ་བྱུན་གཅིག་གིས་མི་
སེལ་བར་མང་པོ་བཟུད་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་དང་འདྲ། རེ་རེ་ལའང་ཐམས་
ཅད་ཆར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བཟུན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ས་མ་རྒྱལ་ས་ཞེས་
པ་གཏུལ་བུའི་རྒྱན་མཐའ་དག་སྤྱིར་པའི་ཐབས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
རྒྱབ་པའི་ཐབས་ཆར་མ་ཆར་ཡིན་ལ། རྒྱན་ཀྱང་བཟུང་ཡོན་ཏན་ཀྱང་རྒྱལ་ས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་རྒྱབ་པའི་ཐབས་རྣལ་མར་འགྲོ་བ་ལ་
བཟུན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ས་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་སྤྱིར་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་
ལ་རྣམ་ཀྱང་རྒྱལ་ས་པའི་སྤྱིར་བ་ཟེར། འོན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བུའོ་སྒྲིམ་པ་
རང་གིས་ཆོག་གམ་སྒྲིམ་ན། དེ་བསམ་ཚུལ་ལ་བྱག་ཡོང་། རྒྱའི་བསམ་མཛོ་
ཅི་ཡང་མེད་པར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན་སྒྲིམ་པས་མི་ཆོག་དབུས་སུ་འགྲོ་
བར་ཐག་ཆོད་པ་ལ་ལམ་དང་ཆ་རྒྱུན་ལམ་གྲོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲར་ཞིག་ཡོད་
དགོས། སྤྱི་གནད་སྤངས་མང་པོ་འཛིན་པའི་དུས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་
གོམ་པ་འདིགས་པའི་བྱ་བ་དང་། ཁང་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་འཕེན་པ་ལ་
བྱུང་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན། དེས་གཞིའི་དམིགས་སྒྲིར་ལ་གོ་རིམ་ཡོད་ཀྱང་།

ཀུན་སྤྱོད་གི་བསམ་སྒྲུབ་ལྟེན་གཅིག་པོ་དེས་འཁྱོད་དགོས། ལྟེན་གོས་དེ་བསྐྱེད་
 བ་མེན་མེད་པར་བྱ་ཆུང། ཁ་ཁྱེན་ལུས་ཀུན་ཁེབས་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་
 བཞིན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དེའང་རྒྱས་བརྒྱས་ཕྱིད་
 ཆུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྒྱགས་
 པར་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱགས་པ་ལ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་སྒྱུབ་
 ཀུན་སྤྱོད་དགོས། སྒྱུབ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་བྱ་ཡོད་ཅིང་། དེར་ཡང་སྤྱ་རགས་
 གཉིས་རེ་ཡོད་པས། རགས་པ་མདོས་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱ་བ་རྒྱགས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 དགོས་ལ། རགས་པ་མ་སྤྱངས་པར་སྤྱ་བ་སྤྱོད་ཆུལ་མེད་པས་སྒྱུབ་ལ་མདོ་
 དང་། སྤྱ་བ་རྒྱགས་ལ་མ་བཞེན་པར་སྤྱང་མི་རུས་པས་རྒྱགས་ཏེ་གཉི་ག་ཆར་
 དགོས་པ་དེ་ཡིན། རགས་པའང་ལུས་རག་གི་ཉེས་སྤྱོད་གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཞིང་
 སྒྲོམ་ཕྱིད་སོ་བར་ཡིན་ལ། དེའི་ཙུ་བ་རྒྱུད་འབྱེད་གི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་སྤྱི་ཕྱེ་
 རྒྱག་གི་རྒྱག་བརྒྱལ་བསམས་ནས་དེས་འབྱུང་ནམ་དག་སྤྱི་བ་ལ་རྒྱགས་ཡོད།
 ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པའི་ཙུ་བ་རར་འཛིན་ཡིན། དེས་ཙུ་བ་བྱས་ཏེ་རང་གཞན་སོ་
 སོར་བཅད་ནས་ཆགས་སྤང་གིས་བྱུང་དོར་གོ་ལོག་པས་སྤྱང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 བྱས་པ་ཡིན་པས་རར་འཛིན་དེ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་། སྤྱ་
 རན་སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་ཙུ་བ་ཅན་ཀུན་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 ཀྱིས་སྤྱོད་བས་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བྱན་མང་བ་དེར་ཆར། སྒྱུབ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བར་རྒྱགས་ཀྱིས་སྒྱུབ་པ་འདེབས་དགོས་ལ། དེའང་མཆན་བཅས་ཀྱིས་ལུས་
 རག་དང་། མཆན་མེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཆུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ལ།
 མཐར་གཏུགས་ན་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཕྱིད་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས། རག་གི་
 ཉེས་པ་སྤྱོད་ཕྱིད་ཀུན་རྒྱལ་སྤྱོད་མའི་རྒྱགས་རིམ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཕྱིད་དོན་
 དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱགས་རིམ་ཡིན། རྒྱུད་འབྱུག་གི་དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལ་
 འཛོག་པས་ལོག་ན་མེད། དེ་ལྟར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྱུབ་སྤྱོད་རྒྱགས་ཐད་པར་སྤྱངས་

ཉེ་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྩི་རྩི་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྤྱི་གསུམ་དབྱེར་མི་
 མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན། འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྐོབ་པའི་མིར་
 དེ་དང་རྩིས་སྤྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཞིག་བྱའོ་སྤྱི་ལོ་
 མིག་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱི་ ཡིད་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། མེན་དུ་གོམས་པའི་ལམ་སྤངས་ལ་
 བསམ་མཚོན་བཏང་བ་བཞིན་དམིགས་འོག་དུ་དུག་གི་རྒྱུད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཀྱང་
 སྤྱི་རང་ལ་ལམ་རིམ་ཆང་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གནད་རྩིས་པ་བྱ་བ་དེ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡིག་རྒྱུད་སྤྱི་རྒྱུད་ བརྒྱུད་ཐུག་ནི་མདོ་མེ་རྩམས་སྤྱི་རྩི་པོ་ཙ་བ་ནས་
 བཅད་པ་བཞིན་ལྷན་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཐུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་པས། ཅི་རུས་སྤྱི་ས་ལ་ལྷན་བསྐྱེད་དུ་དུང་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱི་གསུང་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་གྱི་འདུག་ལ། སྤྱི་ལོ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་
 ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལྷན་གྱིས་གང་ནོན་པའི་རྩལ་གྱངས་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་ཚུལ་
 འདི་ཆོ་ལ་བསྐྱེད་ན་རྒྱུ་ལག་ད་ལྟའི་འདི་ལས་རིང་ཅམ་ཡོད་ན་སྤྱི་ལོ་མ་བྱམས་པ་འཆར་
 གསུང་གིན་ཡོད་འདུག་པས། ལག་པར་མེན་དུ་བརྒྱུད་སྤྱི་ཐམས་ཅོ་སྤྱི་རྩི་
 རུང་། འདི་ལ་ས་རྒྱུ་ལག་འཁྱུང་འབྱུང་དུ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཐུག་དུངས་
 གསུངས་སོ། །

སྤྱི་རྩི་མཚོད་དང་བརྒྱུད་བརྒྱུད་པའི་མཚོད་པ་སྤྱི་གསུམ་རྩམ་རྒྱལ་མའི་
 གཞུང་ས་མདོ་ན་གསལ་བས་གྲགས་ཆེ་ལ་ཐུས་སྤྱི་བུ་བུ་བུ་བུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱི་
 ལྷན་སྤྱི་ཉེ་གསུང་འདུག་པས། བདག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོར་སྤྱི་
 ཚུལ་དེ་ཉིད་བྱིས་པ་ཡིན། ལྷན་གཞན་ལའང་དེའི་རིགས་པ་སྤྱི་རྩི་ལོ་མཚོགས་རྒྱ་
 ཆེན་གསལ་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་དགག་བྱ་ཡོང་དོན་མི་འདུག ། འོན་
 ཀྱང་སྤྱི་ལོ་མ་བྱམས་པ་ལྷན་བཞི་པ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་ལྷན་གསུང་གི་མཚོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 ཡོད་པ་དེར་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་ན་ཐུག་བཞིས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་ཉམས་ཤིང་དང་བ་

འདྲིན་པའི་བྱང་ཡོད། །

སྒྲིབ་སྒྲིབ་མདོ་ཚོགས་སྐབས་ལྷན་ཚོགས་མེད་པར་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བལྟས་རང་
གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་མདོ་ལྷགས་ཤིང་
སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་གཞིའི་སྐབས་ལྷན་ཚོགས་པས་འགལ་བ་མེད།

ཉེ་མ་སྐབས་པའི་ལྷགས་གྱི་སྒྲོལ་མའི་དབང་རམ་རྗེས་གནང་སྐོབ་ཡོད་ན་
ལྷགས་གཉི་གའི་སྤང་སྤང་ནགས་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོ་མདོག་ལྷག་མཚན་སྐོབ་པས་འདྲ་བས་
དེ་གཞིར་བཞག་ལ་བསྟེན་པ་སྒྲིབ་མེད་ལྷན་བྱས་ན་ལེགས།

ཐ་མ་ཁའི་ཉེས་པ་སྦྱང་ཐབས་ཉེན་ལ་བརྟུག་སྒྲོས་གང་ལེགས་འདྲལ་བ།
སྒྲིབ་གསལ་བྱེད་པ། ཡིག་བརྒྱ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་དག་གི་གཞུངས་བསྐྱབ་
སྐོབ་པས་ཐམས་པ་དག་པས་བྱས་ན། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་ལྷན་པ་ཡང་།

སྒྲིབ་པས་བག་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ལྷན་ན། ། ཟླ་བ་སྒྲིབ་བལ་ལྷན་པར་ནམ་མཇེས།
གཞུངས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

སྤྱིད་པའི་ཙ་བ་མ་རིག་ཞིང་པ་ཡིས། ། ལས་གྱི་ས་བོན་ནམ་ཤེས་ཞིང་ཏུ་
བཏབ། ། སྤྱིད་དང་ལེན་པའི་ཚུ་ལྟད་གྱིས་གསེས་པས། ། ས་བོན་སྟོབས་
ཚུས་སྤྱིད་པའི་རོ་བོར་འཕྱས། ། དེ་ལས་སྒྱུ་བའི་རང་བཞིན་མིང་གཞུགས་གྱི།

ལྷན་ཏུ་འབྲས་ཤིང་སྒྱུ་མཆེད་སྤྱིང་ཏུ་འབྲེལ། ། དེག་པའི་མེ་ཉོག་ཆར་བའི་
འབྲས་སྒྲིབ་ཡང་། ། ཀ་ཤིས་བརྒྱས་ཏེ་སྤྱིང་ཡང་སྤྱིད་པར་འདེབས། ། ཇི་
སྤྱིད་བདག་མེད་མེ་ཡིས་མ་བཅོམ་པ། ། དེ་སྤྱིད་སྒྱུ་ཤིའི་འཁོར་སྐྱོར་དགོས་

པས། ། གནས་ལྷགས་ཟབ་མོར་བག་ཆགས་ཅི་སྐོབས་གྱིས། ། སྤྱིད་པའི་ཙ་
བ་ཏུངས་ནས་འབྱེན་པར་ཤོག ། འདིའང་མཚམས་གྱི་བྱན་གསང་ཞིག་ཏུ་
ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རིམ་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ལས་

འཕྱོས་ཏེ་སྐོབ་ཏུ་གཞུངས་པ་སྤྱིན་རྒྱ་ལྷན་ནས་བདག་གིས་འབྲེལ་ཏུ་ཡིག་
བཞོད་པའོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་རྩ་ཏ་ལྟ་ཡ། བར་ས་བར་མལ་ལས་སྒང་བ་ན་མདང་མ་ཤི་
བར་ལང་རྒྱ་བྱང་བ་སྒྲ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་བྱུགས་རྩི་ཡིན། སྤྱིར་ཆོ་ལྷག་གང་
ཡོང་དང་བྱང་པར་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདིར་སྤྱིག་པས་མ་གོས་ཤིང་དགེ་བ་འབད་
ནས་ཆུད་ཆོས་སྤྱ་མ་སོང་བ་བྱེད་སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་འོངས་པ་
དཀོན་མཆོག་མཐུན་སྒྲུམ་རྒྱ་གསོལ་བ་འདེབས། སྐབས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་མཆོད་སྤྱིན་འབྲིགས་པའི་དབུས་སྤྱ་བསྐྱན་པའི་བདག་པོ་
བྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོ་བྱག་གཉིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་བྱུག་རྒྱས་པ་ད་སྤོང་གི་སྤོང་རྒྱ་སྤྱིགས་རལ་
བསྐྱམས་པ། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་པཎ་ལྷ་གསོལ་པའི་བྱུགས་ཀར་རྩི་
བཅུན་བྱམས་མགོན་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཆོས་འཁོར་གྱི་བྱུག་རྒྱ་མཛད་པ།
དབུའི་སྤོང་རྒྱ་སྤྱ་བ་བྱབ་དབང་གི་རོ་བོ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་ཉིན་ཡོད་པ། རྩི་སྒྲ་
མའི་མགོན་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྤོང་བར་རྩི་བཅུན་སྤྱོལ་མ་མཐའ་སྤོར་རྒྱ་
དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་ནས་
བཞུགས་པ། ཐམས་ཅད་རང་ལ་དབྱེས་པའི་ཆུལ་གྱིས་གཟིགས་པར་བསམས།
རང་གི་མཐའ་སྤོར་རྒྱ་སྤྱ་མ་རིགས་རྒྱག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བཟབ་
སྤོང་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེད་བྱག་གི་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤྱིག་པ་དང་། མདུན་
གྱི་སྐབས་ལྟལ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཡོད་ཆེས་ཤིང་།
ད་རེས་སྐབས་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ནས་ལན་གཅིག་ཟིན་པའི་རྒྱས་
འདིར་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་སྤོང་གདེང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་འདུག་སྒྲུམ་སྤོང་
སྐབས་འགྲོ་བ། ལུས་འོངས་སྤྱོད་རྒྱས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་མཁོ་དགུའི་དཔལ་འབྱོར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་
པར་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱོད་བས་ཞིང་བདག་གིར་བཞེས་ནས་དེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྤྱིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པར་བསམས། བྱག་སྤོར་སོགས་ཀྱི་ཆོའང་སྐབས་ལྟལ་

ནམ་མཁའ་གང་པ་ལ་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟན་དུ་བྱས་པར་
བསམས་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱི་འགྱུར་ཆེའོ། །

མཐུག་དུ་སྐྱབས་ལུལ་ནམས་དབྱས་ཀྱི་རྗེ་སྤྲུལ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་དེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་
ཀྱི་མཐུན་བཅེ་བྱས་པའི་ཐོ་ཐོ་རིགས་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་བསྐྱས་ལ་བདུད་རྩི་
འབེབ་སྐྱབ་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་དམིགས་བཅེ་མ་འདོན། བྱམས་པས་
དམ་བཅའི་གཟུངས་བརྒྱ་བའི་ཆོ་དེའི་བྱགས་ཀའི་བྱམས་མགོན་ཀྱི་བྱགས་ཀར་
མེ་ཡིག་ལ་གཟུངས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟིག་སྤྱིབ་སྐྱབས། ས་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་སྤྱི་
བར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་བསམས་ལ་གཟུངས་བརྒྱ།

མཐུག་དུ་འདི་ནས་འཕོ་བའི་ཆོ་བྱམས་མགོན་ཀྱི་བྱད་དུ་སྤྱི་བ་དང་། མ་
འོངས་པ་ནི་ཆོ་ཕོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་བྱམས་མགོན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་པའི་ཆོ་སྲས་
ཀྱི་བྱ་ཐོར་འགྱུར་བའི་སྒོན་ལམ་དང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དམིགས་པ་བྱ།
མ་ཉི་བརྒྱ་བའི་ཆོ་མགོན་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱགས་ཀར་ཉི་ཡིག་ལ་
སྐྱགས་འཕྲང་གིས་བསྐྱར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རིགས་བྱག་སོ་སོའི་གནས་སུ་
སོང་ཉི་རང་རང་གི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་པར་བྱས། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་
ལ་བཀོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགོན་གཅིག་དུ་གཟུངས་ཁུར་ཁུར་སྒྲིགས་པར་
བསམས་ལ་བརྒྱ། སྒྲུལ་མ་འདོན་ཆོ་ཉི་བར་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་སྒྲུལ་མའི་
བྱགས་ཀར་ཉི་ཡིག་ལས་སྒྲུལ་མ་ཉི་གཅིག་གི་ལྟ་ཆོགས་མར་མའི་འཕྲང་བ་ལྟར་
བྱད་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྒྲུལ་བའི་བཀོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་མཁའ་ཁྱབ་དུ་
སྒྲིས་ཏེ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སྐྱགས་
ལས་བསྐྱབས་མཆོག་དང་བྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྒྲུལ་བར་བསམས་ལ་འདོན།
བྱད་པར་དུ་ཤོ་ཕོ་ཀ་རེ་རེའི་སྐབས་སྒྲུལ་མ་དེ་དང་དེས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་
བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་དམིགས་པ་བྱ། རྒྱན་དུ་འང་སྐྱབས་ལུལ་དེ་ནམས་

ཡིད་རྩལ་མ་བརྟེན་པར་བྱས་ལ་ཅི་ཟ་ཅི་འབྱུང་གི་ཕྱད་འབྱུལ་བ་སོགས་ཆོག་ས་
གསོག་པའི་ཞིང་དང་སྒོ་གསུམ་སྤང་དོར་གྱི་དབང་པོར་བྱེད། ཆོ་ག་བྱུང་ས་
བཟུང་ན་སྤྱོད་རས་གཟིགས་གྱི་རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཆོ་དཔག་མེད་ཏུ་
བཟུང་བའི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་འཕེང་ལས་འཆི་མེད་ཆེའི་བཟུང་ཆེའི་སྤྱོད་
བབས་པར་བསམས་ནས་བཟུ། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུར་ཡིད་སྤོབ་བྱེད་ན་གང་ཏུ་
སྤྱོད་པའི་གནས་དེ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཞིང་ཡིན་སྟུང་པ་དང་། གང་ཏུ་འགྲོ་འང་
དགའ་ལྡན་ཏུ་འགྲོ་སྟུང་པ་དང་། དགོ་བ་གང་བྱས་དེའི་སྤྱོད་བསྟོ་ལ་ཉལ་
བའི་ཆོ་རྒྱུ་མའང་སྤྱགས་ཀའི་བྱམས་མགོན་ལ་བཟུས་ཏེ་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་
གཏད་ནས་དད་པའི་ངར་ཏུ་གཉིད་ལ་འགྲོ་བ་བྱེད། བྱམས་མགོན་གྱི་འཕྲོ་བ་
སྤྱོད་ན་རྒྱུ་མ་རང་གི་སྤྱོད་པོར་བྱོན། རང་ཉིད་དེའི་སྤྱགས་ཀའི་བྱམས་མགོན་
ལ་ཡར་ཐུམ། དེ་དགའ་ལྡན་ཏུ་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྤོབ་ཏེ་
པརྱའི་སྤྱབས་སུ་སྤྱེས་པར་བསམས། བདེ་བ་ཅན་ཏུ་གཙོ་བོར་འཕེན་པ་
གཏོང་ན་འགྲོ་འདུག་གི་དམིགས་པ་བསྟོ་བའི་ཁ་བཟུང་སོགས་འདྲ་ལ།
གཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཁ་རྒྱུ་མ་མགོན་པའི་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ལ་ཐུམ། དེ་རིགས་
བདག་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཐུམ་པའི་ཞབས་ལ་མགོ་གཏད་པའམ། སྤྱོད་རས་
གཟིགས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་གཏད་དེ་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་འབྱིད་པའི་ས་མཁན་མཛད་
ཏུ་གསོལ་སྟུང་པའི་དད་གཏུང་དྲག་པོ་བསམ་གཏན་ཉལ་སྤོབ་གྱི་མན་རག་
བཞེན་བྱ། དགོ་ཆ་གང་བྱས་གྱི་མཐུག་ཏུ། ཤེས་གྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་གཤམས་
པ་དང་། ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཆོག་གྱི་སྤྱོད་མི་འབྱུང་
བའི་སྤོབ་ལམ་དང་། འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་ཞེས་སོགས་དང་། ཏུས་
གསུམ་གཤེགས་པའི་ཞེས་སོགས་སྤྱལ་བས་བཟུགས་པའི་སྤོབ་གནས་ཀྱན་གྱི་
སྤྱོད་འགྲོ་བའི་སྤོབ་ལམ་དང་། མཆོག་གསུམ་བཟུབ་པའི་སྤྱགས་རྒྱུ་ལ་
བཞེན་ཏུ་ཕྱུར་ཅིག་སྟུང་པས་བདེན་པ་བདར་བ་སོགས་བྱེད།

བྱམས་མགོན་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེམ་པ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་དང་རྩ་
བྲག་པའི་གསུང་གིས་འབྲུབ་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་མགྱིན་པར་བསྐྱེམ་པ་
རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྤྱབ་ཀྱི་མན་ངག་དང་། སྤྱི་མ་ཉེ་བར་བསྐྱེམ་པ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་
རྒྱ་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བུ། ། ཞེས་པ་
འདི་ནི་དད་བཙོན་ལྷག་བསམ་དང་ལྷན་པ་ར་སག་བྱ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་མ་དབང་
ལྷན་དབང་མ་བྱ་བྱིད་ཀྱིས་འདི་ནམས་འདོན་ཐབས། སྤྱན་གྱི་ཉམས་ལེན།
མགོ་མཐུག་ཏུ་ཀྱན་སྤྱོད་འཆོས་རྒྱལ་སྐུ་ཆེན་ཆེན་ཞིང་འབྱེད་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་
རྒྱལ་སྤྱལ་མ་བྱུང་བ་ལྟར། ལ་བཅུན་པ་དཀོན་མཆོག་བཏུན་པའི་སྤྱན་མེས་
འབྲལ་དུ་སྤྱས་པའི་ཡི་གེ་པའང་ཐུགས་རམ་པ་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་དགོ། །

ལྷགས་སྤྱལ་ཟླ་༡༡ཆེས་ལ་ཀྱི་མེ་སྤྱལ་བཟང་གིས་སྤྱི་ཞབས་རིན་པོ་ཆའི་
འབྲུངས་རབས་གསལ་འདེབས་ཤིག་དབྱངས་ངེས་པ་བྱ་དཀའི་མཛེས་རྒྱན་གྱིས་
བརྩམས་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཞལ་ཅེད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ། རྒྱལ་
བས་ཡང་ཡང་བཏུགས་མཛད་གྲགས་པ་དང་། ། ཐལ་རང་ཐ་དད་མཛད་པ་
སངས་རྒྱས་བརྒྱུངས། ། ཆད་མས་སྤྱོད་ཆེན་རབ་པམ་མཛད་ལྱང་། །
མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུ་གསལ་མཛད་ཟླ་བ་གྲགས། ། འཇམ་དབྱངས་ལྷག་ལྷར་
མཛད་པ་དག་ལས་རྒྱལ། ། བཀའ་གདམས་བཏུན་པ་རྒྱས་མཛད་རྩྭ་
གསལ། ། འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་མར་གདམས་མཛད་པརྩ་ལ། ། བཏུན་དག་
ཐལ་བར་བཏུག་མཛད་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས། ། ལྷག་པར་ཟབ་གསང་གདམས་
པ་རྒྱས་མཛད་འཕགས། ། གཞན་ལ་ཕན་མཛད་རྩྭ་ས་ར་དང་། ། མཐའ་
དག་བཏུན་ལ་མངའ་མཛད་འཇམ་དབྱངས་བཞད། ། བདག་ཅག་ལྷག་པར་
བརྒྱུངས་མཛད་ཨ་རྩ་ཡ། ། སྤྱར་ཡང་རྒྱས་མཛད་ས་ར་ཞབས་པད་བཏུན།
རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པ་རྩལ། ། སངས་རྒྱས་བཏུན་པ་ཕ་
མཐར་རབ་རྒྱས་པས། ། ལས་ཅན་དད་ལྷན་ཐམས་ཅད་ས་མཛེ། ། སྤྱི་མ་

ནམས་ལ་བཅའ་ལག་གང་བཟང་བསྟབས། ། ག་པ་ཐམས་ཅད་ག་ཇ་མང་
 ཇས་བརྒྱག ། ཇ་མར་ཚམ་པ་མཐའ་དག་ཆར་ཉར་བབས། ། ཉག་བཉན་
 རང་དབང་ལྟན་ན་དགའ་བ་ལ་ཞེས་དང་། །

ཡང་། ཟབ་རྒྱས་མན་ངག་མཐའ་ཡས་རྒྱ་གར་ནས། ། གངས་ཅན་ས་
 ལ་སྦྱན་དྲངས་དར་མ་གྲགས། ། འཇམ་དབྱངས་སྤྲ་མས་བཀའ་པབ་གསང་
 རྒྱགས་བསྟན། ། པ་མཐར་རྒྱས་མཛད་པརྟ་པརྟ་ལ། ། སྤར་ཡང་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གང་ལྟ་ས་ནར། ། མངའ་མཛད་སརྟ་གཞན་པན་སྤྲ་དང་
 བལ། ། ཡང་དག་ལམ་བཟང་གདམས་པ་ཉམས་སྤངས་ནས། ། གཞན་ལ་
 གསལ་མཛད་ངག་དབང་བསྟན་རྒྱན་ཞབས། ། ཁ་བཤད་མཁས་པས་རྩ་བུ་
 ས་ན། ། གཞན་ལ་གསལ་ཡང་རང་ཚ་གསལ་བར་དཀའ། ། ངག་དབང་
 སྤལ་བཟང་དབྱངས་གཞན་སྤངས་བྱས་ནས། ། འཇམ་དབྱངས་སྤྲ་མར་ནམ་
 ཐར་བཙམས་པ་ལ། ། བལྟས་ནས་སྦྱས་པ་བཤད་བྱ་གཞན་ཟབ་ཀྱང་། །
 བཤད་ཐབས་འདྲ་ལ་མཁས་ནམས་བལྟས་ན་གསལ། ། ཐ་སྤད་གཏམ་ལ་གང་
 བྱས་ལས་སྤྲ་ཡང་། ། ནང་ལ་སྦྱར་ན་ཐམས་ཅད་དཀའ་བར་སྤང་། ། སྤྲ་
 མཛད་སྦྱན་ངག་བཀའ་བསྟན་རབ་འབྱམས་ལ། ། སྤངས་ཀྱང་ཐ་མལ་བསམ་པ་
 རང་སར་གནས། ། རྟམས་སྤྲ་ན་གང་ལ་རྩ་ར་ལ། ། མརྟས་སྤྲ་ན་ག་ཙམ་ཏ་
 ར་ཏེ། ། ཞེས་པ་གཉིས་འབྲལ་དུ་ལྷགས་ཚུམ་གནང་། ། འཇམ་དབྱངས་
 སྤྲ་མ་འགྲན་བལ་ཞལ་སྤྲ་ནས། ། བཀྱལ་ཀ་བྱས་ནས་ཐལ་མར་བཀའ་སྦྱལ་པ།
 གཞན་ནམས་བསྤལ་བར་སྤྲ་ནར་ནག་ན་ཡང་། ། ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་འཆར་
 དཀའ་དབྱེད་ན་གསལ། ། ཞེས་ཀྱང་སྦྱས་སོ། །

འཇམ་མགོན་སྤྲ་བའི་སྤྲ་བར་བྱག་བརྒྱས་ཏེ། ། སྤྲ་བེར་ཕྱག་པས་རིན་
 ཆེན་འབྱུང་གནས་ནི། ། འབྱུར་བའི་ངོ་མཆར་སྤྲལས་འབྲེང་རྟོགས་འདོད་ན།
 དང་པོ་ཡི་གེ་གཅིག་ལ་ལྷེ་ཡང་བྱང་། ། གཉིས་བཞི་གསུམ་བརྒྱད་བཞི་ལ་

བཅུ་དྲུག་དང་། ། ལུ་ལ་སོ་གཉིས་དྲུག་ལ་རེ་བཞི་སོགས། ། ཉིས་འབྱུར་
 འཕེལ་ཞིང་དེ་མྱོད་ཆེག་རྒྱང་དང་། ། ཉིས་འབྱུར་བཞི་འབྱུར་ཚུལ་དུ་ཕྱེ་ཡང་
 དགོད། ། གསུམ་གྱི་གྱེན་གཤར་གསུམ་པའི་འཕྲེད་གལ་བརྒྱད། ། མ་ཡར་
 ས་ཏ་ཇ་རྩ་ན་ཉེ། ། རྩ་ཐོག་ཇ་དབུས་ས་མཐའ་མ་ཀྱན་ཕྱེ། ། ཡ་ཐོག་ར་
 དབུས་ཏ་མཐའ་ན་ཀྱན་ཡང་། ། ཡར་བལྟས་ཐ་མ་ཕྱེ་ན་ཕྱེད་ཡན་དང་། །
 གཉིས་ཕྱེ་དེའི་སྟོད་གསུམ་ཕྱེ་དེ་ཡིའང་སྟོད། ། མཐའ་ཡང་སྟོད་དེ་གཉིས་
 ཡང་དེ་ཡིའང་སྟོད། ། མཐའ་ཡང་གཉིས་ཕྱེ་སྟོད་ཆའི་སྟོད་ལ་སོགས། །
 གནས་ཀྱི་རིམ་པར་ཡང་བས་ཐོང་ནས་ཕབ། ། གནས་དེར་ཕྱེ་ན་བཏང་
 སྟོམས་ཉིད་དུ་འཛོག ། རོན་འདི་མ་མཐོང་རི་མོའི་རྗེས་འདེད་པ། ། སུན་
 བང་ཆེག་པར་འབྱུད་དེ་སོང་བ་འདྲ། ། རེ་བཞི་པ་ལ་དོར་བྱའི་གནས་དྲུག་ཉེ།
 སོ་གཉིས་བཅུ་དྲུག་བརྒྱད་བཞི་གཉིས་གཅིག་མོ། ། ཇ་སའི་མཐའ་ནི་སོ་
 གཉིས་གནས་ཡིན་ལ། ། ཕྱེ་བས་སྟོད་དུ་ཤེས་ཀྱི་བགང་མི་དགོས། ། དེ་ཐོང་
 གཉིས་པ་བཅུ་དྲུག་གསུམ་པ་བརྒྱད། ། བཞི་པ་བཞི་ཡི་གནས་རྣམས་ཡང་
 བསན། ། སུར་དུ་བབ་ཉེ་ཉེར་བརྒྱད་ཐོང་དུ་འཕྱད། ། གཉིས་གནས་ཕྱེ་
 བས་བཏང་སྟོམས་གཅིག་གི་གནས། ། ཡང་བས་ལུ་མར་བལྟན་ནས་ཉེར་དགྲ་
 ཐོ། ། ཐོང་ཕྱད་སུམ་ཅུ་པ་ཡི་ཉེར་དུ་འབབ། ། མ་ཏའི་མཐའ་ནི་ཡང་བས་
 སུམ་ཅུ་གཉིས། ། ཐོང་དུ་ཕྱད་དེ་སྟོད་ཀྱི་གངས་སུ་ཤེས། ། དེ་ཐོང་བཅུ་དྲུག་
 ཡན་གྱི་གནས་ལུ་ཐོ། ། ཕྱེ་ཕྱིར་དོར་དུ་མེད་པས་སོ་གསུམ་མོ། ། གལ་ཏེ་ཡ་
 ཏ་ཡིན་ན་གཅིག་གི་གནས། ། ཡང་ཕྱིར་ཐོང་དུ་བལྟན་ཏེ་སོ་བཞིར་འབྱུར།
 རེ་གཅིག་ཕྱེད་ན་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་གནས། ། ཕྱེ་ཡི་གཞན་ཀྱན་ཐོང་ཕྱད་
 ཏ་ན་འོ། ། བསྐྱར་ཅི་ཅམ་མང་ཡང་ཀྱན་ཕྱེ་བའི། ། སྟོན་རྣམས་ཏ་ན་བྱང་ན་
 རེ་གཅིག་དང་། ། མ་ཇའི་བརྒྱད་གནས་ཡང་བས་ཞེ་གཅིག་ཕྱེད། ། བདུན་
 སོགས་རིམ་བཞིན་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞིའི་གནས། ། ཉིས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ལུ་བརྒྱ་

མྱེར་དོན་རྒྱུ་མེན། | བོད་སྐད་བྱས་མྱེར་རྒྱ་ལྷགས་མེན། | རྟེན་སྦྱར་བྱས་
 མྱེར་བོད་ལྷགས་མེན། | ཅི་ཡང་མེན་པའི་རྣལ་ཅེད་འདི། | གང་ཡང་མེན་
 པའི་སྒྲོམ་པས་སྦྱས། | ཞེས་པའང་མཆམས་ཀྱི་བྱན་གསེང་ཞིག་ཏུ་རྟེན་སྦྱར་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ཅིག་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཞལ་ཅེད་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཏུ་བ་སྦྱལ་པ་ཕྱན་རྒྱ་ལྷན་རྒྱས་བརྗོད་ཏུ་ཡང་ནས་ཡིག་ར་བཀོད་པའོ། |

༭༭༭ | ། བསྐྱོ་བའི་རྒྱལ་པོ་བརྟན་འབར་མའི་དགོངས་དོན་
རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་བརྟན་པའི་སྒྲིན་མེ་
ཞེས་བྲ་བ་བཀྲལ་སོ། །

མད་བྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ལྷུར་ཏེ། ། ཕྱིན་རྒྱལ་བསྐྱོ་བའི་
སྒྱིད་པ་མཐར་སོན་པས། ། མི་འཇིགས་བཞི་ལྟ་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེས་
པ། ། སྒྲོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་ལ་མགོས་ཐུག་འཆལ། ། གང་གིས་མཐའ་ཡས་
བསྐལ་བར་རབ་བསྐྱབས་པ། ། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་སྐྱལ་བསྐལ་ཐུན་སེལ་
ཞིང་། ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་མཆོག ། བརྟན་པ་
རིན་ཆེན་སྒྲིན་མེ་འདི་ཁོ་ན། ། དེ་ཉིད་རིང་དུ་འབར་བར་སྒྲོན་པ་ནི། །
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བཞེད་དགོངས་མཐར་ཐུག་དང་། ། རྣམ་དག་སྒྲོན་པའི་
ཆུ་བོ་མ་ལུས་པ། ། གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་བའི་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། ། དེ་ཕྱིར་
ལྟ་མའི་སྒྲོན་པ་མཆོག་དེ་ཡི། ། དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་ལེགས་གསུང་སྒྲོན་ཆོག་
གི། ། དཔག་བསམ་ལྷ་ལྷ་དོན་གྱི་ཡལ་གའི་སྒྲིགས། ། རྣམས་པའི་དགེ་
མཆོན་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོ་བར་བྱ། ། དེའང་བསྐལ་བཟང་རྣམ་འབྲེན་བཞི་པ་མཉམ་
མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དུ་མར་བྱ་
དགའ་བའི་སྒྱིད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སྲུབ་ཞེས་ཏེ། ། ལྷ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའང་། ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དེ་
བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་གནས་སྐབས་གང་དུའང་རང་དོན་

ཡིད་བྱེད་གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་
ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ཐབས་གྱི་རྣམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲོ་མོ་ཞི་བ་ལྟས། འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐལ་སྤྲོ་
གཅིག་བྱ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་ཞེས་དང་།
སྤྱད་པ་འཇམ་མེད་མོ་ལས། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་
ལེགས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་
གྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་སྤྱད་བསྐལ་མ་ལྟས་པ་སེལ་བའི་
ཐབས་དང་། བདེ་བ་མ་ལྟས་པ་རྒྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་
རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་ལྟན་སྤྱིས་སུ་གོམས་པ་ནི་དྲུག་གསུམ་གྱི་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པས། དེའི་དབང་གིས་སྤྱད་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་ལ། འབྲས་བུ་
བདེ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དཔེ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྒྱབ་
ཚུལ་རང་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་མི་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་
ལ་བཞེན་ནས་སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ཤིང་ལག་ཏུ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་དགོངས་བཞེད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ལྟས་ཅན་
ཀྱན་གྱི་འདོད་དོན་མ་ལྟས་པ་འབྱུང་བའི་སྟོན་གཅིག་བྱར་གྱུར་པ་བྱུང་བའི་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་དྲུག་ནས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསྟན་འབར་
མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། རྟོགས་ལྡན་
འབྱུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟོ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་
བསྟོ་བ་ཇི་ལྟར་མཇེད་ཚུལ་བཤད་པ། བསྟོ་བའི་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་དངོས་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བསྟོ་བ་སྤྱིའི་དགོས་པ་དང་། བྱད་པར་དྲུག་པ་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར་བསྟོ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྒྱད་སྟངས་འབྲེལ་

ཆེན་ལས། ། ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་བའི་རྒྱུད་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་འདྲ་བར་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་དོན་
 གསལ་ལས། བསྐྱོད་བའི་ལ་བྱེད་པས་ནི་གསེར་མགར་གྱིས་རྒྱན་ལ་སྐྱེས་པ་
 བཞིན་དུ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 བྱེད་དོ། ། ཞེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་མི་བཟེང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལྷན་
 མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཐིགས་
 ལྷང་། ། རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། ། དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་
 བསྐྱོས་དགེ་བ་ཡང་། ། བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། ། ཅས་
 གསུངས་སོ། ། ལྷང་འདི་ཉིད་སྐྱོ་སྐྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་
 བར་གྲགས་ཆེའང་། ཐོད་དུ་འབྱུར་བའི་མདོ་དེར་མི་སྤངས་ལ། སྐྱོ་སྐྱོས་མི་
 ཟད་པའི་མདོར་དོན་དེ་རི་ལྷ་བ་ཆོག་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བས་བརྟག་དགོས། སྤྱིར་
 དགེ་བ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཕྱི་རོལ་བའི་གཞུང་དུ་འང་བཤད་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་བསྐྱོ་བས་ཁ་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་མཁས་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་
 ཞིག་གི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བསྟོད་ནམས་
 ཞེས་པའི་ཆོགས་དག་ནི། ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བསྐྱོ་བར། །
 བཅོམ་ལྷན་ཁྱེད་གྱིས་གང་གསུངས་པ། ། དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་
 བཤད། ། ཅས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་རང་དོན་གྱི་འབྲི་བ་མེད་
 པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་སྐྱོས་ཆོས་ཡིན་པས།
 ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །
 སྒྲོན་པ་ཡོངས་བསྐྱོ་མ་བཤད་དེས། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འབྱུར།
 ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོན་འབྱུག་ཏུ། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ།
 སྤྱི་བོ་ཀྱན་ལ་བཏང་སེམས་གྱིས། ། སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་སྤྱིན་གསུངས་ཏེ། །
 ཞེས་ལྟས་ཡོངས་སྒྲོན་གཏོང་བར་མ་ཟད། དེ་དག་བཏང་བའི་དགེ་བའང་

གཞན་དོན་ཁོ་ནར་བསྐྱོད་ཏེ་ཡིད་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་ནི་སྤྱིན་པའི་ཕར་
 སྤྱིན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་འདྲ་ཆ་བ་འདི་ལ་བྱུག་གོ
 འོན་པ་སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིན་ལམ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡིན་
 སྟུམ་ན། གཙང་རྒྱང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས། གང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་
 འདི་སོས་ནས། ། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་
 གྱུར། དབྱས་མཐའ་ལས། མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། ། ཞེས་པའི་
 ཐད་ཀྱི་དབྱིག་འབྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་མི་ཟད་
 པར་བྱེད་དོ། ། སྤྱིན་ལམ་གྱིས་ནི་སྤྱིན་སོགས་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་
 བྱེད་ཅིང་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་འཛོལ་བོ། ཞེས་བསྐྱོད་པས་
 རྒྱུར་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་སྤེལ་བ་དང་། སྤྱིན་ལམ་ནི་སྤྱིན་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་
 རྒྱུར་འབྱུར་བས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་སོ་སོར་གསྐྱུངས་པ་དང་། སྤྱིན་འཇུག་
 དར་ལྗོག་ལས། བསྐྱོད་པ་དང་སྤྱིན་ལམ་བྱུང་པར་ཆེར་མེད་མོད་ཀྱི། འདོད་
 བྱའི་འབྲས་བྱ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་སྤྱིན་ལམ་དང་།
 རྒྱའི་དགོ་བ་རྣམས་འབྲས་བྱ་དེའི་རྒྱུར་འབྱུར་བའི་འདུན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པ་བསྐྱོད་བའོ། ། ཞེས་སོགས་ཁྱུངས་བྱབ་ཏུ་མས་སྤྱིན་ལམ་ལ་བསྐྱོད་བྱའི་རྣམས་
 བྱུང་གཞིར་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། བསྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱོད་བྱའི་རྣམས་དེ་ཉིད་བྱུང་
 པར་གྱི་གཞིར་བབྱུང་ནས། དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་ལྟར་ལྟར་ཅིག་
 ཅེས་སྤྱིན་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྤྱིན་ལམ་དང་བསྐྱོད་པ་གཉིས་སྤྱིན་པ་བྱེད་བྲག་གི་
 ཚུལ་ལྟ་བུར་གསྐྱུངས་པ་དེ་དག་གང་ལྟར་ནའང་། གཞུང་འདི་ནི་བསྐྱོད་སྤྱིན་
 གཉི་གར་འཛོག་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་དུ་བསྐྱོད་པ་རྒྱས་པའི་སྤྱིན་བསྐྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི།
 བྱ་མོ་དཔལ་སྤེང་གིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྟར་འདས་བྱང་རྒྱབ་

སེམས་དཔའི་སྒྲིན་ལམ་གཞུང་ལྷན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེང་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 གྲང་འདི་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་
 ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་ཁོངས་སུ་ཆུད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དམ་པའི་ཆོས་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། ། ཞེས་དང་། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བཟུང་བྱི་བཞི་སྟངས་
 སྟུང་པ་ལགས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་
 ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པས། མ་བཤེས་ཉིད་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ན་
 ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གྲང་། རྒྱལ་སྐས་སྒྲིན་ལམ་གཞུང་ལྷན་ནམས་ནི། །
 དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲིན་ལམ་ནང་འདུས་པར། ། གསུངས་ཕྱིར་དགེ་མ་རྩེ་
 སྟེང་བསགས་པ་ནི། ། ཀྱན་གྲང་བྱབ་བཟུན་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དུ་བསྐྱེད། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕན་ཡོན་ཡང་དགེ་བའི་མ་བཤེས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟག་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིའི་གསང་བའི་མདོ་ལས།
 སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། ། ལྷང་པོ་རྩེ་སྟེང་ཡོངས་བབྱང་བ། །
 དེ་སྟེང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡི། ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་ལ་རབ་དུ་འབྱུང་། །
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། ། ལྷང་པོ་རྩེ་སྟེང་བརྗོད་པ་བས། །
 དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡོངས་འཛིན་ན། ། དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་རོ། །
 དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། ། སངས་རྒྱས་བྱུན་གྱིས་ནན་ཏན་དུ།
 བསྐྱེད་བཤེས་བྱེ་བར་བརྗོད་མཛད་གྲང་། ། མཐའ་མར་སྒྱུན་པར་འབྱུར་མ་
 ལགས། ། ཞེས་ཕན་ཡོན་ཆད་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 བསྐྱེད་དེ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིན་པ་རྒྱན་ཆད་གྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་

སྒྲིབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་བསྐྱོ་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ། བྱུང་
 དབང་བྱུགས་མེད་པའི་དག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་པ་ནམས་བཟུན་པ་
 རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོས་པར་མ་བཟད། ལྟན་པ་རང་ཉིད་སྒྱེ་དགུ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་
 ཏུས་སུ་ཁྱོན་ནའང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མ་བཟུགས་པར་སྒྲ་ཆེའི་ལྟག་
 མའང་བཟུན་པ་གནས་པའི་རྒྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དེའི་དོན་ཏུ་བཟུན་
 འབར་མ་གཟུངས་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་སྒྱིང་
 པོའི་མདོར། འདི་ནས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟུན་པའི་གནས་
 ཆད་དང་འཇིག་རྒྱལ་སོགས་དྲིས་པ་ལ། ང་ལ་ལྟན་ཅིག་ཆོག་པ་ཉོན་ས་གསུམ་
 བོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོར་བྱིས་པའི་ལས་ལ་བཙོན་པ་སོགས་བཟུན་པ་
 ཉམས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྒྱལ་རྒྱུད་པར་འཕྱུར་བའི་རྒྱ་མང་ཏུ་
 གསུངས་ལ། མི་བཟང་དེ་ཡི་ཆེ་ན་ནི། །ཆོས་གནས་ཞི་བས་བདེ་འཕྱུར་
 ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། །བྱང་རྒྱལ་ཕྱུར་ཏུ་འཕྱོང་པར་འཕྱུར། །ཞེས་
 བཟུན་པ་སྤྱར་གསོ་བ་དོན་ཆེ་ཚུལ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་སྐལ་བ་ནི། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྒྲིགས་མའི་ཏུས་བཟུན་པ་
 སྤྱར་གསོ་བ་དཀའ་འང་ཅི་རུས་སུ་སྒྲིལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། སྤྱར་ཡང་
 བཙོན་ལྟན་འདས་གྱིས། ལྷང་བ་འཛིན་ཅིང་དཔལ་ཕྱུར་བ། །ཞེས་པ་ནས།
 བཏང་སྒྲོམས་ཅན་དག་འགྲེ་བར་འཕྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྱིར་བཟུན་པ་
 ཉམས་པའི་རྒྱ་ཏུ་མ་དང་། བྱད་པར་ཏུ་ཀྱ་ཀྱི་ཤེས་ཀྱིས་པོ་བཙོན་དཀའ་
 དང་། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གསུམ་འཐབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཟུན་པ་
 ཏུ་བཙོན་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ནས། སྒྲིབ་གྱི་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བཞེན།
 ང་ཡིས་ཕྱི་ཏུས་བགོས་པར་བྱ། །དོན་ཏུ་འཆོ་བ་བཏང་བྱས་ནས། །གཟི་

མདངས་གསུམ་པོ་བསྐྱང་བར་བྱ། | ང་ཡི་ཆོ་འདིའི་ཆ་གསུམ་པ། | སེམས་
 ཅན་རྒྱུ་ཡང་གཏང་བར་བྱ། | ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་སྣོད་མིན་སྣོད་འབྱུར་
 ཕྱིར། | ཆ་གསུམ་པ་ཡི་སྒྲིག་བཏང་བྱས། | དེ་དག་བདེ་བར་འབྱུར་པ་དང་།
 ལྟ་དང་མི་རྣམས་འཕེལ་བྱུར་ཅིག | ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲ་ཆེའི་ལྷག་མའང་
 བརྟན་པའི་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྟུན་ལ། དེ་ནས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་
 བདག་གིས་སྟོན། | ཞེས་སོགས་བརྟན་འབར་མ་ཡོངས་རྒྱལ་སྤྱལ་དང་
 བཅས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བབྱང་དཀའ་བ་ཐུང་པ་
 མཐའ་དག་ཀྱང་བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་བརྟུན་བར་མཛད་དོ། | འདི་ནི་སྟོན་
 པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆོས་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
 བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཐུང་བ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
 གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཛད་
 དོ། | ཞེས་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྐབས་བརྒྱད་
 པའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། འདིར་ཤིང་རྩང་དུ་གསལ་པ་མ་བཟང་བར་དམ་
 པའི་ཆོས་གནས་པ་མཛད་ཆེན་དུ་བཟང་བའི། ཞེས་པ་ནས། བརྟན་འབར་
 མ་དང་བརྟན་པ་འབར་བའི་སྤྱལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 རོ། | རོན་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་བའི་སྐབས་གཞན་དུ། དཀའ་བ་ཐུང་པ་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོར་གསལ་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་ཞེས་
 ལན་དུ་མར་འབྱུང་བས། མཐའ་གཅིག་དུ་ཤིང་རྩང་དུ་གསལ་པ་མི་འདྲིན་
 པར་བཞེད་པའང་མིན་པར་སྤང་སྟེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་རྒྱལ་ལ་
 ཡོངས་གྲགས་རྒྱད་སྒྲ་མའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་དང་། དེར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་
 རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། | ལྟ་རྣམས་ཀྱན་
 ལས་བབས་པ་དང་། | དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུང་བ་ལས། | འདས་པ་སྟོན་པའི་

མཛད་པ་ཡིན། ། ཞེས་ལྟ་ལས་བབས་པ་གཅིག་ཏུ་བཟང་བ་དང་། ཐེག་
 བཟུས་ལས། བཟོའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། ། བདུད་འདུལ་བ་གཉིས་
 དངོས་སུ་མ་བཟང་བར། ལུ་ཉེགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་གསེགས་པ་དང་། ཞེས་
 དེ་དག་གི་ལྟ་བ་སྟན་དཔྱད་བའི་ཕྱིར་ལུ་ཉེགས་ལྟག་སྦྱོད་སྟགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་
 ཐེབས་ནས་ཐར་ལམ་ཆོལ་བའི་ཚུལ་བཟུན་པ་གཅིག་ཏུ་བཟང་། མདོ་འགའ་
 ཞེག་ཏུ་བཟུན་པ་གནས་པ་གཅིག་ཏུ་བཟང་ལ། ལ་ལར་བཟུན་པ་རྒྱབ་པ་དང་
 གཅིག་ཏུ་བཟང་ཉེ། རུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་
 ལ་སྟགས་པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཆོས་རྒྱབ་པ་
 ལའང་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་དོན་དུ་མི་འབྱུར་བ་ན་རྒྱབ་པར་
 བཟུན་པས། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་མི་འབྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅིང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོ་ས་ས་ལའང་རང་
 རང་གི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་པས། རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་
 རར་ཁ་ཆོན་གཙང་མི་དགོས་སོ། ། ད་ལྟ་བཀའ་འབྱུར་གྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་
 པའི་ཟླ་བའི་སྟོང་པོས་བྱས་པའི་མདོ་འདི་ནི་མགོ་མཇུག་ཏུ་འང་། ཟླ་བའི་སྟོང་
 པོས་བྱས་པའི་མདོ་ལས་བཟུན་པ་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་ཚུལ་ལྟར་བཟུན་པ་
 ཞེས་འབྱུང་བས། མདོ་དེའི་ནད་ནས་ཁོལ་བྱར་བཏོན་པ་མ་གཏོགས། མདོ་
 ཡོངས་རྫོགས་མིན་པར་ཤེས་ལ། འདིར་བྱང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། རུ་
 སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་བམ་པོ་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བས། སྤར་འདི་ལས་མང་བ་
 ཞེག་ཀྱང་འབྱུར་ཡོད་པར་སྤང་རོ། ། རྩོམས་མདོ་ཀྱན་བདུས་སུ་མདོ་དེའི་
 ལྟར་བམ་པོ་གཅིག་ལྟག་པའི་ཆོད་ཅམ་དྲངས་ཡོད་པས། བཟུན་འབར་མ་
 སྟགས་དང་བཅས་པ་དེའི་ནང་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་བཞེས་གཡུལ་
 བཞེ་ཚུལ་སྟགས་སྟོགས་ཅམ་འདྲའང་མི་མཐུན་པ་མང་བར་སྤང་བས།
 གཉིས་ཀ་ཆོགས་བཅད་ལྟག་སྟགས་ཀྱི་འབྱུར་བྱད་ཅམ་ཡིན་ནམ། མདོ་མི་

གཅིག་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་། ། གསུམ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་
 རྟོན་ལ། དང་པོར་བྱུགས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས་བཅམས་ཏེ་མདོར་བཟླ་
 པ། བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་སྐབས་ལས་བཅམས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 མཐར་མངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལས་བཅམས་ཏེ་རྟོན་བཟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་
 ཅི། སེམས་ཅན་རྟོན་དུ་བདག་གིས་སྒྲིན། ། དཀའ་བ་གང་ཞིག་སྤྱད་ཐུང་
 དང་། ། བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་བ་ཡིས། ། བཟླ་པ་ཡུན་རིང་འབར་ཐུང་
 ཅིག ། ཅེས་བྱུང་། དེའང་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིན་
 སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དུ་མར་ཤིན་དུ་བྱ་
 དཀའ་ཞིང་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་དུ་མར་རང་གི་སྤྱིང་དུ་
 བྲངས། ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་སུ་བདེ་བའི་ཟས་ནོར་མངས་སྤྱོད་
 གཉེན་འཁོར་འབངས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་འཕྱུར་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་མེད་པར་
 གཞན་ལ་གཏོང་བར་མཛད་པ་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱག་
 བསྐལ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཅིའང་མེད་དོ། ། བདེ་བ་མི་འདོར་བ་ཅིའང་མེད་དོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆུལ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་།
 སྤྱོད་འབྲུག་ལས་གསང་བའི་དམ་པ་ཞེས་བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་ཆོས་
 སུ་བསྐྱགས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་ཟག་གཞན་པ་ལ་མོ་ཆེས་སྤྱིང་
 ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཅམ་ཡང་བྱ་བར་དཀའ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་གསུངས་ལ། མཉམ་མེད་རྩོམ་པོ་ཆེན་
 པོས་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་

ཉེ། འཇིག་རྟེན་ཡལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དུ་གཉེར་བྱས་བྱེད་པའི་བདེ་
 དགའ་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞེན་དུ་འདོར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་
 ཆོས་ནའང་སྒྲག་པ་སྐྱེ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དུ་མར་བྱང་བ་བསྒྲའི་ཆལ་ལ་
 འཇུག་པ་བཞེན་དུ་དབྱེས་དབྱར་གཞིལ་བ་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
 བསམ་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་པ་འབའ་ཞིག་གི་མཐུ་ཡིན་ནོ།
 འོ་ན་མདོར་བཅུན་ནི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ།
 དང་པོར་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ས་
 ལམ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན་ཀྱང་བྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་མདོར་
 བཅུན་དུ་མི་འཐད་དོ་སྒྲམ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་
 ཡིན་ཀྱང་སོག་མར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཅམ་དུ་བྱས་པས་མི་ཆོག་པར། ལམ་གྱི་མགོ་
 མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པ་བྱང་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གཞུང་ཤིང་རམ་
 གཉེར་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་པས། རྗེ་བླ་མའི་ཉམས་མགུར་ལས། སེམས་
 བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཉི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། པཎ་ཆེན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྱུག་ཆེན་ཙ་བ་ལས་ཀྱང་། འཇུག་པའི་སྒྲོ་དང་གཞུང་
 ཤིང་ཕྱིར། །ཞེས་བྱང་པར་གཉེས་ཀ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོར་བཅུན་
 རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྦྱོར་བ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་མན་རག་ཡིན་ཉེ།
 མདོ་ཉི་མུན་ལས། གང་ཕྱིར་དང་པོར་དེས་པར་བྱ་བ་འདི་དཀའ་ཉི། །དེ་
 བོ་བསྐལ་བ་སྟོང་ཐག་དུ་མར་བསྐྱབ་པར་དཀའ། །ཞེས་དང་པོ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ས་ཐོན་འདེབས་པ་དང་། བར་དུ་ཆོགས་གཉེས་ཀྱི་སྦྱོང་པས་དང་
 པོར་བཏབ་པའི་ས་ཐོན་དེ་ཉིད་སྦྱོན་ཅིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ལ།
 མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད། །ཅེས་མདོར་བཅུན་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོང་
 པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་

ཆེ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས།
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཅམས་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་
 ལྟར་སྐབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 བྱགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་བར་ཏུ་རང་གི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་བས་ད་ནས་དཀའ་སྐབ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་བཞེས། རང་བདེའི་
 ཞེན་པ་ཅད་ནས་སྐྱུངས་ཏེ་ལྷན་སྟོན་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་
 པར་མཛད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཅིང་། འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བྱེད་ཆེ་འཕྲུལ་གཞན་གཉིས་ནི་གནས་
 སྐབས་སུ་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ཅམ་ཏུ་འཕྱར་ཡང་སྒྲོལ་བྱེད་དངོས་
 གཞིར་མི་འགྲོ་ལ། སྒྲོལ་བྱེད་དངོས་གཞི་རྗེས་སུ་བརྟན་པའི་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲི་
 རས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེད་པ་འབའ་ཞེག་
 ཡིན་པས། དེས་ན་བསྐྱེད་པ་ཏུ་མར་བྱགས་ལ་བརྟན་པའི་དགོངས་པ་མཐར་
 བྱག་པ་གདུལ་བྱའི་དོན་རྒྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་སྟེད་པའི་འཆིང་བ་དཔྱལ་
 བྱེད་ལྟག་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་སྤེ་སྟོན་གསུམ་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་འཁོར་བ་རི་སྟེད་གནས་ཀྱི་བར་
 ཏུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འབར་ཞིང་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་དང་པོར་
 བྱགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པ་སྤྱན་སྟམ་ཆོགས་པས་བདེན་པ་བདར་ཏེ་
 སྟོན་ལམ་མཛད་ཅིང་ཤེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། བཅས་པའི་དབང་པོ་
 རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བརྟན་འབར་མའི་ཁྲིམས་རྒྱ་འབྲེལ་གྱི་ལྷགས་བཞེན་
 ཆོག་རེ་རེ་ནས་གཏོར་ཏེ་འབྲུ་གཉིར་བའི་བཤད་པ་གནང་འདུག་པས།
 སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་
 ལས་བྱུགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་འདུག་ནའང་། ། འཕགས་པའི་ཉི་མེ་

500

བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་པ་སེམས་སྦྱིད་ཚུལ་དང་མེན་ཏུ་འབྱེད་ལོ། །

གཉིས་པ་བར་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པའི་སྐབས་ལས་བཅམས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རང་རྒྱད་སྒྲིན་བྱེད་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཏུག་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལས་བཅམས་པ་དང་། གཞན་རྒྱད་སྒྲིན་བྱེད་བརྟེན་བ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལས་བཅམས་པ་གཉིས།

དང་པོ་པར་ཕྱིན་ཏུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། མངོན་མཛོལ་ལྟས་པའི་གྲངས་དེས། དོན་གཉིས་རྒྱབ་པ་ལ་ལྟས་པའི་གྲངས་དེས། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟས་པའི་གྲངས་དེས། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་ལྟར་པ་ལ་ལྟས་པའི་གྲངས་དེས། ཐམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པ་ལ་ལྟས་པའི་གྲངས་དེས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟས་པའི་གྲངས་དེས་ཏེ་ཏུག་གསུངས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གནད་ལ་དེས་པ་ལྟར་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟས་པའི་གྲངས་དེས་ཀྱི་ལྟར་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་དོན་ཏུ་བརྟེན་བ་མཛད་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེའང་རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། དེ་བརྟེན་བྱར་བྱེད་པ་ལྟེ་མྱོད་གསུམ་ལྟེ་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་མི་བསྐྱབ་པས། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྗེས་འབྲུག་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལའང་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དེ་བརྟེན་བྱར་བྱེད་པ་ལྟེ་མྱོད་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྟེན་བ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་ནི། ། རྒྱལ་བས་པ་རྩོལ་ཕྱིན་པ་ཏུག ། ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། ། ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས།

གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ། ཞེས་པ་ལྟར། ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་ཏེ་པར་ཁྱེན་དང་པོ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ལྷུང་།
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་གར་བྱད་མེད་དུ་གལ་ཆེ་བ་བཙོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་ལྷུང་།
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་པོ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་ལྷུང་། མེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པའི་རོ་པོ་མེས་རབ་ཀྱི་པར་ཁྱེན་ལ་བསྐྱབ་ལྷུང་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་
 ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་ཆོགས། ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་རོ་པོ། ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་འཁོར་རམ་
 གོགས་ལ་བསྐྱབ་ལྷུང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཟུན་གྱི་དབྱིག་འབྲེལ་ལས། ལྷག་
 པའི་ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཁྱེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལྟེ། ཆོགས་
 དང་བཅས་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་གཟུང་བའི་ཁྱེར་རོ། ། ཞེས་
 དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་པོ་ནི་ལྷུང་
 བྱིམས་ཡིན་ལ། དེའང་ཁོངས་སྟོན་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཁྱེན་པ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་
 ཡེན་པས་དེ་ནི་ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། ། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའང་གཤེ་
 བ་ལ་སྒྲར་མི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པས་བཟུང་བས་དེ་ནི་དེའི་འཁོར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པར་ལྷུང་བྱིམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ། ལྷུང་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཐོས་པ་དང་ཞེས་ཐོས་པ་བཅས་ལྷུང་གྱི་
 ས་བཅད་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མཛད་སྒྲུང་ཡང་། འདིར་དེའི་ཆོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 བྱས་ན་བདེ་ལྟེ། ཆོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་སི་རྩ་ར་ཞེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་
 བྱེད་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཁྱེན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ལྷུང་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 འགྲུང་ལྷུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཐོས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ལྷུང་
 བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲུང་ལྷུང་ནི་སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་
 རྣམས་མེས་པར་འགྱུར། ། ཐོས་པས་སྤྱིག་ལས་བརྒྱུག་པར་འགྱུར། ། ཐོས་
 པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟངས་། ། ཐོས་པས་ཐུང་ན་འདས་པ་འཐོབ། ། ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། བཅས་རང་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་ལྷུང་བྱིམས་རྣམ་

པར་དག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷུང་བའི་སྒྲིང་དང་པོ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་
 ཐོས་པའི་སྒྲིན་མེས་བསལ་ཏེ་སྤང་དྲོམ་གྱི་ཆོས་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྒྲི་
 གསུམ་མི་དགེ་བའི་སྒྲིགས་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྒྲིད་པ་མཐའ་དག་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པ་ཐུང་འདས་གྱི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཞིག་འབྱུང་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཆོགས་
 ལ་སྒྲིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐོས་པ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པའི་
 མདོ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རིན་པོ་
 ཆེ་ལྟ་བུའི་གྱི་མཆོད་རྟེན་དག་གིས་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འདི་བཀང་ན་དེས་ནི་ང་མཉེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། རི་མོར་བྱས་པ་མ་
 ཡིན། བཀུར་སྟེར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱམས་པ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐ་ན་མ་རྒྱུ་ཏེ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་འཛིན་ཏམ། འཆང་ངམ། སྟོག་གམ། ཀྱན་ཆུབ་
 པར་བྱེད་དམ། འཆད་པ་དེ་ནི་ང་ལ་བཀུར་སྟེར་བྱས། སྤྲུལ་བྱས། རི་
 མོར་བྱས། མཆོད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་
 པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 གྱི། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་སྒྲིན་པ་ལས་ཐོས་པ་གཙོ་བོར་
 གསུངས་པའི་ཕྱགས་གྱིས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོགས་ལ་ཐོས་པ་གཙོ་ཆེ་བར་
 འགྱུར་ཉི། ཐོས་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མེད་ན་རབ་བྱུང་གི་སྤྲུལ་པ་སྟགས་
 སྤངས་ཀྱང་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་བ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

དེས་ན་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཆོགས་ལ་གཉིས། སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་
 དང་། ཐོས་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་དམན་པ་ལ་

སྒྲིན་པ་དང་། ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལའང་
 དམན་པ་ལ་སྟག་པར་བཅེ་བ་བསམ་པ་སྟན་སྟམ་ཆོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡོད་
 དགུ་མཐའ་དག་གཉོང་བ་སྒྱུར་བ་སྟན་སྟམ་ཆོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
 བོ། རས་སྒྲོན་ནད་པའི་ཆེད་དག་ཏུ། །རང་གི་འཆོ་བ་ཡོངས་བཏང་བས།
 སེམས་ཅན་སྤངས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱུང་། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་བྱུར་
 ཅིག །ཅེས་བྱུང་། དེའང་སྒྲིན་པའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ།
 འགྲོ་དང་སྟག་བསྐལ་ཕན་འདོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་བྱད་
 འཕགས། །ཞེས་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། ཉམ་ཐག་པའི་ཞིང་གི་ནང་
 རས་ཀྱང་ནད་པ་ནི་སྟག་པར་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདུལ་
 བའི་མདོར། ནད་པ་དང་ཕ་མ་དག་ནི་བྱིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་ཉེན་
 རབ་བྱུང་གིས་ཀྱང་བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཏུ་གསུངས་ལ། འད་ལྗན་
 ལས་ཀྱང་། ནད་པ་སྟོང་བཅེ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། །ཞེས་སྒྲུ་མ་བཅེ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་དཔོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནད་པར་སྟོང་བཅེ་བ་ལ་གསུངས་སོ།
 བྱད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གང་ཉམ་
 ཐག་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྣམ་སྒྲིན་མཆོག་ལ་རེ་བས་ཡུལ་
 གང་བཟང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་སྟུང་གྱི་སྒྲིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་བྱ་ཁོན་བཀལ་བ་དང་འདྲ་བས།
 བྱ་ཤིང་རྩ་མོའི་སྒྲིས་རབས་ལས། དེ་སྟེ་ཕན་བཏགས་ལན་འདོད་ན། །བྱ་
 ཁོན་ཆགས་བྱས་ཕན་མ་བཏགས། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། འདི་
 བྱིན་པ་ཡི་སྒྲིན་པ་ལ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞེས། །སྒྲིན་དང་
 ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཆོང་སྟགས་བཞིན་ཏུ་སྤྲད་པར་འབྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་སྒྲི་བ་
 དམན་དད་སྤངས་པ་རེ་བའི་བསམ་ལྡན་མཐོང་ན་ཡང་། །བཅེ་མེད་འབྲས་

བྱ་འདོད་པས་སྒྲིན་ལྡན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་འཆོལ་བ། | བསམ་བསྐྱེད་
 དེ་ནི་སྒྲིན་པ་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིན་བ་དག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས། | དེ་སྒྲིན་ཁྱོད་ནི་
 ཐུགས་རྗེས་སྒྲིན་བ་ནམས་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ་བྱུགས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་། སྒྲིན་དམ་སྒྲིན་མིན་དེ་དག་ལ། | མཉམ་པར་
 སེམས་སྒྲིམས་པས་གཏོང་བའི། | ཞེས་གསུངས་སོ། | བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱར་ཡང་། བྱད་པའི་རིམ་གྱི་བྱ་བ་སྒྲིན་། | ཞེས་བྱད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ཡལ་
 བར་དོར་ན་ཉེས་པ་སྡེ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། སྒྲིན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སྒྲིན་གྱི་འཆོལ་བ་མི་གཙང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་བ་གཟིགས་ཏེ་
 རང་གིས་ཐུག་བཏུར་ནས་རིམ་གྱི་མཛད་ཚུལ་འདུལ་བ་ལྱང་སྐྱེས་ལས་འབྱུང་
 རོ། | སྒྲིན་སྒྲིབ་པའི་དུས་ནའང་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབས་ཀྱི་སྐྱེས་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་
 དུ་ཐུར་པའི་ཆེ། བཏུན་པའི་ཐ་མ་ལ་ཆོས་སྒྲུབའི་མཆོག་དུ་ཐུར་བ་དགེ་སྒྲིན་
 ཡང་དག་སྒོ་གྲོས་བྱ་བ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་འབྱུམ་བྱ་མེད་པལ་ནག་པོའི་བྱད་
 གསོད་ཀྱང་བས་ཐེབས་པའི་ཆེ། རྒྱལ་པོའི་ཐེ་ལམ་དུ་མའི་ཤ་གསར་བ་དང་
 ཐུག་གིས་སྒྲན་བྱས་ན་འཆོ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པས་ལྱང་བཏུན་པའི་རྒྱལ་འཁོར་
 ཀྱི་ཆོགས་སུ་བསྐྱེདས་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་པ་མ་ཐུང་བ་ན། ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱིས་
 རང་གི་ཤ་དང་ཐུག་པར་བ་མེད་པར་བཏང་སྟེ་དགེ་སྒྲིན་གི་བྱད་གསོ་བར་
 མཛད་པ་དང་། ཆོར་དཔོན་གྱི་དུ་རྒྱ་འབེབས་སུ་ཐུར་པའི་ཆེ་རང་གི་པའི་
 ཀྱང་ནས་གསོ་རིག་བསྐྱབ་སྟེ་སྡེ་བ་དཔག་མེད་བྱད་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཤིང་།
 འཆོལ་ཐུག་པའི་ཉ་ཁྲི་ཐུག་གཅིག་གི་སྒྲིག་བསྐྱབས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་སོངས་
 པ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་མིག་བཟང་བྱ་བར་འཁྱུངས་པའི་ཆེ་
 འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་བྱད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཐུང་ནས་མི་ནམས་སུག་བསྐྱལ་གྱིས་
 གཟིར་བ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་ཀྱང་དུའི་ཁྱོད་དང་ཉེ་བར་སྒྲིག་
 ཆགས་དེས་པ་བྱ་བ་ཡོད་པས། དེའི་ཤ་ལ་སྐྱེས་ཆོས་པ་དེ་བྱད་ལས་ཐར་པར་

འབྱུང་རྩ་ཞེས་བསྐྱབས་ནས་རང་ཉིད་དེར་བསམ་བཞིན་སྟེ་བ་བཞེས་ཏེ།
 སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་ག་མི་ཟད་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དེ་དག་གི་
 བད་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མེད་གེ་རལ་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུངས་པའི་
 ཆེ་ཆེར་བ་ལྟ་བུ་གྱུ་གྱུས་གྱིས་བསྐྱར་ནས་འཆི་ལ་སྐྱལ་པའི་སྟོག་བསྐྱབས་པ་
 སྟོགས་གང་སྟོག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་བ། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆེད་ཏུ་རང་གི་འཆི་བའི་དངོས་པོ་སྟོག་དང་། དེའི་རྟེན་ལུས་ཀྱི་ག་ཁྱག་
 བརྟེན་པའི་སྟེན་མངས་སྟུང་འཁོར་གཡོག་ལ་སྟོགས་པ་མཐའ་དག་པར་བ་མེད་
 པར་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་མོངས་པ་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་
 དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་མོངས་པ་སེལ་བའི་སྟོན་གཅིག་
 ཏུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་ལམ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་རྒྱུ་པ་གསུམ་པའི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ། བད་པ་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་
 རང་གི་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་བར་མཛད་པ་དེའང་ལན་དང་རྣམ་སྟོན་ལ་རེ་བ་མེད་
 པར་སྟོན་ལུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོག་བྱངས་པའི་མཐའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྟེར་ཏུ་ཡིན་པས། བདོག་པ་འབྲས་
 ཏུ་དང་བཅས་པ་གཏོང་བའི་དོན་ཏུ་སྐྱར་ན་ལེགས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས།
 བཅེ་བས་སྟོན་དང་སྟོན་པའི་འབྲས། །གཉི་ག་གཅིག་ཅར་དོན་གཉིར་ལ།
 གཏོང་བའི་སྟོན་གང་མེད་ལྟ་མེད། །ཅེས་དང་། སྟུང་འབྱུག་ལས།
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྟེ་པོ་ཀྱན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དུ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་སྐྱར་བ་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཏུ་དང་ཏུ་མ་རྒྱུང་མ་དང་། །ནོར་དང་སྐྱང་
 ཆེན་མིང་ཉ་དང་། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སྟེར་བཏང་བས། །བསྟན་པ་ལུན་
 རིང་འབར་སྐྱར་ཅིག །ཅེས་བྱང་། དེའང་སྐབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་རྒྱལ་ཏུ་
 ཐམས་ཅད་སྟོལ་ཏུ་སྐྱར་པ་ན་སྐང་པོའི་མཆོག་སྟོན་པར་བཏང་ཞིང་། དེའི་

རྒྱུ་ལྷིས་རྒྱལ་པོས་ལྷལ་ནས་སྒྲུགས་པའི་ལམ་དུ་འང་ཤིང་རྟ་དང་། མཐར་
 གྲས་སྒྲས་མོ་བཅུན་མོའི་བར་དུ་སྒྲོང་མཁན་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཁྱམ་པ་མེད་པར་
 དེ་ཐམས་ཅད་གང་འདོད་དུ་སྒྱུལ་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནམ་མཁའི་
 རྒྱུ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་བར་མཛོད་མཐའ་དག་སྒྲས་དང་བཅུན་མོར་བཅས་པ་སྐྱིན་
 པར་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྒྲེར་གྱུར་བའི་ཆེ་བམ་ཟེ་སྤྲུམ་
 བསྐྱར་ས་པ་ལ་བཅུན་མོ་རྒྱལ་བའི་འོད་གནང་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྤྲུའི་རྒྱལ་པོ་
 གཏེར་སྒྲོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་མོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲམ་སྤག་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་གྱི་
 བར་དུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་ནས་
 དཔུལ་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་བསལ་པ་དང་། ཆོང་དཔོན་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་
 རྒྱུས་པའི་ཆེ་བྱེ་ནང་གི་ནོར་རྩལ་སྒྲུབས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱིན་པར་བཏང་ནས་
 མཐར་ཐག་པ་གཅིག་དང་རྩོར་བ་གཅིག་ལས་མ་ལྷས་ཀྱང་། ད་དུང་ཁྱམ་པ་
 མེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་རྩ་བར་ནས་དེའི་རིན་སྐྱིན་པར་བཏང་ཞིང་། རི་
 ཁོང་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་རྩ་དང་འབྲས་བུ་ཚུན་ཆད་སྐྱིན་པར་བཏང་བ་སོགས་བདོག་
 པའི་དངོས་པོ་མཆོག་དམན་གང་ལའང་ཀྱན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་མེད་པར་
 གཞན་ལ་གཏོང་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་དཀོས་པའང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མ་ལྷས་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྲུ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ལས། བསྐྱོད་ནམས་
 འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཡི། ། སྐོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྒྲོན་གྱི་དག་
 བདུལ་ཏེ། ། སྐ་དང་ན་དང་འཆི་བའི་སྒྲུབས་འབྲུགས་པའི། ། སྤྲོད་པའི་
 མཆོ་ལས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བར་ཤོག ། ཅེས་སྒྲོན་པ་མཛད་ཆུལ་ཡང་ཡང་འབྲུང་
 བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྲོད་ནོ། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་
 རྒྱུ་ཤེས་པ་ནི། ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའི་དངོས་ཟིན་ཅམ་ཞིག་བྱན་མོང་བ་ལ་སྐྱུར་
 དུ་དུང་ཡང་། དེའི་འདོད་ཆུལ་དངོས་གཞི་ནི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས།

གང་དག་དངོས་པོ་འཇིགས་པའི་བསམ་པས་བྱང་པ་ལ་བྱང་དོ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་པ་བྱང་བྱང་པ་དང་མི་སྡེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྒྲིགས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་རང་ལྷགས་སྒྲུབ་མི་བྱང་དོ་
 དེས་ན་སྐབས་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུད་སྒྲུབ་མར།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། ། དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་སྒྲེབ། ། ཉི་
 མཁའ་བཞུགས་ཏེ་ཡོ་ཤེས་དང་། ། སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་
 དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་རོ་ཐོའི་སྒྲིགས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་དང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་དག་པ་དང་སྒྲིག་བྱུང་གི་རྒྱུ་མས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་བྱ་སྒྲེབ་སྟེ།
 སྤངས་པ་དང་རྒྱལ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཉམ་རྒྱུ་དབྱེར་མེད་པས་
 བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་མངོན་སྟུང་དུ་གཟིགས་པ་ནས་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་
 པའི་ཡོ་ཤེས་རྒྱལ་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། སྤྱི་གཉིས་བྱང་པར་སྤངས་པའི་དག་
 པ་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་དབྱེར་སྤངས་པ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོང་ལ། སྒྲུབ་མི་
 མངོན་རྒྱལ་སྒྲུབ་ལས་བྱང་། རྒྱུ་མ་བྱང་དང་མི་སྡེ་བས། ། ཡོ་ཤེས་བྱང་
 ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། རྗོད་ཐོག་པར་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཡོ་ཤེས་དང་དག་པའི་སྒྲུབ་མའི་སྒྲུབ་དབྱེར་མི་སྡེ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་རྗོད་ཐོག་
 རྒྱུ་མ་འབྱུག་གི་ནས་བྱངས་སྒྲུབ་སྤངས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྒྲིག་པས།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནམ་བཞག་འདི་དག་དབྱེས་སྒྲིག་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྗོད་ཐོག་གནས་
 ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐད་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཙམ་འབྱེད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།
 དེའང་ཤོ་ལོ་ག་སྒྲུབ་མའི་སྐབས་སྟེ། ཐམས་ཅན་སངས་པ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པར་བརྟན་ཅིང་། གཞན་
 དོན་ལྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོག་མར་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་
 དགོས་པས། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཏང་ཞེས་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ལ་

དམིགས་པར་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱང་
 རྒྱུར་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སྒོལ་པར་འདོད་པའི་
 བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་གི་གཞི་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བས།
 དེ་ལ་རྟེན་དམ་པ་ཞེས་ཐེག་བརྒྱས་སུ་བཤད་ཅིང་། ། འབྱུར་ལ་ལར་གནས་
 དམ་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། བདེ་དགེ་མཐའ་དག་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་
 གཏོར་བ་ནི་ཐེག་བརྒྱས་ལས། དངོས་སོ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་དག་ཀྱན་ཏུ་
 གཏོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དམ་པ་རྒྱག་གི་ནང་ནས་དངོས་སོ་དམ་པའི་དོན་
 ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཕྱིན་སྐགས་པར་ཕྱིན་རྒྱག་ལྟར་ཏུ་ཕྱེད་ཆུལ་གྱི་ནང་ནས།
 ཕྱིན་པའི་ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ནམ། ཕྱིན་པའི་ཕྱིན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 གོ་སྐབས་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རྒྱུད་པའི་ཆེ་ཕྱིན་པ་གང་ཡོངས་
 སུ་གཏོར་བ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་
 བས་ཡོངས་སུ་གཏོར་ཉི། ནས། ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོར་བའི་ཕྱིན་པའི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པའི་ཆུལ་ནི། བདག་གིས་
 སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། ། ཉན་སྒོས་པ་དང་མ་དང་ནི། ། དྲང་སྤྱང་
 དག་ལ་མཆོད་བྱས་པས། ། བཏྲན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་
 བྱུང་། དེའང་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཕྱིན་པ་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་།
 འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་གོ་རིམས་དང་སྒྱུར་ན། ཐམ་ཟེ་ཁྱེད་ཕྱིན་ཏུ་འབྱུངས་
 པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཆོད་ལ་རལ་པ་གདན་ཏུ་བཏོར་ཉི་བཀྱར་ཉི་བྱས་
 པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷུང་བཏྲན་ཅིང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཙོད་པ་སྒོལ་པ་དང་།
 ཐམ་ཟེ་སྐྱ་རྣམ་པར་གྲག་པར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་སྐབ་མེད་ལ་གསེར་གྱི་
 ཁང་བཅེགས་བྱུང་ཏུ་འཕགས་པ་ཡུལ་ནས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཐམ་ཟེ་
 རྒྱ་དགས་སངས་རྒྱས་ལྟ་དན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་མཆོད་ཅིང་འགྲོ་བ་ཀྱུན་

གྱི་དོན་དུ་སྒྲིག་ལམ་བཏབ་པས། དེས་འདྲ་གྱིས་སྒྲིང་གསུམ་བྱབ་པར་མཛད་
 དེ། །སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ལས་སྒྱིར་མི་སྒྲིག་པར་མཛད་པ་
 སོགས་མདོར་ན། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་ །གྲངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །ཞེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་སྒྲུབ་གྱི་
 གཞི་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་སྟེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་ཀྱན་ལས་གྲངས་མེད་གསུམ་
 དུ་སངས་རྒྱས་གཞུང་ལྷན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ་རིམ་གྱི་བྱས་ཚུལ་མཐའ་ལས་པ་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གིས་བར་མཛོད་མཐའ་དག་
 སྒྱིན་པར་བཏང་ནས་རང་གིས་གསོལ་རྒྱ་བྱེ་གང་ཅམ་ལྟས་པའང་རང་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཕྱལ་བ་དང་། ཆོང་དཔོན་སྒྱིན་པ་ལ་དཔའ་བས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་
 བསོད་སྟོམས་དབུལ་བའི་ལམ་ཁར་བདུད་གྱིས་དཔྱལ་བ་རྒྱལ་ནས་བཀག་གྱང་
 བརྒྱག་མ་ཅུས་པར་དེ་ལ་ཕྱལ་བ་ལྟ་བུ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་རྣམ་གྲངས་
 ལྟར་ལས་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། དག་སྦྱང་བཞི་ལ་ཟན་ཆར་ཞིག་ཕྱལ་བས་
 རྒྱལ་སྤྱི་དུ་དཔལ་འཕྱོར་ཐོབ་སྟེ་སྒྱིན་པ་ལ་དབྱེས་པའི་རྒྱལ་ཟན་དྲོན་ཆར་བ་
 ཕྱལ་བའི་སྒྲིས་རབས་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་ལྟགས་འཛིན་པའི་
 རོན་པ་ལའང་གྱས་པར་བྱས་རྒྱལ་སེང་གི་ཡི་དམ་བརྟན་པའི་སྒྲིས་རབས་ལྟར་
 ཡོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བུ་ལྟ་བུ་ག་དེ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་རང་གི་ལྟས་ཀྱི་ག་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཕ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་། རི་བོང་དུ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་
 རྒྱང་སྤྱོད་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་ལ་མཚོད་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ལྟས་བཏང་བ་
 སོགས་རེ་རེ་ནས་སྟོས་གྱིས་མི་ལང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་
 འདས་རྣམས་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའམ་ཆོགས་སྦྱོང་ཆེ་ཆུང་གི་རང་སངས་རྒྱས་།
 རྒྱགས་གནས་བརྒྱད་གྱིས་བཟུས་པའི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་། ས་
 མ་སོགས་ཕན་འདོགས་པའི་ཞེད་པ་བདེན་ཆོག་གྱུབ་པ་ལྟ་མའི་དྲང་སྤྱོད་ལ་

སྟགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གོང་མར་གྱུར་པ་ནམས་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱུས་པའི་སྟོ་
 བས་མཆོད་ཅིང་། དེའང་གོང་དུ་སྟོས་པ་བཞིན་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་
 དམིགས་པའི་བསམ་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཅིས་ཟིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེས་ན་
 ཐེག་པ་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྟགས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྟོ་གཅིག་བྱ་བྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་
 བོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལྟར་བཞིན་ནོ། ། དེ་དག་སོ་སོའི་སྤྱོད་ན་
 ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟར་འདས་ནི་རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་
 པ་ལས། མེས་བྱ་ལ་ནི་སྟོ་ནམ་རྒྱས། ། རྣོངས་པའི་བྱམ་པ་བཙུང་པས་ན།
 སངས་རྒྱས་པམ་ལྟར་ནམ་རྒྱས། ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ནམ་སང་དེ་
 སངས་རྒྱས། ། རྒྱུས་བྱ་གཉིད་སངས་རི་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་མ་རིག་པ་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་བཤད་པར་སྤངས་པས་ན་སངས་པ་དང་། མཁྱེན་པའི་
 རྟོན་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རི་ལྟ་རི་སྟེད་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པས་ན་རྒྱས་ཞེས་
 བྱའོ། ། བཙུང་ལྟར་འདས་ནི་རྒྱད་བརྟན་གཉིས་ལས། དབང་ཕྱག་ལ་
 སྟགས་ཡོན་ཏན་དང་། ། ལྟར་ཕྱིར་བཙུང་ལྟར་འདས་ཞེས་བྱ། ། ཡང་ན་
 ཉོན་མོངས་ལ་སྟགས་བདུད། ། བཙུང་ཕྱིར་བཙུང་ལྟར་འདས་ཞེས་བརྟོད།
 ཅེས་བདུད་བཞི་བཙུང་པས་ན་བཙུང་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་ཕྱག་སྟགས་ཡོན་
 ཏན་ཕྱག་དང་ལྟར་པས་ལྟར་ཞེས་བཤད་དེ། ཡོན་ཏན་ཕྱག་ནི་སྟུང་པ་ལས།
 དབང་ཕྱག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། ། དཔལ་དང་གཤམས་དང་ཡེ་མེས་
 དང་། ། བཙུང་འབྱུངས་སུ་སྟུང་ཆོགས་པ་ཞི། ། ཕྱག་པོ་ནམས་ལ་སྟུང་ཞེས་
 བྱ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། འདས་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོ་ཆེན་པོ་དག་ལས་
 བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མོ་རྩ་བས་སྤྱོད་བས་སུ་བརྟན་པར་གཤམས་ལ། རྩ་
 ར་རྩ་བས་ཆེ་མདོའི་རྩིས་པར་ཆ་ག་ཞེས་པའི་ག་ལ་ཡི་གེ་བརྟན་ནས། ག་ཏི་
 ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་འཇུག་པས་འདས་པའི་དོན་

ཡང་ཡོད་པར་བབས་དེ། ། རྣམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། དེ་ནས་ཆོག་ལ་
 འབྲུལ་པ་ཡི། ། རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་བཤད་པ་ལ། ། བཞི་བཅོམ་བྱག་ལྡན་བཤད་པ་དང་། ། ཞེས་བཅོམ་པ་
 དང་ལྡན་པའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་ཅིང་། བཤམས་འབྲུག་
 ཏུ་འང་དེའི་སྐད་དོད་ཆ་ག་ལྡན་ཞེས་པ་བཟུང་བཞི་བཅོམ་པ་དང་སྐལ་བ་བྱག་
 དང་ལྡན་པ་གཉི་ག་ལ་འབྲུག་ཀྱང་། བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ནི་དེ་གཉི་གར་མི་
 འབྲུག་ལ། གལ་ཏེ་འབྲུག་ན་མིང་རིལ་པོ་གཅིག་ལ་འབྲུག་དགོས་ཀྱི། མིང་
 གཏོར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་
 གནས་སུ་འབྱུར་ཞེས་དགག་པ་མཛད་འབྲུག་ན་འང་། བོད་སྐད་ལ་རྒྱ་སྐད་
 དང་འདྲ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་ཆོག་གཅིག་གིས་དོན་གཉི་ག་གོ་མི་བྱུང་ལ།
 བཅོམ་པ་ཞེས་སམ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་རྒྱས་པ་རྒྱང་བས།
 ཆ་ག་ལྡན་ཀྱི་སྤྲ་འབྲུག་པའི་དོན་དེ་གཉི་ག་གོ་བའི་ཕྱིར་མིང་གཅིག་གི་སྤྲ་བྱར་
 བྱང་དུ་གཉི་གའི་སྤྲ་བྱར་ཆང་བ་བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་བསྐྱུས་ནས་བསྒྱུར་བ་
 འོ་པཎ་ཀྱི་བཀའ་བཅད་ལྟར་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རྒྱ་
 ཡང་སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉི་ག་ལ་འབྲུག་པས་འོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་པ་
 སངས་པའམ། པརྒྱའི་འདས་མ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་རྒྱའི་སྤྲ་བྱར་བའི་ཆོ་
 སྐབས་ཐོབ་དེ་ཉིད་དུ་སངས་པའམ་རྒྱས་པ་ཞེས་སོ་སོར་བསྒྱུར་ཀྱང་། སངས་
 རྒྱས་ལ་སྤྲ་འདི་བྱར་བའི་ཆོ་དེ་སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གང་དུང་ཞིག་ཁོ་ནར་
 བསྒྱུར་ན་གོ་རྒྱ་རྒྱང་ཞིང་གཞན་དུ་ཁོར་ས་འབྱུང་བས། དེས་ཆོག་གི་དོན་གཉི་
 གའི་བྱར་ཆང་བ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་
 ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྲ་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་
 བས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྐྱུས་ནས་བསྒྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རང་སངས་རྒྱས་ནི་མཛད་འབྲེལ་ལས། ལྷང་མེད་པར་བདག་གཅིག་བྱའི་

མིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ལྷུང་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་མིར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་
 ཏུ་ཆུད་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་སྐད་དོན་ལ་ཉི་ཀ་འུ་རྩ་
 ཞེས་པའི་འུ་རྩ་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཉིད་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
 པ་སོགས་ཏུ་མར་འཇུག་པས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཕྲིང་ནམས་བྱུང་
 དབང་སྟེས། ཞེས་པའང་ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འཕྲིང་ཞེས་བརྒྱུར་ན་
 རེགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ལ་ཉི་ཀ་འུ་རྩ་ཞེས་པའི་ལ་ཉི་ཀ་ཞེས་
 ཞེས་གཅིག་འུ་རྩ་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ཏེ། ཏུར་ཁོད་ཀྱི་ཏུས་གོང་ལྟ་བུ་ལ་
 དམིགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྲུང་ལྷགས་རྒྱག་སོགས་ཀྱིས་སྟེན་ནམས་
 རྟོགས་པས་ན་སྟེན་རྟོགས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་
 པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྟེན་ཁོང་ཏུ་
 ཆུད་པའོ། ། ཞེས་སོ། ། དགོངས་པ་ལྷུང་ཉན་ལས། སྟེན་དང་ཉན་ཐོས་
 རྟོགས་ཀྱི་དང་། ། མདོ་དང་གསང་སྐུགས་སྟུང་ནམས་ཀྱི། ། ཞེས་དང་།
 སྟེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གཞིག་དཀའི། ། བརྩ་ཡང་ནི་བཞི་བར་འབྱུར། །
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱལ་ལ་སྟེན་གྱི་སྐྱེ་ཅམ་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པའང་མང་ངོ་། །
 ཉན་ཐོས་ནི་བད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ལྟར།
 བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱགས་པར་བགྱི། ། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྐྱེ་ཡང་
 རབ་ཏུ་བརྒྱན། ། དེ་བས་བདག་ཅག་མི་བཟད་ཉན་ཐོས་འདྲ། ། ཞེས་བྱང་
 ཆུབ་མཆོག་གི་ལམ་དང་འབྲས་ཏུ་ནམས་སངས་རྒྱས་ལས་ཉན་ནས་རང་གི་ཆེད་
 ཏུ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་གཞན་ལ་སྟོག་པར་བྱེད་པས་སོས་སྟོག་གམ་ཉན་ཐོས་
 ཞེས་གཙོ་བོར་ལྷུང་ལ་ཆེད་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་ནམ་གྲོལ་སྐྱ་སྟེར་འགྲོ། །
 ཞེས་སོ། ། པ་མ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་མི་འབྱུར་ཡང་།

གཅིག་གི་དོན་དུ་སྐྱལ་མར་མེ་སྟོང་བཅུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱི་ལང་གར་མི་
 ཉར་བྱར་པའི་ཆོ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དུ་སྐྱལ་ཕྱགས་གཟེར་སྟོང་བཅད་
 པ་དང་། རྒྱལ་བྱ་ད་མ་གམ་ཆོས་བྱི་དོན་དུ་མེ་འོབས་སུ་མཆོང་བ་དང་།
 དང་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ཡུཅ་ཉ་ལེས་ངང་གི་པགས་པས་ཤོག་བྱ་དང་། རུས་པས་
 སྒྲུ་བྱ། བྲག་སྒྲག་ཆར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱིས་པ་སོགས་དཔེར་ན་འཕགས་
 པ་ཉག་དུས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་དོན་དུ་རང་གི་གཤམ་ཐམས་ཅད་བཅད་
 བསོགས་སོས་པའི་དོན་དུ་ཆེས་བྱ་དཀའ་བའི་སྒྱུད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྱུར་
 རྒྱལ་ཤེར་མདོར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འདུལ་བ་ལྱང་དང་མདོ་མེ་མཛངས་སྒྲན་སོགས་
 ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ལ། མདོར་ན་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་ཕོས་སྒྲིས་རབས་པལ་
 ཆེར་བྱི་དོན་བརྟུས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་བཙམ་ལྟན་འདས་དེས་བདག་
 ཅག་གི་ཕྱིར་བྱ་དཀའ་བ་མང་པོས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་བརྟུབས་པ་ཡིན་པས་རིམ་
 སྟོང་སྒྱུད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་
 རྒྱབ་སྒྱབ་པ་ལ་སོས་པ་གཙུ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་བསྐལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པར་
 དེའི་དོན་དུ་དཀའ་སྒྱུད་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ལྟར་བཞེས་ཤིང་། ཆོས་དོན་སྒྱབ་
 པ་ལ་སྒྱུར་བས་ཉིད་དགོས་མཐར་བྱག་པ་མདོན་དུ་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་
 སྟོབས་བྱིས་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཉིད་བཀྱར་སྟན་བྲགས་སོགས་
 ལ་རེ་བ་མ་ཡིན་པར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱབ་དོན་དུ་གཉེར་པ་དེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཟིན་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ནམ་པར་དག་པ་
 གཉེར་བཟུང་། ཆོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་མ་བལ་བར་བྱས་ཏེ། སྟོག་པ་
 ཆོས་བསམ་དང་སྟོང་བ་བསམ་གཉན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱུར་ཅིག་ཅིས་སྟོན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའང་
 འདིའི་བསྐལ་བ་ནི་བར་བསྐལ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མདོན་པ་མཛད་
 ལས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། ། བར་གྱི་བསྐལ་བ་ནི་ཤུར་གནས།

ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། ། ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །
 ཞེས་པ་ལྟར། གནས་བསྐལ་ལ་ཡ་ཚོགས་རིང་མོ། མ་ཚོགས་རིང་མོ།
 བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཙུང་དེ་བར་བསྐལ་ནི་ཕྱ་འབྱུང་བ་བཞིན། ཆགས་
 བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། མྱོང་བསྐལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བར་བསྐལ་ནི་ཕྱ་རེ་ལྟེ།
 བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་གཅིག་ཏུ་བཅུ་མས་པ་ནི་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟ་བུའི་བསྐལ་ཆེན་ཕྱེ་བ་དུ་མ་ལྟེ། འདི་ལྟེ་བ་ནི་འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་ཕྱེ་
 བར་ཕྱེད་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱེ་བའི་སྐད་དོད་ཀོ་ཁི་ཞེས་པ་རབ་དང་ཆེ་མ་
 ཚོགས་ལ་འདུག་པས། འདིར་གྲངས་ཀྱི་ཆེ་མོའམ་ཡང་མཐར་མཐོང་པ་གྲངས་
 མེད་ལ་ཕྱེ་ལྟེ། དཔེར་ན་ནོར་རིན་ཐང་འདི་ཙམ་རི་ཞེས་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་
 པ་ལ་རྒྱ་གར་ན་ཕྱེ་བ་རི་ཞེས་འདོགས་པར་ན་བ་ཕྱེ་བ་རི་རི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། ལྷག་བསྐལ་གྱི་སྐད་དོད་ནི་པ་ལྟེ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱུ།
 ལྷག་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བསྐལ་བ་ནི་རལ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་ཆད་པས་
 གཏུགས་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་འབྱུང་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་སྐད་དོད་
 ཏུ་ཁ་ཞེས་པའི་དུར་ནི་རན་པ་ཐོབ་པ་ཚོགས་དོན་ལྟེ་ལ་འདུག་པར་ཉེར་བསྐྱར་
 ཉེ་ཕྱུང་འབྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། ཏུ་ར་ཏུ་ཐས་བཅོད་དཀའ་ཚོགས་དོན་དཀྱུ་
 ལ་འདུག་པར་བཤད། ཁ་ནི་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཀ་ལྟེ་
 པའི་ལྷན་ཆེན་ལས། ཁ་དྲ་འཆེ་བ་ལའོས། ཁ་དྲ་བཞག ཏ་ཕྱིན། ཏ་
 ལ་དཔྱེ་འོས་ཁི་ཕྱིས། ཏུ་ཡིག་དེའི་བྱད་དོན། ཉེར་བསྐྱར་དུར་མོན་དུ་
 བཞག ཏུ་ཁ་ཞེས་འཆེ་བའམ། ཡོངས་སུ་འཇོམས་པ་དང་། མྱོང་
 བའམ་བྱ་བ་ཚོགས་ལ་འདུག་པར་གསུངས་པས། དེ་དག་བཅོམས་ན་དུ་ཁ་
 ཞེས་པ་རན་པ་ལྟེ། མི་འདོད་པའི་གཏུང་བས་ཉེ་བར་འཆེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 འཇོམས་པའམ། རན་མྱོང་ལྟེ་གཏུང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་འདུག་གོ །
 དེས་ན་ཐོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་བཤད་ཚུལ་ཡང་། ལྷག་ཅེས་པ་

སེམས་གདུང་གཉིས་ལ་བདེ་སྤྱད་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་བཞིན་བྱས་ཏེ། བཟུལ་
 ཞེས་པ་གདུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་པ་ལ་སྦྱར་ན་རྒྱ་
 སྐད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་ཡང་མཐུན་པས་ལེགས་སམ་སྒྲམ་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ།
 དཀའ་སྦྱང་ཀྱི་སྤྱད་བཟུལ་བྱུང་ཏུ་བསད་ནས་སྐོས་པ་བཅའ་བ་དེའང་སྐོས་པ་
 རྒྱལ་དག་ཏུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཙམ་བའི་ཀྱན་སྦྱང་ལ་རག་ལས་པས། འདིར་བྱང་ཆུབ་
 འོན་ཏུ་སྐོས་བཅའ་ཞེས་གསུངས་པ་དོན་དང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྐོས་
 མར་སྐོས་པ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་
 རྒྱགས་དྲག་པོ་སྦྱེས་པ་ན། དེ་འཕྲོ་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཀྱན་བྱང་གི་བྲང་དོར་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བྲང་དོར་གོ་མ་ལོག་པ་ཞིག་འབྱུང་
 བའང་དགོན་བཅེགས་ལས། དགེ་བ་དང་ནི་སྤྱི་པའི་ཆོས། །སྐོས་པ་མེད་
 པར་ཤེས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐོས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྒྱབ་པ་རྒྱར་ལེན་གྱི་ཕྱིར་ཏུ་སྐོས་པ་བཅའ་དགོས་ཀྱི། བར་གི་ཉན་
 མངས་པའི་གཉེན་པོར་རུང་བྱང་མི་འགྲོ་བར་རྟེན་བཀྱར་དང་མཁས་པའི་
 གྲགས་པ་ཅམ་ཞིག་གི་ཕྱིར་སྐོས་པ་ཆོལ་བ་ནི་བཅའ་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱར་པ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ནས་གཞུང་གི་ཆོག་ངེས་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་། སྐོས་དོན་
 རྒྱད་ལ་སྦྱར་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་མེད་ན་མང་ཏུ་སྐོས་པའི་དོན་མ་ཆང་
 ཞིང་། དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་དང་མཁས་པའི་གྲངས་སྤྱི་མི་འགྲོ་སྟེ། འད་ཕྱང་
 གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། སྐོས་དང་ལྡན་ཡང་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི། །
 ཉན་མངས་འབྱུང་བའི་ནད་ནི་མི་སེལ་ན། །དེ་ཡིས་སྐོས་ལ་བཙོན་པ་དོན་
 མེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། མང་ཏུ་སྐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཅི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ལ་མཁས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཆོག་དང་སྦྱེལ་མཁས་ཤིང་མི་
 མཁས་དེ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོང་སྟེ་མ་ཤེས་ན། །ཆོག་གི་དག་པས་བྱང་

རྒྱལ་འཛང་མི་རྒྱ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། བདེ་ཤིང་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྤོངས་པས་
 ཆོག་པར་འཛིན་སྤྱོད་བ། ། དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། ། ཅེས་གཞུང་གི་
 ཆོག་སྤོངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པར། གང་སྤོངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་
 རྒྱལ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉམས་སྒྱུ་ཡིན་དགོས་པར་གོ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་
 པོས། འདི་ན་དང་པོར་སྤོངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་ཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་།
 རྒྱལ་བ་ཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཞེས་དང་།
 རྒྱེས་རབས་ལས། སྤོངས་པའི་རྗེས་འབྲུག་རྒྱལ་བ་སྟོང་པོར་བྱེད། ། རྒྱེ་བའི་
 རྗེས་ལས་ཆོགས་རྒྱང་ཐར་པར་འབྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། བཤམས་མཆོག་
 དབྱིག་གི་གཉེན་པོས་ཀྱང་། རྒྱལ་གནས་སྤོངས་དང་བསམ་ལྡན་པས། ། སྤོངས་
 པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ་སྦྱོབ་
 པའི་རིམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མ་ཞོར་བ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་
 རྣམས་ཀྱང་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་སྤྱོད་མའི་མན་རག་གི་གནད་སྤྱོད་
 མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་འདེགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོངས་བསམ་སྤོངས་
 གསུམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཞི། བཀའ་གདམས་སྤྱིགས་བམ་ལས།
 ར་སྤོངས་ཏུ་སྤོངས་ཆོན་བསམ་སྤོངས་བསྟོ། ། ར་བསམ་ཏུ་སྤོངས་ཆོན་སྤོངས་བསྟོ། །
 བསྤོངས་ཏུ་སྤོངས་ཆོན་བསམ་བསྟོ། ། ར་གཅིག་ཏུ་མ་ལུས་བསྟོ་མས་བྱས་ནས།
 ཆོས་ལམ་ཏུ་ཁྱེར་ནས་འགྲོ་ཤེས་པ། ། ད་བཀའ་གདམས་སྤྱིགས་ཆར་མ་ལྟར་
 བས། ། དོན་རྒྱ་འབག་བཞེན་ཏུ་འབྲུལ་ཤེས་པས། ། ལེགས་ཀྱན་ཏུ་
 གཏོགས་ཏི་བཀའ་གདམས་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསུམ་ག་
 གདན་སྤོངས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བས། ཁ་ཅིག་སྤོངས་པའི་སྤྱིགས་
 ཅམ་བབྱང་ཞིང་སྤོངས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤོངས་ཞེས་སྦྱོད་པ་དང་། ལ་ལ་སྤོངས་པའི་སྤྱིགས་
 ཅམ་བབྱང་ཞིང་སྤོངས་པ་ལ་ཕྱིར་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཅམ་དང་ཤག་འབྱེད་པ་ཞེས་སྦྱོད་

བ་སོགས་ཆོས་སྤྱང་གི་སྒྲིལ་གས་ཏེ་བཟླ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཟུང་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་
 མེས་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། དེ་དག་གི་དོན་ཉིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
 ལས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་འཛོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་དགོས། སློབ་པ་ལ་
 མེས་དགོས། མེས་པ་ལ་ཐོས་དགོས་ཞེས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
 བའི་རྒྱལ་འདི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཆོལ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིང་ལ་འཆིང་བར་རིགས་སོ།
 གཞན་ཡང་གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། རི་ལྷར་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་
 སོགས་མཐའ་ཆོད་པར་མེས་འདོད་ན། མདོ་མེ་རྒྱན་གྱི་མས་པ་དང་ཆོས་ཆོལ་
 བ། ཆོས་བཤད་པ། རྒྱབ་པ། གདམས་ངག་གི་ལེན་ལྡན་འབྲེལ། དེའི་
 ཐད་གྱི་བྱང་ས་དང་བཅས་པ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲིལ་བཟུ་བ་དང་། གྲུན་
 ལས་བརྟས་པ་ཐ་མ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་སོགས་ལས་མེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་རོ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ནི། བདག་གིས་རྒྱལ་
 བྱིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། ། དཀའ་ཐུབ་ཡུན་རིང་བཞེན་བྱས་ཤིང་། །
 རྒྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ངས་མཆོད་པས། ། བཟླ་བ་ཡུན་རིང་འབར་ཡུར་
 ཅིག ། ཅེས་བྱུང་། དེའང་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་བསྐྱབ་རྒྱལ་
 ནི་སྒྲིག་གཅོད་གྱི་ལས་ལས་གཏན་དུ་ལྷག་ཅིང་། དེའི་བདེན་སྟབས་ཀྱིས་ཕྱི་
 རང་གི་གཅོད་པ་ཞི་བ། ལེགས་པར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཉའི་རྒྱལ་པོ།
 ཐེག་པའི་སྤུ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྦྱེས་པའི་རབས་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དུ་ཡུར་པའི་ཆེ་ལྷ་
 མེན་གྱི་དཔུང་གིས་འདས་ཀྱང་། ཤིང་ཤལ་མ་ལའི་སྤྱིང་གི་མཁའ་སྤྱིང་གི་སྤུག་
 གུ་ལ་གཅོད་གྱིས་དོགས་ནས་རང་སྒྲིག་ལ་མ་གཟིགས་པར་ཕྱིར་ལྷག་པ་ལྷ་བྱ་
 དང་། ཐམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་བ་ཆོས་སུ་བཟླ་བ་ཀྱང་དེར་གཏན་ནས་མ་
 ཞུགས་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཕྱིན་ལེན་སྤངས་རྒྱལ། ལྷག་གཡེམ་སྤངས་རྒྱལ་རྩྱས་བྱེད་
 མའི་སྦྱེས་རབས་དང་། གཞན་ཡང་བྱིམ་ནི་བཅོན་ར་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་
 ཏེ་དཔལ་འབྱོར་མཐའ་དག་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞེན་དུ་སྤངས་ནས་ཆངས་

པར་སྦྱོང་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་རྒྱར་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྩོམ་པ་རྒྱག་འཕྱའི་སྒྲིམ་
 རབས། རྒྱལ་རིགས་རྒྱགས་པའི་སྒྲིམ་རབས། ཆང་དཔོན་དུ་སྒྲིམ་པའི་
 རབས་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་དཀའ་སྤྱད་
 དག་པོ་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་
 ལས་ཆ་ཅམ་ཡང་མི་འདའ་བར་བསྐྱངས་ནས། རྩོམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཉེས་
 པར་བྱས་པ་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོག་སྤྱུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
 དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་འདུལ་བའི་ཕྱི་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་རྟོགས་གྱི་བརྩན་པ་
 རྒྱས་པར་སྦྱོན་ལམ་མཛད་པའོ། །དེའང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མདོ་ཕྱི་རྩོམ་
 གྱི་དབྱིག་འབྲེལ་ལས། བསིལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། དེ་
 དང་ལྡན་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་མཆན་མའི་ཉོན་མོངས་པས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྩོ་བརྟན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས། རྩེ་ལ་ཞེས་
 འབྱུང་ཉི། རྩེ་ནི་བསིལ་བའི་དོན་ལ། ལ་ནི་ཐོབ་པའམ་ལེན་པའི་དོན་ཏོ།
 ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཆེ་འདིར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་དོན་དུ་འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ལུས་དང་རག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་རྣ་ཆོགས་
 གྱི་ཕྱག་བསྐུལ་བའི་གདུང་བར་བྱེད་པ་མི་འཐོབ་པར་འབྱུར་བ་དང་། དེའི་
 རྒྱས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་རན་སོང་གི་གནས་སུ་མི་སྤྱང་ཞིང་། ལྟ་དང་མའི་
 བསིལ་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འབྱུར་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་བདེ་བའི་བསིལ་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་སོ། །འདི་ནི་རྩེ་ལ་ཞེས་པར་ཡི་གེ་བརྩན་པའི་ངེས་ཆོག་གི་བཤད་ཚུལ་
 ཡིན་ལ། བོད་སྐད་ལྟར་ཚུལ་དང་བྲིམས་ཞེས་སོ་སོར་བཤད་ན་ཚུལ་ནི་རྣམ་
 བཤད་རིགས་པ་ལས། ཚུལ་གྱི་སྒྲ་ནི་བདེན་པ་དང་། །ལམ་དང་འབྲེལ་
 འབྱུང་རིག་པ་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་དང་ཐུང་ན་འདས། །ཐབས་དང་
 རིགས་པ་ཉིད་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་དང་། རྩོ་སྒྲོ་ལྟར་དོན་

བརྟུ་ལ་འཕྲག་ཀྱང་། འདིར་གཙ་བོ་རྒྱད་དོ་རྩེ་ཅེ་མ་ལས། ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་
 དོན་ཅི་ཡིན། །གང་དུ་དྲི་མ་མེད་ཟུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ཚུལ་དུ་བརྟོན། །
 ཅེས་དྲི་མ་ཟད་པའི་ཐུང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐབ་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་
 སྒྲིན་པ་ལ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞི། མངོན་པ་མཛོད་སྟགས་སུ་ཆངས་པའི་ཚུལ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །ཁྱིམས་ནི་ཚུལ་པའི་བཀའ་ཁྱིམས་ལས་ཡུལ་གྱི་
 སྒྲེ་བོ་རྣམས་འདའ་མི་བྱས་པ་བཞིན། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཚུལ་དེ་
 ལས་འདར་མི་བྱང་བའི་དོན་ནོ། །བརྟུ་ལ་ཞུགས་ནི། སྤ་ཉི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་། བརྟུ་ལ་བ་ནི་བསྐྱུས་པ་ཞི། ལུས་ངག་གི་འཕྲག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་
 པར་བྱས་པའོ། །

ཞུགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་ཞུགས་
 པའོ། །དེའང་ནང་པ་ལ་གྲགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། སྤ་རྩལ་པ་ལ་
 གྲགས་པ་ནི་བརྟུ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤ་བཤད་དེ་
 ལྟར་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྱིམས་བརྟུ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པ་སྤུ་ནང་གཉིས་ལ་སོ་
 སོར་སྐྱར་བ་དཔུང་དགོས་ཏེ། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱད་ལས། དེ་ཡི་བརྟུ་ལ་
 ཞུགས་དང་པོར་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱག་བཅས་བཞུས་
 དང་བརྟུ་ལ་ཞུགས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱང་བརྟུ་ལ་ཞུགས་སུ་
 བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མིག་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་གཟུངས་ལས། ཚུལ་
 ཁྱིམས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། བརྟུ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་སོ་སོར་
 གསུངས་པ་དང་། སྤ་མ་ལྟ་བུ་པར། བརྟུ་ལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཀུན་བྱ་ཞི།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནང་པའི་གཞུང་ལས་བརྟུ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱུས་བསྐྱུས་པ་མཐའ་ལས་
 ཤིང་། སྤ་རྩལ་པའི་གཞུང་མཛོད་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། གང་དག་སྤྱིས་
 དུ་གང་ཟག་གང་ཞིག་པ་ལང་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་
 དང་། བྱ་གྲག་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་ནི། ཞེས་

པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པའང་མང་བས་བརྟ་འདྲིལ་ས་ཚུལ་སྤྲི་བ་དང་
 བར་པའི་བྱད་མེན་ནོ། ། འོ་ན་ཚུལ་སྤྲིམས་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ཞེས་གཉི་ག་སྒྲིན་པ་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་སྤྲིམས་ནི་སྒྲིན་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་སྒྲིན་པས་སྤྱི་ཡིན་ལ།
 བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ནི་དེ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ལུས་རག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་ལ་གཙ་པོར་
 བྱེད་པས་བྱེ་བྱག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུལ་སྤྲིམས་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་མཆོག་
 འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་དེ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གའི་སྒྲིན་ནས་ལྟ་བ་
 རན་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོང་པའི་བསམ་སྦྱོར་གཉི་ག་དང་། བརྟུལ་ཁྱལ་ས་གཙ་པོར་
 ལུས་རག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་དང་ཆ་ལུགས་སྐྱེས་ལ་བཞག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཀྱན་བརྟུས་དར་རྒྱུག་ལས། ལྟ་རན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་སྤྲིམས་
 དང་། བསམ་པའི་སྦྱོང་པ་སྐྱར་ས་ནས་གཡང་གཞི་འཆར་བ་སྐྱེས་ལུས་རག་
 གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཁྱལ་ས། ཞེས་སོ། ། དཀའ་བྱུང་ཅེས་
 པའི་དཀའ་བ་བྱ་དཀའ་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་བྱས་ཏེ། དེར་འཇུག་མོད་ཅིང་ཐུབ་
 རུས་པ་བྱུང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའང་མི་དུང་བ་མེད་ཀྱང་། བྱད་པར་
 འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྐྱེས་སྒྲིན་གྱི་གཞུང་མང་པོའི་ཆོག་གི་རུས་པར་
 བརྟུགས་ན་ཆགས་སྤང་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་སྦྱི་བའི་བྱེན་དྲག་པོས་གདུངས་ཏེ་
 བཟོད་དཀའ་བ་ནི་འདིའི་དཀའ་བའི་དོན་དང་། དེའི་དབང་དུ་མི་འཆར་
 བར་དྲན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དང་བཟོད་པ་ལ་སྐྱེས་པས་དེ་ཉིད་ཕར་བེལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་ནི་བྱུང་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། རྗེ་སྤྱི་མའི་ཉམས་མཁུར་
 དུ། ཉོན་མོངས་གདུང་བའི་དཀའ་བྱུང་ཀྱན་གྱི་ཕུལ། ། ཞེས་ལུང་ལས་
 བཟོད་པ་དཀའ་བྱུང་གྱི་མཆོག་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་ཅིང་།
 སྒྲིན་ཤུགས་གཞོན་རུ་རིགས་གཞུགས་འཕྱོར་བས་ཁེངས་པའི་གདུག་རྩུབ་ཅན་
 གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་གཞོན་རུ་དོན་བཅས་ཅད་ཐུབ་པས་བེལ་གྱིས་མནན་
 པས་ཤུགས་ཐུབ་པར་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བྱུང་གྱི་སྦྱོང་བ་

དེའང་དུས་ཉི་ཆོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་བར་གྱི་ཡུན་ཤིན་
 དུ་རིང་པོར་བསྟེན་པར་བྱས་ཤིང་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་
 མཛད་དོ། ། འདིར་བསྟེན་བྱས་ཤིང་ཞེས་པའི་དོན་སྤྱི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུར། ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་པ་སྟགས་དང་། ལྷན་ཅིག་པ་དང་ལྷག་
 བཅས་སྟགས་ལ་འབྱུག་པ་ལས་འདིར་ནི་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། བསྟེན་
 པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུའམ། བསྟེན་པར་བྱས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ།
 ཞེས་དཔེར་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་ཁ་ཉོན་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་རོ་ཙོ་ཐ་དང་
 པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། མཆོད་པའང་བསྟེན་བཀུར་
 སྟགས་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་དོ། །

འདིའང་ཅུང་ཟད་དཔུང་དགོས་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེས་མཆོད་
 རྒྱལ་ནི། ཞོང་དུ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། ། ཉན་ཐོས་
 ས་དང་མ་དང་ནི། ། དང་སྟོང་དག་ལ་མཆོད་བྱས་པས། ། ཞེས་སྦྱིན་པའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལ་བྱས་ན་འབྲེལ་གྱི། སྤ་
 མ་དང་བྱད་མེད་ན་རྩོས་སྦྱོན་དུ་འཁྱུར་རོ། ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་ཅེས་སྦྱོས་
 ཆད་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཅིག་ཤུལ་བ་ཁོ་ནར་གོ་མི་དགོས་ཏེ། མཆོད་པའི་སྐད་
 དོད་ལྷ་ཇ་ཞེས་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་
 ལྷར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་ཉམས་པ་མེད་
 པར་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་སེམས་རྒྱད་འདུལ་ཞིང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལས་ལྷག་
 པའི་མཆོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། སྦྱད་པ་
 སྦྱོད་ཡུལ་གད་མོས་པ། ། དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་སྟེ། ། མཆོད་པ་དེ་ནི་བླ་
 ན་མེད། ། ཅེས་དང་། བདུད་ཅི་གསང་བའི་རྒྱད་ལས། མཉེས་པའི་དོན་
 ཀྱིས་མཆོད་པ་སྟེ། ། སྦྱོས་སྟགས་ཤུལ་བས་མཉེས་པ་མེད། ། རང་སེམས་
 ལས་སུ་རུང་བ་དག ། མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ། ། ཞེས་དང་།

སེམས་ཅན་མགྲ་བར་བྱེད་པའི་བསྟོན་པ་ལས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཕན་པ་
བྱས་ན་ང་ལ་མཆོད་པའི་མཆོག ། གང་གི་ཡིད་ནི་མགྲ་བར་བྱེད་པ་མཆོད་པ་
ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་རབས་ལས་ཀྱང་། ཕན་པའི་ལན་
དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། ། བསྐྱོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཡིན། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་པ་དེ་ནི་ད་རྒྱུ་ལ་གསུམ་
པའི་སྐབས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལའང་བཞག་སྟེ་གཉི་ག་དོན་གཅིག་དུ་བྱས་ན་ལེགས་
སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་རམ་ཤོགས་བཟོད་པ་ལ་བསྐབ་རྒྱལ་ནི།
བཟོད་བརྒྱལ་ཉག་ཏུ་བཞེན་བྱས་ཤིང་། ། སེམས་ཅན་ཉན་མོངས་སྟེགས་མ་
ཡི། ། སེམས་ཅན་རན་བཟོད་བྱས་ཐུང་པས། ། བཞེན་པ་ཡུན་རིང་འབར་
ཐུང་ཅིག ། ཅས་ཐུང་། དེའང་བྱལ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་སྟོན་དང་སྟངས་
བཟོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྡེ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་གདུག་པས་ཐུག་ཞབས་བམས་
ཅད་རིམ་པ་བཞེན་བཅད་ཀྱང་ཁྱོ་བའི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་སྡེས་པ་
དང་། བམ་ཟེའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་འབྱུངས་ཏེ་དཔེན་པར་གསེགས་པ་ན་སྟོན་གྱི་
ཆུང་མའང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་སྟགས་ཏེ་
བརྟམ་བཅའ་ཏུ་མ་སྐྱས་ཀྱང་ཁྱོ་བའི་སེམས་མ་སྡེས་པ་དང་། རྩེའུ་དང་། བྱ་
ཤིང་རྟ་མོ། རི་དྲུགས་ཤར་ན། རི་དྲུགས་ཏུ་རྩལ་སྟུ་ཐུང་པའི་ཆེ་རང་
གིས་པར་བསྐབས་པ་ལ་རྒྱན་གཞོ་མེད་པར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལའང་མི་ཁྱོ་ཞིང་།
པར་གནོད་ལན་ཏུ་པན་པ་བསྐབས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོག་ཏུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་
རྩེའུ་མི་བསྐྱབ་པས་ཉག་ཏུ་མཐོ་བཙམས་ཀྱང་ལན་ཡེ་མི་མཛད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་
སྟེགས་སམ་བདོ་བའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟོད་པ་རན་པ། ཉན་མོངས་པའི་
གདོན་གྱིས་བརྟམས་པ་རྟམས་གྱིས་མི་འཆམ་པའི་བྱ་བ་དུ་མས་སྟོ་མཐའ་དག་
ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཅོས་ཀྱང་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ཉག་ཏུ་བཞེན་ནས་ཁྱོ་བ་

སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བར། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་བུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བྱམས་
 པའི་བྱགས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ལྷན་ཅན་
 ཡོངས་ལ་ཕན་པ་མ་ལྷན་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲིག་ཅིག་བཟུང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་
 ཞིང་རྒྱས་པར་སྒྲོན་པའོ། ། དེའང་གཞུང་ལས་བཟོད་པའི་སྒྲོན་འདིར་བཙོན་
 འགྲུས་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲོད་འབྱུག་ལས། བཙོན་གང་དགེ་ལ་སྒྲོ་བའོ། ། ཞེས་པ་
 ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཟུན་སྟགས་གང་ལ་
 སྒྲོབ་ཀྱང་དེ་དང་དེར་སྒྲོ་བ་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པས། གཅིག་ནི་གསུམ་
 ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ། ཞེས་པ་ལྟར། བཙོན་འགྲུས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱབ་བྱེད་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གོ་རིམ་འཆོལ་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
 ཟུར་ཟུན་དྲུག་གི་རིམ་པ། ཟུའི་རིམ་དང་། དམན་མཆོག་རགས་ཕྱ་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ངེས་ཚུལ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་སྟེ་བབ་དང་
 བཟུན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་དུ་མི་འབྱུར་ཏེ། དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་
 ལྟག་འོག་བཙོར་ནས་འཆད་དུ་རུང་བར་སྒྲོན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་
 སྟགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། ། དེའང་བཟོད་བརྒྱལ་ནི་བཟོད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་
 སམ་གོ་ཆ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞོད་པ་ལན་རེ་ཙམ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་
 དུ་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་མི་སྟོད་པས་ན་རྟག་དུ་བཞེན་བྱས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། ། སེམས་
 ཅན་ཉན་མངས་སྟིགས་མ་ཡི། ། ཞེས་པ་ནི། ཉན་མངས་ཤིན་དུ་རགས་ཤིང་
 རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ། ཉན་མངས་པའི་སྟིགས་མ་བདོ་བའི་དུས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་མངས་པའི་དོན་ནི་ཀུན་བདུས་ལས།
 ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་དུ་མ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཞི། དེ་བྱུང་
 བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉན་མངས་པའི་མཆན་ཉིད་
 དོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། མ་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱལ་སྟེན་མ་ལས། དེའང་
 རྣམ་པ་དྲུག་ཉི། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གཡིང་པས་རབ་དུ་མ་ཞི་བ་དང་། ཟུན་

ཅེ་ལྷག་གིས་རབ་རྩ་མ་ཞི་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལས་རབ་རྩ་མ་ཞི་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་
 ལས་རབ་རྩ་མ་ཞི་བ་དང་། བཀ་མེད་ལས་རབ་རྩ་མ་ཞི་བ་དང་། འཛེམ་ར་
 མེད་ལས་རབ་རྩ་མ་ཞི་བའོ། ། ཞེས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་རྩ་མི་སྟེར་
 ཞིང་། ཟུན་ཅི་ལྷག་གི་ཡུལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱར་བས་ན་སེམས་ལས་
 སྦྱ་མ་རྩུང་བར་བྱེད་དོ། ། མདོར་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་རྩ་
 མོང་བ་ནི་སྦྱག་བཟུལ་གི་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་མ་ཞི་བའམ་འཁོར་བའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། སེམས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཟུལ་བ་ནི་ཞི་བའམ་ཐར་པ་དང་འཁོག་པའི་བདེན་པའི་
 དོན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ཟུང་འདས་ཞེས་པ་རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ཉོན་
 མོངས་དང་བཟུལ་མ་བཟུལ་ཅམ་ལ་འཛིག་གི། གཞན་སྟེའི་འདོད་པ་བཞིན་ཏེ་
 པ་རང་ཟུང་གི་དབང་ཟུག་ལྟ་བུའི་འཁོར་ཆ་དང་། ཐར་པ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་
 བུ་ལྷགས་ཤིག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩི་རྩེ་གྲུར་ལས། ཇི་ཆེན་སེམས་ལས་
 ཕྱིར་གྲུར་པའི། ། སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་མེད། ། ཅེས་དང་།
 ས་ར་ཏེས། སེམས་བཅིངས་ན་ནི་འཆིང་འཁྱུར་ཏེ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་ན་ཐེ་
 ཆོམ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་ཆོས་
 ཀྱི་གཙུག་ཅོ་མཆོག ། སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། ། བདེ་འཚོ་བ་སྦྱག་
 བཟུལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། ། དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འབྱམས། ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དམོངས་པའི་གནད་དྲིལ་བ་ཀྱན་བརྩམ་དར་རྒྱུ་
 ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའོ། ། རྒྱུད་ཞི་
 བ་ནི་འཁོག་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་བདེན་དང་། སེམས་རྒྱུད་
 རབ་རྩ་མ་ཞི་བ་ནི་སྦྱག་བཟུལ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་གཙུག་ཅོ་ནི་
 མོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྟེན་ན་མེད་པར་སྤང་དོ། །
 རྒྱུགས་མ་ཞེས་པ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཉག་ཕྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

ཆེས་རགས་ཤིང་ལྷག་པར་བདོ་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བད་དཀར་
 ལས། བསྐྱལ་པའི་སྒྲིགས་མ་ལས་བྱང་ངམ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མའམ།
 ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིགས་མའམ། ལྷ་བའི་སྒྲིགས་མའམ། ཆེད་སྒྲིགས་མ་ཞེས་
 སྒྲིགས་མ་ལྷ་བཤད་པས། བསྐྱལ་བའམ་དུས་གྱི་སྒྲིགས་མ་དང་ཆེད་སྒྲིགས་མ་
 བོད་པའི་ན་ཚུ་མིག་སྐྱམ་པའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལུས་པ་ལ་སྒྲིགས་མ་ཟེར་བ་
 བཞིན། ཟད་པའི་མཐར་ལུས་པ་ལ་བཤད། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷ་བའི་
 སྒྲིགས་མ་ནི། དཔེར་ན་ཆོན་བརྒྱལ་བའི་ནང་ནས་རྡོ་དང་མེ་མོགས་རགས་
 པ་བསལ་བ་ལ་སྒྲིགས་མ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་རགས་ཤིང་ལྷག་པར་བདོ་བ་
 ལ་བྱེད་དོ། ། དེ་དག་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཤའི་ཚུད་པའི་
 དུས་གྱི་གཏམ་ལས། བཅུད་ནམས་སས་འབྱུང་དངོས་ནམས་སྟོབས་ཀྱང་ལྷ་
 ནམས་ཆར་ནི་འབེབས་མི་བྱེད། ། རྒྱང་ནམས་རབ་དུ་དག་ལྡང་ལ་ཉོག་
 ནམས་ནི་མི་སྒྲིན་སྒྲི་མི་འགྱུར། ། སྒྲིས་ལ་སེར་འབབ་ས་ནམས་ཚོད་པའི་དུས་
 གྱིས་དབང་བསྐྱར་འབྲས་བྱ་མེད། ཅེས་པ་ལྟར། སྟོད་བཅུད་མཐའ་དག་གི་
 བཀྲག་མདངས་དང་བཅུད་ཉམས་ཤིང་། བྱི་ནང་གི་ཉེར་འཆོད་མ་རུ་འཇོང་
 པས་དུས་གྱི་སྒྲིགས་མ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་མཁས་ལ་མི་
 བཀྲར་ནོར་ལྡན་ནམས་ནི་མཆོད་བྱ་མིན་པར་མཆོད། ། སྒྲི་ཚངས་མཆོང་བྱེད་
 གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་སྟུག་བསྐལ་ངེས་འབྲིད་གང་གིས་བསྐྱོག་ ཅེས་པ་ལྟར།
 སྒྲི་བོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་ལ་དགའ་ཞིང་། དམ་
 པ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པས་གདུལ་དཀའ་བ་སེམས་ཅན་སྒྲིགས་མའི་དོན་
 དང་། ཡང་། སྟོག་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོབས་ལྡན་གཡོ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དམ་
 ཆོས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཆགས་སྡང་གཡོ་སྒྲུ་ཕྱག་དོག་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་དུ་རགས་པས་སྟོག་པ་མི་བཟད་པ་ལ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་
 པར་འཇུག་པ་ཉོན་མོངས་སྒྲིགས་མ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་གཙོད་བྱེད་ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་
 ལྟ་རན་རྒྱས་པ་ནི་ལྟ་བ་སྟིགས་མའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉི་
 ག་ལྟ་རན་ཡིན་ཀྱང་། རྟག་ལྟས་དགེ་ཙ་མི་གཙོད་པར་མ་ཟད། བཞི་བརྒྱ་
 པར། དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཆོག ། ཅེས་པ་ལྟར། ལས་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་པའང་སྟིང་ཅིང་།
 ཆད་ལྟ་ནི་མཛོད་ལས། མེད་པར་ལྟ་བས་ཙ་བ་གཙོད། ། ཅེས་པ་ལྟར།
 དགེ་ཙ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པས་ལྟ་བའི་སྟིགས་མའམ་གཙོ་བོར་དེ་ལ་འཛིན་དགོས་
 མོ། ། ལམ་ན་པོ་བོ་རྟེ་སུའི་ཞལ་ཆེན་ལའང་། སྟིགས་མ་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟ་
 བའི་སྟིགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས།
 ཞེས་པའང་། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་འཁོར་འདས་བཅིངས་
 སྟོལ་མཐའ་དག་རི་བོར་གི་རྩ་བ་ཞེན་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་ཅིང་། བ་སྟོང་པའི་
 མེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དོར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་པར་
 སྒྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་སྟོམ་པའི་ཆེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་སང་
 ཉེད་པོ་ཙམ་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་ཡང་ཅེར་སྟོམ་པ་སྟགས་སྟོང་
 རྒྱགས་རིས་སྟུ་བོར་ནས་ལྟ་བ་ལྟར་སྟང་རེ་ཙམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་དེའི་རྗེས་
 སྟུ་མོས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ལྟ་བ་སྟིགས་མར་སང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཆེ་
 སྟིགས་མ་ནི་ཆེ་ལོ་མར་འགྲིབ་པས་མི་རྣམས་ཆེ་ཆོད་བྱང་ཞིང་། ནད་རིམས་
 གདོན་བགེགས་ལ་སྟགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་སྒྲིན་མེན་དུ་མང་བས་ཆེ་ཆོད་
 དེར་ཡང་སྟོང་པ་བྱུང་སྟེ། མ་ཉི་ཅི་རྒྱས། འགྲོ་ལ་ནད་འཕེལ་བ་ནི་དེ་དང་
 དེ་དག་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་། ཞེས་དང་། སྟན་རྣམས་གང་ཡང་
 རྒྱས་མེད་དེ་བཞེན་བྱུང་པར་རྣམས་ནི་རབ་དུ་ཉམས། ། ཀྱེ་དུད་སྟག་བསྐལ་
 རྩོད་པའི་དུས་ནི་ཉེར་གནས་བསོད་ནམས་གཉེར་བ་ནགས་སྟུ་སང་། ། ཞེས་
 པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་རྩོད་ལྟན་སྟིགས་མ་ལྟ་བའོ་བའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་། ཙ་བ་

ཉོན་མོངས་སྟེགས་མ་ལ་ཐུག་པས། འདིར་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་གཞན་
བཞི་ཤུགས་ལ་འཕངས་སོ། ། སེམས་ཅན་རྣམས་བཟོད་ཅེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་མཁུ་བར་མི་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཏུག་པའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་བྱེད་
པར་ན་པའམ། ཡང་ན་ཕ་རོལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དམན་ཞིང་ཉམ་ཆུང་བས་རང་ལ་
གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་ན་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་ཕྱིར་བསྒྲིག་བྱས་བཞིན་ཏུ་དམན་
ཆ་སྤངས་ནས་ཁྱར་བའི་དོན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྤང་བུ་ལས། མཐུ་ཆེན་བཙས་
སུ་མི་རུང་ལ། ། བཟོད་པ་བྱར་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། ཏུལ་བ་ཞི་བའི་སྤྱད་པ་
ལ། ། བཟོད་པ་བྱ་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། ། ཞེས་དང་། མ་ཉེད་སྦྱིས་རབས་
ལས། མཐུ་ཆེན་བཙས་སུ་མི་རུང་ལ། ། བཟོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་མོད།
མཐུ་ཆུང་འབྲུལ་བ་དག་ལ་ནི། ། མཐུ་ཡོད་བཞིན་ཏུ་བཟོད་ན་རུང་། །
ཞེས་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཆུང་བས་བརྟན་ཐབས་བྱས་པ་ལ། ། དང་ཏུ་ལེན་
པ་ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱི་མཆོག ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐབ་པ་གསུམ་གར་བྱད་མེད་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་བཙོན་འགྲུས་ལ་
བསྐབ་ཆུལ་ནི། བདག་སྟོན་བཙོན་འགྲུས་དང་ལུན་པས། ། ཏྲག་ཏུ་བཏྲན་
ཅིང་ཕ་རོལ་གནོན། ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐལ་དོན་ཏུ། ། བསྟན་པ་
ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་བྱང་། དེའང་དགེ་སྤྱོད་གསལ་པའི་འོད་
ཏུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གསེགས་ཀྱི་སྒྱུན་སྤར་ཆོགས་སུ་བཅད་
པས་བསྟོད་བཞིན་ཏུ་རང་ལུས་སྟོན་མེར་བྱས་ནས་སུལ་བ་དང་། ཡང་སྦྱོར་བ་
གཅིག་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤར་རྒྱལ་མེད་ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
མཐོང་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་ཞབས་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ། སྦྱིས་ཏུ་སྦྱ་
མཆོག་བྱོད་འདྲ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་མཛད། སྤུང་མཐའ་འོག་མ་
ནམས་ཕྱིན་དུག་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲིགས་པར་འདོད་པས། མཛོད་ལས། སྤར་
རྒྱལ་བསྟོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། ། ཞེས་དེའི་ཆེ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་

རྒྱལ་པོ་པ་བཤད་དོ། ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་མ་པམ་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
 པ་ལས་བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུས་སྤྱད་པ་སྤེལ་། སྟོན་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་བཙོན་འགྲུས་ཏེ་ཅང་ཤུགས་དྲག་པས་དེའི་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་རྗེ་སྤྲུལ་སྟོན་
 ལམ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་། རྒྱབས་པོ་ཆེའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ཞེས། སྒྲིབ་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོད་ན་བཙོན་འགྲུས་བྱང་དུ་འཕགས་པའི་དཔེར་
 མཛད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤྲུལ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པར་སྒྲིབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ཞིང་།
 སྟོང་སྟོང་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་རྟོན་པ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་པ་
 རོལ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཉོན་མངས་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
 གདེང་དང་ལྡན་པས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྟོང་ལྷག་པ་དང་ལྷུ་པ་མེད་པར་བྱ་
 དགའ་བའི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་
 རྒྱལ་མཆོན་ལས་བསྐལ་བའི་དོན་འབའ་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བདེན་
 པའི་སྟོང་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཐར་པའི་སྟོང་དུ་འཕྱོད་པའི་བྱ་གཞིངས་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། ། དེའང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ནི་
 སྟོང་འཇུག་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་དང་། ། སྟོང་ལྷག་བདག་ཉིད་
 བརྟེན་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་ཡང་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་
 འཇུག་འདོད་མེད་པ་དང་། དེར་འཇུག་འདོད་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུས་ག་ལ་རྒྱས་
 སྟམ་དུ་བདག་ཉིད་བརྟེན་ཤིང་སྟོང་ལྷག་པ་གཉིས་ཡིན་པས། དང་པོའི་
 གཉེན་པོར་དགོ་བ་ལ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོན་པ་ནས་བསམས་ཏེ་དེ་
 ལ་འཇུག་པར་སྒྲིབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྟེན་པ་དང་།

པོའི་དོན་དང་གཅིག་ལ། དེ་བཙུན་འབྲུས་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་སྟོབས་བཞི་
གསུངས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་མོས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། ། ཀླང་པ་གཉིས་
པའི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཞིང་སྐྱེད་ལྷག་པའི་གཉིན་པོ་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་
སྐྱབ་པ་མཐར་འབྱེན་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོབས་འདིར་ར་རྒལ་གྱི་
སྟོབས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།
མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙུན་འབྲུས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་། སྐྱེས་ཟིན་མི་སྟོག་
པའི་རྒྱར་བརྟན་པའི་སྟོབས་སམ་ར་རྒལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱབ་ནས་ཞེས་དང་།
བརྟན་པའི་སྟོབས་ནི་གང་ལ་བཙུན་འབྲུས་བཙུན་པ་དེ་ལས་མི་སྟོག་པར་
མཐར་འབྱེན་པའོ། ། ཞེས་དང་། དམ་བཅའ་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་པས་
ར་རྒལ་གསུམ་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིར་པ་རོལ་གཞོན་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེད་འབྲུག་དང་ལམ་རིམ་གྱི་ར་རྒལ་བཙོན་པར་
གསུངས་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། ར་རྒལ་ནི་པ་རོལ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཁེངས་པའི་
རྣམ་པར་འབྲུག་ལ། འདིར་ཡང་སྐྱེད་པ་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་
བདག་གིས་ཅིའི་ཐུར་མི་རྒྱས་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མ་རྒྱས་
ཀྱང་བདག་གིས་ངེས་པར་རྒྱས་སྟམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མཐུན་
པའི་སྟོགས་མཐའ་དག་ཀྱང་བདག་གིས་ཅིའི་ཐུར་བྱངས་ནས་འབྱེན་མི་རྒྱས་
སྟམ་དུ་རང་གིས་རང་ཉིད་གཟིངས་བསྟོད་ནས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་སྐབས་འདིའི་
པ་རོལ་གཞོན་ཚུལ་དང་ར་རྒལ་སྟམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཐུར་ཏེ། སྐྱེད་འབྲུག་ལས།
རྩོམ་རྒྱལ་མཆོན་ཆོག་ཡིས། ། བཙུན་ནས་ར་རྒལ་བཙོན་པར་བྱ། ། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་རྒྱས་པ་སྟེ། ། གསུམ་པོ་དག་ལ་ར་རྒལ་བྱ། ། ཞེས་དང་།
བདག་གིས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ། བདག་ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། ། རྒྱལ་བ་
སེང་གའི་སྐྱེས་བདག་གི ། ར་རྒལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། ། ཞེས་དང་།
ལམ་རིམ་ལས། གཞན་ལ་རེ་བ་བཀག་ནས་རང་གཅིག་ཕྱས་བྱེད་པར་གོ་བཤོ།

དེའང་གཞན་གྱིས་རང་ཉམས་བྱ་བར་མི་བྱས་ཀྱི། རང་གིས་བྱས་སོ་སྟེན་དུ་
གདེང་འཆལ། དེ་ཉམས་མཐོང་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆེའང་ཉོན་མོངས་པར་ལ་
གཞོན་གྱི། དེས་ཚུར་ལ་ནམ་ཡང་འཛིན་ས་མི་བྱས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བརྟན་
པ་སྟེད། ཅེས་སོ། ། དེ་ཉམས་ཙུང་པའི་ཆོག་གི་བརྟན་པ་ཞེས་པས་ལས་དང་
བྱས་པའི་ར་རྒྱལ་གཉིས་བརྟན། ས་རོལ་གཞོན་ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་ལས་ར་
རྒྱལ་བ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྱིར་བཙོན་འབྱས་སྟེད་རྒྱལ་ལ་སྟོབས་བཞི་
གསུངས་ཀྱང་། འདིར་མོས་པ་དང་བརྟན་པའི་སྟོབས་གཉིས་སུ་བརྟུས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་རལ་
དང་། ། ཞེས་སྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཉིས་སུ་བརྟུས་ནས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། བ་སྟེ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་རྒྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བསྐལ་བྱས་པས། ། ཞེས་འབྱུར་བཙོན་ནས་གསུང་སྟངས་ཡང་། ཞོར་དུ་
སེམས་ཅན་མོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། ། ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་ཀྱན་སྟོང་གི་
བྱེད་པར་ལ་སྐྱར་ཏེ། བསྐལ་དོན་ཞེས་པ་རང་སོར་བཞག་ན་ལེགས་སམ་སྟེན་
མོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་རྒྱལ་
ནི། བསམ་གཏན་ནམ་ཐར་གཞུགས་མེད་དང་། ། ཉིང་འཛིན་གཞུངའི་བྱེ་
སྟེད་པ། ། བསྟོམས་པས་དེ་མཐུས་བདག་གི་ནི། ། བརྟན་པ་ཡུན་རིང་
འབར་བྱུར་ཅིག ། ཅེས་བྱུང་། དེའང་སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་
པོ་བརྟན་པས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུངས་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟི་
བརྒྱད་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་སྟངས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་
སྟེད་ཀྱི་འཕྱོར་བ་སྐྱབས་པོ་ཆེ་སྟངས་ཏེ་རབ་རྩ་བྱུར་ནས་དབེན་པར་བསམ་
གཏན་བསྐྱབས་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྟོན་མ་སྟངས་བྱེད་
དང་། རྒྱལ་པོ་འཛིག་ཉོན་སྟོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སོགས་སུ་བྱུར་

པའི་ཆེ་འང་རྒྱལ་མིང་སྤངས་ཏེ་དཀའ་བྱུང་གི་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་དང་ཆད་
 མེད་བཞི་ནམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་གོ་བྱེད་དུ་སྦྱར་པའི་ཆེ་
 བྱིས་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་སྤངས་ཏེ། བྱད་
 མེད་བརྒྱད་ཁྱིའང་བསམ་གཏན་དང་ཆད་མེད་ལ་བཀོད་པ་དང་། བམ་ཟེ་
 གནག་ལྟས་སྒྲིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕུན་འབར་ས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་མཐའ་
 ཡས་སོ། ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ནམ་པར་
 ཐར་པ་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་
 འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞུང་གི་བྱེ་
 མའི་རྩལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བརྒྱད་གྱིས་མི་ལང་བ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤངས་
 ནས་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་། གཞན་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་
 དེའི་བདེན་པའི་སྒྲིམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མངས་མངོན་གྱུར་དང་ས་
 བོན་ཅི་རིགས་པར་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་ལྟག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེ་
 བརྒྱད་བྱར་བྱེད་པ་མདོ་སྤེའི་སྤེའི་སྤེའི་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་རྟོགས་གྱི་བསྐྱེད་པ་འཕེལ་
 ཞིང་རྒྱས་པར་སྒྲོན་པའོ། ། དེའང་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་དོན། བོད་སྐུ་མ་ཁ་
 ཅིག་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཡི་གའི་
 དོན་ལ་འང་མ་ཞུགས་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་བཞིན་རྟོགས་སྦྱ་
 ལ། ། རིན་ཆེན་དོན་གྱུ་བ་གྱི་འྲི་རྒྱར་བསམ་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་
 གཏོད་པའི་སེམས་དང་། གཏན་ཞེས་པ་རྒྱན་ལ་འདུག་པས། སེམས་
 དམིགས་པ་ལ་གཏན་པའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལས་མི་གཡེལ་བའོ། ། ཞེས་འབྱུང་
 བའང་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཏེ། འདིའི་སྐད་དོན་རྒྱ་ན་ཞེས་པ་དེས་ཆོག་
 དང་བྱིངས་སྦྱབ་གྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། སྐུ་མ་ལྟར་ན། རྒྱ་ལ་ར་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱ་ར་འཛིན་པ་དང་། ན་ལ་མ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པས་སྦྱ་ན་ཡིད་ལ་

འབྲུག་པས། ཡིད་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། སྒྲིག་པ་བཟུང་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིག་གར་སྐད་
 ཏུ་རྒྱ་ན་ཞེས་འབྲུང་སྟེ། རྒྱ་ལ་ཡ་བཏགས་ཡིད་པ་རའི་དོན་ཏུ་བྲངས་ན་
 འཛིན་པའི་དོན་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། སེམས་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་གཡེང་ལ་ནང་ཏུ་འཛིན་པར་
 བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་རྒྱན་ཙ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་
 ཚིག་གི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། ། བྱིངས་སྐྱབ་གྱི་དབང་ཏུ་མཛད་ན་
 བྱིངས་མདོར། རྒྱ་སེམས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་པའི་བྱིངས་ལས་སྐྱབ་
 པའི་ཆེ། འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པའམ་བྲན་པ་གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་
 ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་
 པ་དང་། བྲན་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་བྱིངས་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།
 འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཏེ། ཞེས་སྐྱ་མཆེད་གཉིས་ཀས་
 གཙོ་བོར་བྱིངས་སྐྱབ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་བསམ་
 གཏན་ཞེས་པ་རྒྱན་ལ་བྱས་ནས་བསམ་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བཤད་
 ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་འགྲེལ་བས། གཏན་པའམ་གཞི་ལ་བྱས་ན་ལེགས་སམ་
 ལྷམ་སྟེ། འདུལ་བའི་མདོར་གོས་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་མི་ལྷང་བར་གང་ཏུ་བཞག་ནས་
 བྲས་ཤིང་བྱབ་པའི་གཞི་ལ་དེའི་གཏན་པ་དང་། སྒྲིག་གསུམ་གྱི་འཁོར་ཤིང་
 འཛིན་བྱེད་ལ་འཁོར་གཏན་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར། བསམ་པའམ་ཡིད་སྤྱི་
 རྩལ་ཏུ་མི་གཡེང་བར་ནང་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་
 ཚུལ་དང་འགྲིག་གོ་ནམ་ཐར་ནི། རྒྱལ་པའི་ལམ་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་
 ལྟ་བ། གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་བ། གཞུགས་སྐྱུག་པའི་ནམ་ཐར་ཏེ་
 གསུམ། མཐོང་ཆོས་བདེ་གནས་གྱི་ལམ་གཞུགས་མེད་བཞིའི་ནམ་ཐར་བཞི།
 འགོག་པའི་ནམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། ། འདི་དག་ལ་ནམ་ཐར་ཞེས་པ་ནི་ནམ་

ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རང་
 སའི་ཀུན་དགྲིས་ལས་ཐར་ཞིང་དེ་དང་མི་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཛིག་
 གོ་ཞེས་པ་ལྟར། རང་སའི་ཀུན་དགྲིས་ཀྱི་བསྐྱར་བས་མ་གོས་པ་ཙམ་ལ་
 བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ལས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ལས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཅེ་འི་སྒྲིམས་འབྲུག་རྣམས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཅི་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉི་གར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་མཐུན་པར་གསུངས་
 གུང་། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་འདྲན་བྱེད་དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་
 ཡུལ་ངེས་སུ་གསུངས་ལ། མཛོད་ལས་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་འབྲུག་པས་སེམས་ཀྱིས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདིའི་སྒྲ་དོན་ནི།
 ས་སྒྲི་རྟེན་ཞེས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྲ་སྟེ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་སེམས་སྟེངས་ཆགས་སུ་ཚུགས་གོ་
 འཛིན་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་ཚུལ་གཏན་
 ཆགས་པའི་ཉམས་ཀྱི་མིང་ཡིན། ཏིང་། སྟེང་ངེ། ཚུགས་གོ་ཞེས་བྱ་བ་
 རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དོན་དུ་དམིགས་པ་དེ་གར་སྟོང་པའི་ངང་དུ་
 ལྟར་ཆགས་པ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། བར་མ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྐལ་ལྷན་ཤིང་
 ཉམ་ཚངས་པ་དཀའ་བྱུང་གིས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་རལ་པ་ནས་ཕབ་པར་
 གྲགས་གུང་། དངོས་པོ་ལ་མཚོ་མ་རྫོས་པ་ནས་བབས་པ་སྟེ། དེའང་རྗེ་
 བཅུན་མི་ལས་གངས་ཏེ་སི་རི་བོ་གངས་ཅན་དང་། མཚོ་མ་ཕམ་མ་རྫོས་པ་
 ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བཙམ་རལ་སོགས་ཀྱིས་གུང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་ན། ཡ་ཆབ་གཙང་པོའི་རྒྱན་ལ་གཞུར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ས་པཎ་
 སོགས་ཀྱིས་དེར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་མ་ཚང་བ་དང་།

གངས་ཅན་དང་ཉེ་སི་ལ་སྐད་དོད་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱུང་བས་མི་འཐད་ཅེས་དགག་
 པ་མཛད་པ་གཅིག་དུ་ཁ་ཆོན་གཙོད་དགའ་འང་། ཉེ་སི་ལས་གཞན་སྤྱོད་དང་
 ལྡང་དང་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་རྒྱུན་ཆད་དུ་རི་བོ་གངས་ཅན་གྱི་མཆན་གཞི་ཞིག་སྟོན་
 རྒྱ་དགའ་བར་སྤང་རོ། །དེའི་བྱེ་མ་སྟེད་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་
 ཉི། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་ཅམ་དུ་མ་བད། བསམ་
 གཞུགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་མཐའ་
 ཡས་པས། ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྟེར། ཀྱན་བརྟུས་
 ལས། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྟུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རི་སྟེད་པ་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་
 ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །བསམ་གཏན་
 དང་པོས་བསྟུས་པ་རི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྟག་མ་རྒྱམས་དང་། ཞེས་པ་ནས་
 དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྟེར། དེའི་རྒྱ་མཆན་པར་སྟེན་ཐེག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་བཞེན་དུ་དེའི་དོན་སྐྱབ་པའི་གཞུགས་སྐྱུའི་
 བཀོད་པའང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་དང་རྒྱམ་པ་མཐུན་པར་རྒྱ་
 བསྐྱེད་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་དགོས་
 པས། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
 ནང་། སུན་ཆོགས་དག་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པ་ཞེས་མང་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 བོ། །རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་སྐྱོར་ལས། དེ་སྟེར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ།
 མདོར་བསྟུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
 དེ་སྟེད་སོ་སོར་བསྟོམ་པ་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱབ་རྒྱལ་ཞིག་ཡོད་
 པར་སྤང་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་བས་མ་སྟོས། གོམས་པ་ཞེས་པ་དང་བསྟོམ་ཞེས་
 པ་བྱུང་པར་མེད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས། སྟོམ་པར་བྱེད་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པའམ། དེའི་རྩ་བར་བྱེད་པའོ།
 ཞེས་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྔ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རེས་
 འགའ་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བསྒྱུར་ཅིང་། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་
 ལ། | ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་ལ་ལར་གོམས་པའི་ལམ་དུ་འང་བསྒྱུར་རོ། |
 བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
 ཅི། ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་བདག་གིས་སྟོན། | དཀའ་བྱུང་ནགས་དག་བཞེན་བྱས་
 ཤིང་། | བརྟན་བཅོས་དུ་མ་ཉེར་བཞེན་པས། | བདག་གི་བརྟན་པ་འབར་
 བྱུར་ཅིག | ཅེས་བྱུང་། དེའང་བམ་ཟེ་ཤེས་རབ་རྣ་ཆོགས་སུ་བྱུར་པའི་ཆེ་
 རི་ལྟ་རི་ཞིང་གི་གནས་ལ་སྒོ་གྲས་ཚོགས་པ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོའི་
 བརྟན་བཅོས་ཚུན་ཆད་ནས། མཐའ་བལ་གྱི་ལྟ་བའི་བར་རང་གི་བྱགས་སུ་
 ཆད་ཅིང་གཞན་ལ་འདོམས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དག་སྟོང་མེ་ཕྱིན་
 གྱིས་ཤེས་རབ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ལག་པ་སྟོན་མེར་སྐར་ནས་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ཏེ་འཇིན་
 བྱགས་ལ་འབྱུངས་པ་དང་། དྲང་སྟོང་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པས་
 རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་བརྟན་པས།
 སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཚོབ་པ་དང་།
 གཞོན་ཅུ་ཞི་བའི་སྒོ་གྲས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྲིད་མཛད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ལས་བཅུམས་ཏེ་དྲི་བ་མང་དུ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྟོག་ཆགས་
 བྱེ་བ་སྐྱག་དུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སོགས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིས་པའི་རབས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་ཤིན་དུ་མང་རོ། | དེ་
 ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཆོལ་བའི་རྒྱུའང་། ལྟ་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་ཙམ་
 གྱིས་མོས་མཚོའི་ལྷ་ཆུགས་དང་། རྟོག་གེའི་རིགས་པས་དབྱུད་པ་ཁོ་ནས་
 རྟོགས་མི་རུས་པས། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བར་བསྐྱབས་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་

དགོས། ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་མདོར་བསྟུན། ལྷན་ཅིག་
 བྱེད་ཆེན་དཀའ་བྱུང་གི་ནགས་སུ་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་བདག་ཡོད་པའི་བརྒྱལ་
 བྱུགས་ལ་གནས་ཏེ་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་འབད་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 ཟུང་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཡང་
 དག་པའི་བརྟན་བཅས་དུ་མ་ལ་སོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་མ་
 བྲལ་བ་དགོས་པས། བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆོགས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྟག་ཆད་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཟུང་མའི་ལྷ་བ་
 བཅས་ཏེ་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་པར་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟག་
 པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མཛོན་པའི་སྡེ་སྟོད་ལ་
 སོགས་པ་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་དར་ཁེར་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། ། དེའང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ནི། དུ་ཉིད་ལེ་བཤེས་ཀྱི་ལྷ་མོ། ཡེ་ནི་སོག་མ་དང་གཞི་དང་
 རྩི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་འབྱུག་གོ ཤེས་ནི་ཡེ་ནས་ཤེས་པ་ཉི་ཞེས་གསུངས་ལ།
 བོད་སྐད་མ་མང་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སོག་མའམ་གདོད་མའི་ཤེས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྟེ་
 བཤད་པས། རྩི་ལྟ་གསུམ་རབ་དབྱེད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནི་བཤད་པ་ལ། །
 གདོད་མའི་ཤེས་པར་འཆད་པ་དང་། ། ཞེས་ཆོག་ལ་འབྲུལ་བའི་གྲངས་སྟེ་
 གསུངས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། ། རྒྱ་སྐད་དུ་རྒྱ་ན་པའི་རྒྱ་རྟོག་པ་དང་།
 བ་དགག་སྒྲར་བྱས་ཏེ་རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པར་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ།
 ལག་སྒྲིས་རྒྱ་རྟོག་པ་དང་བ་དགག་སྒྲར་བྱས་ཀྱང་འགོག་ཚུལ་དེ་དང་མི་འདྲ་
 བར། སེམས་ཅན་པས་འདོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་དོན་
 དུ་བཤད་པར་རྩིས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཐིན་གྱིས་སྟེ་གསུངས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡེ་
 དང་ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྒྲར་བ་མི་འཕྲོད་པས། ཀྱན་མཐུན་འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པས་ཀ་ལྷ་པའི་རྟོག་ཆེན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་དོད་དབྱེད་སྒྲུབ་མཛད་པར་
 ཡང་། ཤེས་པའི་དོན་གྱི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ཅན་ལས། ཡེ་ཞེས་པའི་དོན་བྱར་བ་

མ་བྱུང་ལ། མཁས་འབྲུག་ཏུ་འང་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱག་རྒྱ་དང་། གོ་རིམ་ལ་
 སྔགས་པ་ལ་རྒྱ་གར་ན་ཡེ་དང་། བྱག་དང་། | གོ་ལ་སྔགས་པའི་སྒྲིབ་མེད་
 ཡུང་། བོད་ལ་ཆོག་སྒྲུར་བ་བདེ་བའི་དོན་ཏུ་བསྟན་ནས་བསྒྲུར། ཞེས་
 གསུངས། རྒྱ་ནང་ལས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མ་རྩལ་ཏུ་མྱིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་མ་རྩལ་ཏུ་མྱིན་པའོ། | ཞེས་མ་ལུས་པའམ་རྒྱ་གསུངས་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཀྱི།
 གདོད་མའི་དོན་ཏུ་མ་གསུངས་པས། རྒྱ་དོན་གང་འབད་ཆོ་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་
 དབྱད་པར་བྱའོ། | རྒྱ་སྐད་ལ་ཡེ་དང་བྱག་སྔགས་ཀྱི་སྐད་དོད་མེད་ན།
 བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། བྱག་ནི་སྤྱང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། | རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་
 ཆོས་ལས་སྟེ། | ཞེས་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་དང་ནམ་སྤྱང་མཛོན་
 བྱང་ལས། དཀྱིལ་ནི་སྤྱང་པའོ། | འཁོར་མོ་ནི་ལེན་པའོ། | ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 དག་ལོ་སྤྱོད་ནས་ནམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བའི་ཐབས་ཙམ་ཏུ་དགོངས་ནས་ཅུང་ཟད་
 བསྒྲུར་ཆེས་པར་སྤང་ཏེ། འདི་འདྲའི་སྐབས། ལུ་ནི་སྤྱང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
 དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་སྟེ། | ཞེས་དང་། མཛུ་ནི་སྤྱང་པའོ། | ལ་
 ནི་ལེན་པའོ། | ཞེས་སྐད་དོད་རང་སོར་བཞག་ན་ཆོག་དོན་གཉི་ག་ལ་འགྲིག་
 པར་སྤང་དོ། | ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱུ་ཕྱུ་ལ་གསུངས་པའི་སྐབས་
 འདིར་དགའ་བུ་གྱི་ནགས་བཞེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་གསུངས་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། འབྲས་ཏུ་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་པ་ལ་རྒྱ་དེ་གཉིས་གཙུ་ཆེ་བའི་
 དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་རྟོག་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱེ་བ་ལ། ཆ་ཆོ་
 ཅན་དང་གསེག་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཞིང་ས་གཤེན་པ་དང་། རྒྱ་ལྷན་རྒྱུ་
 གཤེར་སྔགས་ཀྱི་མྱིན་འཛུལ་པ། དེར་ས་བོན་གྱུང་པ་བཟུང་བ་གསུམ་ཆོང་
 དགོས་པ་བཞིན། ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་རྒྱེ་བ་བཞེད་བཀུར་འདྲུ་འཛུ་
 སྔགས་ཀྱི་གཡོང་བ་མེད་པས་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བ་དང་། | ཆོགས་བསགས་
 རྒྱུ་ཕྱུང་སྔགས་ཀྱི་མྱིན་འཛུལ་པ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱད་

བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་དགོས་པས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་པོ་
 གཉིས་ནི་དཀའ་བྱུང་ཅིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 ནི་བསྟན་བཅས་དུ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ། དང་པོའི་དོན་བཞིན་རྒྱ་
 བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱ་མར་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡི་
 རྒྱགས་ནམས་ཀྱང་ལ་འབད། ། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གནས་པར་བྱ། ། འདྲེ་འཇི་
 དག་ཀྱང་སྤངས་པར་བྱ། ། ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། ། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་བདུས་སྤྱུང་། བཅོད་བྱ་སྤོས་པ་བཅུ་པར་བྱ།
 དེ་ནས་ནགས་སྤྱུ་གནས་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་བྱང་ན་སྒྲིམ་
 རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་དུག་ཀྱང་ཆང་པར་འགྱུར་ལ། ཞི་
 གནས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་དག་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སྤྱུང་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱ་ཡིན་
 ཏོ། ། དེས་དོན་གྱི་བསྟན་བཅས་ནམས་ལ་སྤོས་བསམ་དང་དབྱེད་པ་མང་དུ་
 བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བུའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས། དེ་མེད་པར་
 གནས་ལུགས་མཐར་བུག་གི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི། ས་སོན་མ་བཟུང་
 པར་སྟོན་སོག་རེ་བ་བཞིན་བྱ་ཅི་སོག་སོན་ཡིན་ཏེ། བོད་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་ཆོལ་བ་དང་རྟེན་པར་སྒྲིམ་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནམས་འཇམ་
 མགོན་སྤྲུམ་མས་རིགས་ལམ་རྒྱུ་མ་མེད་པ་བརྒྱ་ལྷག་གི་སྒྲིམ་ནས་དགག་པར་མཐོང་
 ཏོ། ། ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱུད་སྤྲུམ་ལས། ཀང་ཕྱིར་ཕྱིན་པས་ཁོངས་སྤྱོད་དག་ནི་བྱུང་བྱེད་ཅིང་། །
 ཁྱིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བཞོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བྱེད་ལ། ། ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་སྤྱོད་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་སྤོས་
 ཡིན། ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། ། སྤོས་པ་དེ་ཕྱིར་
 སྤོས་པ་མཆོག ། ཅིས་བྱིན་དུག་དང་། གཞི་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།

དེའི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཅོ་ཅོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་བཅོས་ཏུ་མ་ལ་ཆོས་པ་གཅོ་ཅོར་གསུངས་པ་གཉིས་དཀོངས་
པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་བརྟུ་བ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལས་བཅམས་
ཏེ་བརྟུ་བ་ལ་གཉིས། བརྟུ་བ་བཞི་མོ་མོར་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། བརྟུ་བ་བཞིའི་
ཆོ་ནས་སྒྲོབ་ལམ་སྒྱུའི་དོན་བརྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བརྟུ་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་
དོན་རྒྱུ་བ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་མད་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དང་
པོས་སྒྲོད་བྱུང་དངོས་པོ་སྟེ། ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པ་ཡིན། ། གསུམ་པ་
ཡིས་ནི་བརྟུ་བ་པ་སྟེ། ། བཞི་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་པའོ། ། ཞེས་སྟོན་མར་སྒྱུ་
པའི་གཡའ་མོས་འཁོར་ཏུ་བརྟུ་ས་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲོད་བྱུང་ཏུ་བྱེད། རྟན་
སྒྲུ་ས་ཆོས་ཉན་པ་སྟགས་ལ་མོས་པར་བྱེད། དོན་སྦྱོད་ཀྱིས་ཉན་བཤད་བྱས་
པའི་ཆོས་བརྟུ་བ་ཏུ་གཞུག དོན་མཐུན་པས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་
ཡུན་རིང་པོར་རྒྱུ་བ་པ་ལས་སྒྱུར་མི་སྟོན་པར་འབད་པས་རྒྱུ་བ་པ་མཐར་སྒྱུ་བ་པར་
བྱེད་དོ། ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ལན་ཏུ་ཕན་
འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྒྱུ་བ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་
སེམས་ཀྱིས་རྟན་པར་སྒྲུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་ལེགས་པ་
སེལ་ཅིང་དོན་རྒྱུ་བ་པས་དོན་སྦྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་
བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མཐུན་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བསྐྱེད་བའོ། ། ཞེས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་
གསུངས་པའང་བརྟུ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བརྟུ་བའི་
སྒྲུ་འབྲུག་ཚུལ་ཏུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ནང་ནས། དགའ་བ་ལ་འབྲུག་པ་བརྟུ་

བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཟུ་བ་བཞི་པོ་དེའང་
 རྒྱུ་བཟུས་ན། ཟང་ཟིང་གིས་ལྷན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ལྷན་པ་གཉིས་སུ་
 འདུ་ཉི། རྒྱན་ལས། ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཏེ། ། དམིགས་པས་ཆོས་
 ལ་མོགས་པ་ཡི། ། བཟུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནི། ། བཟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་
 འདོད་དོ། ། ཞེས་དང་པོ་ཟང་ཟིང་གིས་ལྷན་པ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ཆོས་
 ཀྱིས་ལྷན་ཆུལ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་གཉི་གའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོབ་མ་
 བཟུ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ། འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་མའི་དོས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་ལྷན་པ་གཙ་
 བོར་བྱེད་ཀྱི། ཟང་ཟིང་གིས་ལྷན་པ་ལ་ཆེར་མི་སྟོས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱན་
 ལས། དེ་ཆོས་བཞོ་སྐལ་ལ་སྒྱུད་ཡོན་ཏན་ལྡན། ། བཤེས་གཉིན་རབ་ཏུ་ཉིན་
 བྱེད་ཟང་ཟིང་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གོང་ཏུ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྒྱུད་
 པ་ཐམས་ཅད་པར་སྐྱོན་རྒྱག་ཏུ་བཟུས་པར་བཤད་པས། ། བཟུ་བ་བཞི་
 མོགས་སུ་མི་དགོས་སྟམ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། བཟུ་བ་བཞིའང་པར་སྐྱོན་རྒྱག་པོ་
 དེར་མ་འདུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། བཟུ་བ་བཞིའང་དེར་
 འདུ་ཉི་སྐྱོན་པ་འདུ་བ་ནི་སྒྲ་ལ། ཆོག་སྟན་པ་ནི་སྐྱོན་རྒྱག་ལས་བཙམས་ཏེ་
 གཏུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྒྱུད་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་དེ་ལ་
 གཞན་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་དང་འདྲ་
 བར་རྒྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩོ་རྩོས་མི་ཟད་པའི་
 མདོར་མཁོ་བ་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་པས་བཟུས། རྟན་སྒྲ་ཆུལ་བྱིམས་དང་བཟོད་པས་
 བཟུས། དོན་སྒྱུད་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བཟུས། དོན་མཐུན་པ་གཞན་
 གཉིས་ཀྱིས་བཟུས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་བཟུ་བ་བཞིའི་ས་བཅད་
 མོགས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དབེར་ན་གྲུ་གཟིངས་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་
 ཆུ་བོ་ལས་བཀལ་བ་དང་། གཞན་སྒྲོལ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་ལྟར། ལམ་
 ཀྱི་ལུས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱད་སྐྱོན་པར་བྱེད་ཆུལ་པར་སྐྱོན་རྒྱག་གི་

རིམ་པས་བརྟན་ལ། གཞན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཚུལ་བརྟུ་བ་བཞིའི་རིམ་པས་
 བརྟན་པའི་བྱེད་ཀྱི། བྱང་ས་ལས། ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་བདག་
 གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། ། བརྟུ་བའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་སོ།
 དེས་ན་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལེགས་པར་བརྟུ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཉི་ཆེ་བ་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར་བརྟུ་བ་བཞི་ག་ཆར་དགོས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས།
 འཁོར་རྒྱུད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་འདི་རྩ་སྟེ། བརྟུ་བའི་
 དངོས་པོ་བཞིའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཏེ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་ཀྱན་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟམས་སོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་བརྟུ་
 བའི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཁོ་བ་སྒྲིབ་པ་ནི།
 བཙེ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཤ་ཁྲག་དང་། ། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་བྱུར་ཅིང་། །
 ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བཏང་བ་ཡིས། ། ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བྱུར་ཅིག་
 ཅེས་བྱུང་། དེའང་སྔོན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནོར་ཅན་ཏུ་བྱུར་པའི་ཆོ་སྔོན་
 ལམ་གྱི་མཐུས་རང་གི་ཤ་ཁྲག་འཛད་མེད་ཏུ་བྱས་ནས་ལོ་བྱིའི་བར་ཏུ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བཏང་བ་དང་། འཁོར་སྐྱར་དཔལ་གྱི་ཕྱིས་བྲམ་བེལ་
 ལུས་ཀྱི་བྱེད་བྱིན་པ། ཉིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྟག་མོ་ལ་ལུས་བྱིན་པ། རྒྱལ་པོ་
 རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྲམ་བེལ་པོའི་མིག་ལ་དབྱ་བྱིན་པ། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་སོག་པའི་མི་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་བཅད་
 བས་གནང་སྟེ་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུར་བར་མཛད་པ། བྲམ་བེར་སྐར་མ་ལ་
 དགའ་བས་བྲམ་བེལ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་མིག་དང་ན་བ་སོགས་སྟུལ་བ།
 བྲམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་སྐྱོན་ལ་ཤ་ཁྲག་སྟུལ་བ། སྤང་པོ་ཆེར་འབྱུངས་

པའི་ཆེ་ལུས་སྒྱུན་པར་བཏང་བ་སྟགས་མཐའ་ཡས་སོ། ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
 འདམ་དུ་བྱིང་ཞིང་སྟག་བཟུལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་
 སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་བྱུར་བའི་རྒྱུའམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
 ལུས་ཀྱི་གདང་ཁྲག འཆོ་བའི་དངོས་པོ་སྟག་དང་དེའི་སྒྱུན་ཡོ་བྱད་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་པར་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཏང་ཞིང་། ཐ་ན་སྟག་
 ཞབས་ལ་སྟགས་པའི་ཡན་ལག་འདོད་པ་ལ་ཡན་ལག སྟར་མོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 ལག་འདོད་པ་ལ་ཉིང་ལག་སྟགས་གང་འདོད་དུ་བྱིན་ནས་རེ་བ་ཆོམ་པར་མཛད་
 དེ། རང་གི་འཁོར་དུ་བཟུས་ནས་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་
 དཀྱི་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་
 ཏུས་སུའང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། ལམ་སྟོལ་བཟང་པོ་སྟོགས་ཏུས་ཀྱན་ཏུ་མི་ཉམས་
 པར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། ། འདིར་བརྩེ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཞེས་སྟོས་པ་
 ཅི། རྒྱན་ལས། ཅ་བ་སྟོང་རྗེ་མེད་ལྟར་ན། ། དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་ཉིད་
 མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་རྗེ་བཟོད་སྟགས་མེད་པ་ཞིག་མེད་ན་མགོ་
 དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་འཇུག་མི་རུས་པར་ཤེས་པ་དང་།
 ཀྱན་སྟོང་གི་གཙོ་བོ་ངོས་བབྱང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གཏོང་སེམས་ཀྱི་
 ཀྱན་སྟོང་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཀྱས་པ།
 ཕན་ཡོན་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་སྟགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 གང་ཟག་གཞན་དང་ཐེག་པ་གཞན་ལ་སྟོས་ཏེ་དམན་པའི་ཞིང་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཞིང་མཆོག་དུ་བཟླགས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལ་དེ་ལས་བརྒྱལ་སྟེ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྫོ་ཁྱོས་བརྟན་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་འཇིག་
 ཉེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་སྟོང་བའི་ཞིང་བས་སྟག་བཟུལ་གྱི་ཞིང་དམ་པ་ནས།
 སྟག་པར་སྤྱད་པའི་ཞིང་བས་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་ཞིང་དད་མ་པར་བཞག་གོ

དེ་ཉི་མོ་དེ་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པའི་ཞིང་བས་ལོག་པར་སྒྲིད་པའི་ཞིང་དམ་པ་ཡིན་པ་ནས། ལྷག་བཟུལ་
 བའི་ཞིང་བས་ཀྱང་སྒྲིང་བའི་ཞིང་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནམས་ནི་ཞིང་གོང་མ་བཞི་པོ་ནམས་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། ། གལ་ཏེ་
 གོང་མ་བཞི་པོ་མེད་ན་ལྷ་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིའི་སྒྲར་གྱི་སྒྲིས་རབས་ནམས་ཀྱང་སྒྲིང་བའི་ཞིང་དང་
 ལྷག་བཟུལ་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་པ་ཤས་ཆེ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཆད་མེད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་སྒྲིང་རྩེ་དང་སྒྲིན་པ་གཉིས་ཤས་ཆེར་སྤྲར་ནས་གསུངས་པའང་
 དཀོངས་པ་འདི་དང་གཅིག་པར་སྤང་དོ། ། དེར་མ་ཟད་འདིར་མཁོ་བ་སྒྲིན་
 པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་རྩེ་དང་། སྒྲན་སྒྲའི་སྐབས་སུ་བམས་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་
 ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པས་དགའ་
 བ་ཆད་མེད་དང་། ནམས་ཞེས་པའི་མང་ཆོག་གིས་བཏང་སྒྲོམས་ཆད་མེད་
 ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕྲོ་བ་པས། འདི་དག་ལ་ཆད་མེད་བཞིའི་བཤད་པའང་བྱར་
 ཡོད་པར་སྤང་ནའང་མང་གིས་དོགས་པས་མ་བྱིས། བཙེ་བའི་སྤྱོད་ན་རྒྱ་སྐད་
 ལ་ཀ་རུ་ཁ་ཞེས་པ་བདེ་འགོག་ལ་འཇུག་པས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བཤད་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་ལ། སྐབས་ལ་ལར་བདེ་སྤྱོད་དུ་འང་བཤད་དོ།
 བོད་སྐད་སོར་བཞག་གི་ཆེ་ལྷགས་ཐེག་ལྟ་བུ་ལེན་མི་མོད་པར་སྒྱི་གཡའ་བ་ལ་
 ཤ་བཙེ་བའམ་ལྟས་བཙེ་བ་ཟེར་བ་བཞིན། སེམས་ཅན་ལྷག་བཟུལ་གྱིས་
 མནར་བ་མཐོང་པ་ན་མི་བཟོད་པ་སྒྲིས་པ་ལ་སེམས་སམ་སྒྲིང་བཙེ་བ་ཞེས་ཟེར་
 བར་བཤད་དོ། ། ལྷག་མའི་ཆོག་དོན་ནམས་ནི་གོ་སྟེ།

གཉིས་པ་སྒྲན་སྒྲའི། བདག་སྒྲོན་སྟེག་པའི་སེམས་ཅན་ནམས། །
 བམས་པས་གསལ་བར་སྒྲིན་བྱས་ཤིང་། ། ཞེས་དང་། དོན་སྒྲིད་པ་སྒྲན་
 པར། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རབ་བཏོད་པས། ། ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྒྲིན་རྒྱས་བྱུར་

ཅིག ། ཅེས་བྱང་། དེའང་སྒྲོན་མཁའ་རྒྱལ་པོ་རྩེ་ཁྲི་བུ་བར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་
 རང་གི་རྩ་པོ་ཉི་རྩ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱོན་པ་ན། མཁའ་རྒྱལ་པོ་རྩེ་ཁྲི་བུ་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་བརྟམས་སྒྲོན་དང་ཆོག་རྒྱབ་དྲག་པོས་སྒྲུས་པ་ཉི་རྩ་མ་བཟོད་པར་དེ་
 དང་འཁོན་པར་བཅས་པ་ན། རས་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འབད་པའི་ཆོག་ཏུ་
 མས་ཤོས་བཏབ་ནས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བར་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བར་བྱར་
 པའི་ཆོ་སྒྲིན་པོ་རྒྱུ་ཁྲི་བུ་བཟླེ་པོ་སྒྲོན་པུག་ཏུ་མའི་སྒྲོག་འཕྲག་པར་བྱེད་པ་
 མེན་ཏུ་རྩམ་ཞིང་རྒྱབ་པའི་གདུག་པ་ཅན་ལའང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་གསུང་
 མེད་མཛད་པས་ཕ་རྩ་པོ་སྒྲོན་ཏུ་འབྱར་ཏེ། རྒྱར་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་འཁྱེད་པ་
 དྲག་པོ་སྒྲེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་བྱར་ཅིང་། གསོད་པའི་བྱིར་གོ་རར་བཅུག་
 པའི་རྒྱལ་རིགས་མང་པོའང་སྒྲོག་ཐར་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་
 སྒྲོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་
 དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བདུད་ཤུགས་འཆར་
 རྒྱུ་འཕྱུལ་གྱིས་བརྱལ་ཏེ་ལྟ་མི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲུ་མེད་བྱང་རྒྱབ་ལ་བཀོད་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བཟང་ལས་འདས་པ་
 དགེ་བ་བཅུ་དང་བྱང་རྒྱབ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ། བརྒྱ་བྱིན་ལེགས་པར་སྤང་
 བྱེད་ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་འཇིགས་སུ་རུང་བར་སྒྱལ་ནས་སྒྱལ་པའི་མི་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་
 རྣམས་བྲ་བ་སྤྲིགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དུ་མ་བརྟན་ཏེ་འཇོམ་བུ་སྤྱིང་བ་མཐའ་དག་
 བཅན་ཐབས་སུ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་སྤྲིགས་དོན་སྦྱོད་པའི་རྣམ་
 ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིས་རབས་མཐའ་ལས་སོ། ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་སྦྱགས་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་མེན་ཏུ་གདུལ་
 དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་སྤོག་མར་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་གཏམ་སྒྲོན་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་སྤྱིད་དེ། རང་དང་སེམས་མཐུན་པར་
 བྱར་པ་ན་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རིམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱགས་སུ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ། དོན་

རྒྱུ་དེ་པ་དངོས་གཞི་ཆེ་སྒོ་སྒོ་འཁྱེད་པ་དང་འཆམ་པར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་རྒྱ་བས་ཀྱིས་ཐར་འདོད་
 ཀྱན་གྱི་རེ་བ་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་དམ་པ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་སྤོབ་པོ། ། དེའང་ཕྱི་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་
 པ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཕྱི་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 བཤད་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཕྱི་པ་ནི་ཐ་ཆད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ན་
 ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར། རྣམ་གསུམ་བག་མེད་པས་ཉེས་རྒྱུ་ལ་
 རྒྱགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱས་ན་བདེའམ་སྟམ། བྱམས་པས་གསལ་བར་
 སྤོབ་ཞེས་པ་བདེ་བ་ལྟན་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་བརྟན་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་
 འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་མས་བྱ་གཅིག་བྱ་མཛོང་བ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ནང་གི་ཀྱན་སྦྲང་དེའི་རང་མདངས་
 ཀྱིས་སྤྱི་རི་རྣམ་འབྱུར་ལའང་ཁྱོ་གཉེར་མེད་པར། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་
 ཞིང་འཇུག་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། གཞན་ལ་གཏམ་སྒྲ་བའི་
 ཏུས་ཀྱི་རྣམ་པའང་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། རྟན་སྒྲ་ནི་ཁྱོ་གཉེར་
 མེད་ཅིང་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བར་འཇུག་པ་སྤོབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། ཞེས་
 སོ། ། དེས་ན་གཞན་དང་གཏམ་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུད་ཀྱང་པ་རྣམ་པའི་
 ཡིད་དང་མཐུན་ཞིང་དོན་ཏུ་འབྱུར་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་བས། གནས་འདི་ལ་
 གཟབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་སྤྱི་ལེགས་བཤད་ལས། རྣམ་གཞན་མཁས་ན་
 འཆོ་སྤྱད་ཀྱི། ། ཉེས་པའི་ཆོག་མ་འབྱུང་པ་མེད། ། ཁ་ཡིས་འུག་པ་སྒྲ་པ་
 པས། ། བསྐལ་བའི་བར་ཏུ་འགྲས་ལ་ལྟོས། ། ཞེས་དང་། སྒྲ་མང་ཉེས་པ་
 འཛིན་པའི་རྒྱ། ། མི་སྒྲ་ཉེས་པ་སྦྲང་བའི་གཞི། ། བེ་ཙཱ་སྒྲ་བས་གཟེབ་ཏུ་
 བཅུག ། འདབ་ཆགས་སྤྱག་པ་བདེ་བར་རྒྱ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོག་རན་གྱིས་
 དོན་མེད་པར་གཞན་དང་འཁོན་རྒྱགས་ཏེ་དགྲར་སྤང་བ་དང་། རང་ཉིད་ལ་

མི་མར་ནམ་མཁུན་མི་ཁོང་ཆོ་འདིར་ཡང་སྤྲོ་མི་བདེ་བ་ལྟ་ཆོག་ས་འབྱུང་བས
 རང་གཞན་གཉི་ག་ཕྱང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོའོ། ། རྒྱལ་འདི་དག་ནི་རྩི་བོ་ཡང་
 ལྷ་ས་ཀྱི་ཁྱུང་ལ་འཛིན་པའི་འཕྲུང་བའི་ལུ་ཉེར་གསུམ་པ་ལས། རག་གི་ཉེས་
 པས་དྲག་པོ་འགྲུག ། རག་གི་ཉེས་པས་བཤེས་དང་འབྲལ། ། རག་གི་ཉེས་
 པས་ལྷེ་དག་ལ། ། རྩི་འདོར་སྤྱང་གིས་རྩོད་ཅེས་ཐོས། ། ལ་ལ་དག་ལ་བསྟོད་
 བྱས་ཀྱང་། ། དོགས་པ་བསྐྱད་ནས་མཆང་ལ་འཕྱག ། ཅེས་དང་། ཀྱུ་
 དེའི་ཐ་མ་འཐབ་མོར་འགྲོ ། རག་གི་ཐ་མ་ལྷས་གཉིས་རྩོད། ། ལྷས་ཀྱི་ཐ་མ་
 རྩོག་དང་འབྲལ། ། རྩོག་གི་ཐ་མ་རན་འགྲོར་འགྲོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འབྲལ་ཕྱགས་ཀྱན་ཏུ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་རྒྱལ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྤྲོ་བའི་
 ཆོ། ། རག་དེ་མགིན་པར་བསྐྱེལ་བྱས་ནས། ། དེ་ལ་རེ་སྟོས་འདུག་མི་འདུག
 ཅེས་པ་ནས། དོན་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ལྟ། ། འགྲོ་ན་སྤྲོ་སྟོར་བཏང་བར་
 བྱ། ། མི་འགྲོ་མགིན་པའི་ལྷ་ལ་བསྟོམ། ། ཞེས་དྲན་ཆད་སྤྲལ་དུ་ཁར་མི་
 འདོན་པར་ཆོག་གི་སྤྲོ་བ་ཡོད་དང་། དགོས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་བཟླ་ནས་སྤྲོ་
 དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཤེད་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། ། མང་པོའི་
 བང་དུ་འང་ལྷང་ངེར་ལང་། ། དེར་འཆོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་ཁྲིལ་ནའང་།
 འབྲལ་ནི་བཞད་གད་བསྐྱེལ་ཞིང་བསྟོད། ། ཅེས་འགའ་ཞིག་མང་པོའི་བང་དུ་
 ཅོལ་གཏམ་སྤྲོས་པ་ནི། ས་རོལ་པོ་རྣམས་ཞེ་ཁྲིལ་ཡང་འབྲལ་ལ་རོ་བསྟོད་དང་
 བཞད་གད་ཐེག་གི་བྱས་པས། ཁོས་གཏམ་དེ་ལམ་དུ་སོང་སྤྲོ་བ་ནས་ང་རྒྱལ་
 རྩེས་ཏེ། རྩེར་ཡང་སྤྲོ་བ་རེ་མང་གིས་ཤིན་ཏུ་འཆལ་བར་འགྱུར་པ་སྤྲོད་པས།
 དེ་འདྲེ་ལ་ལྷག་པར་རྩོད་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་གཏམ་སྤྲོ་རྒྱལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་
 དཔེ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་གསུངས། རྩོད་འདུག་ལས་ཀྱང་། ཅན་ཏུ་འཇུག་
 པའི་བཞེན་དུ་གྱིས། ། ཁྱོད་གཉེར་རོ་རྩམ་ཡོངས་ཐོངས་ཏེ། ། འགྲོ་བའི་
 བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། ། ཞེས་དང་། སོར་མའི་བར་ནི་མི་བྱ་ཉེ། །

གྲུས་དང་བཅས་པའི་གཡས་པ་ཡི། ། ལག་པ་དག་ནི་ཀྱང་གྲུས་ཀྱང་། ། ལམ་
 ཡང་དེ་ལྟར་བརྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་གཞན་དང་མཉམ་པ་ན་ཅག་ཏུ་བཞེན་
 འཇུག་བག་དང་བཅས་ཤིང་། ས་རོལ་པོ་ལམ་གར་འགྲོ་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་ལ་སྟོན་
 པའི་ཆེའང་མཇུག་མོ་གེར་ནས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་མ་གྲུས་པའི་རྣམས་འབྱུར་མི་བྱེད་
 པར། ལག་པ་གཡས་པའི་ཐལ་མོ་བཀའ་ཏེ་གྲུས་པའི་རྣམས་འབྱུར་དང་བཅས་
 སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆ་མཐའ་དག་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་མཁྱ་བ་ཞིག་བྱེད་
 དགོས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཡིན་ནོ། ། སེམས་ཅན་
 རྟུན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཟས་ནོར་སྤྲུགས་བྱིན་ནས་ཀྱང་གྱི་རེ་བ་སྐོང་བ་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། སྟོན་པར་སྐྱ་བ་ནི་བྱ་སྐྱ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་ཐབས་མཁས་
 མད་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏམ། བཅས་པས་བྱབ་པའི་ཆོག་སྐྱ་བ།
 བསྐྱབ་སྐྱ་གཞན་དགའ་རྟུན་པའི་མཆོག ། ནོར་གྱིས་མཁྱ་བར་སྤྲུལ་པས་བྱས།
 ལྷས་སྤྲུག་བཏང་ཡང་བྱེད་མི་ཆོམ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། ། བཅས་
 པས་གསལ་བར་སྟོན་བྱས་ཞེས་པ་ལ། སྟོན་པའི་དོན་དང་སྟོན་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་སྤྲུགས་རྒྱན་གྱི་ཡང་ས་སྤྲུ་སྟོན་པའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་བ་དེར་བརྟ་ཞིང་།
 འདིར་སྐབས་དོན་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོན་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱའོ། ། ཐེག་པ་
 གསུམ་ལ་རབ་བཞོད་ཅེས་པའི་ཐེག་པའི་སྐྱ་དོན་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་མི་
 ཐེག་སྟོན་པ་པོའི་སྟོན་སྟོན་དང་འཆམ་པའི་ཁྱར་ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བཤད་
 པ་དང་། ལ་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་འབྱེད་བྱེད་མཐའ་བལ་རྟེན་འབྱུང་གི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལོ་རྒྱུས་མི་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་པ་འབྱེད་པར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། དང་པོ་སྐྱ་དོན་བཤད་ཆུལ་མི་འཐད་པ་ནི། ། འདུལ་བའི་གོས་
 གཞིའི་སྐབས་སྤྲུ་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ཁྱེགས་དང་ཤིང་རྟ་སྤྲུགས་ལ་བཤད། རྩབ་
 དགོངས་ལས་འབྱུག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐད་དུ་སྤང་པོ་ཆེ་སྤྲུགས་ལ་བཤད་པ་གང་ལྟར་ཡང་
 དེ་ལ་ཞོན་ནས་སྟོན་བྱེད་ཅིག་ལ་འབྱུག་པས། རྟུན་པ་ལས་ཀྱང་། དགའ་

སྒྲིག་བདེ་བ་མངོན་པར་སྒྲིག་ཐེག་པའི་མཆོག ། གང་ཞིག་ཞོན་ནས་
 སྒྲིགས་སུ་འགྲོ་བ་དམིགས་སུ་མེད། ། ཅེས་དང་། སྒྲིག་འབྲུག་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་ནས། ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། ། ཞེས་པ་ལྟར།
 ཐེག་པ་དེ་ལ་པར་ཞོན་ནས་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སྒྲིག་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི།
 རྒྱུར་རང་གིས་ཁྱར་ནས་འགྲོ་བར་མ་བཤད་དོ། ། དེས་ན་ཐུགས་རིམ་ལས།
 ཐེག་པ་ནི་འདིར་འདོང་པ་འབྲས་བྱ་དང་། འདིས་འདོང་པ་རྒྱུ་ཐེག་པ་ལྟེ་
 བཞུན་པས་ན་ཐེག་པ་ལོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཆད་མར་བྱ་ཡི།
 ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་ལས་བཅལ་བར་མི་བྱའོ། ། ཐེག་པའི་འབྲེད་ཆས་
 ལྟ་བུའི་སྒྲིག་ནས་བཞག་པའང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ལྱང་
 བདུན་དང་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་འང་འཕགས་
 པའི་གང་ཟག་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་
 པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་དཀོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐེག་པ་
 འཛོག་བྱེད་ཡིན་ན་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འབྱུར་
 ལ། དེ་འདོད་ན་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མི་སྤྱིད་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་བ་འབྲེད་བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། ། དེས་ན་ལྟ་བས་འབྲེད་
 ཅེས་པ་ནི་ཐུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པས། ཐུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པའི་རྣམ་
 དབྱེ་མ་ཞོར་བ་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་སྒྲིགས་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་འབྲེད་པ་མ་གཏོགས། ཤེས་རབ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་
 རྣམས་འབྲེད་པར་ཆད་ལྷན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། ཁྱད་པར་ཏུ་རྗེ་བླ་མའི་
 ཐུགས་རིམ་ལས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྲེད་
 པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེད་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་
 བའང་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྲེད་ཀྱི། ཐབས་ཀྱིས་དབྱེ་
 དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོན་རྒྱས་ཐུར་

ཅིག | ཅེས་པ། སྤྱིར་མཆོད་སྦྱོན་གྱི་སྒྲ་དོན་ཡོན་ཏན་གྱི་མགོན་ལ་མཆོད་པ་
 དང་། སྤྱིར་རྗེའི་མགོན་ལ་སྦྱོན་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་
 བཤད་སྦྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་འཕེལ་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་ཉེར་བས་སྦྱོན་པར་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་པའང་མི་རུང་བ་
 མེད་ལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རྣམ་པར་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་
 ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོན་སྦྱོན་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར། མཆོད་སྦྱོན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆེ་
 རྒྱར་བཟང་དགུ་ཐམས་ཅད་རྒྱག་པར་གཏོང་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
 དོན་བབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་མ་སྤྲོས་ཤིང་དཔེ་མཚུངས་མེད་པར་སྦྱོན་པར་
 སྦྱ་བའི་སྒྲ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་སྦྱོན་པའི་དོན་ཏུ་བྱས་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་
 དང་ཡང་འབྲེལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སམ་སྟམ།

བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ནི། བདག་སྔན་ཐབས་ཤེས་ལྟར་པ་ན། །
 སེམས་ཅན་ལྟ་ངན་ལས་བསྐལ་ཅིང་། ། ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་པས། །
 ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པར་འཕེལ་ལྟར་ཅིག ། ཅེས་བྱང་། ད་ཉི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུར། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རབ་བཀོད་ཅེས་པའང་སྦྱོན་སྒྲའི་ཁོངས་སུ་བཟུས་
 ནས་ཤོ་ལོ་ག་འདི་དོན་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དོན་མཐུན་པ་ཤུགས་ཀྱིས་འཛབ་
 པ་ལས་གཞུང་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་རྒྱ་མེད་པར་གསུངས། སྤྱིར་སྦྱོན་སྦྱ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་གསུངས་
 པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་སྒྲའི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་མིན་ཡང་།
 དེར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་དོན་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱར་ན་
 བདེ་བ་དང་། འདིར་ཐབས་ཤེས་ལྟར་པ་ན་ཞེས་པའང་། གཞན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་དོན་དེ་ཉིད་རང་གིས་བསྐབ་ནས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའམ་མངོན་
 ཏུ་བྱས་པ་དགོས་པའི་དོན་ཏུ་གསལ་ལ། དེ་ནི་དོན་མཐུན་རྒྱལ་ཡོན་པས་འདི་
 བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེའང་སྔན་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སྦྱར་པའི་ཆེ་

རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་མཆོད་གནས་སུ་ཕྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཆས་ལ་བཅུད་པ་ཞིག་
 སློན་ནམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཕྱ་མ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་གྲས་པ་སྟོད་
 པར་ཕྱུར་པ་ན། དེ་ལ་ཁྱོས་པ་མིན་ཡང་དེ་དག་འདུལ་བ་ལ་ཚོག་མར་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་ཡུལ་
 དེར་མ་བཞུགས་པར་དབེན་པར་གཤེགས་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་
 ཤེས་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པར་མཛད། དེ་ནས་དུས་ལ་བབས་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་འཕྲི་
 པགས་པ་ཁྱོན་ནས་ཐེབས་པར་སློན་པོ་ནམས་ཀྱིས་སྟོད་པའི་ཆེ། སྒྲིབ་དེ་ཉིད་
 ལས་བཅམས་ཏེ་རིགས་པ་སྟ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྟ་བ་དང་།
 དབང་ཕྱག་རྒྱར་ལྟ་བ་དང་། ལས་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱལ་
 རིགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བཞེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རན་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་སྟན་
 བྱུངས་ཏེ་རྒྱལ་སློན་འཁོར་བཅས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་།
 ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྟའི་དྲང་སྟངས་ཆེན་པོར་འབྱུངས་པའི་ཆེ། ཡུལ་
 ལུས་འཕགས་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཡན་ལག་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་ལྟ་ལ་བྱགས་ནས་ཞིག་
 པ་སྟ་ཆོགས་སྟོད་པ་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་བདུལ་ཏེ་ལྟ་བ་ཕུན་སྟམ་ཆོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་
 དང་། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་རྒྱར་ཕྱུར་པའི་ཆེ། ཐུབ་པའི་
 སྒྲིལ་ཕྱ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་རན་ལས་བསྐྱལ་བར་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པ་
 སོགས་སྒྲིབ་དུ་མར་གདུལ་བྱ་ནམས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་བཀོད་ཚུལ་མདོ་སྟེ་ནམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །
 ལྟ་རན་འཁོག་པ་དང་ལྟ་བ་ནམ་དག་ལ་འཁོད་པ་འདི་ནི་ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་
 ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྟོག་ཕྱུར་པས། ། དེ་འཆད་པ་ནི་དཀར་བ་ཡིན།
 ཞེས་དང་། རང་ཉིད་ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། ། ངེས་པ་སྒྲིབ་པར་འདོད་
 པ་ཡིས། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྒྲིབ་གཏོང་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར།
 རོན་དེ་ཉིད་རང་གིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྟོན་ནས་གཞན་ལ་

སྒྲིན་དགོས་པས། འདིར་ཡང་། བདག་སྒྲིན་ཐབས་ཤེས་ཐུང་པ་ན། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ་དོན་མཐུན་པའི་ཚུལ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། ། དེ་ལྟར་
 རིགས་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་
 བཞག་སྟགས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཤར་གས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིལ་མེད་པའི་ངེས་
 པ་རྟེན་ཅིང་། རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་
 མཛད་དེ། རང་གིས་རི་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟན་པ་ན་
 ལྷུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲིན་ས་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་། ལྷག་པར་སྒྲོབ་དཔོན་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་རྒྱབ་པ་ན་ཏན་ཏན་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། འདི་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཐུན་སྟམ་ཆོགས་པ་ཞིག་འབྲུང་བར་གདོན་མི་ཟེའི་སྒྲིལ་དུ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་དེ།
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བཙོན་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བསྟེན་པས་དེ་དག་གྲང་
 སྒྲིན་ཅིང་སྟོལ་བར་ཐུར་བ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཐུན་
 སྟམ་ཆོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་ཐུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིན་པ་
 མཛད་པའོ། །

དེའང་ཐབས་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། ཐབས་དེ་ཉིད་ཆད་མའི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པ་
 ཁོན་ལ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱན་ལས་རྒྱབས་འགྲའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་
 བཞེའི་ནང་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་ས་གོང་མ་གོང་མ་ལ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པ་ལ་
 གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་འང་། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཐུར་
 ཞེས་ལམ་གོང་མ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་
 བཞིན། སྒྲུབས་འདིའི་ཤེས་ཞེས་པའང་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་དེ་དག་མངོན་
 དུ་མཛད་པ་ལ་འང་བུར་རུང་ངོ་། ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱབ་
 ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མཐུན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་
 པར་བརྟོན་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྷན་
 པའི་ཆོག་སྒྲུ་ཡང་། ། རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་བྱེད་པས་གཞན་དག་

འདུལ་བར་མི་རུས་ཞེས། ། རྒྱུད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྤང་འགྲོ་བ་མཐའ་
 དག་སྤྱགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། ། རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་
 འདུལ་བར་མཛད་སྤྱིར་ཚུམ་པ་ལགས། ། ཞེས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བར་མཛད་པ་
 དེ་ཉིད་དོན་མཐུན་པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པས། སེར་རྩ་སྤངས་ཏེ་སྤྱིན་པ་
 གཏོང་བར་མཛད་པ་ནི་གཞན་སྤྱིན་པ་ལ་འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མཐུན་པ་
 དང་། ཉེས་སྤྱིད་སྤངས་ནས་རྩལ་བྱིམས་བསྤྱང་བ་ནི་གཞན་རྩལ་བྱིམས་ལ་
 འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་པ་སྟགས་ཀྱན་ལ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་
 རོ། ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་རུ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟགས་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་
 པའི་ཆད་ལྟ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའང་དེ་དང་འཛིན་
 སྤངས་དངོས་སྤྱ་འགལ་བ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟགས་ངེས་པའི་ལྟ་བ་ལ་
 བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བྱས་ཆད་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་
 པ་མི་འབད་དེ། བཤེས་སྤྱངས་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་
 བཞེད་ན། ། ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། ། གང་ཟག་སྟག་པར་
 ལྟ་བ་དག་སྤྱད་ཀྱང་། ། ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མི་བཟད་ལྟ། ། ཞེས་
 མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་
 སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དགོས་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 དད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ལ་བྱའོ། ། རེད་མདའ་པའི་བཤེས་
 སྤྱངས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྩོབ་
 ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། ། དང་པོ་ནི་ཕྱི་མར་ལས་
 དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བོ། ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་པོ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་
 ཐར་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་འདུལ་བའི་མདོར་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོ་ག་དང་ལྟ་བ་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་པའི་ལྟ་བའང་།
 ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བྱེད་པས། དེ་མེད་པར་ཚུལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའང་འབྱུང་ཐབས་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཙྰ་རྒྱད་
 ལས། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་བཙོན་མེད་པ་དང་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་། བཤེས་སྤྱངས་ལས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་
 བཤད་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་སྤང་རོ། ། གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྒྲིན་
 པའི་ཆེ་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ནས་ངེས་པ་ཉིད་པར་བྱར་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ་གོམས་པར་མཛད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྤྱད་
 པའི་ཐབས་དང་། རྒྱབ་པ་ལ་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་རྒྱར་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་
 བརྗོད་པའི་ཆོམ་ལས། བདག་ཉིད་དང་པོར་རིགས་པར་གནས་བྱས་ནས།
 ཕྱི་ནས་བདག་བཞིན་གཞན་དག་གདུལ་བར་བྱ། ། བདག་ཉིད་དང་པོར་
 རིགས་པར་གནས་བྱས་ན། ། ཕྱི་དུས་འདུལ་ཆེ་མཁས་པ་ཉོན་མི་མོངས། །
 ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེའང་རང་གིས་མ་བསྐྱབ་ན་གཞན་ལ་
 འཇུག་ལོག་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སེ་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ང་དོན་དེ་
 མི་སྐྱབ་ན་གཞན་ལ་དེ་སྐྱབ་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲ། ཁྱོད་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་གྱིས་
 བཙོས་དགོས་སེ་ཞེས་ཟེར་ནས་བསྐྱབ་དུ་མི་ཉན་ལ། རང་གིས་བསྐྱབས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན་བདག་ཅག་གང་ལ་བཙོད་པའི་དགོ་བ་དེ་ལ་ཁོང་རང་ཡང་གནས་
 པར་བྱེད་པས་ན། འདི་བསྐྱབས་ན་བདག་ཅག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་
 འགྱུར་ངེས་སྒྲིམ་ནས་གསར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ལྷགས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་
 སྤྲོག་པར་བརྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོང་དུ་དྲངས་པ་བཞིན་མདོ་
 རྟེན་ཀྱི། བཞི་པས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའོ། ། ཞེས་པའི་སྦྱང་ཚུལ་ཡང་དེ་
 ཡིན་ནོ། ། བོ་རྟ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་ད་ལྟ་རི་ཆེ་ཡ་གི་ན་

གསེར་གྱི་ཁྲོན་པ་རྒྱུ་ལ་ནས་ཡོད་ཀྱི། བྱིད་རང་ལེན་དུ་སྤོང་བྱས་ཀྱང་ངའི་རག་
འབྲལ་དུ་གོ་ནས་བྱིད་འགྲོར་མི་ཉན་ང་རང་གིས་རིངས་པར་བྱིན་ན་བྱིད་ཆོ་
ངའི་གཞུག་ན་ཡར་རྒྱལ་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་མ་རང་ཆས་བཞིན་མི་བྱེད་
པར་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་ཀྱང་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་མི་ཡོང་ལ། སྤྲ་མ་རང་
གིས་ཆོས་བཞིན་བྱས་ན་གཞན་ཡང་རྗེས་སུ་སློབ་པ་བག་རེ་ཡོང་། ཞེས་
གསུངས་པས། ཆོས་སྟོན་པ་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འཛིག་པའང་
རག་གིས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱེད་པར། ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་བཟང་པོའི་
མིག་སྟོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་མུང་འདས་ལས། བདག་
བྱང་ཚུབ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པས་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དུ་
འབྱུག་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་དོན་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་སླབ་པའི་
ཕན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་སྦྱིད་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་གང་ལ་འགོད་རྒྱུའི་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བཞེད་སྒྲིབ་ནས་སློབ་ལམ་སྦྱིའི་དོན་བསྐྱབ་ནི། བདག་
གིས་སེམས་ཅན་བསྐྱབ་དངོས་བཞིས། ། ཉན་མངས་མེ་ལས་ཐར་བྱས་ཤིང་།
བདག་གིས་འཕེལ་སྤྱོད་པམ་བྱས་པས། ། བདག་འཁོར་ཡུན་རིང་གནས་
ཐུང་ཅིག ། ཅས་བྱང་། དེའང་སྦྱིས་པའི་རབས་ཀྱི་མཆན་གཞི་གོང་དུ་སྦྱས་
པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྤྱོད་དང་འདུལ་བའི་སྤྱོད་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་
འབྱུང་བ་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དུ་མར་སྦྱིང་རྗེ་དང་། སྦྱོན་ལམ་
དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དབང་འཕྱོར་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་སྦྱོབ་པའི་སྤྱིང་
བ་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞིས་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱུ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་མ་ལུས་པའི་སྦྱོས་ཆེན་
པོ་པ་རྒྱལ་དུ་བྱིན་པ་རྒྱག་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པས་རང་རྒྱད་མེན་པར་བྱས།
རང་གིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་དེ་དང་དོན་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་

ཀྱང་སྒྲིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྒྲིན་པས་འཁོར་དུ་བཟུས་ཏེ་ས་སའི་སྐལ་
 བ་དང་འཆམ་པའི་ཆས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མངས་པའི་མེ་
 དཔུང་མངོན་གྱུར་ཕྱགས་དྲག་པོ་དང་། ཆེས་སྟོབས་འཕེལ་བའི་ཕྱིག་སྒྲིན་
 ཆན་པོ་ཆེ་བསྒྲིག་དཀར་བ་རྣམས་ཉམས་སྦྱང་། དེ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྒྲི་བའི་སྒྲིན་རྩུང་དུ་སྐྱབ་པ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལས་དང་ཉོན་
 མངས་པ་དེ་དག་ས་སོན་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིང་བ་སྟོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་པ་
 བཞིན་བཞོད་དེ། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆར་བ་མེད་པར་
 བསྐྱབས་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཞིག་སྒྲིན་སྟོལ་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞོད་
 པའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལེགས་མེད་དུ་
 མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་སྒྲིན་སྟོལ་ཀྱི་
 ལམ་ལ་བཞོད་དེ། སྒྲིན་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་གདུལ་བྱའི་བརྒྱུད་པ་འཁོར་བ་
 མ་སྒྲིངས་ཀྱི་བར་ཡུན་དུ་གནས་ཤིང་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིན་པ་མངོན་
 པའོ། ། བཟུ་བ་བཞིའི་རིམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་དུ་བཟུས་ནས་སྒྲིན་
 ཅིང་སྟོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མདོར་བཟུས་པའི་
 སྒྲུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེར་སྒྲིན་ཀྱི་མདོར། དེ་དག་གི་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་འང་བྱ་ལ་
 ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྱེད་རྒྱུད་ལས། འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་མ་བཟུས་པ་ལྟར་པ་
 ཅན་ཞེས་དང་། གསེར་འབྲིང་ལས། མ་བཟུས་པ་ལྟར་པ་དང་། སྐགས་
 པས་བཟུས་པ་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་སྟོལ་བ་དང་། སྟོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་
 བྱེད་པ་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྒྲུལ་ཆེ་བ་ནི་ཕར་སྒྲིན་དང་བཟུ་བཞི་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་རང་གི་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཕར་སྒྲིན་དང་བཟུ་བས་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་སོ། ། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲིན་པའི་སྒྲུལ་སྤྱི་

གསུངས་པའང་། གོང་མའི་སྒྲིམས་འཇུག་ནམས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་
གཟུགས་མེད་བཞིས་བསྐྱུས་ཞེས་བཏུ་བྱ་དོན་སྐོས་བའི་སྡེ་ཆན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི།
གཉི་གས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་སྟེ། ། བསྐྱུ་བཞི་ཕྱིན་དྲུག་
གིས་བསྐྱུས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཕྱིན་དྲུག་བསྐྱུ་བཞིས་བསྐྱུ་
ཚུལ་ནི། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བསྐྱུ་བ་བཞི་མི་ཟད་པའི་སྐབས་སུ་
ཕྱིན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་སྟེགས་དེའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལས་མ་
འདས་ཚུལ་ནམ་གངས་དུ་མར་གསུངས་པ་དེ་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྟ་ལའང་འདྲའོ།
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དཔེ་སྒྲུབ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་
དགེ་ཙམ་གྱི་པ་སྟེགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཚུལ་
དཔེར་ན་མེད་དང་ཉེ་བར་གནས་ན་དེའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་ཏེ་མི་བཟོད་པ་བཞིན།
ཆགས་སྒྲུབ་སྟེགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་མདོན་དུ་སྒྲུབ་ཀྱང་། དེས་ཤེས་རྒྱུད་
གདུངས་ཤིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པས་མེད་དང་འདྲ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་
ནི་གདུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཆུ་ལྟ་བུར་བཤད་དེ། དབུ་མ་སྒྲིང་པ་
ལས། ཅན་དན་པས་ལྷག་གསུང་གི་རྒྱུས། ། ལུས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
མེས། ། རབ་དུ་གདུངས་པ་ཞི་བར་བྱེད། ། ཅེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་
ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་ཤིན་དུ་ཞི་བར་བྱས་པས་ཉོན་
མོངས་པའི་མེད་གདུང་བ་ནི་གཏན་མི་འཁྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཁྱུར་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྟེན་པ་གསུམ་པར། བདག་གིས་འཕེལ་སྤྱོད་པམ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་
པའང་། དགེ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི།
འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱར་དུང་
སྟེ། དཔེར་ན། སྤུངས་སྤྱོད་ཀྱི་པ་རྒྱུ་ལས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། ། ཞེས་སྟེགས་
རྟེན་པ་བཞིས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། འགོག་ལམ་མདོན་དུ་བྱ་ཚུལ་རིམ་

བཞིན་བཟུན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། འབྲས་བུ་སྟག་བཟུལ་བའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྩམས་ལ་སྟེག་པ་དང་མི་དགེ་བའི་
 རྒྱས་བཟུན་པའི་སྐབས་མང་ལ། དེར་མ་ཟད་འཁོར་པ་རང་ཉིད་ལའང་མི་
 དགེ་བའི་རྒྱ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འཁོར་པ་ནི་སྟག་
 བཟུལ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དོན་
 དམ་པར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀྱན་འབྱུང་
 བདེན་པ་སྦྱི་ལ་བྱས་ན་དེའི་འཕེལ་བ་ཕམ་པར་བྱས་ཚུལ་ཡང་རྟེན་པ་སྤྲ་མའི་
 ཉོན་མོངས་མེ་ལས་ཐར་བྱས་ཞེས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་སྟེ། མཛོད་ལས།
 དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་ཏུ་འདོད། ། ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ།
 ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་ཤུན་པ་དང་། ལས་ནི་དེའི་ནང་གི་འབྲས་དང་འབྲ་བས།
 འབྲས་ཤུན་པ་དང་མ་བྲལ་ན་སྦྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱས་ལ། དེ་དང་བྲལ་ན་
 འཕེལ་མི་བྱས་པ་བཞིན། ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་མ་བྲལ་ན་འཕེལ་ཞིང་སྦྱེ་
 སྟེད་འཕེན་པར་བྱས་ལ། སྟགས་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་ན་དེ་ལྟར་མི་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཐོབ་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་
 ལས་སྦྱེ་བ་གཞན་ཏུ་སྦྱེ་བར་བྱས་ཀྱི། འབའ་ཞེག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
 རྩམ་འགྲེལ་ལས། སྟེད་པའི་སྟེད་ལས་རྩམ་བཟུལ་བའི། ། ལས་གཞན་
 འཕེལ་བྱས་མ་ཡིན་རྟེ། ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལས་བཙམས་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།
 བདག་གིས་སྟེ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དག ། ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་བཟུལ་བྱས་ཤིང་།
 ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་པས། ། བདག་འཁོར་རྟག་ཏུ་གྱས་ལྟར་ཅིག །
 ཡུན་རིང་བཟུན་པ་འབར་ལྟར་ཅིག ། ཅིས་བྱང་། དེའང་ཆེས་སྟེགས་མ་
 བདོ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཏུ་ལྟ་བའི་སྟེགས་མར་ལྟར་རྟེ། སྟེ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་

ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཆོག་པ་བཟུང་ནས་སྒྲིག་པ་ན་མས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 སྒྲུབ་ཏེ་མེན་ཏུ་གཏུལ་དཀའ་བར་སྒྲུབ་པའི་དུས་སྟེ། ལྟའི་བྱ་དམ་པ་རྟོག་
 དཀའ་པོ་འཛམ་གླིང་དུ་འབྱོན་པར་བཅམས་པའི་ཆེ། ལྟ་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་
 འཛམ་བྱ་གླིང་ན་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བུ་ལྟ་ཆོག་པ་བཟུང་སྟེ་མེན་ཏུ་གཏུལ་
 དཀའ་བས་འབྱོན་པའི་དུས་མེན་ཞེས་བཤོལ་བཏབ་པ་ལ། རི་ལྟར་དུང་གི་
 སྒྲུབ་རྒྱུ་ལ་མོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པ་ལྟར། སྒྲུབ་བ་རན་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་པམ་པར་བྱའོ་ཞེས་འཇིགས་པ་མེད་པ་མེང་གེའི་སྒྲུབ་བསྒྲུགས་ཏེ།
 འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་རི་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་བཞེན་དུ་མི་འཇིགས་པ་
 བཞེད་སྒྲིག་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རང་དབང་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། ལྟ་སྟེགས་ཅན་ལ་
 སྐྱེས་པའི་ལྟ་བ་རན་པ་ཐམས་ཅད་པམ་པར་མཛད་ཅིང་། སོ་སོའི་སྒྲུབ་བ་
 དང་འཛམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕྱ་རགས་ནམས་ལ་
 རིམ་པ་བཞེན་དུ་འཁོད་པར་མཛད། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་
 ཉན་མོངས་པའི་དྲ་བ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྱིས་བཅད་ནས། སྒྲིབ་
 བསྒྲུལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་རི་སྟེད་ཅིག་དུ་འགོ་བ་ནམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་
 མཆོལས་བསྒྲུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ཤིང་། ཐུགས་ལ་བརྟག་པའི་དོན་
 དེ་ཉིད་རི་ལྟར་དགོངས་པ་བཞེན་དུ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་
 མཐུས་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སྟུ་སྟོབ་པའི་འཁོར་ནམས་ལྟ་བའི་དབང་
 གིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པར། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཅིག་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲི་
 བས། སྟོན་པས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞེན་དུ་གྲུས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་སྟོན་པའོ། །མདོ་
 རང་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་འདྲིའི་མཐར་ཡུན་རིང་བསྟན་པ་ཞེས་སྐགས་མེད་གྲང་།
 དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་གྲངས་ཏེ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་
 མཛད་པ་བཞེན་བྱས་པ་ལེགས་སོ། །རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འཁྲུག་། ལྟ་བའི་

མུ་དང་ཐར་པའི་སྟེགས་སམ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་སྟེགས་ལ་གནས་པས་ན་
 མུ་སྟེགས་ཞེས་པའང་འཐད་པ་འདྲོ། | ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་ལོའི་
 གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐར་པའི་མུ་དང་སྟེགས་ལ་གནས་
 པས་མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པལ་བ་ལས་ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་རྒྱུ་ཏེ།
 ཞེས་བཤད་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ས་རྟེན་ས་ནི། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་ལས། མུ་སྟེགས་ནི་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་
 བྱེད་པའི་བཟླ་བཅོས་ལ་མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བྱེད་པས་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་
 རོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལྟར་ཡང་། དེ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེས་
 འཇུག་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱེད་པ་སྟགས་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཟླ་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 དེ་དག་གིས་དེ་ཐར་པའི་ལམ་ཏུ་བྱེད་པའམ་ཁས་ལེན་པར་བཟླ་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཐར་ལམ་ཏུ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པས་ཐར་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་
 ཟུར་དང་། ཐར་པའི་རྒྱུ་འདྲིན་ཅེས་པའི་ཐར་པའང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་
 ཐར་པ་དངོས་གནས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། ཡང་གཤེགས་ལས་གཞན་
 རྟེན་མས་ཀྱིས་ཐར་པ་འཇོག་ཚུལ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་བཞིན།
 བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་ནས་ཐར་པའི་རྒྱ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་པའི་
 ཟུར། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེར་ཞུགས་པ་ཐར་པ་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་
 རྩ་བ་དེ་བྱེད་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུར།
 འདིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་པས། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། དེ་བྱེད་
 པས་མུ་སྟེགས་ཞེས་པ་དེའི་དོན་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། | འདི་ལྟར་
 བྱས་ན་གཞི་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལ་རྒྱ་བྱང་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐར་ལམ་ཡོད་པ་
 འདི་དག་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ནོ། | ཞེས་དང་། སྐྱོན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་
 ཞུགས་ཀྱིས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་ཆོས་ཀྱི་ཟུར་འཇུག་
 རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པའང་

ཁྱུང་ཁྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཐར་ལམ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ལྟར་
 འདས་སམ། ཐར་པ་དང་བསོད་ནམས་སྟགས་གང་དུ་འང་སྒྱུར་ཆོག་པས་མ་
 བྱེ་བར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་
 འོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ཐར་པར་འཇུག་པའི་སྟེགས་མིན་ན། སྒྲུབ་བམ
 གཉིས་ལས། རྒྱ་ཀ་ནི། རྒྱ་ཁྱི་བུ་ཏེ་རྒྱ་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཆོའི་འགམ་
 ནི་མཆོར་འཇུག་པའི་སྟེགས་འཆའ་བ་དང་འདྲ་བར། དཀའ་བྱུང་དང་རྣལ་
 འབྱོར་སྟགས་སྒྲུབ་ཆོགས་སྒྱུད་ཅིང་ལྟར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་སྟེགས་
 འཆའ་བས་ན་སྒྲུབ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་བྱུན་མོང་གི་གྲགས་པ་དང་སྟོབ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཤད་ཅམ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་
 བཤད་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དོན་ངོ་བོ་ལ་དེ་བཞིན་ཁས་ལེན་མི་དུང་བ་དུ་
 མ་ཡོད་པའི་སྒྱུར། ཆངས་པ་ལ་བྱེད་པོ་དང་། འཕྲོག་བྱེད་ལ་བྱུང་འཇུག་
 ཅས་པ་སྒྲུབ་ཤད་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྟོད་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་འོ། །
 འོ་ན་སྟག་ལོ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་ཡང་སྒྲུབ་ཤད་ཅམ་ཡིན་མོད་སྟམ་
 བ། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་གོ་བའི་དབང་གིས། འཇིག་རྟེན་
 གལ་པ་ལས་བྱུད་པར་དུ་གྱུར་ཅས་དང་། གལ་པ་ལས་ནི་ཆེས་མཆོག་དུ་གྱུར་
 ཏེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་ལ་དཔྱད་པ་ལ་སྟགས་པས་སོ། ། ཞེས་ཐར་པའི་
 སྟེགས་སྒྲུབ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་བསྐྱབས་པས་ཁོ་རང་རྣམས་རང་
 ལྷགས་སྒྲུབ་ཞེད་པར་མངོན་འོ། ། ཡང་སྒྱུ་རྩལ་པའི་ལྟ་བུ་དག་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ་གོ་བའི་སྟེགས་སྒྲུབ་མི་འགྱུར་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་རྣམས་སྒྲུབ་ཤེས་
 ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེན་སྒྱུན་མེད་དེ། ལས་ཉོན་
 རྣམས་ཐར་པར་བཤོད་པའི་སྟགས་མིན་ཡང་ཐར་པར་སྒྲིབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་སྤང་
 བྱ་དེ་དག་སྟོན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ལྟར། བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟེན་

དེའི་སྟེགས་མིན་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བར་འཇུག་པ་ལ་གོལ་ས་དེ་དག་རྩ་
 མེས་པར་བྱས་ནས་སྤངས་ཏེ། ལམ་ཡང་དག་པ་འཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་
 པོའི་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། ལྷ་བ་རན་པའི་ལྷ་ལ་སྟེགས་འཆའ་
 བའི། ། ཕྱི་རྩལ་གྲུབ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ། ། ལྟེགས་པར་མེས་ཏེ་
 སྤངས་བར་བྱེད་པ་ནི། ། ཐར་པའི་སྤངས་དུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་ས། ། ཞེས་
 དང་། རྩེ་བཅུན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གྲུབ་མཐའ་མེལ་གྱི་མེ་ལྔ་ལས།
 དེ་ཕྱིར་ལྷ་རན་ལྷ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བའི། ། ཕྱི་རྩལ་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་
 ལྟེགས་མེས་ནས། ། སྤངས་བར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་སྤངས་ཁྱེད་དུ། ། འཇུག་པའི་
 ཐེམ་སྐས་ཉིད་ཅེས་མཁས་རྣམས་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། དེར་མ་བཟང་
 ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་སྡེའི་གཞུང་ལ་རི་
 ཅམ་དཔྱད་པ་བཞིན་གྱིས་མི་གཙང་བའི་ཁྲོན་པ་སྟོག་པ་ལྟར་ཞེན་པ་སྟོག་ཅིང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཏྲན་པ་ལ་གྱུས་པར་འཇུག་ཏེ། བྱད་པར་འཕགས་བཏྲན་
 ལས། ལྷ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། ། རི་ལྟར་རི་ལྟར་རྣམ་བསམ་པ།
 དེ་ལྷ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱེད་ལ། ། བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །
 ཅེས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་བྲམ་མའི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་པ་
 བ། སྒྲོ་སྟོན་ལུ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོད་ཆེ་རྩེའི་གསུང་ལ་ལྷག་པར་ཡོད་ཆེས་སྒྲི་
 བས་གཞན་ལ་འགམ་རྒྱ་མི་ལྔ་པ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། ད་ལྷ་ཐམས་ཅད་
 གཟུགས་བརྟན་ཁོ་ནར་སོང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་རྒྱལ་གྱི་བྱང་གི་འཇུག་
 རྟེན་ལས་བཅམས་ཏེ་དཔྱད་པ་གསུམ་དང་རིགས་པ་བཞིའི་རྣམ་དབྱེ་ཅི་ཡང་མི་
 དགོས་པར། བཤད་པ་པོས་ངའི་འདི་བཟམ་ཁྱེད་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དམ་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་པ་དག་ལ་ལྷང་རིགས་རྣམ་དག་གིས་དགོས་པ་ཅི་
 ཡང་སྐྱབ་ཏུ་མེད་དོ། ། ཡང་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལྷ་རྟེན་ཤོ་ལོ་ཀ་འདིའང་

སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བཟུ་བཞིའི་དོན་སྒྲུབ་ལ་
 སྒྱུར་བས་གོང་དུ། བདག་སྒྲོན་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་པ་ན། སེམས་ཅན་ལྟ་ངན་
 ལས་བསྐལ་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་དོན་སྒྲུབ་པར་སྒྱུར་ཡོད་པ་དང་སྒྲོས་གྱིས་དོགས་ནས།
 སྒྲོས་སྤྱང་དུ་སྒྲ་མ་ནི་ཀྱབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པལ་བའི་རྒྱད་གྱི་
 ལྟ་ངན་ལས་བསྐབ་པ་དང་། ཟྱེ་མ་ལུ་ཉེགས་གྱི་ཀྱབ་མཐས་བསྐྱད་པའི་ལྟ་
 ངན་ལས་བསྐབ་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་། དོན་གྱི་
 རིམ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། བཤད་ཚུལ་ལྟར་བཟུ་བཞི་སོ་སོར་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ། མཚུག་དོན་བཟུ་བ་དང་བཅས་སང་ཟིན་ནས། ཡང་རྒྱས་
 བཤད་ལ་འཇུག་ན་གོང་འོག་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་དང་། དོན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་འང་ལུ་ཉེགས་གྱི་ཀྱབ་མཐས་བསྐྱད་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་
 ལུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱང་སྒྲ་ལ་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་དང་མཐོང་སྤང་
 ཡིན། ཀྱབ་མཐས་བཏགས་པ་ལ་མ་ཉྟོས་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་
 འབྱུང་བའི་བདག་ལྟ་ནི་ལྟན་སྒྱེ་ས་འཁོར་བའི་ཙ་བ་མཐར་བྱག་ཡིན་པས་སྤྱང་
 དགའ་ཞིང་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་སྒྱུར། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་དུད་འགྱུར་
 བསྐལ་མང་བསྐལ་ཀྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྒྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །
 ངར་འཇིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་ཉེ། །ཞེས་པ་ཙ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་
 དང་། ལམ་རིམ་ལས། ཀྱན་བཏགས་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཀྱབ་མཐའ་སྒྲ་བ་དེ་
 དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་ཙ་བར་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱུར།
 དེས་ན་ལྟར་ཀྱན་བཏགས་ལས་བསྐབས་ནས། དེ་རྗེས་ལྟན་སྒྱེ་ས་ལས་སྒྲུབ་
 དགོས་གྱི། གོ་རིམ་བསྒྲག་མི་རིགས་སོ། །རང་ལུགས་སྒྲ་མ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་
 དང་། ཟྱེ་མ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ལ་
 སྒྱུར་ཏེ། གཉི་གར་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྒྱེ་ས་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པས་སྒྲོས་
 སྤྱང་གི་ངལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཁོང་གིས། ལུ་ཉེགས་ཅན་གཞན་དག་ཅེས་

པའི་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་སེམས་ཅན་པལ་བ་ལས་གཞན་དུ་བརྟན་གསུངས་པའང་།
 ཁོང་དུས་མཉེས་ཡི་གེའི་ནམ་དབྱེ་སྐགས་ལ་ཚོད་མེད་གྱི་པརྟེ་ཏར་བྱེད་གྱིན་འདུག་
 པས་གོ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་ལས་ཆེའང་། གཞུང་གྱི་སྐད་དུ་ལུ་སྒྲིགས་ཅན་ལ་
 གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྐགས་སུ་བཤད་པ་དེ། བར་པ་ལ་སྒྲིབ་ཏེ་གཞན་དུ་
 བཞག་པ་ལས་སེམས་ཅན་པལ་བ་ལ་སྒྲིབ་ཏེ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཞིག་མ་མཐོང་
 བར་མ་ཟད། པལ་བ་ལ་སྒྲིབ་ཏེ་གཞན་དུ་འཛོག་ན་དམ་པར་འགྱུར་རམ་ཡང་
 སྒྲིབ་མོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅེས། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་
 སྐྱུར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྐགས་མང་དུ་ཡོད་
 པས། གཞན་མ་སྒྲིབ་པར་ལུ་སྒྲིགས་སྐགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རན་པ་ལས་བརྒྱབ་པ་ཁོ་
 བ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་མེ་ན། འདི་གནད་མིན་དུ་ཆེ་སྟེ། བརྟེ་བ་འདིའི་ལྷས་
 ཡངས་སུ་རྒྱགས་པའི་བརྟེ་དོན་ནི་བརྟན་པ་རྒྱས་པ་ཁོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ།
 བརྟན་པ་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་སྒྲིབ་མེད་འགྱུར་བའི་ཙ་བ་སྒྲིབ་པ་པོ་ལ་རག་ལས་
 མེད་། སྒྲིབ་པའང་སྒྲིབ་པར་འཛོག་པ་བརྟན་པའི་སྐལ་ཐོག་མར་བྱེ་བ་དེའི་སྒྲིབ་
 བས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པའི་མིང་གིས་བདགས་པ་ནི་བདག་ཅག་
 གི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ལྟའི་ཞེན་ལྷལ་རྒྱབ་པའི་སྒྲིབ་ནས་རང་
 གི་རྗེས་འདུག་ལ་ཐར་ལམ་ལྟར་སྤང་སྒྲིབ་པ་ལུ་སྒྲིགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་།
 བདག་ལྟའི་ཞེན་ལྷལ་འགོག་པའི་སྒྲིབ་ནས་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པར་བདེན་
 པ་བཞེད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་འབྱུང་སྐགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་སྒྲིབ་པ་བདག་ཅག་གི་སྒྲིབ་
 པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་སྒྲིབ་པས་མི་འཇིགས་པ་བཞེད་སྒྲིབ་ནས་
 དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སང་གེའི་སྒྲིབ་བརྒྱགས་པ་ན། ལུ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་བཤད་པ་
 ཐམས་ཅད་བྱིས་པའི་རྣལ་གཏམ་བཞེན་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་
 བྱུར་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་གྱིས་མེ་བྱིར་བཞེན་དུ་སྒྲིབ་པ་རན་པའི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་ན་བདག་ཅག་གི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་བྱ་ངེས་པ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་

དང་། ཚད་མའི་སྒྲིས་བྲ། སྤྱ་བའི་དམ་པ་སྐགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ན་
 དེའི་བཟུན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་རྒྱལ་སུ་འབྱུང་བའི་ཐུང་། ཅ་མེས་
 ལས། རྒྱལ་ས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱ་རྒྱལ་ས་ཀྱི། །དམ་པ་ཞེས་དང་། བུ་རྩ་
 ལྷུ་ལེ་ཏ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུ་རྩལ་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱས་པ་བསྐྱུ་བ་དང་འདྲ་བར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱ་བ་
 རྒྱལ་ས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་དང་། ཚོག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་
 གཅིག་དོན་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་། ས་རྩལ་
 པའི་སྤྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པའི་རྩལ་ཐབས་སྤྱ་བ་དང་འདྲ་བར་ཞེས་སྐགས་
 དང་། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བར་ཡང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཉིད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུང་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་རྗེ་སྤྱ་
 མས། རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བྱོད་ཉིད་དེ། །མ་སྒྲིས་ལ་ནི་མེད་གེ་བཞིན། །སྤྱ་
 རྟེགས་ཅན་ལའང་གཅུམ་བུའི་ཚོག་ །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་དང་རྣམ་
 འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་བརྒྱུག་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་སྤྱང་དོར་
 རང་དབང་ཏུ་རྟེན་པའི་སྤྱ་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ནོར་བ་ལ་
 འབྲིད་པ་ཁོ་ན་རྟེན་པ་ཚད་མའི་སྒྲིས་བྲ་མཐར་བྱག་པར་འཛོག་བྱེད་ཏུ་གསུངས་
 ས། །འདིས་མཛད་པ་གཞན་རྣམས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱ་མེད་དེ། སྤྱ་རན་
 མཐའ་དག་གིས་ཀྱིས་གནོན་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་བཟུན་པ་ན།
 བྱང་རྒྱུ་བའི་མཛད་པ་ཡན་ཆད་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྤྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཐུང་དང་། མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་གསུང་གི་
 མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །སྤྱ་རྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་དབྱེ་བའང་ལེགས་ལྷན་ཆེ་
 རྒྱུང་སྐགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྷ་རྩ་ལྷ་བ་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དང་། སུམ་བརྒྱ་བྱུག་

ཅུ་ཙ་གསུམ། ལྟ་བའི་རྩ་བ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ། ཡ་མཚན་གྱི་ལྟ་བ་གོ་དུག ། ལྟ་
 རན་རེ་གཉིས། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ།
 འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་སྒྲུབ་བ་བཅུ་དུག ། ལྷུང་མ་བརྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་སྟགས་
 པ་ནམ་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་ལྟག་པར་བྱགས་པའི་
 དབང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འབྱེར་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱ་བོ་ཞེས་བཤད་དེ།
 གྲུན་བཏུས་ལས། རྒྱ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ། འདྲི་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་
 བོ་དང་། ལྟ་བའི་རྒྱ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་ལོ། ། ཞེས་པ་ནས།
 ལྟག་པས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་བྱགས་པ་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་
 དང་། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། འབྱེར་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བོ་དག་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་རན་པའི་རྒྱ་བོ་བསྐྲུལ་ནས་གང་ལ་
 འགོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གཙུག་པོ་ནི་སྟངས་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་།
 རྟེན་འབྱུང་སྟངས་པའི་དོན་ཏུ་མཐོང་བ་རྟག་ཆད་སྒྲིས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་།
 ཐལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མ་ཁོ་ན་ནས་དེ་ལ་
 བཀོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སོ་སོའི་སྒྲིའོད་དང་སྦྱར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས།
 བརྒྱ་སྟོད་པ་དག་རི་ལྟ་བུར། ། ཡིག་ཕྱི་མ་སྟོག་འབྲུག་ལྟར། ། དེ་བཞིན་
 སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། ། ཅི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ། ཁ་ཅིག་ལ་
 རི་ཐིག་པ་ལས། ། རྣམ་པར་བརྒྱུག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ། ཁ་ཅིག་བསོད་
 རམས་འབྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བཞེན་པ། ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
 གཉིས་མི་བཞེན། ། ཟབ་མོ་འཁྲུ་འབྲིག་ཅན་འཇིག་པ། ། སྟངས་ཉིད་སྟངས་
 རིའི་སྟངས་པོ་ཅན། ། བྱང་རྒྱབ་སྦྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལོ། ། ཞེས་དང་། བཞི་
 བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱས། ། བར་དུ་བདག་ནི་
 བརྒྱུག་པ་དང་། ། ཐ་མ་ལྟ་ཞིག་གྲུན་བརྒྱུག་པ། ། ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་བཟུས་
 ཏེ་གྲུན་མཐུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས། དང་པོར་ལས་འབྲས་སྟགས་གྱིས་

བསོད་མེན་བསྐྱེད། ། བར་དུ་མི་རྟག་སྐྱེས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་བསྐྱེད། ། བ་
མར་དེ་ཉིད་མཛན་དུ་གྱུར་རིམ་གྱིས། ། ལྟ་ཀྱན་དྲི་བཅས་འཛམ་ས་པར་མདོ་
ཐུགས་བཞེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་བྱས་ན་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་ཁོངས་འདིར་དགོངས་འབྱེལ་ལྟར་
ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་ནོར་བུ་རྒྱུང་བའི་དཔེས་
གདུལ་བྱ་བའི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རི་སྟེང་
ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་གཞན་ལ་པན་པའི་མཛད་པ་ཆོ་འཕུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་
ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་པོར་གྱུར་པ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བྱག་
རྩ་མ་ལུས་པ་རྒྱན་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྟ་
པར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་འདི་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་གང་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་
ལེགས་པར་བསྟན་པ་ན། དེ་ལ་ལྟ་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས། སྲིད་པའི་བྱག་རྩ་གཙོད་བྱེད་ལམ། ། རས་ནས་བྱིད་ཅག་རྣམས་ལ་
བསྟན། ། བྱིད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟན་
མཛད་ཡིན། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་སྟན་པ་སྤྱགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྤྱགས་བཅེ་
བའི་སྟོན་སྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་བདེན་པས། རྗེས་
འབྱུག་རྣམས་སྟོབ་མའི་བྱ་བ་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་
སྟན་པ་ནི། བདག་འཁོར་རྟག་དུ་གྱུས་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་སོ། ། དད་པ་
དང་གྲུས་པ་ནི་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་མིག་ཟིམ་ཟིམ་བྱས་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛིག་གི་
དད་གྲུས་རྣལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི་ཁྱེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོག་དུ་བབས་ཀྱང་ཆོས་མི་
གཏོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲང་བ་ལས། འདུན་དང་
ཞེ་སྤང་འཇིགས་པ་དང་། ། རྒྱངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། ། དེ་ནི་
དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་འགྲོ་བ་བཞིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་།

ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཅི་བྱས་གཞན་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱང་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ལ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་དུ་གནས་
 བཏུན་བཅུ་དྲུག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མགོན་པོ་གྱུ་
 རྒྱལ་ཀྱིས་མདོར་བསྐྱུས་པ་སེམས་ཅན་མཁྱེ་བར་བྱེད་པའི་བསྡོད་པ་ལས། ང་
 ལ་གྱུས་པ་སེམས་ཅན་དོན་ཏེ་གྱུས་པ་གཞན་དག་མིན། །གང་གིས་སྒྲིང་རྩེ་མ་
 བཏང་དེ་ཡིས་ང་ལ་གྱུས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་
 པ་དང་བཏུན་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་ན། ལྟ་བ་དང་
 སྡོད་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོན་དང་དོན་མཐུན་པ་
 ཞིག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་རྒྱལ་ཀྱི་བཏུན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་
 སྐོར་དུ་འཕེལ་བ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགྲའི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། དགོ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་
 བ་སྟེ། མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བྱུང་བདེ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་སྐྱ་
 བའི་ཉི་མས། སྐྱེ་དགྲ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་ནི། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་བཏུན་
 ལས་འབྱུང་། །བཏུན་པའི་རྒྱ་ཐོ་འཕེལ་བའི་གཞི། །དགོ་འདུན་རྒྱ་གཏིར་
 ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་འདུན་རྣམས་
 ཐུགས་མཐུན་ཞིང་བར་ཆད་མེད་པར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་
 ལེགས་ཆོག་ས་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱས་ཞི་བ་ལྟས་
 ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སྟོག་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་
 གནས་ཤོག །རྟག་ཏུ་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དགོ་འདུན་དོན་ཡང་
 འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱས་པ། བཏུན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །བཏུན་
 པའི་བདག་ཉིད་ལྱང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །བཏུན་པའི་སྤྱི་ལ་འཛིན་
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས། །བཏུན་འགྲོའི་དགོ་ལེགས་སྟེལ་བའི་ཤིས་

པ་སྒྲིལ། ། རྒྱལ་བས་གང་ལ་བསྟན་པ་གཏད་པའི་ཡུལ། ། རྒྱལ་བའི་དག་
 བཅོམ་འཕགས་པའི་གནས་བཏུན་ནམས། ། བསྟན་འདི་འཛིན་སྦྱང་སྒེལ་
 བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི། ། འཕྲིན་ལས་སྒོ་བརྒྱ་དབྱེ་བའི་དུས་ལ་བབས། །
 རྒྱབ་པའི་ཉི་མ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་མཐའ། ། རྒྒྱགས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ལྷབ་
 རིར་གཞོལ་བ་ན། ། རྒྱགས་མའི་འགྲོ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཕྱི་བཞིན་དུ། །
 གཟིགས་པའི་གསུང་གི་འད་དམར་འདི་སྒྲིལ་སོ། ། བརྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་
 རྒྱགས་ཀྱན་དུ། ། རྒྱང་ལྟར་གྲགས་པས་ཐོས་པ་དོན་ལྡན་ཡང་། ། བརྒྒྱ་
 དོན་ལེགས་པར་སེམས་པ་དང་བཅས་ན། ། ལྷག་པར་བསོད་ནམས་མི་ཟད་
 གཏེར་དུ་འགྱུར། ། དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་འདིར་འབད་དགེ་བའི་མཐུས། །
 མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་མ་རིག་ལུན་སེལ་ཞིང་། ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་
 ལམ་བཟང་སྤང་བྱེད་པ། ། བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེ་ཡུན་དུ་གསལ་གྱུར་ཅིག །
 བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་ཡབ་གས་ཀྱི། ། རྒྱལ་བྱང་མཛད་འཕྲིན་གྲགས་
 པས་ས་བྱབ་ཅིང་། ། རྒྱེས་རྒྱལ་མཐའ་དག་དམ་པའི་མཆན་དོན་དང་། །
 མཐུན་པར་སྦྱོད་པས་ས་སྟེང་མཛེས་གྱུར་ཅིག ། མཐའ་དབུས་རྒྱགས་ཀྱི་དགེ་
 འདུན་སྡེ་ནམས་ཀྱན། ། བག་ཡོད་ཆོས་མཐུན་འཆོ་བས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། །
 གེགས་མེད་བཤད་རྒྱབ་ལས་ལ་གཞོལ་པ་ཡིས། ། ལྷག་བསམ་ནམ་དཔྱད་
 འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་ཤོག ། བདག་ཀྱང་མ་འོངས་སྦྱི་བའི་འཕྲེང་བ་དུ།
 དཀོར་རྗེས་གཞལ་བའི་སྤང་དུ་མི་འགྱུར་བར། ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་
 བསྟན་འཛིན་བཟོད་པ། ། ཀྱན་མཁྱིན་གྲུ་མའི་ནམ་ཐར་སྦྱང་གྱུར་ཅིག །
 དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་རྒྱབ་བསྟན་རྒྒྱགས་པའི་ཁྱར། ། རང་ཉིད་གཅིག་ལུས་
 འབྱེར་ལ་མི་ངལ་བ། ། ཡབ་རྗེ་འཛིགས་མེད་དབང་པོར་སྟོང་ནས་འདུད།
 བརྗེ་ལྡན་དེ་ཡི་བཞེད་པ་འགྱུར་གྱུར་ཅིག ། ཅས་བརྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་བསྟན་
 འབར་མའི་དགོངས་དོན་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྤྱི་མཐུན་དགོན་པའི་ཁྲིར་སྒྲིབ་སྤྱད་སྐབས་ཀྱི་མཆོད་མཚམས་གི་
 བཀའ་བཅད་ལྟར་ལཱ་རེ་བཞིན་སྒྲིབ་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་བཀའ་པོན་ལྟེང་སྤྱོད་པ་
 བཤད་པ་བྱེད་དགོས་པས། ལཱ་དང་པོར་ས་བཅད་ཞིབ་རྒྱས། གཉིས་པ་
 དང་ལྟེང་པར་དཀར་གནད་དོགས་གཙོ་དང་བཅས་པའི་གཟབ་བཤད།
 གསུམ་པར་བཀའ་པོན་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་དང་སྒྲགས་པ། བཞི་པར་བཀའ་
 པོན་ལྟེང་གི་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བྲིས་པ། རྒྱག་པར་བཞུག་འབར་མའི་བརྗོད་
 དོན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་། དེ་ཞུག་པ་མདོ་འདུལ་གཉིས་དང་ལྷན་
 གི་མདོན་པ་གོང་འོག་རིགས་པའི་མདོན་པ་སྟེ་བཀའ་པོན་ལྟེང་འབྱུར་ཚུལ་གྱི་
 སྟེང་ནས་བཤད་པ་བྱས་པར་བརྟེན། རྣམ་དཔྱད་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་
 རང་ནས་བཞུག་འབར་མ་རང་རྒྱང་གི་བཤད་པ་རྣམས་ལོགས་སུ་བཀོལ་བའི་
 རྒྱུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྒྲུལ་མ་བྱུང་ཡང་རིམ་འགྲུངས་སུ་ལུས་པ་ནི་ཆར་བ་རོན་
 སུ་ཉིད་ཤོག་ནས་གཞུང་བརྒྱ་ལྷུ་བའི་དབང་པོ་རྩོམ་པ་རག་དབང་རབ་བརྟན་
 དང་། ཉལ་ཉ་དར་ཉན་པའི་ཤོག་ནས་སྟག་བསམ་དང་རྣམ་དཔྱད་ལུལ་ཏུ་
 བྱུང་བ་ཏུ་བྲམ་པ་དགོན་མཚོག་ཆོས་འདོན་གཉིས་ཀྱིས་ནན་ཏན་ཏུ་བསྐྱུལ་བའི་
 རོར། དབྱས་འབྱུར་བཞུག་པའི་སྟག་ཤིང་སྟན་བརྒྱད་མན་རག་གི་མདོད་
 འདོན་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྲགས་རྩེ་ཅན་ལ་རྩེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་
 དཔལ་བཟང་པོ་དང་། མདོ་སྟོད་སྟོན་པའི་ལུལ་ལྟ་བུ་འདིར་ཡང་སྐགས་
 བསྐྱེད་གྱི་གོ་ཆ་བཙན་པོ་བཀོས་ཏེ་བྱབ་བཞུག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐུ་འདོན་སྤྱོད་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སའི་སྟེང་ན་འགན་པའི་རྩ་
 དང་བུལ་བ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ལྟེང་བཙུན་དགོན་
 མཚོག་འདིགས་མེད་དབང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་གྱི་ཁོར་བཞུག་པའི་
 ལྟ་བཙུན་པ་དགོན་མཚོག་བཞུག་པའི་སྟོན་མེས་རབ་བྱུང་བཙུ་བཞི་པའི་བཟང་
 བྱ་གཉིས་པ་ས་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་བྲམས་སྟོད་ཀྱི་རྩ་བར་དབེན་གནས་ཡིད་དགའ་

ཆོས་འཛིན་ནས་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་གསལ་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཙུག་ལག་ལྷ་
 བའི་སྒྲིག་དང་ལྷན་པ་དགེ་སྦྱང་དགོན་མཆོག་ཀྱི་དགས་བབྱིས་པ་འདིས་
 ཀྱང་བཞུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་འབར་བར་གྱུར་ཅིག ། སན་བདེའི་
 འབྱུང་གནས་བྱུང་བཞུན་པ་སྒྲོའི་ཆལ། ། ཆེར་སྒྲིགས་བ་མོས་འཛོམས་པའི་
 དུས་ཀྱི་མཐར། ། བཞུན་ལ་ངལ་གསེབ་སྒྲིག་པའི་དབྱར་དུ་རྒྱུང་། ། བཟ་ཤིས་
 ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་རྫོང་དུ་འབྱེལ། ། གཞུང་བཟང་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་
 སྒྲུལ་བྱེད་ཅིང་། ། མི་ཟད་པར་དུ་བཞུན་པའི་ནམ་དཀར་ལས། ། འདིས་
 མཆོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་ཆོགས་དང་། ། དགོན་མཆོག་ནམ་
 གསུམ་བྱགས་རྩེ་བཅོམས་པའི་མཐུས། ། ངག་གི་དབང་ཕྱག་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་
 བའི་བཞུན། ། རབ་རྒྱས་བཞུན་འཛིན་མཐའ་དག་ཞབས་བརྟན་ཅིང་།
 བདག་སྐྱོམས་ཀྱི་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིང་བ་བྱ། ། ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་མ་ལུས་
 འཛིན་གྱུར་ཅིག །

ཐུབ་ཅུས་འདྲམས་པ།

ཆ་ལག་ཆེ་རིང་ཀུལ།

总 策 划:

才 让 加

ཚམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།

ཉིང་འཛིན་བཟ་ཤིས།

责任编辑:

当增扎西

མངོས་ཆ་ཅུས་འགོད་པ།

ཀམ་རྟོ་རྩེ་ཆེ་རིང་།

装帧设计:

吾 要

འུ་ཆེན་པ།

སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཀུ་མཚོ།

审 定:

嘉 格 仓

པར་ཁུས་འགན་འཁུར་པ།

བདེ་སྦྱིད་མེ་ཉིག

责任校对:

李 莉

༄༄། | གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེའི་གསུང་འབུམ།

(ག)

གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེས་བཅམས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱོན་ཞིང་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(པེ་ཅིན་རྟོ་ཐིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྒྲག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411 - 6523)

ཉི་ཞེན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2003ལོའི་ཟླ་4པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

2003ལོའི་ཟླ་4པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐིངས་དང་པོ་བཟབ།

དེབ་ཆད་850mm×1168mm 1/32 དཔར་ཤིག་18.25

དཔར་གྲངས་0001 - 1,000 དེབ་རེར་སྒྲིན་35.00

ISBN 7-105-05459-X

9 787105 054596 >